

KATOLÍK

Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“

Vychází čtrnáctidenně

Roč. II. [XIX.] Leden 1937

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

číslo **1**

Kristu věrní mužové!

Sv. Otcové i biskupové předvídali, že svět bude v ohni a krvi, nevrátí-li se lidstvo k Bohu a k spravedlnosti. V četných pastýřských listech byl tento návrat zdůrazňován, velkolepými encyklikami byl žádán spravedlivý sociální řád. Bídy, jež vznikla odpadem od věčných zákonů spravedlnosti, využívá protibožské hnutí komunistické pod záminkou, že chce pomoci utlačovaným a vyděděným. Bez Boha však není spravedlnosti, bez Boha se rozrůstá jen násilí. Smutných dokladů toho dává přítomnost nadbytek.

Loni jsem žehnal na tomto místě vašim snahám, letos vás vybízím, abyste neochabovali v boji s bezbožectvím. Je nutno, věřící mužové, abyste pravdu nejen poznali a uznali, nýbrž i přijali celým životem a ji hájili a šířili v soukromém i veřejném životě. Proti násilí, nenávisti a rozkladu staví Církev lásku, spravedlnost a svobodu dítek Božích. Mužové Kristovi, nadešla hodina, v níž je třeba vypětí všech sil, abyste dovedli hájiti Boha, Ježíše Krista, Církev, své ženy a děti. K tomu je třeba, abyste sami žili životem ctnostným, byste nikomu nekřivdili, odpůrce získávali a žili tak, aby světlo vašeho dobrého příkladu zářilo ve větším nebo menším okruhu, do něhož vás Bůh postavil.

Aby tato vaše činnost byla čistá a statečná, žehnám vám z té duše.

V Praze, 6. prosince 1936.

+ Karel Kubiš *Kubis*
Kubis - arcibiskup

PŘÁNÍ.

Víc záhad nerozluším
než život minulý.
Cesty k budoucím ústím
vždycky mně v duši usnuly.
Jenom když zůstanou volné a nikdo je nezatarasí.
Rád bych šel jimi
i pozpátku
s milovanými svými.
? Kam bychom došli.
? Do dětských let s kouzlem pohádek
s radostmi vánoč v srdci i v duši.
Chtěl bych je alespoň tak zdaleka žít
jak kuřák opia
svou rozkoš tuší
v snech smyslových a s ní se objímá.
Jen takovou radost vánoční svět kdyby mně dovolil
mít
i kdybych v cizině byl
přec bych se cítil jako mezi svými.

mpa:

Angličtí katolíci, abdikace a my.

Celý trapný případ, který se před nedávnem udál v Anglii, svojí povahou vyzněl v boj mezi anglikánskou církví a žádostí hlavy této, oženiti se s rozvedenou ženou. Zanecháme rozboru všech vedlejších příčin této historické abdikace a pozastavíme se u názoru, jaký zaujali angličtí katolíci, nepočtení sice, ale významní jako právoplatní občané této říše.

Hned v prvních dnech tohoto zmatku, kdy dozněla slova biskupa bradfordského dra Blunta adresovaná Eduardu VIII. a týkající se jeho náboženské vlačnosti, katolický tisk i veřejnost, otevřeně projevil svoje podivění nad tímto krokem. Rozvod manželství, ve své vývojové linii, v Anglii, nenarazil nikdy, na zvláštní odpor oficiální anglikánské církve. Sta, ba tisíce rodin, hlásících se k anglikanismu a chodících s Biblou v neděli, do modliteben, použilo »výhody« tohoto moderního zla, jmenovitě vyšší kruhy, hojně se přiklonily rozvodu, jako snadnému prostředku, zbavit se odpovědnosti svazku manželského. Ale puritanism anglických protestantů, hlavně victoriánské aristokracie, zase sehrál jednu ze svých hypokritických úloh, jak tomu ostatně bylo vícekrát v dějinách tohoto státu. Dobře se otázala jedna londýnská revue, dra Langa, arcibiskupa canterburského, zda-li by byl odmítl korunovati krále, kdyby tento byl prodloužil svůj vztah k oné rozvedené dámě, bez položení otázky ženitky. Je dobře známo, že mnozí ze suverénů Anglie žili svůj soukromý život zcela odděleně od ceremonielu povrchního manželství.

Konečně, jaké příčiny vedly Jindřicha VIII., když provedl svůj známý odpad, od mateřské církve?; byla to odmítnutá žádost, zásadní odmítnutí papežské stolice k svolení rozvodovému. Tento panovník zůstal dále králem a dovedl, jak známo, svoje manželky posílati i na popraviště. Nová tehdy církev i s arcibiskupem canterberským, sklonila se před vůlí Jindřicha VIII.

Jinak už tomu bylo u jeho potomka Eduarda VIII.; tehdy uposlechl rozkazu krále ku mnohem těžšímu porušení zákona Božího, nyní pak, kdy tato praxe stala se běžnou, ozval se nikoliv morální odpor, vyplývající z povahy skutku, ale byla uražena hrdost puritánské morálky.

APOŠTOLÁT LÁSKY.

»Křesťanství jest láska Boží k člověku a láska člověka k Bohu. Když Bůh stvořil člověka, učinil jej podle obrazu a podobenství svého. Vložil tak do člověka touhu spěti výše. Dal všem jeho schopnostem směr k tomu, co jest božské, k původu své duchovní přirozenosti, k Bohu. Jako každá rostlina, potřebuje k životu slunečního světla a tepla, tak potřebuje člověk pravdy a lásky Boží, a proto po této pravdě a lásce touží celou svou přirozeností. Když člověk upadne do hříchu, je si vědom, že žije vzdálen od Boha. To vědomí a touha po lásce Boží doléhají naň a připravují jej o klid. Člověk touží po Bohu ať žije od Něho vzdálen. Nenalézá klidu, dokud se nepřiblíží k prameni pokoje věčného, dokud nespočině v Bohu, jak to vyjadřuje známý výrok sv. Augustina: »Nepokojné jest srdce naše, dokud nespočině v Tobě«.

Dr. Oldřich Karlík: »Mravní život podle řádu nadpřirozeného«.

Názor anglických katolíků stejně by nebyl brán v úvahu a konečně, ten lze snadno poznati, jelikož katolická církev nedovoluje, mimo dva případy citované v kanonickém právu, rozvod manželství; proto tedy i angličtí katolíci tuto věc přijali jako událost, nijak se netýkající jich názoru. Nemohlo se však přejíti mlčením to celé »rámování«, jaké bylo provedeno tragédii Eduarda VIII. Poznamenali jsme již v našich dřívějších statích, týkajících se života anglického, že přednost lidského já hraje značnou úlohu v existenci každého jednotlivce. Vychovává ho k tomu škola, církev anglikánská, rodina i historie jeho vlasti. V posledním případě poněkud změnila se úloha hrajících osob.

Zaříditi si svůj osud tak trochu podle diktátu svého já, usmyslil si sám první občan říše a není se čemu diviti, že on, vychováván v záři a lesku kruhů moderních patricijů, toho odí profanum vulgus dvacátého století, zahleděl se hluboko do duše a očí. Čistě moderní Američanky. O jeho známosti, tehdy ještě s vdanou ženou, věděli i první ministr i primas canterburský. Věděla o tom i celá vysoká společnost okolo paláce svatého Jakuba a princ Waleský byl přece předmětem jich obdivu a potlesku, kamkoliv přišel i s touto dámou.

Postava Eduarda VIII. bude zajisté předmětem pozorného studia anglických historiků. Zcela pak nestranně může se již dnes říci, že tento muž vykazoval četné vlastnosti vřelé lidskosti a porozumění pro bídu a hlad, vše to, co mělo zůstat zastřeno rouškou neproniknutelné tmy před ním. Tento rys jeho povahy sblížoval jej s anglickými katolíky a jejich názorem na sociální úlohu krále. Nebyl katolíkem a nebyl dokonce ani dobrým Anglikánem, podle přání a všeobecné formulky kruhů dvorních, ale byl přístupný jiné ideologii, nežli jest tvrdý úsměv šťastného bohatce, nad malostí a nemohoucností chudého člověka.

Srdce anglické aristokracie jest srdce chladné, znající jen slunce a tmu života. Neradí tito členové rodiny Štěstěny dívají se do tmy života. Nejvýše snad z pohodlného křesla, ve fraku, při dobročinném představení, kdy umyté děti zpívají a mluví o jejich dobrotě a lásce k bližnímu. Dovede pak podepsati i šek na vět-

ší částku pro tento účel vzdálené pomoci něčemu, co jest »poor and miserable« (chudé a ubohé). A v tomto prostředí rodí se princ Eduard, žije v teple velikosti svého zrození, ale snaží se již od dob dětství podívat se alespoň skulinou bran palácových na život kolem. A to co vidí, dostává mu, aby rád se stýkal s drobným lidem, hovořil s pracujícími členy jeho poddaných spoluobčanů. Toto vše kvitovali právě angličtí katolíci s povděkem — věděli dobře, jak těžkým jest život jich krále, chce-li opravdu znáti, co dělá jeho lid. Eduard VIII. nebyl členem ani všemocných loží zednářských (jeho mladší bratr, nyní král Jiří VI., zrovna před otevřením krise byl zvolen za velmistra skotských zednářů), byl moderním mužem, jakým ho naučila být válka a konečně jeho okolí. Jenom ten rozdíl, že zapomněl na hrdost, na veliký a zlatý trůn, v jehož stínu blaze odpočívá i několik set vyvolenců z řad dvoranstva.

A nyní několik slov o Eduardu VIII. a jeho náklonnosti k pevnině. Bylo to častokrát zdůrazněno, jak oblíbil si některé státy na evropském kontinentu. Proč také v tomto čísle není Československo, nedá se jen tak lehce pověděti. Ani druzí jiní členové vysoké britské společnosti mnoho toho nevědí o nás a proto se také nezajímají o osud tohoto státu střední Evropy. Jest skoro na čase, abychom se podívali vážně do očí této smutné, ale pravdivé skutečnosti, z níž se rodí ty drtící projevy proti nám v anglické sněmovně, nebo články à la mr. Garwin . . .

Vrátíme se v nejbližší době podrobně k této otázce v několika úvahách: Anglie a my. Dnes jenom to, co co se týče osoby Eduarda VIII. Neboť odjel-li vévoda

Windsorský ihned po abdikaci do Rakouska a bude-li žít i v Jugoslavii, znamená to, že tyto země mohou počítati se stálým přílivem hostí z Velké Británie a zvláště v nastalém období korunovačním. Mnoho z návštěvníků Londýna, ze zámoří, bude chtít prodlít ještě někde jinde v Evropě. Jest přirozeno, že země a místa, kde bude žít vévoda Windsorský (první vůbec v dějinách), budou nejvyhledávanější.

Naši propagaci nemůže zachrániti oficielní zastoupení s markou diplomatického protokolu, to jest zásadní možno říci omyl, který s naší strany byl činěn. Angličané vůbec se neradí dávají informovati lidmi, o nichž vědí, že jsou oficielními a placenými úředníky cizího státu.

Ale zdá se, že bývalý princ Waleský a později král Velké Británie, nebyl vůbec informován o nás, to je kapitola zvláštní a my ji z důvodů čistě kurtoasních opouštíme bez další poznámky.

Rozhodně ale nepostačí už pro příště prohlašovati, že nám nezáleží na podobných projevech, jako byl článek p. Garwina v Observeru, o uzence ve střední Evropě . . . Řekněme si upřímně, jak působí oficielní propagace — příklad: rozšiřované klepy o naší vlasti, že jest tajně zřízenou filiálkou rudé Moskvy. Co tu bylo projevů, dementí, dopisů vysokých našich hodnostářů — odmítajících tato tvrzení a přece přijdeme-li v Londýně do společnosti, za chvíli Vám řeknou, že je to opravdu škoda, když se ve střední Evropě tak lehce usídlila třetí internacionála. Zabolí Vás to, pomyslíte si — tak »to« tedy o nás vědí .

Londýn, v prosinci 1936.

Dr. Alžběta Birnbaumová.

Rozhlas ve službě katolicismu.

Ve zmatenosti dnešních představ ustálil se i omyl, že i pro zařadování katolických rozprav, her, hudby v rozhlase může platiti politický klíč. Říká se, že katolíci mají být zastoupeni úměrně k politické straně, která je reprezentuje, a že nemohou se domáhati speciálního vysílání náboženského, neboť rozhlas musí zůstati nanejvýš »tolerantním«, t. j. nepřipustiti raději žádně z náboženství ve státě existujících, než připustiti je podle jejich poměrného rozšíření.

Z celé síly musíme se stavěti proti tomuto stanovisku, které plyne z povrchní, liberalistické a pacifické ideologie a nemůže vyústiti leč v revoluci. Jest prokázanou věcí, filosoficky i prakticky, že absolutní tolerance je nesmyslná a nemožná. Předpokládá jednak nemyslitelnou rovnost lidí a vynucuje ve svých důsledcích nikoliv lásku, ale lhostejnost. Nemohu přece »tolerovati«, aby se můj bližní samovolně vrhal do záhuby, když s naprostou jistotou vím, že ho čeká. Jsem povinna i proti jeho vůli ho zachrániti. To je prastará zásada křesťanská, která umožňovala konstruktivní vývoj lidské kultury, a která zmatením osvícenským byla porušena a bolševismem a liberalismem zcela rozložena. A výsledek je sice dvojitý, ale dvojité dábelství, a jednotný v Tyranidě, a znemožnění všech svobodných projevů ducha.

Nemůžeme tolerovati nadále, a opravdu už ani na krátkou dobu, aby z rozhlasu byly vylučovány rozpravy náboženské. Neboť to nevychovává a nevede lidi k dobrému, lepšímu — k vyššímu a nejvyššímu, jestliže se jim vykládá o věcech, které je zajímají svojí sensačností, nebo jsou od nich vymáhány plytkým hledem po vědomostech, který vytváří jen nejodpornější typ diletantů bez kultury srdce, — nebo jestliže jsou napájeni lacinou a přihrublou zábavností. Vychovávat člověka a zůslechtit ho, učiniti ho tvůrcím, radostným a plnomocným, může jen neustálé přiměřování k absolutnímu cíli, k absolutní dokonalosti — k Bohu, který je krása, i rozum, i vůle.

Náboženská výchova našeho národa je naprosto nedostatečná. V tom se s námi shodnou i theologové jiných církví, pokud mají ještě vztah k záchraně křesťanské morálky. Ještě před sto léty nebyla to jen náboženská povinnost, která přinucovala lidi jít do kostela, slyšet kázání, zachovávat posty, žít v rádném manželství, necizoložit, vychovávat svoje děti k mravnosti, nelhat a nekrást. Tehdy byla to i povinnost sociální, a sám stát příkladem i napomináním prostě k této povinnosti občany přidržoval. V methodách bylo mnoho omylů a nedostatků, ale přes to mlikdo nepopře, že stav mravnosti a z něho plynoucí radost ze života, konstruktivní sna-

žení lidí a důvěra v budoucnost činila všechna muka tohoto slzavého údoí lehkými a snesitelnými. Sebevražda byla výjimkou a ústavy choromyslných počaly být zřizovány.

Církev katolická sama nikdy nevykonávala, a nebude vykonávat, na nikoho nátlak, aby splňoval svoje náboženské, t. j. také mravní povinnosti. Tuto úlohu za ní vykonávala lidská společnost sama. Ostatně za ty protestantské nepoměrně víc (purianismus) než za katolickou! — Dnes společnost pod heslem »tolerance« tuto pomoc odepřela. Dobře — katolická církev bude i bez toho existovat — ale bez katolicismu nelze obnoviti řád a pořádek ve světě. Nikoliv pro církev, ale pro trvání národa a státu je nutno, aby on sám podal pomocnou ruku obnově mravnosti, novému budování mravnosti všude tam, kde má vliv a kde určuje postup, tedy právě v rozhlase, jednom z nejmodernějších současných šířitelů idejí.

Zijeme-li ve státě demokratickém, který zaručuje poměrné zastoupení, pak se my, katolíci, nemusíme bát jinonáboženské konkurence, i když by žádala tatáž práva. Účast jiných církví proti našim 65% asi 15% zastoupením byla by mizivá. A účast nevěrců omezená na nepatrný zlomek zmizela by vlastně automaticky. — Dnešní stav, — kdy tato hrstka lidí, nevěreckých kotlů svých reprezentantů úplně beznáboženských, kteří v nejlepším jsou případně matrukové zde nebo tam zapsáni, aniž by měli nejmenší potuchy o podstatě víry, ke které se hlásí, — ovládá a ohlupuje drtivou většinou národa, — nesnáší se nejen s pojmem demokracie, ale ani s pojmem snášenlivosti. Snad by ještě nejlépe se konformovala s pojmem tyranie!!

Katolíci mají právo i povinnost, nejen aby byli a dali se poučovati o podstatě svého náboženství všemi prostředky, — ale také aby ho všemi prostředky propagovali a šířili. Neboť to jest povinností ke které jsou vázání ve svědomí, aby byli apoštoly poznané pravdy a zachraňovali duše svých bližních od zla a záhuby. Nechť se o totéž pokoušejí i druzí, mohou-li a dovedou-li to. Většího zmatku a neštěstí v lidských duších způsobiti, než v nich působí anarchie bolševistické a liberalistické bezbarvosti, způsobiti nemohou. Stav jaký panuje dnes, běhání kolem ohně, který je ze strany rozdmýchován, se zalomenými rukama a kvílením — je neudržitelny. Katolicismus a jeho podpora a propaganda není jen záležitostí »jedné« církve, ale je nezbytností národní existence a státní prosperity. A té přece rozhlas musí sloužiti v první řadě.

Film a radio.

Hlídky katolické kinematografie a radiové centrály.

Zřízení filmové a radiové katolické centrály ČSR. v Praze. Usnesením, resp. schválením nejdůležitějších pp. biskupů byly zřízeny uvedené centrály na těchto zásadách:

Při každé diecézní katol. radě bude ustaven obor pro věci radia a filmu. Poradní obor při Katol. akci pro arcidiecési pražskou bude obstarávat ve stálém styku a součinnosti s ostatními diecézními poradními sbory pro věci radia a filmu agendu centrální, celofíšskou.

Sorganisování všech těchto posluchačů radia a zájemců filmových v Katol. akci bude provedeno tak, že při každé farní Katolické radě utvoří se jako organická součást Katolické akce volná skupina členů Katolické akce, posluchačů radia a zájemců filmových.

Všechny farní skupiny podléhají pak a udržují stálý styk potřebný jednak věcně, jednak organizačně s diecézní Katolickou radou (poradním sborem pro věci radia a filmu) a to buď bezprostředně, nebo prostřednictvím okresní (vikariátní, děkanátní) Katolické rady tam, kde bude ustavena.

Kde půjde o věci přesahující obvod příslušné diecése, nastupuje povinnost Katolické akce pro arcidiecési pražskou (poradního odboru pro věci radia a filmu), jíž všechny ostatní diecézní Katolické rady pro ten účel budou zasílati příslušné zprávy a návrhy.

Na venek budou se tyto centrály nazývat takto: Katolická filmová centrála: sekce Katolické akce a druhá: Sdružení katolických posluchačů rozhlasu v republice čsl. (sekce Katolické akce).

Agendu obou jmenovaných centrál bude obstarávat podle pokynů poradních sborů Kancelář Katolické akce pro arcidiecési pražskou v Praze IV., Hradčanské n. č. 8, na níž jest tudíž adresovat všechny dotazy a korespondenci. Obě centrály začnou svoji pů-

sobnost dnem 1. ledna 1937 a je proto nutno, aby i do té doby byly podle shora uvedeného způsobu zorganizovány i věřící v jednotlivých farnostech. V záležitostech centrálních jest obracet se na shora uvedenou centrálu, jinak v jednotlivých případech na příslušnou diecézní Katolickou akci. Na Slovensku vyřizuje filmové věci J. E. ndp. biskup Dr. P. Jantusch.

Vánoční katolický rozhlas z Betléma. O Štědrý večer o půlnoci bude vysílati palestinský rozhlas Kyrie a Gloria pontifikální mše sv., kterou bude sloužiti latinský patriarcha Msgre. Barlassina ve františkánském kostele, přiléhajícím k basilice Narození Páně v Betlémě. Během Bohoslužeb bude se konati slavný průvod k jeskyni Narození Páně.

Filmy poslední sezony:

Třída Ad: Ústřední branné závody čsl. Orla v Brně (česká 225, Union - Lehner).

Třída A: (film hodnotný, dětem nepřístupný) Děbelská loutka (anglická verze, 2180 m, půjčovna Metro).

Třída B: (film hodnotný s malými závadami) Převoznice Marie (německá verze, půjčovna Ringer, Praha).

Charlie Chan na závodní dráze (anglická verze, 2000 m, půjčovna Fox).

Port-Arthur (německá verze, 2460 m, půjčovna Slavia).

Cikánské děvče (verze anglická, 2270 m, půjčovna Metro - Goldwyn).

Kdeskřivánek zpívá (německá verze, 2530 m, půjčovna Slavia - Atlantic).

Mesočně 200 fix (maďarská verze, 2265 m, půjčovna Emil Havaš, Košice).

Romeo a Julie (anglická, 3250 m, Metro - Goldwyn - Mayer).

Malá diktátorka (anglická, 2460 m, Koruna).

Dvorní divadlo (německá, 2825 m, Slavia Film).

VÁŽNÉ SLOVO TOLEDSKÉHO KARDINÁLA O OBČANSKÉ VÁLCE ŠPANĚLSKÉ.

Kardinál Goma y Tomas, arcibiskup toledský, meškající nyní v Římě, učinil zástupcům katolického tisku několik zajímavých sdělení. Sdělení tato potvrzují plně naše stanovisko na občanskou válku a měla by být rozšířena mezi všechny katolíky. Vysoký tento španělský hodnostář konstatoval v prvé řadě, že španělští katolíci v počtu neobyčejně velkém bojují v řadách nacionální armády. V armádě je také velmi horlivý náboženský život. V osvobozených územích lze pozorovati náboženský rozmach, kterého dříve ve Španělsku nebylo. Podle mínění kardinála je dnešní občanská válka ve své podstatě zcela válkou náboženskou. Křesťanské Španělsko bojuje dnes na život a na smrt proti marxistickému materialismu, který se chystal strhnouti celé Španělsko do propasti. Je málo známo, prohlásil kardinál, že pro tentýž okamžik, kdy vypuklo nacionalistické povstání, byl připraven komunistický převrat. Kdyby byli nacionalističtí vůdčové se opozdili jen o několik dnů, bylo by bývalo zničeno vše, co mohlo nacionální odpor posilovati. Španělská sovětská republika byla již 5 roků systematicky připravována. Dnešní občanskou válku označuje kardinál Goma za nejkrvavější válku španělskou, neboť podle úředních zpráv připouští se na 500.000 zabitých obětí. Podle odhadu bylo již zničeno 1,000.000 uměleckých děl. Z chrá-

mového pokladu v Toledu bylo odvečeno 62 kusů nesmírné ceny pryč do sovětského Ruska. V církevním území kardinálově bylo po jeho osvobození 1000 zničených chrámů. Jeden jediný kříž nebyl nalezen neporušený. S těly Svatých, uchovaných v mnohých španělských chrámech, bylo zacházeno nanejvýš svatokrádežně. V protináboženském básnění předstihly často ženy muže; v Toledě na příklad chlubila se jedna z žen, že zavraždila 6, jiná dokonce 18 kněží. Kardinál je přesvědčen, že vítězství nacionalistů je zabezpečeno. Pomoc sovětského Ruska zastavila poněkud postup nacionalistů a boje ještě více se zostřily. Národní obnova Španělska je však zajištěna. Církev, prohlásil kardinál dále, bude pečovat o to, aby porážka anarchistického marxismu neskončila útiskem proletariátu. Spojenectví církve s vojenskými kruhy mělo by pak nové hrozné následky, kardinál však je přesvědčen, že dokud v čele nacionalistů je generál Franco, není třeba mítí obav. Franco jest praktickým katolíkem; jeho rodinný život jest nanejvýš vzorný a on sám stoupencem radikálních reforem sociálních. Jak hluboko tkví náboženství v duši španělského lidu, možno usuzovati z toho, že na mnohých místech k smrti odsouzení komunisté žádali o zpozdění. Proto kardinál pevně věří, že jakmile přejde revoluční období, bude možno vybudovati nové, křesťanské Španělsko.

Naše práce.

Chceme rozmnožit naše přednášky se světelnými obrazy. Obracíme se proto ku všem, kdo si pořídili nějakou přednášku katolického námětu s diapositivy nebo na diapásce — ovšem přednášku originelní — a prosíme, aby nám ji dali k dispozici. Docílí se tím daleko většího využití takové přednášky, neboť máme lepší možnost její propagace. Dále prosíme o praktické náměty a návrhy na nové přednášky, které nemáme v našem seznamu. Byli bychom velmi vděční, kdyby naši čtenáři nám případně opatřili text k nové přednášce, případně i obrázky. My bychom ji dali rozmnožit a z obrázků zhotovili buď diapositivy nebo diapásku. Obrázky musí být ovšem jasné, světlé a ostré. Na text v rozsahu jedné hodiny ústního přednesu by bylo třeba asi 50 obrázků.

Farní kina. Účinné potírání dnešní záplavy závadných filmů lze provést jen zřízením vlastních kin. V jiných katolických zemích čelí závadným filmům zřizováním farních kin, zařízení na úzký film. Kina taková nevyžadují tolik nákladu jako kina normální. Kdo by se o zřízení zajímal, nechť si dopíše nám o bližší informace.

Kursy pro pracovníky mezi katolickými muži konaly se ve dnech 15., 18. a 22. prosince v Praze za vedení P. Dra. Urbana. Pokyny při nich pronesené budou vydány písemně. Možno se o ně přihlásiti, nebo vyžádati si referenta z ústředí, který vyloží podrobně organisaci katolických mužů a její účel a případně provede ustavení obce.

Kinematografická představení konala se v těchto místech: Staré Sedliště, Stráž, Staré Sedlo,

CO CHCE SVAZ KATOLICKÝCH MUŽŮ?

1. Tvořit v mužích úplné katolické smýšlení a život.
2. Budit v nich nové přesvědčení o nutnosti a povinnosti k apoštolátu a činnosti pro víru Pána Ježíše Krista.
3. Oživit v duchu Páně, a posílit činnost jiných sdružení a podniků katolických.

Planá, Lestkov, Trštnice, Drmoul, Přimda, Nová Ves, Sv. Kateřina, Hoštka, Nové Domky, Nový Losintál, Bor, Pavlův Studenec, Holostřevy, Ošelín, Svojsín, Brod, Malý Újezdec, Damnov, Sv. Kříž, Halž, Planá Chodová, Zadní Chodov, Broumov, Mariánské Lázně, Kladruby, Rájov.

Přednášky se světelnými obrazy byly v těchto místech: Častohostice (biskup Dr. Podlaha), Holešov (Sv. Antonín), Ruské Pole (Legenda o sv. Mikuláši), Roudnice n. Labem (Vánoční pastorale, Katechismus), Tačovo (Učení Ježíšovo, Potopa, Nedělní klid, Legenda o sv. Mikuláši) Kolín (Božské dětství Ježíšovo, Církevní svátky, Betlém, Nazaret), Kutná Hora (Oltář, Obřad mše sv.), Chudobín (Katolické misie), Náchod (Eucharistie, Úcta k Božskému Srdci Páně), Dražeň (Blah. Anežka, Katolické misie).

Konference katolických mužů konala se dne 22. listopadu v Jičíně, dne 29. listopadu v Mladé Boleslavi, kde též na veřejné schůzi promluvil dp. P. Urban na téma: Jdeme vstříc Španělsku? Sál okresní záložny hospodářské byl zcela naplněn a téma přednášky zaujalo plně všechny posluchače. Projev zakončen doslovem vdp. děkana Ševčíka.

Kříž a srp.

Muži katolíku, řeknu ti jasně, co máš vědět o rozdílu mezi křížem a srpem, to jest mezi katolictvím a komunismem!

Především buď jist, že každý chce představití svůj názor do líbivého světla a že tedy se nesmí soudit podle řeči toho neb onoho stoupence, nýbrž podle programu, podle něhož se komunistické hnutí řídí a na němž stojí. Rovněž u nás nelze souditi podle jednotlivých řečníků, kteří jsou často uneseni vzrušením a nemluví v duchu programu Krista Ježíše.

Komunismus získává lidi svým cílem: Chce zavést ráj na zemi a ráj nebeský považuje za brzdu, která lidem běže snahu po ráji pozemském. Slibuje tedy lidstvu příjemný život zde.

Katolictví, — myslím tím i nauku i život podle ní — chce také dáti člověku a lidstvu zde na zemi blahobyta a spokojenost. Jest nesprávné a lživé, říká-li s, že církev učí, aby člověk zde na zemi jen trpěl, aby se nebránil nouzi, aby se jen těšil rájem po smrti. To není katolické učení ani smýšlení. Sv. Tomáš, jenž nejjasněji podává nauku církve, praví, že člověk má právo na spokojený a šťastný život a že křesťanství mu jej má poskytovat.

Tedy i katolictví i komunismus chtějí zavést spokojený a šťastný život zde na zemi. V tom tedy jsou stejné.

Ale může katolictví a může komunismus opravdu takový život připravit?

Komunismus jde k tomuto cíli takto: Učí, že k blahobytu jest nutno vyhubiti ty, kteří mají pozemský majetek a dáti jej pouze pracující třídě lidí. Za pracující mají však jen technické pomocníky. — Ježto

jediným majitelem všech životních prostředků jest v komunismu jen stát, jest stát nejvyšším cílem života a jednotlivec jest pouze pro stát, musí nade vše pracovat jen pro dobro státu a sám pro sebe má práva až po státu. K tomuto cíli jde komunismus především nenávisť vůči všem, kteří jsou proti němu a jsou jiného smýšlení. Učí tedy násilí, nikoliv spravedlnosti. Protože není vyššího příkazu, než prospěch státu, jest vše dovoleno, co slouží komunistickému státu. Proto jest nejen dovoleno, ale přikázáno, že jest nutno užívat i lži, podvodu a zrady i násilí, krveprolití, jen když to slouží dobru komunismu. I dítě musí zraditi otce a matku, jednají-li proti zájmům státu, to jest strany komunistické. — Obrátí-li se názory ve straně samé, musí se postupovati zrovna tak násilně proti těm, kteří v ní dříve udávali směr. — Komunismus tedy slibuje blahobyta, ale ne všem, nýbrž pouze jedné třídě lidí, to jest té, která právě vládne. — Komunismus nedbá na lidskou svobodu, nýbrž zavádí své směry proti vůli celých národů. Komunismus neuznává člověka jak jest: že má své chyby, své touhy a osobní sklony, nýbrž dívá se naň jako na stroj, který jest jeden jako druhý.

Komunismus spatřuje největšího nepřítele v Bohu, protože Bůh dává každému člověku svobodu a osobní svědomí, člověk musí poslouchati i vnitřně zákonů Jeho, nesmí lhát, nesmí vraždit, nesmí poslouchat příkazů lidí, které odporují příkazům Božím, člověk, vědoucí o Bohu, se méně bojí lidí, méně se bojí o pozemský majetek a život a jest tedy neschopný být mrtvým nástrojem státu.

(Pokračování.)

Rozhledy.

Z DOMOVA. Arcidiecése pražská. Obnova sv. misíí v Břevnově u Prahy: 20 kázání, 700 sv. zповědí, 1200 sv. přijímání, návštěva u 2 nemocných. **Bubeneč** V roce 1936 bylo věřících, kteří denně přistupují ke stolu Páně 30, měsíčně 840, ostatních sv. přijímání 5.000, návratů do církve 115, sv. křtů dospělých 32, zaopatřeno 25 nemocných.

Při tridnu 730 sv. přijímání »Dětství Ježíšovo« má mezi školními dětmi 55 členů.

Diecése královéhradecká: obnova sv. misíí v Lomnici n. Pop. — 23 kázání, 1297 sv. zповědí, 2080 sv. přijímání, 4 nemocní zaopatřeni.

Misie ve Vysokém Újezdě: 35 kázání, 510 sv. zповědí, 866 sv. přijímání, navštíveno 7 nemocných.

Misie v Českých Heřmanicích 34 kázání, 1.103 sv. zповědí, 2200 sv. přijímání, zaopatřeno 17 nemocných, 3 návraty do církve.

Misie v Činěvsi: 24 kázání, 400 sv. zповědí, 500 sv. přijímání, navštíven 1 nemocný.

Misie ve Skuhrově n. Bělou 32 kázání, 490 sv. zповědí, 700 sv. přijímání, navštíven 1 nemocný.

Misie v Nechanicích u Hradce Kr.: 36 kázání, 810 sv. zповědí, 1050 sv. přijímání, nemocných navštíveno 28.

Misie Jiřice u Humpolce kázání 32, sv. zповědí 990, sv. přijímání 1.900, nemocných navštíveno 5.

Misie v Bezděkově n. Met.: kázání 32, sv. zповědí 550, nemocných navštíveno 5.

Obnova misíí ve Zbraslavicích: kázání 24, sv. zповědí 911, sv. přijímání 1.900, nemocných navštíveno 7, napraven 1 snatek.

Vlkaneč: v roce 1936 celkem 1500 sv. přijímání; denně přistupují ke stolu Páně 2 věřící, měsíčně 30; zaopatřeno 5 nemocných.

Libštát: v roce 1936 celkem sv. přijímání 2250; denně přistupují k stolu Páně 3 věřící, 6 měsíčně; 1 návrat do církve; zaopatřeno 25 nemocných.

Diecése litoměřická: misie v Kamenském Šenově (pro č. menš.): kázání 9, sv. zповědí 109, sv. přijímání 150.

Arcidiecése olomoucká: misie v Kokořách kázání 29, sv. zповědí 1667, sv. přijímání 2.500, nemocných navštíveno 15;

Misie ve Slatině ve Slezsku kázání 28, sv. zповědí 1100, sv. přijímání 2260, nemocných navštíveno 9.

Misie ve Frýštáku kázání 31, sv. zповědí 1267, sv. přijímání 2.500, navštíveni 4 nemocní.

Obnova misíí v Těškovicích kázání 20, sv. zповědí 720, sv. přijímání 1500.

Obnova misíí v Provozově kázání 17, sv. zповědí 1203, sv. přijímání 1660, nemocných navštíveno 7.

Misie v Jedlí kázání 31, sv. zповědí 1140, sv. přijímání 3089.

Obnova misie v Bilavsku pod Host. kázání 18, sv. zпов. 1150, sv. přijímání 2500.

Misie v Roubanině u Jevíčka: kázání 35, sv. zповědí 760, sv. přijímání 1500, navštíveno 17 nemocných.

Misie v Koryčanech kázání 32, sv. zповědí 1096, sv. přijímání 1700, nemocných navštíveno 12, napraveno 1 manželství.

Misie v Chropyni kázání 30, sv. zповědí 1641, sv. přijímání 3000, nemocných navštíveno 20.

Obnova misie v Dománině kázání 22, sv. zповědí 1552, sv. přijímání 5000, nemocných navštíveno 15, 1 návrat do církve.

Misie v Račicích u Vyškova: kázání 30, sv. zповědí 239, sv. přijímání 490, nemocní navštíveni 4.

Diecése brněnská: obnova misíí v Tasově 19 kázání, 1478 sv. zповědí, 2080 sv. přijímání, navštíveno 7 nemocných.

Obnova misíí v Milonicích kázání 22, sv. zповědí 1671, sv. přijímání 3700, navštíveno 20 nemocných, 3 návraty do církve.

misie v Bračicích kázání 30, sv. zповědí 739, sv. přijímání 1550.

Obnova misíí v Mor. Nové Vsi kázání 30, sv. zповědí 3210, sv. přijímání 6.300, nemocných navštíveno 40.

Obnova misíí v Žebětíně kázání 28, sv. zповědí 958, sv. přijímání 2.400, nemocných navštíveno 14.

Misie ve Vladislavi kázání 29, sv. zповědí 1445, sv. přijímání 2.400, nemocných navštíveno 23.

Misie v Hostině: kázání 29, sv. zповědí 912, sv. přijímání 1.400, navštíveno nemocných 19.

Misie ve Šlapanicích kázání 33, sv. zповědí 3.100, sv. přijímání 5.600, nemocných navštíveno 66.

Misie v Novém Přerově: kázání 30, sv. zповědí 854, sv. přijímání 2.650, navštíveno nemocných 8, jeden návrat do církve (k povšimnutí a srovnání: na osadě je jen 875 katolíků; čísla jsou krásným vysvědčením jejich horlivosti).

Misie v Lulči kázání 30, sv. zповědí 1.200, sv. přijímání 1.600, navštíveno 30 nemocných.

Misie v Podivíně u Břeclavi: kázání 33, sv. zповědí 1523, sv. přijímání 3.600, nemocných navštíveno 30, 1 zaopatřen.

Misie v Rožné pod Perštýnem: kázání 30, sv. zповědí 1175, sv. přijímání 2100, navštíveni 4 nemocní, 1 návrat do církve.

Misie v Heralticích u Okříšek kázání 31, sv. zповědí 826, sv. přijímání 1.450, nemocných navštíveno 5.

Misie v Jamné u Jihlavy kázání 29, sv. zповědí 750, sv. přijímání 1.520, 4 nemocní navštíveni.

Sestaveno podle Věstníku sdružení sv. Josefa. A-dur.

JSOU KATOLICKÉ SPOLKY POVINNY VSTOUPIT DO KATOLICKÉ AKCE?

Podlé přímého výroku sv. Otce nemusí spolky do Katolické Akce vstoupiti: »Katolické spolky jsou pomocné sbory Katolické Akce, — Katolická Akce však stojí nad spolkovým životem.« — Z toho plyne, že Katolická Akce není vůbec pouhým spojením došavadních spolků, nýbrž samostatnou a novou formou apoštolátu. Ovšem, že kde spolky do ní vstoupí, stávají se jejími pracovními odbory a jsou jí podřízeny. Které pak do ní nevstoupí, jsou povinny jí pomáhati, — nesmí tím spíše podnikati nic proti ní, — což plyne jasně ze slov »pomocné sbory«.

Hnutí katolické mládeže. Exercicie v Proseči u Skutče. V domě svatojosefské jednoty. Pro jinochy od 27. prosince večer do 31. prosince ráno; pro dívky od 31. prosince večer do 4. ledna ráno. Exercitátor dp. Šebek z Mor. Ostravy. Poplatek Kč 30.— za osobu. Přihlášky přijímá J. Nermuť, Leštinka 36, p. Skuteč.

Kurs pro pracovníky v dětských besídkách v Kradci Králové pořádá DSKM ve dnech 2.—3. ledna 1937. Příspěvek na stravné činí 5.— Kč za osobu na den. Účastníci dostanou osvědčení o absolvování kursu. Přihlášky přijímá V. Suchánek, Smiřice n. Lab.

KOLEM Vatikánu. Zdravotní stav Sv. Otce. Stav Sv. Otce všeobecně lze považovati za dobrý a nebezpečí krize za překonané. Zůstala jen bolest v levé noze, jež nedovoluje, aby Sv. Otec opouštěl své komnaty. Přes to Sv. Otec již pravidelně vykonává svůj vysoký úřad a konferuje zvláště se státním sekretářem kardinálem Pacellim.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA. Jugoslavie. Nový bělehradský arcibiskup Dr. Ujčić je 56 roků stár. Byl profesorem theologie v Lublani. Jeho prvním úkolem má být zřízení velkého semináře v hlavním městě Jugoslavie.

Konkordát s Vatikánem projednává se právě ve skupštině. Pravoslavná hierarchie srbská má proti konkordátu námitky, že katolické Církvi se dávají větší práva, než mívala srbská pravoslavná církev, dokud byla církví státní (ve starém Srbsku). Odpor pravoslavných omezi se asi jen na to, že srbští pravoslavní duchovní, pokud jsou členy skupštiny či senátu, budou hlasovati proti předloze.

Polsko. Hospodářsko-sociální kursy pro duchovenstvo konaly se v Poznani za účasti mnoha kněží. Program kursu tvořily tyto přednášky: duchovenstvo a sociální problémy přítomnosti, pracovní problém v Polsce, sociální radikalismus, jeho pozadí a jeho zjevy, katolický sociální program na podkladě encykliky Rerum novarum a Quadregesimo anno, katolické stanovisko k dnešní hospodářské krizi, sociální kázání, agrární problém v Polsce, polská mládež a katolictví, sociální řád v přítomnosti, problémy katolické práce osvětové a přítomných hospodářsko - sociálních poměrů, společenstevní hnutí, úloha charitativní akce k zmírnění dnešní krize. Velká pozornost byla při kurzech věnována i mládeži a komunistickým zásadám, o nichž mluvil P. Krajewski. Rečník skončil poučnými slovy: Komunismus, největšího nepřítele církve a lidstva nepřemůžeme ozbrojenou křížovou výpravou, ale křížovou výpravou milosrdenství.

Den všepolského právníckého kongresu ve prospěch katolické církve. V Katovicích konal se III. všepolský právnícký kongres, jehož přednášky a porady zaznamenaly návrat od chladného a vypočítavého liberalismu k Božským zákonům a vyjadřovaly touhu po vyšším a nadpřirozeném právu.

Boj proti komunismu v Polsku vede t. zv. »Protikomunistická dohoda«, kterážto organizace sdružuje v sobě všechny sociální, kulturní, sportovní, odborové a hospodářské spolky, dále nakladatelské společnosti a jednotlivce. Vede a podporuje studium o sociálních a sociologických otázkách, zvláště studium o potírání sociální revoluce, tiskovou propagandu. Vydává vlastní časopis »Boj s bolševismem« (jiz 5 ročníků), vědecké i populární práce, knihy, brožury, letáky a p., pořádá přednášky, kongresy, shromáždění,

konference, kursy a výstavy a pomáhá státním úřadům v akci proti propagandě sociální revoluce.

Rusko. Bývalý arcibiskup a metropolita mohylevský Msgre. E. Ropp slavil nedávno zlaté kněžské jubileum. Byl zprvu biskupem v Saratově (1902), pak ve Vilně, stal se i poslancem carské dumy, r. 1907 poslán do vyhnanství na Kavkaz, kde byl do r. 1917; po krátké svobodě, kdy byl jmenován arcibiskupem v Mohylevě a metropolitou ruským, byl bolševiky uvězněn a propuštěn až na zákrok tehdejšího nuncia varšavského Achilla Rattiho (nyní Sv. Otec Pia XI.). Je znám z kongresů velehradských.

Z OSTATNÍHO SVĚTA. Jak bojují proti komunismu v Anglii. Glasgowský arcibiskup nařídil svému duchovenstvu, aby hrozícímu nebezpečí komunistickému čelilo vydáváním řady krátkých, obecně přístupných letáků. Letáky mají být rozdávány všem katolickým rodinám. V Manchesteru rozdali takových letáků, pojednávajících o komunismu a církvi, na 250.000. Dalších 5 letáků bude vydáno ve lhůtách čtrnáctidenních.

Král Jiří VI. a zednářství. Král Jiří VI. anglický byl před několika týdny u příležitosti oslav stého výročí v Edinburghu instalován za velmistra velkolože skotské. Velkolože anglická, založená roku 1717, požívá přednosti přede všemi ostatními ložemi. Naproti tomu velkolože skotská, třebaž byla založena oficiálně až v roce 1736, svými předchůdci spadá do prvních počátků svobodného zednářství ve Velké Británii vůbec.

Belgie. Svaz belgických katolických studentů, v němž jsou organisováni všichni katoličtí akademikové, vyslovil při svém zasedání opovržení levicové většiny provinciální rady brabantské, která odpírá universitě v Lavoni jakoukoliv podporu. Akademikové označují povolování podpor universitě v Bruselu a odpírání stejných podpor universitě lovaňské za zaoštalé protináboženské sektářství, které se nesrovnává se ctí veřejné instituce.

Belgičtí biskupové pro katolický tisk. Kardinál van Roy, arcibiskup v Malině a ostatní belgičtí biskupové vydali společný projev tohoto znění: Znepokojení těžkými útoky, směřujícími proti četným katolickým listům, prohlašují belgičtí biskupové veřejně, že tyto útoky jako nepředložené odsuzují. Projevují veřejně katolickému tisku své vděčné sympatie za vynikající služby, které prokázal katolické věci a připomínají věřícím jejich přísný závazek ve svědomí, aby všemi prostředky a silami podporovali výslovně katolické časopisy a publikace.

Německo. Svěpomoc německých katolíků v nedostatku vlastního tisku. Německý národně-socialistický režim znemožňuje zpravodajství i v nepolitických nedělních listech katolíků. Je jim totiž zakázáno referovati i o pravdivých událostech z katolického života tehdy, když jsou pro panující režim nepříznivé. Tak se stalo posledními událostmi v Münsteru, kde katolický lid rázně a úspěšně vystoupil proti odstranění křížů ze škol a z úředních obecních místností. Münsterký ordinariát chopil se však účinné svépomoci. Oznámil celý případ v úředním listě a nařídil přečtení jeho s kazatelen.

Modlitba za katolické školy v Německu. Kolínský kardinál Schulte nařídil, aby po všech mších svatých, kázáních i ostatních bohoslužebných úkonech konána byla zvláštní prosebná modlitba o zachování katolického školství v Německu.

Italie. Nový bojovník za sjednocení církve začal vycházeti v Itálii pod názvem »L'Oriente

christiano a L'Unita della Chiesa« (křesťanský východ a jednota církve).

Španělsko. Svobodné zednářství ve španělské občanské válce. Při dobytí Toleda byl nalezen v tamější zednářské loži dokument, ve kterém ústřední španělská lože v Madridě dává všem svobodným zednářům pokyn podporovati lidovou frontu. Jsou v něm vypočítáni všichni generálové, plukovníci a ostatní důstojníci zednáři, bojující ve vládním vojsku. Tento dokument zase potvrzuje blízký vztah zednářství k lidové frontě. Všichni její předáci včetně Azani i Lorga Caballeroa jsou zednáři. Azaña dokonce byl dlouhou dobu generálním sekretářem madridské ústřední lože.

Oslava Neposkvrněného Početí Panny Marie na území nacionalistů. Dne 8. prosince byl v celém území obsazeném nacionalisty oslaven velkými slavnostmi a vroucností. Zvláště dojemnou byla oslava Matky Boží v Toledu, kde i vojsko kráčelo v slavnostním průvodu, aby obcovalo pontifikální mši sv. Mezi vojáky těšil se zvláště pozorností oddíl 150 mužů posádky alkazarské. Náboženských slavností zúčastnilo se nepřehledné množství lidu a vůdcové vojenských i politických skupin nacionalistického tábora.

Švýcarský. Katolická universita ve Freiburgu má v zimním semestru (v závorce čísla letního semestru 1936) posluchačů: na fakultě theologické 367 (332), právnické 142 (135), filosofické 143 (126), přírodních věd 146 (131).

Francie. Rozhlas pro nemocné. Díky petici, již podepsalo tisíce nemocných ve Francii, zařídil zemský lucemburský rozhlas zvláštní vysílání pro nemocné z opatství Clervaux. Vysílá se každý čtvrtek o 10.46 hod. mše sv. s krátkým liturgickým úvodem, hra na varhany a zvonění. Bude jistě nejbližším úkolem nové centrály katolického rozhlasu, aby i v Československu domohla se podobného vysílání.

Amerika. Instalace nového rektora katolické university ve Washingtoně měla velmi slavnostní ráz. Účastnili se jí 2 kardinálové, apoštolský delegát, přes 80 biskupů, členové kabinetu, diplomatického sboru, jakož i zástupci 300 amerických universit a kollegií. Nový rektor Msgre. J. Corrigan jest šestým rektorem.

Procento katolíků v jednotlivých státech. Podle statistických dat činí počet katolíků v jednotlivých evropských státech v procentech: V Itálii 99,6%, Francii 95%, Rakousku 92%, Československu 77%, Polsku 74%, Maďarsku 67%, Jugoslavii 37,4%, Anglii — 5%.

Samí muži na slavnosti Krista Krále. Devítidenní pobožnost k počtu Krista Krále, konaná v Beliz (Honduras), byla navštěvována skoro výhradně muži. Na svátek samotný bylo mužů tolik, že ženy se do kostela již nevešly, přes to, že slavnost byla v prostorné katedrále. Též eucharistické procesí bylo čistě mužské; kompaktní a ukázněná masa mužů prošla ulicemi města za vedení apošt. vikáře

Msgre. Murphy S. J. Po návratu do katedrály dávali muži opět krásný obraz v katedrále, když pozorně naslouchali kázání o věrnosti ke Kristu. Ženy, vyřazené takto z obřadů, nestěžovaly si, nýbrž zářily radostí a byly naplněny hrdostí na své syny a manžely. (Fides.)

Z KRAJŮ MISIJNÍCH. Misie na dalekém severu. Podle zprávy apoštolského vikáře v Hudson Bay je tu 8 pevně zřízených misii a 26 misijních stanic pravidelně navštěvovaných.

Vděčnost misijních biskupů. Prefekt posvátné Kongregace pro šíření víry, J. Em. kardinál Fumasoni-Biondi, požádal dopisem všechny misijní biskupy, aby s uvolnil sloužití ročně jednu mši sv. za všechny dobrodince Díla šíření víry. Tato prosba došla nadšeného přijetí se strany misijních biskupů; několik set souhlasných odpovědí došlo do Vatikánu. Jeden arcibiskup píše: »Mnozí misionáři slouží ročně 12 mši sv. za dobrodince Díla šíření víry; pokud se arcibiskupa samého týče, nejen, že se často modlí za ty, jimž tolik vděčí, ale sloužil ročně na týž úmysl dvanáct mši sv. a bude tak činiti i nadále.« — Vděčnost misionářů jest, jak vidno, veliká. Kdo dovede počítati i s takovými hodnotami, jako jest mše sv., musí uznati, že každý dobrý skutek pro misie se vrací dáci z násoben zpět.

Zpráva o podnětu kardinála-prefekta a ohlas, jaký vyvolala, jistě povzbudí dosavadní dobrodince a rozmnoží jich počet.

Škody způsobené cyklonem v Nellove (Indie). Kraj Nellove stal se 28. října 1936 dějištěm působení hrozného cyklonu; kostely, školy a kláštery domorodých řeholnic byly velmi poškozeny odnesením střech, dveří a oken. Jeden z největších chrámů z celého kraje v Talaševu se zřítíl; šedesát vesnických kaplí není více.

V mnohých osadách přišlo obyvatelstvo o všechno; obydlí, stáda a úrodu. Zprávy ze vzdálených vesnic nedošly, poněvadž doprava železniční je přerušena a cesty nedají se použítí, protože jsou pokryty vyvrácenými stromy a zahynulými zvířaty. Nedá se však očekávati, že by tyto vzdálené osady zůstaly ušetřeny. K dovršení zkázy byly zaplaveny osady u moře do vzdálenosti 5 km vystouplou hladinou vodní. Některé byly úplně zatopeny. Když voda opadla, zůstaly všude velké naplaveniny písku, čímž trpí obdělávání polí.

Msgre. Bouter, biskup nellorský, který sděluje tyto smutné zprávy, praví, že neštěstí uvrhlo několik tisíc katolických Indů do nebezpečí hladu. Misionáři snášejí hrdinně hroznou zkoušku, která vydává všanc práci několik let, ničí misii a vyžaduje pomoci všech věřících, aby škody hmotné a hlavně duchovní mohly býti napraveny. (Fides.)

Příští číslo vyjde dne 15. ledna 1937.

K uctění památky v Pánu zesnulých manželů Groových věnovala sl. M. Hrubá na »Katalika« částku Kč 50.—.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárci výslovně nezakáží, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Lígy v Praze IV., Hradčanské nám. 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 10. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. účtu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Řídí Dr. Fr. Formánek. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvem pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“

Vychází čtrnáctidenně

Roč. II. [XIX.] Leden 1937

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

číslo **2**

Vánoční poselství Sv. Otce.

Slovo Sv. Otce posvátnému sboru kardinálů, římským prelátům, biskupům a světskému i řeholnímu duchovenstvu, jakož i celé velké katolické rodině světa.

Při nesčetných příležitostech, které Nám poskytuje vždy znovu božská Prozřetelnost a přichylnost našich ctihodných bratří a milovaných synů, jakož i láska mnoha poutníků ze všech dílů světa, raduje se Naše otcovské srdce, jež všechny objímá v Srdci Spasitelově. Dnes cítíme se však víc než kdy jindy spojení s Naším posvátným sborem kardinálským, jehož ctihodný děkan Nám v krásné adrese ve jménu všech svých kolegů, JJ. Em. kardinálů, vyslovil nejceněnější a nejpříjemnější přání blaha a požehnání, s Naším tak drahým římským prelátstvem, ano s celou velkou katolickou rodinou světa ve třpytu betlemské hvězdy ve slavný den vánoční noci. Vám i celému katolickému okrsku zemskému Jsme blízko a přítomni svými myšlenkami, které překročí nejen běh času, vrcholky Alp a nezměrné dálky oceánů, nýbrž které se pozdvihují přes světy a jejich bouře až k Bohu samému. Docela blízko jsme Vám s láskou srdce, neboť srdce se neodděluje přece od ducha, nýbrž následuje ho a zapaluje se od jeho odvážných myšlenek, jak Vy, ctihodní bratří a milovaní synové, z denní zkušenosti dobře víte, aby přemohlo čas, prostor a jiné, často opačně směřující okolnosti denního života, které překážejí přítomnosti milých lidí.

Mluvili jsme o vánočních svátcích. Především proto cítíme živěji Vaši přítomnost, že můžeme Vás osloviti a vyměnit si s Vámi nejsrdečnější přání všeliké duchovní milosti, všech svatých darů Božích, nejbohatší a překypující požehnání ve dnech, které po celá staletí zvěstovaly hodinu všech milostí, všeho požehnání, onu hodinu, o které rozhodla a kterou připravila s neúnavnou a nevyčerpatelnou láskou a milosrdenstvím Boží dobrota.

Proti vůli Boží, která lidem dobré vůle chtěla přinést pokoj, bojuje bohužel zlá vůle svedených a nepřátel Božského Dítěte, které se stalo Tělem a plné milosti a pravdy chtělo mezi námi dlítí, abychom všichni z Jeho plnosti přijali mi-

lost za milostí. Při každém výročí těchto dnů a takřka nepřetržitě při každé příležitosti, která se Nám namanula otevřeli jsme Svě srdce nejen Vám, ale celé katolické rodině, jelikož s výrazu svaté radosti jsme chtěli spojit i projev hořké bolesti, již otcovskému srdci připravují tak mnohá velká zla, která tíží za dnešních dnů lidstvo, státy a Církev a upozorniti všechny na hroziící těžká nebezpečí. Všechny jsme volali k činné bdělosti a k spojení se všech dobré vůle proti onomu jítění a nepřátelským mocnostem, které se pozdvihují ku škodě nejdůležitějších statků lidské společnosti, proti rodině a jednotlivci. Především jsme připomínali, aby byly použity pravé prostředky pravdy, spravedlnosti a bratrské lásky, které všechny katolická Církev podle vůle Boží opatruje a jimž vyučuje.

Bolest, která se letos mísí s vánoční radostí, je tím hlubší a tíživější, že ve Španělsku zuří ještě občanská válka se všemi hrůzami nenávisti, vražd a pustošení, kde, mohlo by se říci, ona propaganda a ony mocnosti, na které jsme shora poukázali, chtěly vyzkoušeti ničící prostředky, které mají po ruce a které roznesly po všech zemích. Toto jest nové napomenutí pro Evropu a její křesťanskou kulturu, vážnější a hrozivější všech dosavadních. Toto jsou události, které se strašlivou jistotou a jasností ukazují a zvěstují, co čeká Evropu a svět, jestliže se nesáhne ihned a účinně k ochranným a léčivým prostředkům.

Mezi těmi ale, kteří se vydávají za obránce řádu kultury, za hráz proti šíření bezbožského komunismu, ba přivlastňují si v tom i prvenství, vidíme s bolestí nemalý počet lidí, kteří při volbě svých prostředků, jakož i při posuzování svých protivníků používají a dávají se vésti nesprávnými a osudnými zásadami; neboť kdo zmenšuje a snaží se vymazati v srdcích lidí, zvláště mládeže, víru v Krista a boží Zjevení, kdo se snaží vylíčiti Církev Kristovu, ochránkyni božích příslibů, pověřenou božím posláním vychovávatí národy, jako vyslovenou nepřítelkyni vzrůstu a pokroku národa, ten nejen že není tvůrce pravé budoucnosti lidstva a proto též nikoliv svého národa, nýbrž ničí nej-

účinnější obranné prostředky proti obávaným zlům a pracuje tak, byť i nevědomě, ruku v ruce s těmi, jichž potíráním se honosí.

Měli jsme již několikrát a také nedávno příležitost sdělit, které prostředky Sv. Stolice považuje za vhodné, dává k dispozici a podle možnosti i používala až do včerejška, ba až do nynějšího okamžiku, se stále větší pohotovostí pro budoucnost a všeobecné dobro proti všem hrozcím nebezpečstvím.

Za těchto okolností je zbytečné připomínati, že s Naší strany ještě důrazněji a úpěnlivěji z hloubi Našeho otcovského starostlivého srdce opakujeme pozvání i nutnou prosbu, jež jsme tak často řídili věřícím celého světa, všem duším oddaným božskému Srdci a zájmům Církvě, celému episkopátu, veškerému světskému a řeholnímu duchovenstvu, celému laickému světu a se zvláštní důvěrou těm jeho zástupcům, kteří s takovým porozuměním pro křesťanskou víru a křesťanskou lásku, pracují pro zájmy Kristovy a duší, plní horlivosti, v různých odborech Katolické Akce, v činné účasti na hierarchickém apoštolátu.

Naše myšlenky obrací se především k těm hrdiným duším, které apoštolují svou denní prací a svými nemocemi a zvláště k nevinným zástupcům, které vysílají ze všech dílů světa k nebi vůni své čistoty. Myslíme tím ony maličké, kteří věří v Ježíše a kteří zvláštním způsobem patří k Církvi, poněvadž jsou Srdci Ježíšovu zvlášť drazí.

Tento rok dovoluje Nám božskou dobrotou přidati k modlitbám, pracem a obětím všech též Náš příspěvek v utrpení tomto poslaném, jehož jsme až dosud podivuhodně byli ušetřeni. Utrpení, za něž Nás tatáž boží dobrota bohatě odměňuje dojemně krásným spoluzněním modliteb, které ze všech dílů Církvě v posledních dnech docházejí a v úpěnlivosti sesilují k potěše společného Otce.

Chápeme se z plna srdce této příznivé příležitosti, abychom všem poděkovali za tento něžný a jasný důkaz synovské lásky, i když to, co trpíme, je malé v porovnání s tím, co nutno trpěti tak bolestně ve světě a zvláště v porovnání s tím, co On sám, Hlava, Zakladatel a Král této božské Církvě trpěl na duši i na těle za nás. Kéž přesto přijme naši oběť, která dnes i vždycky chce být v souhlase s Jeho nejsvětější vůlí. Kéž ji přijme ku Své cti, která dnes ve velké míře je urážena, za obrácení všech bloudících, za mír, za blaho celé Církvě i zvláště za těžce navštívené a proto tak drahé Španělsko.

S těmito nejvnitřnějšími pocity srdce přivlastňujeme si vánoční poselství nebes a vracíme je opět do světa zpět: Sláva na výsostech Bohu a pokoj lidem na zemi.

Docela přirozený a útěšný návrat k hlavním důvodům vánočního shromáždění dává Nám radostnou, jakož i příznivou příležitost, ve vděčné mysli obrátiti se též k těm duchovním radostem, které Nám boží dobrota připravila.

Svatou radostí a apoštolskou útěchou jest Nám jako neméně i všem ostatním, vzpomnutí s nadpřirozenou vděčností a povinnou úctou vůči Nejvyššímu těch osob a událostí, které vtiskují posledním listům ke konci se sklánějícího roku zvláštní znamenité velikosti a svatosti, věrného a trvalého spojení se Sv. Stolcem sv. Petra. Před Naším zpět hledícím zrakem stojí stále ještě Se-

nát Církvě s celým italským episkopátem, kteří přišli na počátku roku Nám blahopřáti k dlouhému životu, ve kterém Pán dává často cítiti, že jeho průvodci jsou obtíže a bolesti. V duchu slyšíme ještě synovsky vznešený hold kongresu katolických novinářů, v různém stupni a rozsahu, tvůrců onoho krásného divadla víry a věděni, činu a oběti, které naplňovalo obdivem návštěvníky výstavy katolického tisku, příšlých z pěti dílů světa. Radostně pohnuti jsme také dvěma díly, jedním z kamene a druhým z říše ducha, která obě vzala na sebe novou podobu. Myslíme tím nový palác kongregací a papežskou akademii věd.

K těmto novým skutečnostem druží se během roku stoletá výročí dvou velkých událostí starověku, která znamenají zkrášlení evangelia a Církvě. Myslíme tím 1900. výročí obrácení sv. Pavla a 1.600. výročí smrti svatého papeže Sylvestra. Pokud se týká apoštola národů, vyvolené nádoby, vznešeného a neúnavného učitele křesťanského náboženství, honosí se Řím, že slyšel jeho slovo po boku prvního papeže a pocítil mocnou ostrost jeho meče z jednoho z nejprvnějších jeho listů. Na Sylvestrovi obdivuje Řím gloriolu svatosti, která se s praporem Konstantinovým svobodně rozšířila po celé zemi a v nádherných basilikách Věčného Města zanechala nám a budoucnosti svědectví o počátku a otevřenějším vystupování našeho náboženství, které zvítězilo nad světem. Ještě více: Pavel, tento neúnavný hlasatel pokoje Kristova, který psal Korintánům ona hluboká slova »Bůh není Bohem rozbroje, nýbrž pokoje« (I. Kor. 14, 33) a Sylvestr, který po dlouhé noci pronásledování mohl pozdraviti červánky svobody a pokoje, zvou Nás v tomto roce, abychom řídili na vůdce států a národů světa nové a důraznější napomenutí k míru: K udržení míru, kde ještě je, k znovuuvvedení tam, kde je bolestnou vzpomínkou a tragickou a bohužel dosud neukojenou touhou.

S tímto provoláním k světu spojuje se dnes, důrazněji než kdy jindy, Naše prosba k Bohu o onen klid řádu, ve kterém jedině pozůstává pokoj k uskutečnění oné spravedlnosti vůči jednotlivcům a společnosti, bez níž není žádného řádu. Tuto Naši modlitbu za pokoj klademe pokorně k jesličkám Knížete pokoje.

Vracíme se v duchu a v srdci z Betlema k Bohu a vrháme Svůj pohled na celý katolický okrsek zemský, abychom poděkovali onomu božskému Dítěti, které se ve své moudrosti učinilo tak malým, aby tak bylo tím roztomilejší a tím celé lidské pokolení přitáhlo ke svému kříží, ve svou hodnotu, do své Církvě a ve svou slávu. Je dnes v našem středu a ve spojení s ním zdvihá jeho náměstek ruku, aby Vám všem žehnala, aby Vám vyprosila hojnost požehnaní a milosti, které On jako zárodek zrna svého věčného a nepomíjejícího triumfu rozsilil pro lidi dobré vůle.

Z Říma 11. ledna 1937.

Ve zdravotním stavu Sv. Otce nastalo silné zhoršení, takže bylo učiněno mimořádné opatření pro všechny případy.

Věřící a kněz.

Horálik Karel.

Katolická akce, spolupráce laiků s knězem, vyžaduje, abychom my, Církev slyšící, zrevidovali a napravili svůj poměr k našim duchovním otcům, kněžím.

Věřící namnoze nejsou si vědomi toho, jak vysoké, prestižní postavení má kněz v Církvi. Nedostatečné respektování autority, která ve veřejném životě jest tolik otřesena, přenáší se i do svazků náboženských. Ani inteligence nemá jasné představy o hierarchickém principu Církve. Naše inteligence je načichlá subjektivismem. V knězi se namnoze vidí jen člověk, ne obětující, učitel.

Kněz v Církvi, kterou Ježíš Kristus vystavěl svojí krví, jest prostředníkem mezi Bohem a lidmi, zprostředkovatelem milostí, které procedí oním tajemným společenstvím, mystickým tělem Kristovým. Jest příslušníkem církve učící, učí slovem, příkladem. Úkony jeho úřadu vztahují se na tělo Kristovo právě a tělo Kristovo mystické, jak praví sv. Tomáš Aquinský.

Kněz je knězem v nejvlastnějším smyslu tím, že jest nástrojem oběti Ježíšovy Nového zákona. Kněz má účast na kněžství Kristově. V oběti nejsvětější, která je zpřítomněním oběti kalvárské, je obětující i obětí darem Beránek Boží, Ježíš Kristus. Kněz pak je nástrojem této oběti.

Vykoupení. — Učinění zadost za hříchy světa, narovnání poměru mezi Bohem a lidstvem smrtí Syna Božího. Je to adopce hřešícího člověka za dítě Boží a následní ustanovení za dědice království nebeského. Vykoupení znamená ten pramen milostí, který vytryskl u paty kříže na Kalvarii. Kněz nám každodenně zpřítomňuje v oběti mše sv. tento okamžik vykoupení. Každodenně nás vede pod kříž, na němž tajemným způsobem umírá Syn Boží. Zde klekáme na kolena, abychom se hluboko zahleděli do zmučené tváře Ježíše — muže bolesti, který to vše trpěl za naše hříchy, abychom hříchů litovali, se polepšili, snažili se dostat do Srdce Páně, které pro nás všechny bylo kopím na kříži otevřeno. Tam musíme čerpat z nevyčerpatelného pramene milosti mše sv. sílu v boji proti tělu, světu a ďáblu, sílu, abychom trpělivě nesli kříž svůj každodenní, abychom dovedli zapřít sebe a dle zásad evangelia s Boží pomocí zařizovali svůj život. Kněz stojí u naší kolébky, přijímá nás do církve. Učí nás katechismu, abecedě náboženské praxe.

Strašný by byl osud člověka, kdyby Boží spravedlnost nepostavila mezi hříšníka a sebe kněze vybaveného mocí soudcovskou. Kněz ve zpovědnici soudí, ukládá tresty, pokání, rozhřešuje.

Stojí s Božím požehnáním u smlouvy muže a ženy, kdy si navzájem slibují lásku, věrnost, podporu, kdy spojují dvě životní pouti v pout jednu, ruku v ruce k Bohu. U lože umírajícího stírá slzy, posiluje svátostí nemocných, přináší Tělo Pána našeho Ježíše Krista. S modlitbou na rtech, důstojně ukládá k časnému odpočinku tělo věřícího, chrám Ducha svatého. Na zemřelé se zapomíná. Hluk světa, starosti časné zabírají nás tak, že brzy zapomínáme na bratry, sestry v Pánu zemřelé. Tito potřebují naší modlitby, dobrých skutků, aby Boží milosrdenství je zbavilo muk ohně očistcového. Snad jen v neděli, při bohoslužbách, uvědomujeme si pouto obcování svatých, které pojí nás s církví vítěznou a trpící. Kněz při mši svaté modlí se nejen za nás, ale modlí se i za všechny zemřelé.

Nevím, jak by se to mělo zařídit, ale věřící musí být náležitě poučeni o úřadu kněžském. Musí vědět, co je kněz. Musí se naučit dívat na kněze. Nesmí v knězi vidět jen dobrého kamaráda, člověka vzdělaného,

NÁVRAT Z ARKTICKÝCH POUŠTÍ.

Dp. Arthur Dutilly O. M. P., kněz a vědec, se navrátil z expedice, kterou podnikl na podnět kanadské vlády v arktických krajích v délce 10.000 anglických mil, za účelem průzkumu a studia flory a fauny na dalším severu.

Cestu vykonal na lodi »Nascopie«, která každoročně se plaví do nejvzdálenějších míst arktidy. Letos trvala cesta plně dva měsíce.

Před třemi lety P. Dutilly navštívil pobřeží Labradorské na malé lodi »Pius XI.«, dlouhé jen 22 m, kterou dosáhl až Chesterfield Inlet v severovýchodní části Hudson Bay, uraziv 1200 anglických mil během 33 dnů. Tehdy poslal Svatému Otci vzácné exempláře flory a fauny tamních severských misijních stanic.

Roku 1934 sestoupil údolím řeky Mackenzie až k ostrovu Herschel, 50 mil severně od Yukonu. Tam urazil 30 mil pěšky, aby navštívil hroby P. Leroux a Riviere, kteří byli zabiti r. 1913 při vykonávání svých kněžských povinností. Zpáteční cestu vykonal letadlem.

V jednom interviewu, který P. Dutilly poskytl o letošář cestě, prohlásil, že spolu se svými druhy dosáhl vzdáleností 12 stupňů od severní točny, a někdy také překročili 12 stupňů severního kruhu. Cesty se zúčastnili další čtyři vědci, mezi nimi také Dr. N. Palumín z Oxfordské university.

P. Dutilly prohlásil, že výsledky jeho cesty jsou více než uspokojivé. Bude třeba velkého času, než bude moci vydati pojednání o více než 1800 vzácných rostlinách, které s sebou přivezl z této cesty. Některé druhy mušlí a rostlin se pokusí přestovati i doma, aby zkoumal, jak reagují na rozličné podněty. Z 270 druhů mušlových vegetací jest 76 neznámých.

Pokud se týče cesty, P. Dutilly byl šťasten, že mohl sloužit mši svatou na krajním cípu severu v Craig's Harbor. Mše svatá mohla být sloužena jen při zastávkách, nikdy však během cesty, a to pro silné otřesy lodí, která musela bojovat s rozsáhlými plovoucími ledovci.

P. Dutilly jest bývalým žákem Ottawské university a osm let přednášel jako profesor přírodopisu na Gravelbourg College v Saskatchewan.

společníka. Věřící musí v knězi vidět druhého Krista. Lidská stránka kněze nám věřícím musí zmizeti v lesku jeho vznešeného úřadu.

Kněz je nám vůdcem na cestě k Bohu. Jeho úkolem je, máme-li dobrou vůli, udělati z nás ze všech světce, neboť pro všechny platí slova Spasitelova: »Buďte dokonalí jako váš Otec v nebesích je dokonalý.«

Aby nám kněz byl pastýřem dobrým, věrným, který je ochoten i život položit za své stáde, aby stál vysoko, jako náš vzor před naším zrakem, musíme si jej tam postaviti.

Není spasitelnějších modliteb, které by mohly být příjemnější Bohu, než modlitba, aby Božský Mistr ozdobil svého kněze a našeho vůdce ctnostmi, milostmi, dary Ducha Svatého, svatostí.

Lásku za lásku, věrnost za věrnost. Kněz dá nám všechny své síly, modlitby, udře se mezi námi farníky. Pracoval, seč mohl, byl knězem podle Srdce Božího. Opuštěn ode všech jde na odpočinek. Majetku nenaštádal, pensička chudá. Což nebylo by to v intencích Katolické akce, aby rodiny, jimž Bůh požehnal na hmotných statcích, vzali do rodiny stařečka kněze? Jak by to takového věrného sluhu Páně, který čeká na odměnu tam v nebesích, rozradostnilo, kdyby přišel do teplé rodiny, jíž se zřekl z lásky ke Kristu a našim duším. Boží požehnání trvale by spočinulo na takové rodině a hroby kněžské nezarušovaly by pravou, nezůstávaly bez modlitby, bez světla.

Málo je vděku kněžím; to proto, že kněze náležitě neznáme, jim nerozumíme.

Katolická akce je pomoc laiků kněžím. Nechme kněžím práci a povinnosti k duším, k sobě, pomáhejme jim v ní přípravou, modlitbou. My pak obětavě starjeme se o časné věci duchovní správy, charitu, spolkovou činnost. Kněží uznají naši práci, budou nám dobrými otci, dobrými rádci a z této spolupráce vzejde výsledek a úspěch ceny trvalé.

Katolický světový názor a moderní fyzikální myšlení.

Ve společnosti »Leo Gesellschaft« ve Vídni měl universitní profesor Dr. Oskar Herget přednášku, ve které mimo jiné uvedl: »Před málo dny jmenoval Svätý Otec Pius XI. většinu průbojných moderních fyziků naší doby, jako Plancka, Bohra, Rutherforda, Milikana a jiné, mezi nimi i Rakušany Schrödingera a Petritsche, za členy zreformované Papežské akademie moderních věd, a to bez ohledu na náboženské vyznání. Tento dalekosáhlý čin jest novým důkazem stanoviska papežova k »svobodě vědy«, ale zároveň i výrazem slučitelnosti katolického světového názoru s moderním fyzikálním myšlením. Vždyť celý vývoj moderní fyziky jest čím dále, tím důraznějším odporem proti mechanismu a materialismu, a to právě v době, kdy materialismus se chystá podrobiti si svět dosud neslýchaným útokem ve sféře bolševismu. V »klasické« fyzice (Newton, Laplace) se mělo za to, že je možno vypočítati přesně chod světového systému, jen když je znám »počáteční stav«. (Skutečně vypočítá se na př. v astronomii zatmění slunce a měsíce na staletí a tisíciletí napřed, a to přesně na vteřinu.) To byl nejpřísnější mechanismus: svět prý běží jako stroj, který má býti jen dán do běhu. Jen tak se mohla vytvořiti představa o »nečinném« Bohu, která přešla konečně na představu, že Bůh vůbec neexistuje. Naproti tomu moderní fyzika uznala, že alespoň pro mikroskopický svět, a to pro svět nejmenších atomů, pro svět složek atomů (elektronů, protonů atd.) se musí věda zříci přesného vypočítání chodu systému, poněvadž už zásadně je vyloučeno, aby se určil přesně »počáteční stav«. Tím jest ovšem opuštěn přísný mechanismus.

Stejně vymizela z fyziky materiální podstata, celý obsah starého materialismu. Jest příznačno, že to »něco«, v čem se odehrává fyzikální dění, t. j. hmotná podstata, jest vyloučena z každého fyzikálního myšlení. Známe »vlny« ve vlnové mechanice Rakušana a nositele Nobelovy ceny (1933) Schrödingera, nemají nic hmotného (jako vzduchové vlny), nýbrž matematickou pravděpodobnost, že elektron jest

v určitém okamžiku na určitém místě. Kdo to poprvé slyší, těžce to chápe; ve skutečnosti však neexistuje už pro moderní fyziku těžká, nečinná, hmatatelná hmota. V tomto smyslu moderní fyzika odsoudila nadobro vědecký materialismus, a tím se přibližuje k ideálnímu světovému názoru a tak k přijetí božské myšlenky.

Uskutečnění laického mnišství.

V létě 1933 se vynořil v různých časopisech návrh k založení kláštera podle řehole sv. Benedikta, v kterém by řeholníci podle vzoru starokřesťanského mnišství, ale také podle dnešního křesťanského východu, jen v y j í m e ě n ě byli vysvěceni na kněze, jak ostatně ani sv. Benedikt sám nikdy nebyl knězem. Harmonickým spojením liturgické chvály Boha s tělesnou prací v zahradě, na poli a v hospodářství na jedné straně, a s duševním zaměstnáním na straně druhé, mělo nabýti heslo »Ora et labora« nového významu. V novém společenství mělo se také uplatnit všecko, co je cenné a zdravé, a co doporučuje současné hnutí pro reformu života. Tak se měla v praxi dokázat vnitřní souvislost tohoto hnutí s ryzím, starokřesťanským myšlenkovým podkladem a se zdravou askesí, která přihlíží k potřebám těla a ducha ve stejné míře.

Přípravné práce k tomuto plánu můžeme nyní pokládati za ukončené. Finanční základna tohoto díla je stejně zaručena. Dá-li Bůh, a s Jeho pomocí tato víta communis má býti zahájena v příštích dnech, nejspíše však koncem února 1937, ve venkovské krajině Rakouska, daleko od hřmotu měst a do pravy, v docela skromných formách, ale při přesném dodržení řehole. Všechny ty, kteří jsou nakloněni našemu plánu, prosíme o jejich modlitbu, aby Milostivý Bůh, který umožnil nemožné, usnadnil ještě existující potíže a poskytl milost zdaru. Snad povolá ještě několik ideálně smýšlejících mladých mužů k účasti, pokud chtějí se státí mnichy (ne laikými bratry), avšak bez aspirace na kněžství. K tomu jsou však nutny tyto bezpodmínečné předpoklady:

Úplně nadpřirozený sklon k duchovnímu životu, velká láska a nadšení pro liturgii naší svaté Církve, silná tělesná konstituce bez tělesných a duševních vad, zdravý úsudek, zájem pro duševní činnost a intelektuální pohyblivost, přizpůsobilost, beznáročnost, láska k prostotě a ochota obětovat se Pánu Bohu, láska k venkovskému životu a k hroudě. Každý doklad o výchově jest vítán, ale není nutný. Dřívější příslušnost k nějaké klášterní obci není obecně vítána.

KTERÉ JSOU ÚKOLY FARNÍCH OBCÍ SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ?

Již několikrát jsme naznačili programy schůzí Svazu katolických mužů. Dnes se tážeme, které jsou v celku úkoly Svazu v jednotlivých obcích.

1. Především nutno stále míti na zřeteli a považovati za hlavní cíl a povinnost, aby se upevňoval a prohluboval duchovní život všech členů. To jest první a časově nejbližší úkol Svazu. Ani jediný muž nemůže říci, že by nepotřeboval stále větší pevnosti ve víře a ctnosti. Katolická akce jest dnes a bude ještě dlouhá léta především spíše otázkou výchovy, než organizace! Proto nutno naváděti moudrým způsobem členy Svazu k modlitbě a častému sv. přijímání.
2. Ve Svazu mužů se vychovávají (četbou, přednáškami, poradami) o d p o v ě d n í p r a c o v n í c i, spolehliví vírou, zbožností i přísnými zásadami Kristovými, pro všechny jiné organizace katolíků, pro kulturní, politickou, hospodářskou práci.
3. Muži si musí uvědomiti, že mají všude šířiti víru a mravnost katolickou, pevným, nutícím přesvědčením a osobní touhou vůle. Musí býti k v a s e m, který mění vše, kam se dostane. Hlavně pak jest jejich úkolem získávat m u ž e a spoluzaměstnance Kristu Pánu.
4. Ve schůzi Svazu mužů se s t a n o v í a formulují přesně místní náboženské potřeby a nutné podniky.

Dnes se obrátí celá pozornost na otázku: J a k z a b r á n í t i v n í k á n í b e z b o ž n í c t v í d o n a š í o b c e, š k o l y, v e ř e j n o s t i? Jakých prostředků užívá a co učiníme my?

5. Přidělují se osobní úkoly členům.

6. Kontroluje se dosavadní práce a dbá se přísně, aby se netvořilo plané zdání činnosti.

Má-li Svaz mužů v obci nějaký sociální, studijní, literární, obranný, přednáškový, neb jiný kroužek, podává jeho vedoucí zprávu, co se v posledním týdnu neb měsíci vykonalo a jaké jsou výsledky neb účinky. Kroužky mohou býti jen náboženské povahy.

7. Členové podávají návrhy, jak rozšířiti duchovní vliv Svazu, kde nutno v některém jiném náboženském spolku neb jiném podniku katolíků pomocí duchovním vlivem. Podávají návrhy pro Farní výbor; případně pro duchovní správu.

8. Snášejí své zkušenosti a poznatky ze svého okolí — o určitém podniku nevěrců neb jinověrců, o nové taktice odpůrců, o vlastních našich nedostatcích a pod. — Vhodné poznatky pro určitý postup neb zařízení se poznamenávají a sdělí Farnímu výboru neb duchovní správě.

9. Jednají o rozšíření knihovny, pořízení propagačních potřeb, přístrojů promítacích, filmů a pod., pokud Svazu mužů náleží provozovati někde tuto přednáškovou činnost.

Kříž a srp.

Dokončení.

Jaká jest v těchto věcech katolická pravda?

Katolictví učí, že ke všem lidem jest se nutno chovati spravedlivě a podle viny i zásluhy, — ne jen podle toho, zda něco mají nebo ne. Může také býti velice dobrý boháč a velice zlý dělník a chudák!

Katolictví vede člověka k blahobytu prací a vývojem, úsilnou snahou v níť přivésti člověka k tomu, aby přál a dělal všem dobře, aby nebyl nespravedlivý a nebyl utiskovatelem. Může sebe větší násilí donutit někoho, aby upřímně přál a dělal druhému dobře?

Katolictví vede lidi k blahobytu příkazy lásky a pomoci všem! Odsuzuje všecken nepořádek a hlásá řádný postup ve všem. Příkazuje pod velikými tresty Božími, aby každý konal spravedlnost a lásku. Jeho programem jest osobní svoboda a učí, že stát jest proto, aby chránil jednotlivce a aby pomáhal jednotlivci ke spokojenosti. V katolické nauce jest jednatelce účelem státu, ne stát nejvyšším cílem jednotlivce.

Katolictví zakazuje užívati lži a podvodu a násilí a nedovoluje jich užívati za žádnou cenu, ani ne pro něco dobrého.

Postavme si tedy oba směry proti sobě:

Katolictví chce dobro všech.

Komunismus chce dobro jedné třídy.

Katolictví jde k tomuto dobru:

1. Spravedlností všem,
2. Vývojem a prací,
3. Láskou,
4. Pravdou a rozumem,
5. Svobodou každého,
6. Osobním přesvědčením,
7. S Bohem a Jeho zákonem,
8. Dobrým rodinným životem,
9. Tím, že žádá především dobro jednotlivce,
10. Svědomím podle Boha.

Komunismus jde k tomuto cíli:

1. Výhodami pro jednu třídu lidí,
2. Ničením všeho,
3. Násilím, vraždami,
4. Dovoluje lež, zradu,
5. Chce ovládnouti malým počtem svým a rozvraty celé národy,
6. Vnucováním svých zásad,
7. Bezbožectvím a rouháním,
8. Rozvratem rodiny a volnou láskou,
9. Zbožněním státu komunistického.
10. Bez svědomí, podle vůle komunistické strany.

Nuže, kde jediné může býti pravda a právo?

Je možno, aby bylo pravdou násilí, užívání lži, vraždy, nenávisť, rozvraty rodiny, rouhání a výhody jedné třídě lidí?

Je možno, aby se mýlili a neměli pravdy ti, kteří učí, že člověk musí milovati, že musí býti ke všem spravedlivý, že nesmí lhát, vraždit, rouhat se?

Který z těch dvou směrů vůbec může být pravdivý a vést k dobrému?

Pouhý lidský rozum ani na okamžik nepochybuje, že jen láska, pravda, svoboda a spravedlnost může přivodit dobro, ale že

nenávisť, programové vraždy, lež a zrada jsou skutečně plody satanovy, který pomátl lidstvo nenávistí proti Bohu a zničí v nenávisti i své služebníky.

Krise v anglikanismu.

Od doby (1921—1925), kdy belgický kardinál Mercier vedl jednání s ritualisty anglikánské církve o opětné sjednocení s římsko-katolickou církví, neustalo unionistické hnutí v Anglii. I když prozatím jednání ztroskotala — poněvadž Vatikán nechce uznati biskupská a kněžská svěcení anglikánů, — pokračují individuální obrácení ke katolicismu (od r. 1915 do r. 1925 přes 100.000, z nichž 240 kněží). Současně se stupňuje vnitřní tlak ze zdola na vedení anglikánské církve tím více, že potíže, spojené s vyproštěním anglikánské církve ze zákonodárné příslušnosti zesvětětělého parlamentu se jeví jako nepřekonatelné. Teprve nedávno anglický katolický časopis »The Tablet« přinesl zprávu o schůzi anglikánského církevního hnutí, sympatisujícího s katolicismem a vedeného známým lordem Halifaxem. V této schůzi bylo vysloveno uznání římskému papeži, že ve všech dobách on sám zastával úplnou a nezfalšovanou křesťanskou pravdu, a že proto jest nutno bezpodmínečně podrobiti se jeho nauce. Podobná prohlášení byla vždy doprovázena bouřlivým souhlasem. Dále bylo na schůzi sděleno, že hnutí sympatisující s katolicismem čítá dnes už 1016 kněží, a že je sledováno sympatiemi více než 2000 kněží. Novinkou tohoto hnutí je stanovisko, že nechce už jednati o podmínkách kompaktního přestoupení do katolické církve, nýbrž že ponechává papeži, aby sám tyto podmínky předepsal. Úrodnou půdou pro toto hnutí jest znovuoživení starokřesťanské liturgie v anglikánské církvi. V této souvislosti jest záhodno připomenouti, že Svatý Otec Pius XI. dal prohlásiti za svaté dva věrné syny katolické církve z dob Jindřicha VIII., a to biskupa Jana Fischera a kancléře Tomáše Mora, a této příležitosti použil k tomu, aby apeloval na anglický národ, aby se navrátil do lůna římsko-katolické církve.

Film a radio.

(Hlídka katolické kinematografické a radiové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá k vyřízení příslušným referentům.)

Naše požadavky pro čsl. rozhlas. Pořadní sbor pro věci katolického rozhlasu při Katolické akci pro arcidiecési pražskou, za souhlasu ostatních diecésních složek pro věci katolického rozhlasu, bude se domáhati, aby pro nejbližší dobu ve všech vysílacích stanicích československých byly zařazeny přednášky katolického názoru, pořádané Katolickou akcí, aby ve všech těchto stanicích bylo zavedeno denní vysílání Katolické akce. První krok byl již také učiněn, že čsl. rozhlas byl požádán, aby na den 18. ledna zařadil přednášku P. Dra. J. Juráka na téma: Význam sjednocení církví pro světové myšlení. na den 19. ledna 1937 přednášku P. Dra. A. Salajky na téma o návratu odloučených Východanů, zvláště Slovanů, a na den 14. února (5. výročí smrti biskupa Dra. A. Podlahy) přednášku Dra. Jana Sajíce na téma: Biskup Dr. A. Podlaha.

Soupis katolických posluchačů radia. Nezbytnou pomůckou a podporou při jednáních a akcích katolického rozhlasu je úplný soupis katolických posluchačů radia. Všechny diecése byly proto požádány, aby provedly obvyklý takový soupis. Oznamujeme tuto akci svým čtenářům a prosíme, aby se jí co nejhojněji účastnili a nabídli svou spolupomoc. Prakticky provede se soupis takto: Duchovní správce pověří horlivého a spolehlivého laika (muže nebo ženu, ve větších místech katolické spolky a náboženská sdružení), aby provedly soupis všech katolíků farní osady, kteří mají přijímací stanici. Výsledek pak oznámí ihned buď příslušnému diecésnímu ústředí — bude-li akci prováděti — nebo redakci tohoto listu, jež předá přihlášky ústředí. Změny (přirůstek) posluchačů radia budou občasné oznamovány.

Seznam hodnotných filmů pro katolickou kina bude vydán ve lhůtě jednoho měsíce. Možno se již nyní oň přihlásiti v katolické filmové centrále (Praha IV Hradčanské nám. 8.).

Všechny filmy, censurou pro ČSR. připuštěné, ať jsou jakékoliv verze, musí být opatřeny i českými titulky.

Filmy poslední sezony:

Třída A (film hodnotný, dětem nepřístupný): **Páter Vojtěch** (verze česká, metrů 2650, půjčovna A. B.)

Třída B (film hodnotný, s malými závadami):

Jeho dcera Petr (německá, 2490, Loyd-Praha).

Její komorník (anglická, Universal-Praha).

Dvorní koncert (německá, 2380, Ufa-Praha).

Marie Stuartovna (anglická, 2850, Metropol-Praha).

Krále střelců (německá, 2480, Lepta-Praha).

San Francisco (anglická, 3050, Metro-Goldwyn).

Píseň Drožkáře (německá, 2480, Dalla - film, Praha).

Zajatec ostrova žraloků (anglická, 2700, Fox - Praha).

Oči černé (německá, 2340, Arthur Heller).

Škaredé děvče (maďarská, 2520, Terra-film).

Velbloud uchem jehly (česká, 2460, Moldavia - Praha).

ZŘÍZENÍ FARNÍHO KINA:

I. Dotaz: Stříbrná Skalice:

Duchovní správce na venkově chce pro svoje osadníky zřídit kino pro děti i dospělé (katolíky).

Chce proto koupiti filmový kinoprojektor »Popular« pro t. zv. školní film 16 mm.

Potřebuje pro tento promítací stroj koncesi?

Je třeba učiniti nějaké hlášení úřadům a kam?

Bude podléhati provozování nějaké dani?

Třeba míti živnostenský list (provozní)?

Jsou na film 16 mm zřízeny filmy na př. »Za bílou Madonou Pyrenejskou«, »Quo vadis« a pod.?

Máme vůbec nějaké filmy 16 mm (naše katolické) a které?

Nebo má při koupi aparátu počítati se zařízením promítacím i na větší filmy?

I. Odpověď: 1. Ke zřízení kina je nutné povolení Zemského úřadu. O udělení t. zv. kinolicence může žádati každý spolek jen tehdy, má-li oprávnění pořádati kinematografická představení (dle stanov).

2. Kupovati kinoprojektor bez udělení licence jest předčasně.

2. 16 mm kinoprojektor nemusí býti schválen Zemským úřadem a nepotřebuje certifikátu.

4. Dalšího hlášení o tom úřadům není zapotřebí, jakmile je udělena kinolicence.

5. Každý podnik podléhá daňovým předpisům a musí platiti zejména daň obrátovou.

6. 16 mm filmů našeho druhu je velmi málo; nemáme v 16 mm filmu ani »Bílou Madonou Pyrenejskou«, ani »Quo vadis«, ani podobné náboženské filmy nebyly dosud vydány. Jsou některé naše katolické filmy, na př.: Obět mše sv., Výklad katechismu, Bible, Návštěva nemocných, Výklad některých svátostí, a slouží jako pomůcky pro vyučování katolického náboženství. Uvedené filmy jsou vesměs zahraniční, a mimo filmu »Mše svatá« žádný z nich nenachází se na zdejším trhu, a to prostě z toho důvodu, že i naše spolky a korporace, i když mají projekční stroj na film 16 mm, nejeví o tyto filmy naprosto zájem.

Chce-li se prováděti promítání filmů neveřejně, pouze pro členy spolku, bez určitého vstupného, není třeba kinolicence, ale toto všechno se musí dít v rámci spolkové činnosti. Přístup na takováto představení mají pak pouze členové spolku na legitimace.

II. Dotaz: Týn nad Vltavou má zájem na zřízení farního kina na úzký film. Prosí o podrobnější informace, co bylo v oboru úzkého filmu již podniknuto a s čím možno počítati. Navrhují, aby i film o celostátním katolickém sjezdu byl upraven na úzký film, aby jej bylo možno všude promítati.

II. Odpověď: Otázka úzkého filmu není dosud právnicky vyřešena. Dosud nebylo žádné kino pro úzký film povoleno, ba ani o povolení nebylo žádáno. Podle posledních našich informací potřebuje i předvádění úzkého filmu — jestliže se tak neděje v rámci spolkové činnosti — zvláštního licenčního povolení. V Čechách je pouze jedno cestovní kino pro úzký film, a sice amatérské. Jsou také amatérské předváděčky. Přístup je pouze pro pozvané hosty a bez vstupného. Jinak viz další obsah této rubriky.

Volba přístroje pro farní kino je předem závislá na šířce filmu. Běžné biografy jsou zařízeny na normální film 35 mm široký. V amatérské kinematografii se ujal úzký film 16 mm a malý film 9½ mm. Ostatní šíře nepřeházejí pro nás v úvahu. Pevně stanovený rozměr filmu pro kinematografické přístroje, užívané v rámci Katolické akce, jest 16 mm. Tento film má obrázky obdélníkového tvaru 10.4 mm × 7.47 mm. Perforace jest podobně, jako u normálního filmu, provedena po krajích, takže na jeden obrázek připadají dva otvory. Obrázky jsou jasné a ostré, i podoby osob se dají zřetelně rozeznati. Šířka promítnutého obrazu se dá docílit až 2 a půl metru. Vzdálenost přístroje od projekčního plátna jest určena žádanou velikostí promítnutého obrazu a ohniskovou vzdáleností objektivu. Ceny přístrojů jsou různé. Dokonale vybavený projektor, který dává dobře prosvětlený a klidný obraz, s elektrickým motorkem, stojí Kč 1.600.— až Kč 2.000.—. Příkopením příslušných součástí se dají některé přístroje rozšířiti i na jiné filmové formáty, případně i na zvuk.

Seznamy filmů, které bude možno vypůjčiti neb zakoupiti, podáme později. Dlužno přiznati, že vzhledem na nedostatek filmů s obsahem náboženským, budeme na počátku odkázáni na filmy zábavné a kulturní, které chceme postupně doplňovati též jinými, jež pojednávají o životě z katolického světa a takové, v nichž je zachycen skutečný život lidský ve své ušlechtilosti, jasu a kráse. Tato akce je ovšem podmíněna tím, že o úzký film projeví se větší zájem.

Naše práce.

Kdo bude následovati katolické muže v Suchdole - Jednově v rozšíření »Katolíka«? V roce 1936 zasílali jsme do této farnosti 1 číslo »Katolíka«. Po zaslání prvního čísla nového ročníku byla provedena ve farnosti řádná agitace, jež měla neočekávaný úspěch. Přihlásilo se na 100 odběratelů. Objednávka je doprovována velmi vlídným dopisem, z něhož je vidno, že »Katolík« se velice líbí.

Podobný úspěch měl »Katolík« v Lužici u Hodonína, kde místo 1 přihlásilo se nových 50 odběratelů, a v Rozdělově u Kládna, kde místní dp. farář při objednávkě 10 nových výtisků nazývá náš časopis výborným časopisem.

K těmto radostným zjevům druží se další příklady obětavých odběratelů — farnost Příbramská a Sv. Hora (celkem 298 odběratelů), Čes. Budějovice 120, Kadlín 48, Mělník 66 atd.

Katolická akce našich amerických krajanů. 13. prosince m. r. konal se v Chicagu kurs české Katolické akce, na němž přednášelo 8 žen na tema: Manželství a rodina. Téhož dne večer v katolickém českém rozhlasu promluvil 6 mladých mužů o vlivu komunismu na veřejný pořádek.

Rozhledy.

Z DOMOVA. Diecése brněnská: K ř o v í sv. př. 500, komunikantů 30.

B o r o t í n sv. př. 2464, denních komunikantů 5; návratů do církve 5, umírajících zaopatřeno 6.

Arcidiecése pražská: S t r a š i c e denně přistupovalo ke stolu Páně 1, měsíčně 2, návratů do církve 60, křtů dospělých 23, umírajících zaopatřeno 9.

P ř í b r a m sv. přijímání 20.000, denních komunikantů 30, měsíčních 100, návratů do církve 80, sv. křtů dospělých 17, umírajících zaopatřeno 350.

V e l í š : sv. přijímání 2.285, denních komunikantů 12, měsíčních 12, umírající zaopatřeni 4.

S k a l i c e S t ř í b r n á : sv. přijímání 4181, denních komunikantů 8, měsíčních 20, návratů do církve 6, křest dospělého 1, nemocných zaopatřeno 7; tridua se zúčastnilo 80 farníků, exercicií 5.

J a ž l o v i c e : 3 návraty do církve, zaopatřeno 5 umírajících, měsíčních komunikantů 8.

D o b ř í š : sv. misie: kázání 20, sv. zpovědi 1100, sv. přijímání 1800.

Diecése hradecká: Sv. misie pro farnosti C h o t ě š o v i c e a D y m o k u r y sv. zpovědi 600, sv. přijímání 1200; kázání celkem 42.

Arcidiecése olomoucká: P o l e š o v i c e při misích 3.300 sv. zpovědi.

Diecése litoměřická: H l a v i c e sv. přij. 230, návratů do církve 11, křtů dětí 5, zaopatřeno umírajících 5; při sv. misi 105 sv. př.

Z Vatikánu. Mezinárodní výstava katolického tisku prodloužena do 30. dubna t. r. Do téže doby platí i 70% sleva na italských drahách pro návštěvníky výstavy. Informace podá Svatováclavská Liga.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA. Polsko. Na přání Sv. Otce budou v polských seminářích uspořádány unionistické kursy, aby mladí seminaristé seznámili se blíže s východním obřadem.

V Charbině (Mandužsko) žije 3000 Poláků, v Šanghaji na 1000; v obou místech jsou polské kostely a fary, o něž pečuje seminář v Potulici.

V Michiganu v Americe byl zvolen guvernérem inž. Leo Nowicki, Američan polského původu, po léta činný mezi kat. Poláky v severní Americe.

Rusko. Ústřední rada bezbožníků navrhla utvoření protináboženského svazu, k němuž by přistoupily ony státy, kde je provedena rozluka a rozšířeno hnutí volných myslitelů. Mexiko a Španělsko ohlásily již, že vstoupí do tohoto svazu.

Jak vyhlíží ruský »ráj«, o němž píše chvály i většina časopisů v ČSR., dokazuje skupina bývalých rakouských marxistů, kteří po rakouském pravicovém převratu hledali útočiště u svých ruských »pobratimů« a nyní se vrátili zpět ke svým pravicovým »nepřátelům.« Jsou ruskými poměry tak rozčarováni, že raději budou sedět celý život v rakouském vězení, než na svobodě v sovětské Rusi. Tyto občany ovšem ne-

vozil ruský »Intourist« po »vzorných« sovětech a kolchozech, továrnách, museích a p., vybudovaných a vystavených na oklamání cizinců.

Satanova kazatelna v Moskvě. Tak nazval v prvním čísle nového ročníku (1937) lublaňský »Bogoljub« nově budovanou ohromnou radiovou centrálu, jež je určena k náboru bezbožníků v celém světě. Stanice tato bude takové síly, že ji budou přímo slyšet v celém světě. Má být dokončena v tomto roce.

Jugoslavi e. Novou svatyni Krista Krále v Jugoslavii posvětil 29. listopadu 1936 v Hrastniku (Slovinsko) lavantinský biskup Dr. J. Tomažič.

Kongres Slavia catholica bude se konati letošního roku 10. a 11. července v Lublani. Bude mít ráz pracovní. Program a podmínky účasti z Č. S. R. uveřejníme později. Přihlášky k účasti přijímá Svatováclavská Liga v Praze IV., Hradčanské nám. 8.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Odmítnutý film. Kritikou pochvalně posouzený a i u nás promítaný film »Golgota« nebyl britskou filmovou censurou a četnými úřady připuštěn ku předvádění. Předpisy censurní v Anglii zapovídají totiž v zásadě filmy, v nichž vystupuje osoba Kristova, ponechávají však místním úřadům na rozhodnutí, zda dovolí ve svém okrese podobný film předvádět. V hrabství londýnském nebyla »Golgota« připuštěna ku předvádění, v jiném hrabství bylo dáno povolení jedině za podmínky, že při představení nebudou diváci kouřiti a že i pro další program budou vybrány vhodné filmy.

Angličtí zednáři. Spojená velkolože anglická, jejímž velmistrem je vévoda Connaught, sdružovala v minulém roce 4943 loží, z nichž 730 je na území anglického panství. Mimo toho udržuje velkolože přátelské styky se samostatnými velkoložemi v Kanadě (9), Australii (6) a na Novém Zélandě (1). V Indii jsou též lože podléhající skotské velkoloži; v jižní Africe mimo britských loží jsou lože podléhající irské, skotské a nizozemské velkoloži.

Při vstupu na trůn vzdal se král Eduard VIII. úřadu provinčního velmistra a přijal pouze hodnost obyčejného velmistra. Nynější král Jiří VI. je již od r. 1924 rovněž velmistrem, jeho bratr vévoda z Kentu provinčním velmistrem, rovněž i princ Artur z Connaught.

Další součástí britských zednářských loží jsou t. zv. velká kapitola se 1857 odbočkami, a velkolože Master s 1000 odbočkami. Tyto vyžadují od svých členů příslušnost k některému křesťanskému vyznání.

Belgie. Hlavní orgán belgické socialistické strany »Peuple« uveřejnil štvavý komentář k papežovu rozhlasovému projevu pod dvoupalcovým nadpisem: »Skandální papežovo vánoční poselství. Hlava katolické církve vyhláší válku komunismu. Ale nemá slova zatracení pro fašistické vrahy ve Španělsku.« V komentáři útočí na všechno, co se mu z papežova projevu nehodí do krámu. Katolický tisk poznamenává, že k tomuto výpadu proti papeži došlo proto, poněvadž se opovážil dotknouti komunismu. Belgický socialismus odkryl tím svou pravou tvář.

Francie. Katolická mládež francouzská oslaví 10tileté trvání národním kongresem, který se bude konati v Paříži 18. července letošního roku. Na kongres jest již nyní přihlášeno přes 60.000 účastníků ze zahraničí.

Počet francouzského kněžstva zmenšil se v posledních 30 letech o 11.600 osob.

H o l a n d s k o. Holandské řeholnice do Norska. Deset sester řádu sv. Františka Xaverského bylo vysláno z mateřince v Bussum do Norska, kde budou ošetřovati nemocné. Řád tento byl založen výhradně za tím účelem, a má již domy ve čtyřech norských městech. Nemocnice v Bergenu je vybavena nejmodernějším zařízením a může v ní býti umístěno 170 pacientů.

N ě m e c k o. Postavení katolické mládeže v Německu. Po vydání říšského zákona z 1. prosince 1936 o jednotné státní organizaci německé mládeže vznikla veliká nejistota ohledně postavení a dalšího působení organizací katol. mládeže. Ani text zákona, ani rozhlasový projev říšského vůdce mládeže Schiracha nedávají vysvětlení, zda konkordátem zaručené a chráněné katolické organizace jsou zakázány, nebo zda se jim ponechává možnost nějaké omezené náboženské činnosti. Tato nejistota působí na katolické rodiče i katolickou mládež velmi tísnivě. Nejistota v tomto směru trvá vlastně již několik roků a možno říci, že toto napětí zeslabuje činnost Katolické akce stejně, jako nejhrubší pronásledování.

Podle všeho se zdá, že v Německu na církve čeká řada dalších útoků.

Církev zbavená tisku. Denní časopisy, ba ani diecéšní církevní věstníky nesmějí nyní otiskovati pastýřské listy svých biskupů, ač v konkordátě je výslovně stanoveno, že o obsahu pastýřských listů bude možno věřící dosud obvyklým způsobem uvědomiti. Na mnoha místech vypomáhali si tím, že dali zhotoviti zvláštní otisky pastýřských listů, které se potom věřícím rozdávaly. Nyní bylo i to zakázáno; nezbývá tudíž, než předčítati je v kostelích.

Vrchní president westfálský zakázal učitelům náboženství pod pohrůžkou okamžitého zbavení místa předčítati na vyšších ústavech učitelských při školních bohoslužbách pastýřské listy biskupů. Tímto zákazem je církev ve svém učitelském úřadě omezena již i při bohoslužbě a v kostele.

Známy hlasatel pohanství generál Ludendorf dal zhotoviti k vánocům gramofonové desky, na kterých jsou nahrány vánoční písně podložené »našimi pohanskými texty« jak se v příslušném oznámení praví.

Mimořádná konference německého episkopátu konala se 14. ledna ve Fuldě.

Pastýřský list německých biskupů »Na obranu proti bolševickému nebezpečí« byl vydán počátkem nového roku a předčítán se všech kazatelen. Obsáhlý projev biskupů zjišťuje nástup bolševismu z Ruska do všech zemí evropských, čímž je ohroženo i Německo. Tohoto přímo apokalyptického nebezpečí nelze nečinně přehlížeti. Biskupové němečtí pokládají za svoji povinnost podporovati vůdce a říšského kancléře všemi prostředky v jeho obranném boji. Pastýřský list uvádí na to zbraně, jimiž církve bojuje v tomto zápase, vypočítává dosavadní církevní opatření proti bolševismu a připomíná, že v tomto boji bude církvi možno německou říši podporovati tím účinněji, čím větší bude

její svoboda patřící jí nejen právem Božím, ale zajištěná i konkordátem. Pastýřský list končí napomenutím, aby věřící spolupracovali v tomto obranném boji se státem, ježto nedůvěra a zatrpklost jsou živnou půdou bolševismu.

Nové zprávy ze Španělska. Z italských časopisů dovídáme se dalších podrobností o pronásledování. Tentokrát jsou to Františkáni a jejich konvent v městě Arenas. Když město bylo 20. července rudými dobyto, byli v klášteře toliko 2 bratři laikové, kdežto řeholníci i novicové uprchli a musili se déle jak měsíc skrývati v lesích a horách, než se jim podařilo dostat se na území obsazené národní armádou. Oni dva bratři laikové byli odsouzeni k smrti, v posledním takřka okamžiku byli však zachráněni národním vojskem, vtáhnuvším do města. Klášter byl však úplně zničen a kostel vyloupen. Ve Františkánské provincii španělské byly až na 4 zničeny všechny kláštery a zavražděno 60 řeholníků.

Současně se dovídáme o mučednické smrti dvou Salesiánů F. Vivéta a T. Garcia. Oba dokončili před několika léty studium na Gregoriánské universitě v Římě.

Národní armáda vyčistila nedávno od rudých provincií Cordobu. Při tom byly zjištěny další podrobnosti z doby obsazení území rudým vojskem. Ve vesničkách i městech zůstalo na živu jen málo lidí; většina byla povražděna. V Bajulanca bylo usmrceno 150 osob, mezi nimi 7 kněží. Kostel v El Carpio, zcela zničený, byl přeměněn na kino; ve dne používali jej za tržnici. Rudí vyloupili v kostele také hrobbku, vytáhli mrtvoly předků vévody z Alba a nosili je v průvodě městem.

V katedrále v Kimberley (jižní Afrika) byl prvně vysvěcen na kněze barevný domorodec z kolon. Kapské.

Ústřední katolická knihovna v Melbourne (v Austrálii) půjčila minulého roku čtenářům přes 60.000 knih.

V Teheranu (Persie) byl vysvěcen nový kostel Panny Marie. Slavnosti byl poprvé přítomen zástupce císaře perského. Obřady svěcení kostela vykonal apoštolský delegát Msgr. Marina, jemuž italský vyslanec předal klíče kostela, který postavila italská vláda a darovala Sv. Stolici. Nový kostel byl povýšen na farní a slouží katolíkům latinského, arménského a chaldejského obřadu.

Žádáme čtenáře Katolíka filatelisty, mající zájem o misie, aby nám sdělili svoje adresy k pozdější spolupráci. Na bydlišti nezáleží. Zprávy zašlete na adresu redakce Katolíka, misijní odbor.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

GYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Lígy v Praze IV., Hradčanské nám. 8. Redakce a administrace tamtéž. Vychází 1. a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 10. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. účtu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Řídí Dr. Fr. Formánek. - Odpovědný redaktor J o s e f K o z á k, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“

Vychází čtrnáctidenně

Ročník II. [XIX.] Únor 193

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

číslo **3**

Katolíci, patříte do dnešní doby?

Jaká je to doba?

Světového boje proti Bohu a lidstvu.

Boje proti Bohu protibožským hnutím, proti lidstvu snahou po rozvratu a zničení všeho. Před několika léty nebylo ani skoro známo jméno »bolševik«, dnes jest všude plno jejich vlivu a práce.

Dnes nejde o nic jiného, než o zamezení jejich zhoubné práce.

Katolíci, patříte do dnešní doby?

Patříte-li, pak všichni obraťte celou pozornost a soustřeďte a spojte všechny síly k boji proti světovému hnutí bezbožectví! — Nepatříte-li do dnešní doby, žijete-li ještě setrvačně v minulosti, budete dělati to, co děláte dosud: Budete sice sami plniti náboženské povinnosti, budete pracovati ve svých spolcích a sdruženích, ale jak?

Tak, že budete dělati něco jiného, o co dnes nejde! To jest právě nejsmutnější pohled: Jeden katolický spolek dobře pracuje na svém divadle, jiný pořádá své zájezdy a poutě, jiný opět pěstuje umění neb literaturu, akademie, slavnosti, atd. — a hlavní zlo se klidně šíří dál. — Ano, musí dělati každý, co mu patří, ale při tom nesmí zanedbat hlavní potřebu. Je pravda, že čištění bytu a malba chodeb v domě jest dobrou a správnou prací, ale hoří-li onen dům, necháme zatím čištění a malování a všichni hasíme.

Ano, katolické spolky a různá sdružení a organizace pracují mnohde velice úsilně, ale pracují na tom, o co dnes nejde a nezamezí tím zlému ani v nejmenším.

Dělejme, o co jde!

Spojme ve svém oboru a v účelu svého spolku všechny síly k boji proti bezbožectví a pohanství!

Dnes jest ostatní vedlejším, ztrátou času, marnou prací. Neboť i kdybychom sebe lépe pracovali, zalije nás nevěra a nenávisť proti Bohu a zničí vše! Což nevidíte, že je v lidských srdcích již zcela prázdný po Bohu, úplný nezájem o věčné věci? Nenechte se kla-

mati společenským zdáním, slušnými řečmi! Skoro celý národ jest bez Boha a z těch, kteří mají víru, kolik jich věří dobře katolicky? Jaké pomatené náboženské názory mají! Kéž by to zblízka viděli všichni, kteří se klamou vnějším klidem! Kéž by viděli do úřadů, škol, technických kanceláří! Všude panuje a šíří se soustavně a plánovitě nevěra a protibožství.

Co nutno dělati?

Všichni věřící musí povstati, probudit se! Jest nutno žít v milosti Boží: Nevěře nepomáhá jen její výřečnost u lidí a práce, nevěře pomáhají skryté síly všech lidských vášní, kterým ona říká: všechno je vám dovoleno! — To jest veliká síla nevěry! Nám nepomůže jen výřečnost a lidé a práce, — musí k tomu přistoupiti síla milosti, jinak nevyvážíme sílu vášní na straně nevěry!

Jest nutno poznati, že nejde jen o záchranu křesťanství, nýbrž o záchranu lidí a světa vůbec! (Encykl. Pia XI. o kněžství). Neboť musí býti jasno, že komunismus a bezbožectví není jednou z cest k blahobytu a pozemskému štěstí lidstva, — jako některé jiné snahy bývaly, třeba byly mimokřesťanské, — komunismus nechce dobro, nýbrž zlo, chce zničit a nechce stavět. To jest v jeho programu a přizná to každý, kdo komunismus zná. Sv. Otec Pius XI. zřejmě řekl: Komunismus jest nenávisť Boha a lidí. — Bojujeme tedy my katolíci za dobro celého světa!

Jest nutno poznati, že tíha práce neleží na kněžích, nýbrž na vás, katolických laikích! — Svět musí vidět, že víra v Krista Ježíše není jen věcí kněží, nýbrž všech věřících. Představte si, jak jinak se bude dívat na církev, na kostel, na modlitbu nevěrecký svět, uvidí-li náhle, že církev, kostel a ctnost nehájí jen kněz, nýbrž i laik! Sami cítíte, jak to jinak na svět působí!

Jest tedy nutno, abyste se všichni změnili: Jestliže jste se dosud starali jen o spásu své duše, musíte se nyní starati i o spásu druhých!

Jestliže kněží dosud vychovávali věřící, aby byli dobřími křesťany a plnili své povinnosti, musí je nyní vychovávat i ku práci na jiných. Jestliže byli věřící dosud vedeni k tomu, aby od Krista Pána přijímali, musí se nyní navadět k tomu, aby za něho bojovali proti nepřítelům.

Kněží nesmějí nyní jen pracovat na věřících, nýbrž věřícími na nevěřících. V tom jest hluboký obrat kněžské i vůbec náboženské práce dneška. (Výrok německých biskupů v »Richtlinien für Jugendseelsorge«.)

Jest nutno soustřediti celou práci všech katolických organizací k obraně proti bezbožectví a k získání nevěřících.

Nikoliv tak, že by opustily tyto organizace své vlastní pole činnosti, nýbrž že zanechají zbytečných prací a budou ve svém oboru pracovat proti bezbožnictví. Tedy spolky mládeže výchovou proti nemravnosti, vzděláním ve víře a prací o získání nevěřících mládeže. Kulturní spolky poučováním a přednáškami proti bezbožectví a komunismu, v dětských besídkách nutno děti posilovat proti vlivu bezbožectví z rodin a ze školy, tiskové akce nutno sou-

střediti proti nevěřectví, péči o výchovu, o školu, o rozhlas, politickou činnost katolíků — vše nutno nyní společně, cílevědomě, vytrvale, soustavně soustřediti proti bezbožectvímu hnutí.

Kázání, exercicie, duchovní přednášky a dny musí upevňovat věřící výslovně proti vlivu bezbožectví, pěstovat statečnost a sílu až k mučednictví, vyvolávat odhodlání k stále modlitbě za vítězství víry a lásky Spasitelovy, vychovávat k oběti a smíru za hříšníky a za rouhání proti Bohu, musí rozněcovat a siliti ducha apoštolského, ducha práce pro Krista Pána! — To je úkol dne!

Pochopíme-li tento úkol, teprve tehdy jsme katolíky, kteří patří do dnešní doby.

Zůstaneme-li stejně lhostejnými s tisícerými výmluvami, že to není tak zlé, že nutno i jinak pracovat, zůstaneme-li plni malicherných cílů a zájmů osobních, budeme-li více milovat svou oblíbenou činnost, než abychom se zařídili podle potřeby Boha a světa a Církve, pak nejsme hodni žítí v dnešní době hrdinného zápasu o Boha, pak jsme také spoluvinní na jejím neštěstí.

Bedřich Smékal: **Professor Dr. Josef Pekař a české dějiny.**

Ty dva pojmy patří k sobě nerozlučně. České dějiny byly zemřelému prof. Pekařovi nejen povoláním, nýbrž i láskou, která mu stačila mahraditi rodinný život. Jako žák Jaroslava Gella říkal dokonce: »Pěstujeme historii k vůli historii.« Nebyla to však žádná »věda pro vědu«, protože dodával: »Osvětové a mravní zisky historie tak pojaté budou mnohem účinnější.« Odmítal jenom vašení zájmů přítomné chvíle do historického zpracování. Minu, ost je třeba poznati v pravdě její, samu o sobě (pokud to lidské možnosti dovolují) a jen minulost tak pojatá může býti učitelkou života. Úzkostlivou péčí o historickou objektivnost byl Pekař důstojným pokračovatelem tradice, i byla chloubou české vědy od dob Palackého.

Pekař se považoval vždy za historického realistu, který po vzoru svého učitele Golla vycházel od jednotlivých skutečností a byl rozhodným odpůrcem jakéhokoli předem pojatého schématu. Proto odmítal sociologii, pokud chtěla svými formulemi mrzačiti život a jasně poznanou skutečnost. Na revoluci husitské ukazoval, jak si ve svém svérázném průběhu dovolila neriditi se poučkami učených pánů sociologů. Proto odmítal také Masarykovu náboženskou filosofii českých dějin jako apriorně pojatou.

Velkým ziskem vědeckým bylo, jak Pekař rozvedl a zdůvodnil Gollovu myšlenku, že naše národní dějiny jsou jen součástí dějin kulturního okruhu západoevropského a že je nelze chápati samy o sobě, nýbrž jen v širší světové souvislosti. Pod tímto zorným úhlem hledal pak Pekař nové rozdělení (periodizaci) českých dějin. Otázka rozdělení dějin těsně splývá s otázkou t. zv. smyslu našich dějin, neboť je zajisté třeba nejprve najíti vůdčí myšlenku, podle které lze dělit. Smysl českých dějin chápal Pekař zcela realisticky jako jejich podstatný obsah a vše další vylučoval jako nepatřící do přísně vymezeného okruhu vědy. Zajímavé je, že Pekař, který tvrdil, že dějepis má zůstatí na půdě poznání rozumového, sáhl pro dělitko do oblasti umění, tedy zřejmě do oblasti citu. Rozdělil totiž naše dějiny na několik období, kterým dal názvy obvyklé v dějinách umění podle vládnoucích směrů uměleckých: doba románská, gotická, renesanční, barokní. Každá z těchto dob má, jak říkal Pekař, svou »duchovní dispošici«, která jí vtiskuje svůj ráz. Člověk doby jedné nedovede dobře pochopiti člověka doby druhé, je mezi nimi bytostný rozdíl. Proto na př. »český člověk a český šlechtic doby gotické je tak nepodobný potomku svému z doby renesanční, jenž opouští a nechává v pozadí pyšné hrady rytířské na skalách, z vojna stává se ekonomem a zakládá dvory, rybníky a pivovary«. Doba gotická a doba romantismu zasáhly nejpronikavěji do našich dějin. Obě jsou duchovně příbuzné, obě jsou typu idealistického.

Tak se Pekař stal příkladem vědce, který, ač vychází z realismu, běžného letům jeho mládí, je podstatou své bytosti naprostý idealista. Jeho pojem »duchovní dispošice doby« je nedefinovatelný a určitě není z oblasti rozumového poznání světa. Ještě zřejměji vysvítá Pekařův idealismus z toho, co našel jako jediné pojítko, které spíná všechny doby naší národní minulosti v jejich mnohotvárné odlišnosti. Je to český nacionalismus, který je nejen smyslem, t. j. podstatným obsahem čes-

kých dějin, nýbrž i jejich důvodem; bez něho by se zajisté nedalo mluvit o dějinách českých. Nacionalismus jako »vědomí sounáležitosti krevní a jazykové a snaha prospěti obci národní, ta je v českých dějinách všudypřítomná, ač s rozličnou intenzitou.« Je obdivuhodno, jak vřelá slova nalezl Pekař mluvě o kontinuitě národního vědomí přes všechny věky. »Jen tam, kde z dálek minula zazní nám jeho hlas naděje, obavy, modlitby nebo hněvu, jen tam rozumíme a cítíme všichni synové národní rodiny, že jsme duchovně za jedno s pokoleními předků dávno vymřelých.« Závěr Pekařovy knížky Sv. Václav je snad tím nejkrásnějším, co bylo kdy napsáno o českém nacionalismu. Umělecké založení mu umožňovalo, že dosahoval nejčistšího výrazu básnického, neseného národním citem tak mohutným, že v těch okamžicích zřejmě překračoval onu hranici, kterou stanovil pro dějepis jako vědu. Jeho nacionalismus jako smysl dějin nabýval příděchu metafysického. Pro tento nacionalismus byl by ochoten věřiti se zbožně věřícími, že Sv. Václav chrání stále svůj lid.

Přes nacionalismus dospěl Pekař k lepšímu ocenění katolicismu v našem národě. Katolicismus chápal v jeho významu národním. Ten moment vyzdvíhal na př. v úctě svatováclavské, odtud pramenila také jeho obraca sv. Jana Nepomuckého. Rovněž úsilí o historickou objektivnost napomáhalo Pekařovi, aby lépe než kdo jiný poznal skutečnou cenu katolictví v naší národní minulosti a odstranil mnohé předsudky. Snaha bořiti modly zdánlivě neochvějně, patrná v celé vědecké činnosti Pekařově, byla totiž nedílnou součástí onoho realismu, k němuž se okázale hlásil. Samozřejmě nechtěl a ani nemohl psáti nějaké katolické dějiny našeho národa.

Ostatné po náboženské stránce byl u Pekaře zjevný časový vývoj. Jestliže se mu 1912 při kritice Masarykovy české filosofie zdálo, že by víra v Prozřetelost, která řídí dějiny, mohla omezovati svobodu vědy — roku 1931 v rektorské instalační přednášce, mluvě o otázce, jakým zákonem se řídí dějiny lidstva, prohlásil: »Mám za to, že tu jen věřící křesťan najde bezpečnou odpověď.« Tato věta jako vztažená ruka ukazuje správným směrem na křížovatec nacionalismu a křesťanství, že nacionalismus není svrchovaným principem života.

JAK SE DÍVÁ NEKATOLÍK NA činnost katolické církve ve prospěch míru.

Vydavatel časopisu »Opportunity« Elmer Carter, ačkoliv není katolíkem, vyzdvíhl v rozhovoru, uveřejněném v prosincovém sešitu časopisu »Internacial Review« veliké zásluhy katolické církve o zachování míru. E. Carter, který má doktorát Harwardské university v USA., je také autorem knihy, ve které prozkoumal situaci černochů, a která byla vydána péčí N. C. W. C. v roce 1934.

Carter v tomto rozhovoru prohlásil: »Není dnes na světě silnější mocnosti nad Katolickou církev, která by podporovala mírumilovné sjednocení lidstva. Není pochybnosti o tom, že na poli práce, počítaje v to hnutí pro organizaci styků mezi zaměstnavateli a zaměstnanci, zaujímají katolíci důležité místo a mají převážnou účast na tomto poli. Jakmile lidé pochopí, že jejich katolická víra zdůrazňovala vždy sociální spravedlnost, a že kterékoli znetvoření této spravedlnosti jest v příkrém protikladu k náboženství, pak nutně nastane podstatný obrat ve stycích mezi národy. Dílo mezirasistické rady by mělo býti vzácnou příležitostí, aby si katolíci uvědomili tyto své povinnosti. Všesvětovost Katolické církve, jakož i sama její podstata a nepřerušené její dějiny jsou všechno příznivé činitelé pro černošské národy. Je v tom něco velikého, co dává Katolická církev svým věřícím, co si však nedovedeme vysvětliti, a co často není přiměřeně odměněno povinnou synovskou vděčností.«

Nepřítel nejnebezpečnější.

»Chceme zapáliti všechny chrámy v celém světě k ohromnému moři plamenů. Naše bezbožecké hnutí vzrostlo k mohutné síle, která vyhubí všechny náboženský cit. Toto hnutí je z nejdůležitějších odvětví protináboženského třídního boje. Musíme ještě zesílit protináboženské dílo, které podryvá základy starého světa. Sluhové boží všech vyznání nechtě vědí, že žádný Bůh, žádný svatý, žádná modlitba nezachrání kapitalistický svět před záhubou.« (Provolání ruských bezbožníků všem bezbožeckým organizacím celého světa.)

Činy jdou za programem. Podle statistiky, uveřejněné lidovým komisariátem vnitra, bylo v roce 1935 v Rusku zavřeno 14.000 budov, určených pro konání náboženských úkonů (chrámy, kaple, synagogy a modlitebny), 4.000 prý pro nebezpečí zřícení, ostatní pro nedostatek náboženského zájmu. Proti 2687 kněžím zahájeno bylo trestní řízení, 29 duchovních odsouzeno k smrti. Ústřední rada bezbožníků usnesla se svolati na 9. února 1937 do Moskvy světový sjezd bezbožníků a volnomyslenkářů. Má býti uskutečněna světová výstava protináboženské propagandy. Jak rafinovaně si bezbožníci dovedou počínati, ukazuje názorně bezbožecká výstava, konaná v Římě. Dokumenty zaplnily celých 6 sálů. Útok bezbožců je namířen v první řadě proti církvi

Karel E. Vlček:

S NADĚJÍ vyjel jsem do Času
s jízdenkou vzpomínek.
Neznám budoucí stanice,
Vozidlo nemám vystláno z atlasu.
Jen jediný mám praporek
jenž zdraví silnice
— šáteček růžový. Chvěje se nadějí.
Srdce člověka, ohnivý šoféře
mírní své šílenství nepoznaných cest!
Vždyť nic se ti nedává a nic se ti nebere
a to, co máš, tak krásně jest.
Budoucnost vše stvoří ještě krásněji.

katolické; jsou si vědomi dobře, že ostatní náboženství se jim podaří lehce zlomit, jakmile zvítězí nad katolictvím. Poslední rozhodný boj o duši lidskou, o smýšlení člověka a jeho život bude vybojován — ne mezi bolševismem a fašismem — ale mezi katolictvím a komunistickým bezbožnictvím.

Proto — přes sociální encykliky, přes všechny sociální projevy biskupů, přes všechnu práci kněží na zavedení nového společenského řádu, přes charitativní dílo církve, jest církev líčena jako spojenec kapitalismu, vykořisťovatelů a utlačovatelů lidu.

Propaganda si vynalézá cesty až ďábelské. Ve Francii vyšla kniha s texty na známé kostelní písně a v ní je v heslech podána kostra bezbožecké nauky.

Jinde se objevuje sáček s nápisem »Oetkerův prášek do pečiva«. Jaké však bylo překvapení nálezce tohoto sáčku, když místo prášku našel v něm protináboženské letáky.

Vůbec je plakát hlavní zbraní bezbožníků. Působí mocněji než štvavá řeč a svou názorností a heslovitým obsahem se vymyká možné kritice.

Devatenáct let už komunistické bezbožectví rozkládá jako jed národy. Obrovské sumy na tuto propagandu věnované nesou úroky v podobě hrozných událostí, jež vidíme v Mexiku a občanských válkách na celém světě.

Knš.

Velkolepá úprava okolí Svatopetrské basiliky.

Za fašistické éry se Řím na mnohých místech velmi změnil. Nejen že staré památné stavby byly restaurovány, ale namnoze bylo velkolepě upraveno i jejich okolí. Nejnověji oznámená změna týká se úpravy okolí velechrámu svatopetrského a je proto významu světového.

Jedná se o částečné sbourání čtvrti »Borgo« dělící velechrám od řeky Tibery. V této čtvrti jdou dvě úzké ulice od Tibery rovnoběžně až k náměstí svatopetrskému (Borgo Vecchio a Borgo Nuovo) a jsou skoro jedinými ulicemi vedoucími k Vatikánu. Mají býti sbourány domy, ležící právě mezi těmito dvěma ulicemi, aby tím vznikla dosti široká třída.

Vybudování domů není však věci tak jednoduchou, jak se zdá na prvý pohled. Problém existuje již tak dlouho, jako stojí nynější basilika svatopetrská, t. j. čtyři sta let. Po tu dobu mnoho umělců a odborných kritiků se jím zabývalo, až r. 1934 vyšel návrh Marc. Piacentini, člena italské Akademie, který byl vzat za podklad konečného rozhodnutí. Celý problém skládá se z částí: právní a mezi-

národní, osidlovací hygieny, estetické a t. zv. argumentu překvapení pro obdivovatele architektury vatik. basiliky.

Právní a mezinárodní část problému je obsažena již v lateránských dohodách mezi Vatikánem a Itálií. Tři články dohod jednájí právě o vyřešení této otázky a stanoví přesně za jakých podmínek smí býti cokoli v okolí Vatikánu měněno na stavbách a komunikacích.

Osidlovací hygiena ovšem žádá důkladné přebudování čtvrti, již chybí základní potřeby dnešní hygieny, aniž by se chtěla mnoho ohlížeti na požadavky památkářů.

Po stránce estetické uvažováno, vyrojí se hned celý houf názorů. Jisté je, že za dnešního stavu, chce-li kdo jedním pohledem obsáhnouti basiliku svatopetrskou a Berniniho kolonádu, musí ustoupiti až na malé náměstí na konci Borga (Rusticucci) a zde ještě nespátří podezdíčku kopule, která se schovává za průčelí chrámu, neboť odstup není ani odtud dostatečný. Jeví se tedy potřeba umožniti divákovi odstup větší, který uvolní jen odbourání domů mezi Borgo Vecchio a Borgo Nuovo, sorchu zmíněné. Zde právě vzniká t. zv. argument překvapení.

Je velice důležité z důvodů estetických, že některé stavby

O BUDOUCNOSTI ZÁPADNÍ KULTURY.

Polský primas Kardinál Augustin Hlond poskytl nedávno spolupracovníku vídeňského katolického deníku »Reichspost« rozhovor, ve kterém se velkoryse zabývá nebezpečím, které hrozí budoucnosti západoevropské kultury. Úvodem líčil situaci Polska, které, tak jako s Německem, sjednalo smlouvu i s východním sousedem. Jak ve stycích s Německem, tak i v poměru k Rusku odpovědní činitelé dělají vše možné, aby se nevrátilo k starému nepřítelství. Bohužel III. internacionála nevynechá ničeho, co by tyto styky mohlo zneklidnit. Přes bolševickou agitaci ve vnitrozemí, nevyhlašuje Polsko válku proti Rusku, nicméně však musí býti ve stále vnitřní pohotovosti. Poměr k Československu utrpěl mnoho čes.-sovětským paktem. První náznaky zlepšení styků však se už ubjevíly, a je naděje, že budou trvalé. Stejně má Polsko starosti o Francii, která také uzavřela smlouvu s Ruskem. Všechny tyto starosti vyvěrají ze skutečnosti, že Polsko zná velmi dobře osudné sovětské vlivy na jiné státy. V každém případě Polsko by nemohlo kráčet společnou politickou cestou s hroznou eventualitou »sovětské Francie«, a to přes všechny tradiční svazky, které pojí obě země. »Sovětská Francie« by znamenala zápor všeho toho, co Polákům a i Francouzům jest svaté a nedotknutelné. Tolik kard. Hlond poznamenal, aby ukázal, jak i ve stycích zemí, které mají tradiční přátelské styky může postrach komunismu způsobiti nedůvěru a neshodu.

Pak přešel kard. Hlond k vlastním nebezpečným bodům evropské krise. Vidí čtyři: nešťastné Španělsko, Rýn, Středomoří a Podunají. Nikde však nemůže propuknouti válka bez zásahu sovětského Ruska. Válka může zde propuknouti jen tehdy, bude-li mít bolševická agitace úspěch. Nebude-li ho mít, pak se bolševická agitace vřasnaží způsobiti roztržku mezi Francií a Německem. Středomoří a Podunají, jsou dobrým příkladem, jak po vyloučení »sovětské Francie«, všecko ostatní se dá lehce uspořádati. Polsko se může chlubit, že má také určitý podíl na dorozumění Itálie s Anglií po habešské válce. Také v Podunají zmizely skoro těžké rozpory, jaké byly mezi Německem a Rakouskem, mezi Maďarskem a Jugoslavií, a mezi Itálií a Jugoslavií. Až Maďarsko se dohodne s ostatními dvěma sousedy, pak zmizí poslední válečné nebezpečí. Rumunsko, spojenec Polska, jistě nastoupí správnou cestu, jelikož tam jsou vyloučeny všechny bolševické síly, a to jest jediná skutečnost, rozhodující pro mír. Také pokles sovětského vlivu v Praze by urovnal cestu pro česko-maďarský modus vivendi. Jinými slovy: na vyloučení komunistického činitele závisí mír Evropy a celého světa jak všeobecně, tak i místně.

V každém případě bolševické nebezpečí nemůže býti vyloučeno jen násilím. Není možno předeptati jediný recept pro různé země. Svátý Otec však udal správnou cestu: jest třeba vyloučiti všechny nepořádky, které zavdávají komunistům příčinu k stížnostem proti kapitalistické společnosti.

Ochránci křesťanské tradice nesmějí však jíti tak daleko, že by uznáním těchto nepořádků anebo uznáním výsledků komunistické akce se spojili kompromisem s tímto úhlavním nepřitelem

všeho náboženství. Bolševismus a katolicismus se snesou tak málo jako voda s ohněm. To ovšem neznamená, že by při veškeré neochvějnosti v zásadách byla uplatněna křesťanská mírnost oproti osobám. Musíme bojovati proti komunismu milosrdněstvem k bližnímu, a to skvělou organizací našich obecných snah, starostí o prostý lid, jak v politice, tak i v umění, v literatuře, ve vědě a ve společnosti. Mezi dvěma »totalitními« světovými názory jako bolševismus a katolicismus, které oba se dotýkají celého lidstva a celého člověka, není možno sousedství a spolkaření, je možný jen boj, ovšem boj šlechtnými prostředky, i když nepřítel jimi pohrdá.

KATOLIČTÍ ČIŇŠTÍ STUDENTI V EVROPĚ.

Každý rok čínští studenti opouštějí svou vlast a jdou do Evropy, Ameriky anebo do Japonska, aby zdokonalili své vědomosti. Tato každoroční emigrace intelektuálů slouží stejně i Číně, které se takto dostává elity, jež bude jednou schopna nahraditi cizí rádce; slouží však také světové civilizaci, poněvadž takto umožňuje různým civilizacím, aby se navzájem a případně spojily.

Mezi těmito studenty se nacházejí 4 lékaři, kteří byli promováni na katolické universitě Aurora v Shanghai, a jsou pozváni čínsko-belgickou společností do Belgie. Další dva lékaři a dva právníci odebrali se do Francie.

Při závěrečných zkouškách Vysoké školy pro elektrotechniku v Paříži, je mezi 171 kandidáty, kteří obstáli, bývalý žák Aurory, Číňan, který se umístil dokonce jako čtvrtý. Mimo něj se tam umístili mezi prvními další dva jeho spoluobčané. Ředitel Vysoké školy vyzvedl význam těchto zkoušek jako velmi chvalitebný důkaz schopnosti synů dálného východu.

Tito čínští technické se vrátí do své vlasti a stanou se takto mimořádnými pomocníky na velikém díle své vlasti a současně rozmnoží řady katolické elity, která vykonává už tak blahodárný vliv pro katolické misie v Číně.

Film a radio.

(Hlídka katolické kinematografické a radiové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Filmy poslední sezony:

Třída Ad. (i pro děti): Š í p k o v á R ů ž e n k a, německá, 2180, Beda Hellerfilm Praha, pohádka.

P e r n í k o v á c h a l o u p k a, německá, 1570, Beda Hellerfilm, Praha, pohádka.

P o p e l k a, německá, 2160, Beda Hellerfilm Praha, pohádka.

nelze spatřiti z velké dálky a pomalu se k nim přibližovatí, nýbrž náhlým vystoupením z ulice objeví se divákové celé, jako na divadle jeviště, když se zdvihne opona. Divák je překvapen náhlou změnou situace, která v něm zanechá hluboký dojem. Tak je tomu i s náměstím a velechrámem sv. Petra za dnešní situace. Vybudování široké ulice k sv. Petru, která by celý Vatikán odhalila a učinila z dálky viditelný bylo odborníky uznáno za nežádoucí. Zde přistupuje ještě ta okolnost, že známý obelisk na náměstí je asi 4 m stranou od osy fasady basiliky, by postaven dříve než ona.

Úplnému uvolnění vatikánské architektury čelil již původní návrh Berniniho tím, že uzavíral kolonády zulátním uzavíracím dílem této kolonády. Tento díl ovšem vystavěn nebyl; měl sloužiti ještě jinému účelu, totiž měl oddělovati prostor posvátný od prostoru profáního.

Nejnovější návrh A. Brasini a Marcela Piacentini rozluštil problém takto: Na náměstí Rusticucci bude postavena vysoká dvojitá brána, spojená se sloupovím Berniniho postřannými budovami náměstí, které budou obehnány rovněž sloupovím pro používání pěšimi. Budovy mezi borgo Vecchio a B. Nuovo budou sbourány a vznikne tak široká ulice až k Tibeře. Bourání postihne i některé okolní části. Naproti tomu několik paláců v této čtvrti bude restaurováno, jiné budou rozebrány a postaveny znovu stranou.

Jedná se zvláště o památný palác »dei Convertendi«, ve kterém nyní sídlí posv. Kongregace pro východní Církev. Povstal vlastně ze tří budov, z nichž jedna je dům, ve kterém zemřel slavný Rafael. O osud tohoto paláce, jenž je ostatně zajištěn též v lateránských dohodách, byl projednán velký zájem; bude též zachráněn.

Z vyloučeného je zřejmo, že jde o nákladnou a dalekosáhlou úpravu, o níž má zájem nejen Řím, nýbrž celý svět, jak z důvodů náboženských, tak i uměleckých. Projekt byl nejdříve schválen min. předsedou Mussolinim a 28. června 1936 též Sv. Otcem Piem XI. v audienci udělené římskému guvernérovi. Tím bylo vyhověno ustanovením later. dohod a projekt stal se perfektním pro uskutečnění. Sv. Otec zároveň požádal guvernéra, aby s pracemi bylo co nejdříve začato; 29. října Mussolini zahájil skutečně práce na místě samém prvním výkopem.

Pro křesťany katolické a ostatně i pro mnohé jiné je velechrám Svatopetrský a celý Vatikán viditelným středem Církev sv., pro ostatní lidi pak je to místo nakupených uměleckých hodnot. Proto vše, co se dotýká jakkoliv těchto nám drahých a posvátných míst je nám velmi blízké a neváhali jsme proto zamýšleným změnám popřáti vice místa, abychom informovali naše čtenáře, z nichž hlavně poutníci římské je přijmou jistě s pouděkem.

(Podle časop. Rome, Paris.)

Tundra, anglická, 2340, Metropolitan Praha, přírodní.

Za Slovákami od New Yorku po Missisipi, československá, 2375, Slov. Matice v Turč. Sv. Martině, přírodní.

Třída A. (film hodnotný, ne pro mládež):

Lidé na kře, česká, 2360, Ufa Praha, dokumentární.

Třída B. (film hodnotný s malými závadami):

Zahradá Alahova, anglická, 2560, United Artist Praha.

Pesbaskerwilský, německá, 2270, Moldavia Praha.

Neznámá, německá, 2590, Dafa Praha.

Byl jsem lynčován, anglická, 2515, Metro-Goldwyn.

Děvče z džunglí, anglická, 2525, Paramount.

Hrdina kanadské policie, anglická, 2550, Socháňová Praha, drama.

Silnější než zákon, německá, 2360, B. Heller Praha, drama.

Cestákslávě, anglická, 2490, Fox Praha, drama.

Muž se 100 obličeji, francouzská, 1480, Europa Praha, veselohra.

Pravý muž, anglická, 2550, Universal, Praha, drama

Rozkošný příběh, česká, 3300, Slavia Praha, veselohra.

Markýzovy ženy, francouzská, 2440, Europa Praha, drama.

Podžhavým nebem, německá, 2515, Ufa Praha, drama.

Zkáza lodi Balkán, anglická, 2350, Koruna Praha.

Rhapsodie Baltu, česká, 2400, V. Kytka Praha,

Dívčí pensionát, německá, 2400, Moldavia Praha, veselohra.

Čest pilotům, anglická, 2670, Metro-Goldwyn, Praha, drama.

V slunečním jas, německá, 2550, Elektro Praha, veselohra.

Poslední svého rodu, anglická, 2530, United-Artist-Praha, drama.

Soupis posluchačů rozhlasu. V zájmu katolické věci je nezbytně nutno, aby soupis posluchačů radia byl co nejdříve proveden. Pokyny obsaženy jsou ve 2. čísle.

Radiojournal a poradní sbor pro věci katol. rozhlasu. Společnost pro radiotelefonické zpravodajství »Radiojournal« oznámila kanceláři Katolické Akce, že o otázkách programových, které se týkají katolického hnutí, bude se obracet přímo na ni. Jest tudíž nadále nutno, aby žádosti a přání ohledně uspořádání programu katolického vysílání byly tlumočeny a zasílány výše uvedenému poradnímu sboru (Kancelář Katolické Akce v Praze IV., Hradčanské nám. 8).

Co žádáme od čl. rozhlasu pro měsíc březen. Kancelář Katolické Akce pro arcidiecesi pražskou požádala společnost »Radiojournal« o zařazení těchto relací:

1. Ke dni 12. března: Ukázky gregoriánského chorálu se slovním doprovodem (Sdružení pro duchovní hudbu).

2. Dne 27. března, Bílá sobota. Vysílání slavnosti vzkříšení.

3. V týdnu od 1. do 8. března: Rozhlasovou hru od B. Dlouhé »Blahoslavená Anežka«.

4. Ke dni 19. března: Přednáška ing. V. Bitnara: »Sv. Josef v lidové i umělé poesii české«.

Doba svatopostní začíná!

Povinnosti katolického křesťana jest svědomitě plniti příkázání postu, kterým dlužno rozuměti i újmu na světských radostech a radovánkách.

5. V prvním týdnu březnovém: Reportáž: »Úprava území na Františku« (arch. Hübschmann, Dr. Wagner, Dr. Birnbaumová), reportáž z Vincentina (ředitelství Vincentina).

6. K svátku sv. Tomáše Akvinského přednáška Dra. Stanislava Berounského: »Sv. Tomáš Akvinský o národohospodářské soběstačnosti«.

Ke dni 21. března (Květná neděle): »Smrt Kristova v gregoriánském chorálu« (ředitel O. A. Tichý).

Libovolné datum: Přednášky: MUDr. Fr. Dedek: »Půst pomocníkem zdraví«. Dr. Birnbaumová: »Půst českých králů a královen«.

Naše práce.

Přednášky se světelnými obrazy byly v těchto místech: Vyškovo nad Tisou (Legenda o sv. Mikuláši), Jaroměřice (Katechismus, 2krát), Vilémov (Sv. Jan Bosko), Peršíkov (Pout do Říma r. 1933), Čiňádovo (Eucharistie, Modlitba, Legenda o sv. Mikuláši, Nazaret, Vánoce v umění), Dobrá Voda (Vánoční pastorale, Betlém), Jizbice (Božské dětství Ježíšovo, Osmero blahoslavenství), Roudnice n. Labem (Hlas zvonice, Církevní svátky), Bystřice u Benešova (Nedělní klid, Nazaret, Vánoce v umění), Luštěnice (Vánoční pastorale), Selec (Betlém, Jsoucnost Boží), Polička (Božské dětství Ježíšovo, Úcta k Božskému Srdci Páně), Ronov n. Doubravou (Děti, Nedělní klid), Včelákov (Katolický církevní rok), Ruské Pole (Božské dětství Ježíšovo), Letovice (Praporec sv. Václava, Katolické misie), Moravská Ostrava (Božské dětství), Gbely (Betlém, Nazaret), Olešná (Mše svatá, Sv. Prokop), Náchod (Nedělní klid).

Kinematografická představení konala se v těchto místech: Dubá, Tuhaň, Deštná, Chebuz, Liběchov, Želízy, Medonosy, Pavlovice, Želenice, Zlatníky, Lužice, Kozly, Libčevy, Měronice, Radovesice, Dolní Třešňovec, Jakubovice, Ostrov, Horní Dobrouč, Říčka, Nebeská Rybná, Velká Zdobnice, Houževce, Rudoltice, Třebovice, Damníkovo, Žichlínek, Albrechtice, Laudon. Promítány filmy: Kristus, Zpovědní tajemství, Sláva bratra Konráda.

Naše nové přednášky se světelnými obrazy (vesměs diapásky): Pronásledování křesťanů v prvních třech stoletích, 80 — 60 (prvá číslice počet obrázků, druhá délka přednášky v minutách). P. Zeman, misionář v jižní Číně (87 — 90), Castel Gandolfo, letní sídlo Sv. Otce (22 — 30). Pro děti: Pohádka o Smolíčkovi (10 — 15). Mimo to v nejbližších dnech bude hotov text k nové přednášce: Po stopách sv. Františka z Assisi (150 — 90).

Konference katolických mužů konaly se: dne 24. ledna v Louňovicích pod Bláníkem (28 nových členů) a 31. ledna v Benešově u Prahy, na nichž referovali dp. P. Dr. Urban a Dr. Janda.

Naše obec v Čes. Budějovicích konala třídenní duchovní přípravu na Vánoce za účasti 80—100 mužů. Na Vánoční svátky bylo společné sv. přijímání. Do Svazu mužů přihlásilo se nových 23 mužů.

Rozhledy.

Z DOMOVA.

Arcidiecése pražská v roce 1936:

Vinoř: sv. přijímání 4960, návratů do církve 102, sv. křtů dospělých 27, nemocných zaopatřeno 38. Pouti do St. Boleslavi se zúčastnilo 400 poutníků.

Vlašim: Při okresním duchovním dnu SKM z 200 účastníků přistoupilo 150 k sv. přijímání.

Farnost Nejsv. Srdce Páně - Praha XII: Sv. přijímání 62.000, pravidelných denních 150, návratů do církve 89, křtů dospělých 11, nemocných zaopatřeno 61.

Změny služebního řádu pro laické katechety. Prvé číslo Ordinarciálního listu pražské arcidiecése z r. 1937 publikuje některé změny zkušebního řádu způsobilosti katechetské pro laiky na obecných a občanských školách a organizačního statutu kursu pro laické katechety. Změny se týkají: Zkoušky samé, zkušební komise, tax zkušebních a závaznosti zkušebního řádu. Ve statutu kursu mění se pak zvláštní ustanovení.

Diecése budějovická v roce 1936:

Ševtín: Sv. přijímání celkem 3470, pravidelných denních 3, měsíčních 5, návratů do církve 6, nemocných zaopatřeno 22. **Čes. Budějovice:** V kostele Redemptoristů bylo v minulém roce 101.020 sv. přijímání.

Diecése Královéhradecká v roce 1936:

Sv. Jiří u Choceň: Sv. přijímání 2.900, pravidelných denních 2, měsíčních 50, návratů do církve 1, nemocných zaopatřeno 15. Při sv. misích 1300 účastníků, sv. přijímání 1100.

Lomnice n. Pop.: 7929 sv. přijímání, denních 2409, měsíčních 520, návratů do církve 50, sv. křtů dospělých 8, zaopatřeno 30 nemocných. Při obnově sv. misí sv. zpovědi 1298, sv. přijímání 2180. Na poutním místě Tábor u Lomnice nad Pop. mimo uvedené 1001 sv. přijímání.

Arcidiecése Olomoucká v roce 1936:

Spytihněv: Sv. přijímání denně 20, měsíčních 50, ostatních 300, návratů do církve 5, zaopatřeno 30 nemocných, při sv. misích 1800 sv. přijímání.

Velehrad: Sv. přijímání 150.000, sv. křtů dospělých 2. Během roku sem přišlo 100 procesí, čítajících dohromady na 250.000 poutníků.

Diecése brněnská v roce 1936:

Zhoř: Sv. přijímání 6032, denně stálých komunikantů 6, nemocných zaopatřeno 26.

ZE ŽIVOTA NAŠICH AMERICKÝCH KRAJANŮ.

Noví čeští benediktini v Lisle. Na Nový rok složili v opatství sv. Prokopa věčné sliby 2 ct. bratři. J. Vondráček z Reedswille a Fr. Fotka z Cudshy. Jednoduché sliby složil ct. br. Václav Plefka z osady sv. Cyrila a Metoděje v Chicagu.

Pastýřský list našich biskupů o komunismu přinesl katolický americký deník »Národ« v plném znění dne 3. ledna.

Katolická akce. Distriktní Svaz českých katolíků ve státě Texasu měl v listopadu m. r. sjezd, na němž usneseno založit Svazy v každé diecési. Schůze Katolické akce konají se jednou za čtvrt roku, pořádají se kursy pro české ctihodné učitelky, pracuje se k tomu, aby byl předložen zákonodárnému sboru návrh na doplnění učebnic katolických škol, měsíc listopad prohlášen za měsíc propagace katolického českého tisku, proti komunismu pracuje se na vydání zákona na prospěch farmářů a na dějinách amerických českých osad. Redakci pověřen Msgr. Natarduz.

Z Vatikánu.

Ve zdravotním stavu Sv. Otce nastalo v posledních dnech podstatné zlepšení, takže Sv. Otec mohl aspoň částečně konati své denní práce. Krize však ještě překonána není. Podle zpráv z Vatikánu byla hlavní příčinou zhoršení nemoci Sv. Otce, těžká situace katolíků v Německu, o níž podali mu zprávu němečtí kardinálové, které Sv. Otec několikrát, i v době své nemoci přijal.

Svaté kollegium kardinálů mělo počátkem r. 1937 — 66 členů; z nich je 37 Italů a 29 jiné národnosti (5 Francouzů, 4 Španělové, 4 Američané, 3 Němci, 2 Čechoslováci, 2 Poláci a 1 Belgicán, Maďar, Portugalec, Ir, Argentinec, Brasián, Kanadán, Rakušan a Orientálec. 52 kardinálů bylo jmenováno Sv. Otcem Piem XI. Jediné kardinála Skrbenského jmenoval ještě Svatý Otec Lev XIII.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Jugoslavie. Odpor proti jhoslovanskému konkordátu. Svatý synod srbské pravoslavné církve projednával návrh zákona o schválení úmluvy jhoslovanské vlády se Svatou Stolicí, podanou ve skupštině, v němž pravoslavné církve vidí posílení vlivu katolické církve. Předmětem stížností jsou zejména ustanovení majetková, vrácení v minulosti odcizených církevních

pozemků, dále oprávnění katolické církve zakládati kláštery, semináře a koleje, uznání Katolické akce jako nepolitického útvaru a svobodná činnost církve při výkonu apoštolského úřadu. Rozhořčení v pravoslavných kruzích církevních je takové, že někteří biskupové navrhuji exkomunikaci předsedy vlády a zahraničního ministra Dr. Stojadinoviče z pravoslavné církve, bude-li zákon skupštinou schválen. — Samozvaná opise pravoslavné církve srbské proti ratifikaci konkordátu Jugoslavie se Svatou Stolicí je podněcována též jugoslávskými zednáři, kteří v těchto dnech konali kongresy v Bělehradě a Lublani. Oběžník jugosávské velkolože přinesl pokyny o postupu v boji proti konkordátu, který prý chce zlatinisovati slovanské pravoslaví.

Vůdce Slovinců prelát Msgr. Korošec prohlásil, že mezi selským stavem, nerozlučně spojeným s domáci hroudou, nepustil komunismus nejmenších kořenů. Ani mezi dělnictvem nenachází komunismus více půdy. Tuto odolnost neukázaly však vzdělané kruhy Jugoslávské.

Konference jugoslávského episkopátu vydala úřední zprávu o poradě. Biskupové prohlašují, že klidně vyčkávají ratifikaci konkordátu; bělehrádký tisk tento odstavec však přešel mlčením.

Bývalý předseda chorvatského katolického družstva sv. Jeronyma, kanovník a opat Ludvík Kněžič — byl vůdcem tohoto významného a jedinečného vydavatelského a nakladatelského ústředí od roku 1911 do 1933 — zemřel 6. ledna t. r.

Rusko. Vira ještě žije. Moskevský dopisovatel »Daily Telegraphu« zjistil o vánocích mimořádně velkou návštěvu chrámů. Osobně se pokusil dostat se do 8 kostelů, a le podařilo se mu vstoupiti jen do jednoho. Počet dosud ještě otevřených moskevských kostelů není přesně známý. O velikonočních bylo jich 26 přístupných, oproti 513 farním chrámům a 880 kostelům z doby před revolucí. Přítomnost mnohých mužů a jinochů a jejich veliká zbožnost svědčí o nepopíratelné náboženské obrodě právě v proletářských vrstvách. Tři úředníci, kteří byli zaměstnáni při právě dokončeném sčítání lidu, přiznali dopisovatel, že oficiální kruhy byly trapně překvapeny skutečností, že mnozí dělníci a dělnice, narození po revoluci, se na důvěrný dotazník zapsali jako rusko-pravoslavní.

Ruští bezbožníci jsou soustředěni v 6 900 klubech, mají 146 škol, kde se připravují pro činnost mezi lidem a 102 sanatoria. Na příspěvcích seje se ročně na 19 milionů rublů, v čemž není zahrnut příspěvek vlády a Kominterny.

Hrázná statistika bolševických katanů. Anglický časopis »World Survey Service« přinesl celkovou statistiku obětí bolševické hrůzovlády. Rudá tyranie od svého nastolení utratila 28 arcibiskupů, 6778 kněží, 6485 učitelů, 8800 lékařů, 51.850 vyšších úředníků, 200 850 městských úředníků a podúředníků, 11.488 520 sedláků a dělníků, tedy dohromady 11 773.311 lidí. Počet těchto obětí převyšuje o 2 000 000 celkový počet obětí světové války. Náhle i ponemáhle (v koncentračních táborech) vraždění ovšem pokračuje.

Dělnický »ráj« ruský vyhlíží ve skutečnosti takto: dělník vydělává měsíčně 120—300 rublů, a za to si může sotva koupiti chleba, brambory a zelí. Na ošacení pro drahotu nezbyvá mu ničeho.

Polsko. Běloruské těžkosti v Polsce. Koncem listopadu m. r. byla provedena ve Vilně řada domovních prohlídek, kterých nebyli ušetřeni ani katolické instituce a katolictví pracovníci běloruští. Při tom byla zabavena i soukromá korespondence P. Adama Stankiewiczze a inž. Adolla Klimoviče. Běloruská delegace, jež chtěla ústně přednésti své požadavky a stížnosti polskému ministerskému předsedovi ve Varšavě, nebyla jím přijata. — Ani P. superiorovi J. Hermanovičovi, jež se vrátil z dalekého východu, nebylo dovoleno dále pokračovati v přednáškách o Mandžurii.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Jak pracují komunisté v Anglii. Podle příkazů z Moskvy má být v Anglii zorganizováno »mírové tažení«. V zákulisí stojí anglická sekce světového sdružení pro organisaci míru, proti němuž pozvedl svůj protest belgický episkopát v září minulého roku. Program tohoto sdružení je velmi ideální a sympatický. Přes to sjezd anglických dělnických organizací odmítl různé spolupráci na mírovém tažení, ježto bylo zjištěno, že vedoucími osobami jsou komunisté. V plánu komunistů je zakládání »mírových rad« a pořádání »týdnů míru«. Všude jako řečníci vystupují komunisté a největší počet účastníků tvoří členstvo komunistických organizací.

Zajímavé zprávy. V londýnské diecési působí 635 světských i řádových kněží, což však, jak také potvrdil v novoročním projevu biskup Soutliwark, nijak nestačí.

V diecési Cardiff (Wales) připadá na 88.000 katolíků 148 duchovních.

Za říjen bylo sebráno na darech pro španělské katolíky 3630 anglických liber.

Britský vyslanec v Římě, sir Eric Drummond, je katolík, rovněž britský vyslanec ve Valencii a Madridě Mr. Ogilvie — Forbes. Sir Drummond vrátil se před 30 lety do katolické církve, Mr. Forbes je synem anglikánského duchovního, přestoupivšího v roce 1881 na katolictví.

V anglikánské katedrále v Chesteru bylo na výzvu děkana při modlitbách za nemocné vzpomenu i Sv. Otce Pia XI. Je to po 400 letech prvá vzpomínka na papeže.

Irská akademická revue »Studies«, vycházející čtvrtletně a vydávaná Jesuity, dosáhla nákladu 100.000 exemplářů.

Estonsko. Prvním estonským arcibiskupem byl jmenován dosavadní apoštolský administrátor P. Edvard Profitlich. V Estonsku je 7 katolických farností s necelými 2000 katolíky. Duchovní správu vede 12 kněží, z nichž 3 jsou východního obřadu.

Francie. V lékařském světě se v posledních desetiletích změnilo stanovisko pokud jde o Lurdy. V roce 1885 navštívilo Lurdy jen 5 lékařů, naproti tomu loni 701 lékařů. V Lurdech má sídlo zvláštní mezinárodní lékařský svaz, který čítal ke konci roku 1935 — 217 členů z 21 různých zemí.

Organisace komunistické mládeže ve Francii vyhotovila v roce 1936 členům 67.900 legitimací, nepočítaje v to 11.000 členek ženských odborů. Šestistránkový obrázkový časopis »L'Avant-Garde« měl v uplynulém roce průměrný týdenní náklad 63.800 exemplářů, tedy pětkrát více, než před třemi lety. Počet členů socialistické mládeže stoupl z 15.000 na 40.000. V rudých sportovních klubech, kterých je dle statistiky 1076, je soustředěno přes 80.000 členů.

Mezi katolicismem a marxismem není možná shoda. Arcibiskup Cambraiský, Msgr. Chollet, upozorňuje v pastýřském listě na rozdílnost duchů, nastává ve Francii. Proti nesmrtelné, věčící a velkomyslné Francii, jak ji vytvořily křesťanská staletí, proti Francii milované a obdivované ostatními národy, matce nesčetných misionářů, zdvihá se Francie naplněná duchem Karla Marxe. Víme o sblíživacích pokusech, vidíme nabízející se ruce ke spolupráci a nechceme nikterak pochybovat o upřímnosti těchto snah. Avšak stále máme na mysli slova Sv. Otce — opětovně zdůrazňovaná — mezi katolicismem a marxismem není dohoda možná. Mezi Bohem, vírou a jejich popřači, mezi duchem víry a hmotářstvím, mezi bratrstvím a třídním bojem, mezi světlým a tmou není smíření.

Holandsko. Jako u nás, Socialistický tisk je v Holandsku na postupu. Tak na př. dosáhlo zvláštní číslo jednoho časopisu nákladu 200.000 exemplářů. Tím dostaly se socialistické listy pokud se nákladu týká, na druhé místo za listy vládní. Tisk socialistický je tištěn a vydáván v jednom podniku. Kdyby katolické listy holandské byly rovněž takto soustředěny, dosáhly by prvního místa. Takto jsou však katolické noviny nuceny přiznat, že nepronikly dosud ve všech vrstvách katolických dostatečně porozumění o významu, šíření a zabezpečení katolického tisku. Také konkurenční boj mezi jednotlivými katolickými vydavatelskými je tomu na závidu. Úspěchy, kterých docílil tisk socialistický, musí být, jak zdůrazňují holandské katolické noviny, pobídkou všem katolíkům, aby svému tisku věnovali zvýšenou pozornost.

Irsko. Zastoupení Irska u Svaté Stolice. V Dublině převládá mínění, že v důsledku změny na britském trůně a spojených s tím státoprávních změn, bude irský zástupce u Sv. Stolice povýšen na vyslance.

Lucembursko. Dvanáctičlenný pracovní výbor katolických novinářů, zvolený na druhém světovém kongresu, konaném v Římě od 24.—27. listopadu minulého roku, sešel se dne 10. a 11. ledna v hlavním městě Luxemburku. Jednáno především o sloučení stávajících již zpravodajských kanceláří katolických o zřízení dalších středisek v zemích, kde dosud nejsou. Co nejdříve budou takové odbóčky zřízeny v Maďarsku, Rakousku, Švýcarsku (německá část), Elsasku a Holandsku; později se tak má stát i v Belgii, Polsku, Československu a Francii. Příští schůze pracovního výboru bude v červnu v Budapešti.

Německo. Novopohanství na postupu. Zajímavá čísla zachycuje statistika Berlínské evangelické farnosti. Výstupy z církve, které až do r. 1933 měly vzestupnou křivku, ustaly skorem docela po národně-socialistickém uchvácení vládní moci. Od počátku r. 1935 je však pozorovatelná opět stoupání. Celkem v letech 1930—1935 vystoupilo v Berlíně z evangelické církve (čísla v závorce značí opětné návraty) 1930 — 517 (27); 1931 — 639 (46); 1932 — 399 (69); 1933 — 90 (657); 1934 — 93 (162); 1935 — 202 (194). V roce 1936 do konce října vystoupilo 230 osob, vrátilo se 66. Stejný obraz jeví se i ve statistice württemberské, kde v roce 1934 bylo více návratů než výstupů, kdežto v roce 1935 vystoupilo již 1737 osob, a vrátilo se toliko 1243 osoby. Příčinou výstupů z církve do roku 1933 bylo hnutí volných myslitelů a komunistické — nyní je to novopohanství.

Umrtí katolické básničky. V Düsseldorfu zemřela 3. ledna t. r. německá básnička Anna Freiling v. Krane ve stáří 85 let. V 35. roce svého věku přestoupila do katolické církve. Byla též maříčkou.

Smutný začátek roku v Německu měli bavorští katolíci. Na venkově musily rádivé sestry v důsledku nařízení, o němž jsme psali ve 14. čísle »Katolika« m. r., opustit svoje působíště na obecních školách. Na četných místech konaly se pobožnosti před vystavenou Nejsvětější Svátostí, při čemž odehrály se někde dojemné scény. Po pobožnosti shromáždilo se obyvatelstvo před kostely, aby naposledy ještě mohli vychovatelkám svých dětí stisknouti na rozloučenou ruku a poděkovati.

V Marián, kostele v Mnichově měl poslední den občanského roku jako každoročně, kardinál Faulhaber nádherné kázání, jemuž bylo přítomno nespočetné věřících. V kázání obíral se kardinál vnitřním poměrem křesťanství a němectví. Poukázal, že odkřesťanění znamená také národní odrodu. Proto musí zůstatí kříž Kristův nejen v domácnostech a školách, ale i na hřbitovech a věžích kostelů. Jako vždy, byla i tentokrát kardinálovi dojemně projevována přichylnost nesčetnými zástupci věřících.

P. Petr Lippert T. J. ř. Na klinice v Lokarnu zemřel 18. prosince známý spisovatel apologetických a náboženských vědeckých děl, P. Petr Lippert, T. J., ve věku 57 let. Jeho jméno bylo dobře známo i u nás z jeho děl i prací publicistických, jež dokonalou formou a hloubkou myšlenek prozrazovala silnou osobnost, kněze vědce i básníka zároveň.

Mimořádná konference německého episkopátu, konaná dne 14. ledna ve Fuldě, zabývala se výhradně situací náboženských škol německých. Byly vydány dva projevy k věřícím. V prvním vyzývají biskupové katolické rodiče, aby neochabovali v obraně katolického školství. »Kdo z katolických rodičů neb vychovatelů neplní povinnosti vůči katolické škole a napomáhá snahám po jednotném školství, ten projevuje naprostou neznalost neprátek cílů; kdo pak z lidských ohledů, pod tlakem násilí, z pouhé slabosti charakteru (což vše je nedůstojno křesťana i Němce) přizpůsobuje se nynějším poměrům, bude mít těžkou zodpovědnost nejen sám, ale i před svými dětmi a veškerou křesťanskou mládeží, svatou matkou Církvi a Bohem, Věčným Soudcem!« — V druhém projevu upozorňují biskupové, že konkordátem, který vládním schválením stal se zákonem, je zaručena svoboda svědomí i trvání katolických škol, zvláště rádivých. Nechtě tedy rodičové odmítnou jednoduše a odhodlaně vše, co směřuje k potlačení této svobody. Biskupové očekávají, že rodičové uvědomí si svoje povinnosti a plně použijí svého práva při školním zápisu tím, že svoje děti svěří katolickým školám.

Ze španělského pekla. Španělský kněz, jemuž francouzští přátelé umožnili útěk z Katalánska, sděluje, že několik kněží, žijících dosud v Katalánsku, posluhuje dosud věřícím sv. svátostmi, ovšem potajmu a s největší opatrností. Zdržují se v nejudlehlějších místech a lesích, ježto ve městech trvají prohlídky bytů. Útěk do Francie jest skorem zneuzněn. Týž kněz sděluje, že světlíci biskup tarragonský, Msgr. E. Borrás Ferré, byl na náměstí upálen. Je to z biskupů již jedenáctá oběť španělského pronásledování.

Ztráty Salesiánů za občanské války španělské jsou rovněž veliké. Ze 75 ústavů, které měl rád ve Španělsku, bylo 41 úplně zničeno, 36 řeholníků zavražděno. Přes 400 řeholníků a 66 řeholnic je ve vězení. V Barceloně byl zatčen redaktor »Exceisoru«, katolického časopisu, vycházejícího na ostrovech Balearských. Redaktor, kněz Narcis Duren, skrýval se u příbuzného, kde byl zatčen a oba postaveni před lidový soud.

Amerika. V Montrealu konaly se volby do městské rady. Výbor katolických organisací předložil kandidátům několik otázek. Měli vyslovit na př. svůj názor o policejní uzavírací hodině, o svěcení neděle, jak si představují boj proti veřejné nemravnosti, účinnou ochranu obyvatelstva před kartely a jich vysokými cenami. Dle odpovědí odevzdali potom katolíci při volbách hlasy.

10.000 dětí slibuje slavně věrnost církvi a vlasti. V Montrealu (Kanada) konala se počátkem ledna neobvyklá slavnost. 10.000 dětí. 11 různých národností vykonalo slavně slib věrnosti církvi a státu. Žádají od vlády zákaz všech organisací a činností, jež podkopávají křesťanský řád.

Bratr Ondřej zemřel v Montrealu ve stáří 91 roků. Byla to zajímavá a daleko za hranicemi Kanady známá osobnost. »Záračný muž«, jak jej nazývali, narodil se r. 1846. Chtěl se státí řeholníkem kongregace Svatého Kříže, avšak nebylo mu toho dopřáno. V jednom z předměstí Montrealu stal se domovníkem a setrval v tomto povolání 40 roků. Proniknut neomezenou úctou k sv. Josefu, začal r. 1904 na západním úbočí hory Mont Royal se stavbou dřevěné kaple a poutnického útulku. Zprávy o záračných uzdraveních u kaple vyvolaly veliký rozruch, ač církevním i vládním šetřením nebylo zjištěno nic závažného. V roce 1915 bylo na místě, kde stávala dřevěná kaple, započato se stavbou basiliky, na kterou se doposud vynaložilo 800.000 dolarů.

Pěče kardinálova o slepce. Při jubileu 25letého výročí jmenování kardinálem oznámil kardinál arcibiskup bostonský O'Connell, jak zamýšlí vybudovati ve své arcidiecési péči o slepce.

Spolupráci mu přislíbili četní lékaři, právníci a obchodníci, kteří vytvořili katolický svaz péče o slepé. Členové svazu se zavazují vyhledávat slepce po domech, s nimi se stýkati, zvátí je do svých rodin, starati se o jejich potřeby tělesné (jídlo, oděv) a konečně přivádějí je do církve a ku sv. svátostem.

K mezinárodnímu eucharistickému kongresu na Manile (3. až 7. února) je dosud přihlášeno přes 50 arcibiskupů a biskupů ze všech světadílů.

Katolíci neustávají v boji proti komunismu. Za nejjistější ochranu proti jeho šíření pokládají charitativní práci, k jejímuž rozšíření a prohloubení vybízí nejnověji arcibiskup Chicagský kardinál Mundelein. — Zástupce presidenta Georgetownské university Dr. Walsh vyzývá inteligenci, aby podporovala církev při potírání komunismu, který je nejen hospodářským hnutím, ale především popíračem Boha. V pozadí komunistické strany v Americe je zahraniční mocnost, usilující o zničení křesťanství a odstranění demokratické vládní formy, zaručených americkou ústavou.

Ve španělské indiánské rezervaci v Severním Ontariu bude postaven pro Indiány první katolický kostel.

Mexiko. Nově zvolený guvernér státu Sonora — R. Yucupicio, prohlásil americký novinářům, že jakmile nastoupí úřad guvernéra, bude ve státě Sonora prohlášena svoboda náboženství. V tomto státě je 16 kněží, zapsaných ve státním rejstříku a oprávněných k vykonávání úřadu. Dřívější guvernér R. E. Calles toto oprávnění však svémocně zrušil, takže všechny kostely jsou dosud zavřeny.

Nové metody. Zprávy, docházející z větších měst a některých států Mexika, zaznamenávají jisté zmírnění praxe při provádění proticírkevních zákonů. Přes to však nejsou poměry nijak urovnány. Staré zákony jsou nadále v platnosti, zabavené kostely zůstaly taktéž v moci vlády. Pronásledování změnilo pouze způsob boje. První období, vyznačující se krví, ukázalo, že tímto způsobem nebude církev zničena. Proto byl nyní postup změněn, jest však mnohem nebezpečnější, ježto neusmrcuje těl, ale pomýšlí na získání duší. Proto zachovává se na venek určitá snášenlivost, zatím co bezbožníci snaží se vyrvat náboženství ze srdcí lidí. Touto snahou je řízena i školská politika v Mexiku.

Kulturní boj. V diecési Tepic (stát Mayarit) bylo povoleno konati bohoslužby. Tamní biskup Msgr. Hurtado a 19 jiných duchovních bylo zapsáno do státního rejstříku a zmocněno k vykonávání úřadu. Sněmovna zamítla návrh poslance Lopeza na změnu 128. § ústavy, že státní úředníci a zřizenci musí býti bez vyznání, s odůvodněním, že návrh tento odporuje náboženské svobodě ústavou zaručené.

Katolický rozhlas v Chile. Péči tiskového a propagačního odboru Katolické akce v diecési Valparaiso konají se týdně radem přednášky pro celou latinskou Ameriku. Program je doplněn týdenním přehledem a vybranou hudbou.

V San Salvadoru ve městě San Vicente událo se zemětřesení právě ve chvíli, když veliké procesí, jehož se zúčastnilo několik tisíc obyvatel, vkročilo na hlavní třídu. Dva kněží, jedna řeholnice, tři vojáci, jakož i četné ženy a děti byli usmrceni.

Asie, Palestina. Znamý badatel sir William Flindus Petui podnikl novou výpravu do severního Sinaje, kde objevil zříceniny 12ti pohromadě ležících měst, jež pocházejí z doby mezi křesťanským starověkem až do 12. století před Kristem. Doposud zbývá odkrýt asi 4 města, jichž dějiny sahají až do doby kananejského starověku.

V Šeik Abrek byla objevena židovská katakomba, pocházející z prvního křesťanského století. Jsou v ní zajímavé nápisy a reliéfy.

Sestry řádu františkánského zřídily v Jeruzalémě vyšší dívčí školu. V nové školní budově je také umístěn generální italský konsulát pro Palestinu a Zajordání.

Palestina podle náboženského rozvrstvení: Podle nejnovějšího sčítání žije v Palestině 1,279,595 lidí; z nich je 784,771 mohamedánů, 376,786 židů a 106,595 křesťanů.

Rozvrstvení obyvatelstva v Jeruzalémě a Betlémě. Dle posledního sčítání má Jeruzalém 92,000 obyvatel, z toho 15,000 křesťanů, z nichž třetina jsou katolíci. Betlém má 6,638 obyvatel, z nichž jsou 2 židé, 1,818 mohamedánů a 5,839 křesťanů, z nich většina jsou katolíci.

Jižní Afrika. Počet obyvatelstva v jihoafrické Unii stoupl od posledního sčítání lidu z 5,973,000 na 9,588,000. Kdežto Evro-

pané v Unii bydlící stoupli z 1,276,000 pouze na 2,003,000, zvýšil se počet domorodců ze 4,697,000 na 7,585,000 duší. Domorodci z venkova mají dovoleno usaditi se v městě jen ve velmi odůvodněném případě. Misionářům je zákonem ve více omezen styk s domorodci, takže domorodý katechista je vydatnou a takika nepostrádatelnou oporou misionáře.

Austrálie. Také australský episkopát, poslušen směrnic Sv. Otce, ustavil ústřední výbor na obranu proti špatným filmům. Výbor sídlí v hlavním městě Sydney; sestává z kněží i laiků. Předsedou je episkopátem pověřený duchovní. Posudky o filmech budou ve lhůtách uváděny v katolických časopisech.

Z MISIÍ.

V Ugandě vysvětil apoštolský vikář 8 domorodých kandidátů na kněze. Ve vikariátě působilo dosud 43 domorodých a 58 evropských misionářů.

Pobřeží Guntur v Indii bylo zase navštíveno větrnou smrští. Zvláště těžce jsou postiženy katolíky obydlené části, kde hrozí smrt hladem. Farní kostel v Talachernon, jeden z nejpěknějších, se zřítíl. V 60 obcích byly nadobro zničeny kaple, jinde poškozeny střechy kostelů, dveře a okna.

Arcibiskup Kottarský, Msgr. Pereira, založil v Indii novou domorodou kongregaci sester. Sestry budou vyučovati katechumeny.

V Kitega, hlavním městě indického státěčku Urundi, byl vysvěcen nový kostel Krista Krále.

Arcibiskup tokijský Msgr. Chambon vysvětil nové sanatorium pro plně choré v blízkosti Tokia. Sanatorium založil japonský kněz-lékař Dr. Totsukaku a je určeno výhradně pro chudímu.

Konference japonského episkopátu schválila v roce 1935 vydání nového katechismu, který koncem r. 1936 také vyšel.

V Indočině odbýval se první kongres katolické mládeže. Zúčastnilo se jej přes 5000 mladíků ze všech částí země. Na pontifikální mši svaté, sloužené v přírodě, bylo přes 15,000 osob. Následovalo slavnostní zahájení kongresu a porady stavovské Kongres skončil eucharistickým průvodem ulicemi města.

Katolická církev v Číně. Ročenka misionářská na rok 1937 uvádí, že počet katolíků v Číně dosáhl čísla 3 milionů. Prvého milionu bylo dosaženo v roce 1907. V roce 1936 byli vysvěceni 243 nových kněží, z toho 88 Číňanů. V hlavním městě Nankingu bylo oslaveno 50leté výročí postavení katolického chrámu.

Výstava křesťanského umění umelecké školy katolické university v Pekingu skončila velkým úspěchem.

LITERATURA.

Ve sbírce »Životem« č. 260 a 261 vyšlo od Dra. Aloise Dyky: Budha nebo Kristus? a od Dra. J. Krlína: Pravda o Španělsku, č. 262—264, P. Pavel van Moll, Rozjímání a Naši biskupové proti komunismu.

Jolana Geryalová: Dospívajícím dívkám. Cena 12 Kč. 156 stran. Vydaly Školské sestry, Král. Vinohrady.

P. Konrád M. Kubeš T. J.: Maria, Mariánské čtení pro věřící lid, II. díl. Vydal Posel B. Srdce Páně v Praze. Str. 420, cena Kč 24.—

Památník katolického sjezdu 1935 vyšel péčí Přípravného výboru sjezdového a tisíce fotografiemi ze slavných dnů sjezdových. Jest pěknou upomínkou na I. sjezd katolíků Československé republiky.

Kalendářík Katolické charity na rok 1937, vydaný Zemským Svazem Charity v Praze II., Jungmannovo nám. 20, jest praktickou příručkou pro charitativní pracovníky, užitečnou však i ostatním katolickým pracovníkům. (Prakticky uspořádaný adresář katolických charitativních ústavů a spolků)

Upozornění: František Pítka v Brně není zástupcem Svatováclavské Ligy. Dostali jsme zprávu, že jmenovaný, bytem Brno, Česká 6/II., vydává se za zástupce Svatováclavské Ligy. Sdělujeme, že tak činí neprávem a prosíme naši veřejnost, aby každý takový případ nám byl ihned oznámen, abychom mohli proti němu trestně zakročit.

Kvítování. Na vydávání »Katolika« přispěli: J. E. nejd. Dr. Ant. Eltschkner, světitel biskup pražský, 300 Kč, nejmenovaný 84 Kč.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárci výslovně nezakáží, kvítovány.

VECHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské nám. 8. - Redakce a administrace tamtéž. Vychází 1. a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. účtu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Řídí Dr. Fr. Formánek. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII ze dne 18. ledna 1936. Podací úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“

Vychází čtrnáctidenně

Ročník II. [XIX.] Únor 1937

číslo 4

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

E. Stach:

Metafysické úzadie zla.

Zlo na svete je tak starým problémom, jako samé ľudské pokolenie. Ľuďom vždy robila ťažkosť zdánlivá kontradikcia medzi Bohom, večnou láskou a zlom, ktoré stojí vďaci ideji dobrotivého Boha jako oheň a voda. Je isté, že zem je preplnená nerestami všelijakého druhu. Z každého kúta zeme počuť plač, hriech slávi svoj triumf a spravodlivosť stáva sa zastaralým pojmom, ktorý sa hodí už len medzi staré haraburdie. Tie ostré kontrasty priviedly do pomykova tých, čo v Bohu vidia čiročistú dobrotu. Nechápu, žeby Boh bol pôvodcom zla či už morálneho alebo fyzického. Kladú si otázku: prečo Boh dovoľuje, aby bolo zlo na svete? Keď je Boh nekonečnou Láskou, jako sa môže bezcitne dívať na to more biedy, v ktorej sa svíja celé ľudské pokolenie? Schopenhauer, ktorý v tých otázkach zostal na povrchu, pri pohľade na biedny ľudský život odvažil sa povedať: Sila, ktorá nás povolala k jestvovaniu musí byť slepá, lebo keby videla, musela by byť zlostným démonom«. On nijako nechápal účelnosť a vysokú cenu bólu v ľudskom živí Jedno však je isté. Láska, ktorá je vrcholným pozitívnym princípom života, môže sa niekedy chladne dívať na bolesť toho, koho miluje. Veď bolesť nie je iba negatívnu složkou ľudského života, ale v svojich výsledkoch je veľa razy pozitívnu. Vedie človeka k mravným výšinám. Keď bolesť má tú vznešenú funkciu, vtedy môže sa na ňu dívať aj láska chladokrvná a bezcitne. Avšak nemá pri tom nijakých zlo-myselných plánov. Miluje preto, bo vie, že bolesť osoží tomu, koho miluje.

Tie isté ciele sleduje aj Boh vtedy, keď dopúšťa na svet fyzické zlo. Ono je jakoby očisťujúcim ohňom. Človek na konci zostáva hrdinom. Charakter sa mu zoceľuje. Životný elán nadobudne nových síl, takže taký človek potom má úctu aj sám k sebe. V pôžitkoch a ustavičných slastiach nerástu pevné charaktery. Fyzické zlo Boh dopúšťa, ba jako prvotná príčina všetkého ontologického denia má na ňom aktívnu účasť. Dopúšťa ho z pedagogických dôvodov, pretože bolesť skrýva v sebe vysoké mravné hodnoty. Človek, ktorý vyrástol bez všetkých ťažkostí, ktorý nikdy v živote nepocítil duševných bojov, ktorý nevie, či je to prebíjať sa tvrdo životom, ten zostane vždy plytkým a jeho charakteru bude chybovať to, pred čím má rešpekt nie len on sám, ale aj druhí. Jeremiaš v svojich »lamentáciach« nad zrúcaninami Sionu mužne hovorí: »Bonum est viro, cum zrúcaninam suam a iuventute sua.«

I svätosť rástie iba v mravnom ovzduší fyzických boľov. Zdá sa byť paradoxon, ale je to svätá pravda, že svätci sa tešili útrpeniam tak úprimne jako my sa tešíme radostným okamihom. Sv. Terezia Španielska vždy sa modlievala: Domine, aut mori, aut pati«. Malá sv. Terezia z Lisieux stala sa takou veľkou práve preto, že milovala drobné neprijemnosti dňa a tie sypala k nohám Spasiteľovým jako voňavé kvety. Aj v smrti, ktorá je vlastne vrcholom fyzického bólu, je kus metafyzickej krásy. Goethe hovorí, že smrť slúži k životu. Smrť je vlastne rannou zôrou večného života. Filozof Fechner duchapľne hovorí: »Človek žije nie ráz, ale tri razy. Jeho prvý stupeň života je ustavičný sen, druhý — striedanie sna a bdenia, tretí napokon — večné bdenie. Priechod z prvého života do druhého nazýva sa narodenie: z druhého do tretieho nazýva sa smrť«. (Dr. Fr. Sawichi: Filozofia lásky, str. 80.)

Máme preto aspoň čiastočne rozriešený problém fyzického zla. Nemúsime ho stavať do protivy s dobrotou Božou. A keď ešte si pripomenieme Krista — Bohočloveka, tu zostaneme s úžasom stať. Utrpenie Kristovo svojou hrôzou prevyšuje trápenie každého smrteľníka. Kristus svojím Božstvom posvätil každú kvapku potu vyliatu v borbe s denným životom. Aj Panna Maria hoci bez dedičného hriechu, jednako je »mater dolorosa« so srdcom prebodnutým siedmimi mečmi.

Teda fyzické zlo slúži veľa razy vyššiemu ideovému svetu. Bolesť povýšená milosťou posväcujúcou do nadprirodzených sfér tvorí poklad zásluh pre večný život. Je tým, čomu dogmatika hovorí: »salutare«. Mystik Tauler s nadšením volá: »Buď pozdravená horká trpkosť plná všetkých milostí«.

Bolesť má veľký význam aj pre praktický život. Robí ho totiž rozmanitým. A rozmanitosť je veľmi dobrým liekom proti nude. Mnohí ľudia sa sťažujú na nudu. Nudí ich život, okolie, osoby, spoločnosť. Vlastne oni nudia druhých. Tak sa zdá, akoby tá moderná nemoc bola zavinená jednotvárnym spôsobom života. Je zaujímavé, že o nude hovoria len ľudia z vyšších vrstiev, ktorí plávajú v blahobyte. Jednoduchý človek zamestnaný v každej minútke nikdy nepovie, že sa nudí. Má aj krížov viac než treba a jednako je v duši nejradostnejším optimistom. To všetko preto, lebo jeho život je jakoby pestrou mozaikou vyloženou najrozmanitejšími udalosťami dňa. Patri to už k pod-

state toho života, aby sa striedali nálady, menily radosť a okolie a do istej miery aj hriech.

Po rajskej tragedii hriech sa stáva dennou skutočnosťou, ktorá nemilosrdne stíha každého človeka. Svätí len po mnohých duševných bojoch vyrovnali si s ním svoje účty. Písmo sv. hovorí, že aj spravodlivý padne sedem krát denne. A koncil tridentcký učí, že človek bez zvláštného privilegia nemôže dlhší čas zostať bez všedného hriechu.

Preto môžeme právom povedať, že hriech je tragediou človeka. Oslabená vôľa tiehne človeka k zlému a rozum nechápe v plnej miere zlobu hriechu a nerozumie krásu cnosti. Práve preto v hriechu je obyčajne viac slabosti než ľudskej zloby. Vergiliovo: *Video meliora proboque tamen deteriora sequor*«, pociťuje na sebe každý človek. Sv. Pavel tiež cítil na sebe kliatbu hriechu a v bolesti vykrikoval: Ja nešťastný človek, kto ma vyslobodí zo smrti toho tela? Je teda Boh pôvodcom morálneho zla? Nie. Isté je toľko, že Boh dal človekovi slobodnú vôľu, aby si robil to, čo sám chce. Boh nechcel mať z človeka stroj, ktorý by robil tak ako ho natiadne majster. Čin bez slobodnej vôle je mravne bezcenný. Človek, obdarený slobodnou vôľou je preto do určitej miery autonómny zvlášť ohľadom mravného života. Príkazy Božie majú človeka chrániť iba pred nešťastím. Nik nemôže povedať, že príkazy Božie obmedzujú človeka v jeho slobode. Ony dávajú iba pozitívny smer a varujú pred katastrofou.

Vieme dobre, že prvý človek zneužil tých darov, ktoré mu Boh dal v dedičstvo, keď ho uviedol na ten svet. Človek padol a spáchal prvý hriech. Takto ztratil nadprirodzené privilegia, ktoré mu jako stvoreniu nijako nepatrili a z raja si urobil sám »lacrimarum valle«. Boh nezávil túto jeho biedu. Vieme dobre, čo všetko Boh podnikol, aby zmernil tragiku ľudského života. Syn Boží — Vtelenie — Betlehem — Kalvária — Kríž: to sú momenty, ktoré jasne vyjadrujú divy Božej lásky. Práve preto Boh nie je príčinou morálneho zla, ale sám človek.

Avšak aj v tomto tragickom ovzduší nemusíme beďahať jakoby už všetkému bol koniec. Musíme byť za každých okolností optimistami. Je o veľa krajšie keď si človek niečo vydobyje vlastnými silami. Človek sa neteší natoľko šťasten, ku ktorému sa dostal bez vlastnej spolupráce, jako z výsledkov získaných tuhým bojom. Zem táto je pre nás ozaj miestom vyhnanstva. Nie je nijako cieľom. Táto pravda nám najlepšie vysvetlí všetky zdánlivé kontradikcie medzi biedou sveta a Božou Prozretelnosťou.

Komunismus na výboji mezi ženskou mládežou ve Francii.

Je známo z dejín, a zvláště z dnešního španělského bojiště, jak ženy byly nejlepšími revolučními buňkami i bojovníky. Není tedy divu, když komunismus si záměrně připravuje půdu právě mezi ženskou mládeží. O tom je novým důkazem Unie mladých žen ve Francii, která byla ustavena koncem ledna v Paříži za předsednictví paní Cachinové a Viollisové, a za čestného předsednictví Dolores Ibarruru, španělské provokatérky a revolucionářky, známé pod jménem »La Passionaria«.

Stačí jména tohoto předsednictví, aby se vědělo v jakých vodách se tato zdánlivě neutrální a vše francouzská organizace nachází. Nebýti toho, bylo by těžko poznati na první pohled komunistický směr této asociace z řečí, které pronesly na ustavující valné hromadě funkcionáři spolku, kteří se šikovně vyhýbali nejmenšímu náznaku rudého směru a mluvili jen o rodinných krbech, o bídě, o pomoci sociálně slabším. Jasněji promluvil na schůzi zástupce komunistické mládeže Leonce Granjon, jak mu to ovšem ukládala jeho funkce, i když prohlásil, že nejde jen o věc komunistů, ale také všech stran, a hlavně o věc celé mládeže a skončil řeč provoláním: »Spojte všechny své síly k tomu, abyste vytvořily velkou organizaci ženské mládeže!« Jinak ovšem řeči se pohybovaly v tak všeobecných výrazech, že by obstály v kterékoli jiné organizaci. V tom tkví právě ta zákeřnost celého postupu. Francouzští katolíci jsou si toho však vědomi, tím více, že dáblovo kopytko se objevilo ihned, jakmile byla na schůzi zahájena rozprava o Madridu a Španělsku.

Že však toto nové »hnutí« francouzské ženské mládeže nelze podceňovati, o tom svědčí okolnost, že Unie už na ustavující schůzi mohla sdělit, že čítá neméně než 350 místních skupin s 11.000 členy. Katolický francouzský tisk skutečně se už postaral o to, aby katolíci nespadli do této komunistické pasti a nezabředli do klamů, které by mohly býti velmi osudné pro katolíky, jelikož by byli zataženi do vod, před nimiž Církev dosti jasně varovala svými povolnými činiteli. Francouzský příklad jest výstrahou i pro naše poměry, kde se uplatňují poslední dobou podobné metody, jest ale také důkazem, jak obezřetně a lživě si počínají sovětská a španělská emisaři.

Co se dělá ve farním výboru Katolické akce?

Ve Farním výboru má duchovní správce před sebou všechny své farníky, kteří mu chtějí pomáhati na šíření a uplatňování svaté víry v jejich zástupcích. Má v něm zastoupeny také všechny spolky a sdružení, které se přihlásily za členy farní Katolické Akce. Proto se řeší ve Farním výboru především všeobecné záležitosti farnosti a přidělují se jednotlivé případy odborům. V celku se schůze Farního výboru obírá těmito předměty:

1. Farář předkládá své pastorační potřeby (t. j. potřeby týkající se duchovní správy) a táže se případně na mínění členů Farního výboru.
2. Předkládá jim své plány a úmysly a přiděluje příslušné úkoly.
3. Připravují se menší nebo větší podniky, na př. tri-

dium, missie, exercicie, pout, obrana proti nemravným obrazům, divadlům, přednášky, kursy a p.

4. Přehlíží se dříve uložená, vykonaná neb zbývající práce.

5. Doplňují se mezery v dosavadní činnosti podle nastavších změn neb nových potřeb.

6. Členové informují faráře o svých poznacích z náboženského života svého okolí, přednášejí mu přání osadníků, dávají návrhy na nová neb další nutná zařízení podle místních náboženských potřeb.

7. Rozdělují se různé práce podle odborů.

8. Odevzdávají se příspěvky jednotlivých spolků, které jsou členy Katolické Akce, v její prospěch.

9. Duch. správce neb jiný člen přečte hlasitě a pečlivě nějakou část Písma Svatého.

Začíná i končí se modlitbou.

P. Dr. Urban.

ŘÍMSKÉ JEZULÁTKO Z ARACOELI.

Je snad dost těch Pražanů, kteří při prohlídce Říma a zvláště kostela Aracoeli na Kapitolu byli překvapeni, když řekli, že jsou z Prahy a bylo jim ihned s pohotovostí odpověděno, Ah, il Bambin Gesù di Praga! (Pražské Jezulátko!) Nevěděli ani, čím se může chlubit Praha, díky však této zvláštní pozornosti z ciziny, Pražané si přece uvědomili a našli i své světoznámé Jezulátko, a dnes dokonce i zvláštní časopis »Od pražského Jezulátka«, šíří v českém národě tento krásný kult k dítěti Ježíšovi. Jistě nás proto budou zajímat dějiny římského Jezulátka, nazvaného Italy »Il Santo Bambino di Aracoeli«. Na rozdíl od Pražanů můžeme říci, že kult římského »Santo Bambino« jest snad nejmilejším a nejpoupatelnějším kultem římského lidu. Římský lid se cítí přitahován Jezulátkem na Aracoeli jako nějakým nevyhnutelným, záhadným kouzlem. Každý rok vstoupí na kapitolský pahorek, na kterém ční monumentální a slavná basilika otců františkánů »S. Maria di Aracoeli«, tak bohatá dějinami a uměním, která byla vystavěna přesně na místě »Ara coeli«, na božskému oltáři, který dal vystavěti podle velmi staré legendy Oktavianus Augustus na místě, kde se mu zjevila Panna Maria s dítětem Ježíšem v náručí, když se chystal obětovati hekatomby a ptáti se Apollona, kdo by se stal po něm pánem světa. V této basilice, nazvané »basilikou římského lidu a senátu«, konaly se vždy hlavní římské slavnosti dikůvzdání, jako na příklad po triumfu Marca Antonia Colonna, vítěze z Lepanta, také papežové se tam klaněli, když dostali zvláštní milost. Římský lid tam slaví hlavní slavnost od Štědrého večera až do Zjevení, sem míří v těchto dnech celé obyvatelstvo Říma, aby se poklonilo jeslím, které připravují synové sv. Františka, umělcem jeslíček, jenž dal první a moderní plastický výraz nesmrtnému výjevu v Betlémě. Přes nepříznivé počasí sejde se tam tolik lidstva s dětmi, i když musí vystoupiti po 124 schodech, které byly vystavěny římským senátem ve XIV. století. Kněz pak vyzdvihuje nad hlavami zástupů Jezulátko »Santo Bambino« a třikrát žehná Římu a celému světu.

Tento projev nadšení se opakuje už více než čtyři staletí. Před 40 lety bylo tam totiž uloženo Jezulátko, které jest vyrobeno z olivového dřeva z Getsemanské zahrady ve Svaté zemi rukou františkánského laického bratra. Už dříve římský lid oslavoval vánoce na »Aracoeli«, a to od počátku, co basilika byla v rukou Otců Benediktinů. R. 1250 byla basilika předána Otcům Františkánům, kteří dodali basilice dnešní lesk. Po příchodu Jezulátka však stala se basilika zvláště oblíbeným kostelem o vánočních svátcích.

Od té doby vyzářila soška Jezulátka z Aracoeli tolik milostí a zázraků, že spíše by bylo možno, sečísti stébla trávy římské campagne a písek tyrrenského pobřeží než mnohonásobné milosti, kterými římské Jezulátko maplovalo Řím po 400 let, jak řekl r. 1897 kardinál Lucido M. Parocchi.

Minulého roku byla kaple »Santo Bambino« umělecky obnovena péčí Otců Františkánů a kardinála J. E. Van Roey, arcibiskupa z Malines, který jest patronem basiliky. Zvláště byly obohaceny uměleckými reliéfy dvířka a urna, ve které se chová Jezulátko, a také podlaha byla vyložena novým mramorem v krásných barvách. Tak i loni římské »Bambino di Aracoeli« bylo znovu středem pozornosti a obdivu všeho římského lidu.

VZPOMÍNÁME V. VÝROČÍ SMRTI BISKUPA DR. ANT. PODLAHY.

vzácného hodnostáře s hořícím srdcem pro církev, upřímného ctitele sv. Václava, poctivého milovníka české vlasti, vřelého pěstitele úcty k sv. Cyrilu a Metoději, cele oddaného bratrské lásce k Slovanstvu a plného touhy po získání Slovanů církevní jednotě — našeho duchovního vůdce a zakladatele. Vzpomněli jsme naň při mši sv., kterou sloužil za jeho duši J. M. ndp. kanovník Dr. O. Švec v basilice sv. Jiří, a prosíme, aby i naši čtenáři věnovali mu část svých modliteb.

*

25 LET KNĚŽSTVÍ NAŠEHO MÍSTOPŘEDSEDY. Místopředseda S. L. kanovník Dr. O. Švec, oslaví 24. února t. r. 25té výročí svého posvěcení na kněze. Prejeme našemu jubilatovi ze srdce hojnost Božího požehnání a milosti.

Pohanská víra v hnědých košilích.

Novopohané »Německé víry« (Deutscher Glaube) si dávají velkou práci, aby se ukázali jako autentičtí mluvčí sjednocující vůle národně-socialistické strany a — silni svou vlasteneckou maskou — urážejí neustále a hrubě velkou většinu věřících v Německu.

Luteránský týdeník »Positives Christentum« píše k tomu: »Bylo mezi vředy mnoho nepřátel Krista, ale je velký rozdíl mezi pohany, kteří existovali v tisících a tisících skupinách a podskupinách náboženských vyznání v době liberalismu a oním neslýchaným bojem, který autoritářský stát dovoluje jen málo štváčům pseudotvůrcům nových náboženství proti víře a zvykům křesťanů. Znepokojuje nás nejen obsah těchto útoků, ale i fakt, že tyto útoky vycházejí z hnědých košil. Aspoň jednu věc můžeme žádati a musíme dosíci, pokládajíce to za obecnou žádost všech Němců křesťanské víry, totiž, aby nepřátelé křesťanství a křesťanských církví byli přinuceni sejmouti hnědou masku a vésti boj proti křesťanství výlučně vlastním jménem a vlastní odpovědností«.

Co jest nejvíce potřeba dělati v rámci Katol. Akce!

Přesvědčit věřící, že se musí obrátit od nečinnosti k činnosti pro Boha, že se prohřešuje ten, kdo by mohl a nechce nic dělati pro Krista Pána že jsme všichni údý živého Těla Kristova — Církev, a že tedy všichni musíme v Těle a pro Tělo pracovat, že jsme všichni neuzrušitelně poznamenáni kněžstvím Kristovým ve křtu a ve sv. birmování a že tedy musíme s kněžstvem svátostným pracovati, že Církev není v kněžích, nýbrž ve všech věřících, že nejen kněží, nýbrž všichni věřící jsou odpovědni, každý dle svého stavu a možností, — za víru neb nevěru světa.

Změniti způsob dosavadní výchovy věřících, která je zavazovala jen k péči o vlastní spásu, — na výchovu k vědomí, že jsou zavázáni dle svých sil starati se i o spásu bližních.

Změniti u jinověrců dojem, že Církev jsou kněží, v přesvědčení, že Církev jest silný tábor mužů a žen všech vrstev.

Katolická Akce není spolek, alenybrž jest to sama Církev, činná v laicích.

Katolická Akce jest rukou kněžského apoštolátu, aby dosáhl tam, kam sám nemůže neb nestačí.

Katolická Akce jest obrat všech věřících a podle víry žijících laiků od pouhého přijímání spásy k činnosti pro Krista.

Katolická Akce jest nová odpovědnost laiků za spásu dnešního lidstva. Nejen kněží, ale právě tak i laici jsou — každý po svém způsobu — stejně povinni šířiti víru a spásu.

Katolická Akce jest probuzení obecného kněžství v každém věřícím, které nám bylo vtištěno sv. křtem a birmováním.

Katolická akce není spolek, ale má svou určitou formu, v níž jest vyslancem biskupů a duchovních správců.

Film a radio.

(Hlídka katolické kinematografické a radiové centrály. Dotazy řídte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Filmy poslední sezony:

Třída B (film hodnotný, s malými závadami).
Slečna Lilli, německá, 2400, Monopol Brno, veselohra.
Bílé peklo, německá, 2580, Wolfram Praha, drama.
Velký Bill, anglická, 3285, Paramount Praha, drama.
Lidé na kře česká, 2360, Ufa Praha, drama.
Sírotkův sen, francouzská, 2315, Elektra Praha, drama.
Hrdina kanadské policie, anglická, 2050, Socháňová Praha, drama.
Princezna z předměstí, anglická, 2280, Fox Praha, veselohra.
Rembrandt, anglická, 2540, United Artists Praha, drama.
Truxův záhadný případ, německá, 2700, Elektra Praha, drama.
Hřích mládí, německá, 2425, PDC Praha, drama.
Trestanec Folkmann, německá, 1545 PDC Praha, drama.
Klub sebevrahů, anglická, 2450, Metrogoldwyn Praha, veselohra.
Továrník Dortsnorth, anglická, 3120, United Artist Praha, drama.
Země a nebe, německá, 1045, Mas. Lid. ústav, přírodovědecký (němý).
Pensionát carevny, německá, 2635, Merkur Praha, drama.
Žena v rozvodu, anglická, 2650, Fox Praha, drama.
Veselý desperado, anglická, 2650, United Artist Praha, veselohra.
Změ, německá, 2545, Loyd Praha, drama.
Tři rozkošná děvčátka, anglická, 2360, Universal Praha, veselohra.
Dětský lékař Dr. Engel, německá, 2480, Beda Heller Praha, drama.

Seznam filmů za rok 1936 jest již hotov a zasílá se za náhradu hotových výloh 5 Kč.

Jak vyšel vstříc našim požadavkům Radiojournal, Radiojournal oznámil poradnímu sboru pro katolický rozhlas, že do svého programu zařadí tyto relace:

Dne 12. března od 15.30 do 16.00 hod. vysílání Gregoriánského chorálu v provedení »Sdružení pro duchovní hudbu«. Bude to první část našeho třídílného cyklu o Gregoriánském chorálu, který bude mít své pokračování ještě v dubnu a v květnu. Odborný slovní doprovod podá prof. dr. Dobroslav Orel.

Dne 19. března literární rozprava Ing. V. Bitnara, »Sv. Josef v lidové i umělé poesii české«.

O ostatních námětech, jak byly v posledním čísle »Katolika« uveřejněny, bude ještě uvažováno.

Na den 7. března připravujeme sčítací akci všech katolických posluchačů radia.

Naše práce.

Přednášky se světelnými obrazy se konaly v těchto místech: Beroun (Sv. Petr), Cínádovo, Podk. Rus (Hlas zvonice, Nedělní klid, Jsoucnost Boží, Potopa), Vyškovo n. Tisou (Katechismus, Nazaret).

Kinematografická představení se konala v těchto místech: Skuhrov, Rybník, Opatov, Dětrichov, Janov, Gajer, Opatovec, Mikulec, Koclířov, Chmelík, Litrbachy, Karle, Květná, Česká Dlouhá, Banín, Německá Bělá, Česká Radiměř, Stašov, Jedlová, Limberk, Kačerov, Velký Uhřínov, Nebeská Rybná, Souvlavní, Bartošovice. Promítány filmy: Zpovědní tajemství, Sláva bratra Konráda.

Nové obce Svazu katolických mužů byly založeny: Benešov u Prahy (23 členů), Velké Poříčí nad Metují (59 členů), Kbely u Prahy (6 členů).

Katolíčtí mužové v Kamenici n. Lipou ve snaze co nejvíce rozšířit známost o krutém jednání komunistů ve Španělsku, uspořádali přednášku přímé účastnice sestry Marie Cristiny (Ježkové), působící 30 let ve Valencii. Zájem byl velký. Tato přednáška zanechává dojem nezapomenutelný. Doporučují, aby též v jiných místech byla vykonána. Adresa sestry M. C.: Praha IV. Pohorelec 25. -Bž-

Vybízíme všechny katolické muže z okresu Kamenického, aby určité poslali své ženy a dívky na duchovní cvičení v Kardašově Řečici, pořádané od 29. března do 1. dubna t. r. Exerცი-tátor dp. Kamr z Křeče u Černovic. Příhlásky učiňte na J. M. Brože, Kamenice n. Lipou. — 23 exercitanti-aposťolů z posled-

Kdo je kvasem? My nebo oni?

»Podobno jest království nebeské kvasu, který vzala žena a zadělala jej do tří měric mouky, až zkysalo všechno. (Luk. 13, 21.)

Slyšel jsem před několika dny, že v malé vesnici jižně od Prahy, tvoří se kroužek nevěrců. Jak? — Ne svolanou schůzí, přednáškou a přihláškami, — ne tak! Ale začal jeden muž působiti na souseda neb přítele, přesvědčil a získal ho, oba opět šli k třetímu, čtvrtému . . . Pak i ženy. — Scházejí se, dostávají pokyny, jdou od člověka k člověku . . . Bez schůzí, bez přihlášek . . . Neboť schůzí se sice dá něčeho dosáti, ale jak to je povrchové proti přesvědčení celého nitra.

To je kvas! Kvas proměňuje u v n i t ř, nedělá pouhé zdání!

Katolíci po staletí, jsou zvyklí přijímati od Krista Pána a jeho Církve slova spásy, vedení pro život, útěchu v bolesti, i Krista Pána samého ve sv. přijímání.

P r i j í m a j í, a l e c o d á v a j í?

Co dává zlý duch svým stoupencům, že mu tak horlivě získávají další přívržence? Snad peníze, snad volnost v mravnosti, — ale dává jim klid, štěstí i v těžkém životě? — A jak se věrně snaží nevěra ničiti víru!

Katolická akce — to je heslo dnešní doby! Katolická činnost, ne pouhé přijímání!

Katolická akce je kvas, který dobrem a k dobrému má proměnit zlo nevěry a nenávisti!

Jsme my, katolíci, kvasem?

Není mnohým zcela jedno, že se jeho soused snaží šířit nevěru nevěreckými časopisy, knihami, řečmi? A nikdy si neřekne: »A nemám také já hájit Krista, když on tak pomáhá ďáblu? Nemám také já šířit dobro, když on tak úsilně šíří zlo?

Veřejné podniky, přednášky a podniky jsou nutnou pomůckou k šíření víry Kristovy. Ale jen pro ty, kdo na ně přijdou!

A pro ostatní? — K těm může jen o s o b n ě věřící katolíci! Ony podniky se pouze dotknou povrchu člověka, ale stálý styk a stálé působení mezi lidmi člověka teprve předělá docela!

Jak? — Radou, příkladem, slovem, tiskem, pomocí v nouzi . . .

Jen tehdy proměníme od Boha odpadlou vlasť, bude-li každý z d r a v ý m k v a s e m ! Dr. Urban.

nich duchovních cvičení vás může ujistiti, že získáte mnoho pro svou duši a nynější život. -Bž-

Máme novou časovou přednášku (bez obrázků, asi na 1 hod., sestavenou však podle nejnovějších pramenů): »O událostech v Sovětském Rusku a Španělsku a jak bojovatí proti komunismu.« K proslovení jejímu vysíláme řečníky nebo zašleme text.

Hodno následování. Ředitelství arcibiskupských velkostatků získalo nových 100 odběratelů Katolika.

Velikonoční pouť katolického studentstva do Říma bude pořádana ve dnech 20.—31. března t. r. Odjezd 20. března z Prahy ve 13.50, návrat 31. března v 15.33. Cena pouti pro studenty ve III. třídě Kč 1350.—, pro nestudenty ve III. třídě 1575.— Kč, ve II. tř. 2025.— Kč.

Upozornění. Expedici Svatováclavského sborníku neprovádí Svatováclavská Liga, nýbrž Národní výbor svatováclavský (jednatelem p. V. Kremer, Český Brod, Tucherazská č. 962), na něhož nechť se zájemci laskavě obrátí.

RUSKÉ OBYVATELSTVO.

Podle statistik sovětského komisariátu pro veřejné zdraví vykazuje obyvatelstvo S. S. R. během posledních 10 let vzrůst o 24 milionů duší, to jest průměr 2,400.000 duší ročně. Podle sdělení komisariátu tento vzrůst obyvatelstva stoupá postupně a pro běžné desetiletí se předvídá vzrůst nejméně o 30 milionů duší. Tak r. 1945 počet obyvatelstva S. S. R. by měl už překročit 200 milionů. Při posledním sčítání lidu měl Sovětský Svaz 170,500,000 obyvatel.

Rozhledy.

Z DOMOVA.

Arcidiecése pražská v roce 1936:

Čestice u Volyně celkem 5.600 sv. přijímání, pravidelných denních 10, pravidelných měsíčních 5, návratů do církve 5, křtů dospělých 2, sv. svátostmi zaopatřeno 24 nemocných. Poutí u sv. Kříže se zúčastnilo na 1200 věřících, z toho u sv. přijímání 400. **Uhlířské Janovice:** celkem 4575 sv. přijímání, návratů do církve 20, sv. svátostmi zaopatřeno 32 nemocných, exercitií se zúčastnilo 5 farníků.

Velvary: celkem 2481 sv. přijímání, pravidelných denních 5, měsíčních 38, návratů do církve 34, křtů dospělých 34, sv. svátostmi zaopatřeno 12 nemocných, při sv. misích v době velikonoční 752 účastníci.

ZE ŽIVOTA NAŠICH AMERICKÝCH KRAJANŮ.

Katolický český rozhlas v Chicagu vysílá ze stanice WHFC (1420 Kc.) Law 8228 - Cicero 4305, každou neděli o 11.30 a 20. hod. svůj vlastní program. Jsou tu zařazeny přednášky, hudební program i dramatické scény.

Významné výročí 60 roků svého trvání slavila počátkem letošního roku Česká Katolická První Ústřední Jednota, sdružující v sobě české katolické americké spolky. Jednota ta získala si nemalých zásluh při zakládání českých osad, stavbě českých kostelů a škol a při podporování chudých vdov a sirotek.

Sdružení českých lékařů v Chicagu oslavilo 8. února t. r. 25 let své existence. Sdružení má 83 členů. Při založení mělo sdružení 16 členů.

Jak pracují české katolické farní osady. V každé osadě jest vždy několik spolků, které se dělí o práci. Jedny se starají o společné osadní budovy, druhé o duchovní blaho osadníků, jiné o zábavu a zdraví a pod. Jsou tu Mariánské spolky, spolky Nejsvětějšího Jména Ježíš, sv. Václava, sv. Ludmily, sv. Rosalie a pod., katoličtí Sokolové a Sokolky, skauti. Čilé učitelstvo, zvláště řeholní sestry, připravují děti i pro veřejná vystoupení, zvláště v českém rozhlase.

Z Vatikánu.

Zdravotní stav Sv. Otce se v posledních dnech potěšitelně zlepšil. Je to zřejmo i z toho, že papežské audience konají se opět slavnostním ceremonielem.

Zlatou růží dostane letošního roku italská královna v upomínku snatku, uzavřeného před 40 léty. Tato růže světi se o čtvrté neděli postní, zvané Laetare. Nynější Sv. Otec daroval za svého pontifikátu tuto růží již dvakrát, a to španělské (1923) a belgické (1925) královně. Nyní jí poprvé dostane italská královna. Je to důkazem dobrého poměru mezi Lateránem a Kvirinálem.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Jugoslavie. Obrácení jhoslovanského zednáře. Jiří Vajfert, dlouholetý guvernér jugoslávské národní banky, nejbohatší muž v zemi, byl znám jako vůdce zednářů v Jugoslavii. Před smrtí odvolal však vše, co proti církvi podnikl a zemřel usmířen s Bohem a církví, přijav svátost posledního pomazání. Tato událost vzbudila v zemi velký podiv, ač veřejnost o jeho obrácení zvěděla teprve při pohřbu.

Polsko. Šéf polské státní policie, generál Zamorski, dal policii rozkaz k energickému boji proti znepravělosti mládeže. V první řadě má se věnovati pozornost mládeži, která se toulá v době školního vyučování, navštěvuje veřejné lokály, na veřejnosti kouří, ruší klid, ukazuje se v pochybné ženské společnosti. Dále má policie zkoumati návštěvu mládeže v zábavních místnostech a v hostincích a dohlížeti na prodejny novin a trafiky, aby se nezabývaly pod rukou prodejem nemravné literatury.

Ozvěna povznášející slavnosti čenstochovské. V květnu minulého roku konalo polské studentstvo pouť k Matce Boží, Královně polské koruny do Čenstochové. Účastníků poutí bylo 15.000 a před obrazem Matky Boží složili všichni přísahu věrnosti víře a církvi katolické. Nyní organizují se podobné pouti i v jiných diecésích. Nedávno v diecési Wloclawek usnesla se mládež sdružená v jinošských i dívčích organizacích vykonati 23. května letošního roku pouť na ostatní mariánská místa poutní v Polsku, kde má býti rovněž složena přísaha, jako loňského roku v Čenstochové. Jednotlivé okresy organizací budou zasvěceny ochraně Matky Boží...

Novým apoštolským nunciem v Polsku byl Sv. Otcem jmenován titulární arcibiskup Syracky — Filip Cortesi.

Časopis »Vira a život«, vydávaný Jesuity, je určen od 1. ledna t. r. zcela obraně a boji proti bezbožectví. Znalost katechismu dnes nestačí. Časopis nebude tudíž jen upevňovat katolíky ve víře, ale dělati z nich její opravdové obhájce a hlasatele.

Unionistický týden ve Lvově. U příležitosti 300letého výročí smrti metropolity Rutskyho konal se ve Lvově unionistický týden. Metropolita Msgr. Szeptycki oznámil neobyčejné rozšíření unionistické myšlenky v posledních 20 letech. Byla uspořádána též krásná výstava starých tisků, zejména liturgických knih.

Protikomunistický kurs polského duchovenstva konal se 16. a 17. prosince m. r. v Lublině. Zúčastnilo se jej 144 duchovních. V přednáškách byla důkladně osvětlena práce, snahy a způsoby komunistů, jimž se hledí zmocniti vlády nad světem. Přednášky tyto, jichž bylo pět, měl P. Kwiatkowski z Varšavy. Pozornost byla věnována též práci komunistů na venkově a v městech, jakož i mezi mládeží. Řečníci předložili řadu dokladů o tom, jak pracuje komunistická propaganda mezi polskou mládeží. Bylo upozorněno, že komunistická hesla docházejí sluchu zejména u mládeže organizované v protikatolických spolcích. Po přednáškách byl vždy rozhovor. Byla přednesena celá řada návrhů pro praktický boj protikomunistický, který však, jak souhlasili přítomní, byl by marným bez spolupráce s církví. Ježto komunismus těží ze sociálně-hospodářských nedostatků doby, postrádající též duchovní náplně, je třeba buditi především náboženský život, a to nejen mezi inteligencí, ale i mezi dělnictvem a rolnictvem, šířiti dobrou četbu a starati se, aby jak duchovenstvo, tak i laikové byli vzděláni nejen nábožensky, ale měli i znalosti sociální, hospodářské i politické. Na konferenci bylo zejména varováno před t. zv. kulturním komunismem, který má své stoupence jmenovitě mezi polským učitelstvem, ježto od kulturního komunismu není daleko ke komunismu politickému.

Lvovský metropolita vyzývá rovněž pastýřským listem věřící k rozhodnému boji proti komunismu.

Jak to ve skutečnosti v Rusku vypadá. Mnoho francouzských osobností, sympatisujících se sovětským Ruskem, navštívilo sovětský svaz, vrátily se však rozčarovány. Mezi návštěvníky Ruska byl i slavný spisovatel Roland Dorgelès. Týž líčí nyní situaci v Rusku těmito slovy: »Právě v létě loňského roku, kdy Rusko dostalo »novou ústavu«, obsahující zdánlivě i náboženskou svobodu, byl zatčen Msgr. Frison, apoštolský administrátor v Oděse a uvězněn. Aby turistům-křesťanům bylo názorně »dokázáno«, že v Rusku je opravdu náboženská svoboda, mohou děti choditi k svatému přijímání. Vyučovatí náboženství je však pod trestem vězení zakázáno. K oklamání turistů vystavují se i ikony; ve školách však je výchova úplně bezbožecká. Kněžstvo musí oznamovati jména církevně oddaných a těch, kdož nechají děti křtiti. Tyto osoby jsou potom pod policejním dohledem a zatknou je při nejbližší »vhodné« příležitosti. V petrohradské části katolické arcidiecése mohylevské bylo před válkou 445 kněží. Zůstali z nich 2; jeden Francouz a jeden Polák. S francouzským příslušníkem nemohou sovětu ovšem »zatočiti« tak jako s ruským kněžstvem, proto je ještě na »svobodě«. Polák byl po 8miletém pobytu propuštěn z tábora.

Jak vypadá školství v Rusku, dosvědčila moskevská »Pravda« z 19. ledna 1937. Konstatovala, že většina ruských učitelů nemá nejnужnějších vědomostí svého povolání. Byla ustavena proto zvláštní zkušební komise, jež se měla přesvědčiti o znalostech učitelských sil. Z 525.000 učitelů přihlásilo se ke zkoušce 122.250. Tito byli vyzkoušeni 1. ledna 1937, z nich naprostou neobstálo a muselo být ihned propuštěno 8591 učitelů, 73.558 dostalo opravu a byli prozatím na škole ponecháni s podmínkou, že do 1. srpna 1938 osvojí si potřebné znalosti svého povolání. Jen 34.000 osob dostalo titul učitelů a z těch prozatímně potvrzeno toliko 2.450 osob v učitelském úřadě.

Momentka ze sovětského manželství. Moskevská »Pravda« přinesla tuto zprávu: Občanka Korsunskaja oznámila policii, že jí její muž okradl, že však nemůže jeho jméno oznámiti ne z diskretnosti, ale proto, že prostě jméno neví. Jejich známost byla velmi krátká, když se rozhodli k registraci snatku — podle nového manželského »práva« ruského, snatek je uzavřen prostým zápisem do rejstříku. — Muž se hned přestěhoval k občance. Den před zápisem přišel muž se svým známým a přinesl občance vstupenku do zábavního parku kultury na celý den. Občanka odešla do zábavy a když se vrátila, byl její byt vykraden. Jméno svého budoucího muže nemůže udati proto, že si je prý zapomněla napsati.

Letošního roku mají býti zničeny poslední chrámy. Podle bezbožnické pětiletky mají r. 1937 padnouti za oběť všechny ještě dosud otevřené chrámy a modlitebny. Úkolem zničení pověřeni vesměs cizinci, poněvadž na domácí obyvateľstvo není v tom směru spolehnuti.

Je možno otevřiti ruské chrámy? Po odhlasování nové ústavy sovětů, v níž s ohledem na cizinu jsou i některá ustanovení o svobodě náboženské, bylo úřadům doručeno velmi mnoho žádostí za otevření uzavřených kostelů. Církevní oddělení GPU, které jediné v těchto věcech rozhoduje, klade následující podmínky: 1. důkaz o »politické spolehlivosti« žadatele, 2.) kostel musí býti vzdálen od školy alespoň čtvrt hodiny cesty, 3.) stav kostela nesmí býti podnětem k jakékoliv kritice, a 4.) povolení

bude pak uděleno teprve tehdy, když místní organizace bezbožníků nepodá protest proti otevření kostela!!!
Mezinárodní kongres bezbožníků konal se 7. února v Moskvě. Účastnilo se 1600 delegátů ze 46 států. Na pořadu bylo: ustavení ústředního komitétu světové propagace bezbožectví; dosavadní organizace byly podřízeny ruskému komitétu. Nato podávali zprávy jednotliví delegáti zemí. Schváleny směrnice pro soustavnou práci bezbožnickou v celém světě a pro získání peněz k tomuto účelu. Kongresu byl též předložen propagační spisek, sepsaný ruskými bezbožníky Dimitrovem a Jaroslavským, ohlašující záštíplně vypálení kostelů a klášterů, jakož i zničení náboženství. Spisek bude vytištěn ve všech řečích a v milionech exemplářů rozšířen po celém světě.
Nové ústřední museum bezbožnické bude vybudováno v jednom ze starých kostelů, poblíže běloruského nádraží. Bude mít 12 sálů výstavních, mimo to sál pro kinematografická představení o 100 sedadlech, a knihovnu se 70.000 svazků bezbožecké literatury. Stavba bude uspišena, aby již v květnu mohlo být museum otevřeno. Staré museum bezbožnické, umístěné ve »Strašném« klášteře, navštívilo v r. 1936 celkem 180.000 osob. V nové budově počítá se s účastí ještě větší.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. V Manchesteru zemřel v 89 letech anglikánský biskup Dr. Knox. Byl vůdcem a hlasatelem protestantů, směřu v anglikánské církvi. Angličtí katolíci želi jeho skonu, ježto se zastával různé požadavky svobodné náboženské školy; jeho zásahu lze děkovati, že školním zákonem z r. 1905 bylo i katolickému školství uspořeno na vydání několik desítek tisíc liber sterl. Jeho syn přestoupil na katolickou víru; je to známý kazatel Msgr. R. Knox. Tento případ není ojedinělý; známý spisovatel Msgr. R. H. Benson je synem předposledního anglikánského arcibiskupa - primasa Canterburského. V letech 90ých minulého století přestoupil ke katolicismu syn anglikánského biskupa Rochesterského — Mr. A. Thorold.

Konec sňatkové kovárny v Gretna Green. Státní sekretář skotský ustavil komisi pro studium skotského práva manželského. Komise skončila nyní svoji práci a navrhla skotské církvi podřízení dosavadní zvyklosti při ohláškách sňatku, který má i nadále být uzavírán před duchovním. Toto oprávnění, platné dosud jen pro tuto církev, má být nyní rozšířeno i na ostatní náboženská vyznání, tudíž i církev katolickou. Zásada, že souhlas postací k uzavření sňatku, aniž by bylo třeba ohlášek, vede ve Skotsku k tomu, že jsou sňatky uzavírány ve mnoha místech i tímto způsobem. Nejznámějším, touto výsadou se honosícím místem, je kovárna v Gretna Green. Příjmů ze sňatkových poplatků a vstupného diváků má tato kovárna na 2000 angl. liber ročně. Komise navrhuje také, aby výsada těchto míst byla zrušena, ježto následky často ukvapeně uzavřených sňatků jsou velmi smutné.

Potěšitelný rozvoj katolické filmové společnosti anglické byl zjištěn na druhém výročním shromáždění, a to ve všech odvětvích (výroba filmů, promítání a filmování). Při společnosti bude zřízeno filmové ústředí, které chce šířit dobré katolické filmy v celém světě.

Belgie. Předseda sněmovny Huysmanns, který je též starostou Antverpským, navštívil město Valencii, kde projevily sympatie socialistům. Toto jednání, které je v rozporu s belgickou neutralitou, vyvolalo v zemi velikou nevoli. Huysmanns mluvil ve Valencii dokonce jménem belgických katolíků a prohlásil zpravodajci »United Press«, že katolická církev v Belgii stojí z větší části na straně Valencijské vlády. K tomu poznamenává katolický tisk belgický, že ve skutečnosti 95% katolíků je pro generála Franco.

Francie. Jociisté ve Francii a Belgii vyrostli na mocné a vlivné hnutí mládeže, jež se šíří i do kolonií. Tak v Maroku mají již 8, v Alžiru 7 a v Tunisu 3 odbočky.

Dnešní vláda Blumova má ve svém odznaku trojhvězdu; žido-zednářsko-bolševickou. Členy zednářské lože jsou ministři vnitřní, námořnictví, vojenství, letectví, spravedlnosti, národní osvěty, školství, financí, veřejných prací, sociální péče a kolonií. Ministr školství Jean Zay se dříve jmenoval Isaie a je žid, židem je i ministerský předseda Leon Blum, šéfem jeho kanceláře je žid Blumel, podobně tajemník Hoch a celá řada vyššího úřednictva. Židé vedou také hlavní deníky francouzské a větší část tisku je v jejich rukou. To platí též o profesorech na vysokých školách.

V Paříži se konal sjezd bojovníků ze světové války. Účastníků bylo na 5.000 z řad katolíků, protestantů a israelitů. Všichni prohlásili, že jen duchovní hodnoty mohou zajistiti řád a mír v lidské společnosti, naproti tomu hmotářství a bezbožectví je ohrožuje francouzskou civilizaci.

Francouzská komora schválila, aby dosavadní přísední formule počínající slovy: »Před Bohem a lidmi slibuji a přísahám« .. byla nahrazena větou: »Přísaháme a slibujeme zkoumati s nebedlivější pozorností.

Náboženské středisko ruské v Paříži je v dominikánském kostele u Nejsvětější Trojice. Při kostele jest i studijní středisko ruské »ština«, informující ruskou emigraci o katolické církvi a katoliky opět o ruských otázkách. Bylo vydáno již několik brožur o dobových problémech Sovětského Ruska. Bohoslužby v kostele konají se dle východního obřadu. Je vydáván též časopis pro informaci pravoslavných Rusů o katolické církvi.
Komunisté počínají napodobovat Španělsko. Tak obecní správa v Oyanax vyhnala řádové sestry z tamní nemocnice, ač ředitelství a správa nemocnice se tomu bránily od r. 1919. Aby se tak nemohlo dít i nadále, byla správa nemocnice starostou obce jednoduše rozpuštěna.

Na podstavci mohutného kříže na vrcholku hory Garlaban byly otlučeny vytesané tam provencalské znaky a místo nich do kamene vytesáno kladivo se srpem. V krajině jest mnoho křížů, kapí i kostelů, které jsou komunistickými štváči soustavně pomazávány, aniž by se strany úřadů bylo učiněno sebe menší opatření. Naproti tomu prohledala marseillská policie dva kostely, pátrajíc po skladisti zbraní, ač tamní biskup krátce před tím slavnostně prohlásil, že v kostelích zbraně uloženy nejsou.
»Action Française« zabývá se sensační vraždou pařížského Rusa Nachavineho a uvádí ji jako důsledek rozbrojů mezi zednáři. Nachavine náležel k zednářům skotského obřadu, který na rozdíl od francouzského Velkého Orientu žádá od svých členů příslušnost k některému křesťanskému náboženství. Nachavine snažil se také oživit starou náboženskou tradici skotských zednářů a byl jedním ze stoupenců národní a autoritativní myšlenky ve veřejném životě. Zda pracoval pro zájmy Velkého Orientu nebo proti němu, nebylo možno dosud zjistiti.

Výpravu katolických dělníků a dělnic do Ruska chtějí uspořádati francouzští komunisté jako odpověď kardinálu-biskupovi v Lié, který nedávno v pastýřském listě odsoudil komunismus.

Gdaňsko. Také biskup gdaňský vybízí v postním pastýřském listě do boje proti komunismu, který nutno však vést tak, aby se potkal s výsledkem. Prvním požadavkem je bojovati rázně proti komunistickému a marxistickému názoru. Je však ještě jeden směr, vydávající se za strážce pořádku (biskup zřejmě má tu na mysli národní socialismus). Svět nezachráníme násilím, ale jedině pokřesťaněním duší a srdcí.

Itálie. Kardinál-arcibiskup neapolský a biskupové v Campanii vydali rovněž společný pastýřský list, upozorňující na nebezpečí, které civilizaci a lidské společnosti hrozí z rozšíření komunismu.

Irsko. Šbirka, uspořádaná irským episkopátem ve prospěch španělských katolíků, vynesla hodně přes 43 tisíc liber sterl. Částka byla předána španělskému kardinálu-primasovi, který poděkoval za tuto pomoc velmi vřelým dopisem.

Německo. Stanovisko episkopátu v otázce mládeže. Mimo dvou projevů o náboženské škole, byl vydán fuldskou biskupskou konferencí i projev vyjadřující stanovisko episkopátu v otázce mládeže. Zákon o říšské organizaci mládeže z 1. prosince 1936 zasáhl totiž velmi neblaze do ústrojí katolických organizací mládeže. Změny, volané zmíněným zákonem, jsou dalekosáhlé a nelze ještě dnes dohlédnouti jejich účinků. S vládní strany se ujišťuje, že zákon učiní konec bojům o mládež. Doufáme, že nám bude také poskytnuto dostatek možností pro její náboženskou výchovu. Z projevu vysvítá, že církev trvá na svém stanovisku a odporuje vytrvale totalitním snahám národního socialismu v otázce výchovy mládeže.

Proč odstoupil říšský německý ministr dopravy? Odepřel přimouti členství v národně-socialistické straně a zlatý odznak této proto, že vláda soustavně porušuje uzavřený konkordát, což se nedá sloučiti s jeho katolickým přesvědčením.

Hrdinní katolíci rodiče, v městě Weibstadtu u Heidelbergu dal národně-socialistický starosta odstraniti ze školy kříže. Občané si stěžovali, a když stížnost byla marná, zavěsili si kříže ve škole sami. Starosta dal znovu kříže odstraniti, a tu celá obec svorně i s protestanty se sešla před radnicí a zde rozhodnutí občané tak rázně zakročili, že starosta musil rozkaz odvolati.

Rakousko. Katolický lidový spolek v Horních Rakousích měl nedávno sjezd v Linci. Tamní biskup Msgr. J. M. Gfölnner proslvil na něm řeč, ve které zabýval se též otázkou křesťanského rázu Rakouského státu. Uvedl nejprve na správnou míru chybné názory, které vyplynuly z kritiky nynějšího stavu věci v Rakousku. »Křesťanský stát«, prohlásil biskup, »není přeměna státu v útvar církevní, anebo povýšení církve na církev státní. Jsou proto mylné názory, jakoby v Rakousku biskupové a kněží prováděli diktaturu nad dušemi.« Křesťanství není také pláštěm, který by musel přikrývatí všechno, co se v křesťanském Rakousku stalo či stane.« Biskup poukázal na některé nekřesťanské zjevy v křesťanském Rakousku, jako je úbytek porodů, zmatky rozvodové, konkubináty, nedostatek mravnosti v divadlech, filmech, lázních a konečně finanční skandály. Za tyto zjevy není zodpovědná ani církev, ani ústava, ani konkordát, ani vláda. Je to jen důsledek protikřesťanského názoru světového oneč kruhů a činitelů v Rakousku, které jsou ná-

božensky indiferentní a liberální, plny nesociálního egoismu sabotují a nenávidí vše křesťanské, co mohlo by v Rakousku upevnit křesťanský ráz.

Má-li být Rakousko opravdu křesťanské, je nutno, aby se přiznalo otevřeně k Bohu. Tuto myšlenku proslovil první kancléř Dollfus. Křesťanské Rakousko musí však mít program. »Chceme, aby křesťanské Rakousko bylo křesťanským státem stávkovým, nikoliv státem totalitním, kde by majetková i osobní práva jednotlivců a společné zájmy stavů zůstaly nedotčeny, ale byly i podporovány a chráněny. Tomu odporuje však totalitní stát.

Konečně odmítl a odsoudil biskup národní socialismus prohlásiv, že dobrý Rakušan nemůže být nikdy jeho stoupencem, ježto, co je nezákonné, je vždy nepřátelské státu a velezrádné, ať již komunismus, boševismus či národní socialismus. Jest proto věcí všech katolíků, přinášeti oběti na oltář vlasti a vzorným životem dávatí pravý příklad vlasteneckého ducha. Křesťanský stát bude pak také nejmocnější hrází protiboševicko, jak prohlašuje neustále Sv. Otec. Vytvrď-li křesťanské Rakousko, kyne mu jistě šťastná budoucnost.

Španělsko. Jak se chová národní armáda. V blízkosti Madridu je vrah zv. Cerro-de-los Angeles, na němž bývalý španělský král Alfons v roce 1919 s celou vládou dal zasvětití Španělsko Božskému Srdci Páně. Na místě tom byl pak postaven národní pomník Nejsvětějšího Srdce Ježíšova, který rudé vládní vojsko rozstřílelo. Když se vrchu toho zmocnily Francovy oddíly, byl sem jimi přinesen krásný stříbrný oltář — pořízený z dobrovolných sbírek v Seville. U tohoto oltáře byly vykonány odprosné modlitby a pak sloužena mše sv.

Nové oběti španělských zmatků. Milánský list »L'Italia« přináší zprávu španělského dopisovatele, že v katalánské obci Cervera bylo zavražděno komunisty 94 studentů a jeden kněz, ježto odepřeli ruhati se Bohu.

Ústředí řádu Oblátů Neposkvrněné Panny Marie došlá zpráva, že správce španělské provincie řádové P. Vincenc Blanco ještě s jedním příslušníkem řádu byl v Madridě zavražděn. O osudu řádových domů v Madridě, Pozuelo a Las Arenas není do sud zpráv.

Španělská kolej římská uveřejnila nedávno zajímavou statistiku. Podle dopisů 188 kněží a 8 biskupů — uprchlíků, dále dle dopisů dalších 200 kněží a biskupů, bylo za občanské války usmrceno nejméně 5000 kněží a 10 biskupů; osud dvou biskupů není znám. V 9 diecích bylo usmrceno 80%, v diecési Malaga dokonce 90% kněží. V 23 diecích byly skorem všechny kostely spáleny, ve 3 diecích pak úplně všechny.

Boj o dětskou duši ve Španělsku. Bez pozornosti celého světa a nenápadně vyvíjí marxistická vláda španělská úsilí o ovládnutí duší všech dětí pod její mocí žijících. V nich plánovitě je pěstována třídní nenávisť, ničeno národní a náboženské vědomí. Největší trafika spočívá v tom, že osiřelé děti španělských národních mučedníků jsou vychovávány na jejich největší nepřátele. Celé transporty dětí posílány jsou k této výchově do ciziny. Zvláštní výběr v Perpignan provádí tuto akci.

Gill Robles o španělské občanské válce. V rozhovoru s redaktorem časopisu »Universe« vyjádřil se vůdce španělské katolické lidové strany »Accion Popular« o dnešních událostech ve Španělsku. Jeho vyjádření potvrzuje plně naše stanovisko a může být i dobrým poučením těm katolíkům, kteří na dnešní vládu španělskou pohlížejí jako na zákonitou vládu a na Franca jako na povstalec. Gill Robles prohlásil, že jeho strana nedala se nikdy ovládnouti fašistickými ideami, ale podporovala různé vlády republiky i tehdy, když v nich nebyla zastoupena. Když t. zv. lidová fronta po volbách v únoru 1936 protiústavně prohlásila neplatnými 80 volebních výsledků, aby tak na sebe strhla většinu, i tehdy katolická lidová strana nechopila se revoluce. Naproti tomu připojila se plně a zcela k vojenské akci, poněvadž valencijská vláda není ani původem, ani vykonáváním svého úřadu vládou zákonitou. Únorové volby přinesly pravicovým stranám většinu 400.000 hlasů. Levice se však násilně zmocnila hlasovacího materiálu volebních okresů Corruña, Portaverda, Lugo, Carceres, Cordoba a Sevilla, a tak dostala slabou většinu do parlamentu. Ten pak vyhlásil zcela nebo zčásti za neplatné další volební výsledky v Cuence, Granadě, Salamance a Burgosu a získal tak známou většinu, která ihned od počátku nastolila nezákonnou vládu. Tato vláda však i u výkonu svého úřadu ukázala se jako nezákonná vrchnost. Od počátku nastoupení úřadu až do vypuknutí vojenské akce byla madridská vláda zodpovědná za spálení 84 chrámů, 4 tiskáren, 36 politických ústředí a 92 soukromých domů. Dala zabít 256 osob a způsobila zranění 1000 osob, vyvlastnila bez náhrady 300 pozemkových majetků, zavřela 800 katolických kolejí a škol. Z úřadů a armády odstranila všechny osoby, které nenáležely levici a připustila legální zřízení komunistických buněk v závodech a armádě. Tyto skutečnosti přednesl v parlamentu poslanec C. Sotelo a vláda je popřela. Za to byl poslanec Sotelo policií zavražděn a Gill Robles ušel podobnému osudu jen útekem do Biaritze. Co se pak dalo v území podrobeném této vládě ví celý svět. Poněvadž tedy madridská a nyní valencijská

vláda není zákonnou, nelze mluvit na druhé straně o povstání. Jde tu více méně podle učení moralistů o oprávněný odpor proti utlačování. Z toho důvodu připojila se katolická lidová strana k národnímu hnutí. Proto také španělský kardinál-přemas po svém návratu stal se oficiálním zástupcem Sv. Stolice u vlády generála Franco, a ostatní biskupové, pokud unikli rudým hordám, jsou v táboře Francově. Pokud jde o katolické Basky — pomocí nichž levice agituje u katolíků proti národní vládě — prohlásil Gill Robles toto: Baskové jsou živým dokladem toho, jak často separatistická politika potlačuje každé křesťanské smýšlení. Baskové opětě prohlašují, že se narodili nejprve Basky a pak teprve křesťany. Proto musí podpora separatistických názorů ustoupiti zájmům křesťanství. — Pokud jde o katolíky v lidové frontě (levici) prohlásil Gill Robles, že vydavatel mnohokrát jmenovaného listu »Cruz y Raya« Bergamin je volnomyšlenkářem. Kněz P. Jan Garcia Morales byl již před třemi lety církevně suspendován a vyslanec Ossorio y Gallardo, jenž stále zděrazňuje svoji katolicitu, nikdy praktickým katolíkem nebyl, jak je ve Španělsku všeobecně známo.

Nestranné svědectví o španělských záležitostech. D. Campo: — Yves Dautun, redaktor »Petit Parisien«, prožil dobrodružství, z něhož stěžejí vyvázl životem: Byl poslán na reportáž ke španělské vládě do Valencie, odkud také odeslal několik článků plných optimismu a sympatií — odpovídajících duchu »Petit Parisienu.« Potom, co nejrychleji mohl, se vrátil — ne však, aby mohl říci pravdu, nýbrž proto, aby si zachoval možnost říci ji, jelikož postřehl, že se mu chce navždy zneškodnit.

Od svého vstupu na španělskou půdu Dautun byl sledován agentem-provokatérem Kominterny a upadl do spárů opravdové čety, jejíž členové se rekrutují z mezinárodních bývalých trestanců, kteří se tím vyhýbají povinnosti odejiti na frontu. Kolega Dautun byl oloupen o všechny své osobní listiny i peněžní hotovost a byl pohnán před jakýsi revoluční soud, kde mu byl přiložen revolver na skrání a současně prohlášeno, že bude na místě zastřelen, jestliže censura zjistí toliko jedinou větu v jeho reportážích, uveřejněných v »Petit Parisien«, která by se nemile dotkla španělských marxistů! Jsa pod neustálým dozorem, byl konečně vybitnut, aby odejel do Madridu v autu, které mu bylo dáno k dispozici s takovou úslužností, že uhodl, co by tato, nyní ve Španělsku již »klasická« projížďka pro něho znamenala. Intervenci francouzského konsula a tajemníka konsulátu se Yvesu Dautunovi podařilo uniknouti pozornosti svých strážců a pod ochranou konsulátu se dostat na palubu francouzské válečné lodi »Commandant Teste«.

Redaktor Yves Dautun pokládá za svoji loyální povinnost prohlásiti, že Rubio Hidalgo, šéf tiskové kanceláře vlády Larga Caballera, se k němu choval s naprostou korektností. Avšak ve Valencii všechny oficiální vládní úřady jsou pod dozorem a nátlakem Kominterny. »Popravky«, píše Yves Dautun, »se konají v počtu dvou až tří set za noc! Nejprve byli decimováni stoupenci pravice, pak přišla řada na neutrální, nyní jsou ohroženi socialisté!« — Yves Dautun se nespokojil však toliko mu poskytnutými informacemi, nýbrž se o tom i osobně přesvědčil, a tak na př. na pláži solerské u Valencie napočítal jednoho rána 160 mrtvol, obětí to jediné hromadné popravky. — A přece nepohnutlivějším místem z líčení jeho krátkého pobytu jest jeho rozloučení s Rubiem Hídalgem: »Vraťte se do Francie«, pravil mi, »vraťte se co nejrychleji! A až budete tam u vás«, dodal tiskna mi ruku vší silou a dívaje se mi upřeně do očí, »povězte všemoh!« Je možno se nezachvěti při pomýšlení na tragiku, skrytou v tomto zvolání?

Podařilo-li se Dautunovi uniknouti jistě smrti, hrozící mu za to, že vykonával svoji žurnalistickou povinnost — až doposud v dějinách žurnalistiky jest znám toliko jediný případ zavraždění žurnalisty, a to bylo ještě čínskými bandity na Dálném Východě! — zatím za občanské války ve Španělsku »zahynuli« již dva francouzští žurnalisté: red. Traversay, který nalezl smrt, když na nezdařeném tažení doprovázel marxisty, a redaktor »Paris-Soir« Delaprée, jenž byl v letadle »Potez 54« francouzského vyslanectví v Madridu, které bylo — dle oficiálních zpráv z Madridu sestřeleno nacionalisty. Přislíbené oficiální vyšetřování však uvázlo na mrtvém bodě, neboť vychází na jevo, že letadlo »Potez 54« bylo sestřeleno »vládními!« — N.P. Š v a r y. Konference diplomatů v Ženevě a bezbožecká propáganá radiem. Rakouský zástupce podal návrh, aby byl vydan pro všechny členy Společnosti národů zákaz radiem rozšiřovati bezbožectví a nemravnost. Návrh podporovala zvláště Itálie, Švýcarsy, Irsko, Maďari. Jen zástupce ruského státu se proti tomu co nejostřeji postavil. Návrh byl odkázán komisí. Jsme zvědaví na jeho osud.

Amerika. Katolický rozhlas ve Spojených Státech. Americký rozhlas je záležitostí smluvnou. Každý může si tu zakoupiti vysílání. Děk této úpravě mají katolíci svůj rozhlas velmi vyvinutý. Na jiném místě zmiňujeme se o rozhlase našich katolických krajanů. Vedle toho vysílá každou nedělní hodinu svaz katolických mužů. Hodina tato je velmi známou a oblíbenou, neboť vysílá se program všestranný a při tom aktuální. Tak

tuto zimu byly přednášky o hříchu, mystice, utrpení atd., mající za hlavní účel poučení jímověrců a odstranění předsudků o katolické víře. Františkáni v New Yorku vysílají pod názvem »Hodina Ave Maria« a »Hodina sv. Antonína« náboženské hry, staré i moderní. V adventě na př. byly vysílány jesličkové hry. Pavláni mají rovněž vlastní vysílání a vysílají krásné zpěvy a prvotřídní kázání. Mají 8,000,000 posluchačů.

Americká františkánská provincie oslaví letos 75. výročí trvání. **Umělecký ústav Chicagský** získal z Itálie vzácný krucifix, dílo Berlinghieriho ze 13. století.

Radiový farář Coghlin, jež po katastrofální porážce své strany v presidentských volbách odešel do ústraní a vzdal se i činnosti v rozhlasu, započal opět v rozhlase s přednáškami »pro průmyslový mír«. Coghlin prohlásil, že vzrůstajícím bojem dělníků je ohrožen rozvoj a chod průmyslu. Nedávno v Detroitu zesnulý biskup Msgr. Gallagher byl farář Coghlinovi velmi nakloněn a bránil jej proti různým útokům, které často se obrátily proti němu samému.

V roce 1935 bylo ve Spojených státech uzavřeno 1,327,000 sňatků; oproti tomu zaznamenává statistika v témže roce 218,000 rozvodů. Případá tudíž na šest sňatků jeden rozvod. Městem sňatků a rozvodů může být označeno město Reno; tamní soudce oddává již za nepatrný poplatek 3 centů.

K a n a d a. **Poutní místo Sv. Anna de Beaupré** navštívilo v minulém roce 613,575 poutníků ze všech končin Kanady a Spojených států.

K u b a. **V Santiagu de Cuba** konal se národní kongres eucharistický; účastníků bylo přes 50,000, mezi nimi duchovenstvo a zástupci všech farností země a guvernér ostrova. Na oltáři v přírodě byla provedena korunovace zázračné sochy Panny Marie Coberské, patronky ostrova.

Ch í l e. **Episkopát chilský** vydal rovněž pastýřský list o komunistickém nebezpečí.

Mezinárodní eucharistický kongres na Manile. Po cestě, vykonané na lodi »Conte Rosso« (přes 15,000 km) přibyl 1. února kardinál-legát do města Manily, nazývaném »Římem dalekého východu«. Posledního dne plavby byla v lodní kapli vystavena Nejsvětější Svátost, před níž členové papežské delegace a četní poutníci adorovali. O půlnoci byly slouženy mše svaté a podáváno svaté přijímání, k němuž přistoupili skoro všichni cestující a celá posádka lodi. Když se loď blížila k přístavu, zachytil lodní rozhlas nadšené pozdravné proslovy předsedy kongresu Msgr. Finnemanna a městského presidenta.

Stávka lodního dělnictva amerického zasáhla v posledních dnech i Filipínské ostrovy. Podařilo se však stávku před příjezdem papežského legáta zlikvidovati. »Conte Rosso« byla první loď, přistávající po stávce v přístavě Manilském. S ní přijelo z Ameriky dalších 15 lodí s účastníky kongresu. President souostroví Filipínského Manuel Queron oznámil, že se zúčastní oficiálně kongresu a dal k dispozici kardinála legáta president-ský palác. Americký kardinál Dougherty přibyl z Říma a po skončení kongresu nastoupil další cestu do Spojených států. Vládou byla mu dána k použití zvláštní loď.

Kongres byl oficiálně zahájen v úterý schůzí mezinárodního komitě, jehož předsedou jest belgický biskup Msgr. Heylen z Namuru. Město Manila uspořádalo na počest kardinála legáta a diplomatického sboru slavnostní hostinu.

M e x i k o. **Oběti pronásledování v letech 1926—1928.** Podle statistiky, pořízené komisí profesorů, senátorů a poslanců republiky Chile, jež se obrátila také na všechny jihoamerické vlády se žádostí, aby v Mexiku zakročily proti pronásledování katolíků, bylo v uvedených letech zastřeleno 7,000 katolíků, 45,000 uvrženo do žaláře a 300,000 vyháněno ze země. Dnes pak 15 mil. katolíků je v takovém postavení, že je možno nazvat bezprávnými otroky.

Přes 150,000 katolíků státu Vera Cruz podepsalo petici pro obnovení bohoslužeb. Petice byla předána spolkovému presidentu. Ačkoliv ve státě Vera Cruz podle zákona z roku 1931 bylo povoleno 13 kněží, nebyl žádnému knězi přes opětované žádosti pobyt na území státu dovolen. Naproti tomu bylo ve městě Orizava zatčeno několik katolíků, proto, že prý v soukromém domě odbyvali bohoslužby.

Jiné zájmy v Mexiku. Bylo vždy nápadno, proč Amerika a Anglie chovaly se tak netečně v dobách pronásledování nábo-

ženského v Mexiku. Vysvětlení možno naléztí v tom, že obě země i jiné státy mají v Mexiku investován obrovský kapitál. Podle výkazu z roku 1929 připadá z toho v dolarech na Ameriku 1,8 miliardy, na Anglii 670 milionů, Francii 83 mil., Německo 75 mil., Španělsko 188 mil., Holandsko 51 mil., Belgie 6 mil., Švýcarsy 8,5 mil. Je ovšem otázkou, zda vyvlastňovací zákon mexický, namířený proti církvi, zastaví se i před zahraničním kapitálem.

Vládní propagandu v Mexiku obstarává zvláštní ministerstvo. Mimo tiskové kanceláře a propagandy podléhá mu i censura filmů a rozhlas. Zřízením tohoto ministerstva sleduje vláda cíl soustřediti veškeré zpravodajství do svých rukou a tím domoci se vlivu i mezi t. zv. neodvislým tiskem.

Č í n a. **Apoštolský vikář v Sanyuanu,** Msgr. Fulgencio Passini, opustil v důsledku postupu komunistů spolu s 15 misionáři město Sianfu v provincii Schensi. Přes to zůstalo v této provincii několik misionářů; dosud jejich osobám nehrozí nebezpečí, ale misijní budovy byly obsazeny revolucionáři. Rovněž v Sanguanu je misie v rukou komunistů, ale misionářům nikdo nečiní obtíží. Apoštolský vikář Loyang, jemuž italské vyslanectví nabídlo létadla pro evakuaci misionářů, sdělil, že zatím takové pomoci nemá zapotřebí.

Indie. **Maharadža travancorský** zpřístupnil v listopadu m. r. státní chrám Hindův i nejnižší třídě parů. Tímto zrovnoprávněním mělo být zabráněno dalším hromadným přestupům parů ku křesťanství nebo islamu. Příkladem travancorského chtěli následovati i v dalším státečku Mysore, upustili však od provedení, ježto veřejné mínění není ještě příznivo podobným »novotám«.

A f r í k a. **V jižní Africe** žije nyní 450,939 katolíků. Oproti minulému roku vzrostli o 38,000 duší. Nejméně katolíků je v Kapsku a Transvalu, nejvíce mezi domorodci v Basutolandu.

Z MISIJNÍCH KRAJŮ.

Písmo Svaté bylo nyní celé vydáno v řeči obyvatelů ostrova Madagaskaru.

Na Fidžských ostrovech oslavila misijní stanice 25leté trvání. **V jižní Birmě** v Indii byl vysvěcen prvý kněz-Číňan. Bude pracovat mezi svými krajany, kterých je tam na 10,000 a mluví různým nářečím, Evropanům těžko srozumitelným.

LITERATURA.

E. Robinson: Plukovník Lawrence. 210 stran. Cena 22 Kč.

K. Miklík: Katechismus modliteb. Texty hlavních modliteb. Obě knihy vydal L. Kuncíř.

Officium parvum, krátké denní modlitby hodinové ke cti Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. 27 stran. Kč 2,50. Vydal G. Franci.

Na vydávání »Katolíka« přispěli: Kč 3.—: D. Klimeš, Vodňany, Kč 3,50; Fr. Benešová, Hoštice, Kč 4.—; Ing. Cuhra, Milevsko, Klášter Minoritů Čes. Krumlov, dp. A. Maxa, Budějovice, B. Novotný, Chrudim, Prof. J. Bouchal, Praha XII., Dr. J. Plachetský, N. Benátky, Fr. Rauch, Plzeň, M. Stejskalová-Collinová, Hradec Král., dp. H. Dlouhý, Krůty, A. Výtvar, ka-onovník, Litoměřice, dp. J. Židek, Studenec, Barta Josef, Zlín, Ing. J. Čech, Brno, Divina, Olomouc, K. Gyurkovicz, Prostějov, dp. Kučera, Mišov, dp. Martinek, Lomnice, Th. Kupka, Zlín, Fr. Mizera, Bilovec, JUDr. T. Plšek, Slavkov, dp. Urban Jan, Slezské Předměstí, Jar. Bedřich, Smíchov, M. Endlerová, Praha XII., Msgr. Hoffmann Ant., Praha XII., MUDr. K. Máchal, Praha II., J. Novotný, Dejvice, M. Šebor, Praha IV., J. Winkler, Praha XI., V. Blažek, Něm. Brod, A. Hájková, Praha XII., P. J. Jančařík, Praha, M. Zejbrák, Praha. **Kč 6.—:** M. Nepasická, Hradec Králové, Msgr. J. Kubán, Praha. **Kč 7.—:** Ant. Pavlátka, Velká n. Vlt. **Kč 9.—:** MUDr. Fr. Žák, Litovel, E. Pelikán, Praha IV. **Kč 10.—:** A. Paar, Bechyně, A. Rathouský, Žižkov. **Kč 13.—:** P. Moláček L., Klášter Teplá. **Kč 14.—:** A. Myslivec, Č. Budějovice, prof. R. Vojáček, Praha II.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárci výslovně nezakáží, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské nám. 8. - Redakce a administrace tamtéž. Vychází 1 a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. účtu pošt. spořitelny Praha 208,401, čís. telefonu 617-70. - Řídí Dr. Fr. Formánek. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“

Vychází čtrnáctidenně

Roč. II. [XIX.] Březen 1937

číslo 5

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

»Proč se postit?«

»Za onoho času uveden byl Ježíš od Ducha na poušť, aby byl pokoušen od ďábla. A postiv se čtyřicet dní a čtyřicet nocí, potom zlačněl.« Tak začíná ona část evangelia svatého Matouše, která se čte na první neděli v postě a která dává podnět k důležitým nábožensko-mravním úvahám.

Co naplňuje v evangeliu první neděle postní úžasem každé věřící i nevěřící srdce, jest toto: Ježíš jest pokoušen. Ježíš jest ovšem jméno člověka, protože jest pokoušen Syn člověka. Bůh jako Bůh nemůže býti pokoušen, ale může se dáti zevně pokoušeti jako člověk. Kristus není pokoušen ve svém božství, jakožto Syn Boží, nýbrž ve svém člověčenství, jakožto Syn člověka. Ale poněvadž nositelem lidství Kristova není lidská osoba, nýbrž božská osoba, proto pravíme, že pokoušení Ježíšovo jest věc hodná úžasu.

S druhé strany jest pokoušení Ježíšovo věc, která nemá vzbuzovati podiv právě proto, že jde o pokoušení člověka. Býti pokoušenu jest totiž hlavní povolání člověka. Jest to více jeho povolání, nežli býti otcem, učitelem, rolníkem, dělníkem, řemeslníkem, knězem, úředníkem, lékařem, obhájcem a podobně. Neboť tím vším člověk nutně býti nemusí, kdežto pokoušen býti musí. Proto zajisté začal býti a proto je zde a ne ještě na onom světě, protože musí býti pokoušen. Pokoušen a zkoušen jest v našem případě totéž; i Písmo říká: Protože jsi byl milý Bohu, bylo potřebí, aby tě zkusilo pokoušení. V tomto smyslu jest vůbec svět, v němž nyní žijeme, stvořen především, ba výhradně k tomu, abychom byli skrze něj pokoušeni a tím zkoušeni. Každý, kdo věří, ví, že je zde, aby byl pokoušen a aby v pokoušení obstál; kdo nevěří, byl již pokoušen a pokoušení podlehl.

Kristus jest vzorem každému počestnému povolání, proto jest i v z o r e m v š e m p o k o u š e n ý m, čili všem lidem. Chápeme, že býti pokoušenu, bylo ustanovenou součástíku jeho veliké vykupitelské akce. Jest veden na poušť, v tom vedení jest určení a záměr. Jest veden od Ducha Božího, od toho, který má nejvyšší vedení ve všem. Jest veden, protože každé povolání vyžaduje, aby člověk byl do něho uváděn. Ježíš jest uváděn do hlavního povolání člověka: podstupovati zkoušky. Místo, kde se pokoušení začíná, není nejživější střed světa, nýbrž poušť. Má tím být naznačeno, že i ta, o které by se to myslilo nejméně, jest místem pokoušení, protože na kaž-

dém místě, na němž se člověk zdržuje, musí býti pokoušen. Mimo to jest samota často více místem pokoušení, než veřejnost a společnost. Jest pokoušením již proto, že jest člověku nemilá, že žádá oběti a sebezapření.

Pro osvědčení těchto ctností vede Duch Boží Syna člověka na poušť. Ba více: Duch vypuzuje Syna člověka na místo pusté, jak poznamenává evangelista Marek. Duch nejlepší pudí Syna člověka, aby byl pokoušen od ducha zlého. Býti tedy pokoušen není nic zlého, protože jest pokoušen i nejčistší člověk, i člověk spojený osobně s božstvím. Býti pokoušen není nic zlého, protože Duch dobrý, Duch podstatně a osobně dobrý, vede a pudí Ježíše na poušť k vůli pokoušení. Prve však, nežli jest Ježíš pokoušen, postí se čtyřicet dní, až jest lačný. Postí se ve dne i v noci, praví Matouš. Postí se tak, že nejí úplně ničeho, poznamenává Lukáš. Postí se od styku s lidmi, stýkáje se jen se zvěří, dodává Marek. Proč se postí? — Aby zlačněl a byl pak pokoušen od ďábla...

Zde jest odpověď na otázku, proč se postit. Třeba se postit, protože třeba být pokoušen a v pokoušení zvítěziti! Neboť toto jest hlavní povolání člověka v tomto životě. Kdyby toto nebylo hlavní povolání člověka na zemi, Syn Boží by se nikdy nebyl podrobil pokoušení. Ale půst je příprava na pokoušení, podnět k pokoušení a vítězství v každém kladném pokoušení. Proto byl půst ve všech dobách znamením a zvěstovatelem mravní zdatnosti.

Nadpřirozený zákon přikazuje nadpřirozenou víru i nadpřirozený půst, protože již přirozený zákon přikazuje přirozenou víru a p ř i r o z e n ý p ů s t. Obojí jest zachováváno všude, kde nemá zhynouti přirozenost. Musíš se postit aspoň tolik, abys nezahynul občerstvím. Musíš se postit aspoň tolik, abys měl chuť k jídlu a aby ti chutnal pokrm i nápoj. Musíš se postit aspoň tolik, abys dal postem na jevo zármutek, lítost, protest, nezávislost, úsilnou prosbu, uctivost; abys zabránil nemoci, abys podstoupil operaci, abys šetřil pro budoucnost, abys byl dlouho živ, abys sis zachoval tělesnou i duševní svěžest. Proto se postívali a postí pohané, postili se a postí i Turci a Židé, postili se a postí i křesťané všech obřadů. Východní církve mají až do dneška sto sedmaosmdesáte dní přísného postu za rok. Půst tedy nemůže býti špatný proto, že jej až do dneška přikazuje a věřícím ukládá Obecná Církev.

Postiti se musí nejen každý, kdo chce vykonal sebe menší skutek dobrovolného sebezapření, vycházejícího z nadpřirozené pohnutky, nýbrž vůbec každý, kdo nechce překročiti slušné a počestné míry v užívání věci. »Nězabiješ« je půst. »Nesesmilníš« je půst. »Nepokradeš« je půst. »Nepromluvíš křivého svědectví« je půst. »Nepožádáš manželky bližního ani jeho statku« je půst. »Neučiníš ničeho, co jest v těchto zákazech Desatera obsaženo« — co jest to jiného než půst?

Půst jest nejisti, když si ďábel přeje, abychom jedli, abychom zázrakem proměnili kamení pouště v chléb, abychom tímto způsobem prozradili a prokázali ďáblu, že jsme synové Boží. Půst jest nespouštěti se na radu ďáblu dolů s věže chrámové, abychom pokoušeli Boha a živili ducha pýchy. Půst jest nepadnouti na kolena před Pokušitelem, ani když ukazuje a slíbujee všecka království světa a všecku jejich slávu, a když nám v tomto jediném pokušení nabízí všechny věci a ukoujení všech žádostí, protože toto jedině pokušení jest souhrn všech pokušení.

Pokoušení jest zajiště nemírná žádost v věci. Kdyby nebylo zlé žádostivosti, kdyby byl člověk od přirozenosti dokonalý, nebylo by potřebí mluvit o postu. Takto však musí se člověk umět postit i dobrovolně, aby se uměl včas příležitý postiti povinně. Kristus dal na poušti příklad postu dobrovolného, aby hned po tomto postu dal příklad postu povinného. Půst dobrovolný však může býti příkazován a vyža-

dován od Tě, která jest vůdkyní, vychovatelkou a velitelkou duší, a o níž řekl Kristus, že kdo jí neuposlechne, jest jako pohan a veřejný hříšník.

Otcové církevní dávají následující poučení z evangelia na prvu neděli postní. Předně: Neznepokujete se pokušeními! Neujdeme jim, číhají na nás všude a vždycky. Protože vítězení nad pokušeními jest hlavní povolání křesťanovo, měli bychom děkovati za pokušení a prositi o ně, kdyby nás nezdržovalo vědomí naší slabosti. Proto volá Kristus: Bďte a modlete se, abyste nevěšili v pokušení! Proto napomíná, že jest se třeba vždycky modliti a neustávat. Proto příkazuje, abychom denně spínali ruce k Otci na nebesích a říkali: Neuveď nás v pokušení. Z a d r u h é : Postte se od masa, abyste byli schopni se postit od hříchu! Abyste byli schopni se postit od tolika věcí špatných a ošklivých, k nimž vás poňouká tělo, svět a ďábel, a jež přinášejí zkázu těla, duše, statků a ctnosti. Z a t ř e t í : Nebuďte zbabělí! Syn Boží vás předchází jakožto Syn člověka v postu dobrovolném i povinném. Syn Boží vás předchází v umění vítězení nad pokušením. Nemohl býti pokoušen vnitřně, to jest nemohl býti sváděn; mohl býti jenom obtěžován. Podstoupil pokušení, aby nám dal příklad, jak vítěziti. Dopouští-li Pán, aby byl sám pokoušen, nesmí služebník reptati, že jest obtěžován pokušeními, tím méně smí podlehati, vidí-li, s jakou statečností, s jakým heroismem, s jakou bezpečností Pán vítězí!

Konstantín Miklík.

Akce katolická a politika.

(Z článku Msgra Vl. Gniazdowského v časopise »Ruch Katolicki«.)

Mylný názor na Katolickou akci. Lidé nepřející Katolické akci, připisují jí různé skryté záměry. Zvláštěním »koníčkem« bývá tu politika. Podle nich K. a. není ničím jiným, než politickou stranou, která čeká na vhodnou chvíli, aby jednou vystoupila s vlastním politickým programem.

Horším však je, že v samých řadách K. a. setkáte se s lidmi, kteří nerozumí úkolům K. a.; horujíce pro politickou práci jsou toho domnění, že K. a. časem musí se státi stranou katolickou tak asi, jako bývalé německé »Centrum«.

Konečně jsou lidé, kteří více méně znají úkolů K. a. chtěli by její organizace vidět v řadách té strany, které slouží. Činí tak buď proto, že některé úkoly K. a. se sbíhají s programovými body jejich strany, nebo proto, že schovávají se za autoritu K. a. a její firmy zneužívají pro vlastní stranickou práci. Těm platí tato slova Sv. Otce Pia XI.: Je třeba zavrhnout zvrácené názory těch, kteří ztotožňují náboženství s jakoukoli politickou stranou a jdou dokonce tak daleko, že poslance jiných stran nepovažují již za katolíky.

Různé cíle Katolické akce a politiky. Nejlépe poznáme rozdíl mezi Katolickou akcí a politikou, jestliže porovnáme jejich cíle.

Připomeňme si cíl Katolické akce. Je to podle našeho vymezení účast laiků v hierarchickém apoštolátě církve. Cíl Katolické akce je týž, jako cíl církve, Katolická akce má se starati o spásu duší. Třebas Katolická akce působí na zemi a užívá pro svou práci prostředků pozemských, její cíl je vysoko, ba v nebi. A jaký je cíl politiky? Poněvadž výraz »politika« má velmi široký význam, poznamenáváme, abychom se vyhnuli nedorozumění, že máme na mysli především politiku v nejobecnějším slova smyslu; to jest činnost politických stran. Budeme uvažovati prozatím

o hlavním úkolu Katolické akce se zřetelem k práci politických stran. Politická strana staví si za cíl dobro státu. Shromažďuje ve svých řadách občany, slibuje jim, že postaví-li se pod prapor strany, jejich práce v ní bude pro stát žádoucí a velmi dobrá. Uvádějice v život program strany, chtějí její předáci podle svých hesel dosíci co nejlépe dobra lidí na zemi. Však dobře víme, že v době voleb, kdy se činnost politických stran sesiluje a kdy se vyvíjí největší propaganda, jak z rohu hojnosti sypou se sliby o pozemském ráji. Není divu, neboť cílem politických stran jest vláda státem na prospěch obecného blaha.

Katolická akce nebude nikdy slibovati svým vyznačům ráj na zemi. Bude ukazovati cesty, kterými má kráčet svět k svému polepšení, ale nejvyšší její starostí bude cíl nadpřirozený, věčný život.

Katolická akce má nadpřirozený cíl a proto slouží celému lidstvu, nejen určité skupině jako stranická politika

Katolická akce nebrání katolíkům, aby patřili k politické straně. Bude pro Katolickou akci lhostejným, jaké strany politické pracují v zemi, zda zvítězí fronty rudé, či budou ve státě vládnouti strany opírající svoji práci o zásady křesťanské. Zdravý úsudek nám praví, že tato otázka nemůže být Katolické akci lhostejnou. Katolická akce je pomocnicí církve a přece církvi není lhostejným, zda ve světě vládnou zásady křesťanské, či jsou popírány nebo zda vládne rudý teror.

Z tohoto hlediska ani církve, ani Katolická akce nezabraňuje katolíkům příslušet k politickým stranám.

Praxe ukázala, že katolíci úplně mylně se vyhýbají práci v parlamentě, neboť katolíci, nenáleží-li k stranám politickým, zbavují se dobrovolně vlivu na politiku.

V jakých stranách nemají být katolíci? Žádný katolík nemá být členem takové strany, jež svojí činnost vyvíjí na zásadách protikřesťanských, nebo mají přímo v programu boj s církví. Proto žádný katolík nemůže být členem komunistické nebo socialistické strany, nemůže být současně členem církve a současně stát v řadách jejích nepřátel.

Náš apoštolát v politických stranách. Ty povinnosti, které církev katolíku ukládá, má samozřejmě i člen Katolické akce. Proto je jim dovoleno, ba dokonce nejednou jsou povinni účastnit se politického života, aby tam podporovali zásady křesťanů.

Prakticky vyhlíží věc tak, že máme v řadách Katolické akce členy různých politických stran, vyjímaje samozřejmě ty strany, jež buď svým programem nebo činností předvídají boj s křesťanským řádem.

Mohli by dokonce členové Katolické akce zůstat ve svých skupinách politických i tehdy, když se v nich začínají podporovat vlivy nepřátel církve. Zůstanou tu však ne proto, aby jako stádo bezmyšlenkovitých ovec přihlíželi k tomu, co se ve straně děje, ale aby vystoupili s energickým protestem a rozhodným činem se postavili proti rozkladné práci směřující k rozpuštění boje toho nebo onoho způsobu proti církvi.

Nejednou v tom směru bude nutno uposlechnout příkazů představitelů církve, kteří mohou vyzvat katolíky k tomu, aby opustili řady té neb oné strany, když toho bude žádat nejvyšší dobro.

Pamatujme si, že vystupující bezmyšlenkovitě pod prvním dojmem z řad strany, když zpozorujeme v ní nepřátele církve, posilujeme tyto nepřátele, jež se mohou jen radovat z našeho ústupu když vidí, že počet jejich protivníků se zmenšuje. Samozřejmě nejednou setrvání ve straně, kterou opouštějí nepřátelé církve, je pro nás samé nebezpečné. Abychom nesedli na lep špatným a často vábivým heslům, je třeba vystihnout dobře tu chvíli, kdy nezádame svým křesťanským zásadám, ale též svým výstupem nezpůsobíme radost a neposílíme nepřátele církve.

(Pokračování.)

Zákaz knih.

Prof. Dr. K. Kadlec.

O této věci bývají i mezi katolíky nesprávné a nejasné názory. Zdá se jim to v době demokracie, v době, kdy se klade důraz na svobodu, volnost projevu a sebeurčení jednotlivce, že je to omezování svobody, že je to věc zastaralá, nemoderní, hodící se nanejvýš do středověku. Mnohým zatane při tom na mysli, co se často v mnohých románech a jiných knihách vykládá o Koniášovi, o hranicích, na kterých byly páleny knihy a pod.

Uvážíme-li však celou tuto věc klidně, všimneme-li si praxe církve při zakazování knih, vidíme, že zákaz knih je samozřejmě a nutná věc, nutná pro dobro věřících a jejich spásu.

Zakázané knihy (spisy, časopisy) jsou dvojího druhu: I. ty, které jsou zakázány samy sebou, protože přinášejí jisté nebezpečí pro víru a mravnost pro všechny lidi nebo pro určité jednotlivce, kteří mají ke zlu větší sklony; II. ty, které jsou zapověděny zvláštním ustanovením církve.

I. Knihy zakázané samy sebou.

Již zdravý rozum a vrozený pud vede člověka k tomu, aby nevydával v nebezpečí své zdraví a svůj tělesný život, a spíše, aby dělal to, co přispívá k rozvoji jeho tělesných schopností a tělesné zdatnosti; zdravý rozum mu udává, jak má pracovat o rozvoji svých

Karel E. Vlček:

... lidské osudy jsou velké nemocnice
kde rány nevidíš

jen čisté obvazy a stěny bílené.

Dnes ranili mně a zítra ještě více.

V drásavé žně se mění plyš.

V úsměvu líce holené

však bolest nevidíš.

Sám bych chtěl žít svou středu popeleční

sám na sobě si dělat těžkou operaci

sám trpět žízní, snášet hlad

sám na sebe si popel nasypat

tak radostně jak při nejlepší práci.

Z tváře ať bolesti výčitky nikdy mi nečnů.

Tak vyzbrojen v tom zvítězím

v čem stále podléhám a co se stále vrací,

schopností duševních, svých vloh, aby se uplatnil ve společnosti co nejlépe, a vyspěl v řádného charakterního člověka. A v ohledu nadpřirozeném žádá od nás zdravý rozum, a též i přikázání Boží, abychom konali vždy jen to, co sbližuje naši duši s Bohem a varovali se všeho, co nás od Boha oddaluje, čili abychom se varovali zlého a činili dobré, varovali se hříchu, i všeho, co může lehko ke hříchu vésti. A knihy mohou snadno být příležitostí ke hříchu, mohou ohrozit naši víru, naši mravní čistotu, naplnit duši nesprávnými a zhoubnými naukami. Proto velí každému zdravý rozum: Nečti knihu, která jest nebezpečím pro tvou víru, pro tvou nevinnost. Tím spíše se musíš takových knih vystrýhati, čím svůdněji se v nich líčí zlo a čím jsi ty zlu přístupnější. Kniha jest stálým nebezpečím pro duši, neustálou příležitostí ke hříchu, a to příležitostí blízkou, když ji má člověk stále po ruce, stále na očích. Blízká příležitost ke hříchu znamená pravděpodobně, skoro jistě nebezpečí ke hříchu. A kdo se takovému nebezpečí vydává, dává tím na jevo svůj sklon ke hříchu, svou neochotu a nedbalost vyhýbat se hříchu, čili ukazuje, že se nebojí urazit Boha. Neříkej nikdo: Na mne četba knih špatných nepůsobí, já neupustím nikdy od zásad mravního zákona Božího a od víry v Boha neodstoupím. Duše naše není mrtvé zrcadlo, v němž se obraz mnohokrát zrcadlí, aniž by zanechal v zrcadle stopy. Duše naše jest bytost živá, různé zážitky zanechají v ní i různé stopy. Dojmy a myšlenky, které na nás jednou působily, ale byly od naší duše zapuzeny, protože neodpovídaly našemu citění náboženskému, mravnímu, estetickému, nejsou úplně přemoženy, vyhlazeny, neztrácejí svou sílu. Tyto potlačené dojmy pracují v našem nitru a mohou působiti dalekosáhlé změny v našem duchovním životě. Proto i když je někdo dobrým katolíkem, ale čítá pořad knihy víře nepřátelské, náboženství potírající a zanedbává literaturu blízkou svému náboženskému přesvědčení, když nedbá o praktické vykonávání své víry, pak se mu může takováto nedbalost vymstít. Ta neb ona jednotlivá kniha ho neudělá nevěrcem, ale každá k tomu trochu přispěje. V duši se hromadí různé dojmy a potichu pracují, člověk si jich třeba ani neuvědomuje a po čase přivedou jej na scestí. Takový bývá následek neopatr-
né četby.

Proto musí každý dbáti, aby nečetl knih, které jemu zvláště pro jeho sklon ke hříchu jsou nebezpečím pro čistotu jeho duše, ohrožují pevnost jeho víry. Takové knihy jsou pro něho zakázané, i když výslovně žádný zákaz těchto knih od církevní vrchnosti vydán nebyl.

II Knihy z á k o n e m c í r k e v n í m z v l á š t ě z a k á z a n é. Zakazuje-li církev knihy, dělá vzhledem ke svým věřícím to, co dělá rozumný otec a pečlivá matka vzhledem ke svým dětem anebo stát vzhledem ke svým poddaným.

Každý člověk vyrůstá ve společnosti, v rodině, a jest i v dospělém věku na společnost, její pravidla a zákony odkázán a zavázán jimi se řídit. Každá společnost jest vedena a řízena autoritou, která má moc nad svými poddanými a zároveňi povinnost, aby odvracela od nich vše, co by mohlo ohroziti jejich časné blaho, jejich život, jejich statky. Ale nejen to: autorita společnosti vedoucí má právo i povinnost, aby odvracela od lidí svému vedení svěřených vše, co by mohlo rozvrátiti společnost a ohroziti ji v jejích základech. Žádný rozumný člověk nebude odírati otci právo bránit synovi ve dceři stýkati se se špatnými kamarády. Nejvyšší velitel musí chránit kasárny, vojsko přísnými rozkazy před nakažlivými nemocemi, stát i policie nemůže dovolit volný prodej různých třaskavin a jedů, ježto by z toho mohla vzejíti veliká škoda na životě poddaných. Ale špatné knihy, hlásající rozvrátivé ideje mohou působiti mnohem hůře na duševní život u člověka. Jistě bude bděti každý pečlivý otec nad četbou svých dětí, aby z knih, které se jim dostanou do ruky, nečerpaly nějaké zvrácené názory, které by je mohly uvést na špatnou cestu. Neboť knihy působí tišeji, ale mnohem jistěji na duši čtenáře, než špatná společnost na svého člena. Zlé slovo promluvené přejde, zanikne, ale kniha zůstává stálým zdrojem špatných názorů. Velitel vojska bude pečlivě dbáti, aby do řad vojska se nevloudily knihy rozvrátující vojenskou kázeň. Stát i když dopřává tisku svobody, přece jen trestá spisovatele, kteří svými knihami ohrožují nejvzácnější statky lidu, veřejnou mravnost, pořádek, kteří v knihách útočí na základy státu, vrchnost, ústavu, cíl, účel společnosti a pod. V těchto případech jistě každý přizná státu právo, aby na základě přirozeného zákona o sebeobraně mohl se proti takovýmto útočníkům hájiti, knihy, šířící podobné ideje zabavovati a tak četbu a šíření jejich zamezovati.

(Pokračování.)

RUB A LÍC.

K r e v : . . . — Myslíte přece ty mnichy Bernardýny, jak mají taky ty psy?

M l í k o : Ti psi přece, jak je chovali mníši v tom alpském klášteře. Ti co nosili na krku soudek s rumem. Mnich vždycky šel z kláštera zabloudit do skal, tam písknul a pes přiběhl s rumem. O Sylvestru bývalo kolektivní bloudění. (Voskovec a Werich: Rub a Líc, Borový, str. 79.)

Takováhle slova výsměchu jsou ve hře Rub a Líc od autorů Voskovce a Wericha o nejobětavějších postavách mnichů alpských řádů Sv. Bernarda, kteří nasazují své životy v horských srázích při hledání zbloudilých cestujících a lavinami zasypaných lidí. Není třeba více k tomu dodávat. A když jiných takových věcí slyšíte a čtete o řeholnicích vůbec? Jak málo je těch, kteří se dovedou jich zastat proti hanobení, urázkám a pomlouvám! Ve hře »U brány milosrdných« (Český ráj, Jičín, Havlíčkova tř. 22) Václav M. Vlček neohroženě vystupuje proti všem tupitelům řádů a ukazuje v ní pravou charitu, jež se neleká obětí a staví na pranýř pokrytectví a sobectví těch, kteří bojují proti klášterům. Hra »U brány milosrdných« jest pendant hry »Sestra Amunciata« od téhož autora. Když i na jevišti jsou řády a řehole tupeny, jeviště to musí být, odkud vychází náprava. Proti rubu, jímž jsou pomluvy a úsměšky, ukazujeme líc — pravdu! -kev-

Film a radio.

(Hlídky katolické kinematografické a radiové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Filmy poslední sezony:

Třída A (film hodnotný, me pro mládež).
Moře mizí, německá, 560, Lepka, Praha, poučný.
Třída B (film hodnotný, s malými závadami).
Jménem cara, francouzská, 2270, Arthur Heller, Praha, drama.
Jde o můj život, německá, 2450, Slavia Praha, drama.
Dubrowský, ruská, 2210, »Praha«, Praha, drama.
Poslední pohan, anglická, 2330, Metro-Goldwyn, Praha, drama.
Velitel torpedovky, anglická, 3385, Metro-Goldwyn, Praha, drama.
Zastavte palbu, francouzská, 2555, Merkur, Praha, drama.
Mravnost nade vše, česká, 2485, A. B. Praha, veselohra.
Žena v rozvodu, anglická, 2600, Fox, Praha, drama.
Veselý Desperado, anglická, 2650, United Artist, Praha, veselohra.
Děvče z baru, anglická, 3110, United Artists, Praha, drama.

Jak vyhověl radiojournal našim požadavkům. Rozhlasová společnost Radiojournal nám sdělila, že naši žádosti stran vysílání navržených přednášek melze vyhověti, jelikož navržené thema jsou příliš speciální a protože přednáškový program je stačoven 7 neděl předem.

Poradní sbor pro věci katolického rozhlasu žádá proto své spolupracovníky, aby své návrhy na časové přednášky zaslali před požadovanou lhůtou.

Naše požadavky na čl. rozhlas. Pro měsíc duben jsme požádali o zařazení těchto přednášek:

- Ke dni 4. dubna: Průvod a význam Neděle Bílé.
5. dubna: O systému hodnotnosti a překládání církevních svátků.
13. dubna: O Hermegildovi, hrdinovi národa Visigotského.
14. dubna: O původu svátku sv. Josefa - Ochránce.
23. dubna: sv. Vojtěch, nejslavnější český světec.
24. dubna: Sv. Jiří, vzor rytířskosti.
25. dubna: Průvod a smysl křížových dnů.
27. dubna: Petr Kanisius v historii české církve.
30. dubna: Kateřina Sienská, reformátorka.

Katolický holandský rozhlas vysílá české věci. Holandský katolický rozhlas vysílá koncert p. Harlasové-Schrödllové, při kterém byly vydáno slavnostní číslo Věstníku. P. Schrödllová přednesla řadu českých skladeb, které byly velmi dobře komentovány. Dále u příležitosti zájezdu Národního divadla do Amsterdamu byl vyslán přenos druhého představení »Prodané nevěsty« v Holandsku, jakož i rozhlasový koncert p. Horákové.

CO PŘIVÁDÍ MLÁDEŽ DO KINA?

Výborné doklady k této otázce přináší cenná kniha Aloise Funka: »Mládež a film«, ze které vyjímáme tyto odpovědi:

Přání poznati život.

14letý učeň z velkoměsta: »Protože z mnohých filmů se mohou poučiti. Člověk pozná lidi, jejich dobré i špatné vlastnosti.«
16letý hoch z venkova: »V kinu poznávám nové společenské chování a nové slágy.«
15letá prodavačka: »Dává-li se v kinu film, který pojednává o životě vyšších společenských kruhů, jdu se podívat abych se z toho něčemu přiučila.«
16letá učednice z velkoměsta: »Jdu do kina, poněvadž se mi na projekčním plátně otevírá nový svět, který neznám, a protože se mnohému naučím.«
16letá prodavačka z velkoměsta: »V kinu je mnohé jako v životě. Mnohé kusy jsou pro nás dívky výstrahou. Mohu se mnohému pro budoucnost z toho naučiti.«
17letá švadlena z menšího města: »Chodím jen proto do kina, že tam uvidím mnoho zajímavého ze života co jinak u nás ve městě nevidím.«
Přání zapomenout na všední život.

16letá žačka obchodní školy (velkoměsto): »Chodím do kina abych se pobavila. Abych zapoměla na denní starosti a abych se nerušeně obveselila . . . a film dává také člověku to, co mu v životě schází: štěstí, lásku, veselí, volnost i když jen na pár hodin.«
Zájem erotický.
15letý zámečník z velkoměsta: »Z dlouhé chvíle. Též pro poučení, jak se připravit pro obor lásky.«
17letý z velkoměsta: Abych se naučil jak mám jednat s dívkou.
16letá učednice (velkoměsto): »Ráda vidím filmy jak se líbají. Poněvadž se od toho mohu velmi mnoho naučiti.«

Z různých příčin.

17letý zámečník z města: »Za prvé pro poslech hudby, za druhé abych se pobavil, za třetí abych přišel na jiné myšlenky, za čtvrté abych poznal dobré způsoby, n. př. styk s jinými lidmi.

Touha děj spoluprožívání.

16letá prodavačka z velkoměsta: „abych se na několik hodin stala v duchu hrdinkou filmu a tak děj spoluprožívala. Abych se oddala snu, že to budu jednou také tak prožívat.

Mládež prožívá spolu děj filmu.

18letý učen píše: »Dovedu se vžít do jednotlivých scén a dějů, s sebou je prožívám a tak se z toho těším.«

16letá žákyně: »Je přec lhostejno jakého je film druhu. Ale jisté je, že každý děj tak prožívám, jakoby se jednalo o můj vlastní osud.«

Vychovatel: »Mláďe se dá rádo strhnouti, když se předvádí děj nebo charakter, který znázorňuje intenzitu a prudkost života. Konec konců nezáleží mládeži na osobě nebo ději filmu, nýbrž vlastní vitalita je středem její pozornosti.«

Jiný vychovatel: »Mládež vnímá děj spoluprožívá, pokud cítí, že je v nějaké souvislosti s jejím přáním po štěstí a vlastním uplatnění.

Film jako zdroj nových písniček.

17letý mladík: »Písně, které se zpívají, zpívám po celý týden. Někdy se mi o tom zdá.«

Film se stává příkladem.

18letý: »Vzpomínám na film podle toho v jaké situaci se sám jsem a hledám v něm místa, která mají s mojí situací velkou podobnost.«

17leté děvče: »Když se mi totéž nebo něco podobného v životě přihodí, musím mimoděk vzpomínat na film.

Film budí přání.

Jiná 17letá: Ano, vždy opět vzpomínám na film. Když tak doma sedím, představuji si vše krásnější než jsem to viděla, pohoří, lesy, moře, jeskyně, zvířata, ale co ještě, krásné šaty a krásná obydlí, a ještě, krásné šaty. Často si myslím, že bych též měla ráda takové šaty, ale je to jen film.

Závěr:

Z podaných ukázek je zřejmo, jak velký vliv má dobrý neb špatný film na duši mládeže. Uvážíme-li, že filmový průmysl ovládá většinou chladnokrevní obchodníci, kteří jsou si vědomi své moci a sledují za každou cenu jen úspěch finanční, musíme se sami sebe tázati, proč jsme již dříve svůj vliv ve filmu neuplatňovali. Abychom se uvarovali další a snad ještě větší mravní pohromy, nesmíme za žádných okolností připustiti, abychom sami, neb ti, kdož jsou nám podřízeni, mavštěvovali a svojí účastí podporovali filmy mravně závadné. Kdyby všichni katolíci tak dbali příkazu svěhosvědomí, musil by se filmový průmysl jejich protestu přizpůsobiti, poněvadž by se pak na nemravnosti nedalo více vydělávati.

A. J. D.

Naše práce.

Pouť ku počtě sv. Teresie od Ježíška. Program

31. března 1937 — středa: Odjezd z Prahy v 15.38, přes Plzeň, Brod n. L., Mnichov, kamž příjezd o 23.30, odj. 23.55.

1. dubna 1937 — čt v r t e k : Innsbruck, Brennero, snídaně ve Veroně, oběd v restauračním voze. Příjezd do Říma v 17.40, doprava do hotelu, ubytování.

2. dubna 1937 — pá t e k : Ráno v 8 hod. mše sv. v kostele del Gesú. V 10.30 schůze v Angeliku za předsednictví J. Em. p. kardinála Jana Schürer-a. — Odpoledne: Slavnostní pobožnost v Koloseu.

3. dubna 1937 — s o b o t a : Ráno v 8 hod. mše sv. u sv. Jana v Lateráně, v 10.30 schůze v Angeliku. — Odpoledne: Pouť k Panně Marii Vítězné a k sv. Teresii in Panfilo s doprovodem automobilů, zdobených kvitím, které budou následovati Sv. Ostačky Svěťice na místech, kudy se ubírala ona sama před 50 roky.

4. dubna 1937 — n e d ě ě l e : Ráno v 8 hod. mše sv. v basilice sv. Pavla. Odpoledne slavnostní shromáždění ve Vatikánských zahradách u sochy sv. Teresie od Ježíška s promluvou J. Em. p. kardinála Evžena Pacelli.

5. dubna 1937 — p o m ě ě l k i : Ráno v 8 hod. mše sv. u sv. Anežky za hradbami. Prohlídka misionářského musea lateránského ku počtě sv. patronky misii.

Datum audience u Sv. Otce bude oznámeno později. Odjezd z Říma 5. dubna 1937 ve 14.15 přes Florencii, Bolognu, Veronu, Večeře v restauračním voze.

6. dubna 1937 — ú t e r ý : Snídaně v Mnichově, kamž příjezd v 7.30, Odj. v 8 hod. přes Brod n. L., Plzeň. Příjezd do Prahy v 15.42.

Cena za osobu: 3. třída Kč 1.300.—, 2. třída Kč 1.750.—.

V ceně jest započítáno: Jízdné z Prahy a do Prahy, stravování a ubytování inkl. nápojů, počínaje snídaní ve Veroně druhý den a konče snídaní v Mnichově poslední den. Celodenní okružní jízda v Římě a vstupné do všech musej a památek dle programu.

Zpropitné a vůdce po celou cestu. Doprava z nádraží do hotelu a zpět.

Každý účastník musí mít vlastní pas a zaslati jej spolu se závaznou přihláškou, penězi na cestu a na výměnu valuty (nejvýše 500 Kč) nejdříve do 15. března 1937 na adresu: Svatováclavská Liga, Praha IV., Hradčanské náměstí č. 8, telefon č. 617—70. Výprava se uskuteční při účasti nejméně 15 osob.

Mimořádná valná hromada Svatováclavské Ligy bude se konati 6. března o 19. hod. v místnostech S. L.

Pro katolíky — nábožensky nezávadné pohlednice! Došel nás podnět tohoto obsahu: O velikonočních svátcích budeme zase zaplaveni velikonočními pohlednicemi různých podřídných institucí a společností. To se děje i o vácocih. My katolíci přáli bychom si poslati svým přátelům a známým pohlednice náboženského obsahu a to nejraději pohlednice s reprodukcemi mistrů v české úpravě a českými nápisy. Provedení by mohlo býti v několika prodejních cenách. Doporučovalo by se, aby Katolická akce publikovala seznam doporučených pohledů, které by opatřila svou normalizační známkou. Žádáme slušně své čtenáře, aby se o tomto podnětu laskavě vyslovili.

Výstava katolického tisku v Římě byla prodloužena do konce dubna. Národní výbor pro čl. expozici zaslal již i příslušný příspěvek našu připadající Ústřednímu výboru. Při té příležitosti dostalo se mu uznání za jeho spolupráci.

Rozhledy.

Z DOMOVA.

V arcidiecesi pražské v roce 1936: Fara na Strahově: sv. přijímání 29.800, návratů do církve 12, křtů dospělých 7, sanaci manželství: 4.

Z činnosti farních odborů katolické charity v roce 1936: Dobřichovičky: při vánoční nadílce rozdáno různých darů v ceně 2.936.65 Kč; ústřednímu svazu Charity zasláno 135 Kč. Kunratice u Prahy: na podporách vydáno přes 900 Kč. Mníšek: na podporách 200 Kč, při vánoční nadílce darů v ceně 1.400 Kč.

Praha I. u sv. Františka na podporách na 4.500 Kč; vedle toho darů ma potravinách.

Praha I. u sv. Jakuba na podporách rozdáno na 2.520 Kč, ústřednímu svazu zasláno na 1.200 Kč.

Praha I. u sv. Jiljí celkem na darech a podporách 73.581.50 Kč.

Praha I. — Týn na darech a podporách 3.069 Kč.

Praha II., u sv. Vojtěcha na darech a podporách 8.771.— Kč, vedle toho ještě dary v potravinách a šaty.

Praha—Hloubětín: rozdáno na darech a podporách na 760 Kč.

Karlín na darech a podporách rozdáno na 5.000 Kč, kromě toho podpory v potravinách.

Revnice: na darech a podporách 2.816 Kč.

Slivenec: na darech a podporách na 530 Kč.

Vikariát Kralupy n. Vlt.: na darech a podporách oceněných penězi na 14.332 Kč.

Ve farnostech Praha I. u sv. Duchy, Praha I. u sv. Haštala, Trnová, Vrané n. Vlt., Třebořov a Zbraslav zabývaly se odbory katol. charity udílením podpor v penězích, potravinách, šatech, obuvi a uhlí, aniž byla výše těchto podpor oceněna konečnou sumou.

Katolická sociální škola. V úterý 2. března začíná v 19 hod. druhý běh Sociální školy, pořádané složkou »Studijních kursů« (Studium Catholicum), Jungmannovo nám. č. 20/II. posch. Předmětem studia jest: 1. Křesťanská sociologie. 2. Křesťanské národní hospodářství. 3. Katolická filosofie. 4. Sociální zákonodárství. Přednášky se konají každé úterý a pátek od 7. hod. večer. Posluchačům se poskytují veškeré učební pomůcky bezplatně.

Duchovní promluvy každý pátek večer ve 1/47. má Mariánská družina akademická v Praze II. u sv. Ignáce v družinské kapli za sakristií (I. patro). Vstup volný. V březnu od 8.—13. v 7 hodin večer duchovní obnova. V neděli 14. března v 8 hodin přijetí nových sodálů.

Z VATIKÁNU.

Zdravotní stav Sv. Otce trvá se lepší, takže v dohledné době bude mu opět možno pracovati jak obvykle.

Arcibiskupem-metropolitou v Halifaxu (Kanada) byl Sv. Otcem jmenován biskup Hamiltonský Msgr Mac Nally.

Jak postoupily práce nového vydání Vulgaty. V roce 1907 ustavil papež Pius X. komisi, sestávající z Benediktinů, kterou pověřil provedením přípravných prací pro nové kritické vydání »Vulgaty«, latinského to překladu Pisma svatého od sv. Jeronýma. Posledně byla Vulgata vydána v r. 1592 za papeže Klementa VIII. Nová komise vydala dosud 3 svazky, které vyšly v letech 1926. 1929 a 1936; obsahují knihy Pentateuchu, t. j. pět knih Mojžišových. V r. 1933 bylo nové vydání Vulgaty Sv. Otcem

Piém XI. svěřeno Benediktinům kláštera sv. Jeronýma v Římě. V komisi je 20 Benediktinů z Lucemburska. Nové toto vydání Vulgaty vyjde v 26—28 svazcích. Mnichové doufají, že každé dva roky bude možno vydati jeden svazek, takže celé dílo bylo by dokončeno v r. 1985. Opět kláštera sv. Jeronýma, Don Petr Salmon, vylíčil nedávno na přednášce v aule papežského bibliického ústavu vybranému posluchačstvu a zájemcům postup práce. Nejprve shledávají se rukopisy a fotografoují, načež se třídí a navzájem porovnávají. Tato práce se velmi přísně kontroluje. Když jsou rukopisy navzájem porovnány, třídí se podle variantů. Posléze následuje redakce spojená opět s poslední kritikou zkouškou rukopisů. Výsledek práce předává se potom tiskárně, kde konečně opravě otisků věnuje se opět největší pozornost a mnoho času.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Polsko. Významné výročí ženské katolické organizace zv. »Katolicki zwiasek Polek« (Katolický Svaz Polek). Minulého roku oslavil ve Varšavě 30 roků své plodné práce výše jmenovaný spolek, který je nyní součástí Katolické Akce a nese název »Katolickie Stowarzyszenie Kobiety Archidiecezji Warszawskiej«. Spolek má řadu sekcí: katechetskou, chrámovou, pedagogickou (jež vede zvl. pedagogicko-naučné kurzy, soukromý ženský učitelský seminář, seminář pro učitelky mateř. škol, ženské gymnasium a jazykové kurzy) a pro péči o vojny. Všechny tyto sekce podle zprávy, jež nám byla zaslána, vyvíjejí velmi intenzivní a záslužnou práci mezi katolickými ženami polskými.

Ze života Bělorusů. Ve Vilně vycházel běloruský časopis »Bielaruskaja Krynica«. Časopis byl před 2 měsíci zastaven a dosud nebylo povoleno vycházení časopisu náhradního. — Občan Jan Bohdanowicz ze vsi Kaniudu byl pokutován, že učil vesnickou mládež cyrilskému písmu. — Inž. Klímovič přednášel 24. ledna t. r. ve Vilně na téma: »Československá země a obyvatelstvo«. — Orgán katolických Bělorusů »Chrysojianskaja Dumka«, dosavadní měsíčník vychází od nového roku jako čtrnáctidělník.

Co chystá Katolická Akce. 11. ledna t. r. zasedala ve Varšavě komise polského episkopátu pro Katolickou Akci, jež se obírá řadou organizačních a propagačních otázek. Program na r. 1937 byl vypracován pod vědním heslem: Katolické společenské základy základem sociální přestavby světa. V září letošního roku bude uspořádána III. Studium Catholicum na téma: Katolická myšlenka společenská.

Mezinárodní kongres ku cti Krista Krále bude se konati ve dnech 25.—29. června v Poznani. V čele přípravného výboru stojí ředitel Katolické Akce, P. Dr. St. Brosz. Bude to zároveň sjezd Katolické Akce ze všech polských diecézí, který se bude obíratí otázkou potírání bezbožnictví uskutečňováním Království Kristova.

Katolíci mužové v Poznani uspořádali Katolické dny pro učitelstvo. Program byl rázu vychovatelského, trval 4 dny a bralo na něm účast 55 učitelů.

Protikomunistický kurs duchovenstva za účasti 144 kněží konali v Lublíně.

Katolická inteligence rolnická měla svůj zvláštní kurs o Katolické Akci v Šandoměři. — V Kališi měla inteligence II. kraj. ský sjezd.

»Ruch Katolicki«, orgán Katolické akce polské přinesl v čísle 2. letošního ročníku zvláštní úvodní článek o pastýřském listu čsl. biskupů proti komunismu.

Zajímavou úvahu o Katolické Akci a politice napsal v 2. čísle orgánu Katolické Akce polské Msgr. Vladimír Gniazdowski. Úvahu tu uveřejňujeme jako samostatný článek.

Rusko. Zajímavostí ze Stalinovy říše. Moskevské listy prozradily, že ředitelství střed. škol jsou nucena pronajímati většínu školních místností soukromníkům, aby mohla být hrazena běžná školní vydání, jmenovitě platy profesorů. Tím je ovšem možnost pravidelného a řádného studia omezena na nej užší hranici, ač jediné tímto způsobem je umožněno alespoň pro dohlednou dobu udržeti školy při životě. »Pravda« upozorňuje komisaře vyučování na zbledovaný stav ruského školství. Je známou věcí, že mezi vysokoškolským studentstvem je veliké procento těch, které možno označiti jako poloviční analfabety. Vzdor obrovským nákladům na školství je běžným zjevem, že z 100 studentů nejméně 15 propadá. V Moskvě a Leningradu je více jak 116.000 těch, kteří při zkouškách propadli. Aby uhájilo život, pomáhá si učitelstvo jak může, i když zachází při tom na scesti. Tak na příklad v Moskvě byla zatčena na nádraží celá řada falešných nosičů zavazadel, kteří nejen kradli svěřené jim věci, ale nabídnuvše se obstarati jízdní lístky, předali cestujícím jízdenky dovedně falšované. Shrme-li tyto zjevy s tím, co jsme v našem listě uvedli o stavu ruského školství, (č. 4., str. 29) máme pravý obraz poměrů v Rusku.

Ruští bezbožníci ve světle číslíc. Podle posledních výkazů mají skorem 6 a půl milionu členů, z toho třetina ve stáří do 18 let. Většina členů jsou 18—30letí; jenom málo je členů ve stáří přes 30 let. Skoro 400.000 bezbožníků jsou vojáci ruské armády, námořnictva i letectva. Přes to, že pole činnosti mají bezbožníci

naprosto neomezeno, je udán počet 6,5 milionů členů pouze nepatrná část, t. j. asi 22tý díl celkového počtu obyvatelstva Ruska. Proto pomýšlejí rozvinouti i letošního roku zvýšenou činnost. Bylo založeno nových osm středisek propagandy. Zvlášť projevují bezbožníci zájem o mládež, počínaje od osmiletých dětí a konče studentstvem, jehož svazy mají býti rovněž připojeny k celkové organizaci bezbožníků.

Zajímavosti o ruském tisku. V Rusku vychází 13.103 časopisů, jichž náklad ze 36 milionů exemplářů v r. 1934 stoupl v r. 1936 na 39 milionů. Tak na př. »Pravda« vychází v nákladu 17 milionů, »Izvestia« pak 16 milionů. 60—75% všech časopisů předplácí buď vládní nebo obecní úřady, dále průmyslové podniky, kooperativy a sovchozy pro svoje úředníky a zaměstnance. Na př. automobilka v Moskvě vydá na předplátném ročně 100 tisíc rublů; někteří dělníci tam pracující dostávají 7—8 časopisů, které však vůbec nečtou.

Co všechno se dozvíme z ruského tisku. Moskevská »Pravda« si stěžuje, že oznámení v sovětském tisku jsou skoro úplně soukromé povahy a že proti tomu není v něm oznámení hospodářských. Příčiny není třeba hledati, jsou na jevě. Láká však projítí oznamovací část tisku; poučení podá nám sama »Pravda«, úřední stranický list. Tak na příklad oznamuje jakýsi Chaím Katzenfell, že se od včerejška nejmenuje již Katzenfell, nýbrž Kuropatkin (známý velitel z rusko-japonské války). Jakýsi nadboševik oznamuje, že svému novorozenému synu dal pěkné jméno Thálmann, protože jeho starší synové se již jmenují Lenin a Marx. Takových a podobných oznámení bývá mnohdy víc než na dvě strany. Působí jako vtip, když jakýsi zaměstnanec hledá společníka s kapitálem, aby koupili oblek, jež by nosili střídavě, nebo kdyz dělník by chtěl mítí »partnera« pro tu a tu velikost bot. Surovost nové generace je viděti v těchto oznámeních: »Přijal jsem jméno Smarov a odešel jsem od svých rodičů, jichž jsem se zřekl. Ivan Krjukov«, tak čteme kdesi. Jakási Irena Baskaková prosí Pavla Baskakova, aby se již nepokládal za jejího otce, poněvadž nejde za údejemi bolševictví. Rovněž tak Olga Katková a Dimitrij Orlov se chlubí, že jejich stará matka, dřívě tolik zbožná, přestoupila k bezbožníkům a poplivala kněze na ulici. — Dále jakýsi Eim Kirov zřiká se své ženy, protože se vyjádřila odmítavě o kolektivním systému na vsi. Helena Arbenina oznamuje, že opustila muž, protože je měšťácky žárlivý. — Tento letný přehled oznamovací části tisku praví nám o sovětském státě víc, než by zvědavý návštěvník viděl za několik týdnů.

Sověty — přátelé dětí. Moskevští uchvatitelé moci nespokojí se jenom blažícím vědomím »bratrské« pomoci při pokusech o zřízení sovětského Španělska. Nadání obchodním duchem, nechávají si tuto pomoc platiti dobrou valutou, uměleckými poklady země i jinými věcmi. V poslední době odvážejí sovětské památky do Ruska děti španělských proletářů. Jak sdělují zahraniční noviny, je těchto dětí v Rusku již několik tisíc a jsou vychovávány na útraty státu, t. j. pro mezinárodní armádu kominterny. Není třeba dokazovati, že tyto děti jsou dopodrobna zasvěcovány do všech plánů revoluční propagandy světové a bolševického teroru, aby později — neměl-li by se zdariti nynější pokus o zbolševisování Španělska měl nový pokus plný úspěch. — Ale i v samotném Španělsku pokračuje bolševické »školení« dětí horečně. V Barceloně vychází dokonce dětský revoluční časopis, sledující jedině cíl zamořiti komunistickou nákazou i mládež. Časopis »řídí« 10letý chlapec a jako spolupracovníci jsou přibírány děti pouze pod 14 let stáří. Zde možno se názorně poučiti, že bolšev. plány na zbolševisování Pyrenejského poloostrova jsou vypracovány do nejmenších podrobností. V revolučním štábu teroristy A. Ovsejenka (bývalého přednosty sovětské obchodní mise v Praze) jsou nejen strategové a odborníci pro vedení občanské války, ale i odborníci moskevské centrály rudé internacionály dětí, kteří již vědí, jak nutno »Malého reportéra« odborně řídití a připravovati půdu příští sovětské generaci.

Velkopá katedrála v Minsku bude stržena; na jejím místě bude postavena administrativní budova rozhlasové stanice.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Angličti katolíci a politické strany. Arcibiskup Westminsterský, Msgr. Hinsley, zúčastnil se výročního shromáždění přístavních dělníků. Ježto anglická strana dělnická (Labour-party) vydala leták stvoucí proti katolické církvi, vysvětlil arcibiskup stanovisko anglických katolíků vůči politickým stranám a dodal: »Protestuji se vši rozhodností proti tomuto postupu strany, ježž četní stoupenci jsou příslušníky katolické církve. Je jisté ponechána každému katolíku volnost, aby byl členem kterékoliv politické strany. Je však třeba, aby ve své straně hájil příkazy spravedlnosti a lásky.«

Výprava anglikánského duchovenstva, která se vrátila z rudého Španělska, neposlala dosud zprávu tisku pro různost názorů o náboženské politice Valencijské vlády a o všem, co výprava ve Španělsku shledla. Bylo proto ujednáno, že nebude podána zpráva do té doby, dokud se názor nevytříbí. Korespondent anglického listu »Universe« v Barceloně hlásí, že výprava byla při-

jata s vybranou zdvořilostí a spolehlivými průvodci dovedena jen tam, kam vláda chtěla. Před delegací bylo též náležitě zdůrazněno stanovisko katalánské vlády, která, ač je prý katolickou, jde v občanské válce s komunisty.

V «Church Times» uveřejnil svoje dojmy anglický biskup z Gibraltaru, který navštívil zase území obsazené národní armádou. I on byl přijat s největší zdvořilostí. Zjistil, že všude je úpný klid, pořádek a kázeň. Je prý též velmi dobře postaráno o oběti války, zejména děti a uprchlíky.

Belgie. Sněmování mezinárodní katolické filmové centrály. V hlavním městě Belgie sešli se vůdčí členové mezinárodní katolické filmové akce k významnému sněmování pod předsednictvím belgického kanovníka A. Brohée. Středem porad byla snaha vyšetřiti, je-li možno provésti směrnicí katolické filmové akce, vyložené v papežské encyklice «Vigilanti Cura». Byl pojat záměr založiti v různých zemích katolická hnutí pro film podle vzoru americké Ligy slušnosti. Po důkladných poradách bylo oficiální dîner, jehož se zúčastnili belgický ministerský předseda Paul van Zeeland a papežský nuntius v Bruselu Msgr. Micara. Na konci sněmování přijal předsednictvo katolické filmové akce kardinál primas Msgr. van Roey v Malinu.

Francie. Světová výstava a Katolická akce. Již na koloniální výstavě pařížské byla katolická církev důstojně reprezentována. Katolický pavilon byl dle slov ministra kolonií «pravou sensací». Tisíce návštěvníků obdivovaly práci a činnost katolických misionářů a teprve potom získaly skutečnou představu o zásluhách misionářů pro civilizaci. Také projektovaný katolický pavilon na letošní světové výstavě má poznovu ukázati nevyčerpatelné zdroje duchovní, které církve i v dnešní době všem národům skýtá. Katolický pavilon bude stát na výšinách bývalého Trocadera ve stínu velkého kříže, týčícího se nad pavilonem, ozdobeným též obrazem Matky Boží, pod jejíž ochranou bude tak celá výstava. Církevní kruhy francouzské snaží se vyzdobiti pavilon co nejlépe. Kardinál arcibiskup pařížský Verdier vydal též zvláštní výzvu, předčítanou s kazatelen o neděli Devítník a vybízející ku sbírkám na vybavení katolického pavilonu. Kardinál vyzdvěl v listě okolnosti, že světová výstava bude uprostřed politických a sociálních zmátek dokladem důvěry národů v mír. Duchovní síly celého světa budou tak spolupracovati na tomto díle míru. Katolický pavilon bude mít název »Papežská katolická výstava«. V pavilonu budou umístěny diagramy, sbírky a přehledy o misijní činnosti církve, o heroismu misionářů a jejich zásluhách o civilizaci. Uspořádáním pavilonu byl pověřen P. De Reviere a proslulý architekt Tournon. Vedoucí myšlenkou je ukázati světu kultu církve, její učení a výchovnou činnost a konečně i sociální službu prokazovanou lidstvu dodnes. Uprostřed výstavy, obklopena pavilony ostatních národů, bude se tu církev jeviti jako jediná strážkyně duchovních hodnot, bez nichž není možný pravý pokrok lidský.

Blum chce uskutečnit beznáboženskou školu v Elsasku. Před krátkým časem zakročili poslanci z Elsaska-Lotrinska u ministerského předsedy Bluma, ve věci prodloužení školní docházky o 1 rok. Nyní dostalo se poslancům odpovědi: Buď Elsasko uzná požadavek vlády, aby školní docházka trvala u chlapců 9 roků (což Elsasko jednomyslně zamítá), naucež bude zachováno náboženské vyučování na školách. Bude-li vládní požadavek zamítnut a Elsasko i nadále trvati na 8mileté školní docházce, zavede francouzská vláda i zde školní zákony francouzské, t. j. laickou beznáboženskou školu. Odpověď Blumova, která není ničím jiným než nejhrušším nátlakem, vyvolala veliké rozhořčení. Již před 12 léty pokoušel se Herriot se svojí vládou zavésti v Elsasku-Lotrinsku laickou školu, ztroskotal však o naprostý a jednomyslný odpor obyvatelstva. Doufejme, že i tentokrát katolíci zvítězí.

Zápas o štrasburskou vysíláčku. Dne 20. a 27. února konaly se ve Francii volby do rozhlasových poradních sborů. Při posledních volbách zvítězila kandidátka »Rozhlasové rodiny«, zatím co kandidátka levicových posluchačů rozhlasu získala nepatrný počet hlasů. Útok levičáků soustředil se tentokrát na vysíláčku štrasburskou. Jejich kandidátka vedlí zástupci rudého syndikátu učitelů a socialistických organizací, zatím co vlastní průvodci tohoto boje, zednářští politickové levicových stran drželi se v ústraní, majíce svoje jmenování vládou předem zajištěno.

Proslulá procesí v Saint Malo konalo se za účasti daleko přes 20.000 věřících. Vedlí arcibiskup z Rennes. Ministr námořnictví a starosta města se tentokrát nezúčastnili, ač jiná léta tak činili. Oba jsou příslušníky lidové fronty.

Holandsko. Katolický film v Holandsku. Holandský episkopát ustavil společnou komisi pro všechny diecese, která vypracovala plán pro soustředění filmové akce katolíků v Holandsku na podkladě schváleného návrhu z Říma. Plán komisi vypracovaný je závazný pro všechny diecese a dostal biskupské schválení. Tuto »Katolickou akci pro dobrý film« povede společnost podpořená autoritou biskupů. Výbor má předsedu jmenovaného episkopátem a má za úkol buditi nejen zájem o dobrý a potíratí špatný film, ale i vybírati filmy, posuzovati je a dávatí pokyny filmovým výrobcům a domáhati se u nich nápravy. Bude založena též poradna a půjčovna filmů. Pro právní otázky

bude zřízena zvláštní komise z právníků. Filmová akce katolická počítá s všestrannou podporou katolíků; bude vydávati vlastní lidový časopis filmový, chce pořádati filmové neděle se sbírkami pro svoje účely. Má býti také uvedeno v činnost hnutí, které by vychovávalo katolické publikum.

Z Amsterodamu přichází zpráva, že židovské kruhy se obírají myšlenkou zřídati vysílací stanici, která by sloužila židovské kulturní propagandě a čelila protizhidským vysíláním některých středoevropských stanic. V úvahu přichází prý Svýcarsko nebo Československo.

Komunisté pracují i mezi holandskou mládeží. Netvoří sice pravidelných skupin, ale podle pokynů komunistické internacionály mládeže snaží se pomocí buněk vniknouti do politických a náboženských organizací. K tomu cíli ustavili v Holandsku spolek pro kulturu, vzdělání a osvězení, který pořádatím různých podniků a kursů snaží se mládež získati pro komunistické ideje a ovládnouti stávající organizace. V Amsterodamu má toto sdružení na př. 3000 členů a snaží se získati i jinde členy. Staly se případy, že mládež katolická nechala se na některých místech zlákati libivým programem tohoto sdružení.

»Pro Deo«, odbočka ženevské organizace protibezbožnické, byla zřízena v Holandsku v říjnu m. r. Výkonný výbor a sekretariát uveřejnily nyní zprávu o vykonané práci. Předně byly sbírány doklady o činnosti bezbožníků a stoupenců novopohanství v Holandsku; materiálu takto získaného bude použito pro výstavu, chystanou k příštímu sjezdu holandských katolíků. Komise »Pro Deo« bude vydávati 8—10krát do roka čtyřstránkové lidové psané letáky, obsahující výklad náboženských pravd, mravotuku a obranu proti útokům na tyto. První takový leták již vyšel nákladem 400.000 exemplářů. Přípravuje se též vydání přednášek o ateismu, dále lidové vydání náboženských knih a katechismu pro námořníky, nejvíce ohrožené ve víře. Na letáky vydané levičí o poměrech ve Španělsku bylo reagováno dvěma protiletáky. Komise konečně navázala styky s ostatními odbočkami v cizině.

Itálie. Dne 8. února zemřel v Turíně P. Ribero, představený dobročinného ústavu »Piccola Casa«, založeného bl. Cottolengem, jehož byl P. Ribero pátým nástupcem. Je to nejen největší dobročinný ústav v Turíně, ale i v celém světě. Přes 8000 ubožáků a opuštěných lidí nachází tu zdarma přijetí a péči. Ústav má i mnoho poboček v jiných italských městech. P. Ribero nazývali chudí žertovně »Otec ano« ježto každé jejich prosbě vyhověl.

Maďarsko. Příští mezinárodní eucharistický kongres, v pořadí již 34., bude se konati ve dnech 26.—29. května r. 1938 v Budapešti. Téhož roku bude Maďarsko slaviti 900leté výročí smrti sv. Štěpána, prvního krále uherského. Program kongresu byl prozatím stanoven následovně: pontifikální mše svatá kardinála—legáta se společným svatým přijímáním, eucharistické procese na lodích po Dunaji a slavnostní průvod hlavní třídou Budapešti. Přípravný výbor počítá s účastí nejméně 1 milionu kongresistů.

Také maďarský arcibiskup Szmrecsany vydal pastýřský list o komunismu a jeho nebezpečí.

Německo. Nebojácny kardinál. O 15letém výročí papežské korunovace sloužil mnichovský kardinál Faulhaber v katedře sv. Michala pontifikální Bohoslužbu. V kázání, které kardinál při této příležitosti měl, poukázal nebojácně na medodržovaný konkordát se strany německé vlády. Tak zejména vytýk ostře: ohrožování náboženské svobody, pokusy o odstranění volného styku Vatikánu s biskupy a biskupů s kněžstvem. Ochrana kněžstva se strany státu, zaručená konkordátem je rovněž soustavně porušována; kardinál uvedl, že národně socialistické listy jsou denně plny nenávisných výpadů a útoků proti kněžstvu. Bylo porušeno nejen konkordátní ujednání o katolických školách a soukromých školách řádových, ale i ustanovení konkordátu o tom, že řádové sestry budou ponechány na školách jako učitelské síly. Tato všechna ustanovení konkordátu jsou porušena. A kardinál pokračoval: »Dopisy biskupů jsou zabavovány, kněžší zatýkáni, církevní majetek konfiskován, stát propouští učitele náboženství a řádové síly učitelské, zakazuje církevní průvody a nebrání rozšiřování pustých výmyslů a pomluv o církevních hodnostářích. Konkordát sjednaný mezi katolickou církví a Německem v r. 1933 nemůže býti zrušen a zhanoben, nechceme-li jednatí nečestně. Celý svět dnes vidí že konkordát byl podepsán toliko proto, aby byl získán čas a moc, aby později, až bude volná cesta, mohla býti církev zbavena všeho vlivu.« Kardinál pak ukončil slovy: »Nechceme konkordát odstraniti; jestliže se tak ale děje se strany státu, tu mechtí nezapomínají vedoucí osobnosti, že vzjede tím státu větší škoda než církvi, ježto podobné jednání poškozují v cizině vážnost Německa«. Přepínený kostel naslouchal s utajeným dechem slovům nebojácného církevního knížete. Když kardinál jmenovitě uváděl případy nedodržování konkordátu, zavznělo kostelem včokráté rozhorčení: »Přijí! Když se kardinál zmínil též o tom, že i Hitler poslal blahopřejný telegram Svatému Otci, přijali to věřící se sarkastickým úsměvem. Po Bohoslužbě připravily na kostelním náměstí tisíce věřících nádherný hold mi-

lovanému arcipastýři. Jednohlasně bylo provoláváno: Sláva kardinálovi! Necht' žije! Také korunnému princí Ruprechtovi Bavorskému, který se rovněž zúčastnil Bohoslužeb, byly projeveny davem srdečné ovace.

Poslední pastýřský list německých biskupů měl živou odezvu v časopisech, které s obsahem polemizují. Tak úřední orgán nejvyššího vedení strany »Der S. A. Mann« tvrdí, že »politika biskupů vrhá národy v náruč boševismu. Děkujeme vůdci, že Německo prohlédlo a že bylo v posledním okamžiku zabráněno nejhoršímu. Nikoliv národní socialismus, ale církev znásilňuje německého ducha. Dnes jsme svobodni a nikdy se nevrátí více doby, kdy jste ovlivňovali německého ducha.« Je po těchto projevech ještě naděje na smír?

Také Rosenberg odpovídá biskupům. Stalo se tak na vzpomínkové slavnosti v Lippe na paměť volebního vítězství z r. 1933. Rosenberg mluvil o světovém názoru a otázce výchovy, kteroužto řeč dlužno považovati za oficiální odpověď strany na snahy episkopátu o záchranu křesťanské výchovy mládeže. Rosenberg prohlásil opět, že národní socialismus není zjevem pouze polit.-sociálním. »Nikdy jsme nechtěli polovičních stoupců, nýbrž jen celé muže. Hlavním požadavkem naším, od něhož nemůžeme nikdy ustoupiti je, aby výchovu budoucího pokolení prováděla jediná a pouze národně sociální strana a národně sociální stát.«

Kulturní doklady z Německa. Národně socialistický žákovský časopis »Hilf mit!« otiskl nedávno pohádku »Žid v trní« s tímto úvodem: »Rečti a fimšti spisovatelé zaznamenali, že ve starém Egyptě bylo mnoho zločinců a zlodějů, kteří spojivše se s loupežnými kmeny z egyptských pouští v zemi loupili, pleníli a vraždili. Egyptský král vyhnal tuto sběr ze země. Vedení knězem Osarsiphem, který nazýván byl potom Mojžíšem, vystěhovali se do Palestiny a stali se tam vyvoleným národem židovským.«

Co se děje v Německu. Vrchní prezident westfálský odňal jednomu gymnasiálnímu profesoru-knězi právo vyučovati náboženství, ježto týž při studentské mši přečetl studentům pastýřský list. V Opladenu byl ředitel arcibiskupského gymnasia Dr. Neuenhäuser zbaven svého úřadu a profesorského místa, ježto zakázal členům Hitlerovy mládeže účast na povinném projevu.

Nový způsob proticírkevního boje. Vyhlášený kazatel, farář Göttl od sv. Petra v Mnichově (nejstarší farnost uprostř. města), byl Gestapem přinucen do 48 hodin opustiti Mnichov a arcidiecési. — Posní pastýřský list Ermlandského biskupa, jednající o tom, zda pronásledování církve v Německu bude pokračovati, byl státní policií zabaven. Biskup ostře protestoval u ministra kultu v Berlíně proti opětovnému porušení konkordátu.

Pasovský biskup Simon Konrád ve svém postním pastýřském listě uvádí 10 bodů, jimiž se mají řídit rodiče při výchově dítěte:

1. Pečovatí o náboženského ducha v rodině: nezanedbávati společnou modlitbu, pátéční půst a medální povinnost. Pamatovati, že nejlepší výchovným prostředkem je dobrý příklad rodičů, zejména pokud se týče zbožnosti a náboženského vyučování.
2. Zabráni, aby k dětem nemělo přístup, co by na ně mohlo máti špatný vliv, bdíti nad jejich styky ve škole i mimo školu.
3. Snažiti se o vlastní prohloubení náboženských znalostí, aby mohli dětem poradit v duchovních rozporech a nesnázech.
4. Spolupracovati s duchovními na přípravě ke sv. svátostem.
5. Věsti děti ve srozumění s duchovním rádcem k co nejranějšímu a nejčastějšímu sv. přijímání.
6. Laskavě, ale pevně vychovávatí děti od nejútlejšího mládí tak, aby vliv autority rodičů působil i potom, když dospívají a odcházejí z domova.
7. Pečovatí o to, aby si děti navykly účasti na náboženských cvičeních a pobožnostech.
8. Udržovatí styk s duchovním rádcem a hleděti, aby dorůstající děti přišly s ním do styku, aby tak byly využity všechny možnosti, které církev pro výchovu děti nabízí.
9. Posilatí děti do nějakého náboženského sdružení, ať už do Mariánské družiny nebo jiného náboženského spolku.
10. Vyhledávati dětem za kmotry při křtu a birmování takové osoby, které zaručují náboženskou výchovu děti pro případ, že Báh rodiče odvolá k sobě.

Řecko. Všeobecný pravoslavný sněm, konaný v Athénách, vzbudil pozornost celého světa. Hlavní orgán pravoslavné církve řecké vyzvedá nestrannost zpravodajství papežského listu »Osservatore Romano«. V časopise »Estia« protestuje předseda kongresu Alivisatos proti tvrzení německého listu »Münchener

Neusten Nachrichten«, že účelem kongresu bylo spojití pravoslavné církve k boji proti papežství. »Kongres«, dodává Alivisatos, »naopak zdůraznil nutnost společné práce pravoslavné církve se všemi církvemi křesťanskými a zvláště s církví katolickou«.

Španělsko. Osudy generála Kapucínů za španělské revoluce. P. Melchior da Benisa, byl v l. 1926—1932 generálem kapucínského řádu. Podařilo se mu uprchnouti ze Španělska a meška nyní v Římě. Před krátkým časem přijal ve slyšení katolické novináře a vyprávěl jím o svých příhodách v době bolševického pronásledování ve Španělsku. Když složil úřad generála řádu, vrátil se P. Melchior do rodné provincie ve Valencii, kde v r. 1934 se stal provinciálem. Pracoval zcela nerušen až do července 1936, kdy vypukla revoluce. Její příčiny tkví podle názoru P. Melchiora v neuvěřitelném slabosti liberálních vlád španělských, které ponechaly bolševické propagandě plnou volnost. V červenci musil býti klášter, jehož byl P. Melchior představeným, na rozkaz lidové fronty vyklizen. Děk zákroku příznivého lékaře, stoupence lidové fronty, bylo mu dovoleno přesídliti do rodné obce Benisa, kdežto ostatní členové konventu byli zatčeni a upř dodnes ve vězení v Totana. Po celý srpen bydlil P. Melchior v Benise. Pak jej odvezli do Alicomte, kde prý bude lépe chráněn. Tam byl však postaven před revoluční soud a uvězněn. Musil ztráviti více týdnů ve vězení v Castello di San Barbara, uprostřed několika set ostatních vězňů, kteří zde dleli jedině proto, že nebyli bolševiky. Konečně se vlivným přátelům podařilo vymoci pro P. Melchiora povolení k odjezdu do Francie. Na hranicích byl však zadržán katalánskými anarchisty, kteří při prohlídce našli u něho medailku Srdce Páně. Byl dopraven zpět do Barcelony a postaven před revoluční tribunál, jehož soudci byli neobyčejně zdvořilí, když poznali, že zatčený řeholník je bývalý generál Kapucínů. Byl osvobozen a bylo mu dovoleno odjetí ze Španělska.

Prodá se levně promítací stroj »FILMOLI«, zařízený na diapásky — se stěnou promítací, zakrytý na okna, podstavcem a četnými diafilmy, které se hodí pro Katolickou akci.

Na »Katolika přispějí: Kč 14.— sl. M. Jiráková, Smíchov, dp. Kydliček, Úvaly. **Kč 4.—** Ing. Bulán, Lnáře.

Katoličtí posluchači rozhlasu! Je Vás jistě úctyhodný počet, který by musil býti náležitě respektován při sestavování rozhlasových programů, kdybyste si uvědomili sílu jednotně projevované vůle.

Doba jest taková, že k účinnému uplatnění jakékoliv myšlenky a jakýchkoli oprávněných požadavků jest třeba množství a organizace. Jednotlivec nemůže ničeho.

Z té příčiny ujal se Poradní sbor pro katolický rozhlas sčítací akce katolických posluchačů rozhlasu. Vašich přihlášek požádá Poradní sbor při svých jednáních s rozhodujícími činiteli československého rozhlasu, aby katolické požadavky byly uplatňovány spravedlivou měrou. Dosavadní programy rozhlasu nás nemohly ani zdaleka uspokojiti, poněvadž se Váš hlas nemohl projevit v Radiojournalu žádným způsobem.

Proto pokládej každý z Vás za svou povinnost, přihlásiti se mezi katolické posluchače radia listkem, který Vám dole předtiskujeme. Poznáváme vyslovně, že Vám zaslaním přihlášky nevzejdou kromě poštovního 30 halerů žádné jiné výlohy. Využijte této mimořádné příležitosti, abyste uplatnili svůj vliv a prokázali svoji početní sílu.

Katolická akce (Poradní sbor pro věci rozhlasu).

Zde odstříhněte a nebudete-li ničeho jiného připsovati, než jak vyznačeno, vložte do obálky známkové 30 hal. známkou a pošlete na adresu: Katolická akce (Svatováclavská Liga), Praha IV., Hradčanské náměstí č. 8.

Sčítací listek katolických posluchačů rozhlasu.

Rozhlasová koncese číslo: pošt. úřadu v

Jméno a příjmení:

Povolání:

Adresa:

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské nám. 8. Redakce a administrace tamtéž. Vychází 1. a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo sek. úřtu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Řídí Dr. Fr. Formánek. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvem pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“

Vychází čtrnáctidenně

Roč. II. [XIX.] Březen 1931

číslo 6

Kříž hříchu.

Tři kříže rýsují se na krvavém obzoru, tři kříže vyrůstají ze tmy a děsu Golgoty. Prostřední — kříž lásky — usmíří Boha s lidstvem a stane se pro všechny lidi všech věků znamením nekonečného milosrdenství a neskonale lásky Boží. Kříž pokání, na němž lotr na pravici obdržel od Ježíše nejkrásnější a největší zaslíbení, povzbuzuje ty, kteří zaslouženě trpí a uznávajíc svou bídu a hříšnost stávají se hodnými ovoce vykoupení. Kdežto obě tato dřeva v nás vzbuzují pocit vděčnosti a naděje, zachvějeme se hrůzou, a beznadějnou úzkostí při pohledu na kříž Gesmasa, lotra na levici. Rouhání, zoufalé sobectví a marnost všeho pozemského, to vše nám zní s kříže třetího, s kříže hříchu.

Hřích, zapovězené ovoce, které nejvíce chutná, triumf svobodného člověka nad ponižujícími a fanatickými zákony a předpisy, ukojení nevinných pudů, osvobození od nepřírozené askese, jásoť, radost, světlo vítězící nad otroctvím tmářské Církve, to vše že je křížem? Zdá se nám to nemožným; strom v ráji, dřevo, na němž visel Gesmas, smutné zástupy zoufalců a sebevrahů nám to však dokazují.

»Budete jako bohové!« »Toto všecko tobě dám!« Lhář od počátku zná svůj vliv na člověka a ví, že tak jako první Eva dychtivě sáhla po jablku, budou i jiní zaslupenci utíkat za cinkotem pozlacených cetek a vůní sodomských jablek, až uváznou v jeho síti. Než ďábel je tvrdý pán. Hned po hříchu ucítí člověk trpkost a trýzeň. Bůh, dříve tak dobrý, zdá se mu strašným pánem. Dobrota z jeho trůnu zářící mění se ve spravedlnost, která šířá vše, co není odolné, vše, co není chráněno rouchem milosti. Fantom štěstí, před hříchem tak bůhvívý, zmizel. Či je možno nazvat štěstím krvavé ruce Kainovy, žár a zápach Neronových živých pochodní?

»Čím něžnější je květina radosti, tím čistší musí být ruka, která je trhá« (Jean Paul). Není možno, aby krásné květy pokory, něžnosti, čistoty a všech ctností měly kořeny v duši sobecké, pyšné, hrubé a nečisté. Z lásky k sobě měl by každý hledět varovati se hříchu, nedokáže-li toho z lásky k Bohu. Vždyť jen tak nastoupí v jeho srdci klid místo nepokoje, vnitřní uspokojení místo výčitek a láska místo nenávisti.

Hřích však má ještě horší ovoce: každé břímě dvojnásob ztíží. Je úžasně, kolik utrpení snese poměrně lehce člověk, jehož netísní vina; avšak naopak vina, hřích je to, co stravuje nejlepší naše síly a naši odolnost vůči bolesti. Jako jarní mráz, po němž iistě

přijde teplé léto, jeví se utrpení v duši šlechetné, kdežto duši zkažené věští utrpení — mráz podzimu — ledový chlad zimy.

Hřích je nejtěživější ze všech křížů. »Víme zajisté, že veškeré tvorstvo spolu stěná a trpí bolest až dosud« (K Řím. 8, 22). Vše trpí pod hříchem, pod tímto jediným opravdovým a vlastním dílem člověka. Ano, člověk — král tvorstva — přinesl zemi nepokoj, jeho ruka ji vložila do skráně kletbu. Příroda se kaje za jeho hříchy; dává mu však naopak často cítiti svou moc a přinutí jej k nedobrovolnému, ale stejně trpkému pokání, jež mu ovšem viny neumenší. »Bůh ozbrojuje všechny živly k pomstě na svých nepřátelích.«

»Poznej, jak trpké a zlé je opustiti Pána Boha svého!« Prohlédni křesťane, a uzři hroznou moc hříchu na této zemi; rozněť v své duši žizeň po vykoupení sebe a všeho, co Ti je blízké! Temné stíny kletby kříže Gesmasova táhnou se do věků a dálek. Bída těl, bída duší. Zoufalé úpění obětí rdoušených železnou košilí zlého návyku proniká tmou prokleté noci. Neuděláš v ní jistého kroku, aby ses neřítíl do propasti. Stěž se proto, křesťane, růžových pout pokušení, aby se ti nestala okovy, z nichž Ti nikdo nepomůže. Viz konec lotra na levici. Odvrať svůj zrak od kříže Gesmasova, vezmi na sebe dřevo pokání a obejmí Kristův kříž lásky, neboť jen tak učiníš šťastným svůj život časný i věčný.

Křesťanská spravedlnost, základ nové společnosti.

Divili se pohané hloučku věrných» Hle, jak se milují!« Neboť bohatí se milovali s chudými a bratřími si byli pán s otrokem, což byla v starém Římě věc úžasná a neslýchaná. A v té vzájemné lásce prvních věrných byla vítězná síla křesťanství, která na troskách pohanického světa vytvořila svět nový, plný krásy a ctností. I tento pýtomný rozvrat, jimž pro nevěrnost předěšlých století jest trestána Evropa, překoná křesťanství opět silou vzájemné lásky křesťanů, která v dvacátém století zase vytvoří nový svět plný krásy a ctností.

Ale v této době, kdy většina evropských obyvatel zve se křesťany a kdy křesťané vládnou státům a tvoří zákony, bude forma vzájemné lásky křesťanů jiná, než tehdy na počátku, kdy křesťané byli malý hlouček pronásledovaných. Tehdy projevovala se křesťanská vzájemnost v ochotném dávání darů a v láskyplném podporování se navzájem. Dnes projeví se táž křesťanská vzájemnost naštolením křesťanské sociální

spravedlnosti, která zajistí každému bezpečné, pokojné žití, důstojné křesťana.

Idea křesťanské sociální spravedlnosti jest v této době ideou revoluční. Jest škoda, že to křesťané jen pozvolna začínají chápat, právě jako příliš opožděně začínají slyšet vyzývání Otce křesťanů k boji za křesťanskou spravedlnost ve společnosti. Ještě nedávno byli přemnozí z křesťanů v sociálních věcech klidně pasivní domnívající se, že všechen sociální úkol křesťanství pozůstává v zušlechťování jedince. Toto mínění v podstatě liberalistické se však vůbec nesrovnává s naukou Církve. Jest přece pošetilé a bláhové vyčkávati až všichni lidé, žijíce dokonale křesťansky budou si vést ve společenském životě spravedlivě. Vždyť jsme všichni lidé hříšní a mnozí z lidí vůbec nechtějí žítí křesťansky, majíce svobodnou vůli. A tu jest tedy třeba rozlišovati: K ctnostnému životu nelze sice nikoho přinutiti, ale nebylo by křesťanské připouštěti, aby pro hřích a zpronevěru jednoho, hynuli druzí v nedostatku, v nejistotě a zoufalství, rouhajíce se Bohu pro nespravedlivost lidí. Musí být tedy ten, kdo nedbá svých povinností vůči bližnímu a celému společenství, donucen k jejich plnění a to takovými prostředky, jichž dbá i nevěrný, totiž veřejnou a státní mocí a vůbec silou společenského zřízení. Žádá proto křesťanská sociální spravedlnost, aby mravní zásady

křesťanské, vztahující se na vzájemné společenské soužití, došly co nejdokonalejšího a nejvhodnějšího vyjádření také v právním zřízení společnosti. I není křesťanská spravedlnost, jako žebrák, který se nehnevá, že byl zle odbyt, ale jest jako rytíř v oděni, připravený mečem hájit všechny slabší proti zpupnosti a útisku silnějších.

Tato řeč jest ovšem tvrdá pro ty, kdož stále mluví cosi spleteného o velikém rozdílu mezi vnějším a vnitřním. Ale právě toto protestanské rozdělování života na část vnější a vnitřní, toto neblahé oddělování duše od těla, ochromilo život Evropy a stalo se příčinou tohoto rozvratu. My však víme, že tělo a duše jest jeden člověk a že vnější jest k tomu, aby bylo výrazem a symbolem vnitřního. Proto nezanedbávejme hmotu, ale chápeme se jí, abychom ji uvedli v řád ducha. A ti, kdož by chtěli míti křesťanskou ctnost a spravedlnost hodně skrytou a co nejneviditelnější, jsou nejspíše estetičtí či salonní křesťané století nejbližší minulých a nebude jich dbáno.

Boj za křesťanskou spravedlnost zajisté nebude lehký. Bude však vítězný. Otec a vůdce křesťanstva vyzval již bojovníky a ti, kdož jsou srdci statečných a čistých řekli: »Bůh tomu chce!« Brzy podíví se zase svět: »Hle, jak jsou spravedliví!« A křesťanská spravedlnost obnoví tvářnost země. S t a n. V y c h y t i l.

Akce katolická a politika.

(Dokončení.)

Členství ve straně je čímsi přirozeným. U některých katolíků ujal se mínění, že politická strana má sama v sobě cos zlého, ba že se rodí domněle z nenávisti a že šíří nenávist lidí jiného předsvědčení. Tomuto názoru nemůžeme přisvědčiti. Neboť i v ideálně dokonale společnosti, v níž by všichni pracovali pro dobro celku, budou různá mínění o metodách práce. Ty pak jsou počátkem stran.

Beze sporu zlou věcí budou zřejmě zaujatost a nenávist stranická, jež se rodí tam, kde není zásad křesťanských, nebo kde nad nimi vítězí nenávist pohanská.

Katolická akce nemůže sloužit straně. Vše to, co jsme dosud řekli o poměru k politickým stranám, týkalo se katolíků.

Nyní po pořádku si všimněme, jak se má v praxi K. a. chovat k politickým stranám. Nejprve je třeba si uvědomit, že organizace K. a. nemohou býti kruhem politických stran i když ony strany by byly co nejvíce katolické, jak podle členů, tak podle programu.

Členové K. a. jako katolíci mohou příslušet k těm politickým stranám, které svou činnost opírají o křesťanské zásady. Pokud jde však o vůdce K. a., mohou sice býti politickými stranníky, nemohou však býti vůdci stran a nemohou řídit politická shromáždění. Má to své oprávněné odůvodnění. K. a. musí podle povahy svého určení státi nad stranami; když strany rozdělují, ona je musí spojovat. Jakmile vůdci K. a. stanou se vůdci politických stran, hned začnou škodlivé obžaloby Katolické akce ohlašující, že se stala složkou té neb oné strany.

Abychom dodali našim vývodům váhy, uvedeme mínění Sv. Otce Pia XI., týkající se poměru K. a. k politice. Sv. Otec pravil 30. září 1930 k Svazu italských katolických mužů toto: »K. a. stojí i pracuje nad i mimo všechny politické strany, nechce pracovat pro stranu, ani nechce být politickou stranou.« Také v listopadu r. 1929 v listě primasovi Španělska praví: »K. a. se zřetelem na svou povahu a cíl, které jí staví nad i mimo všechnu politickou činnost, nemůže být nikdy

(Z článku Msgra Vl. Gniazdowského v časopise »Ruch Katolicki«.)

směšována s organizacemi, majícími cíle čistě politické.

Kdy se K. a. obírá bezprostředně politikou? K. a. musí se držet daleko od politiky i politického boje. Jsou však případy, kdy K. a. jako organizace musí vystoupiti proti té neb oné straně politické a vést boj s politikou určitých skupin.

A proto K. a. přece se bude vměšovat do politiky, řekne někdo. Ovšem, K. a. zaujme stanovisko k politice, když ona bude se zabývatí věcmi náboženskými a mravními, v nichž rozhodující hlas přísluší církvi. Není možno při tom pominout opět slov sv. Otce Pia XI.: »Neboť vedeme-li boj o svobodu církve, o posvátnost rodiny a školy, o svěcení dnů zasvěcených Pánu, pracujeme jen nábožensky, bráníme jen víru. V těch a podobných případech nevyvíjíme činnost politickou, to politika dotkla se náboženství, dotkla se oltáře.« A tu zdůrazňuje Sv. Otec, že tehdy všichni, kteří dbají o důstojnost apoštolských spolupracovníků, musí bránit Boha a Jeho víru, kterou jim svěřil. Katolická akce připravuje po křesťanskou pro život politický. Civardi ve své příruční knize o K. a. se vyjádřil, že definice Katolické akce zní: Ne činnost politická, ale vzdělání politické. K. a. má proto vychovávat ve svých řadách křesťanské pracovníky politické tak, že těm, kteří vycházejí na jeviště politické, dává výchovu v zásadách katolických, světový názor katolický. Aby dovedli každý krok v stranicko-politickém životě učiniti po katolicku, a na všechno měli katolické hledisko.

Občanská výchova v křesťanských zásadách je to, čím je povinna K. a. obdařovati příští pracovníky politické. Ve vzpomenuť již promluvě ke katolickým mužům, praví Sv. Otec, že K. a. chce připravovat politické svědomí občanstva, vzdělávajíc je rovněž na tomto poli v duchu křesťanském a katolickém.

Katolická akce má přemoci nenávist láskou. Ke konci připomeňme si úlohu, jakou má splniti K. a. v celém světě (a v Polsce). Máme na

mysli zde křesťanskou lásku, které se tolik nedostává v politickém životě. Jest dokázanou skutečností, že v řadách K. a. v Polsce seskupili se lidé náležející různým politickým stranám — (jak poučné pro nás, pozn. překladat.) — a ti ve většině případů dokázali, že jsou s to shodně spolupracovat tam, kde jde o zájmy Boží. Jest si přát, aby srdečná láska, která začíná spojovat v K. a. katolíky rozdělené nejednou v přesvědčení politickém, obsáhla v sebe i život politický, aby oslabil a pak i zničila politický boj a nezávist. O to se musí K. a. přičiňovat ve jménu lásky Kristovy a Jeho velkého Díla.

PRAVOSLAVNÍ A PAPEŽSTVÍ.

Ozvěna výročí papežské korunovace mezi ruskými pravoslavnými.

Mýšlenka papežského primátu se vyjasňuje postupně v myslích i těch Rusů, kteří žijí mimo lůno katolické církve. Známý pařížský emigrantský časopis »Vozrožděnjě« uveřejnil významný článek pod názvem »Svátce ve Vatikáně«, ve kterém ukazuje Rusům, jaký neohrožený obránce proti bolševismu povstal v době papeže Pia XI.

Článek poukazuje na první čin papežův, když ve své řeči ze dne 18. prosince 1924 se jal hájiti svět proti bolševismu, vysvětlil důvody pro podporu hladovějících dětí v Rusku, mluvil o velkém nebezpečí, které hrozí celému světu z komunismu. Časopis pak připomíná veliký protest papežův ze dne 12. prosince 1927 proti »spiknutí mlčení«, které nastalo kolem náboženského pronásledování v Rusku, které nazval »smutným zjevem, doprovázeným skutky barbarství skoro nemyslitelnými ve XX. století před civilisovaným světem.«

Po celém světě jest znám apel papežův, vyzývající všechny k modlitbě, aby byly odčiněny sakrileje spáchané v Rusku. Následuje pak dlouhý výklad o encyklice »Quadragesimo Anno«, jejíž ruský překlad jest dobře znám mezi ruskými emigranty, a dokonce v Rusku samém.

Článek pak vypočítává i nedávné různé skutky papežovy proti bolševickému nebezpečí, zvláště za španělské války, která jen potvrzuje varování Pia XI. Katolická církev se vyjádřila jasně v odmitání komunismu a bezbožecké sovětské moci. Článek končí touto výzvou k ruským pravoslavným: »Nyní, co Pius XI. je upoután na lože bolesti, při vstupu do XVI. roku svého pontifikátu, jest povinností všech Rusů, aby stále vzpomínali na podporu, kterou poskytla nejvyšší hlava katolické církve v boji proti uchvatitelům jejich vlasti.«

Další zajímavý článek vyšel v polském časopisu »Oriens« z pera ruské konvertitky Zofie Rudzinské, která unikla bolševickému vězení. Prohlašuje, jak jí byla jedinou útěchou a silou v utrpení víra ve Svatou Stolicí, a pokračuje: »Chtěla bych, aby Svatý Otec věděl, kolik srdcí v širé Rusi a uprostřed bílého sněhu vyhnánství bije hlubokou láskou k němu, se stálou myšlenkou na Něho. Přála bych si, aby Svatý Otec věděl, jaké milosti šíří Bůh mezi pronásledovanými dušemi v Rusku . . .

V dařekých bílých pláních Sibíře jsem se mohla bezpočtykrátě přesvědčiti o lásce k papežovi, a to nejen mezi katolíky, nýbrž i mezi pravoslavnými. Kolik sibiřských sedláků, když se dověděli, že jsem katolickou, a ve vyhnanství pro víru, vyjádřili mi své pocity hluboké sympatie pro Otce křesťanství. Tyto duše po tolika utrpeních, právě, že myslí a cítí ještě jako křesťané, instinktivně hledají pomoc a ochranu ve Svatém Otci. Kolikrát jsem slyšela z jejich úst: »Je náš ochránce, náš pravý Otec. Jenom On chápe naše utrpení a modlí se k Bohu za nás.« To jsem slyšela ze sta a sta úst. On je papežem Rusů.

Robert Mäder:

MILIARDY DŮKAZŮ JSOUNOSTI BOŽÍ.

Jsoucnost Boha dokazují ti, kdož Ho popírají. Dalekohledem a drcbnohledem prozkoumávají nejdálčenější hvězdné světy a kapky vody, nebe i zemi a svět atomů, aby našli nějaký důkaz, že Ho není. Nijakého nenalézají a nijakého nenajdou. My jsme na tom lépe. Naše důkazy o Bohu kvetou v miliardách na zelených loukách. v miliardách svítí na nebi, v miliardách táhnou vzduchem a mořem. Svět, celá příroda jest jediná kniha. Každá bytost jest v ní jednou větou. Důkazem o Bohu.

Přes to, že chodíme již 600 let do školy, nepostoupili jsme vlastně příliš za abecedu. Naučili jsme se trochu slabikovat v chemii, ve fyzice, v botanice a astronomii. Toť vše. Pravíť zklamavý veliký Haller: »Žádný stvořený duch nepronikne do mřítva přírody! Jest příliš šťasten, ukáže-li mu vrchní slupku!« Ještě neumíme dobře čísti. Čím více se však naučíme čísti, čím více objevíme dosavad nezbadaných světů, tím více zákona a myšlenky nekonečně veliké Bytosti najdeme v slunci a v zrnu pisku v stěb. u trávy a v mušce a řekneme s tvůrcem vědecké botaniky Linnéem: »Zahlédl jsem šlépěje Boží.«

Karel E. Vlček:

Pod rudým sluncem

tělo uvadá
a páli úžehy
jak pěsti zařaté žár dopadá
a biče výšlehy.

Pod rudým sluncem

stříká krev
jak rudé prapory
létadla běsní svůj hněv
žhnou požáry.

— Chceš bílý led a chladné krystaly
na čelo dotyk ruky studené.

Sněhové stráně jak naděje ti před očima
vyvstaly.

Pod rudým sluncem

jsou krví zbrocené.

Pod rudým sluncem

krystaly tají
mokvají hlíny.

Pod rudým sluncem

zraje a šílí krev
květ nevinnosti zmírá v čířích viny.

Důkazy o Bohu na louce! Na kraji cesty leží černé zrno, jež snad oko nepostřehlo. Chemický rozbor ukáže, že toto semeno obsahuje pouze trochu mouky. Běleček, pomyslně nejjednodušší útvar. Jakkmile byl tento gram mouky svěřen zemi, počíná se zázrak. Podivná, slepá a hluchoněmá bytost vztahuje do hloubky hmatající nohy, jimiž se nejen pevně zachycuje, aby vzdorovala větru a bouři, jimiž však také si hledá potravu.

Kořen nemá rozumu, nikdy nestudoval chemie, nemá ponětí o kyslíku, vodíku a uhlíku a jiných prvcích a přece jen dovede vybrati to, co prospěje příští rostlině. Nikdy neposlouchal mechaniky a architektury na reálce a technice a staví kanály, v nichž jsou zpracovány a rozváděny načerpané látky a konečně vytváří mistrovské dílo elegantní a účelné architektury. Nikdy ani chvílku nepřemýšlel o estetice, aniž se zabýval malířstvím a vytváří i v nejubožším bytí podivuhodné pletivo, jež ani nejpokročilejší textilní průmysl nikdy nebude s to napodobiti co do jeho jemnosti, a maluje květy, jež nádherou barev překonávají všechna umělecká díla našich muzeí. Nikdy se neučil astronomii a nezná kalendáře a přece ví, kdy má vyháněti listy a kdy z téže stávy květy a poté plody.

O, těch nesčetných tajemství rostlinstva! Zajisté jen pro myslícího člověka. Hlupekovi ovšem jest vše jasné. Zde, v říši rostlinstva to bylo, kde Linné proměnil své slovo: »Viděl jsem Boha jdoucího mimo mne. Spatřil jsem Ho a oněměl jsem. Zaražen obdivem a hrůzou. Podařilo se mi odkryti několik stop Jeho šlépějí v dílech stvoření. A v Jeho dřevěch i v nejmenších, ba i v takových, jež zdánlivě nic nejsou, — jaká síla! Jaká moudrost! Jaká nepopsatelná dokonalost!

Rostlina, toť zázrak! Kdo vidí rostlinu, vidí tajemství svrchované inteligence a krásy. Kdo viděl květinu, musí věřiti v Boha a říci: »Nerozumíme rostlinstvu.« Květiny dokazují Boha.

Důkazy o Bohu ve vzduchu! Pták jest nejnámenitější létadlo, jaké si jen dovedeme představit, uletí často za hodinu 200—300 kilometrů, cestu pak přes atlantický oceán, tedy 6000 kilometrů, bez potraviny a vůbec bez odpočinku, jak bylo pozorováno na letech poštovních holubů. Také v letu hmyzu jsou činný nepochopitelné síly. Včelí křídla vykonají za vteřinu čtyřicet čtyřicet dvojitých kmitů, komáří sedmset. A tato živá letadla vzdušných končin, jež člověk byl s to napodobiti s náramnou námahou rozumem a sil! Teprve po 6000 letech, žijí v tisícerech různých družicích ve všech dílech světa asi snad již mnohé desítky tisíců let.

O, těch divů nedostížné síly a inteligence v nerozumné bytosti, jež nemůže — jak dokazuje zkušenost — ani mysliti ani mluviti a se vyvíjeti, nýbrž jedná, jsouc podrobena trvalé přírodní nutnosti. Jsou to tedy díla vyšší, podivuhodné inteligence. Létající důkazy o Bohu! Kdo patře na ptáka umí mysliti, uvěří v Boha! Důkazy o Bohu na nebi! Nebeská obloha, posetá trpytnými světlými, jest povznázejícím divadlem i prostému oku. Pohlédneme-li však na fotografický snímek některé nebeské končiny,

užaseme a uděsíme se. Hemží se malými a velkými slunci, jež se tam na sebe tísňí, že sotva prosvitá trochu nebeského prostoru. Pravě hvězdné moře. A každá světelná tečička tof obrovský svět. Mnohdy tisícikrát větší našeho slunce. A takových sluncí je 12 miliard! A tyto světy se pohybují na všechny nebeské strany různými závratnými rychlostmi. Za den snad urazí miliony kilometrů a přece jen podle podivuhodné zákonitosti a pořádku. Podivuhodná, nesmírná říše.

Slavný Newton byl svým badáním na hvězdném nebi tak stržen k obdivu velebnosti Boží, že vždy smekl s hlavy a hluboce se uklonil, kdykoliv zaslechl jméno Boží. Kdo pohlíží na hvězdnami zjasněnou oblahu za noci, musí věřit! I bezbožník tu zmlkne. Hvězdy vydávají svědectví o Bohu. To nedokáže bezduchý, slepý, hluchý a němý bůh materialistů — hmota. To učinil pouze Někdo nekonečně moudrý. Věčný, osobní Um. To učinil Bůh. Co že stvořil mrtvý, slepý, hluchý a němý bůh — hmota, materie? Slavnému italskému malíři Bufalmacovi uložil biskup z Arazza, aby namaloval v jeho kostele freskový obraz. Jednoho rána, když byl již několik dnů pilně pracoval na svém díle, spatřil, že všechno, co udělal, bylo vesměs hrozně zohaveno barevnými čarami. Když pak se totéž přihodilo i příštího rána, bděl v noci poté, aby přistihl zločince. Konečně, co vidí? Oknem, jež obyčejně nechával otevřené, vstupuje do kostela podivný malíř, vystupuje na lešení, uchopí štětec, namáčí jej mamátkou do barev a natírá je hned tou, hned onou rukou.

Byla to veliká opice ze sousedství, již se malování zalíbilo, když několikrát spatřila pracujícího Bufalmaca, a přišla časné z rána, aby konala svá studia. Toť onen nevěstič materialismus. Jakmile maličko probádal přírodu, je přesvědčen, že ví přesně, jak by se dal udělat takový svět. Prostě jest zapotřebí látky a pohybu. A vezme na to látku a pohyb jako ona opice, štětec a barvu. A dělá-li látku a pohyb, dopadne to stejně jako s arezskou opicí.

Jaký slepý zmatek byl by vznikl místo podivuhodného vesmíru, naplněného moudrostí a pořádkem, kdyby je byla dělala ona opice — hmota! Víme, že v tom, co bylo stvořeno, jsou v životě a v dějinách světa události, jež nebudou nám jasny. Víme však také, že skrty opička Božího, satana, nesmíme přepisovatí Božskému malíři. Hoc inimicus fecit. Toť nepřítelovo dílo. Bůh maluje jinak.

Viděli jsme to: Každá bytost, toť slovo vyřčené Bohem. Počínajíc květem u cesty a končíc hvězdami na nebi! Proto budiž úkolem všeho vědění, naléztí Ho. A učeneck konče svoje badání necht s Newtonem pokorně smekne a řekne s Linnéem: Viděl jsem Boha. Každá věda necht končí modlitbou Te Deum. Necht se modlí botanik. Necht se modlí zoolog. Necht se modlí chemik. Necht se modlí fysik. Necht se modlí astronom. Našliť tajemství květín, záhadu zvířete, divy přírodních sil, protože našli Boha, onoho velikého botanika, velikého chemika, velikého astronoma.

Nikdy nenazveme pravou vědou, co neproniklo k poslednímu důvodu všeho jsoucna. Moderní přírodní věda není pouze bezbožná, jest i nevědecká. Není pouze hráchem, jest i polovičatostí. Pravá věda přivádí k Bohu. Modlí se Credo.

Přel. Em. Hauner.

Film a radio.

(Hlídka katolické kinematografické a rádiové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Jak vyhověl čl. rozhlas našim požadavkům. Literární rozprava ing. Bitnara, Sv. Josef v lidové a umělé poesii české byla zařaděna na 17. března od 17.40 do 18.00 hod. Vysílati ukázky ze slavnosti Vzkříšení ve velechrám sv. Víta čl. rozhlas nebude, poněvadž vysílání takové z důvodů technických i programových nepovažuje za dobře proveditelné. Naproti tomu slíbí čl. rozhlas, že v letním období skutečně reportáž z okolí kláštera bl. Anežky.

Naše požadavky na čl. rozhlas.

Z řad našich radioposluchačů docházejí nás velmi ostré stížnosti na vysílání t. zv. duchovní hudby na první neděli v měsíci, a to jak co do obsahu, tak hlavně co do provedení.

Navrhuje proto, aby na první neděli v měsíci byly zařazovány raději koncerty chrámových sborů a to jak z Prahy, tak i z různých míst venkovských (v rámci regionálních), která jsou památná buď svojí historií, určením anebo působením některého velkého hudebníka. Tak hned pro měsíc květen navrhujeme, aby bylo vysíláno z Mariánské svatyně Staroboleslavské nebo Svatohorské s příslušnou reportáží.

Dále navrhujeme tyto přenosy: Dne 16. května, Hod Boží Svatodušní: Josef Foerster: Mše jubilejní, nejvýznačnější dílo z oboru církevní hudby z konce XIX. století, z chrámu sv. Víta. Některou neděli v květnu ráno: Slovo úvodem o Mariánské účtě v hudbě, několik písní lidových, gregoriánský chorál, klasická polyfonie, dále moderní, vše na texty Mariánské.

Večerní vysílání: Matka Boží v české poesii a hudbě. Recitace rozličných českých básníků, skladby od Smetany, Dvořáka, Nováka, Janáčka, Martinů, Musila, Sychry atd., dle výběru Radiojournalu. Obě uspořádá O. A. Tichý, za dohody s příslušnými činiteli Radiojournalu.

Návrh přednášek pro měsíc květen jest tento:

Náboženská témata

6. května, svátek Nanebevstoupení Páně: Promluva dp. Dr. Urbana: »Pohledy vzhůru«.

16. května, Hod Boží Svatodušní: Promluva dp. P. Klementa, OSB: »Pokoj srdci a národů«.

27. května, svátek Božího Těla: Dr. Konst. Miklík: »Povyšení člověka«, promluva.

Různé přednášky

Prof. Ant. Novák: Sv. Jan Nepomucký v pojetí Pekařovů.

Prof. Dr. Vlad. Macourek: Dějiny a stranicství.

Spisovatel Albert Vyskočil: O díle Florianově.

Fra Ant. Noll: Pražská Loreta v květnu.

Redaktor Papica (event. pro krátkovlnný rozhlas): České misi a misionáři.

Před časem navrhovali jsme následující přednášky: Dr. Rudolf Voříšek: Sociální názory H. Belloc.

Tim. Vodička: Sociální názory G. K. Chestertona.

Dr. Fr. Kosatík: Encyklika Quadragesimo anno.

Dr. L. Peřich: Lev XIII. a otázka dělnická.

Pavel Křivský: Sociální nauka katolické Cirkve.

Z těchto přednášek nebyla dosud ani jedna zařazena a prosíme, aby R. J. tak učinil v době nejbližší, neboť přednášky ty jsou jak kvalitní, tak aktuální.

V rozhlase pro ženy navrhujeme přednášku redaktorky Běly Dlouhé: »Mezinárodní výstava«, »Matka v domácnosti« (Měre za foyer) v Paříži.

Z her k provedení navrhujeme:

Julius Zeyer: Legenda o rytíři Albanu,

Jaroslav Durych: Sv. Vojtěch.

Hlasy katolických posluchačů rozhlasu:

Vítám velice Vaši akci, aby nám katolíkům bylo popřáno více místa, zvláště v neděli a svátky, v rozhlase. Jsem téměř od samého začátku (1926) posluchačem rozhlasu a tudíž opravdu vím dobře, že často popřává se dosti místa všelijakým bezvýznamným přednesům, zatím co na druhé straně opravdu hodnotné věci se opomíjejí. Chtěl jsem již sám na to katolický tisk upozorniti, aby bylo aspoň v neděli postaráno o přenos kázání. Pro tuto akci by měl být vybrán nějaký věhlasný kazatel (asi takový, jakým byl svého času P. Slovák v Brně), aby národ byl vychováván v lásce k Bohu i vlasti. Je nesporné, že kněží si získali velkých zásluh v době probuzenské o náš národ a že i dnes mohli by národu svému býti prospěšní. Nepatřím do strany lidové, jsem agrárníkem, ale prohašuji, že bez náboženství, bez víry si neudržíme svoji samostatnost a příklady toho máme z dějin, že s poklesem víry klesá i mravnost a s ní ruku v ruce zkáza národa. A dnes je opravdu zapotřebí, aby mravnost, která velice v našem národě poklesla, byla znovu pozvednuta pro lepší zítřek naší milované vlasti. Děkuji, vážení, že jste se ujali otázky opravdu tak aktuální.

Soupis katolických posluchačů radia se úspěšně rozvíjí. Denně docházejí stovky přihlášek, některé jsou doprovázeny zvláštními dopisy, z nichž vysvitá jednomyslný stesk posluchačů, že čl. rozhlas nerespektuje plně jejich práva. Některé z dopisů uveřejníme. Naše čtenáře a všechny posluchače prosíme, aby se neomezovali jen na zaslání svého sčítacího listku, ale provedli kontrolu u jiných, případně na zvláštním listě provedli hromadný soupis posluchačů podle vzoru sčítacího listku.

Kolik je posluchačů čl. rozhlasu? Rozhlasu přibýlo 21.998 nových posluchačů. Celkový počet dostoupil čísla 950.110 koncesí. Pražský obvod zaznamenává 11.449 nových posluchačů, brněnský 4.000 a také bratislavský má opět větší přírůstek 1.995 posluchačů. Pražský obvod má dnes celkem 512.046 posluchačů, pardubický 92.717, brněnský 163.781, opavský 74.994, bratislavský 70.937, košický 26.052 a Podkarpatská Rus 9.583 posluchačů.

POSLEDNÍ FILMY:

Třída B. (hodnotný film s určitými závadami):

Premiera, německá, 2400, Elekta Praha, drama.

Texasští jezdci, anglická, 3030, Paramount Praha, drama.

Třída Ad (i pro děti):

Král Drozdívous a pyšná princezna, německá, 2170, Beda Heller, Praha, pohádka.

Paní Zima, německá, 1140, Beda Heller Praha, pohádka.

Předběžné velikonoční pořady čsl. rozhlasu. (Uveřejňujeme program, který sestavil čsl. rozhlas z vlastní iniciativy a prosíme čtenáře, aby program sledovali a eventuální závady nám oznámili.)

P r a h a (Liblice):

N e d ě l e, 21. III.: 7.40—8.00: Duchovní koncert (všemi stanicemi), 15.30—16.55: Frant. Zavřel: Kristus, Drama o 5 dějstvích (bez slov. stanic). (Pozn. redakce: Hra je s katolického hlediska velmi závadná). 17.00—18.00: Přenos z Říma. Symfonický koncert přenosem z Teatro Adriano. Řídí B. Molinari.

P o n ě d ě l í: 10.45—11.00: M. Durdíková: Velikonoční beránek. 21.30—22.00: Koncert orchestru. Otakar Ostrčil: Křížová cesta. **Stř e d a**, 24. III.: 21.00—22.00: Koncert orchestru. J. B. Foerster: Žalm.

Č t v r t e k, 25. III.: 16.50—17.15: Zd. Hochová-Brožíková: Starodávná rozprávka na Zelený čtvrtek. 20.00—22.00: J. W. Goethe: Faust. Dramat. báseň. I. díl. Přeložil Ot. Fischer, hudbu složil O. Jeremiáš. Spoluúčinkuje pražský rozhl. orchestr, dir. O. Jeremiáš. (v ní slavná scéna velikonočních zvonů). (Strašnickou stanicí): 14.05—14.15: V. Rut: Velikonoční hry.

P á t e k, 26. III.: 15.35—16.00: Perotinus: Sederunt Principes. (Zpívají Čeští madrigalisté). 16.10—17.00: »Pašije«. Rozhlasové mysterium podle starých velikonočních her. 19.10—20.00: »Tajemství Velkého pátku«. Montáž lidových motivů, inspirovaných velkopátečním mysteriem. 20.00—22.00: Antonín Dvořák: Stabat Mater, pro sola, sbor, orchestr a varhany. Zpívá pražský rozhlasový sbor, hraje orchestr České Filharmonie, řídí K. B. Jirák. (Hodláme požádati J. E. kardinála Dr. Kašpara, aby promluvil v přestávce koncertu).

S o b o t a, 27. III.: 10.45—12.00: Přenos z Parlamentu. Prohlášení Míru čsl. červ. Kříže.

N e d ě l e, 28. III.: 8.45—9.00: Úvahy. Dr. Karel Vrátný, prof. Karl. university: »Pak vyšli jsme a uzfeli jsme hvězdy.« 9.00—10.00: Brno. Přenos z Olomouce. Bohoslužby z arcibiskupského chrámu sv. Václava. 15.15—15.30: Václav Kašpar: Zpěvy jarních vod. Rozhl. rhapsodie.

Strašnická stanice: 15.30—16.00: Jos. Kuchynka: Zvony. Pásmo poesie, hudby, nálad, atd. (gramofon. hudby).

Ú t e r ý, 30. III.: 21.00—21.30: Velikonoční motivy v díle Frant. Zacha a Felixe Petyrka. (Kabeláčův soubor).

B r n o:

Ú t e r ý, 23. III.: 15.40—16.10: Duchovní písně. Zpívá Annie Balzerová. 1. J. B. Pergolesi: Ze Stabat Mater; a) Quo merebat, b) Eja Mater, c) Fac ut portem, 2. G. F. Händel: Te Deum, 3. W. A. Mozart: Alleluja.

Č t v r t e k 25. III.: 17.40—18.15: Německé vysílání. — Dělnický rozhlas (druhá část): Monsián. P. Karel Fritscher: Velikonoční motivy.

P á t e k, 26. III.: 18.10—18.45: Německé vysílání. »Dnes ještě. Pašijová hra. Napsala Marie Křížová-Oesterreicherová.

N e d ě l e, 28. III.: 9.00—10.00: Přenos z Olomouce. Bohoslužby z arcibiskupského domu sv. Václava. Celebruje J. E. arcibiskup Dr. Leopold Prečan. 17.35—17.50: Německé vysílání. Dr. F. C. Steiner Mayer: Velikonoce v básnictví.

P o n ě d ě l í, 29. III.: 16.30—17.10: U muziky. Velikonoční romance ze Slovácka. Sestavil Martin Rob. Účinkují chlapci a děvčata s kapelou Slováckého krúžku. 17.35—18.50: V německém vysílání: 2. Rud. Bittner: Velikonoční zvyky a obyčeje. 19.40—20.05: Velikonoční obrázky z moravského Slovácka. Napsal Vladimír Vaněk. Účinkují členové činohry Zem. divadla a Slováckého krúžku.

Stř e d a, 31. III.: Německé vysílání: Velikonoční groš. Pohádka o 2 obrazech. Napsal Karel Müller.

B r a t i s l a v a

Č t v r t e k, 25. III.: 17.00—17.40: Miloš Kareš: Velká noc. Rozhlasová scéna. 18.00: Maďarské vysílání: Kálmán Brogyányi: Mysterium velikonočních svátků vo výtvarnom umení. 18.15: Géza Borka: Na hore Olivetskej, Biblická hra. Prednesie maďarské dramatické sdruženie brat. rozhlas. stanice. Režiu vedie Fr. Ungváry.

P á t e k, 26. III.: 19.10: Kúzlo Velkého piatku. Montáž ľudových motivov, poezie a hudby.

S o b o t a, 27. III.: 10.30—10.45: Maria Úlehlová-Tilschová: Velikonoční beránek. 18.00—18.45: Maďarské vysílání Dr. Lucian Biró prof. rádu Sv. Benedikta: Význam prázdného velikonočního hrobu. 18.10—18.30: Církevné spevy rôznych dob. Prednesie miešný sbor spolku pre cirkevnú hudbu sv. Ladislava Diriguje H. Breiter-Szölössy. 18.30: Ladislav Dzurányi: Naša Velká noc.

N e d ě l e, 28. III.: 9.00—10.00: Katolícke služby božie prenosom z blumentaiského kostola. 10.00—10.15: Katolícka kázeň Jonáša Záborského na dnešní čas. (K 125. výročí úmrtia).

P o n ě d ě l í, 29. III.: 9.00—10.00: Katolícke služby božie prenosom z kostola Františkánov. 18.00—18.40: Maďarské vysílání: Přenos z Nesvadu. Velikonoční ľudové zvyky.

K o š i c e:

N e d ě l e, 21. III.: 9.00—10.20: Přenos z Prešova: Gréckokatolícke služby Božie z katedrálneho kostola v Prešove. Spieva sbor gréckokatolíckych bohoslovcov, dir. prof. Msgr. Emerich Sedlák. 18.00—18.30: Rozhlas pre Podkarpat. Rus: 1. Církevné piesne. Spieva sbor gréckokatolíckych bohoslovcov. 2. Jeho Excelencia biskup Pavel Gojdič: Gréckokatolícka diecéza prešovská a ruské školy. 3. Sbor gréckokatolíckych bohoslovcov v Prešove zaspieva ruské nár. piesne pod vedením prof. Em. Sedláka.

Stř e d a, 24. III.: 17.15—17.40: Rozhlas pre dospelišiu mládež. Jozef Šesták: Po stopách Kristových. Rozhlas. pásmo.

P i a t o k, 26. III.: 19.30—20.00: Na dreve kríža. Prednášková montáž. Sostavil Lad. Gaejza Fağula.

S o b o t a, 27. III.: 17.35—18.00: Maďarský rozhlas: Velikonočné piesne. Spieva katolícky tovaryšský sbor.

P o n ě d ě l o k, 29. III.: 16.30—18.00: Činohra zo štúdia: John Drinkwater: Dom človeka. Velikonočná hra. Z angličtiny preložil Anton Dostálek.

Š t v r t o k, 1. IV.: 19.25—19.50: Anton Prídavok: Olivečky na dedine. Velikonočný film z východoslovenskej dediny.

M o r. O s t r a v a:

Ú t e r ý, 23. III.: 18.10: V německém vysílání: 2.) Erwin Ott: Velikonoční feuilleton.

S o b o t a, 27. III.: 14.50—15.00: Miloš Kulíšák: Velikonoce na Valašsku.

N e d ě l e, 28. III.: 17.00—17.35: Petřvaldský šmigrust. Veselá scéna z velikonočních svátků na těšinském venkově. Sestavili Aug. Přeček a F. K. Zeman. Hudbu složil Ant. Štefaník. Účinkuje hornická rozhlasová družina Radioklubu pro Petřvald a okolí, a Štefaníkova hornická kapela.

Rozhledy.

Z DOMOVA.

Pro katolíky nábožensky nezávadné pohlednice, V 5. čísle »Katolika« uveřejnili jsme podnět jednoho z našich čtenářů na zásah do obsahu pohlednic, vydávaných různými podpůrnými institucemi a společnostmi. Podnět vzešel ze skutečnosti pro katolíky zahanbující, že pohlednice ty, ačkoliv vydávané ke křesťanským svátkům, většinou důsledně se vyhýbají zobrazovatí ideje náboženské, a jsou, možno říci, skoro naveskrze pohanské. Že nejde o podnět ojedinělý, svědčí dopis odjinud, o němž jsme byli uvědoměni, a jímž vrací uvědomělý katolík velikonoční pohlednice jedné ze svépomocných institucí proto, že ač »velikonoční«, nemají pohlednice ty s myšlenkou křesťanských velikonočních pranic společného. Zároveň tento muž doporučuje uvedené instituci, aby — reflektuje-li též na příspěvky katolíků — je také v tomto směru respektovála a obrátila se po případě na Katolickou akci, která ochotně poradí náměty pro katolíky přijatelné.

Z činnosti řádu kazatelského v roce 1936. Řád kazatelský v provinční oblasti republiky Československé pořádal 16 misíí, 12 třídní a 19 exercicií s celkovým počtem účastníků 26.695, sv. zpovědí 20.389, a sv. přijímání 32.510; účastníků misijních průvodů bylo 288.342. Exercicie byly pořádné pro laiky, sestry řádové dominikánky a školské sestry.

Arcidiecése olomoucká:

S ub í ř o v v roce 1936: celkem sv. přijímání 1993, pravidelných denních 1, měsíčních 8, návraty do církve 2, nemocných zaopatřeno 6.

EXERCICIE.

Exerciční dům v Hájků (pošta Unhošť). V roce 1937 budou tyto kursy duchov. cvičení:

Od 23. května večer do 26. května večer: pro Čes. Ligu Akademickou a studenty;
od 30. května večer do 3. června ráno: pro Čes. Ligu Akademickou a studenty;
od 6. června večer do 10. června ráno: pro Čes. Ligu Akademickou a studenty;
od 26. června večer do 30. června ráno: pro terciáře;
od 3. července večer do 7. července ráno: pro Svatováclavskou Ligu a členy Svazu Katolických mužů;
od 10. července večer do 19. července ráno (osmidenní): pro kněze a řeholníky;
od 26. července večer do 30. července ráno: pro kněze;
od 16. srpna večer do 20. srpna ráno: pro kněze;
od 23. srpna večer do 27. srpna ráno: pro kněze.

Soukromě lze konati duchovní cvičení kteroukoli dobu a kterékoli dny. V každém případě — i k společným i soukromým — nutno se přihlásiti týden předem na adresu:

Františkánský klášter, Hájek, p. Unhošť.

Všecky uvedené kursy bude míti představený kláštera P. Jan Ev. Urban.

ZE ŽIVOTA NAŠICH AMERICKÝCH KRAJANŮ.

Katolická akce. V době od 14. února do 21. března pořádala Distriktní svaz čes. katolíků v Chicagu řadu přednášek na temata: »Pohanství« (P. Kollár), »Naturalismus« (P. Waisch), »Fašismus« (prof. D. Čada), »Komunismus« (P. Roubík), »Humanismus« (P. Feltz) a »Personalismus« (P. Kurtin).

Z Vatikánu.

O zdravotním stavu Sv. Otce kolovaly v posledních dnech v zahraničním tisku opět nepravdivé zprávy, které jsou v naprostém rozporu se skutečností. Z okolí Sv. Otce je naopak potvrzováno, že celkový stav možno označit jako trvalé zlepšování. Sv. Otec sám je pln optimismu. Tomu nasvědčuje i úmysl zúčastnit se osobně slavnostního uzavření výstavy katolického tisku, chystané ku dni 31. května.

Z celého světa docházejí Sv. Otce stále projevy úcty, a to nejen katolíků, ale i protestantů a pravoslavných. Zvláštní pozornost vzbudil dar jistého katolíka ze Švýcar, který poslal Sv. Otci kytici alpských protěží v upomínku na návštěvu Sv. Otce v Alpách a několikery výstup na temena jejich velikánů.

Svatořečení blahosl. Ondřeje Boboly z řádu Tovaryšstva Ježíšova má být uskutečněno letošního roku. Sv. Otec přijal nedávno v této věci promotora vřvy Msgr. S. Natucci. Tělesné pozůstatky blahoslavencovy byly vyzvednuty před léty z hrobu, který se nacházel v jednom z kostelů v Pisku a odvezeny do musea v Petrohradě. Potom vydaly sověty mrtvolu řádu Jesuitů, který jí pochoval v kostele řádovém v Římě. Beatifikační proces blah. O. Boboly započal za Sv. Otce Pia IX. v roce 1853. Blah. Bobola byl v Rusku umučen r. 1657.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Rusko. Co se děje na ruské vesnici? Významnou úlohu v sovětském Svazu má vesnice. Skoro 100 milionů lidí žije na vesnici, když ke skutečným sedlákům připočteme ještě učitele, lékaře, agronomy atd. V Rusku je více jak 63 tisíc vesnických sovětů.

Vládní list »Izvěstija« zabývá se v jednom z úvodních otázkou, zda poměry na vesnici jsou opravdu takové, jaké by měly být podle směrnic vlády a strany. Článek mešetří chválou, čímž mají být zřejmě povzbuzeni vedoucí vesnických sovětů. »Izvěstija« píše však též, že vedle skutečně schopných vedoucích jsou na vesnici často činní lidé naprosto nezpůsobilí. Na území Asov-Cerné moře bylo sesazeno loni 61 vedoucích vesnických sovětů »těžce kompromitovaných«; v Kijejské oblasti bylo úřadu zbaveno 51 osob pro podplácení. Na území Gorki jest jen 9% vedoucích, kteří zastávají svůj úřad nepřetržitě po 5 let; před dvěma léty byli skoro ve všech vesnických sovětech dosazeni noví vedoucí.

Nehledě k případům zločinů a protizákonné činnosti, stěžuje si »Izvěstija« zejména na byrokracii vedoucích, kteří libovolně vykládají zákony a nařízení, jen aby sesílili svůj vliv. List vyzývá, aby dosazení komise lépe dozíraly na činnost vesnických sovětů a snažily se o výchovu dobrých úředníků.

Patriarcha ruské církve zemřel? V pravoslavných kruzích v zahraničí udržuje se houzevnatě pověst, že patriarcha ruské pravoslavné církve Petr, zemřel v koncentračním táboře na Solovkách, kde po dlouhá léta byl internován. Zahraniční kruhy usuzují tak z dopisu metropolitě Sergěje na zahraniční metropolitě, v němž metropolita Sergěj nařizuje, aby na místě dosavadní veřejné modlitby za metropolitu Petra, byla vsunuta modlitba za jeho nástupce. Dosud nebylo možno získati bližšího vysvětlení o příčině této změny.

Bezbožnický vlak. Svazy bezbožníků v západní a východní Sibiři usnesly se k dvacátému výročí ruské revoluce v listopadu t. r. opatřit zvláštní vlak, který bude mít název »létaující bezbožník«. Vlak bude mít více vagonů, v nichž bude umístěna tiskárna, rozhlasová stanice, několik zvlášť mohutných reproduktorů, filmovací zařízení a kočovná výstava na téma: »Ukrutnosti církve.« V jednom z vagonů má být místo pro 200 návštěvníků kina. Stavba a zařízení »létajícího bezbožníka« jest vypočtena na více jak jeden milion zlatých rublů. Vlak má jezditi toliko po sibiřské dráze.

Protivělikonoční propaganda bezbožníků začala již koncem února. Na shromáždění moskevských bezbožníků prohlásil Lukečevský, že boj proti církvi musí být veden v dosavadní formě hrubého násilí, spíše nutno soustavně propagovati »komunistickou etiku«, která u moderního člověka do kořene vyhladí sebe menší náboženský cit. O svátcích uspořádá komunistická mládež a pionýři (dětská organizace) opět protináboženské průvodny, jejich se zúčastní i armáda. Bude též vydána zvláštní upomínková známka poctovní ve prospěch španělských bezbožníků

Na shromáždění moskevských bezbožníků sdělil člen ústřední rady Markovský výsledky protináboženského boje. Ze 170 milionů ruských obyvatelů jest ještě as 10%, t. j. 17 milionů věřících. Dále je prý v Rusku ještě asi 68.000 »služebníků církve«, t. j. kněží všech vyznání, a asi 19 tisíc registrovaných kostelů, kaplí

a synagog, t. j. uvolněných k používání církvemi. Markovský prohlásil, že i ty musí zmizeti. Doporučoval zejména, aby mládež byla chráněna jakéhokoliv styku s věřícími lidmi.

Nové rozsudky smrti v Rusku. »Eastern Information-Bureau« má z Moskvy zprávu, že před soudem v Barnaulu byli odsouzeni 3 pravoslavní kněží k smrti zastřelením, jsouce obviněni z »politického banditství«. Podle žaloby byli kněží zadrženi loni 25. prosince v noci vojenskou hlídkou, která při prohlídce našla u nich střelné zbraně, z nichž ze dvou před několika minutami bylo prý vystřeleno. Zatčení byli předáni GPU., která zjistila, že duchovní pěti ranami zavraždili propagátora bezbožectví jménem Kosmina, který druhého dne měl v Barnaulu řečniti na bezbožnickém projevu proti církvi a slavení vánoce. Zatčení prý se k činu »přiznali« a proto byl rozsudek vykonán. Jejich kostel byl zkonfiskován a proměněn v Kosminův klub.

Bezbožnický časopis v řeči anglické, francouzské a španělské bude od 1. července vycházeti v Moskvě. Bude to obrázkový list, určený výhradně pro cizince, ač »úředně« se prohlašuje, že jest určen pro cizince v Rusku usedlé. Je to stejný trik jako s cizojazyčným vysíláním moskevským v rozhlase; i tu se prohlašovalo, že je určeno k informaci cizinců. Dnes však každý ví, že je to nejmocnější propagační zdroj sovětů. Nový list bude mít i dětskou přílohu, pro niž byli vybráni zvlášť školení redaktori.

Sovětská občané a kaple diplomatického sboru. Vyslanci, pověření u moskevské vlády, vydrží si soukromé kaple, kde se konají pravidelné bohoslužby, které začali pojednou Rusové čteně navštěvovati. Nyní GPU návštěvu těchto kaplí sovětským občanům co nejpřísněji zakázala s odůvodněním, že tyto styky sovětských občanů s občany západních zemí nejsou naprosto žádoucí. Na přestupky jsou stanoveny přísné tresty. Diplomátům a cizincům navštěvujícím tyto Bohoslužby, byly vydány zvláštní průkazky, na něž jedině jest dovolen vstup do kaple. Při této »úpravě« byla diplomátům a cizincům Mohamedánům dána k dispozici mešita, před léty vládou zrušená, které dosud používali bezbožníci jako spolkové místnosti. Diplomáté prohlásili, že úpravu mešity provedou svým nákladem.

Sovětská a Sionská hvězda. Nedávno byla v Moskvě vydána diplomatická ročenka sovětská. Obsahuje neobvykle zajímavá data o vládě a nejvyšších úřadech. V radě lidových komisářů (u nás ministerská rada) zasedají tyto židé: Litvinov, Maxim, Maximsohn, Rosengolz, Arkadi, Pavelsohn, Ljubimov, Evstigne-sehn, Kaganovič, Mosessohn, Kalmanovič, Moses Josefsohn, Israel Jakobsohn, Kaminski, Grigor, Nahumsohn a nový komisař válečného průmyslu Ruchimovič a Moses Leosohn. I lidové komisaři mají mnoho židů.

Polsko, Kongres »Krista Krále« bude pořádán ve dnech 25. až 29. června t. r. v Poznani v Polsku. Jde o protibezbožnické hnutí, které sleduje snahu ideje království Ježíše Krista co nejvíce rozšířovati a získávati pro ně stále více duší. Hnutí to konalo již 4 kongresy; kongres v Poznani bude pátý a bude pořádán pod protektorem kardinálů A. Hlonda, Innitzera a Verdiera.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Komunisté při práci. Ač anglických komunistů není ani 10 tisíc, zachvacuje jejich propaganda miliony lidí. Pracuje pod hesly: mír, proti fašismu, jednotná fronta. Ve skutečnosti připravuje však boj proti křesťanství a náboženství a chce nastolit diktaturu proletariátu pod rouškou demokracie. Nejvíce stoupenců má komunismus mezi armádou nezaměstnaných. K nim připojují se pod heslem pacifismu a jednotné fronty tisíce mladých lidí z lepších středních vrstev. Tato druhá armáda komunistů pořádá hromadné projevy mírové a pro »španělskou demokracii«, na nichž jako volavky mluví i katolíci. Třetí skupinou propagující komunismus jsou intelektuálové, literáti a umělci, kteří soustředěni ve svých klubech a uměleckých sdruženích, pracují rovněž ve prospěch komunistů.

Také v Anglii komunisté proti katolíkům. Angličtí komunisté snaží se úsilovně získati zájem katolíků. Při tom šíří i bezbožectví. Široce založená propaganda komunistická snaží se čeliti zejména poslednímu společnému listu anglických biskupů. Dělnictvo anglické bylo v celku velmi rozhořčeno ukrutnostmi rudých vojsk ve Španělsku. Proto byla mezi londýnskými katolíky při volbách do městské rady londýnské agitováno i ve prospěch rudých vlád v Barceloně a Valencii. V Bermondsey uspořádala komunistická mládež tábor jako »odpověď« na útoky katolických proti komunismu. Na táboru mluvil prý dokonce »katolický« řečník, útoče při tom na církev; plakát, zvoucí na tábor, měl kříž, přetištěný kladivem a srpem.

Belgie. Píší mezinárodní kongres ženských katolických svazů bude konán ve dnech 30. března až 2. dubna v Bruselu. Důležitější jsou přihlášeny delegace ze 27 států.

Francie. Pax Romana, světová organizace katolických studentů, bude konati letošní kongres u příležitosti světové výstavy v Paříži ve dnech 28. července až 3. srpna. Na kongresu bude se projednávat též otázka nezaměstnanosti akademické

mládeže. K organizaci Pax Romanu přistoupí nyní i katolické studentstvo americké, které utvořilo pobočnou organizaci ve Spojených státech.

Stavební program pařížského kardinála Verdiera. Na výročním shromáždění díla pro stavbu nových kostelů v Paříži bylo oznámeno, že bylo započato se stavbou dalších 11 kostelů. Tím stoupl počet již postavených nebo rozestavených kostelů ve Velké Paříži v posledních pěti letech na 97 kostelů. Kardinál Verdier, známý u nás z celostátního sjezdu katolíků v r. 1935, pronesl nadšená slova obdivu nad horečnou činností mladého kněžstva a pokračoval: »Jsem přesvědčen, že toliko vzájemné lásce lze děkovati, že u nás revoluce probíhá bez protináboženských zjevů, ač dosud nedospěla konce, zatím co v jiných zemích kněží a věřící jsou pro víru pronásledováni.

Rudý monopol na světové výstavě. Na žádost rudých odborových organizací nařídil generální komisař světové výstavy pařížské, aby k výstavním pracem byli přijímáni toliko dělníci organizovaní u marxistů. Svaz křesťanských dělníků protestoval u vlády proti tomuto postupu, který je také v naprostém rozporu s ujištěním vlády, že volnost organizovati se u kteréhokoliv svazu je zákonem zaručena. Křesťanské odborové organizace dovolávají se také veřejného mínění a žádají vládu, aby toto protizákonné nařízení bylo odvoláno.

Také francouzští komunisté se zajímají o katolíky. Sekretář francouzské strany komunistické M. Thorez mluvil na sjezdu delegátů opět o nutnosti získati katolíky. Vyprávěl, že na shromáždění 10.000 dělníků v Nizze podal mu na důkaz souhlasu ruku jistý mladý kněz, rovněž tak vyslovil mu prý obdiv a uznání za vykonanou práci jistý starý farář z venkova. Spolupráce s katolíky je prý pro komunisty nutnou a lehkou uskutečnitelnou. Strana by tím prý velmi získala, což rádí věříme.

Z katolického života ve Francii. Ve dnech 16.—18. května bude u příležitosti světové výstavy uspořádán v Paříži mezinárodní kongres katolické rodiny. Přípravné práce provádí francouzský svaz křesťanského manželství. Na kongresu bude zejména jednáno o: Povinnosti církve a státu vůči rodině, Manželská morálka, Eugenika, Stát a rodina, Výchova pro manželství a rodinu, Soudržnost v rodině.

Katedrála Notre Dame v Paříži dostane novou ozdobu. Dvanáct prázdných oken bude opatřeno malbami, které se nabídlí opatřiti francouzští umělci. Mají to býti nejlepší výtvoři z oboru malby na skle. Malby budou vystaveny v papežském paviloně na světové výstavě. Návrh na výzdobu prázdných oken předložili umělci ministerstvu krásných umění a pařížskému arcibiskupovi kardinálu Verdierovi. Katedrála Notre Dame je podobně jako u nás chrám sv. Víta národní svatyní, stojící mimo to pod ochranou vlády. Každý z umělců, zúčastněných na této výzdobě, věnuje mimo to darem 20 tisíc franků.

Prece jen laické školství v Elsasku? Zdá se, že vláda francouzská, přes mohutné protesty elsaských katolíků, zavede i zde laickou školu. Možno tak souditi z prohlášení ministra vyučování Jana Zay-e, že bude odstraněn zákon Fallouxův, zaručující svobodu vyučování, aby byla zabezpečena »lepší volba povolání!«

Boj o náboženskou školu v Elsasku neustává. Ačkoliv ministerský předseda Blum astoupil před jednomyslným odporem katolíků, neustávají tito ve svém spravedlivém boji. Od 18. února sbírají petiční podpisy. V neděli 21. února konalo se na sta protestních shromáždění, z nichž dlužno se zmíniti o obrovských projevech ve Strasburku a Hagenavě. Pořadatelstvo protestních shromáždění je odhodláno v akci pokračovati, aby tak vláda seznala pravé smýšlení Elsaského obyvatelstva.

Rozhlasové volby ve Francii. Ve východní části Francie zvíťazila kandidátka vedená aběm Hoch-Münch; získala 82.100 hlasů, takže jsou zvoleny všechny na kandidátce uvedené osoby. Kandidátka lidové fronty docílila toliko 33.500 hlasů, což nestačilo ani na jednoho kandidáta. Podobně je tomu i v ostatních krajích Francie; v samotné Marseilli bylo pro pravicovou kandidátku odevzdáno 71.000 hlasů, kdežto levicová získala jich toliko 22.500.

Příjmy levicových stran. Levicové strany ve Francii jsou bohatší, než jejich nepřátelé — »kapitalisté«. Komunistická strana vybírá měsíčně od členů na příspěvku od 1—6 franků, což při počtu 283.316 členů strany činí ročně nejméně 11 mil. franků. K tomu dlužno připočísti i moskevské »subvence«. Socialisté vybírají zápisného 5 fr., měsíční příspěvek obnáší 3,5 nebo 4,5 franku. Je-li správnou číslice 171 tisíc členů a 28 tisíc mládeže, pak vyběrou i oni na příspěvcích nejméně 10 milionů fr. ročně. K tomu přistupují i příspěvky četných organizací. Tak na př. známá Liga pro lidská práva dostává na darech ročně 2 1/4 mil. franků. Rekordu však docíluje rudý odborový svaz, jehož roční příjem jen na příspěvcích členů obnáší 250 milionů franků.

Itálie. Obraz »Večeře Paně«, nacházející se na stěně refektáře dominikánského kláštera v Miláně, je podle úsudků odborníků před zkázou. Freskový tento obraz, namalovaný slavným Leonardem da Vinci přímo na stěně, vybledá stále více a více. Bylo již učiněno mnoho pokusů na záchranu této světoznámé

malby, aby se zabránilo úplné zkáze. Podle úsudků odborníků nelze však tomu zabrániti. Ve zdiích refektáře je usazen sanjtr, který porušuje temperové barvy obrazu. V několika letech prý obraz zcela vybledne.

Mezinárodní sjezd katolických lékařů, který se měl konati letos o velikonočních v Římě, byl vzhledem k obtížím, s nimiž by se setkala organizace sjezdu o velikonočních, odložen na dobu pozdější.

Maďarsko. Přípravné práce k eucharistickému kongresu, který příštího roku má býti konán v Budapešti, jsou v plném proudu. Provádí je ústředí maďarské Katolické akce za předsednictví kardinála Serediho. V zahajovací schůzi prohlásil kardinál, že kongres poskytne Maďarsku příležitost, aby ukázalo světu, že jak v minulosti, tak i dnes slouží všemi silami míru a že i nadále bude chrániti dědictví sv. Štěpána. Ze zahraničí počítá se s účastí nejméně 100.000 kongresistů.

Německo. Neuvěřitelné matení pojmů. Jak jsme již v »Katolíku« psali, vydalo ministerstvo vnitřní výnos, jak nutno v úředních listinách uváděti náboženské vyznání občanstva. Výnos rozoznává 3 skupiny vyznání: 1.) příslušníky určité náboženské společnosti (na př. katolíky, protestanty, starokatolíky), 2.) věřící v Boha a 3.) občany bez vyznání. Toto rozřídění působí neuvěřitelně mnoho zmatků. Podle úředního výkladu nepatří však do skupiny 2.) »věřících v Boha« osoby, příslušející k některé křesťanské církvi a v Boha věřící, nýbrž osoby, popírající a odhodivší křesťanství a ti, kteří nepatří k žádné určité církvi. Nevědomí a důvěřiví katolíci, kteří rubriku náboženská příslušnost vyplňují označením »věřících v Boha« jsou v úředních statistikách uváděni jako z církve vystouplí. Poto církevní úřady důtklivě katolíkům připomínají, aby nepoužívali označení »věřící v Boha«, neboť to jsou pro státní úřady ti, kteří Trojediného Boha a Ježíše Krista, Vykupitele světa a pravé křesťanství popírají. Byl by tudíž takový skutek zapření víry a veřejným odpadem od církve. Katolíci musí se při úředním styku hlásiti jako příslušníci katolické církve.« Celá věc názorně svědčí o myšlenkovém zmatku, když z věřících občanů úřady dělají nevěrce a pohany. Zmatení pojmů, jemuž není rovno!

Nová jednání v Německu? Berlínský dopisovatel amsterodamského »Telegraafu« dovidá se, že kardinálové Bertram a Schulte navštívili Hitlera v Berchtesgaden a předali mu memorandum biskupské konference, vysvětlující stanovisko církve v otázce výchovy mládeže a náboženských škol. Současně navštívil papežský nuncius v Berlíně Msgr. Orsenigo, zahraničního ministra Neuratha. Byla to první oficiální návštěva nunciova po přestálém vážném onemocnění. Konference trvala skorem dvě hodiny a zúčastnil se jí i referent církevních věcí ministerstva zahraničí. Proslýchá se, že nuncius tlumočil ministru Neurathovi stanovisko Svaté Stolice k posledním událostem, zejména též různé stížnosti na porušování konkordátu. Katolické kruhy berlínské přikládají této rozmluvě veliký význam.

Dne 25. února byl propuštěn z vězení generální vikář biskupa v. Meissen a bratr biskupův Dr. Theodor Legge, kteří byli odsouzeni na 5 a 4 roky káznice v t. zv. devisovém procesu. Vláda změnila jim trest káznice v obyčejné vězení, odkudž byli nyní v důsledku zvláštní amnestie propuštěni.

Basilejský časopis »Nationalzeitung« přináší zprávu o **změňách v obsazení referátů biskupského sboru Německa.** Předsedou je i nadále kardinál Bertram, arcibiskup v Bratislavě, jeho stálým zástupcem kardinál Schulte. Tiskovým referentem biskupských konferencí je berlínský biskup hrabě Preysing, jehož zastupuje biskup münsterský hr. Gallen; pro záležitosti necírkevní jest referentem kardinál Faulhaber. Jako doplněk tohoto nového rozdělení referátů bylo nedávno v Berlíně zřízeno oficiální ústředí německého episkopátu, jehož vedením byl pověřen ředitel německých Svazů charity — prelát Dr. Wienkens. Ústředí bylo zřízeno hlavně z důvodu, aby byl vybudován stálý styk biskupských konferencí se státními úřady.

Španělsko. Jak to vyhlíží v Malaze? »Times«, největší anglické noviny, vyslaly do Malagy zvláštního zpravodaje. Ten píše nyní, že proslulá katedrála bude zveňčena, že není vůbec poškozena, ve skutečnosti jsou to ale trosky. Vnitřek se zařízením byl plně zničen, i malby na stěnách, mramorová obložení stěn i malovaná okna. Národní armáda nařídila vyklizení katedrály; jak známo, byla katedrála po 6 měsících obydlena lůzou, po níž tam zůstalo 25 tun smeti a ssutin, jak se při čištění zjistilo. Všechny ostatní kostely v Malaze jsou vypleněny, zničeny nebo hrozně poškozeny. Pouze jesuitský kostel zůstal poněkud ušetřen, ale i jeho zařízení bylo vyloupeno.

V Barceloně zastřelen byl D. Federigo Domingo, bratr ministra poslední vlády Azaňovy, ježto měl ve svém bytě obrazy svatých. **Generál Franco přeje si konkordát se Sv. Stolicí.** Prohlásil tak vůči Mr. Howardovi, řediteli listu »World Telegram«. Generál Franco pravil dále: »Nejsem zednářem a moji stoupenci jsou zásadními odpůrci zednářství zrovna jako já. Naše národní vojska bojují za svobodu svědomí, účtu k náboženskému přesvědčení a

národní tradici. Jsme tak snášenliví, že dovolujeme v křesťanském státě mešity a synagogy.

Nový vyslanec sovětů ve Španělsku Gaikis, nástupce Rosenberga, byl moskevskou organizací bezbožníků jmenován čestným členem a předám mu příslušný diplom. Gaikis poděkoval za tuto poctu a zdůraznil, že je si vědom výzvy: »Atheismus znamená světovou revoluci«, což bude mu i na novém působišti vedoucí myšlenkou. Gaikis je členem bezbožníků od r. 1917 a absolvoval kurs propagátorů v r. 1920. Je považován za »odborníka« v protináboženském boji. S ním odjíždějí do Španělska dva spolupracovníci, rovněž bezbožníci.

Španělské martyrologium. Skupina španělských spisovatelů za vedení guvernéra z Guipuzoca začala sbírat data o obětech španělských nepokojů. Jména zavražděných nebo nezvěstných Španělů se zaznamenávají a třídí abecedně. U každého jména bude i krátké vylíčení příčiny smrti. Také obrazy zavražděných mají být k tomu připojeny.

Zajímavé doznání. Rudá vyslačka v Bilbao oznámila, že peněžní podpora došla rudému Španělsku od II. a III. internacionály dostoupila výše 8 milionů franků. Z toho připadá na Anglii 2,2 mil., 2,3 mil. na Spojené Státy, 1 mil. na Švédsko. Mimo toho francouzské odborové organizace poslaly do Španělska 5 milionů franků. Podle zprávy z téhož pramene, byly za tento obnos zakoupeny ponejvíce potraviny. Bylo též oznámeno, že do Francie, Belgie a Švýcarska odjelo 22 tisíc španělských dětí.

Dr. Maranon stoupencem generála Franco. President španělské lékařské akademie, Dr. Maranon, dříve president Athenea, známého to republikánsko-nevědeckého klubu, připravoval v roce 1931 revoluci španělskou. Tento zakladatel španělské republiky prohlásil nyní zpravodaji »Petit Parisien«, že jest zklamán republikou, stejně jako všichni ostatní španělští intelektuálové. Franco a jeho generálové ztělesňují španělskou tradici, kdežto Barcelona a Valencie staly se ruskými koloniemi.

Vypleněný klášter. Proslavený klášter v Covadorigo v Asturii, v němž bylo nesčetně uměleckých děl, byl tlupou rudých přepaden a vypleněn. Všechny cenné předměty byly ukradeny, sochy a obrazy zničeny. Byla to vzácná a cenná díla starých španělských mistrů. Pouze socha Matky Boží zůstala ušetřena; lupiči navlékli na ni rudou uniformu. Klášterní knihovna, v níž bylo nepřeberné množství rukopisů, svazků a prvotisků, byla zapálena.

Zachráněný Dominikán. P. Suarez, profesor řádového učeliště »Angelicum« v Římě, meškal v Madridu, když vypukla občanská válka. Dlouho se musel skrývat a pozbýval naděje, že ještě někdy Řím uvidí. V posledních dnech vrátil se však za ztraceného pokladaný kněz přes Marseille do Říma. Jeho zážitky předstihují vše, co dosud o utrpení španělského kněžstva bylo napsáno. Po 6 měsících skrýval se P. Saurez v temné komůrce. Řeholní oděv, brevíř a všechno ostatní z opatrnosti spálil. Dům, v něm se skrýval byl mnohokrát prohledáván rudými, pátrajícími po kněžích. Při jedné takové prohlídce byla zastřelena celá rodina. Jeho úkryt však nevyptárali. Po měsících nejistoty naskytl se příležitost k útěku. Podarilo se mu, ukrytému mezi balíky zboží, dostat se na nákladním autě do Alicante, kde nasedl na anglickou válečnou loď, na které odplul do Marseille.

Pronásledování v Barceloně pokračuje. Uprchlík, jemuž se nedávno postěstilo uprchnouti z Barcelony, vyjádřil svoje zážitky redaktoru »Croix«. Sděluje, že pronásledování katolíků v Barceloně se stupňuje. Na kněze a řeholníky se pořádají skutečné honby. Rozšiřují se o nich i nejhorší lži, tak na př. že sami zapalují kostely, ačkoliv ani policii dodati »svědci nic nedokázali. Při domovních prohlídkách jsou důsledně a soustavně ničeny všechny náboženské předměty a to nejen díla umělecká, ale i sebe menší věci, jako jsou dětské upomínky na první sv. přijímání. Barcelonu ovládají zcela anarchisté, kteří se snaží vyhladit z duši sebe menší připomínku Boha. Jsou to zločinci z povolání, kdežto ideoví anarchisté jsou na frontě.

Arcibiskup z Burgosu varuje katolické Basky. Arcibiskup z Burgosu, Msgr. E. de Castro v Alonso věnoval část pastýřského listu postního i otázce Baskické a praví v něm: »K naší lítosti vidíme a želíme té smutné skutečnosti, že mnozí, kteří homosi se býti křesťany a křesťanský žijí (dokonce i kněží a řeholníci) spojují se s lidmi z církve vyloučenými, s bezbožníky, s lidmi bez víry, jejichž nauka je vybudována na dogmatě, že každé náboženství, zvláště pak katolické víra musí býti zničeno. Víte všichni a konečně jste i viděli, jak všude tam, kde se jim podařilo dostat se k moci, svoje plány uskutečňují. Víte, že nejen zednáři a

členové tajných společností byli exkomunikováni, nýbrž i ti, kdož s nimi sympatisují a jim pomáhají. Je jasné, že i tito pomahači propadají trestu exkomunikace. Pochybená je výmluva, že nepodporují se tím plány těchto vyloučených, nýbrž hájí se oprávněné politické zájmy. Je to ovšem omyl, neboť zlákáni slibem samostatnosti nepozorují, že nic z toho, ani v případě vítězství, nemůže býti uskutečněno, ježto vše to je slíbeno lidmi sledujícími toliko svoje cíle. »Obratíte proto«, volá církevní kníže k Baskům, »raději dříve, než bude pozdě!«

Osudy španělských Augustiniánů - poustevníků, kteří mají ve Španělsku četné kláštery popisuje »Osservatore Romano«. V území, obsazeném generálem Franco, není řeholní život nijak rušen. Zalostnější je však osud klášterů na území ovládaném marxisty. O mnoha klášterích provincií Calada a Eybar neví se pranic. V Madridě byly kostel a klášter Augustiniánů zničeny, řeholníci však, s výjimkou jednoho, jsou dosud na živu. Z konventu v Barceloně musili řeholníci koncem listopadu utéci. V Bilbao koná se prý ještě v kostele Bohoslužba, klášter byl však vyklizen a řeholníci jsou ubytováni po soukromých domech. Nejproslavenější klášter Augustiniánů je v památném Escuriálu. Žilo v něm 133 mnichů. V srpnu loňského roku byli odvezeni do Madridu a uvězněni v bývalé koleji Sv. Antonina, patřící před tím řádu Škoických Bratří. V listopadu odvedli je do Alcalá, kde jsou dosud uvězněni. V Madridu měli Augustiniáni 3 kláštery a učeliště s 45 profesory; 3 z nich byli usmrceni. Rovněž konvent v Leganes oplakává jednoho mučedníka. Národní armáda, která mezitím toto území obsadila, vyklidila neprodlené klášter a vrátila jej řeholníkům. Konvent v Malaze byl již r. 1934 i s kostelem a gymnasiem vypálen; dosud pohřešují se dva řeholníci. O sedmi dalších klášterích madridské provincie je známo, že byly vyloupeny a řeholníci z nich vyhnáni. V provincii Cuenca byl zničen jeden klášter a usmrceni 4 řeholníci. V Talauera, obsazené nyní národní armádou, byli 2 řeholníci surově zavražděni.

Švédsko, Místo dětí mramorové lázně. Pokles natality působí vážné starosti i švédské vládě. Podle nejnovější statistiky narodí se ve Švédsku o celou třetinu dětí méně než je třeba, aby byl alespoň zachován dosavadní počet obyvatelstva. Polovina švédských rodin je buď bezdětná nebo s jedním dítětem, ne proto, že by se jim nevedlo dobře, ale že není zájmu o děti. Tohoto poklesu povšimly si i světové anglické noviny »Times« a dodávají: »Dokud ovšem střední vrstvy Švédska budou pokládati za důležitější míti doma mramorové lázně a elektrické ledničky, dotud bude klesati i číslo mariozých.« O též předmětu mluvílo se nedávno i v anglické dolní sněmovně a »Times« porovnávají poměry švédské s anglickými, při čemž zjišťují stejný výsledek i v Anglii.

LITERATURA.

Ve sbírce »Životem« (č. 265, 266, 267) v Hlučíně vyšlo »Cesta do záhuby«, »O lásce Boží«, »Svatý železničář«, Fr. Gay: V krvi a plamenech. Dokumentární studie o událostech španělských. Přeložil a vydal Leopold Saňha v Brně, Lipová 20. Cena 19.50 Kč. Stran 192.

Maeterlinck-Renč: »Přesýpací hodiny« je zakázaná kniha. Počátkem r. 1937 vyšla v Praze v nakladatelství Fr. Topiče kniha: Maurice Maeterlinck: »Přesýpací hodiny«. Z francouzského přeložil Václav Renč. Kniha jest pantheistická. Arcibiskupská konsistoř varuje katolické věřící před jejím neoprávněným čtením. Necht se nedá katolické čtenářstvo másti tím, že překlad je pořízen katolickým básníkem a spisovatelem, protože všechna díla Maeterlinckova jsou na indexu. (Z ordinariátního listu pražské arcidiecése 2—3).

Fr. W. Foerster — Em. Zák: »Mlhami a tmou«. Časové kapitoly o kulturních otázkách a všeobecné civilizaci naší doby. Str. 77. Cena Kč 7.—

Prof. Em. Zák vydal informativní spisek o židovské otázce »Židovská otázka ve světle katolické církve«. (Nakladatelství Kropáč a Kucharský, Praha II., Spálená ul. 23. Cena Kč 4.50).

Sčítací lístky posluchačů rozhlasu. Příkládáme sčítací lístky a prosíme, aby ti naši čtenáři, kteří nevyplnili sčítací lístek uveřejněný v minulém čísle, učinili tak nyní. Kdo sčítací lístek již zaslal, necht předá jej svým známým. Tyto sčítací lístky zašleme na požádání i ve větším množství.

Nedoporučujeme Zavřelovu hru »Kristus«, která se hraje nyní ve Stavovském divadle. Hra je s katolického hlediska velmi závadná.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VECHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské nám. 8. - Redakce a administrace tamtéž. Vychází 1. a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo sek. účtu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Řídí Dr. Fr. Formánek. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“

Vychází čtrnáctidenně

Roč. II. [XIX.] Březen 1937

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

číslo 7

E. Stach:

Démonizmus bolševizmu.

Bolševizmus jako ideový smer i konkrétne jako brutálna a ničiaci sila, je boľastnou ranou na tele Európy. V svojej realite je vlastne extrémnou formou vzbúry proti Bohu. Jeho snahou je nielen detronizovať Boha, ale Ho úplne zavraždiť. Chce urobiť druhú bohovraždu jako kedysi urobili Židia s Kristom, aby mohol zaujať Jeho trón. Práve preto vypovedá Bohu boj na život a na smrť. Tento bojovný výkrik bolševizmu proti Bohu — to je, jako uvádza Ernest Benz v »Deutsche Zeitschrift« (Heft 9./10.), poslednou zlomeninou kresťanského obrazu človeka a jeho základnej myšlienky, že človek je obrazom Božím; je smrteľným výkrikom človeka, ktorý vypadol z Božskej skutočnosti: je zuhoľnatený stonok trňového kra, okolo ktorého už viac nehorí Božský plameň: je opakovaním predhistorického padu satana v ľudských dejinách.

Celý boj bolševizmu skrýva v sebe čosi prišerne démonického, čosi čo zaváňa priamo peklom. Tak sa zdá, jako by sa spojily všetky pekelné mocnosti do jedného šiku, aby vypovedaly boj Bohu na čele s padlým Luciferom. Isté je, že túto ahasverickú nenávisť a zlobu bolševizmu nemohly zaviniť len sociálne alebo hospodárske pomery. Úzadie bolševickej revolúcie je celkom iné. Tu hlavnú rolu hrá človek zavedený démonickými štvacmi a oviaty ovzduším samého pekla. Ruský básnik Robakindse v románe »Zavraždená duša« (1932) takto charakterizuje človeka odchovaného bolševizmom: »Narodil sa nový človek — bezbožník. Pre neho nieť žiadneho tajomstva, žiadnej bázne, žiadnej úcty, žiadnej mystiky. Zostáva pre neho len holé bytie a predmetnosť: nieť nijakej metafyziky zničiť Boha v jeho bytí — to je nový svetový pohyb.« A nemecký básnik E. Schoper v románe »Sterbende Kirche« opisuje bolševického človeka jako beztvárnú masu, ktorá v sebe zničila obraz Boží. Ľ u d i a - t ý m, že odkopli od seba Boha, zasadili si meč do vlastného srdca a ztrátili vôbec svoje vlastné ľudstvo. »Nie sú ľuďmi, len tieňom: nemajú v sebe pravého života, iba ak pijú z krvi živých, jako tiene pri ceste Odysseovej do podsvätia.« Bolševizmus používa všetkých prostriedkov, aby svoje pekelné plány dôsledne previedol. Všetky kultúrne odvetvia postavil do svojich služieb. Tlač, radio, školy, vojsko a verejný život, všetko je zaliate morom nenávisťi vŕši Bohu. Nedávno »Schönere Zukunft« uverejnila niekoľko prípadov, jako bolševici pomocou chemie snažia sa

napodobovať zázraky opísané v sv. Písme, aby takto vykorobili posledné zbytky viery, ktorá ešte drieme v duši ruského človeka. Usporiadajú veľké shromaždenia ľudu. Prednášateľ - chemik chce ukázať, že aj on vie premeniť vodu na víno. Vezme pohár naplnený zdánlivou vodou. Vskutočnosť je tam zriedený roztok sodového ľuhu, ktorý je bezbarevný. Nato vezme sklenenú týčku a ňou porúša tekutinu. Voda sa zbarví na červeno. Sklenená palička predtým bola navlhčená fenoftaleinom. Táto chemická látka pri styku so sodovým ľuhom zbarví ho na červeno. Tí čo sa dívajú na nový »zázrak«, naivne veria, že v pohári je skutočné víno. A prednášateľ má hneď po ruke argument: »Urobil som pred vašimi zrakmi to isté, čo urobil Kristus v Kane. Jako ja nie som Bohom, tak ani Kristus nebol Bohom«.

Tak podvodne znázorní aj ručník, ktorým si Kristus utrel na Križovej ceste svoju tvár. Predtým natre biele ručník rôznymi roztokmi kovových solí tak, aby ťahy na ručníku znázorňovali ľudskú tvár. Potom šatka sa vysuší. Keďže prednášateľ sa obyčajne nepotí, vloží ručník do tekutiny, v ktorej je roztok síry a sodíka. Roztok potom zbarví ťahy na ručníku tak, že možno vidieť na ňom ľudskú tvár. (Cadmium sa zbarví na žlté, mangan dostane farvu ľudského tela a wismut sa zbarví šedo.)

Podobne prednášateľ ukáže aj mrakový stĺp v púšti, ktorý viedol Židov z Egypta. Ponad nádobu, v ktorej je silná soľná kyselina, začne točiť sklenenou paličkou, namočenou do salmiaku. Začne sa tvoriť silný dym, ktorý je vlastne chlorový čpavok. A ľud začne jasť, že odhalil tajomstvo Mojžišovho zázraku na púšti.

Chemickými látkami vysvetľujú aj starozákonný zázrak neviditeľnej ruky, ktorá písala na stenu záhadné slová: Mene, Tekel, Fares. Prednášateľ nebadane pretým napíše tieto tri slová na tabuľu bezbarevným roztokom fosforu a sirouhlíku. Medzitým čo drží prednášku sirouhlík sa vyparí a poslucháči s úžasom čítajú záhadné slová. Ubožiaci! Mnohí z nich dobromyselne veria týmto podvodníkom, ktorí myslia, že objavili nové svety. Kdeže bola moderná chemia pred 2000 alebo 3000 rokmi?

Každý sa zvedavo spýtuje, jako sa skončí tento tuhý boj proti Bohu. Skončí sa iste hrozným fiaskom bolševizmu, pretože šílenstvo nikdy nemôže byť trvalým systémom.

»Kölnische Zeitung« uverejnil v decembri minulého roku poznámky z deníka bývalej ruskej študentky Aljy Rachmanovej, ktorá vidí budúcnosť bolševizmu

v hroznom svetle. V jednom úseku hovorí: »Profesor Bjelodorodow obdivoval dnes našu biblioteku a potom hovoril: Skoro príde čas, kedy nik neporozumie takým knihám, jaká máte tu nahromadené. Politika, technika a medicína budú jediným vedeckým poľom, ktoré sa ešte udrží. O 50 rokov bude Rus najmenej kultivovaným človekom na svete: klesne aj pod austrálskeho černochoha. Rus bude mať — keby sa splnily sny bolševikov — najväčšie stroje — najrychlejšie vlaky — najlepšie lietadlá, ale sám bude zvieracom. Stoprocentne ztechnizované zviera, to je ideálom tých, ktorí formujú ruského človeka, keď chcú v ňom zničiť každý ľudský prvok.«

Dnešné ruské školstvo ozaj vedie svoju mladú generáciu týmto smerom. Duševné vedy sa vôbec nepestu-
jú. Knihy sa len tak hemžia vecnými chybami: nieť v nich skoro žiadnej pozitívnej vedy. Hlavný komisár pre vzdelanie ľudu našiel v učebnici zemepisu, ktorá sa užíva na stredných školách 385 hrubých chýb. Tak iste je to aj s ostatnými učebnicami.

Čo by na to povedal veľký syn ruského národa Dostojevský? Jeho prorocké tušenie sa stalo hroznou skutočnosťou. Avšak nik by nebol myslel, že v tak krát-

kom čase. Uzurpátor, o ktorom píše v diele »Bratia Karamazovci«, naozaj oklamal ľud. Keď bol uväznený, Kristus sa ho pýta ako sa to mohlo stať, že všetok ľud mu uveril a ho pokládal za Boha. Uzurpator hovorí: Podarilo sa nám oklamať ľudí: oni si myslia, že my sme s Tebou, s Kristom, ale my sme s ním...«
...»S kým?« — »S tým, ktorý Ti mikal všetky kráľovstvá sveta, aby si mu slúžil, Ty však si ho odohnal.«

Dostojevský je však pevne presvedčený, že po tom strašnom blúdení nastane vytriezvenie a všetkých sdrúži okolo seba Kristov kríž, ktorý je nielen »internacionálnou chleba«, ale zvlášť internacionálnou lásky.

Básnica dnešných dní Alexandra Rachmanová, snáď jedina v celej povojnovej ruskej literature, vyjadrila v boľšatnom vzdychu — tragickú pravdu: »Otčino, ó ty moja ukrutná, zúrivá, slepá . otčino jak hlboko si zakopala svoj rozum, svoje srdce, ó ty moja úbohá vlast! Nenávidím ťa pre tvoju slepotu, pre tvoju surovosť, pre tvoje násilie, pre tvoju úkrutnosť a jednako ťa milujem.«

A Gogol pred rokmi sa pýtal: Rusko, moje Rusko — kam utekaš? — Povedz mi!

Pohľad do našej doby.

PRVNÍ PŘEKÁŽKA.

Kdo se již někdy ve jménu Kristově vážně snažil a staral o lidi, kteří žijí mimo Církev sv., jistě brzy přišel na to, že dosti často první překážkou jejich obrácení jsme my křesťané sami.

Jest dvojí rozpor mezi dětmi tohoto světa a dětmi království Božího. První rozpor jest nutný, druhý jest tragický. První z těchto dvou rozporů snášejí svěťští lidé obyčejně se špatným svědomím, které se ozve v nejlepších hodinách života. Nevedou-li takové okamžiky neklidu, jež občas přepadnou i člověka nejméně náboženského, k obrácení, jest to proto, že se děti tohoto světa cítí v jiném protikladu proti Církvi, a to v protikladu, na který jsou hrdy, v němž se cítí vynikati nad nás věřící křesťany. Protože tak málo dbáme tohoto druhého protikladu, proto jsou naše snahy o šíření říše Boží tak často pochybené a plané.

Také člověk, který chce žítí bez Boha, má, chce-li vůbec slušně existovati, hodiny, ve kterých je mu teskno z nesmyslnosti takového života. Dokud jde všechno svým obvyklým způsobem, jest život sám o sobě pochopitelný a snesitelný. Jakmile však jest život ohrožen, jakmile ho radost nebo bědy vhánějí až k hranicím jeho možností, jakmile vlastní blížící se konec či smrt osoby drahé, přinutí člověka, aby se tá-
zal dále, za hranice svého pozemského bytí, může jen se špatným svědomím ujítí otázce po smyslu bytí. Existenci věřících a z víry žijících lidí bude vždycky pocíťovati jako výčitku a obtěžující výzvu.

Tak všichni, kteří se brání Církvi z jakési touhy po nevázanosti, z cynického zlehčování hříchů nebo jakési ztajené panovačnosti a samolibosti, přece v hloubi duše postrádají klidu a jistoty. Ano, právě drsné a drzé vystupování jest většinou znamením, že jim schází jistota. To jest první protiklad, protiklad ze špatného svědomí.

Jest však ještě jiný protiklad proti Církvi, který tkví hlouběji a jest nebezpečnější pro děti tohoto světa a pro jejich obrácení; tento protiklad nemá špatného svědomí vůči věřícím, chce se nad ně vyvýšiti a považuje se za lepšího než oni.

Jest to vnitřní mravnost dětí tohoto světa oproti vnějšímu zachování přikázání, o-

proti vnější spravedlnosti křesťanů, plynoucí ze zachovávání přikázání, ze zákona. Křesťan žije, jak říkají nevěřící, podle zákona, který jest mu dán, kdežto oni podle zákona ve vlastním nitru, podle svědomí. Nesmíme prostě mysliti, že se odvolávají na hlas svědomí pouze proto, aby byli omluveni, že se chtějí vyhnouti samotnému zákonu. Kdo se odvolává na svědomí, uvádí svědeckví smérodatného významu; ten jmenuje svědka, kterého Bůh sám vložil do našeho srdce. Kdo se odvolává na svědomí, má a může býti chycen jen za svědomí.

U křesťanů jest jakási spravedlnost ze skutků. Kdo by to popíral, zlehčoval by vlastní zpytování svědomí v tak rozhodující věci. Může se státi, že někdo plní co nejpřísněji církevní přikázání, ale nebere příliš vážně lásku, věrnost, opravdovost. Jest jakási mravní zkřívenost, která sice úzkostlivě šetří církevních předpisů, ale nepředpokládá stejně přísné vnitřní výchovy svědomí. Mravní zákon přirozený jest předpokladem všech ostatních mravních zákonů. Jak často se na to zapomíná! Člověk, žijící přirozeně mravně, jest nutným předpokladem pro zdravě rostlého křesťana.

Nikdy by nemělo býti tak, že by si nekřesťané směli mysliti, že vynikají nad křesťany svědomitostí, charakterem, samozřejmou slušností a opravdovostí. Také křesťanská výchova především vytváří svědomí.

Svědomí jest i pro křesťana vůdcem v mravním životě. Svědomí jest do té míry vůdcem, že křesťan musí uposlechnouti svého svědomí, i kdyby se (aniž by to poznával) mýlilo.

Nic tolik nezavíňuje malou vážnost, kterou má zbožný život ve světě, jako polovičatost, zlomenost a vnitřní protiklady tak mnohých křesťanů. Často se to považuje za pokrytectví, a vlastně jím není. Rozhodně zde nejde o vědomé pokrytectví. Jsou to jen ubohé, pokřivené bytosti, u nichž byla zanedbána základní výchova. Jejich neuctivě zbožné mluvení a jednání, jejich vtíravé členství v tak mnohých zbožných spolcích a bratrstvech, jejich život, nacpaný mezi hříchů a zpovědníci, jejich dobré skutky a jejich »sebezápory«, které konají hlasitě a zřejmě »z lásky ke Spasite-

li«, místo tiše a prostě proto, že toho vyžaduje povolání, to vše jest z části dobré, z části neškodné, z části jako každá jiná slabost nějak pochopitelné a jen v jednotlivých přestřelcích hodně podivné. Potřebovalo by to jen od kořene zdravého dřeva, na němž by to vyrůstalo, a vše by bylo v pořádku. A právě v tom je chyba, že schází tento zdravý, samozřejmý, nekřečovitý podklad.

Zajdeme ve svém zpytování svědomí také jiným ještě směrem. My křesťané žijeme ustavičně v tragické m nebezpečí, že selžeme, že vypovíme službu. Nebudeme moci zabrániti, aby nekřesťanský svět neviděl v tomto selhání jakési pokrytectví. Již naše jméno jest přiznáním k celé velikosti a svatosti učení a života Ježíšova — a zároveň víme, že neumíme žítí podle této nauky. Máme vysoké ideály a máme jen nepatrnou sílu, abychom je uskutečnili. Musíme se hlásiti k těmto posledním cílům dokonalosti a musíme zároveň zakusiti, jaká propast nás dělí od jejich uskutečnění. Tato nutná nevyrovnanost našeho křesťanského života nás může učiniti lehkomyšlnými. A mimostojící řeknou: Hleďte pokrytce! A my musíme připustiti: Je něco na této výtce. Uznáme-li to, jest nebezpečí pokrytectví již jaksi odvráceno. Avšak rozpor, který lze tak snadno přeslechnouti, přehlédnouti, zůstává. Čteme: »Blahoslavení, kteří protiventství trpí pro spravedlnost« (Mat. 5, 10) a necítíme nic z této blaženosti, zuříme proti pronásledovatelům a přece se hlásíme k tomuto slovu. Čteme: »Udělí-li tě někdo v pravé líce tvé, nastav mu i druhé, a tomu, kdo chce souditi se s tebou a tak vzítí sukni tvou, zanechej i plášť« (Mt. 5, 39). Kdo to plní, nehleď k svatým, kteří to vzali doslova? »Pohleďte na ptactvo nebeské, že neseje ani nežne, a neshromažďuje do stodol, a Otec váš nebeský živí je« (Mat. 6, 26).

Obdivujeme se sv. Františku z Assisi, že uskutečňoval tato slova ve svém životě bez poznámky, bez uumenšení, ale již dějiny jeho řádu ukazují jasně, jak velice se bojíme ho následovati. Tato svatá bezstarostnost nás zastrašuje. Ano, Církev svatá sama nechce své hlasatele ponechatí osudu lilí polních a ptactva nebeského. Ani na kněze nemůže být posvěcen, kdo dříve nebyl vyrván osudu lilí polních.

Jak burcující příklady mohutných přeměn života, heroické lásky k Bohu a bližnímu, dokonalé oběti — nám dávají svatí, jejichž obrazy zdobí naše stěny! Čteme to, hlásíme se k jejich životu a působení, odvoláváme se — vůči protivníkům — na hrdinství svatých, ale zůstáváme, jací jsme.

To všechno a mnoho jiného jest v očích světa, kterému máme býti městem na hoře a světlem na svícnu, nejen v rozporu s jeho duchem, nýbrž tuší také něco o rozporu, v němž musíme býti stále sami se sebou. Svět má také pro to snadno tvrdé slovo: pokrytectví — a musíme rozuměti, že alespoň vnější zdání je takové. Vůči této výčitce obstojíme tehdy, když víme, že jsme vždycky poctivě na cestě k velikému cíli křesťanské dokonalosti; když se vždycky hlásíme k velikému cíli, ale jsme si vždy vědomi své vlastní nedokonalosti. Nikoliv skutky svatých a hrdinstvími křesťanství bychom se měli chlubití, nýbrž jen »slabostmi a hříšností se můžeme chlubití« (2 Kor. 12, 5), aby byla zvelebena Boží velikost a smilování.

Zde a právě zde se stýká přirozená, upřímná, mravní snaha a poctivě uznání vlastní neschopnosti a nemožnosti se správně pochopenou křesťanskou pokorou, která neodpuzeje, nýbrž získává jako čisté lidství. Přímý, jasný vzhled do vlastního nitra jest předpokladem pro mravný život vůbec a předpokladem pro život křesťana, který žije z nadpřiroze-

Karel E. Vlček:

Tvá Láska

Na všechny rejstříky citů

zahrát bych chtěl

svou Lásku největší.

Na sebe celého rád bych zapomněl

při jejím pianu i při jejím forte.

Jak výheň bych hořel ze středu srdce

jak slunce bych hřál

jak nejhezčí pohlazení měkké bych měl ruce

až bych Tvé srdce do nich si vzal.

V Lásku bych velikou proměnil se celý.

Pak bychom žili Ona a já,

Ve zvlhlých očí úsvitu rána

hledal bych její pohled a krev —

— Však dosud čekám. — Bude mi dána?

Píseň i zpěv?

Pokoru najít! A všechno mám, Pane.

Pokoru vycvičit a tělo neovládané!

Pak jistě dáš Lásku a odložíš hněv!

Směle ji přijmu. Ó, pospěš si, má Lásko největší!

V Ní budu blažený. do srdce ji vnéstí.

V Lásce hořet budu.

Oddán a rád, s pokorným úsměvem štěstí.

na. Tak se vyhneme jakékoliv pyšné domněnce o vlastní ctnosti a všemu farizeismu.

Tato úvaha má pouze tento smysl: má poněkud přispěti k tomu, aby v budoucím styku Círky a světa, věřících a nevěřících byla odstraněna první překážka: a tou jsou dosti často křesťané sami.

Michael Pfliegler.

PRIMAS ŠPANĚLSKÝ O KATOLÍCÍCH VE ŠPANĚLSKU.

Zvláštní zpravodaj »Berliner Lokal-Anzeiger« měl rozmluvu se španělským kardinálem-primasem, jehož se dotázal především, co kardinál soudí o budoucím vývoji Španělska. Týž odvětil: »Věřím, že Španělsko dojde míru, jestliže bude prováděti příkazy sociální spravedlnosti. Bohatí musí uznati, že majetek je zavazuje k určitým obětem, chudí pak nesmí v každém bohatí spatřovati svého nepřítele. Na čem záleží je, aby všichni vzájemně si pomáhali a se podporovali.« Na otázku novináře, zda kardinál pokládá za nutnou reformu církevní hierarchie, odvětil kardinál: »Vím, co míníte, jste však mylně informován. V přítomném zápase, jehož příčiny tkví v sociálních bédách a jiných věcech, je Církev obětí bernáčkem. Musí trpěti za vše. Mnozí kněží jsou mučedníky.

»Je pravdou, že část nižšího kleru sympatizuje s bolševiky a bojuje na jejich straně? ptal se dále novinář. Kardinál se ohraňuje: »Je to lež, jako mnohé jiné. Řeknu Vám otevřeně: Z počtu 25 tisíc kněží vyskytlo se toliko dvanáct, kteří se přidali ke komunistům. Známe je všechny osobně. Jsou to nešťastní, zaslepení lidé, nevědí, co činí.« »Jaké budou zásady konkordátu, který národní vláda španělská hodlá se Sv. Stolicí uzavřítí?« »Vedoucí myšlenkou budoucího konkordátu bude, aby církev a stát si vzájemně pomáhaly. Je to zvlášť důležité při výchově mládeže, která v novém Španělsku musí býti křesťanská. Také křesťanské manželství je jedním z požadavků, od něhož Církev neupustí.«

»Jste Eminence pro obnovu monarchie?« »Bylo tvrzeno, že církev a stát jsou ve Španělsku nerozlučně spojeny. Okolnost, že jsme se snažili přizpůsobiti republikánskému režimu tomuto tvrzení odporuje. Vzpomínky národa na bývalou velikost a slávu budí snad i vzpomínky na bývalou monarchii. Pro nás není však směrdatnou státní forma, nýbrž křesťanský ráz státu.«

»Ještě jednu otázku: Vidíte Vaše Eminence souvislost mexického pronásledování s událostmi španělskými?« »Zajisté! V zákulisí událostí vidím pracovatí ruce svobodných zednářů a Židů. Ti jsou neštěstím Mexika a byli i neštěstím Španělska. Jejich klika měla u nás hojně důvěrníků a jejich moc byla tak značná, že ovlivňovali celou politiku. Je to rozkladný živel a šťastným je národ, který se jich dovedl zbaviti.«

MODLITBA AUTOMOBILISTŮ.

V boji proti smrtelným nehodám automobilovým, vydalo katolické sdružení »Detroit Catholic Guild« provolání, ve kterém nabádá k opatrnému řízení automobilů. Současně uveřejňuje v provolání zvláštní modlitbu pro automobilisty, která má Impriatur od J. E. Mons. Gallaghery, biskupa z Detroitu:

Podle tohoto provolání jest počet automobilových nehod a mrtvých neobyčejně veliký. Počet mrtvých při těchto nehodách v U. S. A. činí 35.769 v r. 1934 a 36.100 v r. 1935, to jest vzrůst o 1%. To znamená, že při automobilových srážkách a nehodách jest zabito denně na 100 osob. Počet raněných překročuje už milion ročně; každých 30 vteřin jest jedna osoba zraněna a dovezena do nemocnice.

Nedávno jeden funkcionář bezpečnostní stráže se ptal kněze, zdali duchovenstvo by nemohlo něco podniknouti, aby se zamezilo tolik dopravních nehod. V odpověď na to, vysla modlitba pro automobilisty. V provolání se praví: »Musíme žádati ochranu Božské Prozřetelnosti, míti vždy na mysli náš věčný osud, nebezpečí smrti a býti rozhodnutí svědomitě dodržovati dopravní pravidla.«

»Tato náboženská pomoc, kterou nám poskytuje Mons. Gallagher — pokračuje provolání — přichází vhod tím více, že pochází ze strany duchovního strážce města automobilů.« Modlitba se skládá z prostých latinských veršů podle středověkého slohu:

»Sanctus Joseph cum Maria —
Sanctus Raphael cum Tobia —
Sanctus Michael cum coelestí hierarchia —
Sint nobiscum in via.«

Modlitba potom pokračuje:

»Panno Maria a Svatý Josefe, vedte nás dnes; Svatý Rafael a Michaeli, buďte naši stráží po cestě; orodujte za nás a chraňte nás, abychom neublížili nikomu; přiveďte nás na konci naší cesty do nebes.«

Otče náš, Zdrávas Maria, Sláva Otcí.

»Svatý Kristofe, oroduj za nás!«

Film a radio.

(Hlídky katolické kinematografické a rádiové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

FILMY POSLEDNÍ SEZONY:

Třída B (hodnotný film s určitými závadami):
Rozvod paní Evy, česká, 2335, National, Praha, drama.
Bratřova oběť, německá, 1415, Globus, Praha, drama.
Milý úsměv, maďarská, 2410, Meisner, Praha, veselohra.
Námorníci jdou, anglická, 3435, Metropolitan, Praha, veselohra.

Královna ledu, anglická, 2885, Fox, Praha, veselohra.
Violeta (Dáma s kameliemi), anglická, 3380, Metropolitan, Praha, drama.

Pes milionářem, německá, 2530, Metropolitan, Praha, veselohra.

Konec světa, německá, 1925, Vl. Klenka, Praha, drama.
Osudná cesta, anglická, 3435, United Artists, Praha, drama.
Tancem ku štěstí, německá, 2560, Ufa, Praha, veselohra.
Tak skončila jediná láska, německá, 2445, Elekta-film, Praha, film historický.
Tarzanův útek, anglická, 3050, Metro-Goldwyn, Praha, drama.

Definitivní úprava katolické filmové centrály: Poradní sbor pro věci filmu při Katolické akci pro arcidiecési pražskou bude ve smyslu posledního usnesení nejdůstojnějšího episkopátu obstarávat úkoly celostátní katolické filmové centrály. Jeho technickým poradcem jest »Filmové sdružení čsl.«, jemuž se zachovává nadále jeho kompetence v rámci stanov. Zasílejte proto veškeré dotazy na adresu: Katolická filmová centrála při K. a. v Praze (Svatováclavská Līga v Praze IV., Hradčanské nám. 8.)

Hlasy našich posluchačů rozhlasu. Dostáváme řadu dopisů, v nichž všichni vítají s radostí naši sčítací akci.

J. S. z Polné žádá katolická kázání, Bohoslužby a lehkou národní hudbu, navrhuje šlágry a moskevské vysílání. **A. H. z Roztok** žádá rovněž kázání a slavnou Mši sv., nelíbí se mu vysílání dopoledního duchovního koncertu, chce, aby byly hrány písně ze současné doby. **L. H. z Jaroměře** přeje si kázání věhlasných kazatelů a stěžuje si na samé odrohovačky, které je stydno poslouchat, zvláště dětem; stěžuje si také na časté falešné zprávy a na to, že celý rozhlas se točí jen kolem hloupého pokroku. **K. Š. z Plzně** není rovněž spokojena s dosavadním programem. **S. V. z Záhoví** podotýká, že je skutečně třeba nápravy, a praví

doslovně: »Někdy vysílají takovou splepeninu, že by zasloužil takový umělec místo honoráře výplatu.« **J. K. z Brna** praví, že nedělní Bohoslužby katolické může poslouchati leda z Vidně — od nás jen »československé«. **J. M.** přeje naší akci pro umravnění čsl. rozhlasu mnoho zdaru. **Fr. R.** přeje si místo koncertů, nebo některého bezvznamného programu, vysílání Mše sv. a praví: »Je zapotřebí zakročit; což pak jsou v Praze jen samí nevěrci v rozhlasu?« **J. H. z Hájku** žádá vysílání Mše sv., nepřeje si, aby venkov byl otráven v neděli kursy cizích řečí, nechť jsou vysílány ve všední dny; místo všelijakých šlágrů večer přál by si přednášky a divadlo. **F. J. v Hlíně** praví, že ještě neslyšel jediného člověka, který by byl s vysíláním čsl. rozhlasu spokojen, pozastavuje stále vysílání předeher k operám a arii na gramofonových deskách, hudebních symfonií, venkovským lidem naprosto cizích. Žádá vysílání dechové hudby, divadel, veseloher, slavností z různých krajů. Místo různých dělnických rozhlasů slyšel by raději v neděli kázání a Bohoslužby. **R. K. z Prahy XII.** chce rovněž vysílání Bohoslužeb. **A. Š. ze Staré Boleslavi** vytýká čsl. rozhlasu časté klenání a brání jména Božího nadarmo. **D. M. z Vršovic** si přeje vysílání Mše sv., místo stálého poslouchání o zdokonalování chvilků, méně truchloher a více národních písní. Mezi 6.—8. hod. večer přednáškové kázání některého kazatele. **(N. H.)** Každou neděli a svátek služby Boží. **(J. H.)** K tomuto přání se připojuje **A. P. z Drahotic** a dodává, že rozhlas má také míti zřetel na katolické rodiny a zařaditi více vysílání o Bohu; tím by získal více posluchačů, neboť mnozí venkované říkají: »Kdyby v tom rádiu bylo také něco o Pánu Bohu, tak bych si ho také koupil, ale ty opery a ty koncerty C. Dur a D. Dur pro nás venkovské lidi nic není. Rovněž **F. Š. ve Čtyřech Dvorech** vyslovuje podobné přání a odůvodňuje to zvláště pro ty farnosti, které nemají kněze a musí konati velmi často pobožnost bez něho. Ke konci praví: Nemohlo by nám radio místo těch odrhovaček a různých hloupostí dát 2 až 3 hodiny denně? **A. H.** kritizuje velmi ostře vysílání čsl. rozhlasu, jež pro venkovský lid má takovou cenu, že po celodenní práci má rozhlas, aparát třeba by rád poslouchal více zavřený, než otevřený. Není pro opery. Totéž stanovisko vyslovuje **J. T. v Rousínovci**. Přeje si, aby čsl. rozhlas vysílal v neděli Bohoslužby s kázáním a různě nábož. přednášky a také čimohry s náboženským duchem, zvláště reportáže z poutních míst. Praví, že nezávislost a nestrannost čsl. rozhlasu je velmi křivká, že často v týdnu může jej poslouchat nejvýše 3 až 4 hodiny. **Ing. S. z Brna** praví: Dejž Bůh, aby se tato akce setkala s dobrým výsledkem. Přiznám se, že máš rozhlas již dlouhou dobu téměř vůbec neposlouchám a nebyti skvělých zahraničních programů již dávno bych stanici odhlásil. Jediné, kdy natočím Prahu nebo Brno, je v poledne neb večer při zprávách a to za účelem srovnání zpráv Č. t. k. se zprávami z Vidně, Švýcar, neb Německa. Z našich zpráv vane vřelý cit k našim »spojencům« bolševickému Rusku a krvavé vládě v Madridu neb Valencii. **J. D. z Brna** pozastavuje se nad odpovědí čsl. rozhlasu Katolické akci, že jejím požadavkům nelze vyhověti, poněvadž jsou příliš speciální a táže se, zda není speciální přednáška, kterou čsl. rozhlas vysílá o Rotary-klubu — což je zřejmě propagace zednářství — nebo, když různí pp. v dělnickém rozhlasu vykládají proč se rozešli s církví atd. Posluchač ten praví: »Náš rozhlas vysílá věci výhradně protináboženské a to je také »specialisace.« **M. K. z Podměstí** praví: »Téměř denně býváme poabuřováni a uráženi novopohanskými a nevěreckými výpady proti všemu, co je nám svaté. Místo čisté zábavy a nestranného poučení musíme vyslechnout my a žel, i děti, nestoudné scény, vychvalující hřích všeho druhu, zvláště proti 6. a 9. přikázání, až je člověku stydno. **J. V.** žádá vysílání orelských pochodů. **J. R.** chce totéž a více poučení o Orlu, jako to dělá čsl. rozhlas ohledně Sokola. I vysílání Bohoslužeb a kázání je jeho požadavkem, podobně jako vysílání přednášek katolických učenců a odborníků. **G. H. a O. P. z Malše** praví, že čsl. rozhlas katolíky staví na vedlejší kolej, že však katolíci mají právo na větší respekt, žádá vysílání projevů vynikajících duch. vůdců, objasnování liturgie, kázání vynikajících kazatelů, mariánských a jiných písní náboženských, které v plné kráse může přednésti jen sdružení pro duchovní hudbu. **I slepec J. T. v Nasedlovicích** vítá naši akci. **F. Š. z Nižních Lhot** si stěžuje, že musí katolickou Mši a kázání poslouchat z polského rozhlasu v Katovicích. **V. R. z Olomouce** vytýká, že ranní koncerty z Karl. Varů zřídka kdy začínají písní katolickou a žádá více přednášek s katolickými náměty. **Š. A. z Pozořic** přeje si vysílání životů svatých, Mše sv., zbožných zpěvů, poutních průvodů, příkladných životů slavných katolických mužů. **V. V.** žádá vysílání věcí, které by katolíky více zajímaly a ne zvanění nedoučků a přečunců. **F. A.** chce Mši sv. a kázání. Totéž chce **J. H. z Vel. Pavlovic**. **A. Š. v Křtomilě** žádá náboženské naučné přednášky.

Jak vyhověl našim požadavkům čsl. rozhlas. Z našich návrhů byl přijat návrh na přenos jubilejní mše Josefa Foerster a velehramu sv. Víta 16. května. Dále zajímá se čsl. rozhlas o téma »Matka Boží v české poesii a hudbě«, žádá však zpracování tohoto námětu po stránce slovesné, aby relace ta podávala výstižný obraz postavy Matky Boží v naší poesii lidové a umělé.

Naše práce.

Přednášky se světelnými obrazy se konaly: Čiňadovo (Učení Ježíšovo, Katechismus, Sv. Petr, Katakomby), Chudobín (Sv. Jan Bosko), Běchovice (Utrpení Páně, Potopa), Skuhrov (Kato. misie, Pronásledování křesťanů v III. století), Blatná (Sv. Jan Bosko, Praporec sv. Václava, O Smolíčkově), Český Brod (Život P. Ježíše, Mše sv.), Břevnov (Utrpení Páně), Mezileší (Terese Neumannová, Mše sv.), Šubířov (Život Panny Marie, Nedělní klid), Vráž (Modlitba, Osmero blahoslavenství), Nová Paka (Cesta po severní Africe), Cistá u Rakovníka (Jsoucnost Boží, Osmero blahoslavenství), Jihlava (Učení Ježíšovo, Kalvarie), Borová u Příbyslavi (Ze života kato. misii, Terese Neumannová), Rtyň (Cesta po severní Africe, Pokání, Sv. Jan Bosko, O Smolíčkově), Praha II. (Utrpení Páně, Sv. Otec Pius XI.), Holešov (Sv. Antonín), Malá Skalica (Utrpení Páně), Hodonín (Dr. Podlaha, O Smolíčkově, Pohádka o Kristu Pánu, Pronásledování katolíků v Mexiku), Semily (Obrázek Mše sv., Hlas zvonice, Osmero blahoslavenství, Církevní svátky), Slezská Ostrava (P. Zeman), Dejvice (Blah. Anežka), Jankov u Votic (Terese Neumannová, Pohádka o Kristu Pánu, Pronásledování křesťanů), Dolní Bělá u Plzně (Katakomby), Lysá nad Labem (Praporec sv. Václava, Mše sv., Pronásledování v Mexiku), Ruské Pole (Učení Ježíšovo), Beroun (Utrpení Páně, Kalvarie), Bystrice u Benešova (Učení Ježíšovo, Mše sv.)

Kinematografická představení konala se v těchto místech: Janov, Litrbachy, Mikuleč, Opatovec, Kunžvald, Třebovice, Jedlová, Limberk, Německá Bělá, Česká Radiměř, Banín. Promítány filmy: Zpovědní tajemství, Posvátné ticho.

Sjezd katolických bývalých bojovníků ze světové války pro udržení světového míru (Ligue Nationale Droits des Prêtres Anciens Combattants P. A. C.) bude letošního roku po velkých úspěšných kongresech francouzských (v Lurdech) v letech minulých konán ve Vídni v Mariazell. Počítá se s účastí asi 140.000 lidí z Francie, Belgie, Itálie, Anglie, Švýcarska, Československa, Polska, Jugoslavie, Rumunska a Maďarska. Sjezd bude konán v době od 25. do 29. srpna 1937. Na příští r. 1938 byl stanoven kongres do Prahy, rovněž v srpnu, a lze počítat již s účastí 65.000 osob ze zahraničí. Liga katolic. bývalých bojovníků ze světové války (ve francouzské zkratce P. A. C.) je hnutím, jež povstalo ve Francii. Zakladateli tohoto hnutí jsou katolíci kněží bojovníci ze světové války, kteří kolem sebe shromáždili i ostatní katolické účastníky světové války a jejich přátele. Doposud pořádány byly jimi prosebné pouti k udržení míru k Matce Boží do Lurd za účasti 80—200.000 lidí, jež nyní byly přeneseny i na jiné země s významnými Mariánskými poutními místy. Naše republika bude mezi prvními zeměmi, které uvítají bývalé katolické bojovníky ze světové války. Naše poutní místa Mariánská uvítají tisíce katolíků francouzských, belgických a jiných. Bude to mírové sbratření, katolických národů v měřítku dosud u nás nebyvalém. Ani naši protivníci nemohli se dosud pochlubiti takovou účastí, jakou očekává pařížský výbor jmenované Ligy v Československé r. 1938. Z toho vyplývá však pro nás Československé katolíky povinnost, ukázatí letošního roku ve Vídni porozumění pro toto hnutí. K organizaci účasti na vídeňském kongresu a k organizaci pražského kongresu byl ustanoven i u nás zvláštní přípravný výbor, o němž podáváme dále zvláštní zprávu. «Katolík» bude nyní o přípravách podávatí stále zprávy a přinese v příštích číslech bližší podmínky o účasti.

Čsl. přípravný výbor P. A. C. V úterý dne 23. března t. r. ustavil se v Praze za účasti pařížského zmocněnce ústředního komitétu přípravný výbor pro sjezd katolických bývalých bojovníků ze světové války a jejich přátel ve Vídni a v Praze. Předsedou jeho zvolen generál v. v. Forbelský, duchovním referentem dp. spirituál P. Stříž; technické provedení svěřeno Svatováclavské Lize. Členové přípravného výboru, jež mají právo další kooptace jsou: pluk. duch. služby Msgr. Kubán, gen. vikář Dr. Opatrný, podplk. duch. služby P. Vymětal, major duch. služby Janák, generál Heřman, senátor Ditrich, Dr. Polanský, J. Suška a Dr. Janda, jenž zároveň povede technický výbor. Všechny dotazy jest řídití na technickou kancelář přípravného výboru Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradč. nám. 8.

Rozhledy.

Z DOMOVA.

V roce 1936 bylo v **Dvoře Králové n. L. v děčesí královéhradecké** celkem 21.725 sv. přijímání. Na třídu bylo asi 5.000 účastníků, z nich na 3.300 u sv. přijímání, duchovních cvičení se zúčastnilo na 160 osob.

Charita v arcidiecési pražské - farnost Noutonice: Místním chudým a různým dobroč. ústavům rozdáno celkem Kč 1.128.

Uctění ostatků sv. Jana Nepomuckého. Ostatky mučedníka zpovědního tajemství byly krátkou dobu uloženy mimo své stálé místo, na stříbrném oltáři v pravé lodi velechrámu sv. Víta. Přenášení ostatků zúčastnila se vždy celá kapitula svatovítská a křišťálová rakev s ostatky sv. Jana vystavena byla pak i 14./3. k uctění věřících, než definitivně byla opět uložena do stříbrné rakve (20./3.) Členové Svatováclavské Ligy uctili ostatky svatého patrona po své obvyklé pobožnosti v sobotu 6. března. Oltář svatojánský s mádnou stříbrnou rakví mesenou anděly, skví se nyní v nové kráse.

Články a obrázky pro vatikánský tisk. Katolická akce má možnost umístiti ve vatikánském tisku a to jak v denníku »L'Osservatore Romano« tak i v obrázkovém časopisu »Illustrazione Vaticana«, články i obrázky z katolického života v naší republice. Obracme se proto s prosbou na veleúctojné duchovenstvo, řády, ústavy a poutní domy, aby nám laskavě zasílaly zprávy o význačných jubileích, slavnostech, současně pak i fotografické obrázky, jejichž otištění ve vatikánském tisku bezplatně zprostředkujeme.

Tiskový Odbor Katolické akce Praha IV. Hradčanské nám. 8.

Podivné poměry na ruském gymnasiu v Praze. V Praze měli Rusové dvě gymnasia, která později byla sloučena v jedno. Od podzimu r. 1936 se tam omezuje ruský vlastenecký vliv a dokonce i vliv náboženský. Máme zprávy, že ruským dětem z gymnasia je zapovězeno navštěvovati ruský Sokol, organizaci zvanou »Vitjaz«, podobnou katolickým skautům, stojící pod úplným vlivem ruského duchovenstva a vychovávající děti v ruském vlasteneckém duchu.

Na gymnasiu byly také zrušeny modlitby. Je zapovězeno světití ruské náboženské svátky s výjimkou Vánoc a Velikonoc. O ruských vánočních svátcích nesměli žáci navštívit tradiční »jolkku«.

Někteří profesori udržují úzké styky se sovětským zastupitelstvem a zvláště se sovětským »komisařem pro vyučování« tohoto zastupitelstva.

ZE ŽIVOTA NAŠICH AMERICKÝCH KRAJANŮ.

Hold bl. Anežce české v českém americkém rozhlase byl vzdán 23. února t. r. Sehrána dramatická báseň pí. řed. Em. Schmutzerové, předsedkyně Svazu katolických žen a dívek v Praze.

50 let koleje sv. Prokopa v Lisle oslaveno bylo 2. března pontifiikální Mši sv., kterou sloužil světicí biskup W. D. O. Brion, kázáním, které měl dp. P. Mizera, řadou rozhlasových přednášek (7. III. a 14. III.) z nichž jednu měl převor P. Prokop Neužil. 11. dubna sehraje 50 studentů koleje sv. Prokopa dram. báseň Jaroslava Vrchlického: Zavraždění sv. Václava (Bratří).

Z VATIKÁNU.

Důkazem stále se zlepšujícího zdravotního stavu Sv. Otce je zpráva, že o Velikonocích zúčastnil se slavnostních Bohoslužeb u sv. Petra. Dne 12. května bude Sv. Otec osobně zavíratí světovou výstavu katolického tisku.

Svatý Otec vypracoval plán na výchovu misionářů pro Rusko. V Římě dlí již 25 ruských studentů, kteří jsou určení za budoucí misionáře své vlasti. Není však úmyslem poslati je do Ruska hned, nýbrž budou zatím pověřeni duchovní správou emigrantských kolonií, kde mají připravovati též půdu pro myšlenku unie.

Sjednocení biskupové, kteří meškali v Římě na oslavách 300letého výročí unie s Římem, byli přijati Sv. Otcem v soukromé audienci.

Něco o řádu sv. Františka. Podle poslední statistiky má fran-tiškánský řád ve 104 provinciích a samostatných komisariátech 25.070 členů. Oproti poslední statistice je tu přírůstek 1036 členů. Řád je rozšířen po celém světě, nejvíce však v Německu, Itálii, Španělsku, Jugoslavii, Holandsku a v Americe. Také na dálném východě se šíří. Má již také 127 Čiňanů a Japonců mezi svými příslušníky. Z hodnostářů nutno uvéstí 1 vicekamerlenga sv. římské Církve, 10 arcibiskupů, 47 biskupů, 1 apoštolského nuncia, 1, apoštolského delegáta, 26 apoštolských vikářů, 7 prelátů nullius, 10 apoštolských prefektů, 5 misijních představených, 1 prokurátora Svaté Stolice, 20 poradců římských kongregací a 10 apoštolských zpovědníků.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Komunistická internacionála šíří z Prahy bolševický jed mezi Slovany. Komunistická internacionála v Moskvě má za hranicemi tato střediska: Paříž, Basilej, Praha, Amsterdam a Kopenhágen. Pařížské středisko stará se o latinské země: Francii, Belgii, Španělsko, Portugalsko, Itálii a románský díl Švýcar. Basilejské středisko má na starosti Německo, Elsassko a Lotrinskou a německý díl Švýcar, Pražské středisko pečuje o komunistickou propagandu mezi Slovany, v Rumunsku a na Balkáně. Úlohou těchto středisek je propagovat komunistický tiskem, brožurami, financovati podvratná hnutí a vysílatí agenti špióny na prospěch komunistů.

Polsko. Zástupci katolického tisku v Polsku měli porady ve Varšavě. Biskup Msgr. Adamski mluvil o současných úkolech katolického tisku. O propagaci a obraně katolické myšlenky tiskem mluvil P. Kosibowicz jimi řečníci přednesli svoje referáty.

Rusko. Sovětské velikonoce. Od pradávna zdraví se Rusové o Velikonocích navzájem pozdravem: Kristus vstal! Pozdravený odpovídá: Ano, v pravdě vstal! načež oba se obejmou a políbí. Bezbožníci snaží se tento »přežitek pověry« odstraniti a vtisknouti pozdravu svůj »ráz«. Moskevská odbočka bezbožníků požádala ústřední radu, aby tento velikonoční zvyk byl podržen, pozdrav aby však byl nahrazen slovy: Dělnická třída povstala! načež pozdravený má odpověděti: Za pomoci sovětské vlády opravdu povstala!

Něco z ruské statistiky. Před válkou bylo v Rusku 410 katolických kostelů, z nichž nyní toliko 11 zůstalo otevřeno. V roce 1917, než vypukla revoluce, bylo v Rusku 8 katolických biskupů a 810 kněží. Nyní je na svobodě pouze 10 katolických kněží.

Rykov a Bucharin, odsouzení v známém procesu, byli škrtnuti ze seznamu Svazu bezbožníků i z listiny »čestných členů« tohoto Svazu.

Náboženská svoboda v praxi. Podle rozhodnutí sovětské vlády mohou mít kněze toliko osady přes 1000 obyvatel. Dvě nebo více malých osad může se spojit. V městech může býti kněz jen tam, kde je více než 10 tisíc obyvatel. Teprve v městech s půl milionem obyvatelů je přípustno nejvýše 200 kněží, lhotejmo jakého vyznání. Pouze milionová města mohou mít neomezený počet kněží. Kněžím všech vyznání je zakázáno zdržovati se v pohraničním území.

Žádost za osvobození od poštovního podala ústřední rada bezbožníků v Moskvě radě lidových komisařů. Žádá, aby korespondence i zásilky jednotlivých skupin bezbožníků, jakož i zásilky bezbožnických organizací cizozemských, adresované do SSSR byly prosty poplatků.

Pro národně-socialistickou propagandu byl v Moskvě zatčen i pastor Schreck a uvězněn v Lubjance, vězení to GPU, kde nyní onemocněl. Byl duchovním správcem nejen německého vyslanectví, ale i jiných diplomatických zastoupení, mezi jiným i Spojených Států. Sovětům bylo podáno několik dotazů ohledně zdravotního stavu pastora, avšak odpověď na ně dosud nedošla. GPU obviňuje Schrecka, že slovem i tiskem prováděl plánovitou propagandu protisovětskou.

Film proti misionářům natočen bude v Petrohradě. Popud k tomu dala centrální rada bezbožníků, která je překvapena krásnými výsledky katolických misí na dalším východě. Náklady tohoto filmu, který bude mít název »Zahraněční misionáři — nepřátelé domorodců«, odhadují se na 400 tisíc rublů. Sto tisíc darují ruští bezbožníci, ostatek mají opatřiti zahraniční svazy bezbožníků. Hlavní úlohu misionáře, až po zuby ozbrojeného, bude hrát ruský herec Mičurin. Vůdce domorodců bude Unegr Smuts, který již od r. 1919 se zdržuje v Moskvě, kde absolvoval »výtečnou« bezbožnickou kurs. Ve filmu bude hrát misionářova odpůrce, jehož »zločinnou činnost« odkryje. Zvláštní pozornost bude věnována scénám, představujícím zapalování misijních kostelů.

O tom, jak vznikají v Rusku různé »vědecké ústavy« píše »Komsomolskaja Pravda« 6. března takto: Město Ustjug má na př. 6 technik. Založení techniky provede se obyčejně takto: Některá organizace v Archangelsku si vzpomene, že by mohla založiti »vědecký« ústav. Lidí v Ustjugu je k tomu dost, ježto venkov je hustě obydlen. Jednoho dne objeví se v městě osoba, pověřená založením »ústavu« nebo »techniky«. Za ní přijedou povozy naložené nejmenším nábytkem »studentů«. Na některém domě, jehož nájemníci se musí vystěhovat, objeví se potom vývěsní tabule, že tu sídlí ten neb onen »ústav«. A »technika« je založena. Když v r. 1934 byla jedna taková technika v Ustjugu »založena« neměla ani jediného řádného učitele. Vyučování bylo svěřeno staršímu člověku, který kdysi byl sluhou na gymnasiu a potom učetním v dřevařském závodě. Měl příkaz vyučovati fyzice. Vyprávěl však studentům anekdoty a to tak dlouho, dokud ho Tito sami nevyhnali. Ruštině učí dosud dělník, zaměstnaný kdysi na stavbě vodovodů, ježž povozání zaneslo až do Ustjugu. »Na národohospodářské technice« vyučuje muž, který nevěděl skorem nic o pluhu. Na historickém oddělení není odborného učitele, rovněž tak v oddělení pedagogickém i v jiných. Dle toho vypadá i úroveň studentů. Nastávající vychovatelé jsou víc na ulicích než ve škole, kde tropí výtržnosti a jsou často opilí. Není proto divu, že nad touto »úrovní« nařkají i sami komunisté.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Belgie. Katoličtí studenti belgičtí proti komunismu. Na svém sjezdu v Lovani jednalí též o komunismu a žádají, aby úřady energicky zamezily pronikání komunismu do učitelských sborů a do kasáren a vyloučení komunistů ze státních a veřejných úřadů. Studenti upozorňují, aby i katolický tisk byl na stráži a nenechal se oklamati strašákem fašismu, kterého mnozí neustále malují na zeď, zatím co marxismus ohrožuje křesťanskou civilizaci.

saci. Také pokusy o sblížení katolíků s marxisty autno důsledně odmítati, ježto jsou v rozporu s učením církve.

Francie. Zlaté kněžské jubileum bude v dubnu slaviti pařížský kardinál Verdier. Na kněze byl vysvěcen 9. dubna 1887 v Římě. Arcibiskupem pařížským stal se r. 1929. Jubilejní Mši svatou bude sloužiti v katedrále Notre Dame 14. dubna.

Nový denník »Le Soir« počal prvním březnem vycházeti v Paříži. Ač jeho podtitul zní: List nestranných informací, nelze popíráti, že slouží nejkrasnější levici francouzské.

»Příslušnost ke komunistické straně je odpadem od církve«, tak prohlašuje biskup luconský v pastýřském listě a ukládá věřícím, aby komunismus potírali.

Pravá tvář. V Damery uspořádala komunistická mládež ples a při něm i tombolu. V tombole byl slosován i malý kříž. Ten, kdo jej vyhrál, musil nejprve odstraniti spoustu papíru, do něhož byl kříž zaválen. Jakmile diváci zjistili, co onen účastník plesu vyhrál, vrhli se na výherce a se slovy potupy a nadávek hodili kříž do kamen, kde dřevo shořelo. Kovové tělo Kristovo vytáhli potom rouhači z kamen a házelí jím po sobě za nového rouhání a nadávek. Případ vzbudil mezi obyvatelstvem veliký rozruch.

Z katolického života. Sociální unie katolických inženýrů konala v Paříži výroční shromáždění. Byli přítomni i zástupci městských a státních úřadů, mezi nimi i prezident městské rady pařížské. Unie má 10 tisíc členů a 55 pobočných spolků. — Katolický svaz pro veřejnou zdravotní službu světíl ve svém ústředí v Paříži nový oltář. Svaz byl založen r. 1922 aběm Gerlierem, nynějším biskupem luconským; má 13.500 členů a 774 duchovní rádců. Věnuje se ošetřování chudých a nemocných.

U příležitosti světové výstavy pařížské budou uspořádány tyto katolické kongresy: 8.—13. května kongres matek, 16.—18. května kongres křesťanských rodin, 17.—20. května kongres církevní hudby, 19.—20. května kongres církevních dějin, 21.—23. první světový kongres Vincenciánů, 8.—10. června kongres porodních asistentek; v červenci kongres Pax Romana, v srpnu kongres malby na skle.

Itálie. V italské Lybii, kde nedávno meškal Mussolini, má katolická církev 2 apoštolské vikariáty a 52 tisíc katolíků. Je tu dostatek kněží, řeholníků i sester. V hlavních městech četní vikariáty jsou krásné katedrály, vystavěné italskou vládou a veliké kostely, školy a ústavy. V listopadu bude tu uspořádán národní eucharistický kongres. Domorodců je 700 tisíc; jsou to Mohamedáni a též něco rozkolných. Evropané tam usedlí jsou vesměs katolíci.

Německo. Bádenští katolíci se brání. Arcibiskupský ordinariát ve Freiburgu vydal dotazníky ku zkouškám z náboženství, obsahující celkem 35 otázek s odpovědmi. Část otázek týká se i Starého Zákona, pokory a pod., věci to, o nichž se v Německu nerado mluví neb učí. Školní úřady shledaly však závažnými tyto otázky: Co bylo největší ctí národa židovského? »Odpověď zněla: »Že z něho vyšel Spasitel světa«. Druhá závažná otázka byla: »Proč nazýváme katolickou církev svatou?« Třetí: »Čeho postrádá člověk bez pokory?« Odpověď: »Člověk postrádající pokory není pravdymilovný a statečný«. Jiná otázka: »Kdo je nejvyšším pánem našeho života a zdraví?« Odpověď: »Jedině Bůh!« Školní úřady zakázaly používání těchto dotazníků s oddůvodněním, že možno při vyučování užívatí jen pomůcek státně schválených. Věřícím byl tento zákaz oznámen a Tito současně upozorněni, že zásah úřadů je porušením konkordátu. Arcibiskup intervenoval také v této věci u ministerstva vyučování, avšak bezvýsledně.

22. července m. r. nařídil šéf německé policie Himler, že účastníci duchovních cvičení, která se konají v exercičních domech, klášterech nebo řádových střediscích, musí se do 24 hodin hlásiti na místní policii. Proti tomuto nařízení protestoval předseda biskupského sboru kardinál Bertram. Teprve za 4 měsíce došla odpověď, že nařízení nelze změnit.

V koncentračním táboře v Sachsenburgu zemřel Dr. Weissler, vedoucí kanceláře německé evangelické církve. Byl zatčen loni v září, kdy podal jménem prozatímního vedení církve protest kanceléři Hitlerovi. Zpráva o jeho smrti překvapila tím více, ježto nejde o přirozenou smrt. Dr. Weissler byl nalezen oběšený, jeho přátelé však vylučují sebevraždu. Vězení snášel klidně a odevzdán; když byl ze samovazby převezen do koncentračního tábora, pocítoval to jako úlevu.

Španělsko. Jako v prvních stoletích. Časopis »Tabernacle and the Home« přináší zajímavou zprávu o jistém madrid. děvčátku. V domě jeho rodičů skrývá se kněz. Když ráno odslouží Mši svatou, vychází děvčátko v přestrojení do města, nesouc svaté hostie řádovým sestrám, svým bývalým učitelkám, skrývajícím se rovněž na určitém místě. Tam děvčátko rozdělí sestrám svaté hostie. Doma zatím modlí se rodiče a známi, aby Bůh chránil dítko na této nebezpečné cestě.

Relikviář sv. Teresie nalezen. Katolické Španělsko raduje se z nalezu relikviáře, chovajícího ruku sv. Teresie. Relikviář byl přenesen do Salamanky, kde je hlavní štáb Francovy armády. Komunisté v prvních dnech povstání ukradli relikviář v klášte-

re Ronda, kde se uchovávala též soška Jezulátka, kterou světi-
ce mívávala na svém stole a nádherná monstrance. Národní armá-
da naša relikviář v zavazadlech rudého generála Villalby, která
musil při útěku zanechat v Malaze. V zavazadlech bylo též za
několik milionů španělských bankovek, zlata a drahokamů, jakož
i nádherný kříž v katedrále v Malaga. Relikviář byl uzmut
asi proto, že byl z jemného stříbra a posázen drahokamy.

I generál Franco vydal provolání k národu Baskickému. Pravi
se v něm: »Spojili jste se s úhlavním a nesmířitelným nepří-
telem. Zvítězili, budete první jeho obětí! Jste spoluvinní na
všech svatokrádežích a ohavnostech, které rudí spáchali v ob-
sazeném území. My všichni, i vy, jsme přesvědčeni, že tato vál-
ka není bojem o politickou moc, ale bojem křesťanství s nepřite-
lem, který je chce zničit.«

Kláster karmelitánů v Toledu byl zničen, předměty ukradeny
nebo zničeny a knihovna, čítající 30 tisíc svazků zapálena. Bratři
skrývající se u svých příznivců byli vypátráni a do jednoho
vyvražděni.

**Podle zprávy korespondenta pražské komunistické »Rothe
Fahne«** bojuje v mezinárodní rudé brigádě vedle Thälmannova,
Dobrowského a Dimitrova batalionu i dělostřel. baterie Lieb-
knechtova a Gottwaldova (pojmenovaná po vůdci českých komu-
nistů.)

133 dnů hrůzy prožil Pater Pablo de Santiago v Asturii. V pře-
lčení stále se střídajícím procházel jako obětavý pastýř pro-
vincií těše rozplacené stádo věřících a dodáváje mu odvahy.
Každého dne, pokudž jinde, sloužil v úkytu mši svatou. Viděl
popravy sta odsouzců v městě Gijon. Viděl hořící kostely a
kláštery tohoto města, vypálení soukromých domů a jiné zloči-
ny rudých. V nevázaných pitkách používali rudí svcenyých ka-
lichů a ciborií místo sklenic a džbánů.

Hrdinná řeholnice. Postupem národní armády dovidáme se ne-
jen o bezpříkladných ukrutnostech, ale i o skrytých hrdinných
činech. Tak na příklad představená karmelitánského kláštera
v Limonar přestrojila se za vojáka, zjednala si přístup do vě-
zení a osvobodila uvězněného kněze. To opakovala 18krát; do-
konce se jí podařilo takto osvobozené ukrytí ve městě, až ná-
rodní armáda vtrhnuvši do města vrátila jim trvale svobodu a
bezpečnost.

Zednáři podporují bolševismus. V barcelonském orgánu komu-
nistů »El Dulvivo« byl nedávno uveřejněn dopis, osvětlující sta-
novisko zednářů k bolševismu a politické pletichy loží. Zednář-
stvo od počátku občanské války postavilo se otevřeně na stranu
»lidu«; nezůstalo však jen při slovech, nýbrž poskytl mu dale-
kosáhlou a účinnou podporu. »Naši nejlepší členové, (t. j. zed-
náři) a všichni naši pomocníci bojují za vítězství bolševických
vojsk.« Dopis obrací se i ke Kataláncům a je zakončen slovy:
»My zednáři jsme s Vámi nerozlučně spojeni v boji za svobodu
a spravedlnost. V tomto boji stojí za Vámi zednáři celého světa.«

V občanské válce španělské zahynulo i 18 kněží a 8 bratří kon-
gregace Lazaristů. Rád měl v provincii Madridské a Barcelonské
96 klášterů.

Humor nebo cynismus? Valencijská rudá vláda vyznamenala
rudé tovaryše mexické nejvyšším španělským řádem Isabely
Katolické!

Kdo je Goreff? Jedním z nejobávanějších katů, na jejichž rukou
lpi krev nesčetných Španělů, je sovětský agent Goreff. Před ča-
sem »pracoval« v Německu pod jménem Skoblewsky a byl tam
pro zemetřadu, nabádání k vraždě, velezradu a svádění ke vele-
zradě odsouzen k smrti, vedle dřívějších 12 let káznice a peněz-
ních trestů. Při známém moskevském procesu s Němci, kteří
pro sabotáž byli odsouzeni k smrti, byl vyměněn za 10 odsou-
zců německých. Moskva byla by za něho ráda dala i více
odsouzců. Jako »speciálista v přípravě revolucí« měl pro
sovětskou centrálu, chystající světovou revoluci, neobyčejnou
cenu. Jeho pravé jméno je prý Goldmann. Goreff byl v letech
1923—4 organisátorem a hlavou německého oddělení GPU a
spojka mezi komunistickou stranou v Německu a Moskvou. V té
době dostávali němečtí komunisté značné obnosy dolarů jako
»podporu« pro svoji činnost. Speciálním úkolem německého od-
dělení GPU bylo vraždou odstranění osoby komunistům nepo-
hodné a nebezpečné. Tak měl být zavražděn na př. generál
von Seeckt, náčelník německé branné moci. Ze k vraždě ne-
došlo, lze děkovati jen okolnosti, že generál zmíněného dne
nepodnikl pro veliký mráz obvyklou výjizdku na koni do zoo-
logické zahrady. Ukryt v křoví, čekal obávaný komunistka Heinz
Neumann se dvěma společníky, připraveni provést vraždu.
Nedaleko pak stálo auto, v němž chtěli po zločinu prchnouti.
To, co dnes pod jménem rudého teroru se děje ve Španělsku,
jest jen částí plánu, který Neumann společně s Goreffem vy-
pracovali. Název »velkého popravčího«, který si »získal« za své
»činnosti« v číně, přísluší mu právem i za jeho »činnost« ve
Španělsku. Ozbrojené povstání ve Španělsku vypuklo pro za-
vraždění poslance Calvo Sotelo. Následovaly pak vraždy tisíců
rukou jen proto, že to byli národně uvědomělí Španělové.
Metody bolševiků jsou vždy stejné.

Nadobro vyléčení. Je mnoho těch, i u nás, kteří jako pouťáci

do zaslíbené země dojíždějí do Ruska a vrátili se potom zcela
rozčarováni. Mezi nejnaděšenější obdivovatele Ruska patřili i Fran-
couzové Gide a Céline. Po návratu z Ruska dali svoje zklamá-
ní zcela otevřeně na jevo. Podobně se to má i se zájezdy
do Barcelony, kam odjelo mnoho obdivovatelů sovětů, aby na
vlastní oči spatřili v činnosti vládu svých iluzí. Některým ne-
postačilo ani to »vstoupili« do rudé armády ve Španělsku, jen aby
projevíli svoje sympatie lidové frontě. Tito »křížáci rudé revo-
lucí« jsou tak zklamáni a rozhořčeni podvodem, jehož obětí se
stali, že projevují svoje rozčarování zcela veřejně. Domnívajíce
se, že ve Španělsku najdou stejně smýšlející bratry, bojující za
chléb a svobodu, poznali, že jde o sobce, požírající se navzá-
jem, pokud ovšem jim národní armáda popřeje k tomu času.
Armáda, do níž vstoupili, stala se táborem u Babylonské věže,
ne snad proto, že mluví se tam všemi jazyky, ale hlavně pro
zmatky v ní panující. Jen železná diktatura Moskvy vnesla do
rudé armády španělské trochu pořádku, jinak jsou její vojáci
pouze známý »Kanonenfutter« ze světové války, zatím co vůd-
cové drží se v bezpečí a vyhrožují při sebe menší stížnosti
každému zastřelením. »Bili jsme se jako lvi, ale jednali s námi
jako se psy«, to je povzdech, charakterisující výstřední celou
situaci v rudé armádě.

Španělsko a bezbožníci. Zástupce rudého Španělska v Moskvě
Paccua navštívil nedávno, doprovázen členy vyslanectví, ústředí
ruských bezbožníků. Zajímal se neobyčejně o pracovní a pro-
pagační metody centrály. Prohlásil, že jeho návštěva není ofi-
ciální, nýbrž soukromá. Paccua mluví dobře rusky a je beze-
sporně, že má býtí spojku mezi ruskými a španělskými bez-
božníky.

Svatá Stolica a Španělsko. Papežská ročenka za rok 1937
»Anuario Pontificio« obsahuje též informace o diplomatických
vztazích Svaté Stolice a Španělska. Jako vyslanec Španělska
u Vatikánu je veden stále ještě bývalý zahraniční ministr de
Zulueta s označením, že »není přítomen«. Vláda nacionalistů
v jejíž moci je největší část Španělska, je u Sv. Stolice zastou-
pena admirálem de Mogaz, který byl již u Sv. Stolice vyslan-
cem za vlády Primo de Rivera. Zastoupení Vatikánu ve Špa-
nělsku je dvojit: Papežský zástupce u Madridské, resp. Valen-
cijské vlády (v ročence rovněž uveden co »nepřítomný«) a pro-
visorní zástupce u vlády nacionalistů v Burgosu, jímž jest kar-
dinal Isidor Goma y Tomas, arcibiskup Toledský a primas špa-
nělský.

Z dobyté Malagy. Biskup malagský vrátil se již do své diecése
a sloužil již Mši svatou v katedrále, poprvé zase od vzniku
občanské války. Katedrála, stejně jako ostatní kostely v Malaze,
byla zanechána rudými v bédném stavu. Jen kůr a varhany zů-
staly nedotčeny, oltáře a obrazy byly však zničeny. V posled-
ních 6 měsících nocovalo v katedrále přes 1000 lidí i s domácím
zřivectvem. Čištění katedrály však rychle pokračuje.

Amerika. Katolické knihovny v Americe. Na počest kardi-
nala Hayese zřídila kolej v Manhattan knihovnu nákladem
250 tisíc dolarů. V St. Bonaventure byla postavena knihovna
nákladem 100 tisíc dolarů; pojme na 120 tisíc svazků.

Odklon od víry a vliv náboženské výchovy na mládež bylo
tema řeči soudce Fawceta, člena Nejvyššího soudu Spojených
Států. Z 5000 mladíků do 20 let, s nimiž se setkal v soudní síni,
byli jen 3, kteří v době, kdy zločin spáchali, navštěvovali ne-
dělní školu. V Americe je dnes na 60 milionů lidí bez nábo-
ženství. 95,2% židů žije bez jakéhokoliv styku se synagógou.
Z 42,891,000 t. zv. protestantů navštěvuje 66,5% nedělní školu
a 28,529,950 nikoliv. Ze tolik mládeže zasedá na lavici obža-
lovaných, je podle Fawceta vinna jediné vlna odpadu od víry,
ztráta vědomí o potřebě víry a povinnosti vésti ukázněný mrav-
ní život křesťanský.

Kanada. Knihovna katolické university Lavalské má 220.000
svazků; počtem knih předčí ji toliko dvě kanadské university.
Ježto se stále množí **záračná uzdravení** na přimluvu nedávno
zesnulého bratra Ondřeje, budovatele nádherné basiliky na
Monte Royale v Montrealu, byla kongregaci Sv. Kříže zřízena
lékařská komise, která má zkoumati případy uzdravení.

Kardinal Villeneuve, arcibiskup Quebecký, zakázal fotografo-
vati v kostelích a při obřadech; výjimky povoluje jediné on sám.
Biskupem ve 28 letech stal se Msgr. Justin Grandin, syn pastý-
řův. Žil v letech 1829—1902 a byl po 43 léta misionářem v Ka-
nadě, kde založil apoštolský vikariát a později biskupství St.
Albert. Pracoval mezi Indiány. Posvátná Kongregace obřadů
svolila nyní, aby se mohlo započítí s procesem blahověčení.

Mexiko. Apoštolský delegát o situaci v Mexiku. Msgr. Ruiz
y Flores, apoštolský delegát pro Mexiko, žijící ve vyhnanství,
prohlásil vůči americkým novinářům: »Katolická Církev bez
ohledu na politicko-stranické útvary bude spokojena s každým
krokem, směřujícím k zajištění míru a náboženské svobody.
Pokud jde o můj návrat do Mexika, musej bych znáti rozsah
amnestičního zákona, abych mohl posouditi svůj případ, ježto
nebyl jsem z Mexika vyhnan jako spiklenec, ale jako zástupce
papežův, který i dle názorů mexické vlády je suverénem. Arci-
biskup Ruiz rázně odmítl výrok jemu tiskem přisouzený, že

vývoj věci v Mexiku znamená shroucení protináboženské činnosti v Mexiku.

Jestě k mexickým poměrům. Stále zřetelněji projevuje se obojetnost politiky presidenta Cardenase, který snaží se uspokojiti mexické katolíky a s nimi sympatisující vlivné zahraniční kruhy. Vláda soustřeďuje však potají svoje stoupence proti katolíkům; její hlavní oporou jsou t. zv. agrární komunisté a komunistické odborové organizace. Též určitá část vojenských kruhů je protikatolicky naladěna. Vláda snaží se zachrániti svojí prestiž kompromisním návrhem: vyzývá katolíky, aby vyklidili zabrané kostely a zavazuje se, vydáti je potom sama katolíkům.

Nástupcem zesnulého arcibiskupa Diaze jmenoval Sv. Otec Msgr. L. Martinez. Je starší 56 let a byl dosud koadjutorem apoštolského delegáta Ruiz y Flores, který od roku 1932 žije ve vyhnanství ve Spojených Státech.

Atheisté v Mexiku a ruší bezbožníci. Nepřátelství, které proti Církvi v Mexiku v poslední době poněkud ustalo, vyvolalo v moskevských bezbožnických organizacích rozruch. Četné organizace bezbožnické poslaly mexickým atheistům výzvu, aby zahájili nejostřejší boj proti vládě a přátelské politice této vůči Církvi. Doporučují také svým mexickým druhům, aby ustavili bojové oddíly, aby tak Církvi mezůstala ani píď půdy. Kdyby vláda měla ve dosavadní politice pokračovati, nechtě je použito zbraní a násilí. Jedině tímto způsobem možno vládu a církev přinutiti k ústupu před zorganizovanou silou proletariátu. Současně žádají Rusové, aby mexické organizace bezbožníků byly vybudovány dle ruského vzoru a pravidel, které stanoví, aby na jeden výpad církve bylo bezbožníky odpověděno hned třemi ranami.

Moskevští »Pionýři«, dětská to organizace komunistická, zahájili již sbírky ve prospěch »ohrožených« bezbožníků mexických. Ústředí bezbožníků sleduje vývoj událostí v Mexiku s největší pozorností. Rusové sice prohlašují, že Mexiko tvoří jen nepatrný úsek světové fronty proticírkevní, že však i zde musí býti vybojován vítězný zápas.

Mexičtí katolíci v odvetu za politiku náboženství nepřátelskou sáhli k pasivnímu odporu, kterým doufají dosáhnouti svých požadavků. Pasivní odpor vztahuje se na všechny obory veřejného života: školní stávky, omezování nákupů, neúčast na veřejných shromážděních a zábavách a podobně.

Čína. Studijní týden v Hongkongu konal se za předsednictví apoštolského delegáta. Odděleně konali tu porady biskupové a kněží, dále inteligence, muži, ženy a mládež. Bylo jednáno o katolické akci a národnostní otázce. Týden byl zakončen nádherným průvodem za účasti všech biskupů a pontifikální Mši svatou, kterou sloužil apoštolský delegát.

Japonsko bylo na eucharistickém kongrese v Manille neobyčejně silně zastoupeno. Za Japonsko mluvil apoštolský delegát Marella, arcibiskup Chambon z Tokia a katolík-admirál Yamamoto. I vedoucí politické kruhy Japonska projevívaly veliký zájem o kongres a zasaly písemná poseštví, tak ministři zahraničí Arita, hrabě Tokujawa Yorisada a četné jiné osobnosti veřejného života.

Austrálie. Katolický Svaz australský zakoupil spolkový objekt theosofické společnosti, kde jest i divadlo, v němž budou nyní předváděny náboženské hry.

Z MISIJNÍCH KRAJŮ.

Nejsevernější misionářská stanice je Ponds Inlet v Baffinland, na 73° šířky. Působí zde kněz z řádu Oblátů Girard, »farář severního pólu«. Jeho farnost je území v rozměru 144 tisíc km², na jeden tisíc km² připadá 1 obyvatel. Pracuje tu již přes 22 léta mezi Eskymáky. Posledních 7 let sídlí v Ponds Inlet, kde rážto stanice je nejbližší severnímu pólu. Pečuje celkem o 108 katolíků, při čemž nutno vzpomenouti slov Sv. Otce, že misijní činnost mezi Eskymáky je nejtěžší. Pater Girard mluví dokonale eskymácky a svoje svěření velmi miluje. Nyní z nařízení biskupova přerušil na rok svoji misijní činnost, ježto polární noc, trvající 4 měsíce, velmi ohrozila jeho zrak.

Nizam z Haiderabadu, nejbohatší muž světa, který tyto dny oslavoval 25. výročí své vlády, jest příznivcem katolických misí ve své zemi, kde jest i biskupství, zřízené již za Sv. Otce Lva XIII. Katolickým školám, ústavům a nemocnicím věnoval Nizam veliké obnosy. Největší nemocnice v Haiderabadě, jím založenou, vedou katolické řeholnice. Také u svého dvora má kněze mnoho katolíků na vedoucích místech. Katolíci jsou však i ve státní službě a ve vojsku. Na státních školách je náboženství povinným předmětem pro všechna vyznání.

Několik čísel z belgického Konga, belgické to kolonie, kde mezi 14 miliony obyvatel je 1,601,144 katolíků a 1,052,495 katechumenů. V Kongu je 20 apoštolských vikariátů, 3 apošt. prefektury a 2 zvláštní misie, 951 evropských a 53 domorodých kněží, 506 evropských a 94 domorodých řeholníků, 1216 evropských a 114 domorodých řeholnic. V zemi je 302 misijních stanic,

580 kostelů a 18.364 kaplí a při nich vždy škola, dále 514 nemocnic a 37 ústavů pro malomocné.

Misijní tisk. V zámořských misích je na 10 milionů katolíků a vychází pro ně celkem 484 různých publikací, z toho 396 v Asii, 59 v Africe, 19 na ostrovech Pacifických. Nejvíce časopisů vychází v Britské Indii, totiž 176, v Číně pak 113. Tyto dvě země mají též vlastní zpravodajskou kancelář »Lumen« (Světlo). Katolické misie v křesťanských zemích propaguje 539 časopisů s celkovým nákladem 103,9 mil. exemplářů. Ústřední zpravodajská kancelář misijní trvá od r. 1927. Je to známá »Agence Fides«, která týdně v pěti světových řečích vydává svoje zprávy. Má přes 300 dopisovatelů.

Drobné zprávy z misí. V r. 1935 byla v Číně založena nová ženská kongregace katechetek Krista Krále. Nyní prvních devět sester složilo řádové sliby.

V Šanghaji bylo oslaveno 25leté trvání misijní stanice. V semináři v Hongkongu stavi jesuité meteorologickou stanici. Obsluhování přístrojů obstarávají chovanci semináře. Kromě toho jsou poučováni o tom, jak nutno zpracovávatí výsledky pozorování.

Na oslavu stříbrného biskupského jubilea Msgr. Augustina Kandathyla, arcibiskupa Ernaulského a metropolitů Syrsko-Malabarského episkopátu, počal vycházeti v Ernaulcum katolický deník »The Malabar Mail« v řeči anglické a indické.

Nový guvernér v Džebelú (Syrie) nařídil, aby na místě neděle byl dnem týdenního odpočinku pátek. Arabština byla pak prohlášena státní řečí v Syrii.

Mše sv. náhradou za pohanské obřady při korunovaci domorodého panovníka, Petr Ruguma, po svém zvolení jménem Mugunda, byl 15. listopadu 1936 zvolen nástupcem trůnu Ihangiro (Afrika). Od 16. do 24. listopadu odbývaly se tradiční lidové slavnosti v okolních vesnicích, které nový sultán postupně navštěvoval, ale všechny pohanské obřady byly z programu vyloučeny a navečer sultán se modlil růžencem ve vesnických kaplích. Dne 25. listopadu sloužil představený misie slavnou Mši sv. ve velkém sále královské residence (kikale) a v den následující zřádušni Mši za zemřelého sultana. Dne 2. prosince navštívil Mugunda misii v Rubya, seminář a školu v Kajunguti. Dynastie nového krále (sultána) je u vlády již několik století, praví se od XVI. stol. Pamět domorodců, velice vycvičená v pamatování si rodokmenů — aniž ovšem možno se na ni spolehnouti — udává, že nový král má 11 vládnoucích předků. (Fides.)

Opět zajati misionáři. Dle posledních zpráv zmocnili se komunisté čínské města Yenanfu, v němž bylo i sídlo apoštolského vikariátu. Při tom byli zajati 4 misionáři. Před 3 lety přepadli komuniste misii v Mosimii, na tibetských hranicích, při čemž byli rovněž zajati 2 misionáři. — V městě Juikín bylo sídlo bývalé vlády sovětské republiky čínské. Republika již není, křesťanská osada však ožívá a budí nové naděje do budoucna. Pouze trosky kostela, školy a farní budovy připomínají řádění bezbožníků. Nejméně utrpěla divčí škola, kde se nyní, kdy byly provedeny nejnútnejší opravy, scházejí věřící ku mši svaté a na kázání. Skoro každá katolická rodina v tomto městě oplakává někoho ze svých členů. K opětovnému vybudování této misijní stanice bude třeba mnoho času. Jedno jest však zřejmým každému: brány pekelné Církve neznicily. Posice Církve jsou pevnější než kdy před tím. Komunismus svým řáděním zanechal tu jen různé vzpomínky; tím ztratil ale současně i svoje posice.

100 let od založení misijní stanice na ostrově Jamaica. Koncem února bylo tomu 100 let, co byla na tomto ostrově zřízena první misijní stanice katolická. Na oslavu tohoto výročí konaly se vzpomínkové slavnosti, jichž se zúčastnil i londýnský biskup Myers, biskupové z britské Guyany, Limonu a Belise. Také guvernér ostrova a četní státní úředníci byli přítomni na oslavách. — První přinesl světlo víry Kristovy na tento ostrov Španělové, mnoho se však o její šíření nestarali. To bylo ještě za doby anglické reformace. Když se ostrova zmocnili Angličané, vzala přirozeně za své i Církev. Teprve v posledních 100 letech zásluhou anglické a americké provincie řádu Tovaryšstva Ježíšova podařilo se Církvi katolické zde opět zakotviti. Nyní mají tu katolíci velkou katedrálu, vyhlášenou střední školu v městě Kongston a četné misijní stanice v různých částech ostrova.

Na Katolíka přispěli: Kč 24.—: Dp. Peksa, Jaroměřice. — Kč 14.—: Dr. J. Ebert, Praha, L. Prchal, Košice, Ing. V. Keclík, Praha. Zd. Pisecká, Praha. — Kč 13.—: V. Smíd, Praha. — Kč 10.—: M. Vaňata, Pisek. — Kč 5.—: Dr. G. Reif, Praha. — Kč 4.—: JUDr. F. Varaus, Milevsko, M. Jandová, Postřizín. Dr. Ed. Czernin, Praha. A. Tetour, Praha, sl. M. Mekutová, Bohnice, J. Nedělka, Kukleny, M. Kellnerová, Olomouc, J. Mádle, Praha, P. Klein, Prievoz, V. Talavašek, Rychnov, Dp. J. Urban, Kunžak, generál Forbelský, Vokovice, A. Steinochová, Praha, O. Tax, Praha, dp. Tutte, Praha, R. Winter, Praha.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakážou, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské nám. 8. - Redakce a administrace tamtéž. Vychází 1. a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok

KATOLÍK

Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“

Vychází čtrnáctidenně

Roč. II. [XIX.] Duben 1937

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

číslo **8**

„BŮH a GEDEON“.

(Sdc. 7, 4—8). I řekl Hospodin Gedeonovi: »Ještě je toho lidu mnoho. Zaveď je k vodě. Tam je budu zkoušet i o kom ti řeknu, by s tebou šel, ten ať jde; komu jít zabráním, ať se navrátí!« Když pak lid k vodě sestupoval, řekl Hospodin Gedeonovi: »Ty, kteří budou vodu chlemtati jazykem, jako psi, odděl zvlášť; kteří však budou pít na sehnutých kolenou, ať jsou na straně druhé.« Bylo pak těch, kdo chlemtali vodu (přikládajíce ruku k ústům), tři sta mužů; všecek ostatní lid pil na sehnutých kolenou. I řekl Hospodin Gedeonovi: »Třemi sty mužů, kteří chlemtali vodu, vysvobodím vás, a vydám Madiána do tvé ruky; všecek pak ostatní lid ať se vrátí domů.«

Nová doba žádá nové lidi. Odpůrci Kristovi je mají, oni jimi sami jsou. Ano, oni právě tvoří onu novou dobu. Doba na zcela jiných základech, než doby dřívě. Chceme-li to říci jedním plným slovem, tedy dobu na základě pouhé lidské přirozenosti, neobnovené milostí Kristovou, čili přirozenosti zlomené hříchem.

Tato doba žádá nutně na druhé straně nové katolíky. Katolík živý v milosti jest již touto milostí novým člověkem! Ale musí býti i skutkem a zjevem novým, ne pouze vnitřní obnovou, ač ovšem tato jest první, hlavní, bez níž nelze začít. Ale nelze také na ní přestat! Musí se vlít i do celého jeho vnějšího chování. I v tom musíme býti pro novou dobu jinými lidmi! Máme dva druhy »starých« katolíků: Jedni stojí pevně na tom, že konají své povinnosti k Bohu a bližnímu poctivě podle toho, jak to dřívě stačilo. Nová doba žádá, abychom tyto povinnosti doplnili. Jestliže dřívě stačilo od Pána Boha zákon a milost přijímat, dnes musíme pro Boha i pracovat. Stačilo-li dřívě docela, přijímat od kněze slovo Boží a Svátosti ke spáse, dnes musíme kněžstvu pomáhat! Druzí katolíci — také je nutno nazvati »starými«, — a jest jich dnes snad většina a mají se za »nové« — myslí, že nutno jen a jen pracovat. A pracují tedy tiskem, schůzemi, přednáškami a pod. Právil jsem »jen«, — a chci tím právě říci, že tyto práce dělají, ale při tom buď sami nežíjí v milosti Boží, nemodlí se a v moc modlitby nedůvěřují, zkrátka: Pracují pro Boha, ale sami s ním málo obcují, málo dbají o jeho ducha a požadavky evangelia. Milují více práci pro Boha, než Boha. Užívají i způsobů a výrazů, které odporují duchu Kristovy lásky, mírnosti, odpuštění.

I ti jsou »staří«, neboť nepochopili, že dnešní člověk už žádá ne důkaz, že učím pravdu, nýbrž důkaz, že jí sám plně věřím a poctivě podle ní žiji, a že ji žiji do důsledků!

Nová doba chce nové lidi. Nové katolíky. Nová zloba novou ctnost. Hřích svatost. Rouhání velikou modlitbu. Ano, takovou, jakou měli první křesťané! Dábla přemůžeme dnes ne disputací, nýbrž svatými skutky a hrdinným životem.

Nový katolík, — chcete-li: »moderní« katolík — je především v ro u c n ě a opravdu zbožným. Modlí se. Varuje se hříchu, přijímá často Tělo Spasitelovo. A dále? Jest č i n n ý! Miluje Krista hrdinně, touží šířiti jeho úctu, lásku, víru! Jest činný poslušně k Církvi, ne podle své činné vášně! Jest činný ochotně, s obětí, statečně! Nechce boj s pohodlím, boj, kde by se šetřilo jeho vážnosti, jeho bohatství, nebojí se nízké služby pro milovaného Krista Krále! Jde, kam je poslán: zbožně, radostně, — a koná práci pro Krista poctivě, jakoby byl za ni skvostně placen. Nedělá milost!

Jsou takoví už! Bohu díky!

Jsou už takoví »noví katolíci!«

Z těch se dá vytvořiti Katolická akce. Oni jsou jí plni. Nuže nevlečme v Katolické akci s sebou lidi, kteří jsou vědomě »staří«, t. j. neuznávají nutnost práce anebo jsou pouze pracovníky řečí, ale vnitřně nežíjí s Kristem Pánem ani z něho. Jako Gedeon poslal domů líknavé, pohodlné, a nechal si jen otužilé, rychlé, sobě nehovějící muže, tak se staňme rychle ochotnými bojovníky Božími!

Katolická akce jest výběr schopných. Tedy vybírejme jako Gedeon a nepřijímejme třeba velice hodné muže neb ženy, kteří však nechtějí se špiniti bojem s moderní dobou, nebo lpí na starých názorech o tom, že boj o Krista jest věcí kněží a pod.

Nemáme-li jich; vychovávejme si je! Jde to! I z katolíků dřívě vlažných, nedávno obrácených, lze vykovati dobré, předsudky nezatížené, pohoršeními nezklamané, pro své mládí v duchovním životě poslušné muže a ženy. Ať jsou novými lidmi, jako bojovníci Gedeonovi proti novým způsobům života!

P. Dr. Jan Ev. Urban OFM.

Encyklika o bezbožeckém komunismu.

»Divini Redemptoris.«

Na svátek Sv. Josefa, pěstouna Páně a ochránce Svaté Církve, vydal Svatý Otec Pius XI. encykliku o bezbožeckém komunismu. Obsahově jest nová encyklika neobyčejně rozsáhlá. Oficiální latinský text počínající slovy »Divini Redemptoris«, uveřejněný v Acta Apostolicae Sedis, má 32 strany a je rozvržen v 5 kapitol a 82 částí.

Po úvodních slovech, rozvržených ve 3 části a poukazujících na věčný boj dobra se zlem, které v přítomné době vyvrcholilo v bolševickém a bezbožeckém komunismu, líčí encyklika:

1.) **Stanovisko Církve oproti komunismu.** Již papež Pius IX. odsoudil v r. 1846 »onu zhoubnou nauku, zvanou komunismus, která je v nejvyšším rozporu s přirozeným právem, a která, kdyby jednou nabyla moci, způsobila by úplný rozvrat práv, životních poměrů a majetku všech, ba i úplný rozvrat lidské společnosti.« (Enc. Sv. Otce Pia IX. »Qui pluribus« z 9. XI. 1846). Toto odsouzení potvrdil nesmrtelný Lev XIII. r. 1878, který označil komunismus »za zhoubný mor, který zasahuje morek lidské společnosti a vedl by ji do zkázy.« (Enc. Sv. Otce Lva XIII. »Quod apostolici muneris« z 28. XII. 1878.) Posléze vzpomíná Sv. Otec Pius XI. i svých projevů proti komunismu, tak svého proslovu po návratu papežské mise z Ruska v r. 1924 a encyklik z 8. května 1928, 15. května 1931, 3. května a 29. září 1932 a 3. června 1933. Neobyčejný vzrůst komunismu v poslední době nutí Sv. Otce »pozvednouti svůj hlas v dokumentu ještě slavnostnějším.«

Následující části líčí:

2.) **Učení a ovoce komunismu.** Základem komunismu jest marxistická nauka, uznávající toliko jedinou skutečnost: hmotu se svými slepými silami, která vývojem stala se rostlinou, zvířetem a člověkem. V takové nauce ovšem není místo pro Boha; není tu také rozdíl mezi duchem a hmotou, ani mezi tělem i duší; není života duše po smrti, a proto ani naděje v posmrtný život. Přirozené právo lidské osobnosti ke společnosti jest popíráno, protože osobnost není v komunismu ničím jiným než pouhým kolečkem v soustavě. Ve vzájemných vztazích lidí mezi sebou hlásá komunismus zásadu naprosté rovnosti a neuznává nějaké nadřazenosti a autority zřízené Bohem, ani autoritu rodičů nevyjímaje. Prvým a jediným zdrojem autority a podřízenosti mezi lidmi jest mu kolektivum. Jednotlivci nepřiznává dále vlastnického práva ani nad přírodními statky, ani nad výrobními prostředky a pokládá za nutné, aby až do základů bylo zrušeno soukromé vlastnictví, které označuje za zdroj veškerého hospodářského otroctví. Všechno toto učení označuje Sv. Otec za soustavu plnou bludů a sofismat, jsoucí v rozporu s rozumem a zjevením Božím a rozvracející společenský řád. Vyloživ takto bludné nauky komunismu, přechází Sv. Otec k výkladu

3.) **správného pojmu lidské společnosti, jak učí rozum a zjevení prostřednictvím Církve, učitelky národů.**

Nade vším stojí nejvyšší jediná svrchovaná bytost, Bůh, všemohoucí stvořitel a nejspravedlivější soudce všech lidí, poslední cíl člověka. Bůh určil však člověka i pro život ve společnosti, která je pro něho a nikoliv naopak. Nesmí se to ovšem chápati v pojetí liberalistickém, které podřizuje společnost sobeckému užítku jednotlivcovu, ale jediné v tom smyslu, že organickým spojením ve společnosti a vespolnou prací se umožňuje dosáhnouti všem pravého pozemské-

ho blaha. Proto má společnost oprávnění donutiti člověka ku splnění povinností stanovených Bohem a představiteli autority, vzpírá-li se člověk proti nim nezákonně.

Pokud jde o řád hospodářsko-sociální poukazuje Sv. Otec na encykliku svého předchůdce Lva XIII. »Rerum novarum« z r. 1891, v níž tento veliký papež vyložil vůdčí zásady hospodářsko-společenského řádu, upravené podle potřeb přítomné doby encyklikou Sv. Otce Pia XI. »Quadragesimo anno« z r. 1931. Tvrzení nepřátel, že Církev nedovedla jednat dle svých zásad a že si tito musili proto hledati jiné cesty, vyvrací Sv. Otec poukazem na dějiny křesťanství, které první hlásalo pravé a všeobecné bratrství všech, bez rozdílu stavu a původu. Křesťanství to bylo, které odstranilo otroctví a povzneslo práci k pravé důstojnosti. Pod vlivem Církve vznikala zázračná díla charity, mohutné cechy, jimž sice liberalismus v minulém století se posmíval, ale na něž dnes hledí se s obdivem a jejichž základní myšlenku hledí v mnoha zemích ať již tak či onak uvéstí znovu v život.

Následující část encykliky označuje pak

4.) **léky a prostředky nutné k zahojení přítomných břed.** Především nutno velkolepou sociální nauku Církve uskutečňovati v praktickém životě. Mnoho sice bylo již vykonáno, ale mnoho jest ještě právě v katolických zemích, toliko posluhačů a nikoliv činitelů slova. Dva články učení Páně to jsou, kterými, kdyby všude podle nich se jednalo, mnoho by se vykonalo. Je to odpoutání se od pozemských statků a přikázání lásky. Bohatí nemají viděti své štěstí ve věcech této země, ani vynakládati nejlepších sil na dosažení pozemských statků, ale mají se pokládati toliko za správce a své statky za prostředky Bohem jim svěřené na konání dobra. K vyléčení ran směřuje však i přikázání lásky, »lásky trpělivé a dobrotivé«. Není pak láskou láska zbavující dělníka »spravedlivé mzdy, nýbrž bezcenným jménem a prázdnou skořápkou. Není v pořádku, aby dělník přijímal jako almužnu to, co mu patří z důvodu spravedlnosti, ani pak nikdo se nesmí pokoušeti o to, aby drobnými almužnami vymkl se povinností, které mu ukládá spravedlnost.

Příkazy sociální spravedlnosti platí jak pro zaměstnavatele, tak pro dělníky a nejsou splněny potud, dokud mzda zaměstnancova není taková, aby postačovala k vyživě rodiny. Svatý Otec poukazuje opět na nesmírný význam důkladného sociálního studia a rozšíření sociální nauky Církve prostřednictvím katolického tisku. Jemu připadá úkol poučiti masy o lživosti komunistické nauky a prohanosti její taktiky. Musí se tak díti, aby křesťané nenechali se oklamati! Komunismus je nauka tak zhoubná, že není s ním možná nijaká spolupráce. Jako poslední prostředek doporučuje encyklika konečně modlitbu a pokání.

Posléze označuje encyklika i

5.) **orgány a pomocníky při sociálním díle Církve.** Vedle kněží, kteří musí především předcházeti vlastním příkladem, jmenuje Sv. Otec Katolickou akci, kterou označil dne 12. května 1936 »za zvláště prozřetelnostní pomocný prostředek«. Pracovníci v Katolické akci, vhodně připravení a vyškolení, budou jistě prvními a bezprostředními apoštolý v vzácnými pomocníky v díle kněží. Vedle Katolické akce budou to i dělnická a ženská sdružení, jejichž důležitost zdůraznila již encyklika »Quadragesimo anno«. Jest však třeba, aby katolíci byli svorní! V tomto díle musí býti Církev podporována i státem. Stát musí pečovati o všeobecné blaho a vésti obezřetně a střízlivě svoji správu

Především však je nutno, aby k provádění těchto úkolů byla Církvi ponechána naprostá svoboda.

V závěru encykliky staví Sv. Otec celou velikou akci katolické Církve proti světovému bezbožeckému komunismu pod záštitu mocného ochránce Církve, sv. Josefa. On, který patřil také k dělnické třídě a zaku-sil tíži chudoby za sebe a sv. Rodinu, zanechal příklad všem, kdož si musejí vydělávat chleba prací svých rukou a zasloužil si jména »Spravedlivý«, jsa živým příkladem oné křesťanské spravedlnosti, která má ovládat sociální život.

Výtah podle překladu prof. Dr. B. Vaška, vyšlého tyto dny nakladem Lidového knižkupectví a nakladatelství v Olomouci. Cena Kč 5.—. Doporučujeme co nejvíce našim čtenářům.

Pravoslavné velikonoce.

*) Celé tři dny slavnostně hlaholily zvony o velikonočních v pravoslavném Rusku a velikonočně hládily duši »stříbrnými a malinovými« zvuky, jak je Rusové nazývali. Kolokolníci (zvoníci) sváděli ve zvonění pravé závody a každý, at mladý nebo starý, mohl ve sváteční dny velikonoční vystoupiti na zvonici a zazvoniti si.

V bolševickém Rusku dozněly velikonoční zvony; není jich na zvonících, neboť není svátků ani velikonoce. Žádný kooperativ nesmí na velikonoce prodati kousek pochybeného masa, trhy jsou prázdné, v továrnách se pracuje tak, že rodina v žádný den není pohromadě, ve školách se vyučuje, schůzují se v tyto svaté dny až do noci. Před kostely které se nepodařilo ještě zrušiti, všeští muzika, a tento hlomoz doprovázejí opilí bezbožníci, představující zmrtvýchvstání Krista Ježíše, divokým tancem. Život na Rusi zhmožněl, zmechanisoval se, zesurověl, ale také zesmutněl. Kristus je v Rusku ukřižován, ale pravoslavná duše nadějně a trpělivě čeká slavnostního Jeho vzkříšení. Velikonoce na Rusi trvaly celý týden a červené kalendářních číslic označovala, že jsou to velikonoce pravoslavné, které jsou okázalejší, slavnostnější než vánoce. V církvi východní není vroholný bod narození Ježíše Krista a Jeho působení na zemi, nýbrž Jeho zmrtvýchvstání.

Důležitost pravoslavných velikonoce je zřejmá už tím, že církevní předpisy s velkou přísností příkazovaly dodržování velikého postu, v němž každý věřící měl se připravovati na den vzkříšení Krista Ježíše a na povinnost, jíti na velikonoce k sv. zpovědi a k sv. přijímání. Postní doba trvala sedm neděl a nejedly se ani ryby, ani mléko a vejčička, jenom čaj a chléb.

Svátky velikonoční počínají Květnou sobotou, večerní bohoslužbou, k níž jsou věřícími, hlavně muži a jinochy, přinášeny vrbové ratolesti. Přinesené ratolesti se skládaly v dlouhé hraniče před kostelem a pak po bohoslužbách se vnašely do kostela. Na Květnou neděli při liturgii obdrží věřící pomazání na čelo Svatým olejem a svčenou ratolest. Šviháním těmito ratolestmi, doprovázeným slovy: »vrba bije, já nebijí, neumírej, červené vejčičko očekávej«, přeje se domácím, přátelům a známým. Na Zelený čtvrtek (strastní čtvrtek; strast' jest utrpení, muka) je večerní bohoslužba s 12krát čteným Evangelium. Při čtení Evangelia rozžehne jeden věřící svíčku, kterou si každý účastník bohoslužby přinese, od svítilny a pak věřící od věřícího, až postupně celý kostel zazáří světlem svíček. Po skončení bohoslužby, která trvá do 11. až 12. hodiny v noci, každý se snaží donést za úplné temné bezměsíční noci rozsvícenou svíčku domů. Poskytuje to nádherný pohled na věřící, ubírající se po ulicích a pěšinách roztroušených vsí k domovu. Přinesenou svíčku učiní se na všech dveřích obytného stavení tři vyčazené křížky jako znak na ochranu před neštěstím. Ruský lid pověrvě věřil, že od ukřižování Krista Ježíše všichni zlí duchové (čerti, vodníci, rusalky a j.) se vzdalují do temných koutů, hlavně na půdy, až do Vzkříšení. Se svíčkou přinesenou ze zelenočtvrteční večerní pobožnosti je možno bez nebezpečí uviděti všechny tyto duchy.

Na Velký pátek jdou věřící, hlavně k večeru — většinou už se nejdí až do Velikonočního hodu Božímho — k Božímho hrobu. Bohoslužby na Boží hod velikonoční počínají večerem Bílé soboty a trvají až do 1 hodiny z rána, jelikož jdou za sebou bohoslužby večerní, ranní a liturgie sv. Vasilie Velkého, která je obzvláště dlouhá.

Záhy před bohoslužbami na Bílou sobotu sjíždějí se věřící ze všech částí vsí, z okolních osad a vzdálených chutorů (osamělých hospodářství uprostřed stepi). K večeru jsou prostorná náměstí u kostela vyplněna povozy. Kostely na Ukrajině jsou největších rozměrů, průměrně po pět a více tisíc věřících, poněvadž kostel navštěvují i věřící z přilehlých vsí. (Kolem koste-

*) V letošním roce připadá pravoslavný Svatý den na 26. duben — 1. květen našeho kalendáře.

la je velké prostranství, na němž bývá umístěn též dům kolokolníka (zvoníka) a místnosti pro jiné úkony jako křty, cvičení církevních sborů a pod., hřbitůvek pro klér a církevní škola. Na počátku bílosobotní liturgie v kostelním prostranství, utváří věřící podél ohrady kruh a před sebe staví košíky s jídly pro velikonoční hody k svčení. Ženská dovednost uchystala velký počet svátečních jídel a každá rodina je reprezentována rozměrným košíkem a jídla jsou v něm rozložena tak, aby při svčení na každé jídlo padla aspoň krůpěj svčené vody, poněvadž nikdo by nejedl nesvčených jídel. Na každém košíku je připevněna aspoň jedna hořící svíčka. Za košíky stojí svíčkami osvětlená řada věřících.

Po svčení jídel a skončení liturgie přistoupí doma celá rodina k svátečním hodům, kolem 2. hodiny zrána. Každý sedící u stolu musil si vzít kousek svčeného vejčička, které paní domu rozkrájela. Pak mohl ochutnávatí ode všech dobrých jídel. Unavená bděním a přejedená rodina jde až k ránu spát, neboť nejsou na Hod Boží dopolední bohoslužby. Jen ti, kteří chtějí viděti slunce, jak se raduje při vcházení do dne Světého Kristova Vzkříšení (Boží hod) zavčas vstávají, nebo nejdou vůbec spát.

O svátcích se vyměňují při velikonočním blahopřání se známými a příbuznými barevná vejčička a pozdravují se: Christus Voskres! (Kristus vstal zmrtvých!) a pozdravený na to odpovídá: Voistíně Voskres! (Jistě vstal zmrtvých!). Tímto pozdravením je projevováno jedno z dogmat křesťanského náboženství, víra v obět Boha—Syna za lidstvo, korunovanou vzkříšením. Po pozdravu se věřící třikrát svátečně políbí, bez rozdílu at mladý nebo starý, hezký nebo škaradý, bohatý nebo chudý. Bohatí líbali se se svým služebnictvem. Na tento den si navzájem odpouštěli věřící všechna provinění, i nepřátelé se políbili.

Děti a jinoši mají největší radost z pestrých vejčiček, s kterými provádějí rozličné hry: kutálení, tukání a pod.

Velikonoční svátky uzavírají se vzpomínkovým pondělkem na mrtvé (týden po Hodu Božím) kdy všechen život přenáší se na hřbitovy, aby v blízkosti místa v Pánu odpočívajících pomodlili se za jejich duše, aby přišly do království nebeského. Hroby jsou čerstvě upraveny a na každý z nich položí se velikonoční pečivo (paska). Má tvar stojatého cylindru s rozšířenou hlavou, pokrytou ledovou polevou a posypanou různobarevnými cukrovinkami. Na hrobech mimo »pasky« jsou vejčička a jiná jídla, a to za tím účelem, aby i tanechudší (bogomolci = žebráci) mohli se najísti a za to se pomodlili za duši mrtvého. Za hřbitovní ohradou se připravuje z darovaných produktů v celé řadě velikých litinových kotlů oběd pro chudé, pro vzdálenější návštěvníky a pro každého, kdo usedne na trávu u rozprostřených běhounů plátna. Ji se s hlíněných misek dřevěnými lžicemi. Ze středých darů byl to sýtý a chutný oběd ze zeleninové polévky (boršče), skopového masa nebo i slepice a nudle s mlékem (lapsa). Odpoledne obohází báťuška (kněz) hřbitovy a koná zádušní modlitby. Obejde a vykropí celý hřbitov a modlí se podle přání věřících u jednotlivých hrobů, ovšem za plat. Mezi tím sbírá s hrobů kostelník zbylé potraviny a skládá je do báťuškovu vozu. Někdy měl báťuška i několik vozů potraviny, jež rozdával chudým a ostatní zužitkoval v domácím hospodářství.

Radio a katolíci.

Pod tímto názvem přináší L'Osservatore Romano z 7. III. 1937 tento článek:

K závěru velezdařilého běhu Katolické akce, pořádaného Řehořskou universitou pro alumnus římské, italské i cizí, pořádal O. Filip Soccorsi T. J., ředitel radiové stanice ve Vatikánském městě, konferenci na téma: »Radio a katolíci«. Podstatná místa byla tato:

S rozvojem techniky zvětšuje se počet stanic vysílacích i přijímacích. V Evropě je asi 466 stanic, ve Spojených Státech 700; přijímačů je 50.000.000, při nichž lze napočítati na 200.000.000 posluchačů. Procentový poměr přijímačů k počtu obyvatel je v různých krajích různý, podle celkových statistických dat, závisejících na různých faktorech, jako je bohatství, technický pokrok kraje, úroveň sociálního života, osamocenosť kraje a obyvatelů (jako je Island a ve Švédsku), větší neb menší příležitost k účastenství obecnstva na zábavách hudebních.

Cíliteltem po výtece důležitým je zájem té neb oné vlády, aby umožnila hlasu radia všude vnikatí; v tom směru se vyznamenává vláda sovětská, jež usnadňuje velikým masám poslech radiového rozhlasu, zřizuje centrály radiofonické, instaluje přijímače a tlapače v továrnách, v úřadech, stavějíc sítě telefontické, jež křížující automatické centrály, spojují abonenta s koncertními sály, divadly a studii.

Podle posledních dat je v SSSR asi 5200 centrální radiofonických a 700.000 stanic přijímacích. K těmto uším neustále napjatým, mluví důrazně 64 stanic v 62 jazycích vytrvale po 180.000 hodin ročně, co se rovná stálému současnému vysílání po 12 hodin denně čtyřicetinou stanic.

Význam rozhlasu.

Význam, jež přiznávají všechny vlády rozhlasu, ukazuje se nejzjevněji v sezeních mezinárodních sjezdů, v kterých se jedná o rozdělení různých vln mezi různé státy; drsnost požadavků různých delegací státních sesměšňuje myšlenku i vůli vlád. Odpovědní ředitelé rozhlasových společností tušíce, jak velikou moc bude mít nástroj, svěřený jejich rukám, byli si vědomi již od začátku veliké odpovědnosti, jež na nich ležela. Bylo třeba, aby tento mohutný prostředek sloužil vysokým ideálům a nebyl snižen na nástroj boje. Tak vznikla v r. 1925 mezinárodní rozhlasová Unie, která představovala tou dobou 9 stanic evropských, kdežto dnes jich zahrnuje 466. Chvályhodné jsou hlasy, vyšlé z Unie, aby společnosti pro rozhlas se co nejpečlivěji staraly, aby rozhlasu nebylo zneužíváno v boji politickém, náboženském, hospodářském, intelektuálním a uměleckém, aby nebyly dovolovány útoky na ducha spolupráce a mezinárodní vzájemnosti. Práci, jež v tom smyslu vykonali členové Unie, jest si velmi vážiti, když se uváží, k jakým důsledkům by se došlo, kdyby se bez omezení a bez úzkostlivosti poskytl volná dráha útokům a nenávisťným insinuacím proti národnostem, jak tomu chtěli bezohlední kritikové.

Z těchto nových, ohromných hledisek moderní společnosti vyplývá denní a neustálá činnost radiofonická. Jde z velké části o vysílání, která chtějí baviti, a zábava může býti zdravá nebo nezdravá, může vychovávat nebo rozvracet. Ještě více je zaměřeno vzájemné postavení; není tu již jednotlivec, který hledá divadlo, při čemž nejdříve přemýšlí o programu, nýbrž jsou to divadla, jež se dnes objevují doma, aniž je o nich napřed co známo, a jež se přestávají ve zvláštní a jedinečné rozmanitosti a předvádějí před dospělými, mládeží i dětmi představení všeho druhu: opery, operety, dramata, veseloohry, kabaretní čísla, poesii, prósu, novinky, informace, nebezpečné a ožehavé teorie, rozpory a písničky. Jest nutno uvážiti, jak ohromné je to posluchačstvo pro mocný vliv, ať nezdravý, ať blahodárny, jaký tu může býti prováděn. Mezinárodní Unie pro rozhlas, zajiřující mezinárodní vysílání, přeměnila Evropu víc než 500krát v nesmírný koncertní sál. Nechybělo ani vysílání světových, za okolnosti veliké mravní hodnoty, jako když na prvé oznámení, že k mikrofonu přistoupil Svätý Otec, spěchají se zájmem cizí stanice, jež chtějí přenášeti hlas Otce společného všem lidem, a když věřící z jednoho konce světa ke druhému přijímají od Nejvyššího pastýře duši poselství nebo napomenutí nebo poklekaří, aby přijali apoštolské požehnání. Proti tomu však nemeškalo ani radio, aby rozšiřovalo výroky rouhavé, jako když na př. vysílalo do prostoru výrok Stalinův, jenž prohlásil každé náboženství za nesmířitelného nepřítel, jakého ještě nebylo, a že boj proti náboženství musí býti sledován bez přestání, aniž se může klásti otázka po nějakém smíření, poněvadž náboženské zásady se diametrálně protíví ideám komunistickým. Apoštolské srdce se musí zachvívati, když uvazuje, jak i mimo Rusko státní rozhlas pojednává a předkládá ohromným masám takové zásady, jež z různých hledisek do základů převrací mravní problémy života jednotlivce i života sociálního a týkají se důležitých a delikátních záležitostí, jako je rodina, otázka dělnická, vztahy mezinárodní. Jinde takové učení nepřichází od autority státní, nýbrž, jako ve Spojených Státech, od Ligy pro politickou výchovu (League for political education), jež, aby byla nestranná, nečiní rozdíl a nedávajíc nikomu přednosti, předvádí před velikým obecenstvem řečníky všech směrů, aby projednávali naléhavé otázky sociální a hospodářské. (Pokračování.)

Co to jsou knihy zakázané?

(Pokračování z č. 5.)

Stejně právo nutno přisouditi i církvi. Církev jest společnost, jejíž cíl je hlavně duchovní blaho věřících; má je přivesti k věčnému životu. Obor víry a mravů jest nejvlastnější obor církve. A tu právě musí chrániti a střežiti církev své poddané, zde právě má svá vrchnostenská nezávislá práva a povinnosti. Byl to zakladatel církve Ježíš Kristus, který jí dal stejné poslání, jako měl on sám: »Jako mne poslal Otec i já posílám vás«. S církvi se Kristus Pán stotožňuje: »Kdo vás slyší, mne slyší, kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá.« Církvi ukládá: »Jdouce učte všechny národy... učice je zachovávatí všecko, cokoli jsem přikázal vám. Apoštolům a jich nástupcům dává Kristus Pán svrchovanou moc v ohledu duchovním: »Cokoli svázete na zemi, bude svázáno i na nebi.« Sv. Petra ustanovuje pastýřem celého svého stáda: »Pasiž beránky mé, pasíž ovce mé.« Podle slov Kristových je povinností církve pokračovati ve vykupitelském díle Kristově, hlásiti zjevené pravdy a věsti věřící k věčnému cíli. Zjevené pravdy má církev střežiti jako nejvzácnější poklad, nic k němu nepřidávat a nic neubírat. Z toho plyne i další důsledek, že má církev povinnost hájiti učení Kristovo proti různým bludům, dbáti, aby zachovala zjevení Boží čisté a neporušené. Od věřících má podle slov Kristových žádati poslušnost. Toho si byli plně vědomi všichni apoštolové.

Pokládají se vždy za jedině oprávněné hlasatele víry Kristovy: »Na místě Kristově konáme poslání, jakoby Bůh skrze nás napolímal.« (2 Kor. 5, 18). Vyzádují od věřících víru i poslušnost: »Obdrželi jsme milost i apoštolství k tomu, abychom zjednali poslušnost víry mezi všemi národy pro jméno jeho.« (Řím. 1, 5). A sv. Pavel prisuzuje si takovou autoritu, že prohlašuje: »Kdyby anděl s nebe kázal vám proti tomu, co jsme vám kázali, buď proklat.« (Gal. 1, 8).

Z těchto slov Kristových i ze slov sv. apoštolů plyne důsledek, že církev má od samého svého božského zakladatele právo spočívající v přirozeném zákoně, aby vystupovala proti knihám, jež ohrožují víru a dobré mravy. Neboť má-li církev povinnost, kterou už sv. apoštolové zdůrazňovali, dbáti, aby se nehlásalo bludné učení slovem, má tutéž povinnost i vzhledem ke slovu psanému nebo tištěnému, ke knihám. Ze slov Kristových má církev plnou moc učitelskou a pastýřskou. Proto má právo i povinnost voditi stáde Kristovo na dobrou pastvu a ne-trpěti zhoubnou potravu falešného učení, ať už je podáváno slovem nebo písemem. Mohli bychom pochybovati o božském poslání církve, kdyby církev vedle nepřetržitého vykonávání apoštolského úřadu učitelského nepotírala špatné knihy a nesprávné nauky výstrahou, zákazem, trestem, podle toho, jak vyzádují okolnosti doby.

V tom, že církev zabráňuje věřícím četbu špatných knih, nelze viděti nějaké omezení svobody. Pak by i výklad nějaké mathematické poučky byl omezením rozumu, který poučku musí přijmouti a nemůže mysliti jinak, pak by i přikázání Boží a každé jiné přikázání byla omezením svobody. Církevní zákaz knih nemá povahu nějakého trestu; je to spíše výstraha, napomenutí, pokyn věřícím, aby zůstali na dobré cestě a nesešli s ní. Zákazem knihy chce církev upozorniti a varovati věřící, že ta kniha jest nebezpečná jejich víře a mravní čistotě a proto aby se před ní měli na pozor.

Právo zakazovati četbu knih, jichž obsah je proti víře a proti mravům křesťanským má tedy církev z ustanovení svého božského zakladatele, toto právo vyplývá i z podstaty církve a jejího úkolu jakožto učitelky a pastýřky duší svěřených. Církev si byla neustále tohoto práva vědoma a vždy je též vykonávala.

Není tu možno podávati historický přehled toho, jak a kdy církev zakročila proti špatným knihám. Chceme upozorniti jen na některé význačné události.

Kterých knih jednotlivě se týká zákaz církve?

Jsou to knihy:

- A. jichž zákaz je prohlášen v Kodexu církevního práva;
- B. které jmenovitě čas od času zakazuje Kongregace Sv. Officia a zpravidla o nich ustanovuje, aby byly dány do Seznamu (Indexu) zapověděných knih;
- C. které Sv. Otec sám výslovně svým listem, bullou zakázal;
- D. které zakazuje biskup ve své diecési.

A. Knihy zakázané v Kodexu církevního práva.

1. Kniha pro církev nejdůležitější jest Písmo sv. Proto k němu se obrací nejdříve její péče, aby zůstalo vždy neporušené a netknuté. Mimo to moci svého učitelského úřadu, který jí byl svěřen od Ježíše Krista, jest církev jedině oprávněná hlasatelka a vykladatelka zjevení Božího, jak jest obsaženo v Písmě svätém. Proto nařizuje církev, aby každé vydání Písma sv., ať v původním jazyce, nebo v překladu do některého národního jazyka, bylo předloženo před uveřejněním k církevnímu schválení. Také poznámky, výklady musí býti schváleny. Překlady Písma sv. musí míti vždy poznámky a vysvětlivky, čerpané hlavně ze spisů církevních Otců nebo jiných katolických spisovatelů. Je-li původní znění Písma sv. nebo jeho překlad vydán bez círk. schválení, upadá ten, kdo vydání to připravil, předložil, poznámky a výklad napsal, jakož i ten, kdo knihu vydal, do exkomunikace (t. j. jest z církve vyobcován). Od této exkomunikace může býti rozhrěšen od kteréhokoli zpovědníka, když jde ke sv. zpovědi. Kdo takové vydání Písma sv. církevně neschválené, nemá zvláštního dovolení, čte, neupadá do exkomunikace, ale má hřích, protože čte zakázanou knihu.

Zakázáno jest též čísti a u sebe chovati, jiným půjčovati vydání Písma sv. v původním textu nebo v překladu, které bylo pořízeno od nekatolíků. Proto u nás dosti rozšířené vydání Písma sv. britické společnosti biblické jest knihou zakázanou.

2. Dále jsou zakázány knihy, které mohou ohrožovati víru a mravnost u křesťanského lidu. Jsou to především a) knihy kterýchkoliv spisovatelů, katolických i nekatolických, které šíří a hájí bludy nebo rozkol, anebo vyvracejí samotné základy víry; b) knihy, které se zřejmým úmyslem a snahou ve značné své části útočí na zjevené náboženství, na křesťanské mravy, zvláště na ctnost mravní čistoty; c) knihy spisovatelů nekatolických (bludařů, rozkolníků, židů, nevěrců), ve kterých se jedná schválně a úmyslně o náboženství; d) knihy, které brojí proti některému článku víry nebo se mu vysmívají; knihy, které hájí bludy zamítnuté od papežů, které zle mluví o kultu Boha, Marie Panny, o svätostech, které brojí

proti církevní kázni, na př. proti zákazu knih nebo proti celibátu a pod., které schválně a úmyslně jsou psány, aby hanobily církevní představené nebo kněžský a řeholní stav.

e) knihy, které dávají návod, jak na př. vyvolávat duchy, konati různá kouzla, věštiti budoucnost, anebo tyto pověřené věci doporučují a schvalují. Nejde tu o kouzla, která se dají vykonati dovedností člověka nebo pomocí příprav diváku ukrytých. Myslí se zde snaha vejíti ve známost věcí budoucích nebo úsilí vykonati věci přesahující lidské síly pomocí zlého ducha.

f) knihy, které prohlašují za dovolené souboj, sebevraždu, manželskou rozluku; knihy, které hlásají, že různé tajné společnosti zednářské jsou prospěšné, nikoli nebezpečné církvi ani státu. K těmto tajným společnostem jest připočísti anarchisty a sdružení, která hlásají jako svůj program ustavičný boj proti zákátné autoritě a hledí autoritu státní neustále podřívati a oslabovati.

g) knihy pornografické, které vypravují o věcech nestydatých, chlipných, oplzlých, a sice tak, aby budily v čtenáři vášeň a ke skutkům takovým nabádaly. Sem patří i knihy, které doporučují volnou lásku, antikoncepční prostředky, novomalthusianismus a pod.

3. Další skupina knih v Kodexu zakázaných jsou knihy pojednávající o liturgií, o kultu svatých a různých pobožnostech. Za zakázané jest považovati a) liturgické knihy (misál, breviář, knihu obřadní atd., jsou-li v nich nějaké změny, takže se neshodují s původním vydáním, od Sv. Stolice schváleným,

b) knihy, které vypravují o nových zjeveních, viděních, proctvích, zážracích, nebo které zavádějí nové pobožnosti, třeba jen jako soukromé. Tyto knihy jsou zakázány potud, pokud nemají církevní úchvalu a dovolení, aby byly vytištěny. (Tak byla zakázána pobožnost k Panně Marii, vládkyni Božského Srdce Páně.)

c) knihy, které rozšiřují nepravé odpustky, nebo odpustky od Sv. Stolice zamítnuté, odvolané. Takové odpustky jsou na př. jednoho nebo více tisíců let a pod.

d) tištěné obrázky Pána Ježíše, Panny Marie a svatých nebo zbožných lidí, kteří zemřeli v pověsti svatosti, které neodpovídají citění a názoru církve a církevním dekrétům. Takový jest na př. obrázek Panny Marie, oblečené v mešní roucho.

Všechny tyto knihy a obrázky nutno předložiti před výtisknutím církevní censure. Obrázky nutno předložiti k úchvalě ať mají připojenou nějakou modlitbu, ať jsou bez ní. Vedle těchto knih v bodu 3. uvedených nutno předložiti k církevní úchvalě, kromě již zmíněných v bodu 1.), také knihy: o boho-vědě, o církevní historii, církevním právu, o mravovědě, modlitební knihy, katechismy, výklady katechismu, knihy nábožensky výchovné a vůbec spisy, v nichž jsou věci, které mají zvláštní význam pro náboženství a mravnost. Překládá-li se kniha již v původním jazyce církevně schválená, musí i překlad býti předložen k úchvalě; totéž platí i o novém vydání knihy v původním jazyku.

Nejstarší zmínka z církevní praxe zákazu a mčení špatných knih čteme ve Skutcích apoštolských (19, 19): »Mnozí z těch, kteří se zabývali pověřenými věcmi, snesli knihy a spálili je přede všemi.« Stalo se to v Efesu a bylo to jistě vlivem kázání sv. Pavla, který tam působil a »mluvil svobodně a odvážně po tři měsíce, vykládaje a přesvědčiti hledě o věcech království Božího.«

RUSKÉ OBRÁZKY.

Boľševická odpověď na encykliku Svatého Otce. Sovětský tisk přešel již naprostým mlčením. Časopisy dostaly úřední pokyn, aby o ní nepsaly a státní telegrafní agence Tass odřekla zahraničním agencím její převzetí (což stalo se i v Německu s encyklikou Sv. Otce o tamojších poměrech). Pouze generální sekretář bezbožníků Jaroslavský zmínil se o encyklice v klubu Worovski; jeho projev je tím významnější, ježto boří všechny naděje, kladené v novou sovětskou ústavu a změnu boľševické politiky protináboženské. Jaroslavský řekl: Vatikán podnikl na nás opět zuřivý útok. Nepřekvapuje nás to. Papež a jeho společníci nemohou se nijak smířiti s existencí Sovětského Svazu. Podle staré tradice měli bychom nyní Vatikánu odpovědět. Ale proč bychom papeže a jeho společníky přesvědčovali? Nás zajímají jen masy katolíků, z nichž chceme a musíme udělati bezbožníky. Odpovíme papeži tím, že budeme katolicismus potíratí všemi prostředky, jež máme po ruce. Naše nová ústava neznamená nikterak, jak se někde mylně domnívají, počátek náboženské propagandy, neboť nová ústava, daná Stalinem, je nejlepší zárukou atheismu a jeho forem, jak je hlásají stát a strana. Budeme proto dále usilovati, abychom získali masy katolíků.

Ruské učebnice. V posledním čísle psali jsme o tom, jak v Rusku »vznikají« vědecké ústavy. Dnes povíme čtenářům něco o ruských učebnicích, jak vypadají, jak povrchné a lehkomyšlné jsou sestaveny a tištěny, vše zase podle moskevské »Pravdy«, která o tom píše:

»Máme v ruce knihu; na přední straně stojí tučně vytištěno: »Arithmetika«. Otevřeme a překvapeni čteme na prvním listě: »Johannson Hegel, Učebnice německé řeči pro střední školy«. A skutečně, je to německá učebnice, ale jen po 33. stránku, kdežto na stránce 34. začíná zase učebnice arithmetiky. Jiný případ. Prohlížíme svazček »Písní zemí sovětského svazu«. Zpěvník má podle seznamu 42 písní, když však jej prohlížíme, tu s údivem seznáme, že šest písní v seznamu uvedených ve zpěvníku vůbec schází, u šesti dalších chybí pak začátek i konec. Snad jízdní řád bude pečlivěji vypraven, myslíme si. Jaký byl však náš údiv, když jsme zjistili, že vzdálenost mezi Pempou a Gorkou je 551 kilometrů, kdežto kdýž cestující jede z Gorky do Pempy zkrátí se cesta na 501 km. Podobně je tomu u trati Taškent — Novosibirsk, kde je vzdálenost udána 2.752 km, zpáteční cesta pak pouze 2.652 km. — Vlasy vstávaly nám však údivem, když jsme viděli mapu Ruska, používanou při školním vyučování. Irsko je tu zakresleno jako ostrov v Aralském moři, Moskva leží u východního, Saratov u severního moře, a Baku na pobřeží Atlantického oceánu.

Pravoslavný metropolita zavražděn? V 6. čísle »Katolika« jsme psali o tom, že v pravoslavných kruzích emigrantských kolují zvěsti o úmrtí hlavy pravoslavných Rusů. Nyní dochází zpráva z litevského Kovna, že tento církevní hodnostář je skutečně mrtev, že však nezemřel přirozenou smrtí. Patriarcha, odsouzený k desíti letům vyhnanství, nevrátil se více do Moskvy, ježto prý nechtěl přistoupiti na podmínky, předložené mu sovětskými úřady. V Kovně jsou přesvědčeni, že byl proto GPU násilně srovozen se světa. Pravoslavný metropolita litevský popíral se před časem po jeho osudce, načež bylo mu sděleno, že moskevský metropolita zemřel; bližší údaje o dni úmrtí a příčině byly sověty odepřeny.

Země vražd a barbarství. Nedávno vrátil se do Řecka pravoslavný mnich proslulého kláštera Athoského, byv vyměněn za komunisty, zatčené v Řecku. Jevgenij (tak se onen mnich jmenuje) odejel v roce 1914 jako misionář do Ruska a byl roku 1920 zatčen v Rostově. Poblýl ve vězení 17 roků a sdělil nyní některé podrobnosti. Tak na př. bylo ve vězení Rostovském, kde i on dlel, za tu dobu zavražděno 123 pravoslavných kněží. Hladem zemřel tam též jeden kněz a arcibiskup. Potom byl Jevgenij s jinými zatčenými (celkem přes 10.000 osob) přemístěn do koncentračního tábora v Kotlase na Dvině, kam byli dopraveni v zapečetěných nákladních vagoncích. Jízda trvala 8 dní. Každého třetího dne byly vagony otevřeny a doprovázející stráž vyhodila z nich mrtvolky těch, kteří podlehnuly útrapám vězení a hladu, cestou zemřeli. Jejich mrtvolky vrobily železniční trať po celé délce. Jídlo dostávali také jen každý třetí den. Když vlak dojel na poslední stanici, musili nešťastníci jíti pěšky 12 dní ve sněhu a citelné zimě; pokaždé nocovali pod širým nebem. Není divu, že jen 300 z oněch 10 tisíc došlo do tábora. Posléze sdělil Jevgenij, že v Kotlase je nyní 300 tisíc vězňů, v táboře Marijinském dokonce 400 tisíc obětí sovětského pronásledování.

Boľševická propagační hesla. V červenci roku 1933 se jednalo v centrále komunistické mládeže o nové propagační taktice. Od té doby se systematicky operuje hesly, která působí na cit a obsahují vedle částečné pravdy také lživý chyták. Potouchlé při tom je, že se využívá okamžité starosti neb tísně lidu. Hrozí-li na př. nebezpečí války, volá se: »Pro mír, proti válce a fašismu«. Nastanou-li potíže hospodářské a sociální, užívá se hesla: »Pro chléb, práci a mír«. Čelí-li se někde energeticky boľševické rozpínavosti, ihned čteme a slyšíme: »Pro mír a svobodu«.

Takovými hesly se působí na ustrašené masy radiem, tiskem, plakáty, filmem i neumělými nápisy při všelijaké příležitosti. Slovem fašismus se u boľševiků rozumí samozřejmě i náboženství, k jehož zničení jsou voláni i neuvědomělí a vlažní katolíci. Aby byli získáni, hraje komunismus komedii o náboženské toleranci a liberálním smýšlení, zatím co ve skutečnosti vraždí duchovenstvo i katolické laiky, bourá a zapaluje chrámy.

Boľševická propaganda. Otravování dětských duší. Sovětské organizace mládeže vydaly v esperantském jazyku propagační leták sovětských dětí k dětem celého světa. Leták velmi účinně propagačně udělaný, obrací se k dětem celého světa, aby jim vylíčil »blahobyt a štěstí« sovětských dětí a vyzývá i ostatní děti ke spolupráci a k výměně dopisů. Jak rafinovaně pracují boľševici! Už i děti se zmocňují!

Film a radio.

(Hlídky katolické kinematografické a rádiové centrály. Dotazy říditel na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Jak postupuje naše rozhlasová sčítací akce. K četným dotazům ohledně výsledku sčítací akce katolických posluchačů rozhlasu oznamujeme, že sčítací akce teprve nyní doopravdy začíná. Několik tisíc přihlášek, které nás došly po uveřejnění první výzvy v katolickém tisku, jest jen nepatrnou částí velkého počtu katolických posluchačů rozhlasu, z nichž někteří výzvu přehlédli, někteří zapoměli neb z pohodlí se dosud neodhodlali, jiní se obávají, aby přihlášení nemělo za následek nějaké finanční výdaje a velká část katolíků, budíž Bohu zalováno, neče našeho tisku. Nejlepších výsledků bylo docíleno ve farnostech, v nichž je zřízena řádná farní Katolická akce, neb kde se sčítání ujal nějaký katolický spolek nebo horlivý jednotlivec. Každodenně rozesíláme do všech částí republiky stovky sčítacích lístků a stovky vyplněných přijímáme. Jinak provádíme akce různými směry a rozličným způsobem, o čemž se nemůžeme zde podrobně zmiňovati. Celkem můžeme s potěšením sdělit, že sčítací akce byla od katolíků vřele uvítána a má dobré výsledky; doufáme, že ponese i dobré ovoce. Vyžaduje obětavou mravenčí práci a jest výbornou zkouškou katolické obětavosti.

Hlasy našich posluchačů. A. Ch. z Prahy stěžuje si na jazzové orchestry, vítá školský rozhlas, jemuž však vytyká přílišné husitství. — K. V. z Val. Meziříčí vytyká rozhlasu, že propaguje den co den manželskou nevěru, rozvody až do zhnusení, že tím uráží do duše praktické katolíky a kazí děti, které, co v katolických rodinách nikdy neslyší, naučí se z radia. K. P. z Hor. Moštěnic stěžuje si na příliš mnoho odborného rozhlasu, na gramofonovou hudbu a vysílání, jež prostým lidem je nepřístupné. Sebral 34 posluchačů. — J. K. z Lomnice n. Pop. vítá naši akci. Sama přispěla soupisem 27 posluchačů. — F. K. z Teplic žádá vysílání přednášek duchovní hodnoty náboženské a duchovních skladeb. Vyslovuje požadavek zařadení pravidelných týdenních katolických programů. J. P. z Kamenice n. L. zasílá 84 sčítacích lístků. — L. H. z Vamberka zasílá prozatím 14 sčítacích lístků a slibuje další, poněvadž akce našla velikého ohlasu a navrhuje, aby do podzimního programu byla zařazena vzpomínka na 35. výročí smrti biskupa Brynychy. — R. K. z Plzně poslal z jednoho okresu 100 posluchačů s přáním, aby Katolická akce působila k tomu, aby bylo vysíláno ze Svaté Hory. — MUDr. F. K. ze Slap n. Vlt. vytyká, že na Zelený čtvrtek bylo vysíláno nevhodné drama s demony »Faust«, a vítá akci, usilující o to, aby se v našem rozhlasu dostalo věcem katolickým náležitěho místa. — M. M. z Lukavice žádá vysílání katol. přednášek, kázání a mše sv., zvláště pro staré a churavé lidi, kteří nemohou do kostela. — J. D. z Bosonoh zasílá několik velmi praktických námětů pro způsob vysílání v čl. rozhlasu a vyslovuje se hlavně pro větší zřetel k mravnosti, zvláště s ohledem na mládež, pro nedělní a sváteční bohoslužby o kázání; školský rozhlas má mít na zřeteli zvláště mravní výchovu mládeže, aby přispěl k upevnění vnitřních poměrů ve státě. — Uveřejňujeme dále pro zajímavost a k informaci, jak nahlíží prostý lid na dnešní poměry, tento dopis prosté venkovské ženy:

Katolické akcii!

Občas čtu u sestry »Neděli« a v ní Váš sčítací lístek. Hned ho použiji. Dostala jsem od přítelkyně, poštovní úřednice, krystalové radio, i měsíční poplatek ona za mne platí. Já si ten luxus nemohu dovolit. Již několikrát jsem psala do rozhlasu a na tak mnohou věc, aby ji neposílali do světa, jsem upozorňovala, neboť svět — totiž lidé — jsou tak dost špatní a ještě, když v rozhlasě mnohé neslušné věci poslouchají, ale co je to jeden hlas do světa! Schvalují Vaši akci, která už dávno měla zasáhnouti, aby se stala náprava. Článek »Toník Pavlův« v »Neděli« je na místě; i ve škole už by byl nejvyšší čas, abyste zakročili na patřičných místech. Mám dvě neteře, které chodí do první a čtvrté obecné školy a věru žasnu, co se těm dětem ode hlavy. Jsem rázná a hned bych byla šla k řediteli do školy, ale sestra i švagr mě zdrželi — to prý bychom si dali, na dítěti by se sedělo, propadlo by. Jednotlivec nesmí a nemůže zakročiti, aby se učitel nemstil na dítěti. Kdysi na veřejné schůzi řekl jistý doktor: »Musíte se bránit!« »Kdo? My, lidé? Nač volíme poslance, aby oni nás zastávali, nač máme kněze a studované lidi, aby oni postřehli hned, kde by měla být náprava. Jednotlivec nikde nic nespraví. Napřed musí býti vůdce, a lid půjde za ním. Takové akce ve všude a všude by měly být, aby se předešlo pozdějším nářkům, které už nic nepomohou. Mnozí z lidu, a já sama, zehrám na líknavost mnohých našich vůdců — jeden dva nic nespraví. Proto pište do našich časopisů ne všední a zábavné věci, ale burcuje předně naše vůdce, aby plnili své povinnosti a lid po příkladu jejich půjde za nimi. Promiňte mi, jsem prostá žena z lidu, vím, že jsme všichni chybující a mnohdy neradí slyšíme pravdu, ale je

to nutné, abychom si ji řekli. Mnohdy obdivuji naše protivníky jak oni každé maličkosti hned se chytou, brání se a my, vlažní, lhostejní katolíci, mnohdy velké věci přehlízíme netečně a pak se divíme, že ze 14,732,664 občanů v republice (jak stojí v kalendáři »Vincentina«) je 10,834,000 římských katolíků, a těch vládnou z různých církvíček dohromady asi 4,000,000, a ti diktují a udávají směrnice celé republice pod záštitou spravedlivé demokracie, kterou vytrubují do světa, a my, vlažní katolíci necháme se ukolébat. Ráda bych věděla, kdyby se katolíci zasadili o katolické školy s katolickými učiteli, zda by toho dosáhli! Znáám jednoho bezvěrce, který dal svou jedinou dceru na vychování do katol. kláštera a když se ho tázali proč to dělá, řekl: »Chci klidně spát, poněvadž vím, že tam se mi dítě nezkaží a nějaké ty klerikální maličkosti se jí brzo vyženou, až přijde!« Tak soudí bezvěrec, a my katolíci zůstáváme vlažnými. Správně řekl jeden kněz: Máme býti buď horci nebo studení, ale ne vlažní, neboť ti jsou největšími našimi brzditeli a je to skutečně pravda. Promiňte mi psala-li jsem ve své horlivosti více, než jsem měla v úmyslu. Kéž Liga Svatováclavská splní naději! Chceme za ní státi, ji pomáhati dle našich slabých sil a bude-li nás hodně, pak to nebudou slabé síly, ale bude to mohutná síla, která také něco zmůže. »Svatý Václave, nedej zahynouti nám ni budoucím!« On nedá zahynouti, pak-li my chopíme se zbraní v příhodný čas!

V. K. z Dejvic píše: »Bylo by mým přáním, aby tak, jako tomu bylo dříve, byla v neděli v hodinách ranních nebo dopoledních vysílána mše svatá.

H. N. ze Zruče nad Sázavou vítá naši akci. Nepatří sice mezi posluchače rozhlasu, ale čeká, až nastane náprava.

Katolíci v Žilíně souhlasí s akcí a vyzádali si 250 sčítacích lístků.

Orlové z Valašských Klobouků poslali své přihlášky a žádají stejnou propagaci »Orla« jaké se těší »Sokol«.

Katolická akce v Jevíčku se zásilkou 174 posluchačů žádá co nejčastější vysílání katolických programů (Bohoslužeb, kázání, přednášek nábožen. obsahu, církevních slavností), aby celý národ byl mravně - nábožensky povzbuzován a vzděláván. —

V. Z. Čereňany (Slov.) posílá přihlášky ze 2 obcí, aby přispěly k umožnění katolického vlivu v čl. rozhlasě. — **A. R. z Lysé n. Lab.** žádá kázání,

FILMY POSLEDNÍ SEZONY.

Třída A (hodnotný film):

»Lovci goril«, česká, 1800, Zd. Horáček, Praha, přírodní.

Třída B (hodnotný s určitými závadami):

Kreutzerova sonata, německá, 2435, Ufa Praha, drama.

Krb bez ohně, česká, 2510, Daffa-film, Praha, drama.

Zna a jeho bratři, anglická, 3050, Metro-Praha, drama.

Příběh jedné noci, anglická, 2335, Universal Praha, drama.

Čarodějka ze Salemu, anglická, 2420, Paramount Praha, drama.

Válka kluků, francouzská, 2445, J. Reiter Praha, veselohra

(též mládeži přístupno).

Škandál s netopýrem, německá, 2534, Elekta-film Pha, drama.

Naše práce.

II. pout katolických mužů a jinochů na Svatou Horu koná se v neděli dne 9. května 1937. Mužové z Českých Budějovic a jižních Čech budou mít program tento: O 1/25. hod. ráno mše sv. pro poutníky v klášterním kostele a sv. přijímání. O 1/2 6. hod. průvodem z kláštera na hlavní nádraží. Odjezd zrychleným vlakem v 6.04 hod., příjezd do Příbrami v 8.16 hod. Ostatní muži přijedou podle možnosti do Příbrami tak, aby stihli průvod katolických mužů, který vyjde od děkanského kostela o 8 1/2 hod., půjde na Sv. Horu, kde bude kázání a služby Boží. Oběd v Katolickém domě. Odpoledne (hodina bude oznámena při službách Božích) shromáždění katol. mužů před korunovačním oltářem, slavné požehnání, rozloučení a odchod na nádraží. Katoličtí mužové z Čes. Budějovic odjedou z Příbrami v 18.26 hod. a navrátí se do Čes. Budějovic ve 20.59 hod. Ostatní použijí normálních vlaků. — Sv. zpověď nechť si poutníci vykonají dle možnosti doma a vezmou sebou svatováclavské zpěvníky.

Přijďte k slavnostnímu rozloučení se soškou milostného Pražského Jezulátka, kterou posvětil J. Em. ndp. kardinál Dr. Kašpar pro Argentinu. Rozloučení bude u sjezdového kříže ve Strahovské zahradě dne 6. května t. r. odpoledne.

Nová odbočka Katol. půjčovny knih v Praze II. Ostrovni, byla založena za vydatné pomoci Svatováclavské Ligy v Hlubočepích v neděli 7. března t. r. Četné shromážděnému katol. lidu promluvil o významu dobrých četby redemptorista P. Václav Jalovecký z Prahy. Projev za Svatováclavskou Ligu učinil MUDr.

Dědek. Předání knihovny provedla pí. And. Fišerová, předsedkyně tisk. odboru Marián, družiny dam v Praze III. Schůzi obratně řídil p. arch. Krump a Besídka mládeže ji zpestřila pěknými proslov a zpěvy. Kež přispěje tento podnik k náboženské obrodě pražské periferie.

S J. E. ndp. kardinálem Drem Kašparem do Říma, k oslavě 80. narozenin Sv. Otce, uspořádáme pouť ve dnech 27. května až 3. června t. r. Poutníci budou tvořiti čestný doprovod J. E. ndp. kardinála a složí spolu s ním jménem čl. katolíků hold Sv. Otci v den Jeho narozenin. Pout' vyjede s J. E. ve čtvrtek dne 27. května t. r. v 15.38 z Prahy, Wilsonova nádr., pojedje přes Brod n. L., Mnichov. Do Říma přijedou poutníci v 17.40 hod. dne 28. května. Pobyt v Římě 29., 30., 31. května a 1. června. Odjezd z Říma 2. června o 14.28 opět přes Mnichov, Brod n. L. Přijezd do Prahy Wilsonovo nádraží 3. června 1937 o 15.58 hod. Cena za osobu ve 3. třídě Kč 1220.—, ve II. třídě Kč 1850.—.

V ceně je započítáno jízdné z Prahy a do Prahy, stravování a ubytování včetně nápojů, počínaje snídaní 28. května a konče obědem 3. června, celodenní okružní jízda v Římě, vstupné do Vatikánu, katakomb, Lateránu atd., zpropičné, doprava z nádraží do hotelu a zpět.

Každý účastník musí mít pas vlastní a zaslati jej spolu se závaznou přihláškou, penězi na cestu a na výměnu valuty (nejvýše 500 Kč) nejdéle do 15. května 1937 na adresu Svatováclavská Liga v Praze IV., Hradčanské nám. 8, Telefon 617-70. Pout' se uskuteční při účasti nejméně 15 osob.

Mezinárodní kongres Krista Krále v Poznani. Ve dnech 25. až 29. července t. r. koná se v Poznani kongres mezinárodního katolického hnutí proti bezbožectví. Jde o nové hnutí, které je vedeno z Lublaně v Jugoslavii, a které chce vybudovati jednotnou mocnou frontu katolíků proti frontě bezbožectví, a které došlo také schválení Svatého Otce. V minulých letech konaly se dva přípravné kongresy Krista Krále, z nichž poslední v Salzburku, letos pak dochází k prvnímu velikému mezinárodnímu kongresu v Poznani. Jeho veliká důležitost vysvitá též z toho, že kongresu toho se zúčastní 4 kardinálové, mezi nimiž i pařížský kardinál Verdier a Jeho E. kardinál Dr. Kašpar. Kongres bude zahájen slavnostním Veni Creator dne 25. července v 16.30 hod. a hned na to započnou jednání kongresová, která potrvají až včetně do 28. července večer. 29. července bude pak sloužena pontifikální mše na stadioně, a odpoledne bude pak kongres zakončen mohutnou manifestací před pomníkem Srdce Ježíšova pod heslem Pax Domini in Regno Christi.

Jednání kongresu bude hlavně věnováno studiu příčin hnutí bezbožectví a hledání prostředků proti němu. Z referentů uvádíme: O. Ledit z Říma, Dr. Algersmissen (Hildesheim), O. Kosibowicz, prof. Dr. Bauer, prelát Dr. Sawicki, Gemelliho z Miána, prof. Dr. Halecki z Warszavy, O. Lhande z Paříže, prof. Dr. Cuardini z Berlína a j.

Tohoto kongresu zúčastní se i Jeho Em. kardinál Dr. K. Kašpar, s nímž, sejde-li se dostatečný počet přihlášek, uspořádáme zvláštní výpravu. Blížší podmínky zájezdu budou uveřejněny v příštím čísle.

Rozhledy.

Z DOMOVA.

Arcidiecése pražská v roce 1936:

Chotýšany: Farnost čítá 1010 duší; sv. přijímání 2.340. Sv. misie 1930 měly 420 sv. přijímání. Každoročně postní triduum. Triduum 1937, kázání o Katolické akci, sv. přijímání 780.

Arcidiecése olomoucká:

Ostrožská Lhota: Společné sv. přijímání mládeže na smrtnou neděli, 140 komunikantů, společné sv. přijímání mužů 180 komunikantů.

Slovenští katolíci studenti v Praze. V posledních dnech dlela v Praze asi 20členná deputace katolických studentů slovenských, aby navázala užší styky s katolíky českými. Deputace byla hostem Čes. Ligy akademické. Prohlédla si význačné památky pražské, zvláště velechram sv. Víta, basiliku sv. Jiří, Emauzy, Strahov a zúčastnila se vedle řady podniků i společné duchovní rekollece s českým studentstvem u Františkánů, dále duchovní konference činných členů Svatováclavské Ligy a byla přijata představiteli S. L. a Katolické akce. Účastníci delegace obdrželi od S. L. slovenskou brožurku o sv. Václavu a 2 serie uměleckých pohlednic z velechramu sv. Víta, basiliky sv. Jiří a ze Staré Boleslavi.

Vyznamenání pracovníků mezinárodního kongresu pro katolický rozhlas. Počátkem května minulého roku konal se v Praze velmi úspěšný mezinárodní kongres pro zájmy katolíků v rozhlasu. Kongres byl organizován mezinárodní centrálou katolického rozhlasu, jejíž sídlo jest v Amsterdamě a jejímž před-

sedou je prelát dr. Marschal z Düsseldorfu, Kongres shromáždil v Praze účastníky patnácti států evropských i zámořských.

Vláda čl. republiky uznávajíc význam tohoto kongresu, udělila řády jeho zahraničním organizátorům P. J. Dito, O. P. z Amsterdamu, Dr. Hankard z Bruselu a dr. O. Czeya, řediteli Rawagu z Vídně dekorování řádem Bílého Lva III. třídy. Místní organizátoři byli naproti tomu vyznamenáni řádem »Pro Ecclesia et Pontifice«.

Exercicie ve Stojanově. 30. dubna až 4. května úřednice a dívky z měst; 15.—19. května obchodníci; 7.—11. června terciárky; 14.—18. června mariánské sodálky a dívky z měst. — Poplatek za ubytování 50.— Kč. Přihlášky zasílejte aspoň 3 dny před započítáním exercicií: Papežské koleji T. J. na Velehradě.

LITERATURA.

Služebník Boží P. Vilém Janoušek, Olomouc: **Vítězové**, ročník IV., č. 3., cena Kč 3.—.

Z Vatikánu.

K Velikonočům došlo letos do Říma neobyčejně mnoho poutníků. Svatý Otec neudělal však ještě společné audience poutnické; tyto budou dle zpráv obnoveny již v nejbližší době. Dne 1. dubna předal u Sv. Stolice pověřující listiny nový vyslanec Jugoslaviie. Svatého Otce zastupoval při tom kardinál státní sekretář Pacelli.

Encykliky o komunismu a situaci katolické církve v Německu vypracoval Sv. Otec osobně, jak sdělil v audienci francouzskému kardinálovi Baudrillartovi. Stalo se tak v době nemoci Sv. Otce, kdy v dlouhých, bezesných nocích vzniklo rozhodnutí je vydati. Celkový rozvrh i podrobnosti diktoval za nemoci Sv. Otec svému soukromému sekretáři. Tim je rozřešena otázka autorství těchto, tolik zájmu vzbudivších encyklik.

ZE ŽIVOTA CÍRKVE.

Mužské řehole vykazují 250 tisíc členů. Z toho připadá na Jesuity 24.270, Františkány 22.527, Piaristy 15.125, Kapucíny 12.613, Salesiány 10.971, Benediktíny 9.070, Dominikány 6.700, Maristy 6.612, Redemptoristy 6.239, Obláty P. Marie 4.955, Františkánské konventuály 4.449, Misionáře Neposkvrněného Početí P. Marie 4.063 a ostatní řády 4.000 příslušníků.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Polsko. V boji proti komunismu. V Zakopaně konal se nedávno veřejný protikomunistický projev; pořadatelem byla Katolická akce. Bylo především zdůrazněno nebezpečí, které ohrožuje Polsku šířením komunismu. Rečníci probrali též poměr komunismu k náboženství a církvi. Shromáždění přijalo potom resoluci žádající, aby vláda potírala komunismus všemi prostředky.

Rusko. Katolické Velikonoce měly v hlavních městech Ruska klidný průběh. V Moskvě a Petrohradě konaly se Bohoslužby ve dvou katolických a třech evangelických kostelích. Mohli se jich však zúčastnit pouze členové diplomatického sboru a cizinci. Rusům byla účast policií znemožněna. Na Bílé Rusi a v Ukrajině bylo však hůře. V Borisově byla katolická Bohoslužba násilně znemožněna komunistickou mládeží. V Žitomíru a Vitebsku bylo zakázáno vyzvánění. V Petrosadovsku byl pak na Bílou sobotu zavražděn farář Velš.

V procesu s t. zv. Trockisty stalo se známým jméno nejvyššího státního návladního Sovětského svazu, Vyšinského. Ten zaslal nyní všem soudním úřadům instrukce, v nichž se praví, že sovětská vláda nemůže připustiti, aby nové ústavy bylo využíváno proti sovětské moci. Vyšinský žádá, aby svazům bezbožníků dostalo se zvýšené podpory, ježto nová ústava je nejen nezakazuje, ale naopak poskytuje jim státní ochranu. — Státní nadvládni v Stallnových Lázních Kurumsajev odmítl zavést trestní řízení proti 16 osobám, které podle udání znemožnily bezbožnickou schůzi. Kurumsajev byl proto zbaven úřadu a oněch 16 osob zatčeno. — Vyšinský nařídil dále, aby všechna opatření, učiněná na ochranu hnutí bezbožníků a volných myslitelů byla mu telegraficky hlášena. Svaz bezbožníků jmenoval nyní také Vyšinského svým právním poradcem. **Bezbožnickou literaturu** pro armádu, námořníky a letectvo bude nyní vydávati zvláštní sekce státního nakladatelství; dříve tak činilo vojenské nakladatelství. To vydalo v roce 1935 celkem 2.3 milionů brožur, novin a knih, v roce 1936 již na 4 miliony; pro rok 1937 chystalo se vydati 8 milionů bezbožnické literatury, ve 12 řečích národních menšin. Protináboženských plakátů tiskne se ročně na 3 miliony. V beznáboženské výchově rudé armády se stále pokračuje.

Komunistická okresní organizace v Charkově vyzvala zvláštním provoláním mládež, aby nijak neslavila pravoslavné velikonoce. (Letos budou 2. května.) V provolání se praví: Pomněte, že církev to byla, která podnikla krvavou válku ve Španělsku. Každým rublem, který dáte církvi, podporujete světový imperialismus a nepřátele komunismu. Děti, pionýři a členové komunistické mládeže! Vyhybejte se kostelům a synagogám! Kdyby Vás někdo nutil k jejich návštěvě, hlase ho

své organizaci nebo G. P. U. a tam hledejte pomoc. Buďte ujistěni, že se Vám dostane všestranné podpory. O velikonočních pracujících ve všech závodech a výdělek věnujte mezinárodní dělnické pomoci.

K volbám do sověť, parlamentu dějí se již nyní pečlivé přípravy. Podle pokynů nemohou v t. zv. tajných volbách kandidovat »služebníci kultu«, t. j. kněží všech vyznání. Propagační oddělení má zamezit také vliv nábožensky smýšlejících voličů a postarati se o to, aby bylo zvoleno co nejvíce bezbožníků, kteří však zvláště kandidovat nebudou.

I komunistická mládež žádá, aby boj proti náboženským »před-sudkům« byl soustavně prováděn. »Náboženský cit nevymizí sám sebou; je nutno zvýšiti protináboženskou činnost.« »V Rusku je ještě mnoho těch«, píše »Komsomolskaja Pravda« — z níž toto vyjímáme — »kteří jsou dosud zamoření náboženskými pověrami a lpějí na kostelích, popech a prorocích různých sekt. Je proto nečinnost některých odvětví komunistické mládeže v tomto boji přímo zločinem.«

Na oslavu 20letého trvání sovětské republiky bude letos na podzim uspořádána hospodářská výstava, která mimo jiné má ukázati život sedláků před a po revoluci. Na výstavě budou mít pavilón i bezbožníci.

K oslavám 1. května byli do Moskvy pozváni i zahraniční komunisté, mezi nimi i zástupci volných myslitelů z Československa, Spojených Států, Anglie, Mexika a Španělska. Celkem je ohlášeno 42 zahraničních soudruhů. Všichni zůstanou v Rusku delší dobu a budou studovati organizaci a pracovní metody ruských bezbožníků.

Svaz ruských bezbožníků bude přebudován. Je to důsledek četných stížností na malou průbojnost hnutí. Dne 4. dubna začala o tom v Moskvě mimořádná porada a trvala po 3 dny. Jednalo se o tom, jak nyní po prohlášení nové ústavy rozšířiti bezbožnické hnutí. Komisarjati umění a vzdělání bude požádán, aby se opět konaly bezbožnické kursy pro učitele. Soudruh Fabučevič, který tyto kursy před časem zrušil, byl zbaven místa komisaře pro zlehčování stranického programu. **Malý obrázek z Ruska.** Na podzim v roce 1936 jel Rus Baškevič s transportem dříví do Dünaburgu, kde navštívil i katolický kostel. Po návratu vyprávěl doma, že v kostele byl člen list Sv. Otce proti komunismu. 18letá dcera Baškevičova jménem Ninnel udala pro to otce v Žitomíru, kde též byl potom souzen jako »kontrarevolucionář« a odsouzen na 3 léta do vyhnanství. Rodina, vyjma manželky, se otce odřekla a dostala svolení ku změně jména.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie, Labour Party a španělské události. V Glasgově byli vyloučeni z Labour Party (anglická strana dělnická) dva katolíci — členové městské rady — a sice proto, že hlasovali proti návrhu na povolení sbírek a manifestací pro rudé Španělsko. Vyloučení zastávají však na dále úřad městských radních.

Jak Angličan pohlíží na stav náboženství na Rusi. Moskevský korespondent »Morning Postu« potvrzuje, že ruská mládež je syta atheisticke propagandy. Bezbožnická musea nejsou více populární a mnohá byla pro nedostatek zájmu zavřena. Nové naděje nabyli věřící prohlášením sovětské ústavy, která uznává i občanská práva kněží. Návratu k církvi není však mnoho a lhostejnost náboženská je úžasná.

Belgie, Mezinárodní kongres katolické mládeže divě zahájen byl 31. března v Brusellu za účasti 200 delegátů 21 národů a skončil 2. dubna veřejným projevem.

Francie, Pro letní období jest v Lurdech hlášeno 122 poutních vlaků, z nichž 13 z Anglie. Z Francie samé je hlášena pouť letců a bankovních úředníků. Největší účast ovšem bude na národním pouti francouzské; již nyní je zajištěno 20 zvláštních vlaků, kterými přijede též 1000 nemocných. Další poutě jsou hlášeny z Rakouska, Italie, Holandska, Portugalska, Španělska, Německa, Švýcarska a z ČSR.

Generál Dominikán, P. Martin Gillet (u nás dobře známý z akademických týdnů) prohlašuje v řádovém oběžníku, že události španělské nejsou ničím jiným než pokusem nahraditi křesťanskou kulturu komunismem. Dokazuje to i protináboženský ráz těchto nepokojů. Nyní je možno si též vysvětliti neústupnost, s níž obě strany bojují: jedna usilující o zničení všeho křesťanského ve Španělsku, druhá pak bojující za záchranu křesťanství. Bude-li katolické Španělsko poraženo, stane se oporou dalšího výboje komunistického. Vítězství katolického Španělska bude však příkladem všem národům.

O stávku na Velký Pátek chtěli se pokusiti rybáři v Paříži a znemožniti dovoz ryb. Pokus však ztroskotal pro odpor katolických zaměstnavatelů a dělníků.

Že komunisté jsou proti každému náboženství, ukázalo se v Duclairu, kde vnikli do obydlí methodistické rodiny, která právě konala večerní modlitbu. Násilníci zničili nejen zahradu, ale i zařízení bytu a na protesty ulekanych majitelů odpovídali výsměhy: »Vzdejte se náboženství a budete mít pokoj!«

Poměry ve francouzském rozhlasu osvětluje nejlépe protest seve-rofrancouzské organizace posluchačů, kteří odmítají vysílání P.T.T. Nord z Paříže vnučené denní vysílání různých zpráv tendenčně socialisticky zabarvených a zabírajících pět hodin denně.

Jakých lží používá komunistická propaganda vysvítá ze zprávy, rozšířené komunistickou »L' Humanité«, dle níž Třetí Říše poskytla 15 milionů na německou propagandu v Elsas-Lotrinsku a zvláště na rozdmýchání boje o náboženskou školu. Katolický svaz protestoval veřejně proti těmto výmyslům, které jsou jenom jedním z článků protináboženské propagandy.

Rudý teror ve Francii stupňuje se den ke dni. Kdo není členem socialistické neb komunistické organizace, je jednoduše »fašista« a dle toho se s ním jedná. Zatím co všechny národní manifestace jsou zakázány, pořádají ozbrojené organizace socialistické mládeže nerušeně svoje projevy a jejich ozbrojené útvary defilují dokonce před členy vlády. Tak tomu bylo nedávno v městě Creil, kam celé řady vlaků svázely rudé úderníky. V lohdýnském »Tempsu« popisuje jistý univerzitní profesor příhodu, které byl svědkem ve vlaku, vezoucím účastníky rudého projevu do Creilu. Do jednoho z vagonů, plně obsazeného úderníky, vstoupil, nic netuše, katolický kněz. Sotva jej rudí spatřili, byl zahrnut spoustou nadávek a vyhrožováno mu tak, že musí před nimi utéci do jiného vagonu. Ale i tam vnikli za ním rudí a možno děkovati jen energickému zakročení ostatních pasažerů vagonu, že vyvázl životem.

Maďarsko. Na protestantské synodě útočil předseda poslanecké sněmovny Alexandr Sztranyavszky ostře na katolickou církev, proti čemuž zdvihl se v tisku takový odpor, že Sztranyavszky byl nucen v novinách se omluviti, kteroužto omluvu kardinál Serédi ve jménu maďarských katolíků uznal za vyhovující. — Zraky všech upřeny jsou nyní k světovému eucharistickému kongresu v Budapešti. Státní úřady podporují a propagují kongres všestranně. Zvláště ministr kultu Homan pracuje pro zdar kongresu. Je to horlivý katolík a zastánc náboženské výchovy mládeže.

Německo Encyklika Sv. Otce o poměrech v Německu byla kněžstvem i věřícími věčně přijata. Také jejímu účelu: posiliti věrné a zbloudilé přivesti zpět bylo plně porozuměno. Nelze po-přítí, že i v ostatní Evropě zanechala encyklika nejlhubší dojem. Ze encyklika bude vysvídána, bylo tajemstvím, jež se podařilo zachovati až do poslední takřka minuty. V Římě samém byla encyklika uveřejněna teprve v pondělí 22. března, kdy už předcházejícího dne se předčítala se všech kazatelů v Německu.

Glejšaltování školství v Německu pokračuje. Tak byly do-savadní soukromé vyšší katolické dívčí školy v Düsseldorfu dnem 1. dubna přeměněny na veřejné a řádové sestry, školy dosud vedoucí, propuštěny. V Trevíru byla po 32leté činnosti odejmuta sestrám sv. Josefa dětská opatrovna a předána do správy národně-socialistické.

Časopis »Das Schwarze Korps« útočil 18. března velmi ostře proti kardinálu Faulhaberovi, jemuž vytýká, že svými kázáními dává do ruky zbraň nepřátelům Třetí Říše. Zvláště mu vytýká ká-zání, které kardinál měl o svátku svatých Tří Králů a v němž mimo jiné pravil: »Nepřejeme si (t. j. Církev) zrušení konkordátu, ale ještěliže se tak stane s druhé strany, vzejde tím státu větší škoda než Církvě, ježto podobný krok by za hranicemi Německu nijak neprospěl.« »Snaha kardinálova« končí list, »získá-ti gloriolu mučedníka, je marnou, i kdyby sebe více nejev on, ale i ostatní biskupové Německa vyhrožovali podporou ze zahraničí.«

Obrázek z Německa. Do Essenu byl přivezen před 4 roky v pouliční bitce mezi komunisty a národními socialisty zastre-lený vůdce SA — Schroer. Zupní vůdce takto se s ním loučil: »Smutní a plní žalu, ale také pyšné radosti doprovází tě všichni kamarádi na poslední cestě. Až se budeš tam naohře ve Wall-halle hlásiti u ostatních kamarádů standardy (oddílů) Horst Wessel, vyřídí jim, že jsme na vás všechny hrdí, ježto jste nám vzorem a že nemáme jiné touhy, než vytrvati až do konečného vítězství.«

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VECHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské nám. 8. - Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovním zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. účtu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Řídí Dr. Fr. Formánek. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvem pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII ze dne 18. ledna 1936. - Poštovní úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“

Vychází čtrnáctidenně

Roč. II. [XIX.] Duben 1937

číslo 9

-3. v.

E. Stach:

Svätosť – ideál katolíckeho života.

Svätosť sa stáva zo dňa na deň prázdnejším pojmom. Cudzo zneje nielen dnešnému svetu, ktorý nerád počúva o Bohu, ale je cudzou aj pre samých katolíkov. Aj títo majú o svätosti divné názory. Jej smysel tak poprekrúcali, že tu už môžeme hovoriť o herezii. To už nie je svätosť v svojej pravdivej podstate, ale skôr karikatúra svätosti.

Túto karikatúru spravili si sami ľudia. Urobili ju v prvom rade nepriatelia Boha, pretože svätci sú najostrejším argumentom proti nim samým. Svätci v každom čase hlásajú svetu nebojácne a hrdinsky platnosť večných Božských pravd a jestvovanie osobného Boha, ktorému treba po smrti účtovať zo života. Nevercom pomohli nepriamo aj sami katolíci, pretože v svojej literatúre, umení aj vo všeobecnej mienke si vytvorili nepravdivý typ svätca, ktorý nijako nezodpovedá skutočnosti. Ako sa to mohlo stať?

Pozrime sa len na biografie svätcov a svätíc, ktoré číta náš ľud. Vedľa historickej pravdy, je v nich príliš veľa legendárnych prvkov. Tieto legendy sú podané tak, ako skutočné udalosti. Čitateľ na konci má dojem, že taký svätec nikdy na zemi nežil. Nebudeme ďaleko od pravdy keď si povieme, že ľud preto rád číta tieto životopisy, lebo sa nie veľmi líšia od jednoduchých pohádk. Hrdina — svätec žije v celkom iných ideových sférach. Jeho život je vyplnený samými zázrakmi. Keď ešte je pripojený obraz na ilustráciu, tu už sme celkom von z koľají. Citíme vďaka takému svätcovi keď už nie priamo hrôzu, tak aspoň apatiu. A výsledok? Ideme svojou cestou s poznámkou: »To bol čudák: ja by som nikdy nemohol tak žiť. Moje postavenie je celkom iné.«

Aj umenie sa prehrešuje proti pravdivosti, keď znázorňuje svätcov v akýchsi exaltovaných pózach, s neprírodnou mimikou a s tajomným úzadím scenerie. Vymalovaný alebo vykreslaný svätec iste ani raz tak nevyzeral v svojom živote jak nám ho predstavujú umelci. Stačí sa pozrieť na gotické sochy, alebo na obrazy rokokovej doby. Umelecky sú krásne e estetické. V tom ohľade im nemožno ničoho vytýkať. Avšak dopúšťajú sa jednej veľkej chyby: nezachycujú reálnosť života. Tento »l'art pour l'artizmus« sa veľmi mstí na samotných ľuďoch. Dáva príležitosť k ilúziám a odvádza od skutočnosti. Pohľad na taký obraz alebo sochu vzbudí v nás práve opačný dojem a nie to, čo chcel umelec. Zúbožená postava, vycívnená tvár a ztrnulý zrak iste

nikoho nepovzbudia. Tu sa vlastne začínajú meniť pojmy na úkor svätosti. A zabúda sa, že cieľom svätého života je nie post o vode a chlebe ani tvrdý kameň pod hlavou, ani bičiky a tým menej smutná tvár alebo útek pred životom. To boli u niektorých svätcov iba prostriedky. Ale tieto nie sú nutné k svätosti. Tie si mohli voliť len mimoriadne silné osobnosti. Avšak Pán Boh je nielen pre nich. Je aj pre nás. Je pre všetkých bez výnimky. Čo to značí prakticky pre nás?

Že musíme sa aj my dostať do neba: že musíme aj my byť svätci. A treba nám preto nosiť na seba nejaké reťaze, jeť len raz denne, spať na kameňoch, alebo byvať v jaskyňách? Na žiadosť pád. Vysmiali by nás ako nenormálnych. Treba si zapamätať toto: my nemôžeme konať zázračné skutky. Celý náš život sa absolvuje na 90% v drobných povinnostiach. Vôči nadpriemerným činom sme bezmocní. Boh nám nedal toľkých talentov, aby sme mohli byť takými Augustínmi, Tomášmi, čo by upozornili na seba celý svet. A svätými jednako musíme byť, ak len neodvrhneme od seba zlomyselne Boha. Čo teda robiť? Boľastne rezignovať? Zúfať? Nie! Nijako nie! Musíme sa stať svätými s tými malými skutkami, ktoré koname v dennom živote. Netreba sa sužovať pre slabosť. Boh vie o tom, že sme ľudia. Vie aj o tom, že nemôžeme byť dlhší čas bez všedného hriechu. Sv. Pavel, hoci bol veľduch, jednako aj on cítil slabosť svojho tela. A čo on hovoril? »S radosťou sa chválím svojimi slabosťami, aby tým zjavnejšia bola vo mne sila Kristova (2. Kor. 12, 9). Najhlavnejšia vec je, aby sme sa chránili smrteľného hriechu z lásky k Bohu. Ostatok už doplní milosť Božia.

Túžba po svätosti nesmie slúžiť našej vlastnej osôbke, nášmu rozmazanému »ja«: nesmie byť egocentrická. Naša dokonalosť i mravný život majú smerovať k Bohu. Keď budeme všetko konať pre Boha, vtedy nás nebudú znepokojovať naše chyby. Smierime sa s nimi jako s dennou skutočnosťou. Ony nám nemôžu skalit náš čistý vzťah k Bohu. Práve naopak. Utúžia ho. Budeme skromnejší a tým vŕcnejšie sa pritulíme k Bohu. Nebudeme sa spoliehať na vlastné sily, ale na milosť Božiu. A táto milosť povedie nás iste k cieľu aj s našimi chybami. Len treba chcieť. Len treba dôverovať v Boha a pritulit sa k Nemu jako dieťa.

Je zaujímavé, že najviac kúzla a pôvabu majú v sebe tí svätci a svätice, čo žili jednoducho a ktorých život

bol skrytý a neznámy. Taká malá sv. Tereška z Lisieux je toho klasickým príkladom. Je jakoby stelesneným protikladom smýšľania dnešnej doby. Ideálom dnešného človeka sú senzácie, rekordy, novoty. A čo robí Tereška? Cez celý život koná v kľáštornom tichu drobné povinnosti, ktoré jej ukláda denný život. Aj ona sa bala tých neuctových svätcov, ktorí na poli svätosti robili rekordy. Pri pohľade na nich zatočila sa jej hlava. Ale nezúfala. Láska je vynalezavá a ona pomohla Tereške najst' novú cestu, o veľa jednoduchšiu, ktorá ju priviedla až na vrchol svätosti. Táto cesta bola »un petit chemin« spojená s bezpodmienečnou dôverou v Boha. Tereška sa vrhla aj so svojimi nedokonalosťami do náručia Pána Ježiša a On ju vynesol na svojich ramenách až na samý vrchol svätosti.

A preto je takou populárnou sväticou: že nekonala rekordov: že bola malou; že milovala Boha ako dieťa. A kúzlu dieťaťa nemôžeme odolať. Svojou jednoduchosťou si podmani každého. Aj samého Boha.

Svätosť to je radosť zo života: to je plnosť života. Svätý život je kuskom ztrateného raja. Svätosť nie je chmuravá tvár, nie poprevracané oči, nie útek zo života, nie samotárstvo. To je len karikatúra svätosti. Kresťanstvo nezabíja prirodzenosť človeka jako si mnohí myslia. To by bol hriech proti 5. príkazu. To robí len budhizmus. Kresťanstvo iba zošľachtuje ľudskú prirodzenosť. Chce, aby nižšie ľudské pudby boli podriadené vláde ducha. Aby človek nebol otrokom svojho tela, ale aby velil jako svrchovaný kráľ. Kresťanstvo chce uplatniť v živote jedinca nadvládu ducha. A to je tiež postulátom svätého života. Preto nijako neobstojí námietka, že katolícka morálka ubíja individualitu. Koľko svätcov toľko plných, svojráznych individualít vypestovaných a zošľachtených. Svätosť stojí na prirodzenosti, lebo ona je základom každého nadprirodzeného života. Gratia supponit naturam. A každý človek má domovské právo v ríši Božej.

Netreba zabúdať, že svätosť je v prvom rade ovocím milosti Božej. Je dielom Ducha svätého. Z našej strany Boh žiada jedine to, aby sme sa podali Jeho plánu a aby sme neodporovali vôli Božej. Svätý život je najväčším umeleckým dielom, na ktorom musíme aj my sami pracovať. Musíme spoluúčinkovať s milosťou Božou. Tak budeme vzorní katolíci a opravdivé detky Božie. Staneme sa svätými aj bez rekordov.

Karel E. Vlček:

ÚTĚK.

Při práci prach a kouř s nechutí polykám,
těžký a plesnivý vzduch v bytě a v podzemí.

V neděli a kdy jenom mohu, pryč, pryč odtud utíkám,
loučím se s městem a jeho sazemí.

Pak, ctitel vod a lesů, mechu, trávy, krásy,
ctitel bříz panenských i zakrslých borovic na návrší,
koupou si srdce a duši. Jak hluboko obrazy strojů zakreslila si.
Je jiná pro mě koupel, když slunce do žhava pálí a jiná zas
však stejně cením je. Tvůrce je stvořil sám.
když přší,

Jsou na rány ibalsámy, radosti pro duši netesknící.

Po práci jasného vzduchu se nadýchám.

V lese je nejčistší a voní pryskyřicí.

Ze sbírky: Údery kladiva.

Jak smýšlíš o knězi?

Kněz jest tajemství. Podobné tajemství jako božství Kristovo. Kdo viděl našeho Pána Ježiše Krista, viděl očima tělesným člověka, neviděl Boha. Že Kristus Ježíš jest Bůh, musil každý, kdo jej spatřil, věřiti pro Jeho skutky a slova. Potom teprve poznal a věděl, že v Ježíši Kristu stojí před ním vtělený Bůh.

Podobně i při kněžství: Vidíme člověka, soudíme ho jako člověka, ale teprve poznáváme, že v knězi máme více než člověka s lidskými silami. Kněz jest tajemství. Slovo tajemství označuje skutečnost, které nemohou pouhým rozumem ani poznati ani rozuměti. Tajemství kněžství spočívá především v jeho nejdokonalejší podobnosti s boholidstvim Kristovým. Nejdokonalejší proto, že jest nejvyšším stupněm, kterého dosahuje lidský tvor. Boholidstvim Kristovo obsahuje trojí ráz, královský, učitel'ský, kněžský. Poslání královské, t. j. zákonodárné, konal Bůh i prostřednictvím lidí, na př. Mojžíše. Činnost prorockou a učitel'skou sdílel Bůh lidstvu prostřednictvím proroků a dokazoval pravdu jejich slov zázraky. Pouze poslání kněžské, aby bylo úplné a mohlo přinést oběť nekonečnou, hodnou nekonečného Boha, vykonal sám a osobně. Proto jest knězství nejvlastnějším charakterem Ježiše Krista. Učiti může i pouhý člověk, zákon Boží zjeviti může i pouhý člověk, ale přinést oběť nekonečnou, hodnou nekonečného Boha, vykonal sám a osobně. Proto jest knězství nejvlastnějším charakterem Ježiše Krista. Učiti může i pouhý člověk, zákon Boží zjeviti může i pouhý člověk, ale přinést Bohu nekonečnou slávu a nekonečnou oběť může jen nekonečný Kněz.

Každý křesťan nabývá podobnosti s bohočlověkem Ježíšem Kristem svátostí křtu. Jeho duše se mění v podobu boholidstvim Kristova, stává se otiskem Jeho osobnosti. Svátostí birmování se tato podobnost prohlubuje; asi jako dítě vyrůstá v muže, tak se stává birmovaný křesťan podobnějším »muži dokonalému, v míře věku plnosti Kristovy« (Ep. k Ef. 4, 13.) Svátostí kněžství dostupuje tato podobnost nejvyšší dokonalosti a blízkosti. Kněžství jest nejvyšší posvěcení člověka. A jako podobnost křesťanova s Kristem je tajemství, tak vyšším tajemství jest podobnost kněze s velebným Kristem. Kněz nemá své kněžství, a přece jest mu kněžství vlastní. Má totiž kněžství Kristovo, neboť není jiného, a toto kněžství jest mu dáno v moc a majetek, takže se jím stává spoluspasitelem a spoluknězem Kristovým. Křesťan přijímá spásu, ale kněz jí i dává. Křesťan přijímá milost, ale kněz jí i rozdává. »Tak o nás smýšlej člověk, jako o služebnících Kristových, — (kteří mu slouží podávajíc mu své lidství, aby v něm plodil své kněžství) — a rozdávajících tajemství Božích.« V knězi jest činný sám Kristus, v knězi je rozlito celé kněžství Kristovo, jako v milionech hostií jest celé jeho božství i lidství.

Kněz tedy dává z plnosti Kristovy milosti. Milost přináší člověku a plodí v něm život Boží, takže křesťan musí věděti, že »nežije již sám, nýbrž žije v něm Kristus.« (Jan 6).

Tento život Kristův však nám dává kněz. Kdo dává život, jest otcem neb matkou. Jest tedy kněžství otcovstvím naším a naším mateřstvím. Životem Kristovým stáváme se živými pro věčnost. »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný.« —

Rodí v nás tedy kněz život věčný. Není tedy pravdivěji otcem neb matkou, než rodiče, kteří nám dávají život několika let? Kristus jest hlavou těla Církve.

(Ep. k Ef. 1, 22 a jinde.) V těle jsou různé údy a různé služebnosti. (1, ke Kor. 12, 12 a dále.) Jako v těle rozlévá krev a tím i život srdce, tak i z plnosti Kristova života jest kněz srdcem Církve. Různí věřící různě pracují: Modlí se, učí, píší, organisují, vychovávají, opatrují, konají skutky lásky, hájí Církev. Ale všem se dostává života a síly z kněžství, ze srdce. Při svěcení praví biskup novoknězi: Kněz má předsedati. Kněz má z moci Kristovy i účast na Jeho pastýřském poslání. Nemůže tedy býti v Církvi a ve věcech, které se týkají Boha a spásy rozhodováno bez kněze.

Dříve než život dává však kněz také slovo Boží. Ne slovo lidské, snad sebe rozumnější a moudřejší, nýbrž cokoliv káže z pokladů Církve, káže z kněžství Kristova v sobě.

Vidím tedy člověka, slyším člověka, — ale to, co koná, koná Kristus, co mluví, mluví Kristus. Slyším slovo: Toto jest tělo mé, ale věřím, ač nevidím, že chléb se stane Tělem. Slyším lidské slovo: odpouštím ti hříchy tvé, ale nevidím, jak se pod ním mění duše, oživuje, roste.

Kněz jest tajemství.

Toto tajemství však na něm leží těžce. Neboť je-li obětníkem, v němž Kristus sám koná svou oběť, musí se mu také v oběti podobat. Oběť kněze jest oběť Kristova, proto musí býti oběť Kristova i oběť kněze: I on musí býti sám, tupen, nechápán, posuzován. Proto není vůbec ku podivu, že kněží musí býti pronásledováni na prvním místě. Bylo by spíše ku podivu, kdyby chtěli mít stejnou spravedlnost pro sebe jako jiní věřící!

Žije-li a působí-li v knězi sám Bohočlověk, vtiskuje i jeho jednaní podobnost se svým jednáním: Modlitba kněze jest modlitba Kristova.

Ale jako na Ježíše Krista se dívá věčný Otec okem nekonečné lásky, tak i kněz jest předmětem mimořádné Boží lásky. Jen na čas nechal věčný Otec Božského Syna v potupě a na kříži, ale ihned jej zalil nekonečnou slávou. Jen na čas jest kněz v potupě od světa, ale jest »zřítelnicí oka Božího«. Ovšem, běda knězi, není-li obrazem svého Božského vzoru!

Čím jest kněz lidu?

Není pouze pastýřem a vůdcem, odděleným od stáda. Není hlasatelem, stojícím nad lidem. Jest srdcem mluvícím, cítícím, dávajícím život a krev v lidu. Faraž v obci jest skutečným otcem každé rodiny a každého člověka. V každé rodině plodil nebo má zplodit větší život, než ten, který se tam zrodil z otce a matky. Duchovní správce jest nejbližším příbuzným v každé rodině. Jest otcem celé rodiny, jež se jmenuje farnost. Jest universálním dárcem Krve, zachraňujícím život raněným. Dává však stále Krev Kristovu i zdravým, aby nezahynuli. Má tedy kněz skutečné, — nikoliv myšlené, ani ujednané, — společenství života a krve se všemi svěšenými ovečkami. Teprve ve slovech: Kněz jest celý váš a vy jste celí jeho, jest vysloven úplný poměr kněze k duším.

Je-li však on naším srdcem, naším dárcem života, naší obětí, — co jsme my?

My jsme jeho rukou. Ruka znamená činnost. Činnost jest akce, jsme tedy akcí svého kněze. Akce kněze jest akce katolická. To jsme my k němu.

Ruka bez srdce jest mrtvá. Ruka není tělo, srdce není tělo. Ale hlava a srdce a ruce a nohy a všechny ostatní části teprve jsou tělo. Proto všichni máme účast na kněžství, všichni jsme částečně kněžství tím, že musíme vykonávat práci, jako ruka jest prací srdce a hlavy.

To jest nejvyšší důvod, proč jsme povinni provádět Katolickou akci, činnost kněžskou.

Živé vědomí, z jakých pramenů, z jakého spojení věřá naše pomoc našim kněžím, posílí především naši rozhodlanost, sloužiti království Kristovu co nejvěrněji, i když by to stálo mnoho obětí; — posílí i naši poslušnost a úctu, abychom se v Katolické akci ochotně podrobovali hierarchickému vedení. A víme-li, že naše spojení s knězem není pouze společenské, nýbrž nejhluběji vnitřní a svaté, jak svatou nám také bude naše katolická činnost, kolik obětí jí rádi přineseme, jak se v ní a za ni budeme modliti, jak nám bude vznešenou a posvátnou!

Nehledejme pro katolickou práci především jen praktické pokyny! Nejdříve je třeba základů! Přesvědčení o její vnitřní nutnosti a svatosti! Hluboké a jasné přesvědčení o tajemství kněžství jest nutné pro dobrou a pravou katolickou práci. Kolika omylům zabrání, kolik lásky, trpělivosti, vnese tam, kde právě z nepochopení kněžství vznikají osudné chyby, nesprávné poměry a těžké škody, ano, i konec práce pro Kristovo království!

V tom jest vysloven nejvnitřnější poměr dnešního katolíka ke kněžství a Církvi.

Kněz jest vskutku naším srdcem a co tedy bolí kněze, bolí nás, co cítíme my, cítí kněz. Naše práce musí být jeho prací, jeho modlitba naší modlitbou, jako jeho a Kristova oběť na oltáři jest v pravdě i naší jedinou a vlastní obětí.

Kéž by se právě v naší dnešní době postavil celý poměr lidu ke knězi, ale i poměr a vztah každého kněze k lidu na tento nejsvětější a věčný základ. Kéž by každý kněz byl lidu jen a jen vtělením kněžství Kristova a neukazoval lidu nic jiného, než slovo a život, slovo Boží a život Kristův.

P. Jan Ev. Urban OFM.

Co to jsou knihy zakázané? Dokončení.

B. Knihy, které čas od času jmenovitě zakazuje Kongregace Sv. Officia. Tato Kongregace má za úkol, aby dbala o neporušenost víry a mravů křesťanských. Ve svých občasných zasedáních rozhoduje i o knihách víře a mravům nebezpečným a zpravidla ustanovuje, aby byly dány na Index, t. j. zapsány do Seznamu knih zakázaných. Dekrety ty se uveřejňují v úředním listě Sv. Stolice (Acta Apostolicae Sedis).

C. Knihy, které Sv. Otec výslovně zakázal svým listem, bullou. Při tom výslovně vždy jmenuje knihu i jejího autora. Takto zakázaných knih jest dosud celkem 85. Poslední z nich byly zakázány za papeže Pia IX. r. 1851. Kdo knihy od Sv. Otce jmenovitě zakázané obhajuje, nebo dokazuje, že jsou to knihy dobré, kdo je bez dovolení čte, ačkoliv ví, že jsou jmenovitě zakázané, nebo je u sebe přechovává, ten upadá do exkomunikace vyhrazené zvláštním způsobem Sv. Stolice, t. j. od této exkomunikace může býti rozhrěšen jen od Sv. Otce nebo od toho, komu Sv. Otec zvláštní pravomoc k tomu udělil.

Týž trest exkomunikace zvláštním způsobem Sv. Otci vyhrazené stíhá toho, kdo vydává knihy odpadlíků od církve, knihy bludařů a rozkolníků, ve kterých se šíří, hájí, doporučuje, schvaluje odpad, blud, rozkol, kdo takové knihy čte, je hájí a u sebe chová.

D. Také každý biskup ve své diecézi má právo zakázat knihy, o níž lze zato míti, že jest nebezpečná víře a mravům příslušníkům jeho diecése. Zákaz jeho platí ovšem jen pro diecézi, jejímž jest biskupem.

Co platí o knihách, platí i o časopisech, které se obírají věcmi víry a mravů křesťanských. Každý časopis tohoto druhu má míti svého církevního censorsa, který má pročíti každé číslo hned po vyjití a upozorniti na případné závady s hlediska věrouky nebo mravouky. Zde jest také příčina, proč otisky článků z časopisů a pojednání nepotřebují zvláštní církevní úchvaly; předpokládá se totiž, že prošly církevní censurou hned po svém vyjití v časopise.

Pšáti do časopisů nebo do novin, v nichž se často napadá katolické náboženství nebo mravnost, nemají katolíci kněží ani katolíci laičkové, vyjma případ, že by to biskup z důležitých důvodů dovolil.

Jakým hříchem jest čísti zapověděné knihy bez svolení? Když církev zakazuje knihy, pak má k tomu jistě vážné důvody. Neboť kniha může býti příležitostí ke hříchu proti mravní čistotě, uvéstí v nebezpečí víru a tím i věčnou spásu člověka. Protože tedy jde o vážnou věc, jest i přestoupení zákazu o četbě knih zpravidla velkým proviněním, těžkým hříchem.

Kdy jest četba zakázané knihy těžkým hříchem? Těžce hřeší ten, kdo čte celou zakázanou knihu nebo aspoň její značnou část. Značná část knihy nemusí znamenati větší počet stránek knihy. Značnou částí, t. j. významnou, závažnou jest rozuměti hlavně ty stránky knihy, které přinášejí duši veliké nebezpečí ke hříchu. Jinak četba stránek, které takové nebezpečí s sebou nepřinášejí, jest rovněž hříchem, avšak lehkým.

Avšak nejen částí, i mítí u sebe zakázané knihy bez dovolení jest hříchem a to i těžkým, podrží-li kdo u sebe zakázanou knihu bez vážného důvodu delší čas, n. př. více než měsíc.

Kdo tedy čte a přechovává bez dovolení zapověděné knihy, má hřích, ale proto není ještě vyobcován z církve čili nepodléhá proto exkomunikaci. Trestem vyobcování z církve jsou stíhány pouze případy, o kterých se stala zmínka dříve při odst. A 1. a při C.

To jsou stručně podané předpisy církve o četbě a zápovědi knih. Katolík, který věrně stojí při své církvi, vidí v těchto předpisech výstrahu, která ho upozorňuje, kde je nebezpečí zvláště pro jeho víru a mravní čistotu, je církvi za tyto směrnice vděčen a svědomitě se jimi řídí.

ZNAMENÍ NAŠÍ SPÁSY.

Křesťan počíná své denní dílo znamením sv. kříže. Krásně, důstojně a zbožně znamená jím své čelo, ústa, prsa: »Ve jménu Otce i Syna i Ducha sv.« Tak si uvědomuje denně své poslání. Nevstává z lože proto, aby toliko jedl a pracoval, aby žil jen jako nerozumný tvor. Křesťan žije něčemu vyššímu; k cílům vyšším volá ho den. Chce konati jen to, co jest ke cti a slávě Boží, jen to, co jest Božího jména hodno. Od prvního okamžiku se rozhoduje jen pro dobro. Všecko však, co není na odpor svatosti Boží, děje se i smí se dítí ve jménu Božím. Křesťan se neuchází o přízeň a chválu lidskou. Vždyť celý jeho život náleží jedině Bohu — a to stačí. Ve jménu Božím podstupuje nejtěžší úkoly; v tomto jménu jde klidně vstříc zklamáním největším, nejbolestnějším: »Když Bůh je s námi, kdo proti nám?« Není v něm meklidné nerozhodnosti u vědomí vlastní nedostatečnosti: »Bůh se postará.« Bohu zasvěcuje své myšlenky (znamení kříže na čele), své řeči (na ústech), svá přání, naděje, radost i tiseň (na prsou).

A ve znamení sv. kříže křesťan opakuje denně svůj katechismus, denně si uvědomuje blahou zvěst:

»Bůh mne stvořil — ve jménu Otce —

Bůh mne vykoupil — i Syna —

Bůh sídlí v mé duši — i Ducha svatého.«

Hle, jaké bohatství obsahuje znamení sv. kříže!

Je zároveň modlitbou nejkratší a také jednou z nejkrásnějších. Můžeš se tak modliti ráno, ve víru a shonu denních prací a starostí, i za klidu večera. Můžeš se tak modliti všude, ve chvílích oddechu, za zbožného nadšení věřících ve chrámech, i za pustého shonu světa. A tak bude tvůj den modlitbou ustavičnou.

Když pak slunce zapadá a stíny se dlouží, když přejde hluchý den, křesťan jej ukončuje ve svatém tichu duše znamením sv. kříže. Celodenní jeho život stojí pod tímto znamením, před ním křesťan vydává počet ze svých myšlenek, slov i skutků — zpytuje svědomí za celý den. A proto v poslední svůj den, v den soudu, klidně složí účty z celého svého života.

Každého večera obětuje své denní dílo Bohu ve znamení oběti sv. kříže a ukončuje je »ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.«

Kdo se takto stále odporoučí Trojjedinému, ten se uloží klidně a tiše ke svému poslednímu spánku ve jménu nejsvětějším: Otce i Syna i Ducha svatého — Amen.

(P. A. Scherzer O. P.: Geheiliger Alltag.)

Pouhá nevědomost?

»Jest to nad míru rozšířená nevědomost o základních naukách křesťanského tvoření společnosti, která jednotlivým katolíkům i celým skupinám znovu a znovu bránila, uskutečnit směrnice papežů. Pouze tato nevědomost vysvětluje, že jsou vůbec katolíci, kteří stojí v prvních řadách plutokracie a bojují. Katolický podnikatel musí zaplatiti rodinnou mzdu nikoliv jen proto, že občanský zákoník tak předpisuje, nýbrž v první řadě proto, že je mravním zákonem církve přísně k tomu zavázán. Katolíkoví dávno ještě nepostačí plniti jakž takž zákon podle písmene; pro něho platí zákon mravní, který stával již celá staletí, dříve nežli světské sociální zákony povstaly.«

Norman McKenna ve »The Christian Front«, 1936.

Film a radio.

(Hlídka katolické kinematografické a radiové centrály. Dotazy řídte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Zavádíme kontrolory rozhlasového vysílání. Z došlé korespondence i jiných zpráv jsme zjistili, že čsl. rozhlas po stránce mravněnáboženské velmi pokulhává. Abychom i v této věci zjednali nápravu, vybízíme naše posluchače, aby se přihlásili ke kontrole rozhlasového vysílání. Ti, kdo se přihlásí, budou se řídití těmito zásadami: 1.) zvolí si a oznámí současně přihláškou určitou hodinu, kde chtějí a mohou vysílání poslouchati, 2.) budou zvoleny čas přesně dodržovati, 3.) povedou, pokud možno, doslovný záznam závažných míst, která uvádějí v nevážnost náboženství a mravnosti, 4.) závady oznámí ihned poradnímu sboru nebo redakci tohoto listu, 5.) při tom zdrží se vlastních poznámek a úsudků, a podají věc tak, jak ji slyšeli. **Naše požadavky na čsl. rozhlas.** Na 31. květen, v den narozenin Sv. Otce Pia XII., navrhli jsme přednášku Msgr. Dra. O. Stanovského, projev J. E. papežského nuntia Msgr. Rittera a eventuelně čsl. vyslance u Vatikánu Dra. Radimského, s vhodným hudebním doplňkem (některým z chorálů, které se zpívají jen u sv. Petra v Římě) a se slovním doprovodem kanovníka Dra. O. Švece.

Z přednášek žádali jsme o zařazení: na den 6. června přednášku prof. Dra. K. Míliky: »Největší Láska«, na 13. června přednášku P. Urbana: »Bůh a velikáni dějin«, v týdnu od 20. do 27. června přednášku univ. prof. Dra. Vašicy: »Zapomenutý poustevník« (Sv. Ivan).

Po stránce hudební žádali jsme na 15. června (svátek sv. Víta): Význam katedrály sv. Víta po stránce výtvarné a hudební s rozpravou prof. Dra. Jos. Cibulky, s přiřazením koncertu chrámové hudby z doby Karla IV., dle sestavy ředitele kůru O. A. Tichého a upozorněním na nově budovaný náhrobek sv. Vojtěcha; na 4. června večer francouzských soudobých mottet, vztahujících se k tomuto dni (podle sestavy řed. Tichého a Vl. Němce); na 29. června gregoriánský chorál a vysílání papežských encyklik o bezbožeckém komunismu a o postavení katolíků v Německu v překladu prof. Dra. Vaška.

Jak vyhovět čsl. rozhlas našim požadavkům. Na den 31. května t. r. připravuje čsl. rozhlas vlastní relaci, vztahující se k 80. narozeninám Sv. Otce Pia XII. Ke dni 15. června (svátek sv. Víta) bude asi pravděpodobně zařazen koncert chrámové hudby z doby Karla IV.

Hlasy našich posluchačů. J. J. z Žarovnice (Slov.) žádá vysílání katolických Bohoslužeb z Bratislavy na prvním místě a pak evangelických, a ne jak je tomu dosud, že katolické jsou jednou za měsíc a evangelické každý týden. — F. Č. z Bílovice (Slezsko) žádá kázání přednášky pro apoštolát, mše sv. pro nemocné. — J. V. z Tlučné přeje si vymýcení všech věcí, které urážejí katolíky. Budou-li zákroky marné, žádá zřízení vlastní vysílací katolické stanice. — F. V. z Veleboru přeje si vysílání mše sv. a kázání střídavě z Velehradu, Hostýna, ze sv. Kopečku a jiných poutních míst. Nyní poslouchá mši sv. a kázání z Varšavy a Budapešti. — F. K. z Plavě zaslal všechny koncesionáře (14) z obce a zdůrazňuje, že se vyslovili pro hodnotnější program v rozhlase — O. S. z Kláštera stěžuje si na nepravdivé vysílání mše sv., na opomíjení duchovní hudby, chce nápravu v tom směru, a vysílání kázání a gregoriánských nešor z Emaus. — J. S. Praha navrhuje domáhati se zařazení pátečního rozhlasu na památku umučení Páně. — J. Š. z Kamence žádá vysílání mše sv. pro nemocné, více ohledu na katolické smýšlené posluchačů i v pořadech hudebních, skladby orchestrální, větší aktivitu katolíků, aby sami dožadovali se všemi prostředky proniknutí katolických zásad v rozhlase, a zvláště nyní, když už funguje poradní sbor, pilně spolupracovali.

Č. O. z Džbel praví, že akce, kterou podnikáme, jest něčím, co bylo dlouho zanedbáváno ke škodě katolíků i všech ostatních. Posílá 19 přihlášek a přeje, aby akci žehnal dobrotivý Pán Bůh.

E. B. z Brna vytýká přílišné madržování »Sokolu« a zařazování mnoha nevhodných přednášek. — E. T. z Poruby prosí o prozasení, aby čsl. rozhlas neotravoval posluchače Voskovcem a Werichem. — R. Š. z Velimi podává mínění řady posluchačů, kteří si stěžují na řídké vysílání mše sv., na zbytečné zneužívání jména Božího a časté, přímo provokativní prohlásování at přednášejících, at jiného účinkujících v rozhlase, na osobní názor jeho na tu či onu náboženskou pravdu a na zbytečné narážky katolického přesvědčení.

Filmový poradní sbor při Katolické akci pro arcidiecési pražskou, jež bude obstarávati i záležitosti celofíšské, sešel se k ustavující schůzi dne 15. dubna t. r. Při tom byli zvoleni příslušní referenti a ustaven sekretariát, který prozatím, do definitivního schválení Jeho Eminencí, vede záležitosti katolického filmu.

Soupis majitelů promítacích aparátů na diapositivny, diaaparáty a na úzký film, je prvním krokem tohoto poradního sboru. Jež se provádí k oživení katolické činnosti na tomto poli a

zvláště k zavedení farních kin, zařízených na úzký film, je muž nutno věnovat co největší pozornost. Hlášení buďte učiněna stručně s udáním typu a rozměru stroje na korespondenčním listku.

IV. mezinárodní katolický filmový kongres bude se konat v roce 1938 pravděpodobně ve Vídni. Tématem kongresu bude hlavní myšlenka encykliky Sv. Otce o filmu: Zachycení filmového obecního života jako prostředku k ovlivnění výroby.

Diecézní kongres filmový v Bordeaux vytyčil tyto zájmové zásady — dle nichž bychom se měli i u nás řídit: 1.) Duchovní správce měli by častěji věřícím připomenouti jejich povinnosti vůči kinům, 2.) Filmové posudky měly by býti připevňovány na dveřích chrámů s důtklivou výzvou, aby se věřící dle nich řídili.

FILMY POSLEDNÍ SEZONY:

Třída A (hodnotný film):

»Alibi«, anglická, 2500, Metro, Praha, drama.

Třída B (hodnotný s určitými závadami):

»Harmonika«, česká, 2500, Reiter, Praha, veselohra.

»Muž se zlatým srdcem«, maďarská, 2430, Kino-film, Brno, drama.

»Děvčátka z obchodu«, německá, 2450, Slavia, Praha, veselohra.

»Šílené žánvy«, španělská, 2170, Socháňová, Praha, drama.

»Půlnocní valčík«, anglická, 2360, Metro, Praha, drama.

»Minča uličník«, německá, 2405, Metro-Praha, veselohra.

»Láska s 1000 HP«, anglická, 2400, Metro-Praha, veselohra.

»Utrpení a láska ženy«, německá, 2630, Wolfram-Praha, drama.

»Stráž na hranicích«, anglická, 1670, Koruna, Praha, drama.

»Muž bez srdce«, německá, 2580, National-Praha, drama.

»Ve službách spravedlnosti«, anglická, 2410, National, Praha, drama.

Naše práce.

II. pouť katolických mužů a fimočů na Svatou Horu koná se v neděli dne 9. května 1937. Mužové z Českých Budějovic a jižních Čech budou mít tento program: O 1/25. hod. ráno mše sv. pro poutníky v klášterním chrámu a sv. přijímání. O 1/26. hod. průvodem do kláštera na hlavní nádraží. Odjezd zrychleným vlakem v 6.04 hod., příjezd do Příbrami v 8.16 hod. Ostatní muži přijedou do Příbrami podle možnosti tak, aby stihli společný průvod, který vyjde od děkanského kostela o 8 1/2 hod., půjde na Sv. Horu, kde bude kázání a služby Boží. Oběd v katolickém domě. Odpoledne (hodina bude oznámena při službách Božích) shromáždění katolických mužů před korunovačním oltářem, slavné požehnání, rozloučení a odchod na nádraží. Katolíci mužové z Českobudějovicka odjedou z Příbrami v 18.26 hod. a vrátí se do Českých Budějovic ve 20.59 hod. Ostatní použijí normálních vlaků. — Sv. zpověď nechť si poutníci vykonají dle možnosti doma a vezmou s sebou Svatováclavské zpěvníky.

Pouť s J. E. nejdp. kardinálem Dr. Kašparem do Říma, k oslavě 80. narozenin Sv. Otce, bude uspořádána ve dnech 27. května až 3. června t. r. Poutníci budou tvořit čestný doprovod J. E. nejdp. kardinála a složí spolu s ním jménem čl. katolíků hold Sv. Otci v den Jeho narozenin.

Poutníci s J. E. vyjedou ve čtvrtek dne 27. května v 15.38 hod. z Prahy, Wilsonova nádr. Jede se přes Brod n. Lesy, Mnichov. Příjezd do Říma dne 28. května v 17.40 hod. Pobyť v Římě ve dnech 29., 30., 31. května a 1. června. Odjezd z Říma 2. června o 14.28 hod., opět přes Mnichov, Brod nad Lesy. Příjezd do Prahy dne 3. června v 15.58 hod. na Wilsonovo nádraží. Cena za osobu ve III. třídě Kč 1.200.—, ve II. třídě Kč 1.850.—. V ceně jest započítáno jízdné z Prahy a do Prahy, stravení a ubytování včetně mápojí, počínaje snídaní 28. května a konče obědem dne 2. června, celodenní okružní jízda v Římě, vstupné do Vatikánu, katakomb. Lateránu, atd., zpropičné, doprava do hotelu a zpět.

Každý účastník musí mít vlastní pas, a zaslati jej spolu se závažnou přihláškou, peněží na cestu a na výměnu valuty (nejvýše 500 Kč) nejdele do 15. května 1937 na adresu Svatováclavská Liga, Praha IV., Hradčanské nám. 8. Telefon č. 617-70. — Pouť se uskuteční při účasti nejméně 15 osob.

Přednášky se světelnými obrazy se konaly: Luštěnice (Utrpení Páně, Učení Ježíšovo, Osmero blahoslavenství), Činadovo (Kalvarie, Mariánská báseň malířů, Život Pána Ježíše, Utrpení Páně), Benešov (Praporec sv. Václava, Sv. Teresie Ježíškova, Pohádka o Kristu Pánu), Pankrác (P. Zeman), Hodonín (Praporec sv. Václava, Castel Gandolfo, P. Zeman, Obrazy Mariánské), Beroun (Život Panny Marie), Hlavoňov (Úcta k Božskému Srdci Páně, Sv. Jan Bosko), Břevnov (Praporec sv. Václava), Hoříčky (Praporec sv. Václava).

Kinematografická představení se konala: Jakubovice, Orličky, Čenkovice, Olešnice, Sedloňov, Dešná, Jedlová, Velký Uhřín, Dolní Orlice, Králůvka, Těchonín, Lichkov, Mladkov Vlčice, Pilníkov, Staré Buky, Něm. Brusnice, Kránke, Starý Rokytín, Chvaleč, Petříkovice, Poříčí, Markušovice, Radeč, Prosečtín Rokytín, Velká Zdobnice, Velký Uhřín, Říčky, Souvladín, Hláska, Bartošovice, Neratov, Kunštát, Friedrichswald, Mladkov, Kunzvald, Třebovice, Janov, Litrbachy, Mikuleč. Opatovec, Stašov. Promítány filmy: Posvátné ticho, Pod Tvoji ochranou, Zpovědní tajemství, Sláva bratra Konráda.

Dne 29. března 1937 konána slavnost otevření Katolické půjčovny knih v Litoměřicích u Dominikánů. Slavnostní kázání o katolickém tisku měl o 3. hod. odpoledne v dominikánském kostele Dr. Josef Konstantin Miklík CSSR, požehnání a promluvu při otevření Půjčovny sídelní kanovník litoměřický Msgr. Varhulík, místo zaneprázdněného pana kanovníka Výtvara. Za ústřední veřejnou Katolickou půjčovnu v Praze v Ostravní ulici vyřídily pozdravy a vzkazy p. PhDr. Anděla Fischeřová-Dedková a p. profesorová Schulzová, za Katolickou akci pražskou MUDr. Dedek z Hlubočep. Laskavostí pana převora Dominikánů v Litoměřicích bylo dovoleno umístiti půjčovnu prozatím v jedné z klášterních horek. Slavnosti otevření půjčovny se vedle množství litoměřických Čechů zúčastnili z knihovny rady pan Václav Kleinbauer, předseda lidové strany s chotí, pan revident Mikula, slečna Skřivánková, duše podniky, a pan učitel katolického náboženství Vaňura. Oba posledně jmenovaní budou zastávat funkci knihovníků.

Kongres Slavia catholica v Jugoslávii bude se konat ve dnech 10. a 11. července t. r. v Lublani. Účastníci nestudenti (katolická inteligence, senioři Č. L. A. a ostat.) nechť se hlásí ve Svatováclavské Lize v Praze IV., Hradčanské nám., jež podá bližší informace.

Rozhledy.

Z DOMOVA.

Čtvrtý liturgický týden bude se konat ve dnech 18. až 20. května. Přednášky a referáty budou na thema: Církevní rok. V jednotlivých přednáškách: Církevní rok jako celek. — Doba adventní. — Doba vánoční. — Quadragesima. — Triduum sacrum. — Doba velikonoční. — Svatodušní svátky. — Idea neděle po Sv. Duchu. — Misál. — Kvatemby v Církevním roce. — Panna Maria v Církevním roce. — Svátí v Církevním roce. — bude nejen podán dějinný vývoj každé jednotlivé doby a slavnosti spolu s upozorněním na smysl, krásu a zvláštnosti obřadů i textů, ale bude též hlavně poukázáno na ideu té slavnosti nebo doby, chápeme-li Církevní rok jako »Rok Páně«, v němž se nám zpřítomňuje vkuupitelské dílo Kristovo. — Přednášky se budou konat v Přednáškové síni opatství Emauzského v Praze III.-320.

Budme na stráži proti činnosti našich bezbožníků. Známí čl. představitel bezbožnického hnutí, Dr. Bartošek a Dr. Milde, podávali loňského roku v srpnu na prvním sezení výkonného výboru světového svazu volných myslitelů v Paříži, zprávu o podobném hnutí v ČSR, z níž se dovidáme, že »Volná Myšlenka« vydala několik knih: O světovém kongresu bezbožníků v Praze, o pronásledování Židů koncem XIX. století, dělník v díle Maxima Gorkého, Masarvka na Moravě a j., že protestovala proti postavení kříže na Václavském nám., při sjezdu katolíků, měla dva místní sjezdy v Přerově a ve Dvoře Králové, spojené s výstavami, že pp. Dr. Pertold, Dr. Novák a Dr. Bláha vypracovali knihu o laické morálce, určenou pro vychovatele a učitele. Ze zprávy dovidáme se dále, že naši pp. bezbožníci konají i »nevinná« shromáždění pro věřící, pořádají diskuse se zástupci různých náboženství, při nichž posluchači se neúčastní debaty, ale jsou celým uspořádáním vedeni k bezbožectví. Rozpuštěný svaz proletářských bezbožníků pracuje dále v jiných dovolených organizacích, jako v pokrokových kruzích intelektuálů, ve spolcích pro spalování mrtvol (zvláště ve spolku »Universa«). Čsl. bezbožníci vydali 220.000 letáků a brožur, v zimě 1936 organizovali 25 populárně vědeckých přednášek, 50 husitských shromáždění a sjezdů, vydali 11.000 plakátů a 3000 brožur soudruha prof. Zd. Nejedlého, 12.000 knih, vydávají 5 periodických časopisů (2 české a 3 německé), jejich náklad stoupl ze 17.000 na 25.000. Současná organizace proletářských volných myslitelů má 10.000 bojovníků. Vyslali také do Španělska delegaci, aby mohla »správně« informovat české listy o tamějších událostech.

Tohoto sezení (ve dnech 17.—18. srpna 1936) zúčastnili se vedle shora uvedených i zástupci z Německa, Belgie, Holandska, Anglie, Francie a Španělska, a podali každý obšírnou zprávu o stavu hnutí bezbožníků ve svých zemích, jež podle protokolu, který máme po ruce, vykazují všude značný pokrok tohoto hnutí. Zajímavé jsou podrobnosti, jež ukazují pravou tvář t. zv. španělské vlády v čele s prezidentem Azañou, které

bezbožnický výkonný výbor posílá pozdravy největších sympatií, neboť španělský boj je veden za ideály, jež bezbožníkům leží nejvíce na srdci. — Opět jeden z důkazů, že nejde o válku sociální, ale o válku o španělskou duši. — Bezbožníci vidí hlavního svého nepřítele, vedle katolické církve, ve fašismu, a proto radili se o tom, jak proti němu pracovat. Jejich stoupenčí mají se spojovat v boji proti fašismu s věřícími, při tom však je mají pomalu otravovat nevěrou a přesvědčováním o zhoubnosti náboženství. V Německu pracují bezbožníci v hitlerovských organizacích pomocí Rosenberga, Ludendorfa a j.

Exercicie ve Stojanově o prázdninách 1937.

Červen 14.—18. Mariánské sodálky a dívky z měst (50 Kč), 21.—25. pro terciátky.

Červenec: 6.—10. kněžské triduum. — 13.—17. inteligence (mužové, 60 Kč). — 19.—23. kněžské triduum. — 26.—30. a) studenti VI., VII., VIII. tř. (40 Kč). b) v koleji: studentů nižších tříd (40 Kč).

Srpen: 2.—6. studující dívky (40 Kč), 9.—13. akademičky (50 Kč), učitelky, profesorky (60 Kč), 16.—20. Mariánská družina učitelek (60 Kč), 25.—29. profesori a učitelé (60 Kč)

Září: 1.—5. akademikové (50 Kč), 15.—19. dívky z měst a učitelky (50 Kč).

Přihlášky zasílejte aspoň 3 dny před započátkem exercicií.

Papežské koleji T. J. na Velehradě

LITERATURA.

Dr. E. Zavadil **Matěj Talbot, dělník-apostol**. Olomouc. Vítězové r. IV., č. 4. Cena 3 Kč.

T. M. Willani **Život Marie, Matky Ježíšovy**. 600 str. s 32 obrázky. přílohami. Brož. 55 Kč, váz. 70 Kč. L. Kuncif, Praha. Jiří Schulz: **Válečný triumf plzeňského katolictva**. časové úvahy. Hradec Králové.

ZE ŽIVOTA NAŠICH AMERICKÝCH KRAJANŮ.

Čsl. rozhlas našim americkým krajanům se velmi zavděčil zvláštním vysláním pro ně. Nadšenou zprávu o tom měl katolický časopis »Národ« 28. března t. r. Bylo by si ovšem přáti, aby tento rozhlas se pohyboval na stále dobré mravní úrovni.

Velikonoce v katolickém českém rozhlase byly oslaveny přednáškou o. Dr. V. Michalíčky na tema: »Vzkříšení Páně zárukou naší naděje« a dále relacemi: Vzkříšení národa českého — doba zapadlých vlastenců. Při tom zpívala osmá třída školy P. Marie Svatohorské a účinkovalo radiové kvarteto. I naši katolíci američtí krajané mají velkou péči o vlastní vysílání rozhlasem. **Cyklus přednášek Katolické akce** konal ve dnech 14. února až 21. března P. A. Kurtin, profesor filosofie v koleji sv. Prokopa. Bylo to přednášky vzdělávací a poučné a byly hojně navštěvovány.

Nový opat českých benediktinů v Chicagu, P. Prokop Neužil, narodil se r. 1861 v Bechyni. V Americe žije od r. 1874. Řeholní slibů složil r. 1885 a r. 1893 vysvěcen byl na kněze. Bude tedy příští rok slaviti zlaté výročí svého kněžství. Jeho zásluhy o naše katolické krajany jsou nedocenitelné. Pracoval na všech polích katolického života, a zvláště na poli katolického tisku. Již r. 1893 začal vydávati časopis »Katolík« a o rok později časopis »Národ«, jenž vychází do dnešní doby. Připojujeme se k nesčetným jeho přátelům a vyprošujeme mu hojnost milosti Boží a požehnání v jeho nové duchovní hodnosti.

Z Vatikánu.

Výstava katolického tisku ve Vatikáně, která měla skončiti 12. května, byla prodloužena do konce tohoto měsíce. Na květen je hlášena do Vatikánu řada mezinárodních kongresů, jejichž účastníkům má tím být umožněna prohlídka výstav.

V říjnu minulého roku reorganizoval Sv. Otec Pius XI. **papežskou vědeckou akademii** a jmenoval zároveň 70 jejích členů, učenců z celého světa. K slavnostnímu otevření akademie dojde letos 31. května.

Lída proti otroctví, založená papežem Lvem XIII., konala počátkem dubna v Římě svoje zasedání. Bylo usneseno zaslati děkovní listy maršálovi Badogliovi, který zrušil otroctví v dobytých Habeši.

9. dubna bylo zahájeno **přímé letadlové spojení** mezi Brindisi (Itálie) a Svatou zemí. Svatý Otec poslal k zahájení dopravy apoštolské požehnání.

Kardinál státní sekretář Pacelli zaslal do Paříže z příkazu Sv. Otce zvláštní dopis předsedkyni ženských odborů spolku sv. Vincence, v němž prosí, aby spolek se ujal španělských sirotků. Bylo ihned rozasláno provolání všem odbojkám francouzským s výzvou ke sbírkám, které, jak »La Croix« sděluje, mají potěšitelný výsledek.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Polsko. Běloruské katolické vydavatelstvo mělo 14. března výroční shromáždění. Za předsedu zvolen dp. P. Adam Staričevič.

Svaz běloruských studentů zvolil na valné hromadě předsedou Adama Vasinkieviče.

I. kongres katolických polských biblištů konal se ve dnech 31. března a 1. dubna v Krakově. Letos je tomu právě 100 let, co

arcibiskup **hnězdeneký** a poznaňský **Martin Dunin** projevil přání, aby byl pořízen nový překlad Písma svatého, kteréžto přání splnil tenkrát farář J. Wujek. Nyni po 100 letech má být pořízeno nové vědecké vydání Písma svatého s poznámkami. **Kominternu a Polsko**. Taktika bolševiků, usilujících ovládnouti i Polsko, mění se dle potřeby. Po VII. kongresu Kominterny byla propagována všude »lidová fronta«. I v Polsku bylo pozorováno zvýšenou činnost pod tímto heslem. Hlavní zřetel obrací komunisté nyní k polské vesnici, kterou a zvláště pak chudé sedláky, snaží se popuditi proti velkostatkářům, duchovním a policii. Též budí se nenávisť proti lépe situovaným sedláckům. Tuto agitaci, plánovitě prováděnou, vedou zjevně zahraniční střediska. Rovněž prostředky propagace prozrazují neobyčejnou znalost věci. Též mezi vesnickou mládeží se silně agituje. Ustaly též útoky komunistů proti »socialfašistům« a »lidovým fašistům« a komunisté se snaží ovládnouti všechny nekomunistické organizace, aby je mohli snáze rozložit. Myšlenka »lidové fronty« se však v celku mezi socialistickými směry v Polsku neujala.

Rusko. **Bilance protináboženského boje** v Rusku za r. 1936. Bylo z části zavřeno, z části sbořeno 4680 kostelů, synagog, mešit a jiných budov, sloužících účelům náboženského kultu. Jsou mezi tím i historické památky z 15. a 16. století. Soudy odsoudily přes 8.000 kněží, rabínů, jeptišek, mnichů a kazatelů nejruznějších vyznání a náboženství k trestům za nepřátelství vůči komunistické diktatuře. 102 duchovní byli odsouzeni k smrti. Zvláště ostře postupuje se nyní proti duchovenstvu na venkově, které má stále veliký vliv mezi venkovany. **Jak pohlížejí na t. zv. novou ústavu** sami bolševici, vysvítá nejlépe ze slov generálního sekretáře ukrajinských komunistů, který v Kijevě prohlásil: Stalin dal novou ústavu nikoliv nepřátelům Sovětů, ale věrným občanům. Svobody v ní obsažené nesmí tudíž býti zneužívány pro propagandu náboženství nebo šíření náboženského vlivu. Stalin narodil se ateistou, je jím i dnes a zůstane i nadále. Stalin je pouze názoru, že boj proti církvi nesmí býti více veden násilím, ale propagací a výchovou. Otázka náboženská bude vyřešena jedině tehdy, když strana a státní ústrojí budou se starati o to, aby služebníkům všech náboženství a vyznání byla odňata možnost existence.

Co se děje v Rusku? Zástupcům varšavského tisku sdělila osobnost vrátivší se z Moskvy, že policie zakročuje velmi ostře proti všem projevům nespokojenosti, která trvá od vypuknutí skandálu šéfa GPU Jagody. Lid vrací se do církve. Informátor byl přítomen pravoslavné Boholubě, které se zúčastnilo neobyčejně mnoho věřících, mezi nimiž bylo napádně mnoho mladých lidí.

V Rusku přece svítá? Varšavské listy zabývají se dále případem, který se stal v Kabarovsku. Ve skladišti hospodářských strojů, proměněném v nádherný kostel, konala se v noci Bohoslužba na improvizovaném oltáři. Komisař GPU marně vyzýval věřící, kteří naplnili prostor do posledního místa, k odchodu. Zavolal si proto na pomoc vojskový oddíl. Když vojaři obklopili vchod, vyšel na práh pop, doprovázen nosičem kříže. Jakmile jej vojaři spatřili, vrhli se na kolena, načež jim kněz požehnal a klidně se vrátil zase k oltáři. Polské časopisy poznávají k tomu, že případ tento není ojedinělý. Náboženské projevy množí se neustále, nejen na venkově, ale i v městech. V místnostech vedle bývalých kostelů, přeměněných na muzea, skladiště a kasárny, konají se již veřejně Bohoslužby, které jsou silně navštěvovány. Sovětští úředníci, kteří se jich nemohou zúčastniti, odjíždějí na ně v autech na venkov, kde je nikdo nezná. Na četných místech vystupují věřící již rázně proti bezbožnickým organizacím.

Potrestán pro křesť dítěte. V Batumu byl na 3 roky odsouzen 71letý kněz Barumov, že proti zákazu jednoho z rodičů pokřtil jejich dítě. Soud kvalifikoval tento »zločin« jako špatné zacházení s dítětem a porušení náboženské svobody, zaručené novou ústavou.

O nového patriarchu. Již dne 24. ledna letošního roku byla v paláci patriarchátu v Moskvě ve slavnostním sezení čtena poslední vůle zástupce patriarchy metropolity Petra, který, jak jsme již psali, zemřel za nevysvětlených dosud okolností ve vyhnanství. Datum jeho pohřbu bolševici dosud tají; ví se toliko, že církevní pohřeb byl podle pravoslavného obřadu. Bylo však zakázáno zříditi mu náhrobek. Zesnulý patriarcha odmítl několikrátě útek do ciziny a prohlásil, že církev svou neopouští. V zanechaném testamentu určuje metropolita Petr, aby titul a hodnost »ochránce patriarchálního trůnu« po jeho smrti přešel podle pořadí buď na metropolitu Cyrila z Kazaně, nebo na metropolitu Agofangela z Jaroslavi, metropolitu Arsenia z Novgorodu a konečně metropolitu Sergeje. Ježto dva metropolitě již zemřeli a metropolita Cyril již v r. 1930 byl sesazen pro církevní neposlušnost, byl ochráncem prohlášen metropolita Sergej, který již po 10 roků řídí osudy ruské pravoslavné církve, a to až do volby nového patriarchy, kterou může provésti jedině koncil. Zpráva o jmenování metropolity Sergeje přichází teprve nyní oficiálně na veřejnost.

Ze se bolševici snaží zabránit volbě nového patriarchy, potvrzuje zpráva z Rígy, dle které komisariát vnitra nařídil, že nejvyšší církevní koncil nesmí se sejtí. Bolševici totiž usilují, aby hodnost patriarchy byla bez volby přenesena na metropolitu Cyrila z Kazaně, čemuž však část duchovenstva a obcí odporuje. Jejich kandidátem je metropolita Sergij, jehož místo pobytu není známo. Proti jeho volbě položili však bolševici svoje rozhodné veto, neboť Sergij je znám svým protibolševickým smýšlením a byl několikrát proto GPU zatčen. Bolševici sledují zřejmě cíl ponechat ruské pravoslaví bez vrchního duchovního pastýře.

Ruští bezbožníci troubí k útoku. Na kongresu bezbožníků vyzýval Jaroslavský, předsedu ruského Svazu k neochabující činnosti. Zvláště žádal doplnění řidnoucích řad bezbožníků a zdůraznil nutnost energického boje proti vzrůstajícímu náboženskému citění. Skoro polovina Rusů je ještě v církvi. Kongresu se zúčastnilo na 400 delegátů organizací a »kulturních« spolků. **Kopaneč** od bezbožníků dostali všichni t. zv. trockisté. Ústřední rada usnesla se, aby i bývalý šéf GPU — Jagoda — byl škrtnut ze seznamu čestných členů. Před tím stalo se podobně Bucharinovi a Rykovovi. Ale i mezi obyčejnými členy provádí se »čistka«. Dosud bylo pro příslušnost k trockistům vyloučeno 6829 členů.

Sověty a latina. Moskevská »Pravda« žádá, aby bylo na ruských školách středních opět vyučováno latině a uvádí pro to následující důvody: 1.) čtená ruská slova jsou původu latinského, 2.) je nemožno bez znalosti latiny studovati díla lékařská, zvěrolékařská a botanická. 3.) Studium latiny je nutné pro toho, kdo chce se učiti některým evropským řečím.

Ruští sedláci očekávají konec světa. Moskevské listy si stěžují, že bezbožnická propaganda na venkově nemá prázdných výsledků. Sedláci očekávají konec světa a zdráhají se proto pracovati. Zjev tento možno pozorovati v různých částech Ruska. Sedláci pořádají též průvody a vyzývají, aby lidé s ohledem na domnělý konec světa pracovali o spásu své duše. **Díla rukou moderních otroků.** Spojovací kanál mezi Volhou a řekou Moskvou, jehož stavba trvala pět let, byl nyní dokončen. Pracovali tu ponejvíce »političtí« provinilci, přísně stráženi vojskem a GPU. V programu GPU je nyní stavba přístavů v Rybinsku a Uglitě a kanálu Volha-Don u Stalingradu. I pro tyto stavby jsou již určeni »političtí« vězňové, otroci moderní doby.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie, P. Gabana, bývalý duchovní správce anglických katolíků v Barceloně, konal v Anglii přednášky o národním španělsku. Jeho činnost interpeloval v dolní sněmovně komunistický poslanec Salacher, načež ministr vnitra sir Simon odpověděl, že P. Gabana může v Anglii setrvat pouze tenkrát, když nebude o španělsku ani psati ani přednáseti. Na to žádal ihned poslanec Salacher (mimořádně jediný komunist v anglickém parlamentě), aby byl zrušen zákaz propagace a informace, kterou prováděli v Anglii zástupci rudé Valencie. Za 48 hodin vyzvala policie P. Gabana, aby ustal ve své činnosti. Jakmile zákrok policie se stal známým, byl P. Gabana pozván do Irska, kde bude ve svých přednáškách pokračovati.

Anglický episkopát se usnesl, aby nebyly více pořádány národní sjezdy katolické v Anglii. »Sjezdy pouze s akademickým programem, konference a kongresy, které jsou pouze příležitostí k osvědčení řečnického talentu a nemají praktických výsledků, takové činnosti si anglický episkopát nepřejí.«

Španělská bolševici agituji i na anglických poštách. Každý poštovní úřad dostal nedávno z Valencie leták, podepsaný syndikátem poštovních zřízenců. Provolání, sepsané chybnou angličtinou, opakuje známá tvrzení rudých o »zločinech« fašistů, při čemž útočí i proti katolické církvi a snaží se vzbuditi nenávisť anglických kolegů. Akce tato je jedním z článků komunistických snah, vyvolati v květnu dopravní stávkou a poškoditi tak korunovační slavnosti.

V Oxfordu bude ve dnech 12. až 16. července světová konference protestantských církví. Je přihlášeno na 300 zástupců protestantských církví z 45 zemí, dále 100 odborníků-laiků a 100 zástupců organizací mládeže. Program konference jest: Církev, společnost, stát.

Arcibiskup westminsterský jmenoval komitě, které má připravovati organizaci katolických novinářů anglických. To předpokládá ovšem zřízení katolické zpravodajské kanceláře a organizování nedělního tisku. V čele komitětu je spisovatel Denis Gwyn; členy jeho jsou vedoucí redaktoři listů »Tablet«, »Universe«, »Catholic«, »Times«, »Catholic Herald«, »Dublin Review« a celá řada vynikajících žurnalistů anglických.

Belgie. Volební vítězství van Zeelandovo oslavovali socialisté v Belgii mohutnými průvody, při čemž církevní osobnosti a instituce byly sprostým způsobem zesměšňovány. V katolických kruzích vzbudilo toto počínání trapný dojem. Ve »Voix du Peuple« varuje poslanec socialista Piérand van Zeeland před utvořením katolického bloku a požadavkem, aby rexisté se vrátili do materské strany. Také pensionování učitelů

socialistických škol bude možno uskutečniti jen tehdy, když budou dány záruky, že socialistické »volné« školy nijak tím neutrpí.

Francie; První katolictví misijní lékaři. V nejbližší době nastoupí cestu do misii ve francouzském Kamerunu a západní Africe Dr. Anjoulat a Dr. Baubet. Jsou to první pomocné síly pro misie, které vysílá misijní sdružení v Lille »Ad Lucem«. Toto sdružení bylo založeno r. 1932 za tím účelem, aby získávalo pro misie laické pracovníky lékaře, vychovatele, učitele, žurnalisty a inženýry.

Národní eucharistický kongres francouzský bude se letos konati v Lisieux od 7. do 11. července. Z toho důvodu bude velká basilika sv. Terezičky urychleně dokončena.

Italie; Komunismus — malomocenství. V Bologni konalo se v basilice San Petronio shromáždění Katolické akce, sledující účel, aby myšlenky nové encykliky Sv. Otce o komunismu pronikly mezi nejširší vrstvy obyvatelstva. Středem projevu byla řeč P. Santolinioho, který přirovnal komunismus k malomocenství. »Komunistická filosofie zná toliko jedno slovo; ničití. Proto komunismus popírá a ničí všechno: vlast, náboženství, rodinu, osobnost, majetek, pořádek, kněžstvo. Všechno chce sespolečnití a potlačiti. Komunismus ničí vše, na konec i ty, kdož jej podporovali a podporují. Proces s trockisty ukázal to zorně. Proto je nutno, aby proti komunistickému malomocenství bojovala jak církev, tak i stát a každý jednotlivec.

Irsko; V armádě Francové bojují i irští dobrovolníci. Jsou mezi nimi, jak sděluje irský spisovatel Noone, i nekatolíci. Cetní opustili dobré postavení a slibnou budoucnost a vydali se s generálem O'Duffy na křížovou výpravu. »Španělsko děkuje Irsku«, tak pravil v kázání jistý španělský biskup. »že jeho synové přišli do této země, aby nám ukázali, jaká má býti naše zbožnost. Nic od nás mežádají a nečekají, Tito křížáci povstali pouze na obranu kříže proti rudým hordám.«

Maďarsko. Papežským legátem pro mezinárodní eucharistický kongres v Budapešti v r. 1938 byl jmenován kardinál Seredi, kníže-arcibiskup ostříhomský, primas uherský. Kongres bude ukončen slavnostním procesím, kterým zároveň budou zahájeny oslavy tisíciletého výročí smrti sv. Štěpána. Papežský legát přijede do Budapešti 23. května 1938; dne 24. května bude zahájen eucharistický kongres, 26. května večer bude uspořádán na řece Dunaji eucharistické procesí. Město bude slavnostně osvětleno. Kongres bude zakončen 27. května rozhlásováním poselstvím Sv. Otce a proslavením kardinála legáta.

Německo. Vratislavský kardinál Bertram hodlal, jak sděluji švýcarské listy, německé vládě podati zvláštní spis o vývoji vztahů mezi státem a církví v Německu až do vydání encykliky Sv. Otce o německých poměrech a zrušení náboženských škol. Spis dokazoval správnost stanoviska Vatikánu a německého kněžstva v uvedených věcech. Německé úřady však odpěly spis přijmouti, ježto prý není chuti ani důvodu k polemikám s biskupem, který je nad to také stáním občanem německým. Věci, jichž se spis dočká, jsou prý součástí mezinárodní smlouvy, za kterou nutno konkordát považovati. Říšská vláda — odhodlala-li se k výměně názorů s Vatikánem — učiní tak diplomatickou cestou, ježto Vatikán je pro ni mezinárodně uznávanou autoritou.

Sátek dle obřadu t. zv. německých křesťanů měla nedávno ve Stuttgartu vedoucí oddílů mládeže. Obřad konal se ve starém zámeckém kostele, propůjčeném trvale »německým křesťanům«. Berlínský korespondent vídeňské Neue Freie Presse popisuje oddávky následovně: »Špalír tvořily skupiny ženské mládeže. »Obřad« sám začal písní, načež mluvil vedoucí Hitlerovy mládeže: Na konec byla zpívána hymna mládeže. Oltářní kříž byl po dobu, pokud obřad trval, odstraněn.

Novoněmecká poesie. V Německu vyšla nedávno sbírka básní pod názvem: Plameny svobody, verše a průpovědi německých pohanů od G. Sebecker-a. Přinášíme několik ukázek, jak byly uveřejněny v basilejském listu »Nationalzeitung«.

Ten, jehož srdce hoří pro hákovitý kříž, nenávidí všechny ostatní kříže! Ten, kdo se hlásí k svému národu, směje se kříži vykopení! Je neděle... Vidím mnoho Němců poklekati u kříže a plniti zatuchlé prostory kostelů. My, volní Němci, nenávidíme tato duševní vězení! A ještě více psy — kněze, kteří jedem bible otravují srdce národa! Utluče ty černé psy, kteří mrzačí duši národa! Utluče ty vražedníky duší, kteří ničí dědictví národa... Chraňte se před tím, který řekl: »Kdo chce za mnou přijíti, zapřít sebe sám! Neboť to, co chce tento Nazaretský, je naše zkáza, náš zánik...«

Jiná báseň: Prokletí Říma. Běda ti, černá cháska, běda ti, běda! Tvoje láska — vraždy! Běda ti, běda! Tvoje zbabělá lstivost nás zničila! Avšak, běda ti, běda! Ze severu přijde jistě pomsta! Běda ti, běda!

Hindenburgova bible. Paní v. Brockhausen, nejstarší (provdaná) dcera bývalého říšského presidenta Hindenburga, přijala nedávno návštěvu evangelických misionářů německých z Číny. Na památku darovala jim malou knížечku — Písmo Sváté — kterou její otec nosil ve válce při sobě. Na prvním listě je vlastno-

ruční poznámka Hindenburgova: »V těžkých osudových chvílích rád jsem k této knížce sáhl. — v. Hindenburg«. Po okrajích listů jsou tužkou poznamenány letopočty a zatržena ona místa, která Hindenburg ve válce s oblibou pročítal; ponejvíce to byly žalmy.

Hnědý bolševismus. V Bahre, nedaleko Dortmundu bylo ve svatém týdnu vandalským způsobem zničeno 5 kaplí křížové cesty. Současně byla rouhačským přímo dílem rozbita t. zv. Piöva kaple na Husenbergu. Misálový pult, svícny a vásy, oltářní kámen a kříž byly pohozeny kolem kaple. Kříž byl zcela rozbit, tělo Kristovo nadto nožem rozřezáno, hlava, ramena a nohy od těla uraženy. Vnitřek kaple byl úplně zničen, provaz od zvonku uříznut, lavice, skříň na roucha i oltář povalely. Toto zpusťování svatého místa bylo oznámeno policii a teprve druhého dne dostavili se úředníci k vyšetření. Obyvatelstvo v Bahre je velmi vzrušeno nad rouhačským dílem.

Sňatky sterilisovaných se v Německu přece uskutečňují. Proto v některých diecích byly vydány příslušné pokyny pro duchovní správce. Sňatkům takovým nemá býti překáženo, duchovní je však povinen předem upozorniti, že manželství nemůže býti šťastným. Při sňubním protokolu má se duchovní správce přesvědčiti, zda i druhá strana ví o sterilisaci. Neví-li, tu má duchovní příkaz naříditi pod těžkým hříchem, aby se tak stalo, ježto jinak platnost sňatku byla by pochybná.

Hlasování o tom, zda i v Sársku mají býti náboženské školy nahrazeny státními, konalo se dne 20. března. Die úředních zpráv vyslovilo se prý 97% rodičů pro jich zřízení. Biskupové ve Špýru a Trevíru vydali nyní na znamení protestu zvláštní pastýřský list proti výsledku hlasování a proti metodám, jichž při tom bylo užití, který o Velikonocích se četl ve všech kostelích. V celém Sársku o Velikonocích z téhož důvodu se nezvonilo. O Božím Hodě kázal biskup špýrský v domě před tisíci věřících. Prohlásil, že o svobodné volbě nemůže býti při tomto hlasování řeči. Nebylo také žádného hlasování; lidé musili prostě podepsati, že si přejí státní školu. Kdo se zdráhal, byl donucen vyhrůžkami. Zvlášť úřednictvo bylo muceno jednati proti lepšímu přesvědčení, aby nepřišlo o zaměstnání a chléb.

Portugalsko, Portugalská vláda, již v čele stojí president-katolík Dr. Oliveira Salazar svolila, aby v portugalské kolonii Goa mohli se usaditi opět Jesuité a zříditi tamtéž svoje školy a ústavy výchovné.

Rakousko, Křesťanští dělníci a zřizenci rakouští konali 4. dubna v Linci svůj sjezd, na němž mluvil i linecký biskup Msgr Dr. Gföllner o vybudování křesťanského Rakouska. »V poslední době mluvilo se mnoho o tom, aby ku společné práci v našem státě byly získány i národně smýšlející kruhy. Je to pochopitelné a částečně i oddůvodněno. Z-tého spolupráce, pravím to otevřeně, neslibuji si však pro opravdu křesťanské Rakousko nic. Jen v křesťanském dělnictvu je zdravá, solidní a trvalá základna pro nové uspořádání společnosti a státu. To je moje přesvědčení a naděje, potvrzená skutečností.«

Španělsko. Situaci v Madridu ličí zahraniční novináři takto: Každý dům je pod dohledem zvláštního dozorce, dosazeného komunisty. V průjezdě visí seznam obyvatelů s označením politické příslušnosti. Kdo chce dostati potravinové poukázky, musí předložití povolení přednosty okresu, potvrzení mezinárodní rudé pomoci a potvrzení dozorce domu, že dotyčný je »spolehlivý«. Teprve pak je možno postavit se do »fronty« před výdejnou potravin. Velmi často rozeženu její řady rudí milicionáři, ale za krátko tvoří se opět, neboť hlad je zlá věc. — I před úředními budovami sejdou se občas skupiny demonstrantů, které obyčejně potom rozcházejí ruští vojáci. Často zůstane však několik demonstrantů ležeti v krvi. — I třídy byly v Madridu přejmenovány. Tak místo Gran Via je Ruská třída a proměnáda »Castellana« jmenuje se nyní »třída Rosenbergerova« podle předposledního ruského »vyslance«. — Výbor obrany Madridu vydává stále přísné předpisy, v nichž ve všech hrozí se hned smrtí. V domácnostech byly zrekvírovány všechny hodiny, zatím co kapesní a náramkové hodinky mohou si majitelé prozatím ještě podržeti.

Tak to vyhlíží v Barceloně. 14. března podařilo se vynikající osobnosti uprchnouti z Barcelony. Redaktor »Italie« ličí její zážitky a potvrzuje, že 80% kněží bylo vyvražďeno. V městě je však ještě stále několik kněží, kteří potají slouží. Mši svatou, zpovídají a podávají svaté přijímání; rovněž i církevní sňatky se ještě uzavírají. Kostely, které nebyly zničeny, jsou obsazeny anarchisty. Katedrála byla sice znesvěcena, není však zničena; známé chrámové lavice, skvost řezbářského umění, byly dány do musea. Kostel Sv. Rodiny, jedinečná to stavba, je rovněž neporušena, její krypta byla však vypálena. Opatství na Montserratu je taktéž zachováno; byly zničeny jen kaple Křížové cesty, rozložené kolem kláštera, jehož mniši byli vyhnáni.

V klášteře bydlí nyní prezident Azaña s rodinou. O nedělich hrne se obyvatelstvo Barcelony do kláštera a jeho zahrad, proměněných na veřejný park. Není více slyšeti hlasu zvonů a lid oddává se hluché zábavě. — Madridské chrámy — pokud nebyly zcela zničeny — byly přeměněny na garáže, kasárny a tělocvičny. Sděluje tak v necensurované zprávě americký novinář Coughlin.

A ještě zpráva z Malagy. S vítězstvím národní armády vrátil se do města i klid a pořádek. Národní vláda nařídila přísné vyšetření všech zločinů, spáchaných rudými hordami. 33 soudců vyšetřuje vraždy a zločiny rudého teroru. Malaga má asi 200 tisíc obyvatel, počet obětí odhaduje se pak na 30 tisíc. — Zatím co lid hladověl a dostával i vodu na lisky, žili rudí vládcové Malagy v plném blahobytu.

Nejstarším kostelem ve Španělsku byl kostel v Niebla, vystavený již r. 300. Nyní byl rudými zapálen a pouze věž zůstala neporušena. Obyvatelé musili město opustiti; toto bylo pak komunisty podminováno. Rudí neměli však na štěstí kdy vybušné pumy zapáliti. Když město bylo obsazeno národním vojskem, vrátili se obyvatelé teprve tehdy, když uslyšeli hlas zvonů.

Pašijový týden a velikonoce, zvláště Veliký Pátek, slavilo národní Španělsko velmi okázale. Ve všech městech konaly se kající průvody, jichž účastníci modlili se za vojáky a vítězství národní armády. Všechny zábavy byly ve svatém týdnu zakázány. Zvlášť povznášející byly velikopáteční průvody v Seville. Po celý den konala se mohutná procesí městem. Na Boží Hod byly na celé frontě národního vojska slouženy Bohoslužby, často několik metrů od nepřátelské linie. — V Madridu byly všechny obřady svatého týdne zakázány, rovněž i soukromé pobožnosti po domech. Rudé létaďlo ostřelovalo na Veliký Pátek Malagu, právě když se konal kající průvod.

Podle zpráv došlých z baskické oblasti, konaly se i tam obřady svatého týdne velmi slavně. Zdá se, že katoličtí separatisté Baskičti ovládají pevně situaci, ježto odnikud není zpráv o zákazu Bohoslužeb se strany komunistů a anarchistů.

Barcelonská rudá »Vanguardia« vítězoslavně oznamuje, že bylo zatčeno a uvězněno několik osob, na nichž lpí podezření, že v jejich bytech byly konány církevní oddávky.

V Granadě oznámili zaměstnavatelé tamního arcibiskupovi, že dělnictvo je ochotno věnovati výdělek jednoho pracovního dne na vybudování zničených chrámů.

Národní vláda vydala právě novou poštovní známku hodnoty 30 Ct. s obrazem Isabelly Katolické. Známkou národní vlády mají nápis »España«, který na známkách rudé vlády zní: República Espana«

Duchovní ve službách lidové fronty. Lidové frontě španělské podařilo se získati opět několik kněží pro svoji propagandu. Bývalý farář farnosti San Gines v Madridu — Leocadio Sobo — prohlásil po návratu z propagační zahraniční cesty, že všichni upřímní křesťané v Evropě jsou na straně Valencijské vlády! Bývalý farář v Broto - Candide Nogieras, který vstoupil do rudé milice, pravil k novinářům: »S největší radostí předal jsem 19. července loňského roku kostelní klíče starostovi v Broto. Řekl jsem mu: Komedie je skončena. Doufám, že kostel bude nyní sloužiti něčemu užitečnějšímu! Dodáváme, že tento kněz byl krátce před vypuknutím občanské války napomenut svým diecézním biskupem.

Přes to, že katoličtí autonomisté baskičtí spojili se v občanské válce s komunisty a anarchisty, nezůstaly chrámy baskické ušetřeny hrůz občanské války. Když národní letadla bombardovala nedávno Durango, bylo usmrceno 13 sester augustiniánek a 3 kněží. V Elorrio byly pumami poškozeny 2 kostely. Rudá propaganda ovšem máležitě využívá těchto případů. Valladolid však popírá bombardování kostelů a klášterů a tvrdí, že rudí sami je zapálili a zničili. Zástupci katolických Basků v rudé vládě opětně ujistili anglickou delegaci, že církev v Baskicku požívá plně svobody. I ostatní strany v Katalánsku shodují prý se v tom, že po válce bude obnovena naprostá svoboda náboženská, kteréžto problematické ujistění je zároveň nepřímým doznáním, že této svobody nyní zatím není.

Letošní svatojanský průvod není dosud rozhodnut. Datum bude oznámeno v denním tisku.

Z a d m i n i s t r a c e. Některá čísla ročníku 1937 jsou úplně rozebrána. Vzhledem k tomu nemůže administrace novým odběratelům celým ročníkem 1937 posloužit. Rovněž ročník 1936 je rozebrán.

K soupisu posluchačů rozhlasu. K četným dotazům sdělujeme, že soupis není vázán žádnou lhůtou. Kde taková lhůta byla stanovena, tímto ji prodlužujeme až do odvolání. — Poradní sbor pro věci rozhlasu při Katolické akci.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské nám. 8. Redakce a administrace tamtéž. Vychází

KATOLÍK

Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“

Vychází čtrnáctidenně

Roč. II. [XIX.] Květen 1937

číslo 10

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

Robert Mäder:

Po encyklice o komunismu.

Evangelium o zázračném rozmnožení chlebů jest evangeliem o spravedlivém rozdělení majetku. Kapitalismus spatřuje spásu světa v násobení, v rozmnožení majetku. To však ve skutečnosti nezáleží v násobení, nýbrž spíše v dělení. Ve správném rozdělení statků. Po lidsku vyjádřeno, jest dělení nejobtížnějším úkonem hospodářským. Donoso Cortes považuje dělení netoliko za těžké, nýbrž, s hlediska přirozeného, přímo za nemožné. To jest velice pravdivé a kapitalismus i komunismus zůstávají při veškeré své protichůdnosti pouze rozdílnými systémy hospodářského hromadění statků. Oba se shodují pouze v tom, že spatřují ideál v monopolu a »monopol« znamená přece »všechno v jedné hromadě«.

Tento problém, kterého dosud nedovedl rozřešiti žádný hospodářský systém, řeší jedině katolicismus.

Svou sociální spravedlností totiž a svou sociální láskou.

Sociální spravedlností, která dopřává každému své sociální láskou, která vše to, čeho se nedostává, nahraňuje skutky milosrdenství.

Křesťanství jest vybudováno na dvou zásadách, na zásadě osobnosti a na zásadě společenství. Tyto zásady, přenesené do života hospodářského, nazýváme soukromým majetkem a společným majetkem. Oproti thesi absolutního liberálního majetku a protithesi absolutního komunistického společného majetku klademe syntesi majetku individuálního, který slouží všem. Katolický pojem vlastnictví visí tedy jako Kristus na kříži mezi dvěma lotry: mezi kapitalismem, který olupuje vlastnictví a jeho ráz sociální, a mezi komunismem, který jej olupuje o jeho ráz osobní.

Zabýváme se zde komunismem, který si oproti křesťanství činí nárok na jedině správný systém rozdělování pozemských statků. Rozhodnutí padne na některého z těchto dvou. Budoucnost bude buď komunistická nebo katolická. Třetí možnosti není. Buď dostoupí teploměr katolické lásky svého vrcholu jako za dob prvokřesťanských, a pak dospěje komunismus k svému nejhlubšímu úpadku a zmizí docela, nebo bude dále klesati teploměr katolické lásky až k nule. A tehdy se stane komunismus pánem světa.

První křesťané uznávali a zdůrazňovali soukromý majetek, přes to však jejich smýšlení vedlo k společenství majetku. Bylo to pokračování zázraku rozmnožení chlebů a nasycení zástupů. Otázku Kristovu: »Od-

kud nakoupíme chlebů, aby tito jedli?« opakuje mladá církev znovu a znovu. Proto mohlo býti napsáno ve Skutcích apoštolských: Všichni věřící pak drželi se pospolu a měli všechny věci společné; statky i majetek movitý prodávali a rozdělovali je mezi všechny, jak bylo komu potřebí.« (Skutk. ap. 2, 44, 45.) Není ideálnějšího rozdělení statků nad toto dělení mladých křesťanů. Je to rozdělení statků, tryskající bezprostředně z lásky.

Dějiny ustavující se církve a dějiny mladé církve dokazují, že církev nechce míti nic společného s kapitalismem, t. j. s hospodářským systémem bezmezného a bezohledného hromadění majetku. Církve jest matka. Matka jest to, která rozděluje statky a hodnoty ve společnosti rodiny. Matka pouze shromažďující byla by matkou nepřirozenou. Kapitalistická církev, církev nahromaděného bohatství, byla by církví, která by již nebyla matkou, protože by její smýšlení již nesměřovalo k společenství a k spravedlivému rozdělení majetku.

Poněvadž byl korporativně vybudován, měl katolický středověk výslovný sklon k rozdílení. Byl naplněn vpravdě hrdinnou radostí z dávání vůči strádajícím. Evropa byla poseta dobročinnými institucemi. Chudšas měl netoliko svůj chléb, oděv a přístřeší, nýbrž byl předmětem vpravdě mateřské péče. Jedním slovem byla to doba, kdy teploměr křesťanské lásky dostoupil svého vrcholu a komunismus nemohl být znám ani jménem ani skutkem. Problém rozdělení majetku byl, pokud jest mezi lidmi možno, rozřešen.

Komunismus, který se ojedinele vyskytoval v některých úpadkových dobách středověku, slavil vjezd do moderního světa současně s odpadem od víry v 16. stol. a s revolucí 18. stol. Teploměr katolické lásky klesal s teploměrem víry. Kláštery a jejich ústavy, bašty křesťanského milosrdenství, zničil částečně protestantismus, částečně liberalismus. Láaska přestala býti velkým, nepsaným zákonem společenosti, kterému by se věřilo a který by byl prováděn. Zashly prameny dobročinnosti veřejné i dobrovolné.

Jelikož s druhé strany bída se vždy rozmáhala a stávala se bídou celého množství a tato bída celého množství pak přirozeně vede k nebezpečí revoluce, žádal stát z popudu sebezáchovy a sebeobranu jakožto hráz proti proletářské revoluci, místo dobrovolné a církevní dobročinnosti — zákonitou a povinnou. Almužna se stala občanskou povinností. Nejprve v severních protestantských státech, potom v liberálních státech jižních. Na místo rozdělování statků láskou nastoupilo rozdělování statků příkazem státní moci.

Teprve budoucnost zjistí, zda jest možno řešiti pro-

blém spravedlivého a správného rozdělení majetku cestou politického příkazu. Najisto se tak nebude moci státi, aniž by současně stoupl teploměr křesťanské lásky k onomu stupni, kdy doba opět počne chápati společný majetek, i když bude respektovati právo na majetek jednotlivce.

Komunismus, který chce býti samospasitelným spravedlivým systémem rozdělování majetku, jest bludnou naukou jako socialismus, který tvrdí, že jest jedině spravedlivým systémem společnosti. Komunismus jest bludná nauka o absolutním společství majetku. Jest tedy směsí něčeho pravdivého a něčeho bludného vzhledem k tomu, co náleží všem. Pravdivé v komunismu jest právo, potřeba, svoboda člověka, aby se účastnil mravního a hmotného bohatství země. Bludné jest přepínání tohoto společství majetku až k samospasitelnosti. Až k zničení všeho, co není komunistické. Zničení Božství, zničení osobnosti, zničení majetku, zničení rodiny, zničení vlasti. Komunismus věří jen v sebe. Jest tyranii.

Komunismu kdysi nebylo. Tedy ho také kdysi nebyde. Po době, kdy ho nebylo, zrodil se komunismus z kapitalistického nekřesťanského sobectví a hmotářství a jejich do nebe volajícího rozdělení statků. Zemře opět, až zemrou jeho rodiče. Při spravedlivém rozdělení statků, které nedává každému stejné, nýbrž každému své, nemá již nikdo zájmu, státi se komunistou.

Lékaři moderního lidství, lékaři světa, kteří jste v nebezpečí podlehnouti otrěsům revoluce, zavolejte tedy katolicismus a přenechte mu péči o velkého nemocného, o hladovící a zoufající proletariát.

Dejte mu Krista. Dejte mu katolickou pravdu. Celou. Dejte mu křesťanskou lásku. Celou. Dejte mu chléb. Všechno, co náleží k existenci důstojnému člověka. Vpravdě, vpravdě pravím vám: v onu hodinu půjdou komunisté a učiní Krista Králem.

Těžkomyslnost.

V dnešní době se rozmáhá jakási moderní duševní choroba — těžkomyslnost. Mnozí spisovatelé ji pokládají za princip svého tvoření. Snad by to byla jakási únava z překultivovanosti intelektuálů, shodná s náladou dekadentů, kteří ji na počátku tohoto století nazývali tíhou věku — doby.

Tato celkem blahobytná těžkomyslnost dala by se nazvat otravou z dobrého bydla. Ale i v ní jsou určité dobré tóny — touhy — nespokojenost — omrzelost z materialistického života.

Méně blahobytnou — zabezpečenou těžkomyslností je strach ze zítřka, z budoucnosti, která nepřinese nic potěšujícího. Je to následek beznaděje hlavně u dnešní mládeže a lidí, kteří snad zitra nebudou mít práce a budou i s rodinou strádat.

Nahoře otrava, dole beznaděj, bída, málo radosti na světě.

A příčinou toho všeho je málo víry v Boha — málo naděje v Boží prozřetelnost, bez níž vrabec nespadne se střechy, vlas s hlavy.

Ti bohatí, na co by se modlili, mají peníze, mají zajištěné příjmy, mají protiplynové kryty. A chudobní — proletáři se těší vidinami komunistických utopií, těší se na třídní vyrovnání a na ráj na zemi. A ta těžkomyslnost je přece tvořivá. Salesiáni stavějí koleje — bohatí hýbají kapsou — almužnou vykupují odpustění hříchů. A ti chudobní začínají chodit do kostela.

Svět nedovede člověku dát štěstí. Jsme zde v slzavém údolí. Pojem štěstí je pohanský. Pro křesťana ne-

existuje štěstí v době zkoušky. Křesťan pouze zná blaženost a ta je v nebi

Ale přijdou chvíle úzkosti na člověka. I on se octne na hoře olivové v Getsemany. U svatých je to ona temná moc, v níž se cítili opuštění od Boha, zoufale volali o pomoc.

Ale křesťan musí volat s Kristem, na něhož přišla v Getsemany těžkomyslnost: »Odejmi ode mně tento kalich, ale ne má, ale Tvá vůle se staň!«

Karel Horalík.

Milujete ji?

Svatý Otec ji miluje. Mluví o ní při každé příležitosti, a kdo má jemné srdce pro potřeby Cirkve, musí vycítiti, že v ní spatřuje něco nesmírně důležitého. Kdybych byl napsal hned na začátku odpověď k nadepsané otázce, vím, že by většina celý článek přešla a přece jest to právě jeden z největších zisků zlého ducha, že mnoho katolíků ji nezná anebo ji zneužívá k tomu, k čemu není. Jest tomu tak proto, že ji neznáme.

Jak ji potom máme milovat?

Koho? — Katolickou akci! Ano, nejen lze, nýbrž nutno ji milovat, ale milovat jest ji možno jen tehdy, známe-li ji. Proto je mnohým lhostejná, že stále neznají její velikost. Vidí v ní spolek, heslo, vnější organizaci, nové jméno:

Nuže, není tomu tak. Kdybyste věděli, že Katolická akce není jen nějakým nařízením, že není podnikem některého ředitele, že není dokonce jménem pro práci některého spolku se všemi jeho lidskými, často ubohými zjevy, nýbrž

že jest s v a t ý m t a j e m s t v í m, stejným a totožným s tajemstvím Cirkve, která jest tělem Ježíše Krista, činným a pracujícím svými údy,

že Katolická akce jest proto akcí čili činností, že svůj pohyb a povahu svých činů bere z ducha a z života Ježíše Krista uloženého v Eucharistii a v Cirkvi,

že jest o b n o v o u původního horlivého ducha prvních křesťanů, z nichž skoro každý ve svém postavení byl apoštolem víry Kristovy,

že jest probuzením oné nesmírné síly a milosti Ducha svatého, která se nám uděluje ve svatém bířmování a která tak dlouho byla v křesťanech nepochopena a nevyužita,

že jest probuzením všeobecného kněžství, jímž má každý účast na kněžství Kristově již ze křtu svatého a o němž mluví sv. Petr: »Vy však jste pokolení vyvolené, královské kněžstvo,

... vy máte hlásati zázračné činy toho, jenž vás povolal ze tmy ke svému zázračnému světlu.« (1 Petr 2, 9.), a o němž jinde praví: »Budujte se jako živé stavební kameny k duchovnímu chrámu, ke svatému kněžství, abyste skrze Ježíše Krista přinášeli Bohu duchovní a příjemné oběti« (1 Petr 2, 5—6),

že jest novým povoláním každého křesťana k činné účasti na stavbě království Božího v lidstvu,

že jest novým pramenem činnosti a zaslůh a tedy i nového a většího oslavení navěčnosti, jistě byste ji milovali!

Tato svatá Akce nemá nic společného s pozemskou a obyčejně tak příliš lidskou činností a duchem mnohých spolků, mnohých lidí. Jako z přemnoha lidí mluví i o Kristu lidský duch, tak z Katolické akce mluví jedině duch Kristův.

Pozorujte tento příklad: Nedávno mluvil ve shromáždění katolických mužů mladý učitel a přesvědčoval je s mladickou nerozvážností, že katolíci musí bráti hole a podobné nástroje a rozbíjet »zelenou zábu«, že musíme získavati lidi zábavou a potom těm, kteří jsou »nábožensky založení« také poskytnouti možnost, aby měli pobožností a náboženských slavností, a při rozhovoru tvrdil, že fakír a světec a sportovec jsou vlastně stejné lidi, jenže každý z nich má jiné vnitřní city a záliby.

Vedle toho mluvil jiný muž, který zdůrazňoval nadevše nutnost, aby každý muž žil co nejdůsledněji z víry a milosti, aby svědomitě vnášel do svého vnitřního, rodinného i veřejného života proti zásadám nenávisli a vzpoury ducha pravdy a lásky. Jest jasno, kde jest činna skutečná Akce katolická, t. j. akce Kristova.

Představíte-li si, že po dlouhá desetiletí katolíci jen a jen přímali slovo a milost od Boha, ale že byli m r t v í a l h o s t e j n í ke všem útokům nevěry, — a že nyní vlývá se jim slovem Svatého Otce nová síla, probouzí se v nich milost Ducha svatého až k mužednictví, musí se nám zdát, že na nepřehledné rovině, která dříve byla jednotvárně zelená, jakoby nastalo obrovské hnutí, pučení, vzrůst, a jakoby vyrůstaly na celém jejím povrchu květiny, mohutné stromy, celý les stromů, silných, plodných! Jako jsme viděli a vidíme, jak hnutí nevěrecké jako vlna se rozlilo světem a zasahovalo všechny obory lidského života a jako jed otravovalo, koho se dotklo, a jako to neprováděl pouze někteří

»kněží nevěry«, nýbrž každý skoro nepřítel Kristův, tak se stává každý věřící dnes apoštolem Kristovým, ne pouze přijímajícím, ne pouze o sebe pečujícím, nýbrž bojujícím, vyznávajícím, hájícím a šířícím, kde jen možno, viru a zákon Ježíše Krista!

Cítíte při této představě tu sílu Katolické akce?

Není to sama církev svatá, která tu povstává ve svých synech? Jako dříve jsme obdivovali pouze kněze a misionáře jako vyvolené hlasatele Evangelia, tak dnes se tato síla apoštolská tlačí a rozlévá do každého živého a vroucně věřícího muže Kristova!

Nemilujete ji tedy?

Kdo nemiluje Katolickou akci, nemiluje činnost Kristovu, nemiluje církev.

Snad již pocítujete sami touhu, silný pud, býtí jejími oddanými apoštoly.

»Pane, co chceš, abych činil?« — »Synu, musíš nejdříve znáti mého ducha a žití mým životem. Nikoliv ty, ale já musím býtí v tobě činým. — Chceš-li býtí mým apoštolem, připrav se na mnohé obtíže, ale všechny překonám já v tobě. Chceš-li býtí apoštolem Katolické akce, musíš ji znáti!«

Nelze v několika řádcích říci, co vše nutno dělati Katolickou akci. A proto výsledkem této úvahy a plodem tvé lásky ke Katolické akci musí býtí pevná vůle, poznatí ji, hledatí, kde by ses mohl o ní poučiti, všimati si všeho, co o ni jedná.

Aby tedy nebyla odůvodněna bázeň, že věřící muž přejde bez zájmu člunek, jednající o Katolické akci, nýbrž naopak, aby dychtivě hledal, kde jen zahlédne její jméno.

P. Jan Ev. Urban OFM.

CINNOST KATOLÍKŮ V ROZHLESE V RŮZNÝCH STÁTECH.

Když jsme se rozhlédli, byť i jen dosti povšechně po světě radiového rozhlasu, nepotřebujeme dalších dokladů, aby vysvětlila veliká povinnost katolíků, zajímat se též o rozhlas. Ve skutečnosti ani katolíci nezůstali nečinní, ale mnohé těžké nesnáze, jež jim překážejí v díle, způsobují, že výsledky jsou velice skromné. Tak vzchází povinnost, zmnožit práci a pili.

Poměrně uspokojující vliv mají katolíci v těchto zemích: v Rakousku a Irsku pro oficiálně křesťanskou povahu dotčených vlád; v Polsku, kde v roce 1933 byla ujednána dohoda mezi episkopátem a koncesionářskou společností, provozují radiový rozhlas; v Holandsku, kde pro zcela zvláštní situaci je Katolické sdružení pro radiový rozhlas zcela autonomní v sestavování programu; ve Spojených Státech, kde rozhlas provádějí společností soukromé: 6 stanic patří ústavům a universitám, jež jsou majetkem náboženských řádů a veliké sítě velikých společností rozhlasových jsou štědře propůjčovány činnosti katolíků. V Polsku kromě vysílání slavnostních obřadů, rozhovorů náboženských, misionářských a apologetických, kromě postních kázání, vidíme činný apoštolát prováděný radiem pro nemocné; zákon o mravnosti zavádí všeliké vysílání protikatolické nebo bezbožnické nebo jakkoliv se protivící katolické víře a morálce.

V Holandsku stát odevzdal vedení rozhlasu čtyřem velikým sdružením: protestantskému, katolickému, socialistickému a všeobecně osvětovému. Státní stanice přecházejí v pořadí pevně stanoveném v užívání těchto sdružení; katolické sdružení disponuje 60 hodinami týdně. Inicativou Holandska je vysílání, které mohou prakticky využítí misionáři. Pro zvláštní a privilegované postavení katolíků v Holandsku nalezá vhodnou půdu v Amsterodamě Katolická mezinárodní kancelář pro radiový rozhlas (Bureau Catholique International de Radiodiffusion). Tato jest střediskem dokumentárním a informačním a s chvályhodnou iniciativou, letáky a schůzemi podporuje styky mezi katolíky, kteří se v různých zemích zaměstnávají rozhlasem.

Ve Spojených Státech Národní Rada katolických mužů pracuje horlivě o uspořádání a zdokonalení Katolické akce v radiu. Přes 100 vysílání týdně jest věnováno liturgii, katechismu a apologetice katolické; zvláště jest se zmíniti o vysílání, zvaném Catholic Hour (katolická hodina), zahájeném v roce 1930 J. Em. kardinálem Hayesem, jež z 45 stanic veliké sítě společnosti, zvané National Broadcasting Company (nár. společnost pro rozhlas) vysílá týdně program obsahující posvátnou hudbu a jiné přenosy obsahu katolického. Jiné takové vysílání se nazývá The Ave Maria Hour (hodina zdrávasu), jež předvádí mezi jiným ve formě dramatické životy svatých a může se chlubit okruhem kolem 3.000.000 posluchačů. Význačné osobnosti katolické mají snadný přístup k mikrofonu.

Příklad Hodiny katolické byl nedávno napodoben ve Venezuele v Porto-Ricu.

Velké chvály si zasluhuje práce katolíků v Belgii. Přes nesnáze a odpor udrželi si zde a také rozhojnili katolíci svoji posici. Na sjezdu katolickém v Malnes v září r. 1936 byl problém radiového rozhlasu projednáván obsírně, prakticky a účinně, tak že byl vyznačen úplný program pro Katolickou akci. Zaznamenati jest zvláště vysílání pro děti.

Karel E. Vlček:

ODEJDI.

Tíha dní všedních mne smrtelně ubíjí.

At' jsem zpívají, at' mrakem pláči.

Hořce a zdouha se kalichy jejich upíjí.

Stále v nich jasněji vidím, že srdci nedostačí.

Jak z milých úst však po celé dny slyším
jak akkord nejsladší, jak nejjemnější tóny,
hlas výzvy srdce buráčet a hned zas býtí tišším,
za jasných sobot jak zvonily by předvečerní zvony:
odejdi, odejdi.

Šest dní se chvěje a šest dní se těší na hebké objetí,
jež všední dny spojí v lásku a chrám.

Den sedmý čistou pravici všechny dny posvěti,
zahojí rány, utiší srdce, klidný jas rozsvítí tmám.

Tíha dní všedních mne smrtelně ubíjí.

V nich trpím svůj život, tichý a sám.

Přece, jak ony mne, na smrt je miluji.

Odejdi, odejdi, hlas slyším a znám.

Svou lásku dní všedních neděli posvětit jim.

Odchod můj v neděli od ní je tam,
kde nezní: odejdi, kde Lásky je všim,
kde v duši se vchází a v Boží chrám.

Ve Francii, kde stát svěřil řízení rozhlasových stanic radám, jejichž členové museli býtí částečně voleni z posluchačů radia, pracovali katolíci horlivě a sjednoceně, aby prorazili kandidátními listinami, chránícími požadavky rodiny; dobrá věc zviděla při volbách v roce 1935: v osmi radách se dosáhlo většiny katolíků.

Naléhavá povinnost.

Tyto i jiné prospěšné činy katolíků mohou býtí nemálo záslužné, ale přece zůstávají vždy nepatrnou částí proti veškeré ohromné činnosti rozhlasu a nestačí, aby rozhodly obtížný problém, uložení katolíkům.

Avšak formule, jíž musí býtí šetřeno při problému radiového rozhlasu, nezní: »Zříditi radiové stanice katolické«, nýbrž »proniknouti vůbec do světa rozhlasového«. Kdyby se zřídily katolické stanice rozhlasové, problém by při ostatních stanicích nebyl dotčen, Formulí »proniknouti« se rozumí také po případě zřizování stanic katolických, kde by to bylo možné, ale takový případ se pokládá za výmínečný a nedostatečný při srovnání se světovostí problému. Příkazu »proniknouti« se musí rozumětí v dobrém a mírumilovném smyslu, příkaz ten se neprovádí machinacemi ilegálními, ale srdečným, oddaným účastenstvím katolíků, kteří si učinili povinností spolupracovati o obecném blahu pravdivým a zdravým blahobytem státu, práci vzorných občanů, prodchnutých idealismem, spojených v jemném svědomí katolickém.

Otvírá se ohromné pole působnosti: všichni katolíci musejí mítí zájem: je třeba rozsáhlé, usměrněné práce, která by přesně vyznačila nový úkol Katolické akce. Svatý Otec výslovně projevil přání, aby se Katolická akce ve všech jednotlivých krajích živě zaměstnávala problémem radiového rozhlasu. (Audience povolena pro Bureau International de Radiodiffusion, 10. listopadu 1936). Zdá se, že je nezbytné, přistoupení k zřízení ústředí, zvláště připraveného pro problém rozhlasu, jímak tu nebude ani příslušného orgánu, který by dosáhl praktických řešení, ani času, aby se opatřily přechyby nezbytnosti organizace a četné práce velice nesnadné. Připojujeme schematický návrh úkolů ústředí pro katolický rozhlas.

Rozhlas musí zobrazovati katolické myšlení a život.

Je velmi důležité, aby se radiem nerozšiřovalo zkrivené a ze základu nesprávné chápání života. Organizovaná činnost katolíků může v tom směru velmi mnoho dosíci.

Předmětem takového vysílání mohou býtí: slavnostní a) obřady liturgické (podle uznání biskupů, různé dle různých podmínek v různých krajích); b) náboženské promluvy, výklady katechismu, apologetie; c) kulturní rozpravy o naléhavostech historických, uměleckých, literárních, náboženských; d) apoštolát pro nemocné; e) konference misionářské.

Tu je na prvním místě nutno sledovati zřetel negativní: pokud musí býtí projevována snaha, aby bylo vyloučeno, co může urazit mravní cit, nároky rodiny a mládeže. S toho hlediska může Ka-

tolická akce organisovati bdělé posluchače, zvláště mezi otci a matkami a podávati vážné a podstatné stížnosti ředitelstvím rozhlasu a společně s nimi navrhovat dobré produkce. Nemožnou zabrániti každé nedobré produkci, musí Katolická akce uzpůsobovati svědomí posluchačů tím, že usnadní obezřelé rozlišování dobrých a nedobrych produkcí vhodnými poukazy. Také katolický tisk je povolán k spolupráci, a tu se musí vyvinouti úsilí o třídění podle mravní hodnoty v rádiu jako v kinematografii. Problém je již v několika krajích rozřešen (srv. Osservatore Romano z 19. listopadu 1936, Jednání mezi tiskem a radiem, rozprava od Hauricia Haukarda, sekretáře katolického radia belgického).

Spolupráce tisku se může analogicky jako při kinematografii rozšířiti o rubriku pro radio, o zdravou kritiku, směřující k vypěstění zdravého vkusu posluchačů a k určení závad, jež je třeba vymýtit.

Problém povznesení morálky rozhlasu má dále hledisko pozitivní, ovšem velmi obsáhlé a obtížné. Všichni, kdo jsou odpovědní za rozhlas, jsou povinni přispěti svou prací k tomuto cíli; katolíci musejí spolupracovati s veškerou píli.

Jako čestní občané, nadšení velikým idealismem, musejí pak katolíci spolupůsobiti s vysokými osobnostmi, řídicími rozhlas, s umělci, literáty, kritiky, konferenciéry a vychovateli. Katolíci, jež Prozřetelnost obdarila hmotným bohatstvím, musejí dáti své jmění do služeb dobré věci.

Otvírá se velkopole činnosti, jež nám ukazuje, jak musí býti ohromný, hluboký a organisovaný úkol Katolické akce; v tom je třeba ve všech různých třídách sociálních vypěstovati svědomí v pravdě křesťanské u vědomí, že vznešenost křesťana ukládá povinnost misionářskou, aby bylo vyplněno následování Krista.

ENCYKLIKA SVATÉHO OTCE PIA XI.: »O POSTAVENÍ KATOLICKÉ CÍRKVE V NĚMECKU.«

Tato encyklika, vydaná o Smrtné neděli 14. března 1937, je adresována arcibiskupům a biskupům Německa, žijícím v míru a spojení s Apoštolskou Stolicí. I tato encyklika je obsáhlý spis, obsahující kromě úvodu a závěru 11 kapitol.

V úvodu prozrazuje Sv. Otec, s jakou palčivou starostí a se stoupajícím úzaskem pozoruje od delší doby utrpení Církve a vzrůstající útlak vyznavačů a vyznavaček v zemi a v národě, jimž kdysi sv. Bonifác přinesl světlo a radostné poselství o Kristu a říši Boží. Starost Sv. Otce se nijak nezmenšila zprávami, které mu za své návštěvy podali zástupci německého episkopátu v době jeho nemoci. Otevřenost, jaké vyžaduje odpovědný apoštolský úřad Sv. Otce, je spojena pevnou vůlí předvésti celému křesťanskému světu skutečnost v její veškeré vážnosti.

1.) Jednání o konkordátu nechala Sv. Stolica r. 1933 zahájit na podnět říšské vlády; konkordát ten navazoval na dřívější, léta starý návrh. Přes mnohé vážné námítky rozhodl se Sv. Otec s těžkým srdcem neodpřítí Svěho souhlasu. Nepřinesli strom míru těch plodů, po nichž Sv. Otec v zájmu německého národa toužil, není vina toho na straně Církve a její hlavy. Jasně udělalo posledních let zřejmé ukazují, kde jest vina. Odhalují pleťtichy, které hned od počátku neznaly jiného cíle, než jenom boj do zničení. Do brázd, do kterých my jsme se snažili zasati símé upřímného míru — zasáeli jímí — jako »člověk nepřítel« z Pisma sv., símé plevele; nedůvěru, nesvár, nenávisť, očeřňování tajné a otevřené, z tisíce zdrojů živěné a všemi prostředky pracující, zásadní nepřátelství proti Kristu a Jeho Církvi. Na ně a jenom na ně a jejich tiché i hlasité ochránce padá odpovědnost za to, že místo duhy míru na obzoru Německa je viděti bouřná oblaka rozkladných náboženských bojů. Učinili jsme všechno, abychom svatost slavnostně daného slova, nezrušitelnost dobrovolně převzatých povinností hájili proti teoriím a praktikám, které musily — v případě, že by byly schváleny úředně — nutné ubíti veškerou důvěru a znehodnotiti — i pro budoucnost — každé dané slovo.

V kapitole 2. nabádá Sv. Otec biskupy německé, aby bděli zejména nad tím, aby víra v Boha — prvý to a nenahraditelný základ každého náboženství, zůstala u německých zemí čistá a nezfalšovaná. Kdo ztotožňuje Boha s vesmírem, Boha ve světě zesvětštuje, svět v Bohu zbožštuje, nepatří k věřícím v Boha. Kdo podle domnělých starogermánských, předkřesťanských představ staví osud na místo osobního Boha, nemá práva počítati se k věřícím v Boha. Kdo rasu nebo národ, nebo stát, nebo státní formu, nebo nositele státní moci, nebo jiné hodnoty společenského života vytrhává z jejich pozemské stupnice hodnot a činí z nich nejvyšší normu všech hodnot, i náboženských, a modloslužebnický je zbožštuje, ten převrací a falšuje Bohem vytvořený a Bohem nařízený řád. Takový má daleko k pravé víře v Boha.

Kapitola 3. obírá se čistotou vírou v Krista. Víra v Boha nezachová se trvale čistotou a nefalšovanou, neopírá-li

se o víru v Krista. Vyvrcholení zjevení bylo dosaženo v evangeliu Ježíše Krista a je konečné a závazné pro vždy, vylučující jakékoliv lidské dodatky; dokonce již nepřipouští, »aby bylo nahrazeno nebo vystřídáno samovolnými »zjeveními«, které někteří mluvkové dnešní chtějí vyvozovati z tak zvaného mytu o krvi a rase.

4.) Čistá víra v církev. Víra v Krista neuchová se v čistotě a nefalšovanosti, neopírá-li se o víru v Církev, která jest »sloupem a základem pravdy.« Spasitelem založená Církev jest jedna — pro všechny národy a kmeny. Božské poslání Církve, která působí mezi lidmi a musí působiti prostřednictvím lidí, může býti zatemněno lidskými nedokonalostmi. Kdo však při rozporech mezi vírou a životem, slovem a jednáním, zevnějším chováním a vnitřním smýšlením zapomíná nebo zámyslně zamítuje nezměrné úsilí o ctnost, obětavost, lásku a snahu po svatosti, ten projevuje politování hodnou slepotu a nespravedlivost. Ukáže-li se však, že onoho tvrdého měřítka, podle kterého měří nenáviděná Církev, se zapomíná, když jde o společnost jině, které dotyčnému stojí citově či zájmově blíže, pak podobá se těm, kteří podle slova Páně o třisce v oku bratrově nevidí klády ve svém vlastním oku.

Každá pravá a trvalá reforma vycházela konec konců od svatyně a od lidí zanicených a puzených láskou k Bohu a bližnímu. Ve Vašich krajích ozývají se hlasy, vyzývající k vystoupení z Církve. Činí tak často mluvíci, kteří úředním postavením svým hleď buditi dojem, jakoby vystoupení z Církve bylo zvláště přesvědčivou a záslužnou formou vyznání věrnosti ku dnešnímu státu. Zakuklenými a viditelnými násilnými opatřeními, zastrášováním, vyhrožováními hospodářskými, stávkovými, občanskými a jinými škodami dělá se na náboženskou věrnost katolíků a zvláště jistých tříd katolických úředníků nátlak, který je zrovna tak protiprávní, jako lidský nedůstojný. Encyklika odmítá jednání těch, kteří se domnívají, že by se zevnějším vystoupením z Církve mohli spojití vnitřní věrnost k ní.

5.) Čistá víra v primát. Víra v Církev se nezachová čistotou a nefalšovanou, neopírá-li se o víru v primát římského biskupa. Když pak lidé, kteří nejsou jednotní ani ve víře v Krista, kouzli lákavý přelud německé národní církve, pak není taková církev ničím jiným než odpadem od rozkazu apoštola vati celému světu, kterýžto rozkaz může řádně splniti toliko Církev světová.

6.) Výzva, aby se netrpělo podkládati jiný význam svatým slovům a pojmům. V tomto oddílu encykliky vyzývá Sv. Otec k bdělosti, aby základní náboženské pojmy se neolupovaly o podstatný obsah a nedával se jim jiný, světský význam.

a) Zjevení v křesťanském smyslu je slovo Boží k lidem. Uživati tohoto slova pro »šepot krve a rasy, pro vyzářování dějin národa«, vždycky mate.

b) Věřiti znamená míti pevně za pravdu to, co Bůh zjevil a svou Církví předkládá k věření. Víra jest »pevně přesvědčení o neviditelném«. Důvěra v budoucnost vlastního národa, každému drahého, znamená docela něco jiného, než víra v náboženském smyslu. Chťiti prvý smysl nahraditi druhým a žádati, aby i ti, kdož věří jen v budoucnost národa, byli uznáni za »věřící«, je prázdná hra se slovy nebo vědomé zahlazování hranic mezi pojmy, nebo ještě něco horšího. (Pokračování.)

Film a radio.

(Hlídky katolické kinematografické a radiové centrály. Dotazy řídit na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

FILMY POSLEDNÍ SEZONY:

Třída A (hodnotný film):

Lov a léčka, přírodní film, 2220, Metropolitan, Praha.

Děti kapitána Granta, ruská, kulturní film, 2475, Praha-Paříž-Praha.

Marie Stuartovna, německá, 2810, Metropolitan, Praha, drama.

Pod dvoji vlnkou, německá, 3120, Fox, Praha, drama.

Třída B (film s určitými závadami):

Srdce na kolečkách, česká, 2670, Espo-Film, Praha, drama.

Důvod rozvodu, česká, 2610, Moldavia, Praha, veselohra.

Zpěvák její Výsost, německá, 2500, Lepka, Praha, veselohra.

Advokátka Věra, česká, 2320, Ufa-Praha, veselohra.

Výroční den, maďarská, 2545, Kino-film, Brno, drama.

Hřom a lesk, anglická, 2170, Metropolitan-Praha, drama, (mládeži přístupno).

Vyzvědači nad Oceánem, anglická, 2370, Fox, Praha, drama.

Děvče za výkladem, česká, 2500, Fr. Lepka, Praha, drama.

Král tuláků, anglická, 2910, Ramon-Praha, drama.

V mezinárodní katolické filmové centrále jsou zastoupeny tyto státy: Belgie, Kanada, Německo, Francie, Itálie, Litva, Lucembursko, Mexiko, Rakousko a Španělsko. Československo dosud jako takové zastoupeno nebylo, poněvadž zde scházela jednotná organizace, jež by zastupovala všechny katolíky. Nyní po zřízení celostátní katolické filmové centrály jedná se o podobné zastoupení.

Hlasy našich posluchačů rozhlasu. D. J. P., Hradec Král., žádá zařazení týdenního katol. programu, varování před přednáškami závadnými, kontrolu a kritiku přednášek již vykonaných. Vybízí nás, abychom usilovali aspoň o jednu mezinárodní katolickou stanici v Evropě. **O. S. z Klášterce** zaslal zvláštní obšírný dopis čl. rozhlasu, v němž uplatnil řadu požadavků shrnujících asi v celku to, co si dosud naši posluchači přáli. **J. R. z Olomouce** rovněž velmi horlivě s námi spolupracuje a uplatnil řadu praktických námětů, kterých podle možnosti použijeme. **M. Č. ze Lhúty** přeje si vysílání nedělní mše sv. z Prahy.

Náše práce.

Letošní Svatojanský průvod vyjde v neděli dne 16. května o 15. hod. od chrámu sv. Mikuláše v Praze III. Pořádek jeho přinesou denní listy. Hudební a zpěvní strážce průvodu věnována byla letos mimořádná pozornost. Účastníci obdrží zvláštní program písní, které se budou v průvodu zpívat: Bože cos řáčil, Hospodine ulituj nás, Přijď o Duše přesvatý, Chválu vzdejme, Všichni Svátí za nás prostě, Vroučeně vítán buď Jene Svátý.

Tradiční pobožnost u hrobů českých patronů začne o 18. hod. v sobotu 15. května v basilice sv. Jíří u hrobu sv. Ludmily.

II. pouť katolických mužů na Sv. Horu konala se 9. května t. r. za účasti asi 500 osob. Průvod mužů od nádraží příbramského až na sv. Horu budil pozornost jak domácích občanů, tak i poutníků došlých z jiných osad. Po uvítání dp. P. Jahodou, měl tento u korunovačního oltáře kázání. Po mši sv. na to konalo se pak v přeplněné kapli Třetího řádu shromáždění mužů, na němž promluvil Dr. Janda o poměrech v Rusku a ve Španělsku a o tom, jak bojovat s bezbožným komunismem a dp. P. Jahoda, Odpoledne posvětil kan. Dr. Švec základní kámen k exercičnímu domu, pak měl kázání dp. P. Metelka a po požehnání nastoupili katolíci mužové zpáteč cestu do svých domovů.

O svátku Nanebevstoupení Páně rozloučili se pražští katolíci se soškou Milostného Pražského Jezuátka, kterou odveze sebou do Argentiny český misionář vdp. P. Dr. Procházka jako dar československých katolíků Argentíně a našim krajanům v této zemi. Sošku tuto posvětil 2. ledna t. r. sám J. Em. njdp. kardinál Dr. Kašpar. Malebný průvod družiček, řádů, Orelstva, mládeže, skautů Legio Angelica, Národní gardy, legionářů, zpestřený četnými prapory těchto i ostatních spolků seskupil se kolem oltáře u sjezdového kříže ve Strahovské zahradě, kde příslušnou pobožnost vykonal J. M. nejdp. Dr. O. Švec, metropolitní kanovník a předseda spolku sv. Rafaela, který obětavě a s neumdlévající láskou pečuje o naše zahraniční krajanů. Sluneční den a svěží zeleň Strahovské zahrady s krásou rozkvétajících stromů, vytvořily ladný rámeček krásné a dojemné slavnosti. Těšme se již nyní na film, který při této příležitosti natočilo naše Filmové sdružení. Kk.

Filatelisté, čtenáři «Katolika» přihlašte se k akci na podporu misí. Chceme Vám poskytnouti příležitost k záslužné práci pro misie a při tom spojit ji s Vaší zálibou. Adresy zašlete na Svatočlávskou Ligu, odbor filatelisticko-misijský (Praha IV., Hradčanské nám. 8.

Rozhledy.

Z DOMOVA.

Podivný mluvčí španělských katolíků. Po hrozných zprávách o fanatickém ničení všeho katolického ve Španělsku na území valencijské vlády přišel pojednou do Prahy pan Angel Ossorio y Gallardo, vyslanec této vlády v Bruselu, o němž již dávno předešl šířil a nápadně zdůrazňoval právě náš levicový tisk, že patří k předním činitelům katolického španělského hnutí. Ve svých přednáškách poučoval českou veřejnost, že právě místo katolíka je na straně valencijské vlády, jediné prý legální vlády, po boku anarchistů a komunistů. Je vskutku s podivem, jak si zjednodušil povinnost vysvětliti při tom notorické hanebnosti spáchané v rudém Španělsku na Církvě. Opakoval známé demagogické řeči o kostelích proměněných v pevnosti a o kněžích vraždících nevinné ženy a děti, řeči, jejichž pokrytecký cynismus odhalil jasně Francisque Gay svou svědomitou studií »V krvi a plamenech« (přeloženou též do češtiny). Pan Angel

Ossorio schvaloval při tom odvetu s tak chladnou lhostejností k utrpení Církvě, že by ho v tom nemohl předstihnouti nejuplněnější nevěrec. Katolíci stalo se právě tím naprosto jasno, s kým má co činiti, takže po této stránce mělo Ossoriovo posláni účinek opačný svému záměru: ukázalo, jaké pro katolíka nepřijatelné stanovisko musejí zastávat ti, kdož se rozhodli pro valencijskou vládu a kdož jsou z propagačních důvodů prohlašováni za věřící katolíky. Těmi jsou ze spojenců valencijské vlády jedině Baskové a u nich se jedná o tragiku národa, jenž z vášnivé touhy po autonomii svého kraje obětoval svou slavnou tradici bojovníků za víru. M. B.

Co o nás píše cizina. Z příkazu Moskvy rozešly se rudé odborové organizace a členstvo se připojilo k odborovým organizacím sociálně-demokratickým. — Československo-ruská (správněji sovětská) společnost pro kulturní a hospodářské sblížení, uspořádala ve dnech 27. března do 18. dubna studijní zájezd do Ruska, jehož se zvláště zúčastnilo mnoho učitelů. Účastníci zájezdu navštívili bolševické pedagogické ústavy v Moskvě, Charukově, Oděse a Kijevě.

Exerciční fond katolické mládeže založilo se svolením njd. arcib. ordinariátu S. K. M. na podporu nemajetných exercitántů z řad katolické mládeže. Příspěvky zasílají se na Sdružení katol. mládeže v Čsl. Praha II., Vyšehradská tř. 26, úč. pošt. spoř. 4617

K Černému Moři a do Svaté Země. Česká Liga Akademická uspořádala ve dnech 5. července — 9. srpna několik propagačních zájezdů do Bulharska, Turecka, Rumunska s pobytem u moře ve Varně již od 980.— Kč za vše. — V červenci a srpnu připravuje II. pouť do Svaté země s návštěvou Egypta, Řecka, Syrie a Turecka již od 3.800.— Kč. Informace a prospekty zasílá Česká Liga Akademická, Praha III., Strakova Akademie, telefon 651-60.

LITERATURA.

Novinky z Hlučína. Právě byly rozeslány 3 nejnovejší brožury sbírky Životem č. 268 »Proti rudému nebezpečí« (napsal Fr. Svoboda), č. 269 »Bůh — můj přítel«, (napsal P. Hock), pojednává o nejvyšším stupni lásky Boží k nám. Totiž o lásce přátelství. — Č. 270 »Katolický skaut« (napsal Dr. Martinovský), poučuje především rodiče o významu skautského života pro výchovu naší mládeže. Každá brožurka má vkusnou pestrou obálku, a přec je cena jen 50 hal. — Exerciční dům vydal též pro měsíc květen příručku »Májové pobožnosti«.

Nejdůležitější podnik hlučinský je vydání **levných mešních textů**. Právě vyšel: **Mešní řád** (cena Kč 1.—) a texty neděle 3—10 po sv. Duchu) sešit 7., cena 50 hal.) — Texty všech nedělí a zasvěcených svátků budou státi dohromady jen Kč 5.—.

Nová sbírka Vlčkových básní. V těchto dnech vyjde nová sbírka básní našeho příspívatele Karla E. Vlčka pod názvem »Údery kladiva«. Sbírkou básní, jež hodí se k různým slavnostním příležitostem, akademím atd. vše doporučujeme.

ČINNOST LAICKÉHO APOŠTOLÁTU TŘETÍHO ŘÁDU SV. FRANTIŠKA V ROCE 1936.

Secke smírná:	r. 1936	r. 1935
Bratří a sestry přivedli a připravili		
ke křtu svatému: nemluvnát	54	(44)
ke křtu svatému dospělých	196	(146)
k zaopatření nemocných	365	(277)
k návratu do Církvě svaté osob	267	(313)
k sanaci sňatku párů	51	(54)
k sv. svátostem po mnoha letech osob	204	(254)

Vyučování náboženství:

se konalo v	3.036 hod.	(2.986)
Úklidu kostelů věnováno	6.637 hod.	(4.986)
K první svaté zpovědi připraveno osob	310	
K prvnímu sv. přijímání připraveno osob	312	
Cest pro obstarání dokladů vykonáno	1.979	
Náboženského tisku osobně rozdáno:		
Časopisu »Neděle«	141.300	
Časopisu »Posel pravdy«	245.979	
Brožurek »Životem«	9.815	
Různého náboženského tisku	62.735 kusů	
Celkem	459.829 kusů	(295.462)

Nocní adoraci smírnou koná 298 bratří a sester.

Z toho adoruje: 175 terciářů 1 hodinu měsíčně, 12 terciářů 1 hodinu čtrnáctidenně, 107 terciářů 1 hodinu týdně, 4 terciáři 1 hodinu denně, takže každého dne od 9 hod. večer do 5 hod. ráno po celý rok smíruje několik členů Třetího řádu Srdce Spasitelova.

Apoštolát spravuje 1 kostel a 7 kapli.

Duchovních třídní konali bratří a sestry 13, a to pro ženy díky a děti.

Třídní **exercicie** připravily sestry 4, pro muže a ženy. Průměrná účast 25 osob.

Přednášek (obyč. se světelnými obrazy) předneseno 159 (52). Opatřeny 4 nové zonoskopy, 1 skioptikon, 10 diapásků, takže

Apoštolát celkem vlastní 1 malý kinostroj, 1 epidiaskop, 1 skiop-
tikon, 14 zonoskopů, 75 diapásků.

Náboženských knih bylo prodáno za více než 28.000 Kč.

Apoštolát vydal, byv pověřen exklusivním fotografem Turin-
ského pohřebního plátna G. Enriem, 50.000 hiubotiskových o-
brázků hlavy Spasitelovy z téhož plátna.

Sekce ošetřovací:	r. 1936	r. 1935
Sestry ošetřily osob	2.251	(2.175)
z toho mužů	291	(252)
žen	1.763	(1.770)
dětí	197	153)

Ošetřování věnováno:		
denních hodin	44.563	(43.019)
nočních hodin	22.129	(24.711)
cest k lékaři	4.178	(6.109)
do ústavu dáno osob	36	(84)
zemřelo osob	235	(194)
Ošetřovatel, kursů konáno 7- až 10denních	17	
posluchačů se zúčastnilo	907	
jednotlivých přednášek konáno	27	
jichž se zúčastnilo osob	420	

Sekce výchovná:		
Besídkových skupin bylo ve Velké Praze		14
Besídkových skupin bylo na venkově		44
celkem		58

Dětí v nich bylo	2254	
Besídkám věnováno hodin	5833	
Útulků bylo	10	
Dětí v nich bylo	234	
Hodin opatrovacích	13703	

Sekce pořádala v Praze pravidelně čtrnáctidenní schůze, jež
pracovaly pro všechny stanice. — Pražské besídky vedou vět-
šinou sestry z ochoty.

Besídky byly trvale v těchto místech: Praha II. Nové Město,
Praha VI. Vyšehrad, Strahov, Praha IX. Vysočany, Praha XI.
Viktorka, Praha XIII. Strašnice, Praha XIV. Záběhlice, Praha
XIV. Slatiny, Praha XIV. Spořilov, Praha XVI. Smíchov, Praha
XVIII. Liboc, Praha XIX. Vokovice, Horoměřice, Suchdol, Nové
Lesy u Dvora Král., Verdek, Strakonice, Doksany, Domašín,
Stará Boleslav, Brandýs, Drásky, Křenek, Kostelec nad Labem,
Březnice, Bor, Drahenice, Podčáplý, Poříčí, Hronov, Průhonice,
Čestlice, Křeslice, Dvůr Králové, Vorlech, České Budějovice,
Čtyři Dvory, Velké Hamry, Holohlavy, Smiřice, Černožice, Kro-
čehlavy, Dobroměřice u Loun, Krupín u Nasavrck, Hostomice,
Běstín, Hradec Králové, Kbely, Litomyšl, Cerekvice, Člupěk,
Osílk, Louny, Nasavrky, Plzeň, Police nad Metují, Pěkov u Po-
lice, Příbram.

Útulky: Březnice, Čtyři Dvory, Velké Hamry, Holohlavy,
Hostomice, Kbely, Nasavrky, Police nad Metují, Velké Poříčí
nad Metují, Ždírec, sirotčinec,

Sekce sociální:	r. 1936	r. 1935
Bylo nám umožněno rozdati:		
obědů a večeří	6.306	(18.943)
snídaní a svačin	3.153	(2.227)
polévek	47.478	(39.765)
mléka litrů	1.639	(1.499)
bochníků chleba	4.813	(6.027)
housek	3.909	
masa a tuků	397 kg	(533)
zeleniny a ovoce	2.155 kg	(2.134)
brambor	21.681 kg	(17.749)
žita	1.514 kg	(1.541)
cukru	905 kg	(523)
mouky	17.569 kg	(2.191)
kávy a cikorky balíčků	549	(241)
vařiv (krupice, rýže atd.)	2.167 kg	(3.419)
těstovin	16 kg	
luštěnin	672 kg	(534)
vajec kusů	958	(2.782)
mýdla a sody	950 kg	
paliva (uhlí a dříví)	20.391 kg	(33.229)
prádlá kusů	3.514	(3.361)
šatstva kusů	1.348	(2.393)
obuvi párů	816	(924)
nábytku kusů	840	(136)
vánoček a koled	480	(383)
Vyšetřeno případů (v Praze)	1.401	(1.469)
V Ústředí bylo návštěv	5.124	
Návštěv u chudých	5.087	
Peněžitých podpor z vlastních prostředků	28.348 Kč	(44.481)
Od Svazu charity rozdáno:		
balíků potravin v ceně 10—25 Kč	135 kusů	
Od spolku sv. Vincence rozdáno potravin za	297 Kč	

Laický Apoštolát Třetího řádu sv. Františka prosí snažně, aby
jeho šlechtní příznivci pamatovali peněžitými příspěvky na
tisk pro chudé a konvertity, které sestry pravidelně navš-
tívají a mohou jim tudíž osobně dodávat Nedělní, Posla pravdy,

brožurky Životem a j. Tímto způsobem se lidé sami nábožensky
vzdělávají a vracejí se do Církve katol. Příspěvky rače laskavě
zasílají do Ústředí Třetího řádu sv. Františka Praha III., Jung-
mannovo nám. 20. Předem vzdáváme upřímně Pán Bůh zaplat!

ZE ŽIVOTA NAŠICH AMERICKÝCH KRAJANŮ.

Katolický rozglas americký vysílá 18. dubna přednášku F. H.
Seidla o významu čl. autorů K. Čapka a Dr. J. Durycha v sou-
dobém písemnictví.

Američtí krajané z Chicaga přijedou do Č. S. R. Výprava od-
jíždí 14. V z New Yorku a zdrží se v Praze až do 30. září t. r.

Z VATIKÁNU.

Dne 25. dubna zúčastnil se Sv. Otec slavnostního sezení po-
sváté Kongregace obrádů, kde byl předčítán dekret, uznávající
dva zázraky v beatifikačním procesu blah. Ondřeje Boboly z řá-
du Továr. Ježíšova, umučeného v roce 1657 a blahoslaveného
Sv. Otcem Piem IX. v r. 1853.

Sv. Otec projevil přání, aby o májových pobožnostech modlili
se věřící za církev a katolíky v Německu.

Na ukončení světové výstavy kat. tisku bude uspořádán cyklus
přednášek na téma: Dějiny a význam kat. tisku v přítomnosti
pro jednotlivé země.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Rusko. Letošní pravoslavné velikonce popisuje moskevský
korespondent »Tempu« následovně: Přeplněné kostely, které
nemohly pojmuti všechny ty, kdož chtěli býti přítomni veliko-
noční Bohoslužbě, žehnání velikonocní paschy, vše jak obvykle
bývalo. Úřady nijak nezakročovaly. Tento vzrůst náboženského
žítva pozoroval korespondent již o pravoslavném novém roce,
což se ve zvýšené míře projevilo o velikonocích. Časopisy vě-
novaly tomuto zjevu řadu článků, v nichž se projevuje znepo-
kojení nad pokroky náboženské vědomí a konstatuje fiasko bez-
božnické propagandy.

Protináboženská propaganda rozvířila se opět o pravoslavných
velikonocích (2. května). V Tomsku konali bezbožníci průvod,
v němž kráčeli herci městského divadla, oblečení za Krista a
apostoly, ozbrojeni pouze revolvery a ručními granáty. Před
skupinou nesen byl nápis: Náš vjezd ne do Jeruzalema, ale Ma-
dridu. — V Kijevě dětská organizace t. zv. pionýrů vyzvala mlá-
dež, aby se co nejrhodněji postavili proti velikonocním zvy-
kům: děti měly rodičům vysvětliti, že největším nepřítelem so-
větské světové revoluce je církev. Jinde konala mládež v noci
na Bílou sobotu poplachové a vojenské cvičení. Časopisy po-
znamenávají, že v Moskvě a Petrohradě nebylo rušivých mo-
mentů, patrně s ohledem na četné zahraniční novináře, za to
na venkově rozvířilo se běsmění protináboženské v plné síle.
Státní pekárny nesměly péci k svátkům obvyklé »kuliče« a
paschy«. Na přestupek byly tresty 6 měsíců vězení nebo 1000
rublů pokuty.

Nejstarší klášter ruský ve Vydubeci u Kyjeva, vybudovaný r.
1070 bude sbourán. Vedle kláštera stojící kostel sv. Jana, po-
cházející z 11. století, byl nedávno přeměněn na zotavovnu pro
zahraniční komunisty. Rovněž kostel sv. Cyrila a Methoda
v Marinopoli bude sbourán.

Stalin poslal moskevským pionýrům (mládež od 8—12 let) dopis,
kde praví, že boj o ústavu vyžaduje, aby každé dítě vědělo, co
sovětská ústava znamená. »Musíte hledět na to, aby Vás ne-
ovlivňovalo nic cizího, zvláště náboženství. Musíte býti všichni
bezbožníci. Jen bezbožník je pravý revolucionář a komunista.
Kdo z vás myslí na Boha, je zrádcem revoluce a komunistické
diktatury. Já sám jsem bezbožníkem a poznal jsem, že komu-
nismus a atheismus jsou stupně, vedoucí k pravému socialismu«.

Vyburcováno útoky »Izvěstije« a »Pravdy« na nečinnost komu-
nistické mládeže vydalo centrální komité tato nařízení:

- 1.) Doba od 1. května do 31. července je obdobím nové propa-
gandy;
- 2.) Komunistická mládež získá v této době nových 200.000 čle-
nů bezbožníků obojího pohlaví;
- 3.) Ti z mládeže, kdož se zvlášť vynikajícím způsobem zúčastní
práce, budou beze zkoušek přijati do vyšších škol a vzdělá-
vání na státní útraty;
- 4.) Budoucích 200.000 nových členů stane se pionýry pro čin-
nost mezi dětmi, které nejsou dosud bezbožníky.
- 5.) Noví členové zavazují se k účasti na zvláštních kursech pro
agitátory.

K uskutečnění těchto cílů povolil Svaz 800 tisíc rublů.

Nejen bezbožnický vlak, ale i parník se jménem »Bezbožník«
budou míti v Rusku. Posádka lodí budou sami bezbožníci, zvlá-
ště pro svěř. úko. školení. Parník má sloužiti zahraniční propa-
gandě. Na palubě lodi bude stálá výstava bezbožnické litera-
tury. Loď popluje pod sovětskou vlajkou; stavební náklady jsou
rozpočteny na 1,8 mil. rublů. Vláda přý dosud plán neschválila,
ježto se obává konfliktů v zahraničních přístavech.

Církevní obřady při pohřbech jsou na hřbitově podle nejnovějšího výnosu dovoleny jen tehdy, když tak zesnulý výslovně určil v závěti. Písemný doklad o tom nutno předložit. Kde není možno tak učiniti, má policie nařizeno vykázati kněze od hrobu.

V různých místech na Bílé Rusi došlo k nepokojům mezi komunistickými a ortodoxními židy. Musila zakročiti i policie, ježto ortodoxní židé chtěli svoji mládež násilím dostat i o velikonočních do synagogy. Židovská mládež je většinou komunistická a ve službách bezbožníků. V Borisově byl nalezen mrtev mladý žid komsomolec Levin, vedoucí osobnost bezbožníků v tomto městě. Před časem nařkl několik starých židů, že zřídili ve městě tajný ústav na výchovu rabinů.

Ze víra v Rusku žije i přes různá a neustálá pronásledování, dokazují zprávy z Rigy. Moskevské listy měly nedávno zprávu, že do Erišanu dochází v poslední době mnoho sedláků se ženami, aby přijali požehnaní arménského metropolitů, který tu žije ve vyhnanství. Přináší s sebou nejen potraviny, ale i peníze, zlato a diamanty pro kostel. Mezi sedláky převládají jinoši. Ve Vladivostoku mnoho cizinců, kteří dříve byli bez vyznání, přestoupilo na pravoslaví a nyní chodí pravidelně do kostelů. Noviny označily tyto věřící za udržovatele světového imperialismu. Jak to vyhlíží na venkově, prozrazuje referát sekretáře komunistické mládeže, v němž praví: »Na venkově pravoslavné kněžstvo zdanlivě se přizpůsobilo sovětům, zmocnilo se však mládeže, ježto má lepší vzdělání než státní úřednictvo. Popové mluví s nadšením o pétiletce, chválí novou ústavu a chtějí býti nositeli státní myšlenky.«

Zabavení propagačních plakátů bezbožnických policií dožadovala se nedávno »Komsomolskaja Pravda« uvádějí, že buď jen výsměch. List žádá, aby protináboženská propaganda byla vedena »chytře a rafinovaně« a aby úřadysamy zorganizovaly postupy proti náboženskému kultu.

Drobnosti z Ruska. Na Ukrajině je pozorovati zesílení náboženského života. Sedláci se dožadují důrazně otevření kostelů. Skupina sedláků kolchozu »Krasnaja Sarja« žádala úřady, zda by mohli zajet do Říma k Sv. Otci, anebo zda z ciziny mohli by si objednat jeho obrazy.

Šéf rudé armády Gamarnik vydal rozkaz, kterým je vojákům co nejpřísněji zakázáno vkročiti v uniforem do kostela anebo zúčastniti se náboženských obřadů a zvyků.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie; Dvoji loket. V dolní sněmovně odpovídal lord Cranborne v zastoupení ministra zahraničí na dotaz, proč nebylo dovoleno odejeti redaktoru katol. listu »The Universe« kapitánu Pitt-Riversovi do území obsazeného národní armádou španělskou. Zákaz byl odůvodňován tím, že nešlo v tomto případě o zájezd ani obchodní, ani poslání výslovně žurnalistické. Lord Cranborne uvedl v odpovědi, že případ nechá znovu vyšetřiti. Četní konservativní poslanci poukázali v debatě na to, že pro zájezd do národního Španělska jsou přísnější podmínky, než do rudého území. Bylo také upozorněno na to, že různé humanitní misse do Valencie nejsou nic jiného než zástěrou politické propagandy.

Na komunistickou propagandu v Anglii vydává Rusko ročně nejméně 2 milióny liber šterl., což se rovná 42 miliónům franků. Sdílel tak na výročním shromáždění ženského katol. svazu Msgr. Mostyn, arcibiskup z Cardiffu.

Sovětskému vyslanectví, v jehož čele stojí Litvinov, zakázal generální sekretariát komunistické strany jakoukoliv účast na náboženských obřadech při královské korunovaci.

Tisková neděle v církevní provincii Birmingham je ohlášena na neděli 23. května. Význam tisku bude zdůrazněn v kázáních, přednáškách, propagační na shromážděních a uspořádáním tiskových výstav.

Také Skotsko se brání komunismu. Již loňského roku rozhodli biskupové, aby v obranném boji bylo použito stejných prostředků, kterými pracují komunisté, totiž letáků, které stručně a srozumitelně osvětlují podstatu a cíle komunismu. V zimním období bylo těchto letáků rozšířeno přes 8 miliónů exemplářů.

Belgie; Proces »Svaté krve« za ohromné účasti konalo se 4. května v Bruggách. Byli přítomni členové královské rodiny, diplomatický sbor a úřady státní i vojenské.

Francie; Nadšený hold kardinálu Verdierovi uspořádalo 5 tisíc katol. mužů v sále Wagram v Paříži. Kardinál poděkoval a projevil současně důvěru v budoucnost Francie, povzbudiv přítomné k vytrvalosti. Rovněž přítomnému generálové de Castelnau byly uspořádány veliké ovace. Kardinál-arcibiskup vyzval na to přítomné, aby plnili nejen náboženské povinnosti, ale jako katolíci uplatňovali se všude a plně i ve společnosti.

X. kongres dělnické mládeže katolické, t. zv. Jocišťů, bude konán v Paříži 18. července. Je dosud přihlášeno 60 tisíc účastníků, které doveze 30 zvláštních vlaků. Jen z Belgie přijede na 6000 kongresistů, vedle početných delegací z Evropy i ze zámoří.

Námořní apoštolát, spolek to, který pečuje o náboženskou a tě-

lesnou potřebu katol. námořníků, má již domy ve všech větších přístavech. Nyní byla zřízena odbočka i v Římě a v Rejkjavíku na Islandě.

Kniha »Život Ježíšův« od François Mauriac, člena francouzské akademie, byla nedávno přeložena do němčiny a italštiny. Zejména v Itálii vzbudila kniha tato velikou pozornost. Na rozdíl od nevěrce Reuana, přidružuje se Mauriac ve svém díle evangelia, nedotýká se nikterak Kristova Božství.

Od roku 1913 je v Paříži katolická misie španělská, obstarávající duchovní správu nejen Španělů, ale i Jihoameričanů. Nedávno podalo rudé vyslanectví španělské žalobu, aby misie byla z domu vykázána. Žaloba byla však po provedeném důkazu pravdy zamítnuta s odůvodněním, že budova patří jak španělskému státu, tak i exkráli Alfonsu XIII., zakladateli misie.

Holandsko; 19. mezinárodní kongres katol. esperantistů bude konán v Haagu ve dnech 1.—5. srpna. Bude vzpomenu též 50leté výročí vzniku esperanta.

Ve františkánském klášteře klášteře sv. Ludvíka v Holandsku, poblíže německých hranic, měla se konati církevní slavnost, k níž byl pozván i světicí biskup z Aach Msgr. Sträter. Když v den slavnosti chtěl biskup překročiti hranice Německa, byl zadržen německým celníkem, který prohlásil, že musí u něho vykonati tělesnou prohlídku, než překročí hranice. Biskup protestoval proti tomuto snižujícímu jednání, zvláště když ostatní cestující mohli hranice nerušeně přejíti. Biskup odřeknuv účast, vrátil se potom do Aachen. Postup úředníka zanechal v Holandsku velmi špatný dojem.

Irsko; Ku královské korunovaci anglické byl na přímý pokyn krále Jiřího VI. pozván kardinál Mc Roy, arcibiskup z Armagh a primas irský.

Nová irská ústava, navržená De Valerou, obsahuje i ustanovení, týkající se náboženství, rodiny a výchovy. Ústavní listina začíná slovy: »Ve jménu Nejsvětější Trojice, od Níž pochází veskerá autorita a k Níž, jako nejvyššímu a poslednímu cíli musí směřovati všechna jednání lidí i státu: my, národ irský, pokorně vědomi svých povinností vůči našemu Božskému Pánu Ježíši Kristu, který byl s našimi otci po všechna staletí zkoušek; ve věčné vzpomínce na hrdinný a neumdlévající boj za neodvislost našeho národa; ve snaze pečovati moudře, spravedlivě a ve vzájemné lásce o obecné blaho, aby byla zajištěna úcta a svoboda jednotlivce, vybudován pravý sociální řád, obnovená jednota země a svornost, přijímáme, prohlásujeme a dáváme si následující ústavu.

Ohledně náboženství stanoví § 45. ústavy: Všechny veřejné projevy kultu náboženského musí směřovati k chvále Všemohoucího Boha; jméno Boží bude stát míti v úctě a rovněž ctíti i náboženství. Stát uznává zvláštní postavení svatě katolické a apoštolské Církve jako ochránkyně víry, k níž se hlásí většina obyvatelstva státu irského. Rovněž uznává stát irskou církev (anglikány), presbyteránskou, církev irskou a metodistickou církev anglickou, dále náboženskou společností přátel (t. zv. kvakeři), židovské obce a ostatní náboženská vyznání, která jsou v Irsku v době vydání tohoto zákona. Svoboda svědomí a svobodné vykonávání náboženského kultu jsou v ústavě zaručeny. Stát nebude hmotně podporovati žádné náboženství, rovněž nebude činiti zvláštních opatření z důvodů náboženského přesvědčení, vyznání nebo stavu. Nebude též činiti rozdílu, pokud jde o peněžní podporu škol různých vyznání; každé dítě bude povinno navštěvovati hodiny náboženství, podle vyznání. Každé náboženské vyznání spravuje se samo, může míti majetek, přijímatí odkazy, tento majetek spravovati a vydržovati ústavy s účelem náboženským a dobročinným. Vylvlastniti majetek náboženských společností, nebo ústavů možno jen pro nutné účely všeobecného blaha a jen proti zaplacení odškodného. Ohledně rodiny stanoví ústava toto: Stát uznává rodinu za přirozenou a základní jednotku společnosti a zavazuje se jí proto chrániti. Stát bude také pečovati o to, aby matky nebyly nuceny výdělečně pracovati, pokud by toho nevyžadovala nezbytná snad nutnost. Stát bude chrániti manželství proti všem útokům a nepřipustí nikdy nějakého zákona, který by umožňoval rozvod. Nikdo, kdo podle občanských zákonů jiného státu byl rozveden, nemůže v Irsku uzavřiti platný sňatek, pokud žije druhý manžel.

O výchově má ústava tato ustanovení: Stát uznává, že rodina je první a přirozenou výchovnou institucí dítěte. Rodiče mají volnost vychovávatí dítky doma, či ve školách soukromých a nebo státních, anebo státem uznaných. Stát nesmí rodiče nutiti, aby posílali děti do státních či jiných státem označených škol. Stát bude vyžadovati, aby dětem dostalo se určitého stupně vzdělání. Náklady obecného školství nese stát. Kdyby rodiče nemohli dostáti v mimořádných případech povinností vůči dětem, převezme je stát.

Italie; Nález španělské sochy Matky Boží na italském pobřeží. Na břehu zálivu Oristano našel před několika dny jistý rybář zohavenou a částečně ohořelou sošku Matky Boží, kterou znalci umění označili za dílo španělského umění z 15. století. Soška byla předána arciknězi kostela S. Vero Milis, kam byla

KATOLÍK

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“

Vychází čtrnáctidenně

Roč. II. [XIX.] Květen 1937

číslo **11**

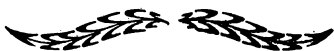
Jubileum Sv. Otce Pia XI.

31. května bude nejen svět katolický, ale i všechen vzdělaný svět vůbec vzpomínati životního jubilea Sv. Otce Pia XI., slavně panujícího na stolci Petrově již patnácte let. 80. narozeniny Sv. Otce budou příležitostí vhodnou k tomu, aby vznešenému Veleknězi vzdaly hold oddanosti a lásky stamilionové zástupy katolických křesťanů na celém světě, ale aby také vzdali mu hold úcty všichni, kdož ve zmatku dnešních dnů neztratili ještě úctu k duchu. Neboť osobnost Pia XI. patří již dnes celému vzdělanému světu a jest již dnes osobností historickou, kterou Prozřetelnost poslala světu v dobách, jež mnozí charakterisují jako rozmezí dějin. A jen tomu nadpřirozenému poslání lze přičísti tu ohromnou energii, prozíravost a sílu myšlenek, jež rozlévají se z Říma do všech dílů světa a kterým se podivuje celý svět.

Málo jest papežů v dějinách Církve, kteří by tak pronikavým způsobem a do tolika oborů lidské činnosti zasáhli, jako jest slavně panující papež Pius XI. Bylo by obtížno vypočítavati všechny projevy Jeho Svatości Pia XI. od počátku Jeho pontifikátu až do dnešní doby. Vzpomínáme s úctou a vděčností milostí dvou »milostivých let«, Jeho apoštolských slov o katolické mládeži, Jeho starostlivosti o zdárnou její výchovu, vzpomínáme Jeho péče o povznesení duchovního života exercičním hnutím, prohloubení studia tomistické filosofie i pozdvižení úcty ke stavu kněžskému. My Slované se srdcem neméně vděčným vzpomínáme

i Jeho lásky k myšlence unionismu, které věnováno bylo několik Jeho encyklik a my zvláště v národě československém pak, Jeho nadšeného listu o Svatém Václavu i Jeho pochopení pro snahy o svatořečení blahoslavené Anežky České. Zlatým písmem zapsal se do našich srdcí a viditelným znamením Jeho lásky k nám jest krásný palác obnovené České koleje v Římě, zbudovaný za Jeho pomoci.

Papež mládeže, papež slovanský, papež misijní, papež sociální, to všechno jsou přídomečky, jimiž panování Pia XI. bude označovati historie. Ale největší Jeho slávou zůstane Jeho největší láska — Katolická akce. Ta stala se novou etapou v dějinách Církve, neboť laikové povýšení byli Katolickou akcí do hierarchického řádu, jemuž svěřeno uskutečňování království Kristova. Nedovedeme stále ještě dosti doceniti význam ustanovení Katolické akce, její prospěšnost, její životní nutnost. Katolická akce korunuje celé životní dílo Svatého Otce, jež samo o sobě jest Katolickou akcí, ať Pius XI. pracoval na počátku své kněžské dráhy v duchovní správě, či později jako profesor, bibliotekář Vatikánské knihovny, papežský nuncius, arcibiskup, kardinál i nástupce na Stolci Sv. Petra. Příklad tak vznešený jest příkazem k následování. A proto nejlépe oslavíme jubileum Svatého Otce Pia XI. když budeme pokračovati v díle, ke kterému nás povolal a když přičiníme se, aby požehnání Katolické akce rozlilo se v plné své síle po naší vlasti.

Katolictví hrází proti bolševismu a nacismu.

Světový sjezd volnomyšlenkářských bezbožníků nedávno zahájený v Moskvě za předsednictví Stalina a za přítomnosti všech ministrů-komisařů znovu dokumentoval, že bezbožnictví tvoří onu hlizu, ze které komunismus vyrůstá. Teprve člověk o víru v Boha oloupený je přizpůsoben státí se vyznavačem učení o krveláčné nenávisti.

Po zničení blahobyti a vyvraždění milionů lidí v Rusku, obrátil se do celého světa, aby všude tam, kde půda nevěrecko-liberálním tiskem je připravena, rozpoutal krvavé boje třídní války mezi národy, rozvrátil pořádek a křesťanský řád. Všude barbarsky ničí duchovní hodnoty tisícileté civilizace, vnáší do všech vrstev, aby nemilosrdně vyrvál člověku lásku k Bohu, lásku k bližnímu, lásku k práci, lásku dětí k rodičům a rodičů k dětem. Jako pravý ďábelský výpodek lži, zla a ohavnosti ničí v národě lásku k pravdě, dobrou a krásu; pořádek mění v nepořádky, užitek v bídu a zebrotu.

To nejstrašnější, co by mělo konečně i náš národ vyburcovat radikálně se vypořádati s touto nákazou, nejsou zničené kostely a památky v zemích, kde bolševism již otevřeně řádí, ale neštěstí, že mezi oběťmi této epidemie u nás nacházíme již lidi vzdělané a zaujímavější vynikající místa ve výchovně-kulturních institucích národa, intelektuály, kteří ku svému ospravedlnění nemohou poukazovat na sociální nespravedlivost a nynější hospodářskou mizerii. Toto dokazuje, že národ náš bolševictvím ohrožen je a dokud bude u nás trpěno podryvatí viru v Boha a ve školách, na jevištích a v biografích hanobití náboženství většiny národa a jeho kněze, dotud u nás bolševické nebezpečí bude a o opaku nás prázdná slova nepřesvědčí.

Zkuste doporučit v jakémkoli shromáždění, kde se rokuje o politické, mravní a hospodářské bídě dneška, navrhnouti řešení podle Kristových zásad, obsažených v encyklikách posledních Svätých Otců! Se všech stran se na vás vyřítí tisk a křik jerusalémských fariseů před 2000 lety: »Nechceme, aby Tento nad námi vládnul.« — »Nechceme Krista, Toho znovu ukřížujte.« — »Ne Toho osvobodíte. Chceme Barabáš!« A Barabáš je právě ten zloděj a krvežiznivý vrah dnešní nevěrečné společnosti. Bolševismus, jehož podstatou je absolutní materialismus, který zná jen hmotu v pohybu, vylučuje náboženství, Boha, popírá nesmrtnou duši, nadpřirozený život, upírá člověku svobodu vůli. Nic není, praví, než hmoty v stále evoluci, bez určitých zákonů. Právě tento protináboženský charakter je pravou podstatou komunismu a netoliko zjevem, doprovázejícím komunism. V každém slově a činu Karla Marxe a jeho následovníků se zračila nenávist k náboženství a jeho učení se stalo evangeliem komunismu. Lenin již jako mladík si strhl křížek z krku a vyhlásil náboženství boj na život a na smrt. Nazval je opiem lidstva, špatnou kořalkou, ve které otroci kapitalismu utápějí svoji lidskou důstojnost. Stalinova řeč k návrhu nové konstituce SSSR, kterou nedávno přednesl na osmém mimořádném kongresu Sovětského Svazu, zjevně potvrzuje tuto podstatu ruského komunismu a jeho cíl, zničení křesťanské civilizace.

K stejnému cíli pracuje dnes bolševismus z prava, novopohanský rasismus, který je nebezpečím nemenším. Jeho podstata a cíl jsou obdobné: zničení křesťanské kultury, nastolení pohanského nacismu. Metoda stejná: lži, potlačení svobod, teror, nenávist. Afinitu jeho s bolševismem z leva dokumentoval jeho hlasatel, dnes ministr propagandy třetí říše Goebbels, ve svém článku, uveřejněném 14. listopadu 1925 v časopise Völkischer Beobachter. Práví v něm k mladým komunistům: »Nemyslím vůbec spojovat se s hloupou a proľhanou buržoasií. Ruský bolševism není před blížkým pádem . . . Je jisto, že dnes je nucen s vlky vytí, aby potřel židovské kapitalisty západních zemí. Odtud zuřivá nenávist západu k Sovětskému Rusku . . . Je pravdou, že se potíráme, a niž bychom byli skutečnými nepřáteli. Tím tříštíme svoje síly a nedostihneme nikdy cíle. Snad naléhavá potřeba nás spojí. Vy mladí a já jsme exponenti nových generací. Nezapomeňte tohoto faktu. Buďte zdraví!«

A nejen stejná podstata, cíl a prostředky; také se stejně chytře a pěkně umí obě tato protikřesťanská hnutí prezentovat, aby nepolekala a získala měšťáky a intelektuály. Jedni blásají, že chtějí pomoci k vítězství nefalšovanému nacionalismu, druzí zase, že chtějí pomoci k vítězství nové sociální spravedlnosti! A tak bohužel mnozí, a i katolíci, se dají chytit na tyto vějíčky, které jen zakrývají pravé podstaty obou protikřesťanských a protidemokratických systémů

Tato bezbožnická pohanská náказа již nebezpečně hluboko pronikla mezi mládež a inteligenci našeho státu a všim právem naši biskupové vyzývají k obraně.

Kde je záchrana? Jak máme čelití zkáze? Nedávno ve svém projevu k španělským uprchlíkům Svätý Otec poukázal na jedinečný lék proti bolševismu: »Důsledně žítí podle křesťanských zásad, jak prikazuje a jak jim vyučuje katolická církev.« Je to jediný lék jak proti bolševismu z prava, tak i z leva. Nemíní se tím, a bylo by pošetilé, zahrnovatí také jiné prostřed-

ky, jako propagaci idejí politických, sociálních a hospodářských, jež dokazují škodlivost obou směrů; ani Svätý Otec nepochybuje, že jedním z neúčinnějších prostředků boje je dáti lidu politický řád, který by zaručoval spravedlnost všem; dáti lidu řád hospodářský, který by všem zajistil právo na práci a prostředky k slušnému životu; dáti lidu sociální řád, ve kterém by všichni spolupracovali k jednotícím zdravým ideálům. Velice se však mylí, kdo se domnívá, že toto stačí. Také nestačí opevnití hranice a k obraně vycvičití a vyzbrojití občany, třebaže i toto má být učiněno. Nutno též posilovatí demokratickou státní idejí; vychovatí občany k poslušnosti zákonů a autority. Dále nutno, aby všichni, kteří řídí stát a dávají mu zákony, žili vysoce mravním, vzorným životem a aby dávali ostatním příklad v obětavosti. Aby vládlí moudře a obezřetně a takovým způsobem lid naučili milovatí zvoleně, kteří mu vládnou.

Když toto vše je vykonáno, třeba poctivě uznatí, že nebyla ještě přiložena ruka k dílu hlavní obrany. Jen ten si může být jist, jež postavil pevnou hráz proti mravní zkáze nenávisti a rozkladu křesťanské civilizace, kdo proti materialistickým a pohanským učení postaví filosofický názor, velebící hodnoty duchovní a rovnost všech národů a těchto hodnot pak použije k vybudování společenského řádu. Takovým světovým názorem je křesťanství, jež učí jsoucností a nesmrtelností lidské duše a její svobodě, a jsoucností Boží; hlásá, že Bůh poskytuje lidem základní poznatky k dosažení svého cíle a dává k tomu nadpřirozené dary; že Bůh sám řídí svět a chce, aby všechny síly a ve všech národech spolupracovaly na uskutečnění Jeho Království spravedlnosti a lásky. Tento světový názor, nám nejen předkládá teoretická pravidla, ale dává i návod pro praktický život. Učí, jak na neznitelném podkladě svátosti manželství vytvořiti základní buňku společnosti, zdravou rodinu. Aby ukázalo reciprocity povinností a práv jednotlivce k státu, klade mezi ty, co vládnou a ty, co poslouchají, pojítka spravedlnosti a respektu vzájemných práv a povinností. Díky tomu jednotlivec vidí svoji vlastní sílu doplněnou a umocněnou ve státě a stát ví, že nic nesvede, nebude-li mítí občanů, kteří by povinností vůči státu považovali za přikázané Bohem. Toto je katolictví, jasné a rozhodné protiklad rozkladného materialistického bolševismu a novopohanství. Toto jest význam krátké věty, kterou Svätý Otec definoval neúčinnější lék proti komunistické nákazě.

Kristus je Pravda, Cesta a Život. Jakmile se lidstvo vrátí k Němu, zvitězí zase nad ideovým rozvratem. Záchrana našeho národa a cesta k jeho světlé a slavné budoucnosti spočívá jen ve víře v Krista. O národ nám jde. O konečné vítězství Cirkve nad oběma protikřesťanskými systémy nemáme obav, pamětlívi slov Kristových: »Nebojte se, Já jsem přemohl svět.« Já jsem s vámi až do konce světa. Skálu Petrovu nepřemohou brány pekelné.« A pod prapory Cirkve se zhroutily veliké říše pohanské. Kolik mocných států již zaniklo! Kolik systémů, zákonů, teorií, institucí padlo! A Cirkve řízená Jeho náměstký stojí! Tři sta let jí 12 imperátorů všemocných pronásledovalo a tisíce katů při tom prolilo krev 14ti milionů jejich synů. Kolik bojů prodělala s barbary, s korupci, s kacíři a falešnými proroky. A Cirkve stojí. Triumfovala nad Mohamedem, nad německými císaři, Jindřichem VIII., Luterelem, Kalvinem, kteří proti ní rozpoutali všechny podlé vášně lidské pýchy a nepravosti. Očištěna, zvytěžila a oděla se vždy novou slávou. Není pochyby, že zvitězí i dnes, Pochopí to i lidstvo a rozhodne se dobrovolným návratem k Pánu pokoje ušetřiti a zkrátiti si tolik utrpení, které mu všude protikřesťanské systémy připravují?

Zde přicházíme k povinnostem každého věřícího katolíka dnešní doby: Z lásky k Bohu, bližnímu a k národu má každý apoštolicky ve svém prostředí a ze všech sil pracovatí k ukřácení těchto těžkých dnů navštívení lidstva utrpením a k přiblížení dne vítězství. Do boje nám zde svatá naše matka Cirkve poskytuje zbraň duchovní v modlitbě a sv. požehnání a zbraň praktickou v katolické akci. Za patrona a vzor pravého Božího bojovníka nám klade svatého Františka Serafinského, největšího reformátora lidské společnosti a Cirkve, za jejíž velikost dal zcela sebe samého.

Také sv. František žil ve století podobnému dnešnímu mravní zkaženosti; také tehdy na Cirkve svatou se všech stran bylo útočeno a kromě toho jí hrozilo zhroucení pod tíhou vlastních chyb. Do tehdejší zvěsky materialistické společnosti, zpité nenávistí, proléváním krve a rozkošnictvím, skládající se z násilníků a utlačovaných, svatý František přinesl sladká slova lásky, svatou svobodu ducha a rozšířil v ní vznešený pojem bratrství a lásky křesťanské. Bez sociální vzpoury, ozbrojen toliko moudrostí kříže, podkopal základy a zhroutil pouta tyranské moci feudální. Pripěl k rozšíření svobod a práv lidu, čímž položil základ komunálnímu zřízení; zažehnal války a celému světu vdechl nového ducha lásky k Bohu a k bližnímu. Sám jediný vzal na sebe boj proti kacířství a proti všem nepřátelům Cirkve. Prošel bos celou Itálií, aby všude a všim hlásil: »Láska není milována«. Potom odejel do Egypta posilovat křesťany v boji s mo-

hamedány. Přichází do jejich tábora a těmto nevěřícím, i samému sultánovi, káže o lásce. A jeho chudí bosí následovníci, františkáni, naplnili celý svět láskou k Bohu a k bližnímu. Zvítězili nad kacíři, schismatiky, pohany; nad císaři i půlměsícem. Následujeme tedy sv. Otce Františka. Uposlechněme výzvy Svätého Otce a biskupů a vzhopme se do boje proti mravní zkáze v národě, šířené bezbožnickými pohanskými ideami. Národ náš neodvratně zahyne, bude-li oloupen o víru otců, která mu byla a vždy bude zdrojem převahy ducha a mravních hodnot. V těchto hodnotách tkví jeho dějinné poslání ve středu Evropy, na průsečnici pravých a levých bolševismů všech století.

—ek.

Čtete encykliky.

Odložíme-li opět poslední encykliky Sv. Otce Pia XI. netečně k ostatním, bude zle a bude hůř.

A zdá se, že tomu také bude: Již měsíc je máme přeloženy a vydány v češtině a ještě — či snad již? — se o nich nevl. Ví o nich několik jednotlivců, ale lid je neslyšel. A snad ani už neuslyší. A přece Sv. Otec v prvé encyklice »Divini Redemptoris« si stěžuje v 50. odstavci, že se vyskytli katoličtí zaměstnavatelé, »kteří si kdysi vynutili, že encyklika Quadragesimo Anno ani nebyla čtena v kostelích jim podléhajících.« A byla čtena ona encyklika i tato poslední v jiných kostelích??

Trneme-li hrůzou, jak beohledně a krvavě postupuje bezbožectví světem, měli bychom ještě více zetrnout, že ani katolíci neznají hlas Sv. Otce proti němu.

Všimněme si alespoň zde stěžejních vět, které obsahují jednak nauku, jednak povzbuzení a závazky této encykliky. Především je nutno energicky se zbavit slabošské domněnky, že nelze nic dělati. Sv. Otec v encyklice z r. 1931 praví: »V rukou našich jsou osudy světa!« Proto mají dnes bezbožníci vliv na všechny obory lidského života, že provádějí svoje programy. Proto jsme stále na ústupu, že jsme ukládali encykliky do knihoven nebo jich vůbec nečetli. Nejsou řídké hanebné případy, kdy řečník mluvil o encyklikách a bylo znáti, že jich ani nečetl.

Dále nutno poznamenati, abychom nedbali zdání, že politický komunismus upadá a že jest tedy jeho nebezpečí menší. Nejde o komunismus politický, nýbrž o komunismus bezbožecký a kulturní. Manželské nevěry, rozluky, vraždy, neúcta k autoritě, uvolnění zákonodárství, pudové výstřelky u mládeže, laická morálka ve výchově, lež a podvodny ve veřejném a politickém životě i v našich řadách, násilnictví jednotlivých osob, — to vše jsou zralé plody bolševismu, byt byly i v jiných politických neb ideových táborech. A jsou-li jeho stopy i mezi katolíky, pak to jest vítězství, byt i katolíci proti němu sebevíc mluvíli. Nejvyšší pravda jest ta, kterou umím říci sám sobě.

Všimněme si nyní prakticky důležitých vět encykliky:

Hned v úvodě konstatuje Sv. Otec hroznou skutečnost: »Celé národy jsou v nebezpečí, že upadnou v barbarství ještě horší než bylo to, ve kterém se brodila největší část lidstva při příchodu Vykupitele.« Již toto úvodní slovo musí vzbouřit celou naši pozornost, abychom s nehlubší vážností četli další vývody. Nemůžeme zde ovšem rozváděti zásady komunismu a Církve, jak jsou v encyklice vyloženy. Ty nutno prostudovati přímo z encykliky. Zde nám jde pouze o praktické pokyny, které z nich plynou.

Ke zvýšení této pozornosti zdůrazňuje Sv. Otec, že se nebezpečí »zhoršuje pod tlakem obratných agitátorů den ode dne.« Ohniska bezbožeckého šíření spatřuje Sv. Otec jednak v jakém si bludném mysticismu, který staví komunismus do světla vykupitelského a nahrazuje lidem náboženské zanicení. Druhým ohniskem jsou oslňující sliby, pod nimiž »velmi málo lidí dovedlo prohlédnouti pravou podstatu komunismu. Svobodomyšlné zásady, které pronikly hnilobou již dříve celý svět a které prakticky už pronikají i mnohé katolické pracovníky, užívající ve prospěch věci Kristovy i lži a slov nenáviselných, připravily a připravují komunismu cestu všude. Úžasná a chytrá propaganda, rovnající se svou silou přímo náboženskému zanicení, jest dalším ohniskem rozšíření bezbožectví. Konečně všeobecná vzpoura mlčením tisku jest výbornou kulisou, aby se mohl bezpečně a nepoznan zadržati do všech vrstev. Pro nás pak je velice důležité zdůraznění, že nikdy nesmíme věřiti jakýmkoliv libovím a laskavým slovům bezbožníků. Protože zásada pravdy a cti jest úplně prázdny slovem a nejvyšší vůdčí myšlenkou jest úspěch komunismu jakýmkoliv prostředkem, může se zakrývatí libovolně vhodným pláštěm. Proto praví Sv. Otec: »Na počátku se komunismus projevil, jak byl, v celé své zlotřilosti. Brzy však zpozoroval, že takovým způsobem si od sebe odpuzuje národy a proto změnil taktiku. Tak na př. vidouce všeobecnou touhu po míru, vůdcové komunismu předstírají, že jsou nejhorlivější stoupenci a šířitelé obecného hnutí pro světový mír. Ale současně štvou do občanské a třídní války, která prolévá řeky krve Podobně pod různými jmény, kte-

Karel E. Vlček:

Přijď

Čekám Tvůj příchod jak nejlepšího hosta.
Celý jsem v lásce a celý jsem Tvůj.
Vzdal jsem se rozkoší, hříchů je duše má prosta.
Svým dechem milostným, ji, Pane, poceluj!

Nenech mou náruč oddaně otevřenou,
nenech ji dlouho a marně čekat.
Čhtěl bych Tě sám za ruku si vésti,
do srdce sevřít a na věky tam nechat
v opojné závratí štěstí.

Nad všechnu radost krásnou a vytouženou
Tys s Duchem svatým vstoupil k nám.
Jak plamen největší, jak zář již mají světci.
Ten jas chci mít.

— Tys přišel —

Vše již mám,

víc nic už nechci

rá ani trochu nepřipominají komunismus, zakládají spolky a časopisy, které slouží jedině k tomu, aby svými ideami pronikly do prostředí, do kterých by se jinak nedostaly. Ba snaží se mnohdy i s nasazením všech sil věrolomně pronikati i do sdružení katolických a náboženských. Rovněž se někdy stává, že nevdávajíc se ani tečky svého programu, zvou katolíky, aby s nimi spolupracovali na poli tak zvaném humanitním a charitativním, navrhuje mnohdy i plány, které jsou zcela ve shodě s křesťanským duchem a naukou Církve. Jinde dále zacházejí v přetváře tak daleko, že namlouvají národům, že v zemích, kde křesťanství zapustilo více kořeny, nebo kde je vyšší vzdělání, bude komunismus míti ráz jiný, umírněnější, že nebude brániti náboženskému ctění Boha a bude dbáti svobody svědomí. Jsou dokonce i lidé, kteří, dovolávajíc se jistých změn, v poslední době zavedených v sovětském zákonodárství, vyvozuji z toho, že komunismus začíná poněkud opouštěti svůj programový boj proti Bohu.

Proti tomuto největšímu nebezpečí doby a dějin může účinně povstati pouze Církev a nemůže tomu býti jinak: Neboť jako komunismus jest hnutím všesvětovým, jest právě pouze Církev katolická jedinou všesvětovou duchovní mocí. Jako komunismus jest přímo ďábelským hnutím, tak stačí proti němu pouze Církev svou božskou a nadlidskou silou. Ovšem záleží také na věřících, jak se chopí Božího boje. Proto je »nejpotřebnější věcí napnouti všechny síly, aby aspoň vášnivostí, s jakou: synové tmy ve dne v noci pracují o svém šíření bezbožectví, svatě povzbudila ditky světla k stejné, ano ještě větší horlivosti pro čest velebnosti Boží.« A jak začítí?

Katoličtí mužové, přijměte vážně a opravdově každé slovo Sv. Otce:

»Hlavním záchranným prostředkem jest upřímná obnova soukromého i veřejného života podle zásad Evangelia u všech těch, kdo se honosí, že patří k ovčinci Kristovu.« Jest žalostné, že i katoličtí pracovníci přecházejí tuto první podmínku a dávají mnohdy i špatný příklad těžkými přestupky proti příkazům křesťanské víry, nedbají ducha pravdy, spravedlnosti a lásky, čistoty a střídmosti, takže Sv. Otec praví, že »i v zemích katolických je ještě mnoho těch, kde jsou katolíky skoro jen podle jména.«

Vzhledem k současným poměrům pak jest nutno, aby katolíci sami nepovažovali peníze a majetek za hlavní věc, nýbrž opravdu »cenili výše duchovní věci, než statky a radosti pozemské. Sv. Otec neváhá postaviti v hrozných dobách nenávisť katolíkům nejvyšší ideál křesťanské lásky, to jest, abychom milovali lidi jako své bratry, abychom obětovali za ně třeba i své statky, a kdyby bylo třeba, život.« Nesmíme omezovati svou lásku k bližnímu na ponížující almužnictví, nýbrž pracovati, aby se dělníkové dostalo vše, »co mu patří z důvodu spravedlnosti.« Katolíci nemůže ani zastávati mínění, ani sám se nesmi podle něho řídití, že majetek jest neomezeným vlastnictvím, neboť »je právě zvláštním rysem sociální spravedlnosti v y má h a ti na jednotlivých všechno, čeho je třeba pro obecné blaho.«

Druhou nutností jest stálá modlitba a pokání, které jsou nejúčinnějším prostředkem proti ďáblu a jeho činnosti, a proto jest nutno v kostelích co nejčastěji konati modlitby za blaho lidstva a překazení ďábelových úspěchů. I v to klademe obyčejně velice malý důraz, a ještě méně důvěry.

Jest nutno dále studovati poctivě sociální nauky Církve sv., abychom mohli věcně, nikoliv pouze novinářskými plochými frázemi zamezovati šíření zla. K tomu mají sloužiti »studijní kroužky, sociální týdny a dobře uspořádané přednáškové kursy, aby katolíci byli dobře vychováni pro spravedlivou práci sociální.«

K této práci volá Sv. Otec především kněze. Jak rozhodná jsou jeho slova všem kněžím: »Jděte, zvláště k chudým dělníkům, a vůbec, jděte k chudým, jak to velí učení Ježíšovo.« Zde se dostává radostného zadostiučinění všem horlivým kněžím, kteří nedbají slabošských výmluv, že nelze nic dělat, když praví Sv. Otec: »S otcovskou radostí sledujeme horlivé snahy tolika biskupů a kněží, kteří vymyšlejí a zkoušejí nové způsoby apoštolátu, které by lépe vyhovovaly moderním potřebám. Tak na př. jsme viděli a vidíme v Římě a v mnohých jiných hlavních městech, kde při vzniku nových kostelů ve čtvrtích na periferii se poněmáhlu tvoří horlivé křesťanské obce a kde dochází k opravdovým zázrakům obrácení mezi obyvatelstvem, které bylo dosud nábožensky nepřátelské jedině proto, že ho neznalo.«

A jako staví Sv. Otec za vzor, aby se došlo těchto výsledků, »zářivý příklad života Božího kněze, pokorného, chudého a nezištného«, tak i s evangelickou otevřeností praví, že »sprádnou měřítkem zvoucí a evanjelickým zvoncec znějícím (1 Kor., 13, 1) bude kněz lakotný, který ve všem hledá jen svůj zisk a výhody.« Jak důležité jest také slovo, že světský a řeholní kněz, spravující z povinnosti svého úřadu pozemské statky, má pamatovati, . . . že se musí ve zvláštní míře jevit jako bratr chudých.«

A jako vždy, tak i zde opět volá Sv. Otec ke Katolické akci. Každý pracovník v Katolické akci, i když pracuje v některé organizaci, na prvním místě musí býti apoštolem ve svém prostředí: dělník dělníkovi, úředník úředníkovi a pod. Tento apoštolát od muže k muži, od druhá k druhu, od hodiny k hodině jest nejlavnější a nejúčinnějším dílem pro šíření světla pravdy. Budou-li dělníci, úředníci a kteříkoliv zaměstnanci dobře poučeni o spravedlivém, moudrém a jedině možném učení víry o složení společnosti, budou tím neúčinnějšími apoštoly víry Kristovy, protože jedině oni vnikají tam, kam vůbec slovo pravdy nikdy by nevniklo.

Vedle toho jest však úkolem členů Katolické akce, v rozsáhlé míře šířiti slovem i skutkem učení obsažené ve veřejných listech papežských. Sem právě spadá úkol, aby papežské encykliky nebyly jen vydány a uloženy, nýbrž aby se dostaly co možná do nejširší vědomosti.

Velice vážné slovo obsahuje dalších několik řádek. Důrazně se dotýká oněch sobeckých náboženských spolků a sdružení, které nedbají papežských výzev a hledí stále jen na svůj vnitřní prospěch a sledují jen své úmysly. »S otcovskou láskou vybízíme je, aby se zasvětily velkému úkolu, jenž nyní předstihuje svou živelní důležitostí všechny ostatní úkoly.«

Stejně důležitá jest výzva, aby jednotlivé stavy, jako zemědělci, inženýři, lékaři, zaměstnavatelé a spisovatelé, muži i ženy, pracovali na záchranu víry Kristovy u svých kolegů. Vždyť právě oni mají stejným vzděláním, zájmy, životní úrovní, k nim nejbližší, nejlépe si rozumějí a nejlépe vystřihnou místa, kde lze vložití sítě pravdy křesťanské, kde vytrhnouti bolavý osten pochybnosti a nedorozumění. Katolíci inženýři, lékaři a pod. jsou jako transformátor, který přijímá od kněze nauku víry, ale v sobě jí přizpůsobí tak, aby jí podal svému kolegovi srozumitelně, což by kněz nemohl.

Důležité je upozornění, že se Katolická akce svými členy nesmí vyhýbat spolupráci na výstavbě lidské společnosti a že má obezřetně podle poměrů míti vliv na sociální a hospodářské zákonodárství.

Základním předpokladem k účinnosti této obrovské spolupráce katolíků jest ovšem jejich svornost! U katolíků by vše, co je dělí, mělo býti překlenuto a překonáno jednotou víry a lásky. Není-li tomu tak, jest to jen smutným důkazem, že jiné zájmy jsou jim nad Krista a nad věčnost, čili, že nejsou celými katolíky.

A Sv. Otec se obrací i k nekatolíkům a volá ke všem, »kdo ještě věří v Boha, a jest to převážná většina lidstva«, aby srdečně spolupracovali na odvrácení nebezpečí, ohrožujících všecko lidstvo. Jest to zajištění i pro katolíky důležitým upozorněním, aby zachovali nade vše ducha lásky ke každému a neodmítali štírlivě od spolupráce na obraně práv Kristových nikoho, kdo by tak chtěl upřímně činiti, — aniž by ovšem nějak směšovali svoje práce s jejich, porušující čistotu víry.

Velice důležité ač krátké jsou pokyny pro křesťanské vedení státu. Křesťanský stát má spolupracovati s Církví na budování křesťanské společnosti a potírání a maření plány komunis-

mu. Proto vlády států mají vynaložiti všechno úsilí, aby zabránily bezbožecké propagandě. Vždyť je to jediná záruka svědomí, která drží jakýkoliv zákon a žádná přísaha věrnosti nebude pevnou, nepřisáhá-li se ve jménu Boha živého, a žádná smlouva ani dohoda nebude platnou, kde padla veškerá víra v Boha (Encykl. Caritate Christi). To ovšem nemusí stát prováděti pouze přímo, nýbrž spíše budovati takové životní podmínky, aby nevedly ke komunismu. Proto mají zvláště zámožné vrstvy na vliv státu přijímatí na sebe břemena nutná pro život společnosti. Právě tak však má stát učiniti nezbytná opatření, aby se zarazilo rozmnožování majetku těch, kteří jim plývají na škodu bližních. Stát ať jest pamětliv své zodpovědnosti před Bohem a ať jedná obezřetně a střízlivě k obecnému blahu a svědomitě zachází s ohromnými fondy, které jsou plodem potu a práce milionů občanů. Státy se mají varovati onoho umělého tvoření překážek hospodářského života, které tvoří podezřívavé a nenávislné smýšlení mezi státy.

Sv. Otec nemluví pouze proti komunismu, nýbrž také s velikou láskou vybízí všechny svedené duše, které jsou již v komunistickém táboře, aby poslechy »hlasu Otce, který je miluje, a prosí Pána, aby je osvitil a odvedl od srážné cesty.«

Velikou akci katolické Církve proti světovému bezbožeckému komunismu staví Sv. Otec pod záštitu mocného ochránce Církve, sv. Josefa, který patřil ke třídě dělnické a zanechal vzor »Spravedlivého« pro všechny časy.

Učínme tyto encykliky předmětem rozprav a studií ve svých schůzkách a kroužcích, přijímejme jejich slova ne lidskou kritikou, ale spíše učelivou duší, pamatujíc, že jsou řečena s místa, které má největší rozhled a nejlubší základy.

F. Dr. Jan Ev. Urban OFM.

Dr. V. Janda:

S kým mají ve Španělsku sympatisovati českoslovenští katolíci?

Tato otázka byla předložena katolíkům v poslední době několikrát a zajímá je měrou nemcnší, jak patrně i z poznámek, které zaslal anonymní čtenář arcibiskupské konsistoři.

Odpovídáme na tuto otázku takto: Katolíci vůbec a proto i katolíci v ČSR. mají se na všechny události světové a tedy i na boj ve Španělsku, dívatí jen s hlediska víry, s hlediska udržení království Božího na zemi. Nemohou tudíž stavěti zájmy jiné nad zájmy království Božího a musí se modliti za to, aby Všemohoucí Ruka Jeho obnovila království Svě i ve Španělsku. Katolíci nemohou schvalovati z tohoto hlediska a proto ani sympatie projevovali nikomu, kdo pracuje o zničení tohoto království, kdo pálí, loupí a boří Boží stánky, kdo mučí a vraždí Boží služebníky kněze a Jeho přátele a vyznavače (věřící), nemohou za žádnou cenu jíti s těmi, kdo zřejmě a jako na výsměch celému světu přijímají nejen pomoc od bezbožnické internacionály, ale řídí se jí při vyhlazovací boji proti církvi katolické. Tisíce mučedníků, kněží a věřících, kteří položili dnes své životy vyznávajíc slavně Krista Krále, musí varovati všechny, u nichž snad zájmy pozemské příliš přehlušily zájmy Boží. Katolíkům musí býti jasno, že nesmí sympatisovati ani s legální vládou, jestliže tato jejich spoluobratřím upírá právo dalšího života ať duchovního nebo hmotného, tím méně pak s takovým uchvatitelem moci, jemuž název legální vlády ani nepřísluší. V čísle 4. našeho časopisu otiskli jsme prohlášení známého vůdce španělských katolíků Gill Roblesa o této otázce, kde bylo jasně ukázáno, jak dalece je legální dnešní vláda ve Španělsku. To potvrzuje i ct. sestra Krist. Ježková, jež byla přímou svědkyní nezákonných voleb španělských a mnoho měsíců prožila přímo uprostřed hrůzovlády. Dnešní vláda ve Španělsku zaslouží si zcela právem názvu vlády rudé, neboť je jednak plně morálně i hmotně podporována rudou internacionálou, jednak prolila a prolévá krev kněží, mužů, žen a dětí jen proto, že neohroženě vyznali Ježíše Krista. Vládě té blahovlně se promíjejí tyto neustálé

zločny, nikdo hlasitěji nevzkřikne nad tím, že tato muka připravují španělskému lidu zvláštní moskevští emisáři. Vláda ta používá teroru po vzoru ruském a proto si nezaslouží ani názvu vlády demokratické. Z těchto důvodů protivná strana generála Franca nemůže být zvána stranou povstalců a nemůže jí být upíráno právo obrany proti tomuto rudému teroru. Španělští biskupové — a to myslím má být pro katolíka rozhodujícím a ne vyslanci a odpadlí kněží — pronesli již svůj rozhodný soud — viz projev kardinála-primasa toledského v 1. čísle našeho časopisu — o boji ve Španělsku, oni jsou také s to přehlédnouti nejlépe celou situaci španělskou a podati věrný obraz o stavu církve a jejích přátel i nepřátel. Katolíci nemohou schvalovati ani ukrutnosti, páchaných druhou stranou. Dosud však pohotová přátelé španělské vlády zjišťují jen jednotlivé případy, které jsou často vyvolávány toliko válečnou situací.

Poslední případ s Guernicou je školským příkladem propagačních metod a taktiky rudé internacionály. Z baskického katolického denníku »El Diario Vasco« v prohlášení francouzského ministra zahraničních věcí Delbosa a kapituly kanovníků katedrály guernické jsme se dozvěděli, že ony spousty požárů a paniku nezavinilo letectvo Francovy strany, ale emisáři rudé internacionály. Jsou to tytéž metody komunistické, jako byly při počátku revoluce v Rusku. Tito zkušeni revolucionáři znali dobře city a smýšlení svých protivníků. Proto proti svým občanským nepřítelům, proti jejich dělům a puškám nastrkovali ženy a děti, aby mohli křičeti při obraně napadených, že nešetří ani žen ani dětí. Sám jsem byl svědkem takových bojů v Astrachanu. Též metody používá se i dnes ve Španělsku a pak se hlásí do světa ukrutnosti Francových vojsk, jichž přímými původci jsou sami komunisté. Pokud jde o účast Basků na spoluvládě ve Valencii, není to účast katolíků jako takových, ale účast t. zv. nacionalistů — jak jsme se dověděli při poslední změně valencijského kabinetu — tedy občanů, kteří nad zájmy Boží staví zájem tohoto světa, samostatnost.

Stejně smýšlející přátelé valencijské vlády v různých státech Evropy a tedy i v ČR. vedou nás katolíky na svou stranu strašákem z Hitlera a Mussoliniho, kteří prý jsou nepřáteli demokracie; při tom neřkají, že ta socialistická demokracie, jejímž vrcholem je sovětský stát, jest pravou zrůdou tohoto slova. Státy touto socialistickou demokracií řízené v ničem si nezadají s autoritativními režimy v Itálii a Německu; mají na venek sice zřízení demokratické, ale ve skutečnosti jsou to jen kulisy, za nimiž stojí jeden, nebo jen několik režisérů a všichni ti zástupci lidu jsou pouhými herci, kteří musí hrát podle předpisu. Nás katolíky nesmí másti tyto strašáci, musíme míti před očima stále jen spásu své duše a spásu svých spolubratří, jimiž jsou i naši spolubratři ve Španělsku. Posuzujeme-li tak s této stránky vojenskou akci Francovu, musíme si položit otázku, vede-li Franco válku v podstatě a v principu spravedlivou. A na to nám odpověděl kněz podle pravidel katolické mravouky: »Franco vede válku nejen spravedlivou, nýbrž nutnou, to jest povinen ve vědomí ji vést a nemá nikterak práva za těch okolností, které existují, činiti mír s lupiči, vrahy, anarchisty, nepřáteli Božími a hordami ďábelskými. Všechny vlády Evropy měly by pomáhat Francovi, protože zásada neintervence v takovémto případě byla zavržena v Syllabu Pia IX.«

Katolíci nesmí přehlížet, že nejde jen o demokracii, ale i o existenci statků věčných.

ENCYKLIKA SVATÉHO OTCE PIA XI.: »O POSTAVENÍ KATOLICKÉ CÍRKVE V NĚMECKU.«

(Dokončení.)

c) Nesmrtelnost v křesťanském smyslu jest posmrtné pokračování života člověka, jakožto osobní, individuální bytosti, k věčné odměně nebo na věčný trest. Kdo však slovem nesmrtelnost vyjadřuje kolektivní společný život v dalším trvání svého národa pro neurčitě dlouhou budoucnost na tomto světě, ten převrací a falšuje jednu ze základních pravd křesťanské víry a otrásá základy každého náboženského světového názoru.

d) Dědičný hřích jest dědičná, i když ne osobní, vina potomků Adamových, kteří v tomto svém praotci zhrěšili (k Římanům 5, 12), ztrátou milosti a tím věčného života, s náklonností ke zlému. Tuto náklonnost musí každý potlačovati a přemáhati milostí, pokáním, bojem a mravním snažením. Utrpení a smrt Syna Božího vykoupilo svět z dědičné kletby hříchu a smrti. Víra v tyto pravdy, které jsou dnes v Německu předmětem laicního posměchu protivníků Kristových, patří mezi nezcižitelné duchovní statky křesťanského náboženství.

e) Kříž Kristův zůstává pro křesťany posvěceným znamením vykoupění, praporem mravní velikosti a síly.

f) Pokoru v duchu evangelia a modlitbu o Boží milost a pomoc lze dobře sloučiti se sebeúctou, sebedůvěrou a rekovným smýšlením. Církev Kristova, která za všech dob měla více vyznavačů a dobrovolných »krvosvědků« než kdo jiný, nepotřebuje se nechat poučovati o hrdinské myšlce a hrdinství. V plytkém povídání o pokoře jako o snižování sebe sama a nehrdinství skrývá se odporná pýcha novolářů.

g) Milost jest v širším smyslu vše, čeho se dostává tvoru od Stvořitele. Milost v křesťanském smyslu zahrnuje v sobě nadpřirozené průkazy Boží lásky, dobrotivost a působení Boží, které povznáší člověka, že se stává dítětem Božím. Když se toto nadpřirozené povýšení prostřednictvím milosti odmítá z důvodů, že prý je proti podstatě německého člověka, je to blud, je to zřejmě vypovězení boje jedné z podstatných pravd křesťanství.

7.) Mravouka a mravní řád. Na pravé a v čistotě zachovávané víře v Boha spočívá mravnost lidstva. Počet nemoudrých lidí, kteří se dnes opozažují děliti mravnost od náboženství, vzrostl nesmírně. Žádná státní donucovací moc, žádné čistě pozemské ideály nejsou s to nahraditi hlubší a rozhodující síly, prýstící z víry v Boha a v Krista. Svědomitě zachovávaní Desatera a příkázání církevních, kterážto poslední nejsou nic jiného než prováděcí nařízení k normám evangelia, je pro každého nedostížitnou školou sebekázně, mravní zdatnosti a výchovy charakteru. Nechat nepoužity mravní síly tak účinné nebo vědomě jim zabraňovati přístup do výchovy, jest neomluvitelnou spoluvinou na náboženské podvýživě národa. Vydávati mravouku subjektivním a stále dle módních proudů se měnícím lidským názorům, to otevírá dokořán dvěře rozkladným žívlům.

8.) Uznání přirozeného práva. Jak mravouka, tak i základy právního života a právní péče víc a více se odlučují od pravé víry v Boha a od zjevených příkázání Božích. Sv. Otec myslí tu zvláště na t. zv. právo přirozené, které v lidské srdce byla napsáno prstem samého Stvořitele. Lidské zákony, které jsou v neslučitelném rozporu s přirozeným právem, trpí vnitřní vadou, které nelze sanovati ani donucovacím prostředkem, ani zevnějším mocenským vlivem. Tímto měřítkem musí se měřiti i zásada: »Právo je to, co prospívá národu.« Tato věta může býti správná, když se při ní předpokládá, že to, co je mravně nedovolené, nikdy nemůže sloužiti opravdovému blahu národa.

Věřící člověk má neztratitelné právo vyznávatí svou víru a osvědčovati jí ve formách jí přiměřených. Zákony, které potlačují nebo ztěžují vyznávání a projevy víry, jsou v rozporu s přirozeným zákonem.

Rodiče mají prvé a původní právo určovati výchovu dětí v duchu pravé víry a ve shodě s jejími zásadami a předpisy. Zákony a jiná opatření, která tuto přirozeno-právně danou svobodu rodičů v otázkách školy vylučují, jsou v rozporu s přirozeným zákonem a jsou ve svém nejvnitřnějším jádru nemravná.

Církev, povolána strážkyně a vykladatelka božského přirozeného zákona, nemůže tedy jinak, než školní zápis nejposlednější doby, konané za stavu notorické nesvobody, prohlásiti za produkt donucení, postrádající jakékoli právní povahy.

V následujících kapitolách (9., 10. a 11.) obrací se Sv. Otec k jednotlivým stavům. Nejprve k mládeži, ku které pronáší zvlášť otcovské slovo, k té mládeži, která za svoji věrnost k víře a Církvi, za příslušnost k církevním, konkordátem chráněným sdružením musila a musí si nechatí libiti zneuznávání, podezřívání, potupy, upírání věrnosti k vlasti, mnohonásobné škody v hospodářském a společenském životě.

Nikdo nepomýšlí na to, aby kladl kameny do cesty, která má vést německou mládež k uskutečnění pravé národní společnosti, k pěstění ušlechtilé lásky k svobodě, k nezlomné věrnosti k vlasti. To, proti čemu se obracíme a musíme obracet, jest úmyslný a soustavně rozdmýchávaný rozpor mezi těmito cíli a cíli náboženskými. Proto voláme k této mládeži: Zpívejte si své písně svobody, ale nezapomínejte pro ně na svobodu dítek Božích!

V kapitole 10. vyslovuje Sv. Otec slova uznání, povzbuzení a napomenutí

kněží m Německa, kterým v poslušnosti k jejich biskupům připadá v těžké době a za tvrdých poměrů úloha ukazovati slovem i příkladem správné cesty stádcí Kristovu. Zkoušky a utrpení poválečné doby zanechaly v duši národa rozhorlenost a zatrpkllost, které se mohou vyhovítí jen pomalu a jen v duchu nezištné a činné lásky.

Prvým a nejsamozřejmějším darem, jež kněz může dáti svému okolí, jest sloužití pravdě, a to celé pravdě, strhovati masku bludu a vyvracet ji, ať si vystupuje v jakékoli formě, jakkoli převlečen, jakkoli nalíčen. Všem, kteří zachovali věrnost slíbenou biskupům při svěcení, všem, kdo musili snášeti utrpení a pronásledování, zasláá Otec křesťanstva — mnohým do žalářů a koncentračních táborů — dík a uznání. Konečně vzdává Sv. Otec dík i řeholníkům a řeholnicím.

V kapitole 11. vzpomíná Sv. Otec i věrných laiků, kterým hoře Církve i jejich vlastní nic neubralo z oddanosti k věci Boží, z lásky k Otci křesťanstva, z poslušnosti k biskupům a kněžím, ani z oddanosti zůstatí v budoucnu věrným svatému dědictví předků.

Sv. Otec vedle členů církevních svazů zvlášť srdečně zdraví katolické rodiče, které žádná pozemská moc nemůže zbavití Bohem ustanoveného pouta odpovědnosti, které je poutá s dětmi. Nikdo z těch, kdo Vás utiskují ve výchovateckých právech a kdo dělají, jakoby přejímali od Vás Vaše výchovatecké povinnosti, nebude moci místo Vás věčnému Soudci odpovídati, až se Vás otází: Kde jsou ti, které jsem ti dal?

V závěru uvádí Sv. Otec, že prosí se zvláštní úpěnlivostí Pána, aby Jeho slova pronikla k uchu i srdci věrných dětí, přivedla k přemýšlení i ty, kdož při svodech a hrozbách lidí počali již kolháti.

Každé slovo encykliky bylo odváženo na váze pravdy a současné lásky. Nechtěli jsme mlčením státi se spoluvinníky na nedostatků poučení, ani nechceme nepotřebnou přisností státi se spoluvinníky na zatvrzelosti srdce těch, kdož podléhají naší pastýřské odpovědnosti.

Tak jako vždy jindy, bude i tato doba předzvěstí nového vstupu a vnitřní očisty Církve. Až nepřátelé Církve, kteří blouzní, že přišla jejich hodina, poznají, že jásali příliš brzy a že ukvapeně sáhli po lopatě u hrobu, pak přijde den, kdy místo jejich předčasných vítěznych písní, bude ze srdcí a rtů Kristových věrných stoupatí k nebi Te Deum osvobození. Te Deum radosti, že německý národ i ve svých dnes bloudících příslušnících nastoupil cestu náboženského návratu, že tento národ s věrou očistěnou hořem znovu sklání své koleno před Králem času a věčnosti, a že se chystá v boji proti popíračům a ničitelům křesťanského západu se všemi dobře smýšlejícími z jiných národů splnití úkol, který mu byl v plánech Věčného vykázan.

Tento výťah byl pořízen opět podle překladu Msgr. prof. Dr. B. Vaška, vydaného Lidovým knižkupectvím a nakladatelstvím v Olomouci. Cena 5 Kč. Naším čtenářům doporučujeme opětně co nejvřeleji.

Film a radio.

(Hlídká katolické kinematografické a radiové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

FILMY POSLEDNÍ SEZONY:

Třída B (film s určitými závadami):

Hledám muže, německá, 2410 - Lepka, Praha, veselohra.

39 stupňů, anglická, 255 - Meisner, Praha, drama.

On nebo já, německá, 2495, detektivka, Helio-Brno

Milovaný nepřítel, anglická, 2540, United Artists, drama.

Hoši z Hester Streets, anglická, 2510, drama, Metro Goldw. Praha.

Naše požadavky pro čl. rozhlas pro letní sezonu.

Dne 14. července (památka blahoslaveného Hroznaty) navrhujeme reportáž ze starobylého kláštera v Teplé, který založil blahoslavený rytíř Hroznata a který byl prvním kolonizačním bodem této západní končiny Čech, později poněmčené. Materiál pro tuto relaci poskytně znalec univerzitní profesor Dr. Josef Beran, rektor arcibiskupského semináře v Praze XIX. Ke dni 26. července chceme upozornití na souvislost četných

poutních míst, zasvěcených sv. Anně, která byla nebo jsou lázněmi. Sv. Anna je patronkou rolníků a dobrých žnín a dobrého zdraví. Představujeme si věc jako reportážní relaci, ve které by byla vylíčena některá zvlášť idylická místa, na př. Kraselov, Dobrá Voda atd. a při tom byly by vloženy ukázky lidových písní o sv. Anně. Tato reportáž byla by významnou i po stránce regionálně-propagační pro dnes polozapomenutá letoviska a byla by tudíž uvítána nejšířšími kruhy. Látku k této reportáži poskytně Dr. A. Birnbaumová.

Pro den 15. srpna t. r. navrhujeme Gheonovou hru Nikolazik a sv. Anna a žádáme současně, aby byla dána na program též Legenda o rytíři Albanu. Obě věci má nastudovány Dr. Jan Sajc z univerzitní knihovny.

Hlasy našich posluchačů. Posluchači z Jičína stěžují si na mnoho symfonie a těžké hudby. Dále se připojují k výtkám již v »Katoliku« uveřejněným. — A. N. z Bílé Lhoty přeje si přednášky o kněžích a řeholnicích-buditelích, jako o Křížkovském, o Mendelovi, o práci v misiích a podobně. — A. V. z Dobruvice slyšel by raději místo pochybných her a divadel také nějakou katolickou hru. — Fr. O. Praha XI. píše: S radostí vítám Vaši akci. Měla býtí již dříve. Dnešnímu zkaženému světu je třeba stále a všude kázati Slovo Boží. Radio, které pronikne všude, má sloužití tomuto důležitému úkolu více, nežli různým světským radovánkám, sportu, zeměděl. rozhlasu a t. p. Bohužel, dosud velmi málo se tak stává. Co je věřících katolíků, kteří vůbec nemohou jítí do kostela a býtí osobně účastní mše svaté, ať jsou to těžce nemocní v nemocnicích nebo doma, lidé příliš staří a všichni ti, komu služba nedovolí se vzdáliti z domu. V cizím rozhlasu (zvlášť v severských zemích) každou neděli lze poslouchati služby Boží. Mluvim jistě z duše mnoha věřících, kteří by rádi aspoň doma provázeli kněze svojí modlitbou. S radostí a vroucností jsme naslouchali slovům J. E. ndp. kardinála Kašpara a později i slovům Svatého Otce. Dnešní doba a falešná lidská morálka potřebovala by velmi často takové promluvení do duše a též i citování Písma Svatého. Rozhlas pronikne tam, kam nikdy zbožná kniha nebo časopis se ještě nedostaly a může tam působiti i k obrácení zbloudilých duší. Proto žádám sítací listky i pro své přátele a známé, kteří taktéž smýšlejí. Přejí této akci plného zdaru a věřím, že Pán Bůh dopomůže k tomu, aby našeho rozhlasu bylo používáno k účelům těm nejušlechtlejším.

Nová přednáška se světelnými obrazy (na diapásce): Španělsko v plamenech (122 obrázků, délka přednášky as 75 minut) jest našim zájemcům k dispozici.

Naše práce.

Zájezd na kongres Krista Krále s J. Em. p. kardinálem Drem Kašparem do Poznaně. Jak jsme již oznámili, koná se ve dnech 25. až 29. června t. r. v Poznaní mezinárodní kongres Krista Krále, jehož se zúčastní i J. Em. ndp. kardinál Dr. K. Kašpar. I z ČSR. je nutno zaručiti určitou účast. Pořádáme proto zvláštní zájezd do Poznaně: 1.) **Autokarem** z Prahy 25. června t. r. o 8. hod. ráno od Wilsonova nádraží, příjezd do Poznaně o 19. hod. Pobyt v Poznaní 26., 27. a 28., návrat 29. června. Odjezd z Poznaně o 9. hod. dopol., příjezd do Prahy o 20. hod. Cena zájezdu (včetně jízdy, ubytování a stravování, které počíná obědem 25. června a končí obědem 29. června), při účasti nejméně 20 osob ca 550.— Kč. Při účasti 25 osob sníží se cena na ca 500.— Kč a při účasti 30 osob sníží se cena na 470.— Kč. Autobus pojedí a eventuelně zastaví v Mladé Boleslavi, Jičíně, Nové Pace a Trutnově, kde bude půlhodinová zastávka na oběd.

2.) **Vlakem:** Odjezd z Prahy Wilsonova nádr. 25. června o 7. hod. 30 min. přes Vratislavu (Breslau), příjezd do Poznaně ve 22.43 hod., zpět z Poznaně 29. června o 8. hod. ráno, příj. Praha Wilsonovo nádraží 21.10 hod. Cena z Prahy ve III. třídě, za těchto ubytovacích a stravovacích podmínek ca 580.— Kč. Rychlovlak zastavuje v Lysé n. L., Nymburce, Poděbradech, Velkém Oseku, Chlumci n. Cidl., Hradci Králové, Týništi nad Orli., Zamberku, Kyšperku, Lichkově, Dolní Lipce a v Hanušovicích. Účastníci musí mítí vlastní pas a zaslati jej s příslušnou závaznou přihláškou a částkou za cestu včetně obnosu na výměnu valuty (300 Kč) nejdéle do 15. června t. r. na adresu: Svatováclavská Liga v Praze IV., Hradčanské náměstí 8. Při přihlášce udejte jasně, pojedete-li autobusem či vlakem.

Zájezd na kongres »Slavia catholica« v Lublaní. Kongres bude se konati — jak bylo nyní stanoveno definitivně za tím účelem, aby byla spojitost s pařížským kongresem »Pax Romana« — ve dnech 19. až 22. července t. r. 19. července příjezd delegátů, o 20. hod. pozdravný večer. 20. července dopoledne slavnostní zahájení kongresu a prvá přednáška. Odpoledne 20. července a 21. července celý den pokračování v jednání. 22. července bude ukončení kongresu a výlet na Goreňsko (Bled,

Brezje), večer odjezd kongresistů. Referátů bude celkem 9: 1.) Slovanstvo, kolektivismus a křesťanství (Torseglav, Boja), 2.) Slovanské ideje v 9. století (Kocel a Slované) (prelát Dr. Grivec), 3.) Zkušenosti dosavadních slovanských styků (Dr. Stele, Šedivý), 4.) Důležitost, způsoby a možnosti slovanského sblížení v budoucnosti (Čech), 5.) Papežská encyklika »Divini Redemptoris« a Slované (Slovák, Polák), 6. Nebezpečí komunismu a bezbožectví pro Slované se zřetelem na jejich sociální a politickou strukturu (Polák, Slovák), 7. Sociální úkoly slovanské inteligence, poměry a vzájemné soužití (Chorvat, Čech), 8.) Slované v zahraničí, mezinárodní styky slovanské s ohledem na slovanské krajany v zahraničí (Slovák, Ukrajinec), 9.) Poslání katolických Slovanů východního obrádu v nebezpečí komunismu a bezbožnictví (Ukrajinec, Polák, Chorvat). Cena kongresu (včetně jízdenky III. tř. tam i zpět, ubytování a stravování v hotelu »Union« v Lublani, mimo zájezd na Gorenjsko) Kč 780.—. Přihlášky k účasti přijímá nejdéle do 15. června t. r.: 1.) Český seniorát (Svatováclavská Liga) v Praze IV., Hradčanské nám. 8. Odjezd z Prahy Wilsonovo nádraží 18. července o 22.40 hod., příjezd do Lublaně dne 19. července o 17.01 hod., odjezd z Lublaně 22. července o 13.09 hod. příjezd do Prahy 23. července o 6.20 hod. ráno. V ceně je zahrnuto: Jízdné III. tř. rychlovlakem tam i zpět, ubytování a stravování počínaje večerí dne 19. července a konče obědem 22. července. Při větší účasti a v případě povolení slev bude cena přiměřeně snížena.

Mezinárodní mírový katolický kongres ve Vídni (Sjezd katolických bývalých bojovníků ze světové války pro udržení světového míru) bude se konati ve dnech 25. až 27. srpna 1937 za účasti zástupců všech evropských zemí. Také z Československé republiky je očekávána účast co největší. Za účelem organizace této účasti byl utvořen zvláštní přípravný výbor národní v ČSR., který je zmocněncem ústředního výboru (Ligue Nationale Droits des Prétres Anciens Combattants P. A. C.) v Paříži.

Kongres bude mít v hlavních rysech tento program: 25. srpna odpoledne a večer příjezd hostů a ubytování. 26. srpna zahájení kongresu u pomníku padlých, kde bude sloužena polní mše svatá, budou položeny věnce s případnými proslovy jednotlivých delegací. Pak bude přehlídka bývalých bojovníků ze světové války. Odpoledne příležitost ke sv. zpovědi a večer světebný průvod k votivnímu chrámu sv. Štěpána. 27. srpna společně sv. přijímání při mši svaté, kterou bude sloužit vídeňský apoštolský nuncijs. Po snídani dopoledne a odpoledne prohlídka památnosti Vídne a okolí (zvláštní okružní jízda). Večer volno. 28. srpna autokarové poutě podle výběru účastníků, buď do Mariazell a Maria Taferl (klášter Melk), nebo do Maria Schutz na Semmeringu a Maria Drei Eichen (Rosenburg, Kampthal), nebo do Maria Eisenstadt a kláštera Admont. Večer volno. 29. srpna dopoledne velká závěrečná slavnost v Schönbrunnu s pontifikální mši svatou a Tedeum. Odpoledne volno a večer monstrekonzert na Heldenplatz.

Cena pro účastníky z ČSR. (byt, snídaně, oběd, večere od 25. srpna večer do 29. srpna večer), projížďka Vídni, vstupné do muzeí, jízda na stadion a zpět, legitimace a odznak, podle dnešního kursu: při hromadném ubytování 299.— Kč, při ubytování v soukromých bytech 390.— Kč, při ubytování v hotelích: I. kategorie 630.— Kč, II. kategorie 480.— Kč. K tomu sluší připočítat jízdné, které z Prahy do Vídne a zpět autokarem při účasti 25 osob bude obnášeti částku 160 Kč.

Přihlášky přijímá a dotazy vyřizuje technická kancelář čsl. přípravného výboru P. A. C. v ČSR., již jest kancelář Svatováclavské Ligy, Praha IV., Hradčanské nám. č. 8, telefon 617-70.

Svatojanského průvodu dne 16. 5. v Praze zúčastnilo se asi 2500 osob. Pobožnosti u hrobů svatých českých patronů, konané dne 15. 5., zúčastnilo se asi 200 osob.

Přednášky v obcích katol. mužů se konaly: v Louňovicích p. Bl. (2krát) a v Poříčím n. Met. (3krát). Přednášel p. Tax. Průměrná účast 30 mužů.

Rozhledy.

Z DOMOVA.

Všude, kde zapustila kořeny Henleinova strana, přibývá nápadných přímo způsobem odpadů od katolické církve. Tak jen od 1. ledna letošního roku bylo zaznamenáno 4557 přestupů k protestantismu, což je o 745 více než roku 1936. Z počtu 4557 přestupů je 3691 odpadů od katolické církve a 679 přestupů osob bez vyznání. K Církvi katolické přistoupilo naproti tomu 327 protestantů a 100 osob bez vyznání. Pozoruhodno je, že větší odpadlých jsou dělníci.

Poutí žen na Velehrad ve dnech 5. a 6. června má se státi velkolepou manifestací apoštolů katolické akce, usilujících o zvkřížení našich rodin a národa v duchu cyrilomethodějském. V sobotu 5. odpoledne bude prohlídka vykopávek, kázání v basilice se sv. požehnáním a sv. zpověď, večer světebný průvod na hřbitov. V neděli 6. koná se v 9 hodin po ranním kázání a mši svaté (se společným sv. přijímáním spojené) na velehradském nádvoří Cyrilomethodějský hold, při němž promluví jako hlavní řečnice Ph. Dr. Amalie Svobodová, spisovatelka z Uh. Brodu a Bohumila Wiererová, chot univ. profesora z Brna. V 10 hodin bude kázání a pontifikální mše svatá, v 1 hod. odpo. sv. požehání a o 1/22. slavnostní akademie ve Slovanském sále, kde vystoupí chovanky klášterního ústavu z Napajedel, které již vícekrát překvapily posluchačstvo svými výkony hereckými i pěveckými. **Důstojné pány prosí pořadatelstvo poutí, pod protektorátem Papežské koleje všechny akce podnikající, aby pouti ráčili doporučit s kazatelen.**

Exercicie pro nemocné, německé od 1. června, české (ženy a dívky) od 7. června a pro všechny stavy od 15. června. Jako každý rok pořádá i letos Exerciční dům v Hlučíně exercicie pro nemocné a zve nemocné z širšího okolí Hlučína k nim. Tyto exercicie jsou útěchou pro nemocné a požehnáním pro exerciční hnutí, neboť modlitba trpících má zvláštní moc u Boha. — Nemocní budou ošetřováni jako v nemocnici. Nemusí se proto bát. Nemajetní dostanou slevu. Přihlaste se brzy a oznamte přesně, kdy a jak přijedete. Těšíme se na Vás.

Exercicie v Hlučíně v roce 1937: Červen: 6. čes. duch. obnova začátek v 8 hod. (mše sv.). 7.—11.: čeští nemocní, ženy a dívky. 11.—15. čeští horlitéle tisku. 15.—19. čeští nemocní. 21.—25. čeští maturanti. 26.—30.: čeští studenti (nižší třídy). 30.—4. VIII.: čeští učitelé a učitelky.

Červenc: 5.—9.: čeští kněží. 12.: adorační den, začátek v 6 hodin. 16.—20.: čeští studenti (vyšší třídy). 20.—24.: čeští ministranti do 13 let. 24.—28.: české ženy a dívky. 28.—1. VIII.: české studentky.

Poznámky pro exercitanty: Exercicie začínají vždy první jmenovaný den večer o 3/4. hod. a končí poslední den ráno.

Pro účastníky exercicií od Opavy a Přerova je nevhodnější stanice Děhylov - Hlučín.

Od zastávky Děhylov se jde pěšky 20 min. Jede také autobus, který zastavuje na požádání u Exercičního domu. Cena Kč 1.80. Z Mor. Ostravy jede autobus od pošty (jízdné Kč 4.—).

Hlaste se tři dny předem. Nepřijde-li odpověď, jste přijati. Jen není-li možno někoho přijati, podáváme zprávu. Kdo přijde bez ohlášení, vydává se v nebezpečí, že nebude moci býti přijat. — Kdo se přihlásil a nemůže přijiti, ať pošle jiného nebo se zároveň odhlásí. Exerciční dům má škodu, neobsadí-li se vyhrazené místo.

Přineste s sebou: ručník a mýdlo.

Adresa na přihlášky: Exerciční dům, Hlučín.

LITERATURA.

Umění dávatí se, (Kniha o darování sebe Bohu a duším. Napsal P. Josef Schrijvers, C. Ss. R., přeložil P. Stanislav Špůrek, C. Ss. R. 175 stran, Kč 18.—, váz, Kč 28.—. Vydalo Cyrilo-Methodějské knihkupectví Gustava Francela v Praze I. Vojtěch Müller O. P.: P. Lacordaire, Olomouc, Vítězové r. IV., čís. 5., cena Kč 3.—.

Sv. Alfons z Liguori, **Novena k Duchu Svatému.** (Životem č. 271).

Sv. Alfons z Liguori, **Oktáva Božího Těla** (Životem č. 274).

Dr. Svobodová, **Nový hospodářský řád.** (Životem č. 272), po 50 hal. vydal Exerciční dům Hlučín.

ZE ŽIVOTA NAŠICH AMERICKÝCH KRAJANŮ.

Katolický český rozhlas v Chicagu vysílal 2. května přednášku A. Čálka na téma: »Katolický Sokol a Katolická akce«.

Metropolitní opera v Chicagu dávala 8. května »Prodanou nevěstu« v anglické řeči, jež byla vysílána i rozhlasem.

Naši katoličtí krajané a 20 let čsl. republiky. Výkonný výbor Distriktního Svazu čes. katolíků zvolil 5 delegátů do slavnostního výboru na oslavu 20tiletého trvání čsl. republiky.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Jugoslaviae. Nový arcibiskup bělehradský Msgr. Ujčić, který je současně apoštolským administrátorem Banátu, ujal se již úřadu a vydal první pastýřský list, v němž vyzývá věřící, aby žili spojení s církví v pokoji a lásce.

Z příkazu arcibiskupa - koadjutora záhřebského konaly se ve všech chorvatských kostelích smírné pobožnosti za zločiny bezbožníků; v Záhřebě byla tato pobožnost zakončena slavnostním procesím.

V Sarajevě konal se projev dělnického svazu, na němž mluvil ministr sociální péče Cvetkovič. Týž prohlásil, že vláda jest odhodlána vyprostiti dělnictvo z duchovního vlivu marxismu i různých internacionál. Vláda je též rozhodnuta řešiti nejdůležitější problémy dělnické v duchu sociální spravedlnosti.

Katolický chorvatský časopis o naší expozici na výstavě katolického tisku. Obrázkový časopis »Obitelj« — »Rodina« — který vydává družstvo sv. Jeronýma v Záhřebu, přinesl v 19. čísle obrázky z výstavy katolického tisku ve Vatikáně; z nich 2 jsou věnovány naší expozici (pohled do výstavy a socha sv. Václava).

Rusko. Boření ruských kostelů pokračuje. Na pravoslavnou Bílou sobotu byla pionýry rudé armády pobořena pravoslavná katedrála v Tule. Ze se tak stane, dozvěděli se věřící toliko 3 hodiny před provedením; poboření samo bylo vykonáno v noci. Oddíly GPU, uzavřely ulice, aby se zamezily demonstrace. V Tule a okolí jsou veliké továrny dodávající armádní výzbroj. U dělnictva továren bylo pozorováno v poslední době vzestup náboženského ducha. Ve městě jsou ještě 3 kostely, které bezbožníci usilují rovněž odstraniti. — Proslavený »Strastný monastyr« v Moskvě, po léta již úředně uzavřený, bude přece stržen. Důvod: Nehodí se svým stylem do stylu rudé Moskvy.

Oblašovaný bezbožnický film, pořizený velikým nákladem, nebyl připuštěn k předvádění. Ve filmu je mnoho tanců, které podle názoru zkoušební komise jsou takového rázu, že nelze promítnuti filmu dovoliti. Svaz bezbožníků hodlá proto, nenechav se odstrašiti prvním »nezdarem«, natočiti film jiný, který má býti satirou na všechna náboženství. V tomto filmu má býti znázorněna též soudržnost náboženství s kapitalismem.

Bezbožnické museum uspořádalo v Moskvě o pravoslavných velikoncích, které časově připadly na svátek práce (1. a 2. května), 400 přednášek na téma: Dvoje svátky — dva světové názory. Rečníci porovnávali ideu komunismu s posláním křesťanství, tvrdíce, že Velikonoce nejsou prý nic jiného než symbol komunismu!

Bezbožnické létadlo. V posledním čísle »Katolika« psali jsme, že bezbožníci ruští budou míti nejen propagační vlak, ale i parník. Nyní daroval svaz bezbožníků rudému letectvu bombardovací létadlo, nesoucí rovněž jméno »Bezbožník«. Je prý to nejmmodernější létadlo rudé armády. Kromě jména »Bezbožník« jsou na létadle ještě připevněna hesla: »Náboženství je opiem národů« a »Proletáři všech zemí, spojte se!« Generál Amelin poděkoval za dar a pravil, že létadlo zasype nepřítel nejen bombami, ale bude hlásati i triumf bezbožectví.

Na ruských celnících bylo v roce 1936 zabaveno 2000 bibli, poslaných do SSSR. z ciziny. Ježto adresáti nebyli ve většině případů s to zaplatiti clo, které u náboženských knih a spisů je velmi vysoké, bylo úředně nařizeno ony bible spáliti.

Rjasjana byla nedávno svědkem rouhavého divadla, které bylo uspořádáno na popud vůdce komunistické mládeže Balakireva. Divadlo mělo ráz procesu, který řídil státní návladní, veřejný žalobce a osm porotců. Všichni herci byly děti ve stáří od 9 do 14 let. Théma divadla bylo: Křesťanství v životě proletariátu. Ježto nikdo z »herců« nechtěl dobrovolně obhajovati »obžalovaného Krista«, byla tato úloha přidělena malé Marii Fedotovně, jejíž otec byl dříve knězem. Zhostila se své úlohy s poukazem, že Kristus nebyl kapitalistou a kdyby dnes žil v Rusku, že by byl dobrým jeho občanem. Prosila soud, aby byli milosrdní vůči občanu Kristovi a neodsuzovali jej k smrti. »Občan Kristus« byl však soudem jednomyslně odsouzen k smrti zastřelením, ježto je nepolepšitelný »asociální živel«. Divadlu bylo přítomno na 2000 dětí.

Stalinova matka se vrátila do církve? Jest jí nyní 78 roků a bydlí v Tiflisu, užívajíc původního jména manželova Džugašvili. O letošních pravoslavných velikoncích objevila se náhle v kostele, kde nebyla 20 roků. V kostele vznikla z toho panika, ježto věřící pokládali ji za agenta GPU a úprkem opouštěli kostel. Byl to však omyl; stařena přišla jen na Bohoslužby a opouštějíc kostel, věnovala 1000 rublů na chrámové potřeby.

EXERCICIE PRO KATOLICKÉ MUŽE

KONAJÍ SE NA SVATĚ HOŘE OD 28. SRPNA VEČER DO 1. ZÁŘÍ 1937 RÁNO. PŘIHLÁŠKY NA KOLEJ REDEMPTORISTŮ NA SVATĚ HOŘE U PŘÍBRAMĚ.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáží, kvitovány.

VECHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské nám. 8. - Redakce a administrace tamtéž. Vychází 1. a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. účtu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Řídí Dr. Fr. Formánek. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno poštou a telegrafem pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

Událost vzbudila ohromný rozruch a GPU vyrozuměla o věci neprodleně Stalina, který dal pokyn, aby opustila Tiflis a odebrala se na venkov, kde by její návštěvy nebudily rozruch.

Nejlepší bezbožník komsomolec. Je jím Stalinův synovec 15letý Alexandr Alilujev, žák městské školy petrohradské. Sepsal pojednání: »Popové, spojenci Stalinovi«. Organizace mládeže uznala toto pojednání za nejlepší žákovskou práci, načež Alilujev byl prohlášen za nejlepšího bezbožníka - žáka v Petrohradě. Ve všech školách se předčítalo jeho pojednání; dostal i blahopřejný telegram od strýce Stalina.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Počet katolíků v britské říši dostoupil čísla 18,578,768. V Evropě bydlí jich 6,389,012 (ve Velké Británii, Irsku, Gibraltaru, na Cypru a Maltě). V anglických osadách v Asii jsou 3,664,955 katolíků, v Indii 3,097,155. V Americe je 5,113,783 katolíků (z toho v Kandě 4,285,388), v Australii 1,459,179 a v Africe 1,951,839.

Královská korunovace a katolíci. Význačné osobnosti katolické, které přijely ke korunovačním slavnostem, byly 7. května oficiálně přijaty arcibiskupem westminsterským. V neděli 9. května došla salonním vlakem zvláštní papežská delegace, kterou na nádraží uvítal zástupce králův. Po dobu pobytu byla delegace ubytována v residenci Earl of Granard. V pondělí byli arcibiskup Pizzardo, vedoucí papežské delegace, i jeho družina přijati v Buckinghamském paláci. V den korunovace zúčastnila se papežská delegace též korunovačního průvodu, avšak nevešla do budovy opatství, kde se korunovace konala a zaujala po dobu obřadů korunovačních zvláštní místa mimo budovu opatství. Státního banketu v domě lordů zúčastnil se též papežský nuncius.

V den korunovace konaly se ve všech katolických kostelích Velké Británie slavnostní Bohoslužby s »Te Deum«. V katedrále Westminsterské celebrol ve čtvrtek 13. května pontifikální mši svatou arcibiskup Hinsley, po níž papežský nuncius intonoval »Te Deum«. Bohoslužbě byli přítomni: zástupce krále, katolická šlechta, katol. státníci z dominií a kolonií anglických a představitelé katol. života anglického. Večer uspořádal arcibiskup westminsterský velikou recepci na počest papežské delegace.

Westminsterské opatství sv. Petra, kde konána byla 12. května korunovace krále Jiřího, bylo založeno r. 616. Nynější jeho budovu vystavěl sv. Eduard, král-mučedník, r. 1055. Poprvé byl tu korunován král Harold. Benediktinské opatství bylo roku 1539 zrušeno a stalo se majetkem krále. V době příprav korunovačních až do skončení korunovace stává se podle anglického zvykového práva jeho dočasným majitelem dědičný maršál a první lord říše, jímž je vždy katolický vévoda z Norfolků.

Z katolíků byli vůdci korunovačních delegací: Mr. Lons, premier Austrálie a Mr. Ogivie, premier Tasmanie. V delegaci kanadské byli ministr spravedlnosti Lapointe, bývalý předseda Společnosti národů, senátor Dandurad, předseda kanadské t. zv. dolní sněmovny a dalších 5 katolíků. Kanadskou provincii Ontario zastupoval ministr zemědělství a lesů Heeman, katolík, narozený v Anglii. Nejstarší kolonie anglická Nový Foundland byla zastoupena justičním komisařem Howleyem, rovněž katolíkem. V čele korunových kolonií: Bahama, Britský Honduras, Britská Guyana a Kenya byli rovněž katolíci. Korunovačních slavností zúčastnili se z význačných katolických osobností: vrchní archivář říše sir Freene, lord šéf justice Russell, Mr. Langton, dále 20 členů tajné rady, 24 členové dolní sněmovny a na 40 peerů, členů sněmovny lordů.

Katolické symboly na anglických korunovačních známkách. Na známce s obrazem krále Jiřího je jetelový trojlístek, znak irského světce sv. Patrika, dále žlutý narcis, staroanglický symbol lilie sv. Davida, patrona Walesu. Na veliké korunovační známce spatřujeme kříž na říšském jablku.

KATOLÍK

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“

Vychází čtrnáctidenně

Roč. II. [XIX.] Červen 1937

číslo 12

Kde jest bezbožectví ?

Bylo by vážným omylem, kdyby si katolíci mysleli, že bezbožectví jest pouze určitá organizace nebo spolek, na př. komunistický neb volnomyšlenkářský. Bezbožectví jest novým hnutím a novou myšlenkou. Poznáme je tedy podle toho, kde se tato myšlenka projeví. Jest tam, kde je toto hnutí. Bezbožectví jest jednak odpor k Bohu, ale jest také myšlením a jednáním Bohu odporujícím. Kde tedy nalézáme myšlení a jednání odporující Bohu, tam musíme spatřovati bezbožectví.

Především jest to nutno vědět, abychom se nedali klamati nevinným jménem nebo podobou. Bezbožectví skrývá dnes své jméno, aby mohlo šířiti své myšlenky a svůj vliv. Skrývá se za snahy o mír, za snahy umělecké a pod.

Bezbožectví není jen tam, kde se hlásá. Ano, jest daleko nebezpečnější tam, kde se podle něho myslí a jedná. Bezbožectví může užívati všech prostředků, může lháti a znásilňovati, může se přetvářeti. Proto jest jeho vítězství tam, kde se lidé podle něho řídí. Až je pronikne svou nemravností a nevěrou, potom už je snadno získá i pro svoje jméno a svoje plány!

Bezbožectví tedy není jen politické nebo spolkové. Bezbožectví jest i v řadách těch, kteří potírají komunismus a volnomyšlenkářství.

Bezbožectví vniká a má již své posice i mezi katolíky! Mluví-li se mezi katolíky nebo v katolických spolicích mstivě a nenávisťně, užívá-li se lži, podvodů a násilí, přestupuje-li se zákon Boží a církevní, jde-li o lidskou slávu a moc, jest to již vítězství bezbožectví, třeba i »ve jménu Kristově«! Katolíci, kteří pohrdají pokorou a pravdivostí Kristovou, kteří mluví a chovají se proti duchu Kristovu, podporují a pěstují bezbožectví a spíše se přikloní k nevěrcům, kteří jsou jim bližší svým citěním, než ke křesťanům, kteří by na nich žádali pravdivost, lásku, pokoru, pocti-

vost a sebezapření. A svou činností jen utvrzují své okolí, že se přikloní spíše k bezbožníkům, než ke křesťanství. Bezbožectví je mor a nákaza, které se bojte a varujte všude! V umění, v literatuře, v zákonodárství, v zábavě, ve výchově, ve spolkovém životě, v manželství a rodině, ve škole, v obchodě, všude. Všude, kde jest Bůh vyloučen a jedná se, jako by ho nebylo. Tato nákaza a mor vniká i mezi nás. Sebe více můžeme se honositi, že jsme katolickým hnutím; nebylo by tomu tak, kdybychom mysleli a mluvili proti zásadám a duchu Ježíše Krista. Kdybychom užívali násilí a lži! Kdybychom porušovali lásku a pravdu. Kdyby nám šlo o moc svou a nikoliv slávu Boží! Kdyby mezi námi vládla nenávisť, žárlivost, pýcha! Jak snadno se promění horlivost v obraně víry v nenávisťné řeči proti nepřátelům! A jak snadno si i zdánlivě horliví katolíci dovolují mluvit proti nepřátelům, jak si nesmí dovolit nikdo, kdo miluje pravdu a tím méně, kdo má míti ke všem lidem lásku.

Proto, jen kde je pravda, láska a skromnost, tam je tábor Kristův. Kde je nenávisť, lež a závist, tam je bezbožectví, i kdyby se ono místo neb prostředím honosilo katolickým jménem.

Obchází mnoho provokatérů, kteří chtějí strhnouti katolíky k jednání nekřesťanskému, aby se mohlo říci, jak katolíci nezachovávají ducha křesťanství. Snadno je poznáte podle uvedených známek.

Bděte tedy velice svědomitě, aby se k vám pod katolickým jménem nedostal duch nevěry. Nic neškodí svatě víře více, nežli vyslání a jednání, odporující duchu Kristovu. Mějte tedy z celé duše v nenávisti zlo a hřích, bojujte proti bezbožectví a nevěře, ale ve všem mějte vždy silnou lásku k lidem, i k těm, kteří zlu podléhají. Neboť nejde o jejich potření, nýbrž o jejich získání pro Boha. A dobro zvítězí nikoliv důkazy, nýbrž skutky podle víry, kterou vyznáváme.

P. Dr. Jan Ev. Urban OFM.

Povýšení člověka.

Kdybychom řekli, že Bůh má tělo od přirozenosti, byli bychom kacíři. Kdybychom řekli, že Bůh má tělo od přirozenosti, byli bychom nevědomci, protože bychom tvrdili něco, co jest naprosto nemožné. Ale my pravíme, že Bůh má přijaté tělo, tak jako má přijatou duši, a to není zřehla nic nemožného, protože Bůh může stát v tak blízkém a v tak těsném spojení s tím, co stvořil, jak sám chce.

Mluvíme ke katolíkům. Ale co jsem řekl, musí uznávat všichni. Mají-li ostatní nějaké námitky proti tomu, že Bůh přijal tělo, a to lidské tělo s lidskou duší, jest to jejich věc, jak se vyrovnávají s posvátnou historií a s Božským Zjevením Rozhodně však nesmějí říkat, že jest to nemožné. Nemohou-li nahlédnouti do nitra tohoto faktu, to jim nedává žádné právo k popírání. I v přírodě vidají tisíce zjevů, jež nemohou popřít, ačkoli jich nedovedou až na dno vyloužit.

Přisvojuje-li si však Bůh eminentním způsobem věci, jež stvořil, musíme mluvit spíše o ponížení, než o povýšení. Z těch dvou věcí, o něž jde, jest nekonečně větší věc Tvůrce než stvoření. A Tvůrce se v pojímání člověka spíše poníží než povyšuje. Neztrácí sice nic z toho, co měl, tudíž ani nic ze své výše a ze své důstojnosti; ale pro člověka, který se na to dívá nikoli absolutně, nýbrž jen se svého hlediska, jest tento čin Boží snížením k člověku.

A tu jsme u toho, co nazýváme vyvýšením člověka.

Neďávny svátek Božího Těla, jež naši předkové slavovali s tak velkou vroucností a okázalostí, mluvíme jenom o tom, kterak Boží Tělo jest vyvýšením člověka. Jest to ovšem vyvýšení, o něž nemá zásluhu člověk, nýbrž dobrota a vlídnost Toho, jež přijal člověka. Víte, jak jest vyvýšen člověk skrze Boží Tělo? Taktó: Boží Tělo je vzato z lidského těla, je to lidské tělo, je to tělo člověka, je to tělo z našeho rodu. O tomto faktu nás poučují jiné svátky církevního roku, a nemám čas, ani nemám potřebi, abych vám to dokazoval. Dnes, o slavnosti Božího Těla, tuto skutečnost předpokládáme jako známou a bezpečnou. Ale toto Boží Tělo má některé vlastnosti slavné, na něž máme právě dnes vzpomínati, a tato sláva se přenáší částečně na nás, na náš lidský rod, protože toto Boží Tělo jest právě lidské tělo, třebaš uchopené, přivlastněné a prozářené božstvím.

Které jsou slavné vlastnosti těla Kristova, těla Bohočlověka? Jsou tři: že jest uctíváno, že živí duši, že zvětšuje hmotnou podstatu. Dovoďte, abych Vám vysvětlil krátce tyto součástky katolické nauky o Božím Těle.

Lidské tělo jest v Kristu vyvýšeno až k předmětu uctívání. Nejenom v tom smyslu, jako ostatky svatých, jako tělo očištěné od hříchu a zúšlechtné milostí a velikými cnostmi, jež pomáhalo vykonávati duši za dnů lidského života. Ovšem, i ostatky světců mají svou slávu skrze zásluhy Božího Těla a od slávy tohoto Těla, ale tělo Kristovo nebylo nikdy ostatkem v plném smyslu, protože nebylo nikdy opuštěno od Božství. Sláva těla Kristova však jest právě v tom, že je to Tělo Boží, a jako takové zasluhuje největší úcty, totiž klanění. Je lhotejno, zda toto tělo jest dočasně smrtelné, jako bylo před smrtí Kristovou, nebo zda je bezduché, jako bylo po smrti Kristově a před jeho zmrtvýchvstáním, nebo zda jest již nesmrtelné, jako jest od zmrtvýchvstání na věčné časy. Vždy zasluhuje toto Tělo nejvyššího lidského kultu, to jest latríe čili klanění.

V této nesvrchovanéjší slávě Božího Těla kotví také jiná jeho přednost: největší čistota. Již o těle Mariiíně smíme říci, že bylo čistší než kterýkoli stvořený duch ve stavu zkoušky. Tato hmota jest tak čistá, jak vyšlá čistá z rukou Božích v okamžiku svého stvoření. A duch, kterému tato hmota patří, přidá k této objektivní slávě Boží ještě dobrovolnou a zásluhou slávu subjektu. A Bůh, který připravoval dále tuto hmotu pro nejvznešenější účel, rozmnožil její slávu všemi prostředky nadpřirozenými. Tělo Boží však jest ještě nekonečně čistší než tělo Mariiino, protože tělo člověka Ježíše jest osobně, hypostaticky, spojeno s Božstvím. Proto žádný duch andělský ani lidský nedosahuje čistoty těla Ježíšova, a žádný duch ani na nebi ani na zemi nezasluhuje kultu klanění jako tělo Ježíšovo.

Lidské tělo v Kristu jest dále životem každé lidské duše. Ne tak, aby duše hynula bez těla Kristova, aby přestávala žít a býti vůbec. Přirozený život lidské duše jest zaručen jejím stvořením. Duše nepřestává existovati nikdy, ať žije s tělem, či bez těla. Ani nadpřirozený život duše není bezpodmínečně vázán na podporu Božího Těla. Mnoho duší ve Staré Smlouvě a mnoho pokřtěných ve jménu Trojice bude spaseno bez přímého a bezprostředního účastnění Božího Těla. A přece řekl Kristus: Nebudete-li jísti těla Syna člověka, nebudete mít v sobě života (Jan 6, 54). Má-li žít dospělá duše vyšším životem a odolávat hmotě nečisté, vlastní pyše a nástrahám nepřítelovým, musí přijímat pomoc Božího Těla. A čím častěji ji přijímá, tím lépe žije, tím výše žije a tím pokojněji žije. Neboť Boží Tělo vyzazuje Boží milost, nejen všeobecnou, nýbrž zvláštní milost, milost stravující nemoc tělesnosti a posvěčující tělo

za svrchovaný nástroj duše. »To jest chléb s nebe sestupující, aby jí-li kdo z něho, nezemřel.«

Tělo Kristovo jest tak velice životem lidské duše, že jen jim se uskutečňuje její nejvyšší životní projev: dokonalé spojení a sjednocení s Kristem Bohem. »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně, a já v něm. Jako mne poslal živý Otec a já žiji pro Otce, tak i ten, kdo mne jí, živ bude pro mne.« (Jan, 6, 57—8). Tedy i největší možná jednota naší duše s Bohem, jednota lásky, se získává jen skrze Boží Tělo, skrze lidské tělo Ježíšovo, patřící věčně osobě Slova

Lidské tělo v Kristu jest konečně příčinou, že se lidské tělo stává věčným. Stává se věčným cosi, co jest samo v sobě časné, porušitelné, smrtelné, pomíjející, propadající beztvárnosti. Skrze tělo Kristovo však se lidské tělo stává věčným. Stává se věčným v nejdokonalejší způsobu, především v Kristu samém. A jest to naše chloubka, že toto věčně krásné, věčně svěží a věčně blažené Tělo jest svou podstatou a přirozeností naše lidské tělo. Druhá osoba Slova nebude nikdy bez těla, a jednorozený Syn Boží nemůže již nikdy pozbyti našeho lidského těla. Jest to chloubka naší přirozenosti, nikoli pouze naší duše, nikoli chloubka andělské přirozenosti.

Avšak i mimo Krista, v nás samých a pro nás samy jest Tělo Kristovo z árukou věčného bytí. Ne toliko pro naši duši, nýbrž i pro naše tělo, tudíž i pro celou naši lidskou přirozenost. Bůh nás mohl stvořiti tak, aby nám ponechal tělo jen pro tento život zkoušky. Potom stačilo odměniti naši duši a pozdvihnouti ji do řádu slávy. Ale Tělo Kristovo, tělo trpící, tělo mrtvé a tělo vzkříšené a oslavené a sedící na pravici Otcově, Tělo Boží ve svátosti Boží lásky jest příčinou, že bude oslaveno i naše tělo, a že bude po věky trvati naše neztenčená duchově hmotná přirozenost. Potrvá ovšem u všech lidí bez rozdílu, ale těm, kteří nežili v Kristu, bude k hanbě. K slávě budou vzkříšena jenom těla těch, kteří na tomto světě žili z těla Božího, čerpajíce z něho čistotu, pokoru, lásku, sílu proti zlému a závdavek nesmrtelnosti. »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný, a já ho vzkřísím v den poslední« praví Kristus u Milovaného Učedníka (Jan, 6, 55). Což jest to jiného, než že Bůh sestupuje ve své dobrotě až k lidské hmotě, že si z ní dělá lidské tělo, plné slávy a čistoty, a že pomocí tohoto Těla přivádí k slávě lidskou duši i lidské tělo, celou lidskou přirozenost všech lidí, kteří se neprotivili této boží ekonomii spásy?!

Před tváří tak veliké skutečnosti, o dni tak veliké památky, sluší se pokorně a uctivě mlčeti, zasnouti v tichu a hloubce srdce, děkovati bez míry a koktavě a žít životem hodným tak velikého cíle a povolání!

Co řekl kardinál Mundelein o německém pohanství.

Uvádíme zde celou řeč, kterou Msgr. Jiří Vilém Mundelein, kardinál-arcibiskup chicagský proslvil na konferenci kněžstva své arcidiecése a která vzbudila takový rozruch v celém světě a rozhořčené protesty Německa.

Již průběhem světové války a i po jejím skončení trpce si stěžovala německá vláda na propagandu spojenců, informující svět o ohavnostech německých vojsk a pod. Vzpomínám případu, kdy kancléř německé říše podal oficiální protest u naší arcibiskupské konsistoře proti knize vydané knězem chicagské arcidiecése, ve které byly uveřejněny některé dokumenty o řádění Němců.

Dnešní německá vláda používá nyní téhož druhu propagace proti katolické Církvi a její fanatický ministr propagandy zaplavuje svět zprávami o nemravnostech v klášteřích, proti nimž propaganda válečných let je pohádkou, jaké vyprávíme dětem před spaním.

Vy i já máme na věci zájem jako o vlastní záležitost, ježto lidé, stojící mimo církev a případně i vlažní naši věřící, čtouce podobné zprávy, dojdou k úsudku: »Jsou všichni stejní!«

Proto nebylo by prozívatelné, nýbrž zbabělé, kdybychom vše ponechali bez povšimnutí a neohradili se, když se podobné věci projednávají.

Německá propaganda obviňuje duchovní řády, které i my zde máme. Jsou u nás dokonce již po léta. Nikdo pak nezáskal si o naši diecési takových zásluh, jako Františkáni, kteří jsou všichni německé národnosti a kteří dobrovolně zúčastnili se a zúčastňují skorem

všech skutků tělesného a duchovního milosrdenství, kteří bez nároku na sebe menší odměnu jsou činní ve věznicích, donucovacích pracovnách a chudobincích a kteří na pokyn a zavolání ať kněží či laiků jsou každé hodiny, ve dne i v noci, připraveni pomáhati. Máme zde též bratry Alexiány, ošetřující skorem po 3/4 století v našem městě nemocné a duševně choré. Máme zde milosrdné sestry, které k nám přišly z Německa a z nichž mnohé úpí v německých žalářích.

Proč se mravnostní procesy projednávají v Německu veřejně? Ceho se chce tím docílit?

Přečtu Vám článek amerického berlínského korespondenta, nekatolíka, uveřejněný nedávno v New Yorkském denníku: »Trojím způsobem reaguje veřejné mínění na neuvěřitelné zprávy uveřejňované o t. zv. mravnostních procesech proti katolickým řeholníkům a bratřím laikům.

Četní věrní katolíci jsou přesvědčeni, že obžaloby jsou falešné a že procesy jsou jen důsledkem zlovolné vymyšlených nařčení.

Druhá část katolíků i protestantů kritizuje po straně způsob, jakým se těchto procesů využívá proti Katolické propagandě, nabývající chvílemi rázu zřejmého protikřesťanského.

Národně-socialističtí madšenci, nenávidějící katolickou církev a prohlašující ji za »cizí zahraniční instituci«, pochopitelně jásají a snaží se samozřejmě vytěžiti z procesů co možno nejvíce. Četné novopohanské časopisy jsou přeplněny posměšnými obrazy povážlivého rázu a jedovatými články, ve kterých se pisatelé nikterak neskryvají se škodolibostí.«

Bezprostřední příčinou, proč se s těmito procesy začalo, byl boj o školu. Procesy začaly »na zkoušku« před rokem, ale pro olympijské hry se s nimi přestalo. »Průkazný materiál« byl »získán« při prohlídce klásterů během t. zv. devisových procesů.

Tyto dva druhy procesů byly Damoklovým mečem, visícím nad hlavami německých biskupů. A na podzim a v zimě minulého roku podnikla vláda útok na dvě důležité katolické posice: náboženskou školu a organisace katolické mládeže. Katolické školství bylo potlačeno ve Württembersku, Sársku a Westfálsku. Hlasování v Hessensku skončilo ve prospěch vlády, rovněž hlasování v různých bavorských městech, zvláště v Mnichově a Norimberku.

Zákon o Hitlerově mládeži zničil pak existující ještě svazy katolické mládeže.

Katolické kněžstvo, ignorující Damoklův meč, přešlo k útoku. Poukázalo na podvody páchané při hlasování o školách a dokázalo, že v Sársku a Westfálsku byly odpoledne v den hlasování vyvěšeny vyhlášky oznamující, že všude budou zavedeny jednotné školy. Kdo chce protestovati, musí tak osobně učiniti na radnici do 7. hod. večer. Ježto nikdo neměl odvalu tak učiniti, byla místa označena jako 100% hlasující pro jednotnou státní školu.

Episkopát vydával měsíčně pastýřské listy a protestoval proti zavedení jednotných škol, odporujících ustanovením konkordátu. Na Květnou neděli vyšla pak encyklika Sv. Otce. Příměří bylo vypovězeno. Vláda začala před porotami s mravnostními procesy a spustila stroj propagandy, aby pro procesy získala co největší zájem.

Dnes, na počátku proticírkevní kampaně, můžeme posouditi, jaká ztráta hrozí katolicismu v případě vládního úspěchu. Statistiku z celé říše není možno získati, avšak jen v Prusku z celkového počtu 1,737.000 katolických dětí je v 8.698 katolických obecných školách 1,612.000 dětí. Dalších 500 až 700 tisíc je v katolických školách jiných částí Německa.

K a r e l E. V l č e k

Zůstaň

**V srdci jsem zbudoval oltář a chrám,
postavil kalich s Tvým Tělem a Krví.
Nikoho jiného vejítí nenechávám.**

**U brány do srdce ztlumil se svět.
Nastalo ticho, jež nemůže dát.
Kdo vešel dovnitř, nechce již zpět.**

**Ó, zůstaň v mojí duši, svou oběť vnes mi tam,
ať vím, jak hoří Láska, ať vím, jak žhne jí krev,
ať sám v ní žiji a jí ať plné srdce mám.**

**A nenech dojít ke chvíli, kdy každý poznáme,
jak chvíle nejšťastnější v bol nejkrutší se promění,
při tom, když odcházíš a my Ti sbohem dáváme.**

**Ó, Pane, ve mně buď ať nikdy nejsem sám!
Pak nezhrěším, pak nezbloudím.
Tys Láska — já Tvůj chrám.**

O tyto 2 miliony či více dětí vede se dnes zápas. Noviny neskrývají nikterak naději, kterou vláda chová, že tyto procesy otfesou důvěrou veřejnosti v katolickou výchovu.

Zde máme celou historii v kostce a nikdo nemůže nám zaručiti, že bojová fronta nebude jednoho dne rozšířena i o naši zem.

Dnes mně, zítra tobě! Bojuje se o to, aby nám byly odňaty děti. Jestliže dnes neprojevíme o tyto věci zájem, jestliže budeme jen krčiti rameny a šeptati: »Snad musí býti na tom přece něco pravdy«, nebo: »To není naší věcí«, jestliže nebudeme státi za Svatým Otcem, pak čekejme také všeliké boje, až přijde na nás řada. Jistě se v duchu ptáte, jak je to možno, aby národ 60 milionů lidí, inteligentních lidí, plazil se bázlivě a otrocky před bývalým rakouským čalouníkem — (a k tomu ještě velmi špatným, jak mi bylo řečeno) — a před jeho spojenci Göbbelsem a Göringem, kteří v době zvýšených cen a zdražení životních potřeb mohou celému národu říci: »Nemůžeme zvýšit mzdy!« Snad bychom to pochopili, kdybychom žili v zemi, kde každý druhý člověk je vládním špiónem, kde ozbrojená moc vniká do domů a zabavuje privátním osobám bez soudu knihy a časopisy, kde otec bojí se potrestati syna, aby jej týž neudal a nepřivedl do kriminálu, kde osobní úspory a cenné pojistky se zabavují a prodávají, aby se zvýšila zásoba zlata

Nikdy, ani v dobách Bismarkova kulturního boje, nebyla církev v Německu tak bezmocnou jako dnes. Tenkrát měla v parlamentě stranu centra, měla své vůdce laiky i kněze, měla svůj tisk. Dnes se církev nemůže brániti. Když promluví biskupové, tu jejich hlas přehlušuje lomoz vládní propagandy. To málo, co můžeme pro církev v Německu učiniti, je veřejný projev sympatií v těchto hodinách zkoušek. A ještě něco: modliti se za církev v Německu a za německý národ.

Jsme jeho dlužníky: Němci pomáhali v minulosti budovati církev ve Spojených Státech a my jim nyní musíme pomoci. Společná a vytrvalá modlitba bude jistě mocnější a úspěšnější, než potměšilá propaganda, vycházející z Třetí říše.

Kk.

Film a radio.

(Hlídka katolické kinematografické a radiové centrály. Dotazy řídíte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

Katolický film na mezinárodní pařížské výstavě. V pavilonu Katolické akce, ve spojení s výstavkou francouzské centrální filmové organizace »Centrale du Cinéma et de la Radio« bude zdůrazněna i práce mezinárodního filmového sdružení »OCIC«.

Podivné jednání mexické censury. Nepřipustila pro Mexiko film »Sacret Agent« z důvodu, že prý byl financován Vatikánem — což není pravda, jak vyvrátila co nejrozhodněji výroba tohoto filmu »General Film Distributors Limited«, »Ocic«.

Velký úspěch americké »Ligy slušnosti« (pro slušné filmy) dokazuje zpráva katolické české centrály, jež v r. 1931 zavrhl 208 filmů americké produkce, v r. 1933 bylo to již jen 58 filmů a v r. 1936 20 filmů. »Ocic«.

FILMY POSLEDNÍ SEZONY:

Třída Ad.

Jeho Marie. (III.) Německá PCD Praha, 2427. Obsah: Matka, divadelní umělkyně, pečuje jen o sebe a vlastní dítě zanedbává a ponechává je péči služky, která dítě miluje jako svoje.

Třída A.

Lumpacivagabundus (II.) Německá Moldaviafilm. - Rakouský film, veselohra s vážným a dobrým námětem. Obsah: Lumpacivagabundus představuje zlo (lehkomyslnost, rozkoš a alkohol) v boji s dobrem o tři muže (truhláře, ševce a krejčího). Šlechtic - amatér. (II.) Anglická - United Artists. Motiv hrdinský, úspěštilý. Obsah: Syn hostinského svojí zmužilostí osvobodí otce ze žaláře, čímž získá lásku šlechticovy dcery.

Třída B (film s určitými závadami):

Piccadeli Jim, anglická, 2280, Metro-Goldwyn-Mayer, Praha, veselohra.

Přehlídka lásky, anglická, 3020 m, Paramount, Praha, veselohra.

Proti rozkazu, francouzská, 2965, Dafa-film, Praha, drama. Jeho poslední model, německá, 2650, Meisner, Praha, drama.

Jeho poslední model, maďarská, 2650, Kino-ilm, Brno, drama.

Zlatá macecha, maďarská, 2440, Artur Heller, Praha, drama.

Koruní svědek, německá, 2360, Moldavia, Praha, drama. Jeho nejlepší přítel, německá, 2850, Slavia, Praha, drama.

Požár nad Anglií, anglická, 2620, United Artists, Praha, drama.

Křesťanství v katakombách.

Ve všech dobách byla Církev nucena bojovat s nevěrou a bludy. Avšak nikdy nebyla protináboženská fronta tak rozlehlá jako nyní. Pronásledování křesťanů v Rusku, Španělsku a Mexiku nabylo takového rozsahu, že mnozí malověrní malomyslně se ptají, zda Církev v těchto zemích odolá strašlivému náporu a zda neblíží se konec západní kultury. Tato domněnka a bázeň může ovšem vzniknouti v oněch duších, které nejsou zcela proniknuty vnitřní náplní křesťanské nauky. Ale i ony musí čerpat sílu a důvěru ze života Spasitelova, i ony musí dojíti k přesvědčení, že pronásledování a prolitá krev křesťanů, nucených skrývat se v katakombách, je předzvěstí nikoliv zániku, ale nového rozkvětu náboženského života.

Ve Španělsku hrdě čelí kněží, uniknuvší smrti, všem nebezpečím a pokračují v pastýřské činnosti. Chodí samozřejmě přestrojeni a skrývají se. Každé zaopatřování nemocného je hrou se životem. O půlnoci (tak se dovidáme z dopisu) — slouží v zapadlých místnostech kněz Mši svatou. Malý kříž, dvě svíčky, sklenice a talíř, to je vše, co potřebují a co též mají, aby mohli konat nejsvětější obět. Misálu kněz mnohdy ani nemá. Když jsou hostie konsekrovány, vloží je kněz do malé krabičky a věřící donášejí si je navzájem a sami rozdělují.

Mexiko, nazývané v době kolonizace Novým Španělskem, sdílí se starým Španělskem stejný smutný osud, prožívající již po léta pronásledování Církve a náboženství, které hrůzami a krví nezadá v ničem onomu Neronovu. Avšak i zde se pronásledovatelé přesvědčili, že jejich nápor tříští se o věrnost a vytrvalost křesťanskou.

Kolik krve musilo právě v Mexiku vytéci, než pronásledovatelé byli donuceni ustáti alespoň poněkud ve svém náporu. Ačkoliv křesťanské obyvatelstvo vynutilo si v některých státech otevření kostelů, přece stále ještě je mnoho míst, kde

Miláček slonů, anglická, 2550, United Artists, Praha, přírodní film, též mládeži přístupný.

Maroko, anglická, 2960, Paramount, Praha, drama.

Milé příbuzenstvo. (III.) Anglická Metro Goldwyn. Veselohra komiků Laurela a Hardyho.

Rímská číslice za názvem filmu značí třídu umělecké hodnoty filmu, pokud po této stránce byl film klasifikován.

Film »Válka kluků« v posledním čísle »Katolika« byl zařazen do kategorie B. Proto poznámka »mládeži přístupno« neměla za účel doporučení mládeži jeho účast s hlediska katolického, nýbrž jen ukázat na rozdíl mezi klasifikací naší a klasifikací státní censury, jež jej mládeži učinila přístupným.

Zástupci poradního sboru P. Dr. K. Miklík, Dr. Janda a Dr. A. Birnbaumová navštívili dne 9. června presidium čsl. rozhlasu, aby s ním pojednali o různých stížnostech na čsl. rozhlas a ústně znovu vysvětlili nutnost většího ohledu vůči požadavkům katolíků.

Soupisová akce rozhlasová se velmi utěšeně rozvíjí. Některé diecesní Katolické akce velmi vzorně provedly soupis katolických posluchačů rozhlasu a vykazaly se neobyčejným úspěchem. Tak radiový odbor K. a. diecese brněnské (dp. P. Gryc) docílil nečekaných úspěchů. Také Podk. Rus. vykazuje potěšitelné výsledky. Neméně obětavými jsou v Olomouci, kde zvláště K. a. (vdp. vikář Dolanský) a bohoslovci, přičiňují se o plný zdar soupisové akce. Pražská arcidiecese provádí rovněž soupis podle farností a chystá pro měsíc září velkou a důkladnou soupisovou akci ve Velké Praze.

Nekatolický tisk a naše soupisová akce. V poslední době všiml si naši akce i nekatolický tisk (»Masarykův Lid« a »Národní Osвобоzení«), jemuž asi dostalo se patřičné inspirace od pp., kterým se naše akce začíná nelibiti. Nejprve se říkalo katolíkům: »budete mít tolik práv, kolik si jich vydobudete« a když nyní pozvedají svého hlasu, budí jejich oprávněné požadavky a akce pohoršení. Prý počtem chceme docílit nápravy. Naši přátelé a bojovníci dobře vědí, jakou reformu v rozhlase si přejeme, o jakou bojujeme. K ní dosud nestačila duchovní převaha katolíků, proto musí pomoci i síla a množství těch, kdo mají právo na to, aby se řídil rozhlas jejich přáním a ne oni přáním a nápady několika jednotlivců v čsl. rozhlase. Katolíky v rozhlase patrně čeká boj, oni však se jej nelekají a chtějí v tom následovati katolíky v Belgii a Holandsku.

Hlasy našich posluchačů. O. B. z Brna stěžuje si na jazzovou hudbu, foxtrotu a zanedbávání starých písní lidových, dále na přílišné nadřování odborovým vysíláním (rozhlasu zemědělskému) a ptá se výslovně, proč pražský rozhlas nenásleduje Vídeň, Varšavu a Budapešť ve vysílání mše sv.

posvátné úkony náboženské mohou se konati jen potajmu a v soukromých budovách. Pronásledování kněží nepřestalo, ale trvá s neztenčenou silou dále a stále se dovidáme, že tu a tam byl vyhnán, zatčen nebo zavražděn kněz a pokaždé jen proto, že byl přistižen, že buď sloužil Mši svatou nebo uděloval svaté svátosti. Avšak i v Mexiku, podobně jako v rudém Španělsku, kvete náboženský život, že tomu nebylo snad od prvých dob křesťanství v této zemi.

Stejně poměry jsou i v Rusku. Většina kostelů a klášterů byla buď zbořena, nebo přeměněna v musea. Náboženský život, jak víme z nejnovějších zpráv, na vzdory všem zákazům a potížím, je pln vzájemné soudržnosti a lásky, připomínající prvě doby křesťanství. Několik málo kněží v Rusku zbylých žije poustevnickým způsobem a jsou věřícími vysoce ctní a obdivováni. Dělníci určení k boření kostelů, přicházejí v noci k zboření a modlí se tam. Lidé odnášejí si ze zbořených kostelů různé věci, které potom doma uchovávají jako vzácný poklad.

Bdělý pozorovatel vidí, že i v Německu bude za nedlouho Církev žít v katakombách. Stačí poukázat jen na projevy vůdců strany a »zakladatelů« různých náboženství prohlašujících, že z křesťanských chrámů zůstanou státi jen »umělecké stavby«; všechny ostatní mají býti odstraněny.

Protináboženská a rouhavá výroky časopisů strany a ničím nerušené rejdy stváců a sektářů, neukládajících si nijaké rezervy, dávají za pravdu těm, kdož se obávají, že věci v Německu spějí k nejhorsšímu. Skutečně se situace, zejména pak od vydání encykliky Sv. Otce o poměrech v Německu, velmi zhoršila. Kam vše spěje, nelze dnes odhadnouti. Odpor mezi katolíky však roste a je stále četnější hrdinných vyznavačů a bojovníků, jimž dochází trpělivost. Boj bude dlouhý a neústupný. Možno však doufati, že i v Německu zvítězí křesťanství tím dříve, čímž větší a tvrdší bude útlak. Kk.

Naše práce.

Jázezd na mezinárodní kongres Krista Krále a XVII. katolický sjezd v Poznani, s event. návštěvou Warszawy, Czenstochové a Krakova. Ve dnech 25. až 29. června t. r. koná se v Poznani mezinárodní kongres Krista Krále, jehož se zúčastní i J. Em. nejdp. kardinál Dr. Karel Kašpar. Je nutno, aby i ČSR byla zastoupena. Proto pořádáme do Poznaně zvláštní jázezd a to:

1.) Autokarem:

Odjezd z Prahy dne 25. června v 8 hod. ráno od Wilsonova nádraží, příjezd do Poznaně o 19. hod. Pobyt v Poznani ve dnech 26., 27., 28. Odjezd na přání některých účastníků bude až 29. června večer dle dohody, příjezd do Prahy dne 30. června ráno. Cena jázezdu včetně jízdy, ubytování a stravování při účasti nejméně 20 osob cca 530.— Kč. Při větší účasti se cena o něco sníží. Autokar pojedí a eventuálně zastaví v Mladé Boleslavi, Jičíně, Nové Pace a Trutnově, kde bude zastávka a oběd.

2.) Vlakem:

Jázezd vlakem upravili jsme takto:

24. června, čtvrtek: Odjezd z Prahy 14.42, z Olomouce 18.23, z Mor. Ostravy 20.26, z Brna 17.00, z Bratislavy 14.37, z Bohumína 20.55, z Petrovic 21.27. — Příjezd do Katovic 23.37, odjezd 23.47.

25. června, pátek: Poznaň, příjezd 4.55. Odvoz do hotelu a ubytování. Po snídání odpočinek. Celodenní pense. V 16.30 zahájení kongresu v kostele sv. Martina, v 17.15 velká zahajovací schůze kongresu, uvítací proslovy atd., podle oficiálního kongresového programu.

26. června, sobota: Poznaň. Celodenní pense. V 7.30 mše sv. a účast na plenární schůzi kongresu. Po obědě prohlídka města s doprovodem. V 18.30 svatě požehání a adorace.

27. června, neděle: Po snídání v 7.45 odjezd do Hnězda, příjezd tam 8.53. Mše sv., prohlídka katedrály, města a historických památek, oběd v městě, odjezd v 16.25, návrat do Poznaně v 17.36, potom volno; večere.

28. června, pondělí: Poznaň, celodenní pense, další prohlídka města, odpoledne od 15.00 do 17.30 účast na programu kongresu.

29. června, úterý: Poznaň, celodenní pense. V 10 hod. pontifikální mše sv. na Náměstí Svobody. Odpoledne o 15. hod. velká mezinárodní manifestace před pomníkem Nejsv. Srdce Ježíšova s heslem »Pax Christi in Regno Christi«. Ve 23.05 odjezd do Varšavy.

30. června, středa: Varšava, příjezd 6.18, odjezd do hotelu, snídání, odpočinek. Celodenní pense a prohlídka města za doprovodu.

1. července, čtvrtek: Varšava, celodenní pense. Mše svatá, prohlídka katedrály, kostelů a královského zámku.

2. července, pátek: Po snídání odjezd z Varšavy v 7.40, příjezd do Czenstochové v 10.50; prohlídka kláštera na Jasně Hoře a pobožnost u záračného obrazu Matky Boží. Oběd a večere v Czenstochové, odjezd 20.29, příjezd do Krakova 22.51, odjezd do hotelu, nocleh.

3. července, sobota: Krakov. Celodenní pense. Dopoledne prohlídka města a Wawelu, odpoledne výlet do solných dolů ve Věličce.

4. července, neděle: Krakov, celodenní pense. Ráno mše sv. v kostele Panny Marie. Další prohlídka historických památek, večer v 21.47 odjezd z Krakova.

5. července, pondělí: Příjezd do Prahy, Wilsonova nádraží v 6.47 (do Bohumína 0.59).

Cena jázezdu obnáší:	III. tř.	I. tř.
Z Prahy	Kč 1.465.—	1.635.—
z Brna	Kč 1.395.—	1.540.—
z Bratislavy	Kč 1.435.—	1.600.—
z Olomouce	Kč 1.360.—	1.500.—
z Moravské Ostravy	Kč 1.300.—	1.420.—

V cenách jázezdů jsou obsaženy — kromě jízdného — odvozy z nádraží do hotelů a naopak, plné stravování (3 prvotřídní jídla denně), ubytování ve velmi dobrých hotelích, prohlídky a služby dle programu, polské visum, zpropitné. — Každý účastník musí mít vlastní pas platný pro Polsko. Nutno jej předložit současně s přihláškou, nebo nejpозději týden před odjezdem.

Přihlášky k účasti přijímá do 17. června 1937 Svatováclavská Liga, Praha IV., Hradčanské náměstí č. 8. — telefon 617-70. V přihlášce udejte přesně, zda pojedete autokarem neb vlakem. Změna programu, jízdního řádu a dne odjezdu neb návratu vyhrazena.

Jázezd na kongres Slavia Catholica v Lublani, ve dnech 19. až 22. července 1937. Kongres bude se konati — jak bylo nyní delimitivně stanoveno za tím účelem, aby byla spojitost s pařížským kongresem Pax Romana — ve dnech 19. až 22. července 1937. Pořad kongresu je následující:

19. července příjezd delegátů, o 20. hod. pozdravný večer.

20. července dopoledne slavnostní zahájení kongresu a první

přednáška: Odpoledne dne 20. a 21. července celý den pokračování v kongresovém jednání.

Dne 22. července zakončení kongresu a výlet na Gorensko (Bled, Brezje), večer odjezd kongresistů.

Referátů kongresových je celkem 9:

1.) Slovanstvo, kolektivismus a křesťanství (ref. Torseglav, Bojc).

2.) Slovanské idee v 9. století — Kocel a Slované — (ref. prel. Dr. Grivec).

3.) Zkušenosti dosavadních slovanských styků (ref. Dr. Stele, Šedivý).

4.) Důležitost, způsoby a možnosti slovanského sblížení v budoucnosti (referent Čech).

5.) Papežská encyklika »Divini Redemptoris« a Slované (referenti Slovák a Polák).

6.) Nebezpečí komunismu a bezbožectví pro Slované se zřetelem na jejich sociální a politickou strukturu (referenti Polák, Slovák).

7.) Sociální úkoly slovanské inteligence, poměry a vzájemné soužití (referenti Chorvat, Čech).

8.) Slované v zahraničí, mezinárodní styky slovanské s ohledem na slovanské krajany a zahraničí (referenti Slovák, Ukrajinec).

9.) Poslání katolických Slovanů východního obřadu v nebezpečí komunismu a bezbožnictví (referenti Ukrajinec, Polák, Chorvat).

Cena jázezdu (včetně jízdenky III. třídy tam i zpět, ubytování a stravování v hotelu Union v Lublani, mimo jázezd na Gorensko, Kč 780.—. Při větší účasti a v případě povolení slev bude cena přiměřeně snížena. — Odjezd z Prahy, Wilsonova nádraží dne 18. července ve 22.40 hod., příjezd do Lublaně dne 19. července v 17.01 hod. — Odjezd z Lublaně 22. července v 13.09 hod., příjezd do Prahy dne 23. července o 6.20 hod. ráno. — V ceně jest zahrnuto jízdné III. třídy rychlovlakem tam i zpět, ubytování a stravování, počínaje večerí dne 19. července a konče obědem dne 22. července. — **Přihlášky** k účasti nejdéle do **20. června** t. r. přijímá Český seniorát Slavicae Catholicae (Svatováclavská Liga), Praha IV., Hradčanské náměstí č. 8., telefon č. 617-70.

Mezinárodní mírový katolický kongres ve Vídni (Sjezd katolických bývalých bojovníků ze světové války pro udržení světového míru) bude se konati ve dnech 25. až 27. srpna 1937 za účasti zástupců všech evropských zemí. Také z Československé republiky je očekávána účast ko největší. Za účelem organizace této účasti byl utvořen zvláštní přípravný výbor národní v ČSR., který je zmocněncem ústředního výboru (Ligue Nationale Droits des Prêtres Anciens Combattants P. A. C.) v Paříži.

Kongres bude míti v hlavních rysech tento program: 25. srpna odpoledne a večer příjezd hostů a ubytování. 26. srpna zahájení kongresu u pomníku padlých, kde bude sloužena polní mše svatá, budou položeny věnce s případnými proslovy jednotlivých delegací. Pak bude přehlídka bývalých bojovníků ze světové války. Odpoledne příležitost ke sv. zpovědi a večer světelný průvod k votivnímu chrámu sv. Štěpána. 27. srpna společně sv. přijímání při mši svatě, kterou bude sloužit vídeňský apoštolský nuncijs. Po snídání dopoledne a odpoledne prohlídky památnosti Vídně a okolí (zvláštní okružní jízda). Večer volno. 28. srpna autokarové poutě podle výběru účastníků, buď do Mariazell a Maria Taferl (kláštera Melk), nebo do Maria Schutzu na Semmeringu a Maria Drei Eichen (Rosenburg, Kampthal), nebo do Maria Eisenstadt a kláštera Admont. Večer volno. 29. srpna dopoledne velká závěrečná slavnost v Schönbrunnu s pontifikální mši svatou a Tedeum. Odpoledne volno a večer monstrekoncert na Heldenplatz.

Cena pro účastníky z ČSR. (byt, snídání, oběd, večere od 25. srpna večer do 29. srpna večer), projížďka Vídní, vstupné do muzeí, jízda na stadion a zpět, legítimace a odznak, podle dnešního kursu: při hromadném ubytování 299.— Kč, při ubytování v soukromých bytech 390.— Kč, při ubytování v hotelích: I. kategorie 630.— Kč, II. kategorie 480.— Kč. K tomu sluší připočítati jízdné, které z Prahy do Vídně a zpět autokarem při účasti 250 osob bude obnášeti částku 160 Kč.

Přihlášky přijímá a dotazy vyřizuje technická kancelář čl. přípravného výboru P. A. C. v ČSR., již jest kancelář Svatováclavské Ligy, Praha IV., Hradčanské nám. č. 8, telefon 617-70.

XVI. národní pouť do Lurd bude ve dnech 2—14. července 1937 ve směru Brno — Praha — Paříž (dva dny, jeden na prohlídku města, druhý k návštěvě Světové výstavy) — Lisieux (hrob sv. Terezičky od Ježíška) — hora sv. Michala — Bordeaux — Lurdy (4 dni) — Nevers (hrob sv. Bernadetty) — Paray le Monial (kaple Zjev. Nejsv. Srdce Ježíšova) — Strasbourg — Praha — Brno. Pouť byla schválena říd. arcibiskupským ordinariátem pražským z 15. ledna 1937 a 27. Duchovním vůdcem je P. Ant. Stříž, spirituál arcibiskup. Pouť bude v Praze. — Poněvadž Německo od 13. května snížilo jízdné na drahách, budou nyní ceny tyto: z Prahy: I. tř. 3.840.— Kč, II. tř. 2.575.— Kč, III. tř. 2.075.— Kč. Z Brna: I. tř. 4.130.— Kč, II. tř. 2.755.— Kč, III. tř. 2.205.—

Kč. Příhlásky přijímá a programy zasilá Lurdský spolek, v Praze I, Husova tř. č. 8.

Filatelisté Na výzvu »Katolika« přihlásil se jako jeden z prvních dp. P. Jahoda ze Sv. Hory do filatelisticko-misijního odboru a poslal zásilku zámořských známek.

Prosíme čtenáře »Katolika«, aby nám zasilali dobrovolné příspěvky pro misijní účely v upotřebených známkách.

Přihlašujte se za členy kroužků, kdož jste aspoň trochu obeznalými filatelisty a chcete podepřít činnost misii (na adr. Redakce »Katolika«, filatelisticko-misijní odbor).

Rozhledy.

Z DOMOVA.

Český misionář do Argentiny. Koncem května t. r. odjel opět do Argentiny český irantskáň P. J. Procházka, který sebou veze několik kopií sošky »Pražského Jezuláka«, aby naši krajané i za hranicemi modlice se k Jezulátku vzpomínali na svou vlast. Praha se rozloučila s kopií »Pražského Jezulátka« 6. května u sjezdového kříže ve Strahovské zahradě. Rozloučení bylo filmováno. Účast byla neočekávaná. Skoro všechny katolické spolky a korporace vyslaly své delegáty.

Slováci z ČSR. k svým americkým krajanům katolíkům vysílají zvláštní misii. Budou v ní J. E. biskup Bubnič, Dr. J. Tiso, Dr. K. Körper, F. Mondok a Msgr. Jan Postönyi.

Pražská křest. soc. »Deutsche Presse« oznamuje z Podmokel, že na tamních oslavách 1. máje byla v řadě recitací přednesena i četná místa z encykliky Sv. Otce »Pia X. »Divini Redemptoris« a sice ta, která jsou namířena proti nemravným metodám kapitalismu. Úryvky, které přednesl pražský herec Schindler byly doprovázeny hřimavým potleskem účastníků.

LITERATURA.

Komunismus a náboženstvo vyšlo jako č. 2. v protikomunistické knižnici, kterou vydává Slovenská Liga proti komunismu v Bratislavě. Cena Kč 3.50, s poštovným Kč 3.75.

Z Vatikánu.

Narozeniny Sv. Otce byly zvlášť slavnostním způsobem oslaveny v Americe. Apoštolský delegát ve Spojených Státech prosvolil do státního rozhlasu oslavnou řeč.

Sv. Otec přijal v Castel Gandolfo přes 800 poutníků, mezi nimi i žeskoslovenské a 180 párů novomanželů.

Svatý Otec zaslal blahopřejný telegram hraběti Dalla Torre k úspěchu výstavy katolického tisku a v uznání za vykonanou práci při jejím uspořádání.

Sv. Otec v Castel Gandolfo přijímá i vyslance. Svoje pověřující listiny předal nový vyslanec republiky Kolumbie.

Farář ze St. Louis P. Pavel Schulte byl Sv. Otcem jmenován biskupem v Leavenworth, ve státě Kaunas.

Světová výstava katolického tisku byla uzavřena 31. května za přítomnosti vedoucích osobností italské Katolické akce. Prezident její, Comm. Vignoli přednesl obsažný a zajímavý referát o vývoji katolického tisku italského, jehož rozkvět souvisí s rozkvětem katolicismu ve veřejném životě v Itálii. Roztržka mezi Vatikánem a novou Itálií vzdalovala katolíky politické činnosti, což se projevilo i v tisku. Smír Itálie s Vatikánem poskytl Katolické akci a katolickému tisku italskému nové možnosti dalšího vývoje. Potom promluvil státní podsekretář Msgr. Pizzardo, stanoviv základní směrnice podstaty a úkolu kat. tisku. Msgr. Pizzardo prohlásil, že nejlépe by vyhovovalo papežským intencím, kdyby katolíci v budoucnu místo názvu tisk katolický užívali označení »tisk Katolické akce«. Všechna snaha a působnost katolického tisku musí býti podřízena cílům Katolické akce. Jen takový tisk jsou potom povinni podporovati a šířiti všichni katolíci.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Jugoslavie. Charvatský časopis *Olitelj o pražském Jezulátku*. V č. 21 přinesl obrázek ze svcení kopie sošky Pražského Jezulátka J. Em. kard. Drem K. Kašparem, určené pro Argentinu.

Pro spolupráci pravoslavné církve s katolickou vyslovil se patriarcha Varnava při církevní slavnosti v Kralovaci, zdůrazňuje též nutnost vzájemné snášenlivosti.

Polsko. Ku kongresu Krista Krále v Poznani přislíbil svoji účast kardinál Innitzer z Vídne, Verdier z Paříže a Kašpar z Prahy, dále biskupové: Cobben z Helsingforu (Finsko), Kmetko z Nitry, Rožman z Lublaně a řecko-katolický biskup Njaradi Kříževce (Jugoslavie). Polský episkopát bude zastoupen skorem plně. Papežským legátem pro tento kongres byl jmenován J. Em. kardinál Hlond, primas Polský.

Jasná Hora Czenstochovská je letoš. roku cílem četných poutí. Tak počátkem května byli tu polští poutníci z Gdanska, 30. května měli svoji pouť akademikové, a 1. a 2. června polští zemědělcí. Na den 29. června je hlášena veliká pouť polských učitelů, v srpnu od 21.—23. koná se pouť katolických mužů, jižž se očekává na 100 tisíc.

Katoličtí novináři Polští vyzvali na výročním shomáždění všechno členstvo svého svazu, aby hned v zárodku potlačovali každý pokus o protináboženskou propagandu v tisku a veřejném životě.

Msgr. Theodorovič, arcibiskup a metropolita sjednocených Rusinů ve Lvově, slavil 50leté jubileum kněžství. Arcibiskupem byl jmenován r. 1902. Byl za Rakouska též členem t. zv. panské sněmovny. Po válce věnoval se výhradně řízení arcidiecése a literární činnosti. Z jeho děl připomínáme zejména »Život Kristův«. Metropolita - jubilar provedl též restauraci historické ruské katedrály ve Lvově a pracuje též sociálně.

Rusko. Zpravodajství »Agence d'Information de l'Orinet« oznamuje, že pravoslavné velikonoce byly v Petrohradě a Moskvě neobyčejně slavné. Napomáhala tomu též okolnost, že vzhledem k oslavám 1. května bylo všude zavřeno, což umožnilo účast na Bohoslužbě. Všechny kostely byly přeplněny a kněží musili vyjít na ulici, aby se všem věřícím dostalo velikonočního požehnání. Nápadnou byla zvláště účast mládeže. Též četní diplomatictí zástupci se dostavili. K porušení klidu nikde nedošlo.

Komunistický boj proti misím nařídila kominternu výzvou ku všem komunistickým stranám, organisujícím domorodce. Činnost misionářů má být mařena a všemožně poškozována. Tuto práci mají prováděti barevní domorodci; zejména nutno mařiti přípravy ke křtu, zvláště hromadnému. Instrukce nařizují: Protináboženskou propagandu slovem, obrazem, rozhlase, 2.) tvoření bezbožnických buněk mezi domorodou mládeží, 3.) buditi nedůvěru ku kněžím a misionářům a přerušiti styky s těmi domorodci, kteří se nechali pokřtiti, 4.) pořádati veřejná shromáždění s heslem: Kristus vás nenasytí, ale marxismus.

Tři duchovní byli nedávno v Rusku podle zpráv z Rigy zastřeleni. Jsou to Smirnov, Kvorčov a Ivaševič, kteří pokusili se o útěk z tábora, kam byli r. 1928 odsouzeni pro »špionáž ve prospěch kapitalismu«.

Kazaňský metropolita Cyril, kandidát na metropolitní stolec po zemřelém metropolitovi Petru Krutickém, byl zatčen a poslán do vyhnanství do střední Asie. Me se tím zabrání jeho volbě, ježto GPU je znám co nesmířitelný odpůrce bezbožnictví a komunismu.

Vdova po Leninovi uveřejnila nedávno v »Lvesti« článěk, kde s politováním doznává, že na mnohých místech chodí mládež raději do kostelů než do klubů. Je tomu zvláště v oněch místech, kde není lékaře a kde duchovní pečující o nemocné získali si úctu obyvatelstva.

Stalinova 10leté dcera Nina byla nedávno přijata do řad bezbožníků. Navštěvuje školu zřízenou v Kremlu pro děti vysokých sovětských úředníků. Na této škole je též skupina bezbožnické mládeže, k níž patří i děti Litvinova, Molotova a Kalinina a nyní i dcera Stalinova. Stalin věnoval při této příležitosti skupině 500 rublů.

V Pemze byl odsouzen jistý občan a jeho paní ku 4 létům vyhnanství na Sibir, ježto poslouchali náboženský rozhlas z Varšavy a zvali ku poslechu i sousedy, což bylo soudem kvalifikováno jako protibolševická propaganda. Rodiče měli 12letého syna, který byl předán na vychování komunistické mládeži.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Kolumbovi rytíři pátrají po bezbožnických školách v Portsmouthu a Farnboroughu. Byly již objeveny bezbožnické katechismy, avšak zatím není možno vypátrati školní místnosti. Další bezbožnická škola je v hrabství Sussexu, kde si žáci čistí boty na rohožce s nápisem: »Čistíme si boty o Krista«.

Holdovací adresa katolického episkopátu, vyslovující věrnost katolíkům novému králi a královně, nebyla ministrem vnitra sirem Simonem králi předána. Toto jednání vzbudivší podiv, snaží se ministerstvo oddůvodniti stejně jako při stříbrném panovníckém jubileu krále Jiřího V. I tenkrát, jako nyní, byla holdovací adresa katolického episkopátu odmítnuta s oddůvodněním, že »ministr netroufá si předložiti králi adresu, na které jsou podepsáni katoličtí arcibiskupové a biskupové s udáním sídel, která při úředním jednání nemohou býti uznána«. Když totiž byla nově zřízena katolická hierarchie v Anglii, nebylo pro sídla biskupů použito názvů, kterých použila církev anglickánská. Tak na př. Londýn dostal jméno Westminster, Manchester — Salford. Touto netaktností ministerstva nebudou katolíci ani v nejnějším — jak píší kat. noviny — dotčeni ve své věrnosti k novému králi.

Belgie. Nová stigmatovaná. Teprve nyní oznamují noviny, že v městečku Steenbergem v severním Brabantsku byl zjištěn nový případ stigmatise u jisté paní, jejíž tělo vykazuje stopy po bičování. Žena ta je 8 roků nemocná a nepoživá ničeho, kro-

mě sv. hostie při svatém přijímání a něco vody. Církevní úřady počaly nyní případ vyšetřovati.

Bulharsko. Jubilejní známky s obrazem slovanských věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje rozhodla se vydati ministerská rada. Známky byly vydány koncem května.

Dánsko. Katolíků je v Dánsku asi 25tisíc, mezi 3.8 milionů obyvatel. Katolická víra zapouští stále pevnější kořeny v této zemi. V církevních obcích tvoří nyní většinu dánští katolíci, kdežto v počátcích nové činnosti Církve v této zemi měli cizinci převahu. Vzniklo i katolické umění, zejména literatura, kde vynikající místo zaujímá Jan Jörgensen, který nedávno slavil 70leté narozeniny. Je též mnoho kněžských povolání z dánských rodin. I vzájemné porozumění mezi katolíky a protestanty pokračuje. Projevilo se to zejména při loňských oslavách reformace, kdy tisk přinesl úvahy svědčící o porozumění pro kat. církev a její zásluhu o Dánsko. Vynořila se dokonce otázka, zda katolická církev není přece jen lepší ochránkyní pravd Božských než evangelická. Katolickým spisovatelům poskytují se ochotně sloupce časopisů pro jejich články. V protestantismu vzrůstá se touha po liturgii; nedávno jak též sdělujeme, vyskytly se hlasy pro zavedení soukromé zpovědi. Evangelické kostely zůstávají po celý den otevřeny. Ve všem tom je zřejmá snaha přizpůsobiti se katolickým zvyklostem. Věřoucí rozdíl jsou ovšem stále nejhlavnější překážkou; zejména málo je porozumění pro primát papežský a neomylnost ve věcech víry.

Protestanský biskup Fuglsang-Damgaard vyslovil se na diecézním shromáždění pro zavedení soukromé zpovědi, kterou pokládá za nejdůležitější pomůcku pastorace.

Francie. Katolický tisk francouzský reprezentují »La Croix« s 280 tisíci a »Croix du Dimanche« s 500 tisíci odběratelů. Tiskové středisko »La Croix« tiskne mimo těchto dvou listů i ostatní katolické noviny, časopisy a publikace v celkovém počtu 300 milionů exemplářů. Čtenáře mají v celé Francii a 128 cizích zemích. V okrese pařížském vychází 353 denníků katolických, v ostatních okresech Francie 56. Zvláště rozšířen je kat. tisk v diecézi Strasburské, kde vychází 18 denníků a 12 týdeníků. Náboženský, kulturní a vědecký tisk je rovněž četný. Z náboženského tisku je nejrozšířenější »Vie Spirituelle«, potom »Apostolat kněžský« (250 tisíc) a eucharistický list »Křížáci« (300 tisíc). Z kulturních listů je to »Etudes« (13 tisíc), »Přítel kleru« (25 tisíc, kněžský časopis) a »La Revue des lectures« (20 tisíc). Dále je pět časopisů pro radio, kino a divadlo, 3 liturgické a 5 charitativních. Misie mají 8 časopisů. Katolická akce má k dispozici na 120 časopisů.

Na domě, v němž r. 1887 v Paříži za svých studií bydlil kardinál Mercier, tehdy ještě profesor university Lovanské, byla z podnětu a nákladem městské rady pařížské odhalena pamětní deska.

Ve Fere-en-Tardenois zemřel nedávno M. Brigot-Turlure, nazývaný »Křížový doktor«. Po válce věnoval se výhradně obnově křížů zničených ve válečném území, kterých postavil přes 100.

Starosta z Keryado, Maux, smutně známý svými zákazy náboženských průvodů, jež potom státní rada musila zrušiti, pokračuje ve své zášti dále. Nedávno zavítal do Keryado biskup Msgr. Tréhien, s nímž starosta zavedl protokol, ježto biskup ubíral se do kostela v průvodu břimovanců, oblečen v biskupský šat. Starosta postavil se biskupovi v cestu chtěje vyvolati výstup. Teprve když okolo stojící obrátili se proti starostovi, tento ustal ve svém počínání.

O svátku Nejsv. Srdce Ježíšova 4. 6. sloužil v pařížské basilice Montmartre pontifiální Mši sv. apoštolský nuncius pařížský. Přítomni byli zástupci senátu, komory, generální rady a městské rady. Odpoledne se v basilice konal průvod s Nejsvětější Svátostí, vedený kardinálem-arcibiskupem Verdierem, který na konec udělil požehnání celému městu.

Holandsko. Sedmý národní sjezd katolíků konal se v Utrechtu a stal se mohutnou manifestací náboženskou. Zahájen byl pontifiální mší sv., kterou sloužil arcibiskup utrechtský Msgr. Dr. J. de Jong. Odpoledne bylo veřejné shromáždění, ně němž promluvil baron van Wijnbergen, prof. Dr. Brom a arcibiskup utrechtský. Po shromáždění odebrali se přítomní biskupové a čestní hosté sjezdu na radnici, kde byli starostou města přijati. Druhý den konala svoje porady holandská odbočka komise »Pro Deo«. Sjezd byl zakončen slavnostním průvodem.

Holandský episkopát a Rotariáni. Dne 7. a 8. května konal se zemský kongres Rotariánů v Maastrichtu. Biskup Loermondský Msgr. Lemmens připomněl věřícím při této příležitosti poznovu stanovisko holandského episkopátu z r. 1930 oproti Rotariánům, kde se praví: »Přejeme si, aby katolíci sdružovali se v katolických organizacích. Tyto nesmějí býti jen pouhými sdruženími, ale skutečnými katolickými sdruženími, ve kterých uplatňují se plně katolické zásady. Kluby Rotary jsou na venek neutrální sdružení s programem hospodářským a sociálním, které se snaží o nápravu lidské společnosti a výchovu jednotlivců v čestné a nezištné lidi. Snaha tato je jistě chválehodná, avšak Rotary chce tohoto cíle dosáhnouti pomocí zá-

sad, jež zavrhuji každé náboženství. Proto patří Rotary mezi ona sdružení, jichž se katolíci musí straniti. Považujeme proto za povinnost prohlásiti, že katolíkům není dovolen vstup do Rotary klubů.

Maďarsko. Ohlas kulturního boje německého v maďarském parlamentě. Katolický poslanec hrabě Szechenyi podal v maďarském parlamentě interpelaci, ve které upozornil vládu na pronásledování katolíků v Německu a na hrdinný odpor evangelické církve. Interpelace vyzývá vládu, aby uvědomila německou vládu o tom, že kdyby náboženské pronásledování mělo pokračovati, že národně socialistické Německo ztratí sympatie Maďarska.

Eucharistický rok, který má býti úvodem světového eucharistického kongresu v r. 1938, byl zahájen o svátku Nejsvětější Trojice 23. května slavnostní pobožností, kterou v domě sv. Štěpána v Budapešti vykonal kardinál-primas Szerédi. Večer v sále »Vidagó« konalo se slavnostní shromáždění za účasti kardinála, ministra Hómana a budapeštského starosty Szendv.

Tři nejlepší maďarští umělci: Molnár, Novák a Kontu — byli vyzváni vypracovati návrh plakátu k eucharistickému kongresu a upomínkových obrázků.

Aby chudším vrstvám byla umožněna účast na eucharistickém kongresu v Budapešti, vydá maďarská pošta. Společnost zvláštní svatoštěpánské úspěšné knížky. Vložené částky mohou býti vybrány jen v Budapešti v době kongresu.

Pocta katolickému novináři. Admirál Horthy udělil šéfredaktoru katolického listu »Nemzeti Újság« dr. L. Tothovi hodnost státního rady.

Německo. Z kulturního boje. Boj proti všemu křesťanství a zejména proti Církvi katolické, nabývá konečných forem. Zdá se, že sjezd nár. soc. strany, který bude v září t. r., prohlásí společně náboženství, které podobně jako tomu bylo se školstvím, má národ odhlasovati. Vedoucími osobnostmi »nového světového názoru« mají býti učitelé, kteří se k tomu připravují ve zvláštních kursech. Budou přísahati na »víru Adolfa Hitlera«. I mezi lidem provádí se již agitace pro nastávající hlasování o národním náboženství. Hlasovati budou jen osoby ve stáří od 17—34 let a pravděpodobně jen příslušníci »politických svazů.« Ježto Německo má jen jednu politickou stranu, možno již předem uhodnouti výsledek hlasování.

Ríšský církevní ministr Kerrl prohlásil v důvěrném kruhu přátel, že křesťanské náboženství bude v Německu zničeno. Církev budou sice ještě nějakou dobu požívatí státní ochrany, ale pozbudou všech podpor, načež dojde k úplné rozluce církve od státu. Potom bude jenom jedno státem uznávané náboženství: národní socialismus.

Papežská encyklika o poměrech v Německu způsobila v okolí Hitlerově nečekané překvapení. Když se Hitler dověděl o jejím vydání, dostal nervový záchvat, z něhož se dosud plně neprobíral. Ti, kdož jej slyšeli mluvit na 1. května, ujišťují, že slova nenávisť proti všemu křesťanskému vycházejí z hloubi duše. Domlouvám a radám je ve věcech náboženských zcela nepřístupný. Když nedávno deputace průmyslníků jej žádala, aby byl protináboženský boj v Německu zastaven, ježto vnitřní situace Německa vyžaduje nezbytně klidu, nechal Hitler deputaci státi a beze slova odešel. Potom bylo čekajícím oznámeno, že audience je skončena a že důvěrník průmyslníků má se ihned vzdáti své funkce, což ale tyž odmítl.

Hitler napsal kdysi, že zná katolickou církev lépe, než Bismark, a že nebude dělati z kněží mučedníky, ale že ukáže lidu »ohavné činy« vysokého i nízkého duchovenstva. To se má státi v t. zv. mravnostních procesech duchovenstva a řeholníků, k nimž nyní denně v Německu dochází. V posledních dnech konají se domovní prohlídky u kněží, které mají poskytnouti látku k těmto procesům. Velmi často se inscenují skandální případy, aby alespoň takto se získal procesní »materiál«.

Bůh nebývá posmíván. Holandský »Dagblad von Noordbrabant« uveřejňuje případ, který se stal v pracovním táboře v Billerbesku, vestfálském městečku poblíž Münsteru. Před několika dny byl volán do tábora místní kaplan podle sdělení k umírajícímu, aby jej zaopatřil. Když se kaplan dostavil, zavedli jej do místnosti, kde měl umírající ležeti. Sotva však kněz s Nejsvětějším vstoupil do světnice, vyskočil ležící nemocný se smíchem a začal překvapenému kněži spílati. Potom pravil, že vše to byl jen žert. Hluboce rozechvřen tímto rouhavým skutkem, pravil kaplan: »Příteli, to, co jste učinil, je největším hříchem, jehož se může někdo dopustiti.« Opětně vyskočil onen mladík, avšak ihned klesl jako podťatý. Srdeční mrtvice učinila konec jeho životu.

Novopohanství na postupu. Nedávno začala se stavěti v Eickampu vesnice, která se má státi základem a vzorem v osídlovací práci národně sociální strany. Bude tu postaveno 300 domků ve starogermánském slohu, s náměstím a společenským domem. Vesnice bude mít i stadion, lázně, střelnice, prostorné shromáždětiště pro slavnosti, avšak žádný kostel, jak »výslovně se podotýká. Veliká péče bude věnována obřadům při civilním sňatku. Budou upraveny tak, aby ani v nejmenším neupomínaly

na církevní ráz a učinily církevní oddávky zbytečnými a těm, kdož se ještě nechávají církevně oddati, vtiskly znamení méněcennosti a tajných nepřátel státu.

Jak Ludendorff šve proti Katolické akci, toho důkazem jest jeho spisek nedávno v Mnichově vydaný, pod názvem: Katolická akce útočí na Německo. Spisek snaží se dokázat, že činnost Katolické akce působila a působí dosud v německém národě nakažlivě. Katolická akce v Německu provádí prý nejen veležrádu, ale pracuje prý ve spojení s bolševismem. Dále tvrdí spisek, že »Esperanto«, vynález to žida Zamenhoffa, prý dorozumivací řeč Katolické akce. Lživé toto tvrzení nejlépe dokumentuje úroveň onoho spisku.

V Kasselu měl nedávno na shromáždění novopohanů přednášku státní návladní Wiedenhöft z Berlina. Jakým duchem byla řeč provanuta, osvětlí několik ukázek. »Věčný život! Pochybuj, že by se ještě dnes našel člověk, který věří nesmyslu, že si na t. zv. onom světě etiskneme opět ruce a sejdem se při odpoledním dýchánku! (Všeobecný smích publika, potlesk a dupot). »Tvoje víra musí se projevovati činy pro Německo; křesťanství bylo vždy proti Německu.« »Pozorujme život křesťanů. Učí naše děti modlitbě: Milý Bože, dej, ať jsme zbožní a přijdeme k Tobě do nebe. Chléb náš vezdejší atd. Vždy jen vlastní prospěch.« »Nesmí existovati vedle strany a státu žádná jiná organizace! Proto musí býti všechny církve zničeny!« Shromáždění bylo přítomno as 500 osob, většinou inteligence.

Vojín hrdina. V Münsteru udála se nedávno přihoda, kterou zaznamenal holandský »Tweentsche Courant«. Národní socialisté konali v městě schůzi s programem: »Čtyřletý plán«. Místo toho mluvil řečník o náboženství, tupě křesťanství a katolickou církev. Pojednou vyvstal pán vysoké postavy a bral se k řečnickému pultu. V sále zavládo hrobové ticho, když pán klidně a hlasitě pravil: Pane řečníku, máte mluvit o čtyřletém plánu! Proto jsme sem přišli, ne však proto, abychom poslouchali urážky náboženství a církve«. Rudý zlostí vybuchl řečník: Kdo jste, pane? A tázaný odpovídá: Jsem velitel zdejší posádky!« A obrátiv se do sálu, praví přítomným: »Kdo souhlasí se mnou, nechť opustí sál!« Načež, dodává svědek, zůstalo v sále pouze necelých dvacet lidí.

Křesťanská fronta proti novopohanství. V posledních týdnech, jak sděluje »Elsässer Kurier«, projevují se v Třetí říši snahy vytvořiti frontu křesťanů proti novopohanství, podporovanému státem. U katolíků i evangeliků vzbudilo veliký rozruch kázání münsterského biskupa Mšgre v. Gallen, které nesmělo vyjít tiskem a byvší rozmnoženo, koluje mezi obyvatelstvem z ruky do ruky. Nedávno uspořádal totiž biskup v. Gallen »Kristův týden«, při jehož ukončení proslavil kázání, ve kterém se zabýval i výrokem říšského ministra Kerrla, který před časem prohlásil, že vůle Boží projevuje se krví. Biskup pravil v kázání mimo jiné toto: »Dva měsíce jsem mlčel a čekal, že říšský ministr Kerrl vyvrátí tvrzení, které pronesl před zemským církevním výborem (evangelickým), že je směšnou vírou v Krista jako Syna Božího, jak tomu učí křesťanství. Nic se však nestalo a proto, hluboce dotčen, musíme jako smutnou skutečnost doznati, že muž, jehož náš vůdce a říšský kancléř pověřil řízením církevních věcí všech křesťanských vyznání v Německu, považuje za směšné to, co my vyznáváme a v co věříme, že totiž učení o Božství Kristově je článkem křesťanské víry. Tomu, co je našim nejvyšším přesvědčením, to, co my vzhledem ku zjevení Božímu pokládáme za nejdůležitější a základní článek víry, tomu odvažuje se pan ministr smát. Necht se směje, my však po tom všem, co pan ministr řekl, nenacházíme na věci nic, co by jej ku smíchu opravňovalo. Naopak, přiznáváme, že věc je nesmírně vážná. A proti této Kristu nepřátelské frontě musíme ve spojení s našimi evangelickými bratry postaviti hřáz. I u nich promluvil celník — Dibelius — (generální superintendent t. zv. evangelické církve vyznavačů, pozn. red) a vyznal víru v Kristovo Božství. Ještě nejsou rozvráceny řady opravdových Němců-křesťanů, kteří neohroženě nastoupí do fronty bojovníků Kristových. Vyznavači víry v Božství Kristovo a bojovníci za ni jsou nejen věrné ditky katolické církve, ale i nesčetní evangeličtí křesťané se svými vůdci, kteří se staví tak s námi do jedné fronty!« Biskup v. Gallen zakončil kázání citátem z dopisu zmíněného již generálního superintendenta Dr. Otty Dibelius: »Věta, že Kristus je Synem Božím, není poučka vymyšlená lidmi, ale základní pravda Písma Svatého; z ní čerpáme sílu pro život

a útěchu pro smrt!« Kázání Mšgre v. Gallena vzbudilo obrovský rozruch mezi věřícími a projevy souhlasu jak v katolických, tak i v evangelických církevních kruzích. Poznáváme, že generální superintendent Dr. Dibelius obrátil se před časem otevřeným listem na kancléře Hitlera v příčině výroků ministra Kerrla. I vestfálský evangelický biskup Clemens August jest rozhodným odpůrcem národně-socialistického novopohanství. Již v r. 1935 žádal státní úřady, aby zakázaly Rosenbergerovi mluvit na sjezdu strany v Münsteru, pro jeho nepřátelské stanovisko vůči křesťanství.

Portugalsko. Před krátkou dobou zemřel v Paříži bývalý portugalský ministr A. Costa, který býval před válkou ministrem kultu. On to byl, který svrhl portugalskou monarchii, povolal republiku a snažil se vyhubiti katol. církev. Jeho jméno stalo se známým a on sám oslavovanou osobností. Nyní zemřel ve vyhnanství, opuštěn ode všech a zcela zapomenut, zatím co církev jím pronásledovaná, je v Portugalsku dnes mocnější než kdy jindy.

Španělsko. Budete mi svědky... Pronásledování dolehlo těžce i na španělské Augustiniány. V Madridu byli usmrceni provinciál tohoto řádu, jeho sekretář a 3 bratři; ve vězení zemřel další řeholník a bratr. Po dobytí Malagy bylo zjištěno, že kostel a klášter Augustiniánů byly komunisty zapáleny již v květnu r. 1936. V klášteře bylo 6 řeholníků a 2 bratři. Obnovený kostel a klášter byly vydrancovány. Dva řeholníci odešli do Madridu a má se za to, že jsou dosud na živu. 4 řeholníci a jeden bratr byli zatčeni, odvezeni na hřbitov a tam popraveni; později byl druhý bratr zavražděn. O klášteřích Augustiniánů v Barceloně, Albacete, Uceles, Gijonu, Lanes a Santanderu není zpráv; má se za to, že řeholníci byli zavražděni. Casopisy zamerané vájí zprávu o neohroženém chování agustinianského biskupa z Terneu, Mšgre. Polanco. Město stalo se cílem soustředěného útoku vládních vojsk, při čemž byla zničena katedrála a největší část semináře. V době největších útoků pokoušeli se prefekt a generálové přiměti biskupa k tomu, aby opustil město, což však on rozhodně odmítl. Zdá se, že město je nyní již mimo nebezpečí.

Z Barcelony. Barcelonský korespondent katol. listu »Universe« vrátil se právě do Londýna a uveřejňuje nyní svoje zážitky. V poslední době nemohl novinář, meškající v katalánském hlavním městě, ani jednou býti přítomen Mši svaté. V Barceloně konají se katolické Bohoslužby toliko v basickém hlavním stanu. Povolení toto platí jen pro Basky; jiní nejsou připuštěni. Konání katolických neb protestantských Bohoslužeb na jiných místech je pro kněze spojeno s nebezpečím smrti, pro věřící se žalářem. Novinář a jeho přítel scházeli se v neděli v soukromém domě alespoň ku společné modlitbě, ovšem za veliké opatrnosti. I katolické rodiny se takto scházejí; někdy ovšem sebe menší neopatrnost stačí, aby, jak novinář ukazuje na jednotlivých případech, byli účastníci soukromých pobožností odsouzeni k smrti, anebo do vězení. Stejný osud hrozí i tomu, kdo je přistižen, že se v pátek postí. Skorem všechny kostely barcelonské byly v červenci loňského roku vypáleny; někde zůstaly státi jen ohořelé zdi, jinde bylo vše do základů strženo. Katedrála a kostel sv. Rodiny byly zachráněny jen tím, že vláda je opatřila nápisem: Vylvlastněno pro blaho národa. Anglický kostel sv. Jiří zůstal sice uchráněn, ale nesmějí se v něm konati služby Boží.

Svátek Božího Těla konal se letos v Seville a ostatních městech jižního Španělska opět s dřívější nádherou. Bylo to poprvé od zřízení republiky. Při průvodu v Seville byla Nejsvětější Svátost nesená v proslulé stříbrné monstranci. Po nešporách byly všude uspořádány lidové slavnosti a koncerty vojenských i občanských hudeb.

O duši španělských dětí. Revoluční vládní strana stěžovala si nedávno v úředním listě, že úřady národní vlády španělské odeprly souhlas k odjezdu 500 dětí do Mexika, kde měly naléztí útulek; výchovy mělo se jim dostat ve státních ústavech, jak se na tom usnesla mexická vláda. Stížnost tato není však upřímnou, neboť vláda mexická měla by více než dostatek příležitosti pečovati o děti vlastní země. V Mexiku potuluje se totiž tisíce dětí hladových a nedostatečně oděných, žijících v nejbídnějších poměrech, o něž se však vláda nestará. V případě španělských dětí šlo vládě jen o gesto vůči veřejnosti a o to, aby marxismus mohl je ovládati a ovlivňovati pomocí státních škol, které jsou socialistické.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské nám. 8. - Redakce a administrace tamtéž. Vychází 1. a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo sek. účtu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Řídí Dr. Fr. Formánek. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII. Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

**Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“**

Vychází čtrnáctidenně

Roč. II. [XIX.] Červenec 1937

dvoj-**13-14**
číslo

Odkaz cyrilometodějský.

Ptáme-li se, o čem k nám v dnešních dnech nejhlasitěji hovoří svátek slovanských věrozvěstů, musíme si také položit otázku, jaký to byl vlastně dar, jenž nám byl Bohem seslán jejich prostřednictvím, co nám to vlastně svatí bratři přinesli a za co jim máme býti vděční. Odpověď je stejně prostá, jako jednoduchá: přinesli nám víru. Víme ovšem, že ve spojení s jejich jmény se mluví často i o jiných věcech: o tom, že sestavením písma a tím, že nás naučili číst a psát, vřadili nás do svazku národů kulturních; o tom, že kultivovaný a pokřestěný národ zachránili ode jha národa německého; o tom, že svým vztahem k Římu zapojili nás definitivně do řádu západní evropské kultury a učinili nás účastnými jejích hodnot, zápasů a vítězství. Ale neměli bychom zapomínat, že toto vše jsou věci až druhotné a dané nám jen jakoby nádavkem, dané nám snad právě za naši víru a věrnost. Těžko by se též dalo dokazovati, že právě tyto věci měli na mysli svatí věrozvěstové, když kázali evangelium Kristovo našim předkům; jisté jest však, že samo toto evangelium jim rozplaměňovalo srdce a mysl, že jeho září a jeho hlasem vedeni přišli prorhnout v našich zemích hradby pohanských mlh, aby se ukázalo slunce pravdy Kristovy, přišli vykřesat z národa barbarů nikoliv snad jen národ kulturní, ale především národ křesťanský.

Přinesli nám tedy víru. Střezme se, abychom neoceňovali tuto jednoduchou větu příliš nízko. Děkujeme jí za království Boží. Ale děkujeme jí v těchto temných a nejasných dnech i za to, že stojíme pevně, uprostřed neklidné a rozbité Evropy, že máme jasné vědomí o své cestě, poslání a cíli, že máme jasné vědomí výsady synovství Božího, že máme klid a mír a především ji stotu v duši. A tu se ukazuje jasně, jak mnohem větší význam i pro náš život pozemský má to křesťanské než to kulturní. Bylo zajisté mnoho národů kulturních na světě a jejich kultura jest dnes mrtva a mnohdy není po ní stopy. Neboť i kultura musí budovati na základech pevnějších, než jsou její a pení-li těchto základů,

bortí se. Křesťanství jest pak takovýmto základem — iníitium omnium rerum, počátkem všech věcí.

Se jmény svatých slovanských věrozvěstů jest však nerozlučně spojena i snaha unionistická, snaha po spojení všech slovanských národů v náručí Církve Kristovy. Nikdy snad nebyla doba příhodnější pro tyto snahy než dnes, poněvadž snad nikdy od počátku těchto snah nebyla těžší než dnes. Všeobecný vpád barbarství do Evropy, vláda útlaku a násilí, protipřirozené theorie, hanební i ničemní vládcí, zmatečná a bezradná inteligence, zmatek všeobecný — není to snad nejvhodnější doba pro hlásání řádu, pokoje a lásky Kristovy? Za všeobecného útoku mocností pekelných musí si přece uvědomit všechny síly, které o zachování řádu usilují, že na útok se odpovídá útokem, na útok jednotný a obecný útokem obecným a jednotným, na frontu lži frontou pravdy. A opět zvláště dnes, kdy obecné volání po míru a pokoji se ozývá silněji a silněji, kdy vysílené a znavené lidstvo samo hledá odpočinutí a náruč Boží — a kdy se stává stále zřejmějším, že trvalým mírem nemůže býti mír mechanický, vnějškový, bezobsažný, založený jen na pohodlí a lenosti, ale mír vnitřní, mír založený na řádu Božím, mír lásky Kristovy.

A z tohoto důvodu je nutno, aby volání unionistické nezůstalo omezeno jen na kroužky vzdělačů, aby se nestalo něčím salonním, škatulkovým. Snaha po sjednocení musí se státi obecným majetkem, hlasem a touhou širokých vrstev křesťanského Slovanstva, musí se státi voláním, jež by naplnilo všechny slovanské země. Neboť jen tam jest její pravé poslání a jen tak bude moci býti zaručen její úspěch. A to už vědomě nechceme mluvit o dobru, které přinese takto pojatá snaha unionistická katolickým národům slovanským, ku př. Čechům a Polákům, bude-li prakticky realizována, o tom, jaké klady přinese k jejich vzájemnému sblížení a dorozumění — neboť to jest — jak jsme řekli už nahoře — dobro až druhotné. Pokoj a mír slovanských národů a jejich jednota je tu věcí hlavní. A spása jejich duší věcí nejhlavnější. A aby byla možná, o to máme a můžeme usilovat my všichni.

L a d. J e h l i č k a .

P. Jan Ev. Urban:

Katolická akce ve farnosti.

Kde jsme dnes? Kam nás žene dnešní doba? K novotám? Čeká na nové proroky?

Žene nás nutně tam, kde jsme začali. K dobám prvokřesťanským.

Proč? — Protože právě nám chybí, co oni měli v plnosti. K tomu se musíme vrátit, k tomu se musí obrátit první starost Katolické akce a jejích svazů. Vrátit se k tomu, aby se křesťané stali ne jen ustanovenou společností, nýbrž spojením, společstvím lásky a života.

A to především ve farnosti.

Čím je dnes farnost?

Jest jen církevně správním obvodem, ve kterém jest farář úředníkem a vykonavatelem svatých obřadů. Nic více. A v tom je zárodek, ano, jedna z prvních technických příčin úpadku a ztráty víry i života.

Nutno se vrátit k farnosti, čím byla původně! Čteme o tom u sv. Lukáše ve Skutcích apoštolských (kap. 2, 42 a dále): »Množství věřících bylo jedním srdcem a jednou duší. Drželi se učení apoštolů, bratrské pospolitosti, lámání chleba a modlitby. Žili pospolu a měli všechno společné.« — Hle, původní farnost! Pospolitost víry, modlitby, obětí! Ještě více: ze společenství oltáře a Chleba Božského, vyrůstá nutně i společenství chleba a stolu pozemského. Stůl eucharistický, sv. přijímání, plodí nutně stůl charitativní. Láska z Eucharistie pudí k lásce k bližnímu. Tím líčí sv. Lukáš nikoliv něco vedlejšího, nýbrž právě podstatné znaky prvotní farnosti. Ano, z takové farnosti mohlo vyrůstat a šířit se křesťanství do celého světa! Z farnosti, která nebyla jen úředním celkem, která byla

srdcem, tělem, matkou, společným životem a činem, rodinou!

Srdce znamená společný zájem a opravdovou a účinnou lásku, — všech ke všem, a jednoho ke všech a všech ke každému! »Hle, jak se milují!« — Sem míří ďábel nejčastěji! Sem nejprve zamíří i Katolická akce: Aby zmizelo všechno nepřátelství mezi katolíky! V katolické farnosti se nesmí státi a nesmí zůstat ani jeden případ, že by se dva katolíci hněvali!

Farnost je tělem! Má jeden zájem: Aby rostla vírou a milostí! — Proto, kdo trhá farnost, kdo do ní i pod zdáním dobra vnáší roztržky, trhá tělo Kristovo, trhá úd Kristův, jímž jest každá farnost.

Církev jerusalémská byla Matkou. Farnost jest matkou. Matka rodí, miluje, živí, těší, pečuje. To jsou funkce farnosti. V tom jest její život. Kde farnost nemá této činnosti, nemá pravého ducha, není farností úplnou! — Katolická akce tedy musí především oživit mateřství ve farnosti: aby se farnost, kostel, oltář, farář, staly útočištěm, kde se rozumí bolestem farníků, kde se jim dostane rady, pomoci a posily! — A tato práce svědčí především ženám v Katolické akci, neboť v nich se nejvíce probudí mateřský cit.

Jest jisto, že se dá udělat a také se udělá mnoho výborných náboženských prací ve spolcích neb od jednotlivců i mimo farní činnost, — ale v tom by se právě měla stát obroda: Aby vše, co se děje náboženského, mělo aspoň styk s farností. Ne proto, že by se nedalo mnoho i bez styků s farností udělat, nýbrž především proto, že se spojením s farností pěstuje

a upevňuje týmž dílem společenství věřících, což bývá mnohdy důležitějším úspěchem a výsledkem, než vlastní a nejbližší účinek jednotlivého podniku, jednotlivé činnosti neb osoby.

Kdo se tedy vědomě a bez potřeby odděluje od farnosti, nese na sobě znamení rozkolu. Neboť jako celá zkáza světa začala rozvratem rodiny, jako se opět svět dokonale nevzpamatuje, neobnoví-li se rodina, tak se neobnoví katolický život, nevrátí-li se do dnešních úředních farností duch. Duch společné lásky, práce, pomoci a autority.

Neboť autorita otce a matky drží rodinu. Farář se musí cítiti a býti otcem, oltář krbem lásky, farní dům srdcem a otcovským domem!

Kdo má začítí a jak?

Kdo má míti nejvíce synovské lásky a poslušnosti, než členové svazů Katolické akce? Mládež, muži, ženy! — Dokud si neodvyknete viděti jen své zájmy, dokud bude každý katolický podnik neb spolek uzavřeným ostrovem, dotud jste ještě nedošli ani k začátkům pochopení ducha katolictví! Jste znějícím zvoncem!

Jest tedy třeba, abyste se dali proniknouti láskou k duším celé své farnosti. Jsou vám svěřeny! Máte býti spolu spaseni u téhož stolu Kristova! Kdo je má v Kristu jiný milovati, ne-li vy? Ten, kdo jich nezná?

A tu oživte nejprve lásku mezi sebou vy, členové různých katolických sdružení. Máte různé účely, ale lásku k sobě musíte míti společnou, a ta musí vše spojovat!

Jak začítí?

Služte farnosti, ne sobě! Spojte se v jednom výboru Katolické akce, kde se dohodujete o společných cestách: Společném programu vedle svého vlastního! A ten by byl: Vynasnažíme se, aby nebylo ani jednoho nepřátelského poměru mezi námi! Zájmy farnosti budou zájmy našimi. Všichni budeme jednomyslně a stejným úsilím podporovati farní podniky, bohoslužby, přednášky, misie, tisk. Ne pouze své vlastní. Všichni považujeme svého faráře za svého otce. Všichni máme své spolufarníky za své bratry a sestry. Proto pomoc, posila, podpora spolufarníků nám všem bude ležeti na srdci a všichni se jí účastníme. Skutky apoštolské praví: »A nebylo mezi nimi chudých.« O to musí jíti farní charitě, aspoň v cíli! A věřící nesmějí pochybovati, že doba veliké nespravedlnosti a nenávisti a lakoty, vyžaduje právě od nich velikou lásku a obětavost a štědrost! Z fary budeme přijímati knihy, časopisy, a všichni je budeme šířiti. Veřejnému pohoršení všichni se na povel duchovního správce postavíme na odpor. Vyloučíme všechnu řevnivost, stranictví mezi věřícími, i mezi sebou. Farní kostel, hlavní oltář, jsou našim pojištěm.

Neklameme-li se, všechno spěje k světovému soudu: K soudu, který jest výsledkem, ale i trestem za hříchy proti spravedlnosti a lásce! — Jest to komunistismus! Lidská pýcha, svrhnuvši vládu Boha, odala se nespravedlnosti k bližnímu, a musí se nyní podrobiti omylu, který jí stojí řeky krve. V tomto světovém soudu ohně a krve zbudou jen tam ostrovy míru a pokoje, kde bude vládcem láska. A to budou živé, obnovené, starou řevnivostí nezatížené farnosti. Ale při pohledu na naše farnosti, na věřící v nich, na náboženské spolky v nich, jest naděje, že budeme míti všude tolik silné lásky, aby vše přemohla a spojila, aby se farnost stala srdcem útěchy, matkou, činem a životem?

Robert Mäder:

Krev a oheň v srdci Spasitelově.

Julius Langbehn praví ve své knize o Rembrandtovi, že každá doba má na poli duchovním svého skrytého panovníka; svou mohutnou páku, která uvádí mrtvé davy v pohyb; nikoliv způsobem tyranů, nýbrž jako muž a člověk, svým duchem a svým srdcem. A tento panovník, tento vpravdě veliký, že spojuje jakožto lékař a reformátor dobrotu a mužnost, lásku a přísnost. Že slouží všemu ušlechtilému a krásnému a potírá neúprosně špatnost. Jeho politika jest tedy železnu pěstí v sametové rukavici.

Myslím, že se to má s tímto »skrytým vládcem« jako s »velkým vladařem« Zjevení. Touha po někom, který přijíti má, touha, která po celá staletí žije v lidstvu, nesmí odvrátiti náš pohled od Onoho, který jest nesmrtelným Králem všech věků. Nikdo, — byt i ztělesňoval veškeré vědění, všecken um, všechnu vnější moc světa, — nemůže položit základ jiný mimo ten, který jest položen, a tím jest Ježíš Kristus. (I. Kor., 3, 11).

»Kdo by se odvážil svatokrádežně zneuznávat podstatné rozdíly, zející mezi Bohem a stvořením, mezi Synem Božím a syny lidskými, a postaviti kteréhokoli smrtelníka, — byt i největšího všech věků, — vedle Krista nebo dokonce nad něho či proti němu, musí snést výtka, že jest falešným prorokem, o němž platí zárčující slova Písma sv.: »Ten, jenž v nebesích sídlí, se směje, Hospodin se posmívá jím.« (Zalm 2, 4), (Pius XI.).

V tom však jest pravda: Král králů, Pán pánů musí v sobě spojovati dobrotu a mužnost, lásku a přísnost, opravdovost a obranu. A proto, chceme-li v měsíci Srdce Páně představití největšího všech velikánů, činíme tak právem krví a ohněm. Mluví-li k nám Srdce Ježíšovo, které jest nehlubším a nejnuičnějším jádrem boholidské osobnosti Kristovy, v katolické symbolice, pak musí mluvití nejsrozumitelnější a nejdůraznější ze všech řečí, řečí lásky a horlivosti. Neboť krev jest láska a oheň jest horlivost.

Řeč Srdce Ježíšova jest řečí krve. Krev Srdce Ježíšova praví, že jest jedním z nás. Mluví o spojení s lidstvem. Nikdy nikdo se necítil tak osudově spojen s člověkem a lidstvem jako On. A to se vším, co jest člověk. Považuje věc lidstva v její celosti za svou věc, bídu lidstva za svou bídu, jeho blaho za své blaho. To však jest prvním předpokladem pro Vykupitele a Osoboditele: Že má srdce. Že nemyslí na sebe, nýbrž jen na druhé. Že jest zcela pokorný a dobrotivý. Zosobněná láska. Když přichází, všichni pocítují, co psal sv. Pavel Titovi: »Ukázala se dobrota a lidumilnost Boha, Spasitele našeho (Tit. 3). Kristus jest muž srdce dobrého, které zahrnuje a objímá celý svět.

Byla doba, kdy katoličtí vzdělanci nedokázali mluvití o Srdci Ježíšově. Jakoby srdce znamenalo tolik, co sentimentalita a změkčilost. Nastane, myslím, doba, kdy se lidstvo vrátí ke Kristu právě proto, že se mu objeví v době chladné a bez srdce jako muž se srdcem. Přítel chromých, slepých, nemocných, chudých, dělníků rolníků, malých, prostých. To znamená muž devadesátipět procent lidského pokolení. Jeden mezi nimi, a co více, přes svou velikost, všechno převyšující, jeden z nich. A půjdou a učiní ho králem. To jest ono povýšení Srdce Ježíšova na trůn, které očekáváme.

Ze Srdce Ježíšova šlehají plameny. Řeč boholidského Srdce není jen řečí krve, to jest dobroty k lidstvu,

nýbrž i řečí ohně, totiž stravující horlivosti. Lidskost dojde jen tehdy k vládě, bude-li mužně obhájena. Krev sama tu nestačí. Především ne u muže. A zvláště ne u osvoboditele. Kristus jakožto Syn té, která potřela hlavu hadovu, jest prvotním typem boje proti všemu falešnému a nízkému a shnilému. Milosrdný jest zároveň nemilosrdným. Muž s dobrým srdcem jest také mužem s důtkami a dvojsečným mečem. Protože miluje své ovečky, jest nepřitelem vlků.

To jest Kristus. Celý Kristus. A dodávám: to jest celý křesťan. To jest celý muž především. Krev a oheň, oba živly Srdce Ježíšova, musí se opět státi oběma podstatnými živly moderního katolického člověka. »Jak a kde«, praví opět Langbehn, »jak a kde jsou noví farizeové, tam bude musit býti i nově Kristus. Po stránce kladné jako po stránce záporné.« Ve vzdělávání jako v obraně. V ohni jako v krvi srdce. Podle této linie se bude dít obrození moderního člověka. Boholidské Srdce Ježíšovo má mu nekonečně mnoho pověděti. Všechno! Všem! Zde jest ideál všech staletí, a tedy i budoucích dob. Kristus včera a dnes, Kristus zítra a vždycky! Každý člověk nový Kristus! A tím i nový člověk. Oni lidé, ať už jest jejich církevní nebo necírkevní stanovisko jakékoliv, kteří vůči této nehlubší osobnosti nemají žádného poměru nebo poměr antipatický, nejsou k ničemu. Tento poměr nutno pokládati takřka za zkušební kámen lidské hodnoty jednotlivcovy.« Naše doba jest buď hodinou zrození nebo smrti lidstva. Hodinou smrti, přestane-li býti křesťany. Hodinou zrození, staneme-li se opět křesťany. Neboť, kdo zachrání křesťana, zachrání člověka.

P. Beda Danzer O. S. B.:

Poslední příčina nynější krise.

Werner Sombart, profesor berlínské university, uveřejnil nedávno knihu: »Německý socialismus.« Jako poslední příčinu, která jest za politickými a hospodářskými událostmi, považuje světový názor. Na str. 3. podává souhrn svého badání slovy: »Jenom kdo věří v moc ďábla, může rozuměti, co se dělo v posledních 150 letech v západní Evropě a v Americe. Neboť jen za ďáblovo dílo lze označiti, co jsme prožili. Zřetelně lze sledovati cesty, kterými satan vedl lidstvo na svou dráhu. V kruzích vždy širších zničil víru v jiný svět, a takto uvrhl lidstvo do ztracené prázdnoty tohoto světa. Chopil ješitné lidi za jejich bláhovou myšlenku podobnosti s Bohem — eritis sicut Deus — budete jako Bůh.«

Tato slova protestantského laika může každý katolický kněz radostně uvítati. O něco později, na str. 32. píše též autor: »Nejtěžší ranou, která mohla člověka zasáhnouti, bylo zničení jeho víry v Boha a tím i odpoutání jeho pozemského bytí ode všech transcendentálních vztahů. Kdo se takto odpoutal, ztratil tím již smysl svého života, i kdyby se jeho podmínky nebyly staly tak krutými, jakými vskutku jsou.« Heinrich Heine, frivolně zesměšňující všechno náboženské, vycitoval správně situaci již roku 1843, kdy napsal: »S převratem starých zásad víry jest vykořeněna také starší morálka. Zničení víry v nebe má nejen mravní, nýbrž i politickou důležitost. Komunismus jest přirozeným důsledkem tohoto změněného světového názoru a rozšiřuje se celým Německem.« Tedy ještě jednou: Jindřich Heine »nikoliv černý fanatic«, psal tato slova, a to r. 1843, to jest skoro před sto lety! Působí to na nás jako slovo Kaifášovo: »Lépe jest, aby jedn člověk zemřel, než aby celý národ zahynul.« St. Ottilien, Oberbayern.

Příčiny španělských zmatků.

Španělský jesuita Corillo de Albonez, nejlepší znalec náboženských a politických poměrů své vlasti, vysvětluje, proč došlo k občanské válce:

Krvavé události, odehrávající se ve Španělsku, vynucují si též v mnoha jiných zemích Evropy otázku: Může něco podobného nastat i u nás? Odpověď není lehkou a vyžaduje především znalosti příčin, pro něž občanská válka povstala. Je jisto, že bezbožecká a španělsku nepřátelská propaganda mezinárodního zednářství a světového komunismu, zamýšlela vytvořit ze Španělska novou sovětskou republiku. Podstatnou příčinou nynějších běd však je to, že mnozí španělští křesťané nemyslíli to se svým křesťanstvím příliš vážně. Duch obnovy, který zachvátil v posledních letech většinu španělských katolíků, donutil pak komunisty zasáhnouti násilně, pak-li že neměli ve Španělsku ztratiti vůbec půdu. A byl to zase jen duch katolické obnovy, který umožnil postaviti se na odpor komunismu a potírání jej. Tato obnova ducha španělských katolíků-laiků byla však nezbytnou nutností. Pohoršení, které přecetní matrikové katolíci dávali, bylo hlavní příčinou ztráty víry mnohých.

Život a skutky mnohých lidí, vydávajících se za katolíky, poskytovaly obraz nejžalostnějších rozporů. Také řešení sociální otázky v posledních desetiletích urychlilo vývoj věci. Nehledě k velikostatkům v Andalusii a průmyslovým oblastem kolem Barcelony a Bilbao byly sociální poměry španělské naprosto neuspokojivé.

Lid očekával provedení sociální reformy a byl pro její uskutečnění v křesťanském duchu zralý. Každý pokus o ni byl však v zárodku záměrně mařen skupinou kapitalistů, která měla rozhodující vliv skorem ve všech politických stranách bývalé monarchie. V roce 1921 rozhodli se španělští biskupové, aby bylo zorganizováno rozsáhlé sociální hnutí. Po několik měsíců byla v městech i po venkově hlášána a vysvětlována sociální nauka Církve. Politikové, většinou kapitalisté a lidé, prázdní křesťanského citění a ducha, zdvihli však odpor a bezmocný král byl donucen zakázati biskupům další práci. Episkopát pomýšlel sice na odpor, leč monarchie měla příliš mnoho moci nad Církví. Četní katolíci-laikové odřekli tenkrát také spolupráci jednak z pohodlnosti, jednak jsouc přestraseni. To přivedilo konec sociálního hnutí.

Podobně skončil i pokus jesuitů P. Abreu a Ayala, kteří se snažili dělnictvo sdružit v křesťanských organizacích, což vláda prostě zakázala. V době republiky byl to jesuita P. Laburo, který v kostele hlásal lidu sociální učení Církve a vykládal sociální encykliky papežů. Byl za to podezříván, že je komunistou. I Gill Robles při svém pokusu o sociální reformu byl jistými kruhy soustavně bojkotován, a to právě lidmi, kteří zovouce se obránci křesťanské kultury, nechtěli pranic slyšeti o křesťanské spravedlnosti.

Vedle staré generace, která sice každé neděle chodila na Mši svatou, jinak se však o náboženství a víru nestarala, vyrůstala ve Španělsku v posledních desetiletích mládež, snažící se o pravý křesťanský život. Tim je také možno si vysvětliti neočekávaně rychlý přerod mnohých zastaralých náboženských spolků mládeže a přetvoření jich v praktická a účinná křesťanská sdružení. Proto kvetla ve Španělsku i Katolická akce, zejména mezi mladými muži, proto ten rozkvět studentských a vysokoškolských svazů, čítajících přes 30 tisíc členů. Proto španělští katolíci měli výtečný tisk. Proto tolik kvetla organizace katolických propagandistů, kteří celou svoji činnost věnovali sociální a křesťanské obnově Španělska. Španělsku vyrůstala nová mladá křesťanská generace. Tim si také je možno vysvětliti rozkvět pravicových stran po pádu monarchie, které zorganizovavše se v době několika měsíců ve skutečně katolické strany, rostly přes odpor vládní tak, že při nejbližších volbách počet poslanců-katolíků stoupl ze 40 na 240.

Nyní poznali komunisté, že v demokratickém Španělsku by jim pšenice nekvetla. Proto zasáhla neprodleně Moskva, která vystihla, že až přejde veškerá moc do rukou katolíků — což bylo pouze otázkou kratší doby — je pro ni a komunismus ve Španělsku vše ztraceno. Proto teklo z Ruska do Španělska proudem zlato, dodávaly se zbraně, ozbrojovala se a vojensky cvičila marxistická milice. President republiky předal vládu do rukou zednáře Portela. Ten již si věděl rady, jak provést v únoru 1936 volby, aby dopadly příznivě pro levici. Přes to dostali katolíci i za panujícího rudého teroru skorem o 300 tisíc hlasů více, než všechny levicové strany dohromady. Nic to však neplatilo, ježto rudá revoluce byla přede dvěma, jsouc dávno připravena a stanovena.

Katolíci nechtěli války, ani jí nezačali. Tato počala vlastně již 16. února 1936. V době od dubna do července byli usmrceni 334 katolíci, 1517 jich bylo zraněno, bylo zastaveno 10 katolických denníků, spáleno 196 kostelů a klášterů. Avšak teprve

18. července vyvodili katolíci z těchto skutečností důsledky a přijali vnucený jim boj. Aby Španělsko nezahynulo, vzniklo národní hnutí, které hájí zemi, a jak doufáme, také ji zachránil. Kk.

K. B. H r o c h :

Demokratická výchova a náboženství.

Není-li výchova naší mládeže dosti přesvědčivá, nejsou-li vždycky mladí lidé připraveni na život tak, jak by si bylo přáti, jsou-li stále případy, kdy mladí lidé nedostatek dobré výchovy nahražují revolverem, který je vysvobozuje z života pro ně nepochopitelného, příliš složitého, pak je to proto, že máme luxus dvou soustav mravních zásad: náboženskou a laickou. Ta první je omezena do škatulek dvou týdenních hodin s právem vyhrožovati učiteli náboženství: já se odhlásím, já vystoupím z církve.

Ta druhá má obyčejně zase dvě podružné soustavy: jiná mravnost je pro pana učitele a jiná pro děti.

Významný obhájce demokratické výchovy, John Dewey, píše v knížce »Mravní zásady ve výchově«: »Nemohou být dvě soustavy mravních zásad: jedna pro život školní a druhá pro život mimo školu. Jako chování jest jedno, tak i zásady chování jsou pouze jedny. Snaha posuzovati mravnost ve škole, jako by škola byla institucí pro sebe, jest svrchovaně nešťastná.«

Tahle hloupost se provádí tam, kde se náboženství svází obě ruce a chtějí pak na něm, aby pracovalo. Aby mělo vliv. Ve škole se smí posuzovati jen, co žák z náboženství dovede, čemu se naučil, tedy výkon paměti a pak se Církvi vysmívají, že nenaučila ještě své příslušníky podle svých zásad žít. A učinili se zmínka o náboženské škole, která by tento úkol plnila, je oheň na střeše.

Zásady Deweyovy se u nás moc nelíbí, poněvadž jsou ze země svobody. U nás je dovoleno o svobodě jen mluvit. Tim více budeme na ně ukazovati my, katolíci, poněvadž náboženství je velmi důležitým činitelem v demokratické výchově, která má být náplní našich škol.

Dewey se na př. významně zmiňuje o tom, že budoucí občan, vykonávající volebním lístkem ne akt psiny, ale největší moci ve státě, musí být vychován tak, aby dovedl poslouchat a poroučet.

Neznáme však výchovy — kromě náboženské — která by spolehlivě obstála před tímto úkolem. Výchova bez Boha je buďto kaprálská, diktatorská nebo anarchická. Ani jedna ani druhá se nehodí do demokracie.

Výchova bez Boha nenajde střed mezi poslušností a rozkazy, poněvadž ten střed je právě samo náboženství, stojící mezi člověkem a Bohem. Jen náboženství může dáti prostředky, kterými lze vychovat člověka iniciativního a přece schopného poslušnosti. Ba celý život v Církvi je velkolepým příkladem takové výchovy, kde jsme všichni týmiž příkazy neodvolatelnými a nezrušitelnými poutáni poslušností ve svaty kolektiv a při tom je šetřeno individuality každého jedince a dána mu možnost vypnouti síly do nejvyšší možnosti. Právě světcí jsou dokonalými příklady, jak lze spojit odvážnou iniciativu, se kterou prováděli reformy, s oddaností a poslušností k zákonu Božímu. Výchova demokratického občana nesmí izolovati některou stránku budoucího života a jen té se věnovati. Budoucí občan musí mít ideje, které by ho podněcovaly a musí mít sílu poslouchat zákonů. Musí mít tedy sílu poslouchati Zákon sám, Boha. Musí být k Bohu a pro Boha vychováván, poněvadž nelze bez-trestně stavěti bez základů.

Jestliže v demokracii chceme od výchovy, aby každé dítě bez rozdílu připravila na možnost státí jednou na nejvyšším místě ve státě, pak Církev již dva tisíce let provozuje takovou výchovu, která uschopňuje každého člověka z kteréhokoliv stavu a kteréhokoliv věku dosáhnouti vrcholků dokonalosti, jež Církev vyznačuje tím, že staví světce pod kříž na oltář.

Má-li Církev tak velikou zkušenost ve výchově, jest dětinské pracovati o demokratické výchově bez Ní. Dovede-li Církev vychovati lidi k heroismu, statečnosti, nebojácnosti, odvaze, touze po nejvyšší dosažitelné dokonalosti, pak jistě její výchova dovede též uschopniti budoucí občany k administrativní svědomitosti a ke způsobilosti zaujmouti odpovědné místo ve státě.

Kdo vylučuje náboženství z demokratické výchovy, koná nedobrou práci pro režim, za jehož obránce se považuje. Aspoň výhledy do ciziny by nás měly přesvědčiti a poučiti, že náboženství pro člověka znamená víc, než ta známka na vysvědčení.

Stát a Církev v Anglii.

Protestantský historik církevních dějin F. R. Hasse nazval anglikánskou církev »onou z církví celého světa, která jest nejvíce vázána«, ačkoliv patří jistě k církvím, které jsou nejsilnější v postoji vůči státu. Z tohoto těsného spojení mezi církví a státem dá se vysvětliti velké rozrušení, které prožívala Anglie při odstoupení krále Eduarda. Při sporu krále s anglikánskou církví a parlamentní vládou o zamýšlený sňatek s rozvedenou paní, podlehl nakonec král a ztratil korunu. Anglikánská církev nestala se hříčkou v rukou králových.

Kdo chce porozuměti anglickému parlamentu, musí přihlížeti k minulosti anglických dějin. Při tom jest divno, že uplynulo už více než 400 let, co se odloučila Anglie od římsko-katolické Církvě. I tehdy stála v popředí mnohem epochálnějšího vzrušení postava ženy. Tehdy pod Jindřichem VIII., který přetl svazky s Římem, byly vydány tak zvané supremační akty (1534), které místo svrchovanosti papežovy v církvi zavedly supremaci královu.

Nicméně se tehdy nic nezměnilo na nauce a král sám byl přístupen protestantským vlivům jen krátkou dobu, pouhá 3 léta. Vyšlo tehdy »10 článků z r. 1536«, ve kterých byly uznány jen tři svátosti a podle kterých byla zavedena bible v anglickém překladu. Ale už tři roky na to byly tyto články odvolány. Teprve pod Jindřichovým nástupcem, Edvardem VI., mohl pověstný Cranmer fedrovati Lutherovu nauku. Roku 1549 vyšel v Anglii »Common Prayer Book«, obecná modlitební kniha, která jest sbírkou předpisů, modliteb a textů k veřejným bohoslužbám, mimo bohatý materiál pro domácí pobožnost.

Dějiny této modlitební knihy zůstávají nadále úzce spjaty s dějinami anglikánské církve a anglického státu. Po krátké reakci katolicismu (za dob královny Marie), byla kniha po znovuzavedení královské svrchovanosti v církvi zreformována r. 1559 a anglikánská církev dobudována v protestantském smyslu zavedením »39 článků« (r. 1571), dále zavedením nového katechismu a revidovaného překladu bible. Tato církevní stavba spočívá na předpokladu, že se stát a církev kryje. Teprve r. 1829 byl katolíkům zase dovolen vstup do parlamentu a pozdější zákony dokončily zrovnoprávnění konfesí v občanském ohledu. Avšak minulá 4 století církevních a státních dějin dokazovala, že existuje mezi anglikánskou církví a králem nerozborné spojení. Při tom však vnitřní ú-

stava anglikánské církve zůstala čistě hierarchickou. Pod oběma arcibiskupy — z Canterbury (primas a první Peer anglické říše), a z Yorku — jsou angličtí a koloniální biskupové, arcibiskupovi z Dublinu a z Armaghu podléhají zase irští biskupové. Jim náleží správa církve, kázeň a církevní soudnictví.

R. 1872 a za našich dnů r. 1930 a 1932, kdy »Common Prayer Book« byl zrevidován před tím důkladněji a posledně už vůbec ne, se ukázalo, jak církev stojí nad všemi politickými stranami. Při tom zmizely jedním rázem všechny odstíny stran, když šlo o to, provést podstatnější změny (především v katolickém smyslu). Se zdrcující většinou byla udržena ústava a nauka anglikánské církve na staré úrovni.

Tím, že celá pokolení byla vychována po staletí v těsném spojení mezi králem a anglikánskou církví — a to tak dalece, že král při své první zahajovací řeči v parlamentě se vyznal podle starého zvyku před Velkou Británií a celým světem jako »obránce protestantské nauky« — právě tímto nabývá tento případ tak velkého politického i církevně-politického významu.

„Jděte ke všem národům...“

Kolej Propagandy v Římě.

Kdo by byl předpověděl Msgru. Vives-ovi, zbožnému prelátu španělskému, úspěch skromného díla, které on založil, byl by ho velice udivil; ale nikdo nemohl r. 1603 předvídati skvělý rozvoj, který následoval, totiž, že desítka mladých mužů, kteří se sešli v domě prelátově v blízkosti Piazza del Popolo, aby zde utvořili kongregaci »de propaganda fide« (pro šíření víry), dosáhnou výsledků, které převyšují nejdůležitější naděje; že palác Ferratini na náměstí španělském (piazza di Spagna), darovaný notářským aktem dne 1. června 1626, ještě s jinými statky papeži Urbanu VIII., aby tam zřídil kolej propagandy, stane se jedním z nejkrásnějších paláců římských, dík štědrosti kardinála Barberini, který na popud papežů Urbana VIII., Inocence X. a Alexandra VII. dal jej vyzdobiti nejslavnějšími současnými umělci, Berninim a Borrominim, a že za 299 let po smrti zakladatelově, t. j. r. 1931, nástupce Urbana VIII., právem zvaný papežem misí, otevře na Janikulu novou budovu pro 240 žáků z 35 národů, novou a krásnou kolej Propagandy, div Říma i světa.

Věru, takové prorockví by bylo potěšilo preláta v jeho bolestech, nemocech a zkouškách všeho druhu a dalo by mu okusiti trochu radosti z pozorování, jak se splňuje, co napsal Urban VIII. v bulle Immortalis: »... žáci ze všech národů, které nejvyšší velekněží budou moci poslati do celého světa na obranu a pro šíření víry katolické.«

Dne 10. srpna 1937 bude slaviti kolej Propagandy, zvaná též Urbanova, 310 let trvání; 310 roků uplyne od té chvíle, kdy bulla Immortalis Urbana VIII. zřídila kanonicky v paláci Ferratini kolej neboli seminář pro mladé muže všech národů. Je vhodné citovati zde článek časopisu koleje »Alma Mater« z roku 1927: »Za těch 300 let trvání přijala kolej Propagandy kolem 6.000 mladých mužů, ve kterých vypěstovala apoštolského ducha pro evangeliaci světa; z těchto 6.000 apoštolů, z nichž bylo 5.000 tuzemců, vyšlo množství apoštolských prefektů, asi 300 biskupů a apoštolských vikářů, mnoho arcibiskupů, nemalý počet patriarchů různých obřadů a tři kardinálové; aby podpořili a zúrodnili toto dílo, nechybělo ani krve mučedníků ani ctností vyznavačů.« — Časopis Alma Mater obrací se ve zmíněném článku pak přímo na Sv. Otce Pia XI. a volá: »Podivuhodné dílo!

Po třech stoletích, tak bohatých na dobrá díla, celá Církev se raduje... hledíce zpět, vidíme palmy a lilie, splétající se v překrásnou korunu, kterou klademe k nohám Vaší Svatosti, aby z ní a z Vašeho požehnání vyrostly nové palmy a lilie, které by vydaly světu hojné ovoce.«

Mramorové poprsí a deska v kapli koleje na Španělském náměstí, zvěčňují památku kardinála Barberini, bratra Urbana VIII. a prefekta kongregace Propagandy, který zvýšil počet chovanců z 12 na 37 a může být právem považován za velkého a učeného dobrodince koleje i kongregace.

Roku 1641 přešla kolej pod přímé řízení kongregace Propagandy (kongregace pro šíření víry) a Urban VIII. dal jí za rektora P. Marco Romano z řádu Theatinů a podřídil ji římským tribunálům, udělil jí právo propůjčovat universitní hodnosti a tituly ze všech věd. Roku 1655 Innocenc X. zvětšil kolej a Borromini postavil novou kapli blízko staré kaple kardinála Barberini, zasvěcenou rovněž sv. Třem Králům. Roku 1700 bylo 75 chovanců z různých národů západních i východních. Francouzská revoluce r. 1798 prohlásila kolej za uzavřenou a donutila žáky k odjezdu do svých domovů; deset chovanců, kteří odporovali neoprávněnému rozkazu, bylo uvězněno v Andělském hradě. Od r. 1803 do 1809 byla kolej prozatímně umístěna v domě misijních Otců na Montecitorio. Napoleon ji zrušil jako zbytečnou, ale r. 1817 otevřela kolej své brány opět. V letech 1836—1848 řídili kolej jesuité a dali jí vynikající ředitele, jako je na př. P. Brasciani. Pius IX. osvědčil koleji zvláštní příchylnost, Lev XIII. jí opatřil učebnami důstojnými ostatních římských universit, Pius X. a Benedikt XV pokračovali v této tradici náklonnosti a ochrany, která, jak praví krásně Pius XI., jí dává pocítovati jich universální otcovskou péči.

Den 25. dubna 1931 jest šťastným a památným datem v análech koleje Urbanovy; velkolepá budova na rozsáhlém pozemku, zakoupeném r. 1925 Propagandou, tvořící protějšek velechrámu Svatého Petra, uvítala toho dne na své vysvěcení papeže misíí, Pia XI., který věrně podporován kardinálem Van Rossum, chtěl dáti koleji sídlo rozsáhlejší a důstojnější.

V kapli oslovil Náměstek Kristův žáky i pozvané a navštívil pak ve dvouhodinové prohlídce všechny nové budovy. V proslovu, který měl 14. srpna 1931 k žákům v Castel Gandolfo, řekl jim Pius XI.: »Ve Vatikáně má papež vždy před očima kolej Propagandy a její krásnou rezidenci, která jakoby mu (Vatikánu) dominovala; je to ostatně drahé privilegium synů, aby konečně poroučeli srdci otcovskému.« Avšak více než před očima, má papež kolej Propagandy ve svém srdci, a mohou-li privilegovaní synové, jako jsou žáci této koleje, opakovati nějaké příkazy Otci křesťanstva, pak je to jen: Duc in altum Božského Mistra Petrovi; Otče, veď nás vždy výše, ke všem lidem a ke všem národům, abychom je pak my mohli vésti k vyšším, k jedinému a pravému Bohu.

Tonkin a Kočínčina, Anam a Čína, Malabar, Indie, Holandsko, Dánsko, Jugoslavie, Recko, Německo, Skotsko, Švédsko, Norsko, Bulharsko, Anglie, Rumunsko, Turecko, Egypt, Australie, jižní Afrika, Ceylon, Siam, Japonsko, Persie, Irak, Irsko, Syrie, Spojené státy sev. Ameriky, Nový Zéland, Honduras, Liban, ostrovy Mauritius a Tahiti poslaly své syny do koleje Propagandy; 240 mladých mužů z 35 různých národů, skutečná společnost národů, bylo správně řečeno, kde ale panuje záviděníhodný soulad, poněvadž vyučování ovládá duch evangelické lásky.

Podívejte se, říká přívětivý rektor koleje, Msgr. Parente, mladí mužové těch nejrůznějších národů se

setkávají v jídelně, v kapli, při osvěžení, ve studiu, všude; o slavnostech prapory všech zastoupených národů vlají zde vedle sebe, jejich barvy jsou sladěny, ale zůstávají přece rozdílné, zatím co duše splývají ve společné lásce. Při slovech rektorových vzpomínáte si na to, co napsal svému příteli r. 1846 žák Newman, pozdější kardinál: »Je nás 150 a mluví se zde 32 jazyky, ale při polibku míru při mši sv. jsme jako jeden, je to nové seslání Ducha sv.«

Žáci jdou rozdělení podle ročníků studijních, nikoliv podle národností, a tvoří tak mosaiku národů. Vyučovacím jazykem jest latina a ve společenském styku italština. Aby však bylo udržováno spojení žáků se svým mateřským jazykem, tvoří se v meděli a ve čtvrtek při rekreaci kroužky podle národností.

Kdo by chtěl býti přítomen dojemnému divadlu, nechť se odebere na Janikul o slavných svátcích a zúčastní se kolejní mše sv.; uvidíte tam opakovati se krásný zjev, který tolik dojal Newmana: Číňan objímá Austrálce, Američan Anamitce, Rumun Řeka. Jest to polibek míru ustavičných letnic, poněvadž tito mladí muži, kteří se sešli ze všech končin země v Římě, aby zde u náměstka Kristova vsáli do sebe pravého ducha Církve, rozptýlí se opět do celého světa, obnovující křesťanské letnice a zvěstující ve jménu Kristově Pokoj a Dobro. Lazzaro Acquistapace.

Agonie bolševismu.

»Agonie bolševismu«, toť nejčasovější thema, jež ve svých přednáškách i člancích rozebírá známý říšsko-německý učený jesuita, P. Bedřich Muckermann.

Jeho myšlenky stručně shrnuty jsou tyto: »Španěl Unamuno napsal před léty knihu s názvem »Agonie křesťanství«. Dnes můžeme však už říci, že v celém křesťanstvu, zvláště pak v mládeži, se projevují náznaky vnitřní obrody. Celým světem postupují vlny náboženského znovuzrození. Dnes mnohem důležitější je tvrzení: agonie bolševismu. Jedno jest však jisto, že velký boj proti náboženství a proti křesťanské kultuře vstoupil do rozhodující fáse. Hlas: zde je fašismus, tam bolševismus! jest velkou demagogií. Snad většina lidstva není ani jedním ani druhým. Pravý protiklad se dá zjistiti ne na politickém, nýbrž jedině na náboženském poli. Svatý Otec mluvil nedávno o rozkladných živlech jak zleva, tak i zprava. Proto všechno, co bojuje proti křesťanství, jest správně nazváno rozkladem, proto se volá: Dejte nám křesťanskou společnost! Proto se vybojuje veliký náboženský boj především v lůně společnosti. Výslovně řekl Svatý Otec v encyklice »Caritate Christi«, že rozkladné živly zneužívají a využívají hospodářské a sociální bídy mas, aby tuto masu vedly do boje proti Bohu a Církvi. Proto musíme ve všem vycházeti z náboženského hlediska. Při vykoupení šlo o nového člověka. Pro toho nového člověka musíme tím důrazněji žádati všechno na lidská práva, která spočívají už v lidské přirozenosti, ať jde o velké pány anebo o chudé proletáře. Hledáme-li duši dělníka, pak platí i zde, že všechno ostatní musí býti k tomu přidáno samo sebou. V tom spočívá celá velikost křesťanského dělnického hnutí, které od začátku žádá pro dělníky více, než co socialismus a bolševismus kdy mohly a mohou žádati. Ať encyklika »Quadragesimo anno« navrhne sebe krásnější obraz stavovskými zřízenými společnostmi, bylo by omylem a oklamáním masy, kdyby se chtělo věřiti, že tyto ideály by byly uskutečnitelné bez zasažení náboženských sil a bez vnitřně obnoveného lidstva. To nás vede k velikým kulturním otázkám současnosti.

Film a radio.

(Hlídky katolické kinematografické a radiové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

FILMY POSLEDNÍ SEZONY:

Třída A (film hodnotný, dětem nepřístupný):

Princezna z předměstí, Fox, amer. veselohra se Shirley Templeovou.

Zločin a trest, Kinofilm, 2480, francouzská, drama.

Třída B (film s určitými závadami):

Králové zajatec, německá, 2950, Lepka, Praha, veselohra.

Tyran Gordin, německá, 2880, Loyd, Praha, veselohra.

Intriky, anglická, 2845, A. Meisner, Praha hist. román.

Gangsterova nevěsta, anglická, 1935, Koruna, Praha.

Bílá eskadrona, italská, 2665, Metropolitan-Praha, drama.

100.000 dolarů, anglická, 2310, Metro-Goldwyn-Praha, drama.

Svatěbní sen, německá, 2540, Slavia, Praha, veselohra.

Neznámá, Dafa, 2590, německá, drama.

Luxusní kabína B. 50, Paramount, anglická, 2470, drama, detektivka.

Třída D (film zakázaný pro katol. kina a katol. návštěvnky):

Na šikmé ploše, anglická, 2410, Nationalfilm, detekt. drama.

ROZHLAS I PRO NEMOCNÉ.

Rozhlas je nesporně jedním z mnoha moderních vynálezů, který poskytuje nejsirším vrstvám nejen pobavení, nýbrž i poučení a duševní osvěžení, zvláště, je-li toto osvěžení přístupno určitě částí posluchačů.

Nejvděčnějšími posluchači rozhlasu jsou ti, kteří jinak než rozhlasem nemohou se zúčastnití projevů a dějů, působících tak citlivě a povzbudivě na vnímavou duši. Jsou to nemocní, staří a choří, jež upoutání na lůžko nebo stížení tělesnou vadou nebo pro své stáří nemohou se osobně zúčastňovatí náboženských obřadů a slavností. S jak značným zájmem sledují tyto posluchači rozhlasové vysílání, mohou říci jen ti, kteří s těmito ubohými trpícími přicházejí do přímého styku. Tento fakt konstatoval i odborný tisk (Kapelnické listy, leden 1937). Bohužel, jsou relace duchovního obsahu příliš řídké a proto touha těchto nejvděčnějších posluchačů dochází uspokojení jen při nevyznačnějších příležitostech.

Bude úkolem Poradního sboru pro věci katolického rozhlasu, aby prosadil vysílání duchovních promluv pro nemocné (jednou až dvakrát za týden), mimo pravidelný rozhlasový program ve smyslu apoštolátu nemocí, tak jak je to přáním a nařizením Sv. Otce Pia XI, a jak jsou zavedeny a velmi oblíbeny na př. v Paříži a ve Varšavě, aby i ti nejubožejší častěji našli v rozhlase to, po čem jejich duše prahne a co jim činí jejich utrpení nesitelnějším.

Říšské ústředí katol. charity sdružuje v ČSR. 67 sirotčinců, 44 domovů a útulků chorých, 14 nemocnic, celkem 434 lidumil. institucí se 458.465 chovanci, vedle četných ústavů výchovných. Jménem těchto chovanců a ošetřovanců a jménem nespočetných nemocných v rodinné péči, vznášíme na Poradní sbor pro věci katolického rozhlasu snažnou prosbu, aby se snažil přání jejich uskutečnit. Je mnoho ústavů a rodin, které se na vysílání duchovních relací těší a opatřily si za tím účelem přijímače. Mnoho by si radiový přijímač opatřilo, kdyby častěji v rozhlase našli relace, po nichž touží. Rozhlas polský dává nám v tomto ohledu za pravdu, neboť po zavedení pravidelných náboženských relací počet posluchačů tam stoupl.

Bezvěrečný klerikalismus. V 5. a 6. dvojčísle »Rozprav« byl uveřejněn článek o rozhlasové relaci, vysílané dne 1. května t. r. Byla to zvuková montáž o »Utopii« sv. Tomáše Mora. Autor článku v »Rozpravách« vyličuje podrobně rafinovanost prvomájové relace, jež dovedně využila spisu katolického světce pro propagaci socialistického zřízení společnosti. »Rozprav« podrobily důkladné kritice snahy, učiniti ze sv. Tomáše Mora apologetu komunist. řádu. Citáty z »Utopie« dokazují, že sv. Tomáš sám nepokládal socialistické zřízení za správné a že socialistická společnost na ostrově »Utopia« byla založena na hlubokých náboženských zásadách. Bezvěrec nebyl tam pokládán za rovnocenného občana. O tom však v májové rozhlasové relaci nebylo ani zmínky.

Vyzýváme katolické posluchače rozhlasu k bdělosti, prosíme je, aby si všimli dobře různých cest a způsobů komunistické propagandy, která za účelem propagace bezbožectví oklamává katolickou veřejnost tím, že komolí a zneužívá spisů a výroků křesťanských světců, církevních učitelů a Písma svatého. Protestujeme proti podobnému zneužívání našeho rozhlasu, který má mezi svými posluchači většinu katolíků.

Čs. rozhlas a náboženská vyznání.

Trochu statistiky o tom kolik v čsl. rozhlase bylo v r. 1936 vyhrazeno jednotlivým vyznáním.

Vyznání	Stanice Liblice.				120 KW	
	Mše minut	Kázání minut	Předn. minut	Report. minut	Hudba minut	Úhrn minut
Katolické	180	—	25	10	135	350
Českoslov.	—	—	—	—	60	60
Evangel.	—	—	60	—	—	60
Pravosl.	—	—	—	—	122	122
	Brno				32 KW	
Katolické	300	—	10	10	100	565
Českoslov.	355	—	13	—	—	60
Evangel.	—	—	—	—	100	100
Pravosl.	—	—	—	—	215	215
	Bratislava				13,5 KW	
Katolické	1690	—	10	20	195	1915
Českoslov.	1265	—	—	—	—	1265
Pravosl.	—	—	—	—	17	17
	Košice				10 KW	
Katolické	635	—	17	—	132	784
Řeckokatol.	730	—	—	—	—	730
Českoslov.	—	—	—	—	—	—
Evangel.	565	—	828	—	160	1553
Pravosl.	180	—	—	—	286	366
	Mor. Ostrava				11,2 KW	
Katolické	228	—	10	—	100	338
Českoslov.	184	—	—	—	—	184
Evangel.	148	—	26	—	—	174
Pravosl.	—	—	—	—	17	17
	Báňská Bystr.				30 KW	
Katolické	1297	—	27	—	—	1324
Českoslov.	—	—	—	—	—	—
Evangel.	586	—	630	—	—	—
Pravosl.	—	—	—	—	—	17
	Úhrnem					
Katolické	4330	17	82	185	672	6276
Řeckokatol.	730	—	—	—	—	730
Českoslov.	539	—	13	—	60	602
Evangel.	2464	—	1540	—	260	4264
Pravosl.	180	—	—	—	361	541

Tudíž: Katolickým římským a řeckým vyhrazeno celkem 7000 minut dohromady, ostatním vyznáním 5407 minut! Nejméně pro katolíky vysílá stanice Liblice, ač je nejsilnější.

Požadavky vyslovené v článku »Rozhlas i pro nemocné« byly nám tlumoženy Říšským ústředím Svazů Charity v Praze připisem ze dne 12. května t. r. Podotýkáme, že požadavky tyto budou pořaty do memoranda, které Poradní sbor pro věci katolického rozhlasu předloží letošní konferenci nejdr. episkopátu a po jeho schválení ředitelství čsl. rozhlasu.

Hlasy našich posluchačů: N. N. z Prahy žádá poradní sbor, aby se domáhal vysílání pro nemocné a v neděli mše sv. — Totéž žádají K. a L. V. z Bochovice, jež si přejí dále vysílání vhodných chorálů a písní o P. Ježíši a P. Marii, a denní vysílání zpráv Č. T. K. i z Vatikánu. Dále požadavky časté zneužívání Jména Božího. — L. K. Růžomberok žádá, aby z rozhlasu bylo vymýceno vše, co uráží mravní citění a viru, a vysílány přednášky našich předních katolických pracovníků.

Jak vyhověl radiojournal našim požadavkům. Nemůže 14. července vysílat reportáž z kláštera Teplé. — O Gheonově hře »Nikolazik a sv. Anna« a hře »Legenda o rytíři Albanu« bude uvažováti.

Pro neděli 25. července odpoledne připravuje Radiojournal na náš podnět půlhodinku: »Svatá Anna v národní poesii české«. Obsahem této relace bude řada písní z doby 17., 18. a 19. věku, vybraných to textů, většinou zcela neznámých, určených jednak k lidovým pobožnostem kostelním, jednak jako poutní písně k předříkávání. Zejména v nich vynikají plody barokové špálčkové literatury lidové, z nichž třeba ona píseň, začínající: »Anno přesvatá, zahrádko vzácná, kvítím nebeským jsi ozdobená, lilium, růži při tobě vidím, srdce mé plesá, když na tě hledím«, je celá prodohnutá srdečnou zbožností. Text relace vypracuje p. inž. V. Bitnar.

Naše práce.

Zájezd na kongres SLAVIA CATHOLICA v Lublani ve dnech 19. až 22. července 1937. Kongres bude se konati — jak bylo nyní definitivně stanoveno za tím účelem, aby byla spojitost s pařížským kongresem Pax Romana — ve dnech 19. až 22. července 1937. Pořad kongresu je následující:

Dne 19. července příjezd delegátů, o 21. hod. pozdravný večer.
20. července v 9 hod. dopoledne slavnostní zahájení kongresu a první přednáška Odpoledne dne 20. a 22. července celý den pokračování v kongresovém jednání.

Dne 21. července výlet na Gorensko (Bled, Brezje, Vintgarské vodopády).

Referátů kongresových je celkem 9:

- 1.) Slovanstvo, kolektivismus a křesťanství (ref. Torseglav, Bojc),
- 2.) Slovanské idee v 9. století (Kocel a Slované), (ref. prel. Dr. Grivec),
- 3.) Zkušenosti dosavadních slovanských styků (ref. Dr. Stele),
- 4.) Důležitost, způsoby a možnosti slovanského sblížení v budoucnosti (referent Dr. V. Janda),
- 5.) Papežská encyklika »Divini Redemptoris« a Slované (referent Dr. Rajec),
- 6.) Nebezpečí komunismu a bezbožectví pro Slované se zřetelem na jejich sociální a politickou strukturu (referent Stolarski),
- 7.) Sociální úkoly slovanské inteligence, poměry a vzájemné soužití (referent Dr. M. Ivšič),
- 8.) Slované v zahraničí, mezinárodní styky slovanské s ohledem na slovanské krajany a zahraničí (referent Drago Oberžan),
- 9.) Poslání katolických Slovanů východního obřadu v nebezpečí komunismu a bezbožnictví (referent Dr. Grinjoh).

Cena zájezdu (včetně jízdenky III. třídy tam i zpět, ubytování a stravování v hotelu Union v Lublani, se zájezdem na Gorensko) Kč 815.— Při větší účasti a v případě povolení slev bude cena přiměřeně snížena. — **Odjezd** z Prahy, Wilsonova nádraží dne 18. července ve 22.40 hod., příjezd do Lublaně dne 19. července v 17.01 hod. — **Odjezd** z Lublaně 22. července v 13.09 hod., příjezd do Prahy dne 23. července o 6.20 hod. ráno. — V ceně jest zahrnuto jízdné III. třídy rychlovlakem tam i zpět, ubytování a stravování, počínaje večerí dne 19. července a konče obědem dne 22. července.

Přihlášky k účasti nejdéle do 5. července přijímá Český seniorát Slavicae Catholicae (Svatováclavská Liga), Praha IV., Hradčanské náměstí č. 8, telefon č. 617-70.

Exercicie činných členů Svatováclavské Ligy konají se ve dnech 4. až 6. července t. r. v Hájků u Prahy. Započnou v sobotu dne 3. července o 20¹/₂ hod. Poplatek 70 Kč za osobu. Odjezd vlakem z Prahy (Masarykova nádraží) o 18.14 hod. případně z nádraží v Dejvicích o 18.32 hod., příjezd do Jenče v 19.06 hod. Z Jenče pěšky do Hájků (pro starší členy bude k dispozici auto).

Rozhledy.

Z DOMOVA.

Lidový svaz německých katolíků konal 7. června shromáždění v Chebu, na němž bylo protestováno proti Göbbelsově řeči, obsahující útoky na katolické kněžstvo a paušální obviňování tohoto i církevních řádů. Jak známo, nazval Göbbels v rozhlasu kněze a řeholníky svůdci mládeže a pohlavními zločinci.

LITERATURA.

H. V á v r o v á : **Sv. Magdalena Zofie Baratová**, »Vítězové«, roč. IV. č. 6. Cena Kč 3.—, Olomouc, Slovenská 14.

M. Š t e c h o v á : **Život světcův (Sv. Jan Bosko)**. Vydalo nakladatelství A. Neubert, Praha, expeduje ve prospěch stavby Salesiánského domova Správa Salesiánského díla, Praha II., Černá ul. 12a. Brož. 38 Kč, vázaná 50 Kč. Krásná kniha, kterou budete čísti jak nejnepřínávější román. Životopis svěťce, který z pasáčka stává se knězem a apoštolem zanedbané mládeže. Neleze dosti doporučit všem, zejména ale rodičům a vychovatelům.

ZE ŽIVOTA NAŠICH AMERICKÝCH KRAJANŮ.

Dvě výpravy amerických krajanů do ČSR jsou na cestě. Prvá vyjela 16. června a druhá 29. června z New Yorku. Naši krajané na cestě do ČSR zastaví se na světové výstavě v Paříži.

25 let českého misionáře a kněze, 30. května t. r. oslavil stříbrné kněžské jubileum P. Vojtěch Janda. Narodil se 29. ledna 1886 v Chicagu. Je znám jako horlivý apoštolský kněz, a dobrý Cech.

25 let významného katolického mužského spolku. Letošního roku připadlo 25té výročí založení reprezentačního mužského katolického spolku »Klub Rieger«, jehož účelem je spojovat katolické muže a reprezentovat veřejně katolickou stranu.

Vysvěcení nového opata českých amerických Benediktinů dp. P. Prokopa Neužila bude se konati na svátek sv. Cyrila a Metoděje 5. července. Vysvěcení vykoná J. E. apoštolský delegát arcib. Cicognani.

Z Vatikánu.

V době letního pobytu Sv. Otce v Castel Gandolfo provádějí se ve Vatikáně rozsáhlé restaurační práce. Jsou opravovány jmenovitě místnosti papežskéhopaláce, zejména pak sál konsistorní. **Apoštolským delegátem** pro italskou východní Afriku byl jmenován Msgr. Castellani, františkán. V nejbližší době odebere se již do Addis Abbeby.

Papežským legátem k slavnosti vysvěcení basiliky sv. Terezie Ježíškovy v Lisieux, které se bude konati 11. července t. r. byl jmenován Sv. Otcem státní sekretář kardinál Pacelli.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Polsko o Kongresu Krista Krále v Poznani v zastoupení nemocného J. Em. nejdp. kardinála Dr. Kašpara zúčastnil se J. M. nejdp. prelát Dr. O. Stanovský, metropolitní kanovník a místopředseda české sekce Katolické akce pro arcidiecési pražskou, Katolická akce pro arcidiecési pražskou vyslala na kongres pětičlennou delegaci v čele s Msgr. Dr. Josefem Beranem, ředitelem arcibiskupského kněžského semináře v Praze.

Rusko, Sovětská bezbožníci konali ve dnech 16.—21. května pracovní konferenci. Pro nejbližší období stanovili tento pracovní program: 1.) Vedoucí organizaci podají podrobnou zprávu o dosavadní činnosti a návrh, jak by se měly opatřit peníze na další práci. 2.) Boj povede se nyní pod heslem: Chraňte Stalinovu ústavu před náboženskými živly, nepřátely to diktatury. 3.) Do té doby, než budou provedeny volby, nechť vláda nedovoluje otevřít kostely. 4.) Ohlášená amnestie nesmí platit pro kněžstvo. 5.) Prosinec bude propagačním »měsícem bezbožníků«. Konferenci byl přítomen šéf GPU, který slibil, že bude pečováno o to, aby nové ústavy nebylo zneužito živly s náboženskými sympatiujícími, které usilují o návrat k starému církevnictví.

Mezinárodní kongres bezbožníků má se příštího roku konati mimo Rusko a to bud v Praze, Brusselu nebo Lucemburku, případně ve Francii, z důvodů »zahraničně-politických«. Na jeho organizaci povolila ústřední rada bezbožníků obnos 200.000 rublů ve zlatých devisách.

Plány bezbožníků. Vedoucí výchovných kursů komunistické mládeže v Petrohradě Šukovský prohlásil, že v případě nové světové války vydají se na pochod i ruští bezbožníci a spojí se s bezbožníky západní Evropy. Církev i náboženství musí být i na západě zničeny a na kopulích chrámů sv. Petra v Římě, Westminsterského opatství v Londýně a katedrále Notre Dame v Paříži zavleje rudý prapor. Tyto všechny chrámy budou proměněny v musea, tak jako se stalo s katedrálou sv. Izáka v Moskvě. Ruští bezbožníci považují se za předvoj Komunistické internacionály a jejich plánů. Proto zdrazňují bezbožnici nutnost, aby se členové učili cizím řečem a školili se na propagátory.

Stalinova matka, jak jsme již našim čtenářům oznámili, sblížila se v poslední době před smrtí opět s pravoslavnou církví a zúčastnila se ještě o pravoslavných velikoncích v Tiflisu, kde se zdržovala, svátečních Bohoslužeb. Když se Stalin o tom dozvěděl, poslal Tifliským bezbožníkům dopis, v němž s nelibostí vyjádřil se o tomto počínu matčině a oznámil, že přerušil s ní proto všechny styky. Současně však vyčini i Tifliským bezbožníkům pravě, že tento případ dokazuje, jak špatně pracují a že bude nutno začít znovu a důkladně. Na konci dopisu praví: »Moje matka je stará a její víra v Boha jeví se nám pošetilostí; musíme si však připomenouti, že moje matka vyrostla a žila v době, kdy církev byla nezbytností. Musíme proto pracovat, aby mládež nebyla zasažena vívem církve, ježto jinak byl by komunismus ztracen.« Za nedlouho potom Stalinova matka zemřela. V závěti vymínila si církevní pohřeb a svoje jmění v obnosu 9 tisíc rublů odkázala Tifliskému kostelu. Stalin však telegraficky závět zrušil; církevní pohřeb nebyl pak povolen. Církevní obec v Tiflisu byla na to policejné rozpuštěna a činovníci zatčeni.

Stalinova matka projevila v závěti též přání, aby byla pohřbena po boku svého chotě a nad hrobem obou pak aby byl postaven kříž. Výslovně si zakázala, aby ji na hrob dali komunistický znak. Stalin však nedbal závěti; mrtvola matčina byla spálena a i pozůstatky otcovy vykopány a spáleny. Urny poručil poslati do Moskvy. Stalin tvrdí, že jeho matka podlela v poslední době vlivu nábožensky založených osob, které jí popouzely proti němu. Proto nařídil též jejich zatčení.

Také o pravoslavných Letnicích (20. června) bylo v Oděse, Charkově, Kyjevě i v jiných městech, zakazováno na kostelích zvonití. Pracovalo se toho dne, jako v obyčejný den; těm, kdož do práce nepřišli, bylo pro příště pohroženo okamžitým propuštěním z práce a vyloučením z organizace. Na venkově pořádali bezbožníci protináboženské maškarády.

Nové poprav duchovních. Vojenským soudem v Tobolsku byli odsouzeni k smrti zastřelením pravoslavných kněží Vtorov, Vasilevskij, Bojrad a Smirnov; mimo těchto i rabín Faingold, všichni »pro velezradu a špionáž ve prospěch imperialistů«. Rozsudek byl neprodleně vykonán.

Koncentrační tábor pro kněze bude zřízen na severu Ruska v Cholmogori. Má tam být umístěno 9 až 10 tisíc kněží, roztroušených dosud po různých táborech Ruska. Bezbožníci připravují se již na propagaci v tomto táboře, ježto ten z kněží, který odpadne, bude propuštěn.

Jakutský biskup Solonij, odsouzený již v roce 1922 k 10 letům nucené práce a r. 1932 propuštěný, byl opětně zatčen a odsouzen na 10 let do vyhnanství pro podezření, že byl spojencem trockistů a Japonců. Všechny pokusy zachránit tohoto 70letého starce ztroskotaly.

Sověť v Simieropolu vydal nařízení, jímž se zakazuje opatřování na obecních hřbitovech pomníky křížem a náboženskými nápisy. **Oděský sověť** zakázal duchovenstvu návštěvu parků a veřej-

ných místností v kněžském obleku. Na přestupek je trest 4 měsíců vězení nebo pokuta 1000 rublů.

Všechny kostely, vybudované před 100 lety, budou sbořeny, s ohledem na »bezpečnost obyvательства«. Usnesl se tak samosprávný komisariát. Vyjmuty jsou historický neb stavitelsky významné svatyně, musí však být vyzádan souhlas moskevských úřadů. V důsledku tohoto nařízení bude sbořeno 2900 Kostelů, 63 klášterů, 27 synagog a 19 mešit.

Komunisté nesmějí se účastnit církevních obřadů. Nová Stalina ústava vzbudila u některých komunistů dojem, že strana a bolševismus smíruje se s existencí církvi. Nyní vydala strana oficiální prohlášení, v kterém domněnku tu označuje jako mylnou a zradu na komunistické ideji. Strana vyzývá příslušníky, aby potírali co nejrozhodněji všechny církve »zbraněmi duchů«. Těm komunistům, kteří účastní se církevních obřadů, hrozí se bezohledně vyloučením ze strany a zbavením úřadů. Též se zakazuje účast na církevních pohřbech. Duchovním není dovoleno navštěvovati nemocnice, ani když si tak přeje nemocný. Tím je kněžím znemožněno posloužit umírajícím svatými svátostmi.

Bezbožníci zabránili hašení požáru kostela. V městečku Kolomsino, poblíže Omska, vypukl v kostele během Bohoslužby požár. Byli ihned zavoláni hasiči, avšak ozbrojená skupina bezbožníků zabránila hašení požáru. »Nechť je Bůh sám zachráni z plamenů!« Tak odpověděli bezbožníci hasičům. Ze tří set věřících v kostele shromážděných přišlo tak 68 o život. Hasiči musili jen nečinně přihlížeti a omezit se na bezpečnostní opatření, aby se požár nerozšířil. V obyvatelstvu vzniklo nad činem bezbožníků pobouření a několik osob bylo GPU zatčeno. Bezbožníci prohlásili, že na místě vyhořelého kostela postaví komunistickou klubovnu.

Je příznačné, že křesťanství v Rusku, vzor pronásledování nejen žije, ale uschopňuje věřící i k obětím. Vzdr panující nouzi jsou i v Moskvě věřící, kteří věnují značné částky peněz, za které jsou nakupovány bible a náboženské knihy. Vláda, jak známo, zakázala tisknouti jak bible a náboženské knihy, tak hotoviti kříže a obrazy svatých. Přes všechny zákazy lze však, ovšem potají, koupiti jak knihy, tak i ostatní, ovšem za vysoké ceny. Na př. za dřevěný náprsní křížek požaduje se 5 rublů, za měděný a cinový 25 rublů; hotoví se též křížky ze zlata a stříbra v cenách od 50—300 rublů. Před revolucí hotovila obrazy svatých proslulá firma Sittin, bolševiky hned roku 1918 zrušená. Nyní jsou její obrazy velmi hledány a placeny po 10 rublech za kus. Za biblí platí se 100—900 rublů.

Vrah biskupův omilostněn. Komunista Borovoj, který zavraždil na podzim r. 1918 petrohradského biskupa Benjamina a byl později vysokým sovětským úředníkem v Sibiři, byl minulého roku pro vraždu své ženy, známé komunistky, odsouzen na 5 let do žaláře. Nyní byl Stalinem »pro vzorné chování a účinnou lítost« omilostněn a jmenován současně šéfem náboženského oddělení v komisariátu vnitra.

Largo Caballerovi nebylo přiznáno čestné členství Svazu ruských bezbožníků, ježto prý podporuje anarchické a trockistické skupiny ve Španělsku. Obrazy Caballerovy, které visely v každém klubu bezbožníků, byly nyní odstraněny.

Stalinův vlak. Jsou to vlastně 3 vlaky. Každá souprava má spací, konferenční a jídelní vůz, dále zvláštní vůz pro osobní stráž a vůz, v němž je kino a rozhlas. Všechny vlaky jsou opatřeny silným pancéřem. Stráž sestává ze 40 vybraných členů GPU, vyzbrojených mimo jiné též 4 strojními puškami. Když Stalin cestuje, jedou všechny vlaky současně, aby se předešlo atentátům.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Nejhorlivějším anglickým obhájcem rudého Španělska je **věvodkyně z Athollu**, poslanec konservativní strany v dolní sněmovně; byla též nedávno s anglickou parlamentní delegací ve Španělsku. V posledních týdnech nastalo však v konservativním táboře jisté vystřízlivění oproti rudému Španělsku; přispěly k tomu zejména správy ředitelství dolů v Rio Tinto a elektrárny v Almeria, anglických to podniků, ohrožených rudou vládou, což působí nepříznivě na anglickou veřejnost, spatřující v tom vážné ohrožení britských zájmů ve Španělsku.

Anglický poslanec Locker-Lampson, nekatolík, varoval v řeči pronesené o dobročinné slavnosti ve Walsalle, takto národně-socialistické vůdce německé: Smekám klobouk před americkým kardinálem, jemuž Hitler poslal protest. Mlýny Boží melou pomalu. Mlýny církve katolické melou sice pomalu, za to však důkladně. Jestliže Hitler útočí dnes proti víře, povinností a dobré snaze, těmto důležitým činitelům lidské společnosti, jsem jist, že nakonec prohraje.»

Anglická poutní výprava do Lurd za vedení arcibiskupa Westminsterského, Msgr. Hinsley, byla v Lurdech na zvláštní příkaz vlády přivítána podprefektem a starostou města. Na zámku lurdském byla vztyčena anglická vlajka. Poutníků bylo 1100.

Francie, Francouzští Baskové jdou s Francem. Francouzská sociální strana měla nedávno v Bordeaux sjezd, na němž mluvil i baskický poslanec Ybarnegaray, příslušník pravice, a pravil: »Francouzští Baskové stojí zcela a plně na straně Basků, bojujících pod generálem Francem. Baskicko tvoří provincie Navarra,

Alava, Guipuzcoa a Biscaya. Prvé tři provincie stojí jednotně proti komunismu, jen Biscaya je rozdělena. Tudíž tři celé a polovina jedné provincie stojí za generálem Franco, kdežto s anarcho-komunistickou vládou madridskou a valencijskou bojuje jen půl provincie Biscayajské. My, francouzští Baskové, stojíme pak jednomyslně za generálem Francem.»

Maronité a Francie. V Paříži dli jako host francouzské vlády maronitský patriarcha Arida. U příležitosti libanonského národního svátku sloužil patriarcha pontifiální Bohoslužby v pařížském libanonském kostele; byli přítomni zástupci vlády a armády. Arcibiskup z Damasaku, Msgr. El Hage, děkoval jménem patriarchy francouzské vládě za to, že zřídila v Paříži francouzsko-libanonský domov, potvrdil neochvějnou věrnost maronitské Cirkve k stolci sv. Petra a zdůraznil společenství Libanonu s Francií, trávající již po 8 století.

Drobné zprávy z Francie. P. Marquette-ovi, objeviteli řeky Mississippi v roce 1673, byl v jeho rodišti Laone odhalen pomník. Sdružení bývalých frontových bojovníků-kněží konalo v Paříži 17. národní kongres. Při této příležitosti byla poprvé sloužena Mše svatá v katolickém pavilonu světové výstavy.

• V Paříži byl uspořádán »týden katolické knihy.« Byla to přehlídka nejlepších katolických spisů, spojená s přednáškami vynikajících odborníků.

V Rouenu konalo se shromáždění Katolické akce za předsednictví arcibiskupa de Julleville a účasti 10 tisíc osob. V Rennes měla projevit katolická mládež, ježoh se rovněž zúčastnilo přes 10 tisíc mladíků.

Město Albi udílí každoročně cenu za sociální zásluhy — zlatý klas. Letos jí obdržela Vincenciánka sestra Josefa za 30letou činnost v nemocnici a chudobinci.

Při zahájení **mezinárodního kongresu církevní hudby** v Paříži účinkoval cyrilomethodějský sbor ze Zábřehu.

Pařížských soudců konala se do Tréguier v Bretagni, rodiště sv. Ivo, jejich patrona. Mezi účastníky bylo 10 biskupů a bývalý ministerský předseda belgický Jaspar.

P. Pinard de la Boulaye, který po šest let byl postním kazatelem katedrály Notre Dame, byl na vlastní žádost sprostěn tohoto úřadu. P. Pinard, autorita v oboru církevních dějin, bude opět vědecky pracovati. Kardinál Verdier zaslal mu vřelý děkovaný dopis.

Holandsko. O politickou jednotu holandských katolíků. Pres to, že t. zv. katolická demokratická strana byla v nedávných volbách poražena, usneslo se její vedení na tom, že strana bude trvatí dále, ač episkopát projevil přání, aby státně-politická jednotka katolíků byla zachována. Katolíci, soustředění v t. zv. státní straně, ztratili tímto rozkolem 49 tisíc hlasů, roztržštěných mezi katol. stranu demokratickou, stranu malých sedláků a t. zv. černou frontu, což značí ztrátu 1 mandátu.

Irsko. Je Irsko republika nebo království? Anglický král Jiří VI. byl dne 12. května korunován též na krále irského. Příznačným je, že nikdo z Irů králi neholdoval. V den korunovace měl irský parlament poradou o nové ústavě a v Dublině se střílelo při nepokojích.

Jakousi mezinárodní organizací na potírání komunismu pokoušejí se založiti v Irsku. Organizace pomýšlí tisknouti propagační materiál v ruské řeči, který by odhaloval duchovní i mravní omyly komunismu a vysvětloval pravdy a krásu Božiu zjevení. Tento materiál byl by potom rozšiřován v Rusku.

Německo. Jak si kdysi Německo vážilo kardinála Mundeleína. V semináři v Mundeleíně, postaveném kardinálem v místě, vzdáleném 40 mil od Chicago a po něm pojmenovaném, možno spatřiti skřín, obsahující vybrané německé knihy, dar to německé vlády kardinálu Mundeleínovi. Nad skříní visí zarámovaný vlastnoruční dopis bývalého říšského kancléře Marxe, kterým též děkuje kardinálovi za velkorysou pomocnou akci jím uspořádanou ve prospěch hladovějících obyvatel Německa. K účelům této akce shromáždil tentokrát kardinál obnos více jak 1 milionu dolarů a ohromné množství šatstva. Z darů své arcidiecése zakoupil kardinál tehdy 25 tisíc barelů mouky a odeslal jí zvláštním parníkem do Německa. Mouka prodávála se potom za nepatrnou cenu středním vrstvám obyvatelstva; obnos takto získaný kardinál poručil rozdělití nejchudšímu obyvatelstvu. Činnost kardinála ve prospěch trpících budila tenkrát obdiv. Kancléř Marx píše ve zmíněném dopise: »Nechť tyto knihy, v Německu vzniklé a reprezentující německou vědu, zvětšují všem, kteří je budou viděti, a čísti, že německý národ vzpomíná vědecké toho, který ve službě bliženské lásky mírnil jeho utrpení.« A tohoto muže tupí nyní představitelé dnešního Německa! **Demonstrace proti kardinálu Mundeleínovi.** Dne 6. června měla Hitlerova mládež ve Freiburgu veliký sraz, ježoh se zúčastnilo na 6 tisíc děvčat a hochů. Sraz tento byl uspořádán jako demonstrace proti projevu katolické mládeže, konanému téhož dne. Na srazu protestováno bylo též proti kardinálu Mundeleínovi. V průvodě byly nesený standardy s nápisy, žádajícím šibenici pro kardinála. Jiné standardy měly nápisy: Kardinále, urazil jste vůdce, my protestujeme! Pryč s Mundeleínem! Zeměrádce pověste výše! Před budovou university konalo se protestní shro-

mázdění, kde krajský vedoucí Dr. Fritsch nazval kardinála Mundeleina šejdířem. Na konec vykonala mládež slib věrnosti vůdci, končící slovy: Adolf Hitler, vščera, dnes a na věky! Heil!

Výstupy z církve v Německu, zvláště ve velkých městech, nabývají velkého rozsahu. V některých farnostech dosahují výstupy čísla 100 až 150 osob. Jsou to povětšinou t. zv. matřiční katolíci anebo lidé, kteří vystoupením z církve doplňují dosud nějakých výhod. Někteří toto vystupování podporují úřady. V Duisburgu byly na př. s církevní daní vymáhány i daně státní na 3. čtvrtletí, pro jichž zaplacení byl před tím povolen odklad. Vystoupením z církve chtěli se mnozí tohoto placení zbýti. V Kolíně vystoupilo celkem 2700 osob, ponejvíce úředníci.

Podobné zjevy možno pozorovati i u protestantů, kde vystupují ponejvíce mladí lidé z t. zv. lepších vrstev. Když komunisté před léty rozvířili otázku výstupu z církve, měli úspěch hlavně u dělnictva. Vystoupili přestupují většinou k novopohanům. Volná myšlenka je nyní novopohanstvím úplně zatlačena do pozadí. **Novopohanská poesie ku dni matek.** Novopohanský »Průlom« uveřejnil ku dni matek básně, ze kterých vyjímáme tyto »perly«: »Nenechám svoje dítě tlachati prázdna slova modliteb, avšak, až ponese je na ruce do milého německého háje a ono uvidí svět v jarní nádhře, pak mu řeknu. »Podívej se, to učinil Bůh!« Budu je učít, aby vidělo Boha nejprve v dobru a kráse; v bouři a nouzi života později bude mu rozumět. Pouze jediný svatý zákon zapíše do jeho srdce: »Budeš milovat svůj národ a vůdce!« »Bože, jenž bydlíš v hvězdách a oblacích, žiješ ve stromech a zvířatech, padáš na mne v paprscích slunce a jsi také ve mně. Jsi silou mého srdce, která mi dává růsti, tak jako roste strom v německém lese: svobodně, pevně a vysoko.

Cíle novopohanů prozrazuje zpráva hnutí t. zv. německých věřících, kde pracovní plán novopohanů je stanoven takto: »Křesťanskou naukou musíme v zimmím období (1936—37) otřásti v základech. Každá sebe menší pomoc je vítána, ježto křesťanství, tato morová hliza, musí být z našeho národa vyhlazena. Křesťanské náboženství musíme potírat, ježto je čistě židovské a východního původu. Jeho Ježíš jest nepřítelem všech Němců, nepřítel krve a rasy. Svatou je jedině německá víra, svatým je zrození, nikoli křest, svatým je sňatek, nikoliv kněžské zehnaní při něm. Neprovzdejme misie mezi cizími rasami, chceme být misionáři německého lidu. Žádáme: 1. Zrušení státní ochrany církve, 2. Zřízení čistě německé společné školy, 3. Uzavření theologických fakult, 4. Uzavření kostelů a klášterů křesťanských vyznání, 5. Zamezení vstupu na hřbitov všem farářům, 6. Ochranu vojska před jakýmkoliv náboženským vlivem. — Na poradě vedoucích tohoto novopohanského hnutí bylo dále stanoveno jako cíl, osvobodití lidstvo od křesťanské nauky a buditi a šířiti v lidstvu původní víru. »Krista odmítáme, ježto nezná rasu, krev a čest, základy to víry. Ježto křesťanství je židovsko-východního původu, nemůže být náboženstvím Němců a německého národa. Křesťanství ohrožuje a ničí jeho podstatu. Proto odmítáme křesťanství v jakékoli formě co nejrozhodněji.

Co všechno se v Německu mluví a píše. »Výlet na památná místa německá má větší cenu, než sto Božítelských průvodů. Ostatně, nebude to již dlouho trvat a nikdo na procesy a na shromáždění do kostela chodit nebude. O to se již postaráme.« — »Jestliže žena trvá neústupně na tom, aby dítě bylo pokřtěno, anebo aby zemřelého pochoval farář, nechť běží ke svému pohřebnímu komikovi. To se konečně ještě snese, nutno však pozvolna učiti ženy, aby tomu odvykaly. Náš vůdce kdysi řekl: »Církev nelze potíratí násilím, tím bychom jen rozmnožili její mučedníky; my jí musíme »vysušiti.« Vůdce řekl také: »I já jsem měl duši oploceou různými představami, z tohoto plotu jsem však tyčku po tyčce vylámá. Dělejte to také tak; vytrhávejte tyč po tyčce! — Bylo řečeno: Pohanka Taberová (župní vedoucí svazu žen) vystoupila z církve. Podotýkám k tomu: nevystoupila jsem, ac' vím, jaké je moje nitro. Vystoupím teprve tehdy, až všechny ženy zvědí a porozumí, proč vystupují. Hlavní věcí je smýšlení, nikoliv výkony. Lidé, jimž, pokud jde o smýšlení, nemůžeme věřiti, nemají pro nás ceny. K vedení patří ženy zcela spolehlivého smýšlení, pro něž neplatí: »jestliže... anebo, ale. Se ženami, které dosud běhají do kostela a mají plno pochybností, musí se zatočit jinak. Lháře a pokrytce nemůžeme potřebovati.

Božítelový průvod v Berchtesgaden, sídle Hitlerově, byl zakázán. Zakaz došel těsně před začátkem Mše svaté a byl odůvodněn »dopravně-technickými« potížemi, které by mohly nastati. Farář byl ponechán na vůli, přeložití průvod mimo město. Probošt kostela však odmítl a průvod konal se po kostele. Vzrušení obyvatelstva nad zákazem, jak píše noviny, bylo neobyčejné. — I jiné činí se překážky náboženským průvodům, tak na př. v Echernachu na lucembursko-německých hranicích, byla neobyčejně přísnými opatřeními znemožněna účast na světoznámém průvodu o svatodušních svátcích.

Před Božím Tělem opět byla úřady připomenuta nařízení ohledně vyvěšování praporů na soukromých domech, kde i při výhradně církevních slavnostech nesmí vláti jiný prapor, než se skobovým křížem. Dříve bylo dovoleno alespoň při církev-

ních slavnostech ozdobil domy i okna běložlutými prapory, kdežto nyní mělo se vše díti ve znamení skobového kříže. Důsledek nového nařízení byla demonstrace: na domech nebylo vlajek ani praporů, — pouze věnce, květiny a kříže.

Boží soud? O slavnosti Božího Těla došlo ve Frýburku k několika trapným příhodám. V průvodu šla také hudba, avšak došla jen k prvnímu oltáři. Potom »na vyšší rozkaz« byla z průvodu vyřazena a nesměla více hráti. Když průvod došel k druhému oltáři, objevilo se pojednou na obzoru letadlo a kroužilo tak nízko nad místem, kde stál oltář, že kněze, zpívajícího evangelium, neslyšeli ani nejbližší stojící. To samé opakovalo se i při průvodu ve farnosti sv. Petra. Zanedlouho na to narazilo totéž letadlo u St. Mergen na skálu a sřítlo se. Dvě osoby se zabily, tři byly těžce zraněny. O tomto neštěstí, upomínajícím na Boží soud, nesměly noviny přinést ani řádky.

Kazatelna je nyní po zákazu katolického tisku a uzavření katolických tiskáren jediným prostředkem, který má Církev v proticírkevním boji německém k dispozici. Nedávno se konala v Berlíně porada biskupů za předsednictví papežského nuncia, na které bylo usneseno používatí kazatelny i na dále k odrázení útoků proti Církvi přes protesty vlády, která, odvolávajíc se na konkordát, vyslovila se proti.

P. Rupert Mayer, S. J., známý mnichovský kazatel, byl dne 5. června zatčen. Událost vzbudila v Mnichově obrovský rozruch. P. Rupert bojoval již před válkou proti komunismu a marxismu; byl znám jako proslulý řečník a nezáčástník se nikdy politického života. V letech 1920-21 mluvil často na shromážděních společně s Hitlerem, oba proti komunismu. Mayer se stranky náboženské, Hitler s politické. Ve válce byl P. Mayer těžce zraněn. V posledních týdnech mluvil v kostele sv. Michala neohroženě proti nečestnému způsobu, jakým se využívá t. zv. mravnostních procesů, poukázal na některé nehorázné lži a uváděl věci na pravou míru. Proto byl zatčen.

Zástupců německé evangelické církve, určených pro kongres v Oxfordu, byly státní policií odeprény pasy. — Maristé, zabývající se výchovou školní mládeže bavorské, rozhodli se po zrušení náboženských škol v Německu pro nové působení v Maďarsku, kde již počátkem září hodlají začít s vyučováním.

Bývalý říšský biskup Müller prohlásil nedávno v kázání, že učení o dědičném hříchu zcela odporuje německému citění. Rovněž tak učení o posledním soudu. Dále pravil, mluvě o volbách v evangelické církvi: »Máme jedno vojsko a jednu školu (t. j. státní). Proto musíme mít i jednu církev. Pastoři budou státními úředníky a budou skládati přísahu věrnosti Adolfu Hitlerovi.

Farnost Ochsenfeld v diecési Eichstätt, je již přes 8 týdnů bez faráře. Tamní farář Heinloth dostal od státní policie mnichovské rozkaz, aby do dvou dnů opustil Ochsenfeld. O příčinách rozkazu nebyl však ani jeho biskup, ani ordinariát dodnes uvědoměn. Jde patrně o akt msty za to, že farář varoval před časem v kázání věřící před falešnými proroky. Pro tento hrubý zásah do církevních práv vyhlásil biskup Eichstátský nad farností interdiktu; Nejsvětější svátost byla z kostela odnesena a věčné světlo zhasnuto. Celá farnost je ponořena v zármutek a osadníci dožadují se neustále u úřadů návratu farářova, dodnes však bezvýsledně. Vzrušení dosáhlo vrcholu, když v Ochsenfeldu zemřela zbožná paní a dobrá matka, které v důsledku interdiktu nemělo se dostat církevního pohřbu. Biskup z Eichstádu přišel osobně do Ochsenfeldu a vykonal pohřební obřady. U hrobu vysvětlil potom důvody, které jej vedly k prohlášení interdiktu a prohlásil, že interdiktu potrvá tak dlouho, dokud policie nepropustí faráře, bez příčiny a jakékoliv žaloby či rozsudku vyhnaného a nedovolí mu návrat do Ochsenfeldu.

Z katolického života v Německu. 16. května slavila bavorská diecése 700leté jubileum posvěcení dómu a 25leté biskupské jubileum arcibiskupa Dr. Jakuba ryt. Hauka. Slavnosti byly přítomni všichni bavorsští biskupové a přes 70 tisíc věřících. Kázal mnichovský kardinál Faulhaber.

Dne 23. května připutovalo do Birnu na 7000 katolických mužů, jimž kázal arcibiskup freiburský Msgr. Gröber, protestuje plamennými slovy proti útokům na církev, zejména vyvoláváním t. zv. procesů proti mravopověstnosti.

Portugalsko. Národní pomník Krista Krále bude v nejbližší době postaven v Lisaboně.

Rakousko. Zavražděný kancléř Dollfus vyjádřil se v r. 1933 k redaktorovi maďarského listu »A Reggel« M. Lazarovi takto o Schuschniggovi: »Jsem idea, pro něž trpětí je cíl, pro něž smrt je smrtí mučednickou. Je možné, že i já v tomto boji Davida s Goliášem 20. století padnu. Padnu-li, mám nástupce. Bude jím Schuschnigg, až jednou odejdu. Je ještě silnější a energičtější než já. On ztělesňuje ducha rakouského katolicismu, neochvějně víry, čestnosti, vlasteneckého smýšlení, lidské kultury a demokracie. Oba jsme byli Seipelovými žáky a zůstali jsme jimi — jedna duše — dvě těla«

Recko. Také v Řecku vzrůstá se novopohanství. Vůdce řeckých novopohanů je jistý Astiriotis, který prohlašuje, že pouze návratem k pohanství může Řecko dosáhnouti bývalého stupně

vzdělanosti. Astiriotos rozeslal agitátory po celé zemi, jimž se podařilo soustřediti mnoho zbožňovatelů Zeuse, Atheny, Afroditu a ostatních blůžků starořeckého bájesloví. Pravoslavné duchovenstvo potírá ostře toto hnutí a obeslalo Astiriotese před církevní soud.

Španělsko. Dělnická politika národního Španělska. Všechny pracovní smlouvy, uzavřené 18. července minulého roku, zůstávají v platnosti. Na ochranu dělnických práv bylo v každé provincii jmenováno několik inspektorů práce, se značnou pravomocí. Dělník nemůže být propuštěn z práce bez svolení provinciálního delegáta, který musí dříve vyslechnouti jak zaměstnavatele, tak i dělníka. Proti jeho rozsudku mohou se strany odvolat k výboru, v němž jsou 3 zástupci zaměstnavatelů a 3 zástupci dělníků. Výboru předsedá člen »magistrátu práce«. Dělník, propuštěný proti výroku výboru aneb bez jeho vědomí, musí být zaměstnavatelem zase přijat do práce a nahrazen mu uslý výdělek. Stávky a vyluky jsou přísně zakázány a všechny spory řeší rozhodčí soudy.

O svátku práce vydal generál Franco dekret, kterým se nezaměstnaní osvobozují od placení činže, pokud tato nepřesahuje 150 peset měsíčně; nebudou platiti ani poplatky za spotřebovanou vodu, ani za elektrické světlo. Úhrada získá se přírůžkou kterou budou platiti sociálně silnější. Ve všech provinciích zřizují se nyní zvláštní družstva pro stavbu dělnických domků. Potřebný peněz bude získán sračkami z platů a mezd ve výši jednodenní mzdy. V Seville staví se již 500 dělnických domků. Technický výbor Francovy vlády připravuje nyní celou řadu dělnických zákonů. Bude to v prvé řadě zřízení Magistratury práce, sociální to organizace, v níž budou stejnoprávně zastoupeni zaměstnavatelé i dělníci. Magistratury budou uzavíratí všechny pracovní smlouvy, jež budou závazné pro obě strany. Současně studuje se organizace stavů.

Milostivé léto v Santiagu de Compostella. Svátek sv. Jakuba (25. července) případně letošního roku na neděli. Podle staré výsady, propůjčené tomuto proslavenému poutnickému kostelu, mohou věřící získati tytéž plnomocné odpustky, které lze o milostivém létě každého 25. roku získati v římských basilikách. Mimo toho slaví se v Santiagu de Compostella milostivé léto pokaždé, když případně svátek sv. Jakuba na neděli, což jest právě letos.

Pravda o Baskicku. Zahraniční novináři navštívili bojiště španělské, aby se přesvědčili o spoustách, způsobených rudou armádou. Kostely v Rogita, Mugica, Menaca a Morga byly přeměněny v skladiště střeliva, kasárna a stáje. V kostele Morga byla uctívána milostná socha Matky Boží, kterou rudí používali jako terče při cvičné střelbě kulometů. Farář z Fruniz byl zastřelen ve fari. Faráři v Mugica a Forica byli rovněž zastřeleni.

Po 12 měsících vrátil se z Madridu do Říma jezuita P. Filip Rodriguez; týž sdělil, že ještě dnes je v Madridě 30 jezuitů, kteří potají pečují o duchovní potřeby katolíků.

V klášteře v Huesagas, poblíž Burgosu, konalo se opět po dlouhé době historické procesí, za přítomnosti arcibiskupa, při kterém generál Lopez Pinto nesl historickou korouhev z Navas de Tolosa.

Kajicné průvody konají se každou sobotu v Seville. Z kostela Nejsvětějšího Vykupitele ubírá se průvod do katedrály, kde účastníci jsou přítomni mši svaté, jdou k sv. přijímání a modlí se za pokoj ve Španělsku. Počet účastníků průvodů stoupá každým týdnem a převládají v nich muži.

Propaganda lidové fronty uvádí jako korunního svědka generálního vikáře madridského, jménem Lobo. Nyní sděluje westminsterský hodnostář, Mgre. Bickford, že v Madridu generální vikář nikdy nebyl. O Lobovi je známo, že v říjnu minulého roku jezdil po Madridu, doprovázen rudým milicionářem. Když v listopadu min. roku konal v Bruselu propagační přednášku o lidové frontě, zakázal mu kardinál-arcibiskup malinský sloužiti mši svatou, ježto Lobo nemohl předložiti potřebné doklady. Stejně i v Paříži zakázali mu sloužiti mši svatou.

Španělská katolická informační kancelář pod názvem »Oficina Catolica de Informacion Internacional«, byla zřízena španělským episkopátem. Jako první publikaci vydal brožuru: Rebelové? v řeči španělské, francouzské, německé, italské, anglické a latinské. Chystají se i další informační brožury: Církev a španělská válka občanská, Otázka baskická, Národní hnutí španělské a náboženský duch tohoto i jeho vůdců, zahraniční hierarchie a španělské události.

Počátkem května sešlo se v Salamance v universitní aule 1200 učitelů k poradám. K učitelům promluvil generál Franco a prezident kulturního výboru Pémans. Generál Franco, zmíniv se o bojích na frontě, pravil, že v tomto boji musí učitelstvo spolupracovati na obnově a výstavbě nového Španělska. Pémans ohlásil pronikavou reformu učitelského vzdělání. Také hodnotně, vytvářejícím kulturu, musí se opět dostati onoho místa, které jim právem patří. Pro výchovu mládeže musí platiti směrnice: náboženství, vlast, autorita. Škola musí doplňovati a podporovati rodinnou výchovu. — Přes to, že na frontách zuří dosud

boj, pracuje národní Španělsko soustavně na přípravách k vyzdobování předpokladů zdárné budoucnosti země.

Švýcarsy. V benediktinském opatství »Sainte Marie de la Pierre - qui - Vire« byl koncem května vysvěcen na kněze bývalý švýcarský státní rada Arnošt Perrier. V roce 1932 vzdal se povolání. Býval náměstkem presidenta národní rady švýcarské. S ním přijal kněžské svěcení baron Filip de Soucy, jehož bratr vstoupil nedávno do kláštera Trapistů v Cîteaux.

Amerika. Americkému kongresu byl předložen návrh zákona, jímž se president zmocňuje, aby 300letého výročí objevení Mississipi bylo vzpomenu to ve všech chrámech a školách Spojených států. V návrhu vzpomíná se zaslůh P. Marquette, francouzského misionáře, jež prvý stanul u vletoku horního Mississipi před 300 lety.

Katolíci, činní v politickém životě americkém. V nejvyšších kruzích státních je katolíků velmi málo. V politickém životě stojí v popředí 4 význačné osobnosti: Prvou z nich je Mr. Butler, státní návladní z Minnesota, člen nejvyššího soudního dvora, dále guvernér Smith, kandidát demokratické strany pro presidentské volby v roce 1928, při čemž hlavní překážkou jeho vítězství byla jeho náboženská příslušnost. Známou osobností je dále Mr. Farley, generální poštmistr, nejlepší politický organizátor současné Ameriky, a konečně guvernér státu Michigan — Murphy, americký vroční komisař na Filipínách, kde jedině příkladným svým katolickým životem získal si neobyčejně vážnosti. Kdyby nebyl katolíkem, byl by již dnes nejvážnějším kandidátem presidentství pro volby v roce 1940.

Al. Smith, bývalý kandidát na presidentský stolec a guvernér New-Yorský, dlel nedávno v Římě a navštívil při cestě do Francie i Lurdy. Byla to prvá jeho návštěva v Lurdech; návštěva tohoto milostiplného místa působila naň, jak se vyjádřil, neobyčejným dojmem.

Pochybené způsoby boje proti komunismu. Poukázal na ně známý sociální politik prof. John A. Ryan, při konferenci průmyslníků v Denver. Někteří se domnívají, že komunismus lze potírati mnohomluvností, spojenou s nenávistí; ti necht porovnáji svoji metodu s encyklikou Sv. Otce o komunismu a jejím klidným tónem. Jiní obviňují zase některé osoby ze sympatií s komunismem, ač to nejsou vůbec komunisté, přes to, že snad ten či onen je radikálních hospodářských náhledů. Tak i vedoucí osobnosti hnutí Lewisova byly tak označeny. Třetí skupina útočí na komunismus, aniž by připustila určité nedostatky hospodářského systému, nebo navrhla, jak jim odpomoci. Někteří zase přehánějí počet komunistů ve Spoj. státech, udávajíc jejich sílu jedním milionem příslušníků. Pro komunistického kandidáta na presidentský stolec bylo odevzdáno 80.000 hlasů, kdežto počet zapsaných stoupenců strany nedosahuje čísla 50.000, takže ti, kdož tvrdí, že komunistů v Americe je přes 100 tisíc, musili by to průkazně doložiti.

Německé útoky na kardinála Mundeleina způsobily, že američtí katolíci pomýšlejí na bojkot německého zboží, které jest již bojkotováno americkými židy.

Mezinárodní bratrstvo malířů, čalouníků a dekoratérů ve Philadelphii protestovalo proti označení Hitlera jako »čalouníka«. Prohlašuje, že německý kancléř nemá nároku na »čestný titul čalouníka«.

Také ve Spojených státech koná pro lidovou frontu přednášky irský kněz Michael O'Flanagan. Podle prohlášení biskupského úřadu v Elphin (Irsko) bylo tomuto knězi již v roce 1935 zakázáno sloužiti mši sv. a vykonávati jakékoliv funkce kněžské, kterýžto zákaz dodnes nebyl odvolán.

Ve státě Ohio žije milosrdná sestra Marie Josefa, která dne 26. června t. r. dožila se 106 let a je 76 roků v řadě. Před 10 lety oslepla a ohluchla.

Arabie. Také mohamedánská Mekka bude mítí vysílací stanici, aby hlas muezinů tohoto posvátného místa mohamedánského mohli slyšeti moslemáni celého světa. Ježto do Mekky mají přístup toliko mohamedáni, budou rozhlasovou stanicí stavěti mohamedánští inženýři a montéři, které město Mekka vyslalo za tou příčinou do Londýna, kde budou studovati zařízení a stavbu vysílací stanice.

Austrálie. Církev katolická v Austrálii má 1,252.998 věřících, 1826 kněží, 552 bohoslovce, 943 řeholníky a 9510 milosrdných sester. Na 1065 obecných a 450 středních katolických školách je 190.686 žáků a studentů. Austrálie má celkem 7,500.000 obyvatel. Katolická církev byla obnovena v roce 1842. Arcibiskupové jsou v Adelaide, Brisbane, Melbourne a Sydney. Nynější ministerský předseda australský Mr. Myons jest praktický katolík.

Prvým domorodým arcibiskupem australským v Hobartu byl jmenován Dr. Justin D. Simonds. Diecése jeho má 40 kněží a asi 100 tisíc katolíků a zaujímá celou Tasmanii.

Čína. Generál Čankajšek o náboženství. Misionáři v Nankingu obdrželi o letošních velikonočních od generála dopis, ve kterém nazývá na úřadosti čínský významově otevřeně svoji víru. Dopis navrhuje na události z prosince minulého roku, kdy generál byl revolucionáři zajat a po dvou týdnech zase propuštěn. V kriti-

ckých dnech tohoto dvacetidenního zajetí čerpal generál útěchu z Pisma svatého. Píše o tom následovně: »Jsem křesťanem již 10 roků a vždy jsem pilně četl Písmo svaté. Nikdy však nenacházím v něm v četbě této svaté knihy takové útěchy, jako v oněch dvou týdnech zajetí v Sianu. V těchto dnech osamocnosti měl jsem hodně času k četbě a ku přemýšlení. Kristova velikost a dobrota vyvstaly před mým duševním zrakem tak výrazně, že nabytí jsem opět síly k boji, překonal pokušení a vytrval. Slova, jež Kristus pronesl s kříže, jsou svatým odkazem i pro nás. Kristus modlil se za své nepřátely. Jak velikou byla jeho láska! Tato myšlenka vracela se mi stále při mých rozjímáních a byla největší mojí útěchou. Kristus, přijížděje na květnou neděli do Jerusalema, věděl dobře, co jej očekává. Můj život u porovnání s Kristem není ničím. Jak měl bych se i já vyzpěčovatí nebezpečí? Zkoušeli to se mnou po dobrém i vzhůrkami všeho druhu. Konečně měl jsem se podrobiti rozsudku t. zv. lidové fronty. Tudíž nebezpečí se všech stran, ale ani v jediném okamžiku nebyl jsem na vahách; věděl jsem, že nemohu a nesmím ustoupiti násilí. Moje víra v Krista zpevnila mne ještě více. Připomínal jsem si oněch 40 dní a nocí, které Kristus strávil na poušti, na Jeho odpor vůči pokušením, připomínal si Jeho modlitbu na hoře Olivetské. Tim vším utvrdil jsem se tak, že jsem byl ochoten přinést i poslední obět...«

Mexiko. Jitřenka lepších dob v Mexiku? Spolkový soud mexický zamítl 4 hlasy proti jednomu návrh na provedení t. zv. »kulturních zákonů« ve státě Chihuahua. Před rokem byl v tomto státě odhlasován zákon, jímž počet 5 »oprávněných« kněží byl snížen na 1 kněze, s odůvodněním, aby byly zamezeny »machinace kleru«. V tomto státě odehrálo se od té doby mnoho krvavých výtržností, za nichž byl letos v únoru zavražděn v Juarezu jeden kněz. I v ostatních spolkových státech Mexika budou nyní katolíci se domáhati zrušení protiústavních »kulturních zákonů«.

Nicaragua. Církev a stát v republice Nicaragua. President této republiky Somosa předal arcibiskupu z Managuy, Msgr. Lezeano, státem darované osobní auto. Vztahy mezi státem a církví jsou ty nejlepší. Zasedání parlamentu zahajuje arcibiskup modlitbou a má vyraženo čestné místo mezi prezidentem republiky a předsedou sněmovny. Nově postavené státní budovy jsou vždy arcibiskupem vysvěceny. Na úhradu stavebních nákladů nové katedrály byla ministerstvem financí vypsána zvláštní daň. Rovněž arcibiskupská residence, zničená zemětřesením v roce 1931, stává se za státní podpory. Episkopát těší se všeobecně účtá a vážnosti. Biskupové mohou bezplatně používat pošty, telegrafu, telefonu i všech dopravních prostředků.

Palestina. Palestínští Arabové nezúčastnili se korunovačních slavností anglických. Za to zvláště slavně oslavovali letos narozeniny Mohamedovy, při čemž došlo k projevům pro Mussoliniho a Hitlera. Ježto slavnosti na počest Mohameda jsou národním svátkem, zúčastnili se jich na výzvu národního ústředí Arabů i křesťanští Arabové z Palestiny a Syrie.

Počet poutníků do Svaté Země klesl loni o 29 tisíc. Je to důsledek politických nepokojů v Palestině.

Z MISÍÍ.

50 let misijní činnosti oslaví letos kongregace Marianistů na ostrovech Novohebrských. Misionáři musili překonatí veliké obtíže, zejména v počátečních činnosti. V Port Villa bude při ukončení jubilejní slavnosti posvěcen veliký kříž, vévodící celému městu.

Požehnané působení misionářovo. V Chicagu působí 16 let u chrámu Páně sv. Anselma P. J. Eckert. Za tuto dobu získal církví sv. 2373 dospělých, kteří se dali pokřtiti. Poslední skupina, jejíž slavný křest vykonal sám světicí biskup chicagské diecése, čítala 125 osob.

Lékařská činnost v Shantungu. Za 10 let své činnosti ve vikariátu Tsinan ošetřily řeholnice z řádu sv. Františka 708.658 nemocných a vykonaly 42.115 návštěv v domácnostech, vězeních a j. Za samotný rok 1936 bylo ošetřeno 138.298 nemocných a vykonáno 4.560 návštěv. Hlavní činnost vyvíjejí v nemocnici sv. Josefa, ale řídí ještě 6 ošetřoven. Františkanky, které tam přišly v r. 1936, jsou všechny diplomovány v chirurgii, zubní lékařství, léčbě rentgenovými paprsky atd. Za zmíněných 10 let pokřtily 9.445 osob; v r. 1936 bylo to 74 dospělých a 1.006 dětí. (Fides). — Zdali pak i tam se jednou vyskytnou lidé, kteří budou

tvrdit, že Církev se nestarala o chudé a ubohé, jako to slyšíme u nás?

Katol. universita v Pekingü zakoupila drahocenný přístroj. Je to přístroj, kterých je dosud velmi málo na Dálném Východě; vyrábí se jím tekutý vzduch podle systému Linde-ova. Za hodinu se vyrobí 2½ kg tekutého vzduchu. Přístroj jest poháněn elektr. motorem o 15 koň. silách. Ve fyzických laboratořích je nezbytný k výrobě nízkých mrazů a vzduchoprázdnoty. P. Oster S. V. D., který dohlížel na montáž přístroje, prohlásil, že dodá každému tekutý vzduch, kdo jej bude potřebovatí pro vědecké pokusy. (Fides). — Hle, misionáři, průkopníci a štědrí podporovatelé vědy!

Z diecése Osaka (Nipon). Na Bílou sobotu byli vysvěceni dva domorodí kněží, z nichž jeden má již bratra knězem, a druhý je synem učitelky, která svůj volný čas věnuje práci ve farních sdruženích. — Začátek školního roku, který v Japonsku spadá do dubna, ukázal opět životnost katolické misie; byl to veliký úspěch katolických škol. Všude bylo více žáků, než počet míst. V městečku Miyazu, na severu diecése, musely domorodé řeholnice, které řídí odbornou školu pro dívky, přikoupiti pozemek a postaviti novou budovu co doplněk stávající budovy školní. Také na předměstí sídelního města Osaky postavily řeholnice nový pensionát při lyceu. (Fides).

Apostolát mezi Indý na ostrovech Fidži. Tamní misijní biskup Msgr. Nicolas musil odjetí do Aucklandu na Nový Zeeland, aby se dal odborně léčiti. Ustanovil mladého francouzského misionáře, aby pomáhal domorodému knězi ve správě vikariátu. Poslední statistika udává 882 katolíků, 900 metodistů, 11.000 mohamedánů z celkového počtu 85.000 obyvatelů. Tyto čísla ukazují, že za 30 let, co misie zde pracuje, nebylo dosaženo velkých úspěchů. Domorodý kněz P. Lurkur jest obdivuhodný ve své horlivosti a obětavosti. Byl vysvěcen r. 1922 ve stáří 30 let a ihned počal zde pracovatí. Celých 15 let nepřetržitě vykonává více nežli své povinnosti, aniž by si vůbec odpočal. Založil nové dvě školy ve dvou střediscích cukerního průmyslu. Nyní založil třetí školu, určenou jen pro děti katolické, z nichž chce vychovatí katechisty. Vzhledem k velké horlivosti misionáře i domorodého kněze lze doufatí, že budou brzy přeměňovatí předsudky a nevědomost Indů.

Učený jesuita v Číně obdržel Mendelovu medaili. P. Teilhard T. J., učený paleontolog v Pekingü, který spolupracuje s vědeckým ústavem »Peiping Cenozoic Research Institute«, byl vyznamenán Mendelovou medailí. Toto vyznamenání, zřízené na paměť výzkumů brněnského augustiniána P. Jiřího Mendela, který objevil zákony dědičnosti, dává se každoročně v Číně jednomu z katol. učenců. (Fides). — Hle, jak se snášá a vzájemně cítí věda a víra v misiích!

První shromáždění Katolické akce v Wuhu, (Čína). Více jak 60 vůdců Katol. akce a 17 misionářů apoštol. vikariátu Wuhu se shromáždilo za předsednictví Msgr. Aramburu, aby po tři dny sledovali přednášky o Katolické akci a zvolili pak diecéšní předsednictvo. Toto shromáždění, jakož i současné posvěcení nového kostela svědčí o životnosti misie, sdělené španělským jesuitám. Nový kostel, zasvěcený P. Marii, byl postaven nákladem Čiňana Chu Mingana. Stojí na návrší a ovládá město i Modrou Řeku. Je obklopen budovou klášterní a školou. (Fides).

Apostolát ve vězeních. (Čína). Dne 12. března 1937 byli tři nemocní vězni v Nanningü odevzdáni do ošetřování nemocnice řehol. sester P. Marie Andělu. Tato první návštěva poskytla řeholnicím povolení k návštěvám nemocných ve vězení. Přijetí se strany vězeňské správy bylo co nejsrdčejší a ředitelka ženského oddělení Tšu, vyslovila všechny naděje, že se po tělesné i morální stránce mnoho očekává od návštěv řeholnic. Ve vězení jest přes 500 vězňů, z nichž za jeden měsíc bylo pokřtěno 30. (Fides).

Čínské úřady pomáhají katolickému útulku malomocných. Řeholnice z řádu Služebnic Sv. Ducha v Tzeyangu mohou hleděti s nadějí vstříc budoucnosti, díky podpoře čínských úřadů. Spravují totiž leproserii, do níž podle nařízení policejního velitele musí býti dopraveni všichni malomocní zebřáci. Poněvadž prostředky řeholnic stačí nejvýše na 60 nemocných, rozhodl policejní velitel spolu s mandarinem, že obec bude leproserii subvencovatí. A když nedávno policie přivedla dva malomocné do ústavu, zaplatila obec ihned 120 čín. dolarů do jeho pokladny. (Fides). — Zdá se, že v tomto čínském městě rozumí obecnímu hospodářství lépe, než někde jinde v Evropě.

Příští číslo „Katolika“ vyjde k 1. srpnu t. r. opět jako dvojičko.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáží, kvitovány.

VECHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské nám. 8. - Redakce a administrace tamtéž. Vychází 1. a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. účtu pošt. spořitelny Praha 208.404, čís. telefonu 617-70. - Řídí Dr. Fr. Formánek. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

**Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“**

Vychází čtrnáctidenně

Roč. II. [XIX.] Srpen 1937

dvoj-**15-16**
číslo

Ve jménu pravdy.

Kristus Pán řekl jednou velice zahanbující slovo: Synové tohoto světa jsou ve svém oboru chytřejší než synové světla (Luk. 16, 8).

Ano, každodenní život to ukazuje: všechny prostředky technické i hospodářské slouží dokonale, ano maximálně tomuto světu a jeho knížeti. Slouží nevěře a odpadu od Boha. Ale ne pouze prostředky technické, o které by konečně nešlo, nýbrž i síly mravní a síly ducha! Jakou obětavost vyvíjejí šifitelé proti-božských myšlenek! Dnes se zdá, že ku př. dokonalá belletrie nemůže být než komunistická a že dobrý film musí být též výroby.

A přece my křesťané máme nejsilnější, nejdokonalější a nejvyzkoušenější ideje a nauky. Nauky protivníků Kristových dýchají při každém slově zásadami, bouřícími veškeren přirozený odpor lidského ducha. Nenávisť, zabíjení, násilí, nemůže být přirozenému rozumu ani citu sympatické. Koho by nepřitáhla láska, spravedlnost všem, dobrota, sebeobětování? Nuže, co vidíme? V několika málo letech jest svět pohanský. Tvrdí-li se, že u nás není nebezpečí komunismu, pak je to naivní krátkozrakost, která vidí komunistické zásady pouze v politické organizaci a nechápe, že zásady jsou v duchu. Skoro už jen my katolíci stále myslíme, že člověk je tím, kým se vyznává, ku př. katolíkem, i když jeho zásady a život jsou jiné. Odpůrci Kristovi došli dříve tam, kde je vlastně podstatná křesťanská nauka: že totiž duch jest základem života a skutečností, nikoliv heslo. Ostatně i organizačně stačí říci, že z přibližně 14 tisíc vysokoškolských studentů je 6 tisíc organizovaných komunistů, asi 2 tisíce agrárníků a tolikéž socialistů, pokud ovšem bēřeme tuto příslušnost jako náležitost k světovému názoru. Přidejme k tomu fakt rozšiřování »laické morálky«, tajnou příslušnost mnohých ke komunismu, kteří z důvodů existenčních nemohou se k němu přiznatí veřejně, divadlo, kino, veřejnou morálku, a máme obraz bezbožské společnosti dokonalý.

A přece!

Přece není možno pochopiti, jak může se vznášati v lidských srdcích přesvědčení, že nespravedlivé sociální rozdíly se vyrovnají nenávisť, tedy pohnutkou zápornou a rozkladnou, že lze je odkliditi násilím, tedy proti vůli zúčastněných a pouze z vůle vládnoucích, že lze vyrovnati rozpory mezi svobodnými lidmi mechanickým rozdělením majetku, že lze všechny lidi nuceně srovnati podle zásady »Nikommu nic a všem všechno.« Kde se popře duch, popírá se záro-

veň i svoboda. Kde se popře svoboda, nastupuje nucenost. Ale člověk není stroj, je svobodný. Jak tedy možno stavěti společnost lidskou na základ nutnosti jako stroj, když takovou vpravdě není? Jak mohou doufati odpůrci Boha, že urovnají společenský řád spíše nenávisť než láskou, násilím než přesvědčením, dělením majetku než spravedlivým zatížením pro společné dobro soukromého vlastnictví?

Nebo aspoň: Není snadnější cesta k sociálnímu vyrovnání láskou, svědomím, přesvědčováním a převýčovou, nežli pomocí nepravdy, popření vůle a násilí? Zdá se to vše stejným, co rozvádíme, ale jsou to různé pohledy, aby nám vyniklo, jak bezbožectví volí k slibovanému cíli cestu těžší, tvrdší a nenadějnější a nepřirozenější než křesťanství.

Nastává tím ovšem otázka, kde tkíví pravá příčina.

Příčina bude u nás i u nich ve vůli. Neboť není možno, aby rozum, neovlivněný vůlí, neuznal, že cesta křesťanská jest jediné správná a dobrá. Ale u nás není dosti vůle, snad není vůbec vůle, opravdově provádět křesťanská sociální příkázání. Jsme stále nerozhodní, váhaví, frázovití a neopravdoví. V tom jest naše chyba, ne v silných zásadách.

Vidí-li komunisté, jak křesťanství jest málo sociálně plodné, nechtějí uznati jeho jasné zásady. A opět jest u nich chyba ve vůli. Neboť kdyby opravdově chtěli sociální dobro, musili by jíti správnou sociální cestou. A to jest jediné cesta svobody vůle, dobrovolné spravedlnosti a živé lásky. Cesta spojující a nikoliv dělící. Cesta živící a nikoliv zabíjející. Nuže, v tom dokazují, že jim v poslední řadě jde o něco jiného! O zničení Boha.

Sociální důvody jsou jim záminkou.

Než vtírá se otázka: proč chtějí zničit Boha? Příkazuje snad nespravedlnost? Příkazuje útisk sociálně slabého? Není pro každého, kdo v něho věří, nejvyšším důvodem a závazkem, daleko hlubším než pozemské sociální důvody, aby byl spravedlivým, dobrým, poctivým? Proč tedy chtějí zničit Toho, který jim zaručuje a přísněji příkazuje to, co oni hlásají, než oni sami? Proč? Je možno rozumně popírat nejvyšší představu dobra a spravedlnosti a hlásat nenávisť s účelem sociálního dobra? Na to nám komuniste odvěti: »To jsou plané řeči a fráze.« Ano, správně. Pro něho je zásada dobrá frází, protože chce prostě zlé!

Je to možno? Chtít zlé? Zde jsme u mysteria iniquitatis, taje mství zloby.

Obojí vina tedy jest ve v ů l i U nás, že místo provádění zákonů spravedlnosti a lásky mluvíme často zbožné řeči a vydáváme resoluce, ale nezařídíme ani ve vlastním majetku to, co hlásáme. U nich, že chtějí zničit Boha.

A? . Komu tedy vlastně jde opravdu o dobro? Je to hrozné, ale je to pravda: obojí strana mluví o dobru všech, a žádné o ně nejde!

Jest laciné vytýkati druhým chyby. Ale jest křesťanské nejdříve napravit své.

U nás jest chyba nikoliv v zásadách a pravdě, nýbrž v provádění.

Především musíme vědět, jaký máme cíl! Silní lidé dovedli se soustředit přesně na svůj cíl a nedali se svést ke tříštění na jiné cíle podružné. V tom jest jedna ze základních chyb: Chceme sice v poslední řadě spásu světa pro život věčný, tvrdíme sice, že smysl všeho jest život věčný. Ale naše jednání, soukromé ani veřejné, se podle toho neřídí. Nikoliv, že by nemohlo být několik cílů mezistojících, nýbrž, že se dáváme svést jinými cíli, vylučujícími poslední. Příklad? Bojujeme proti odpůrcům, což je dobré. Bojujeme prý, aby zvitěl Kristus. To by znamenalo, že je musíme získat, a že nesmíme Krista urážet, neboť tím bychom vyloučili svůj pravý cíl. Ale jak to děláme vskutku? Bojujeme často takovým způsobem, že nám jde nikoliv již o poslední cíl, nýbrž pouze o praubohá vítězství nad druhým, abychom ho zahabili a zničili. Tento charakter, nekřesťanský a nešťastný, nese tak mnohý katolický boj. Jak tedy má zvitět náš pravý cíl, když sami jej ničíme a sami mu nevěříme? . . . A takových případů by bylo do nekonečna. Tragických. Neboť v nich vlastně mříme nikoliv do některé části svého těla, nýbrž přímo do vlastního srdce, do vlastního cíle . . .

Dalším nedostatkem jest naše n á h o d n o s t. Synové světa jednají a pracují soustavně, cílevědomě. Kdyby katolík pracoval pro Krista cílevědomě, hledal by již předem možnosti, kde by jméno Kristovo uplatnil. Hledal by uplatnění opravdové, jdoucí do života, nikoliv chvilkové vítězství nebo prázdné zdání. Hledal by ku příkladu duši bližního, aby ji přivedl do stavu víry a milosti i křesťanského života, a nehledal by pravou slávu Kristovu v tom, že přišlo na »katolickou zábavu« více lidí než vloni. Náhodnost ztrácí v naší práci devadesát procent účinků. Proč jsou »synové světa« horlivější a obětavější než »synové světla«?

V těchto věcech mají úžasnou zodpovědnost v ů d c o v é. Nešťastní vůdcové, kteří zapomínají na cíl a kladou za něj sebe, kteří z podružných cílů mluví prázdné řeči a klidí potlesk, kteří neřeknou svatou pravdu. Vůdcové, kteří nejsou miláčky novin, ale jsouce pohrdáni, ano neznámi, jsou pravými a skrytými silami života Božího a záchrany lidstva.

P. Dr. J. Urban, OFM.

Karel B. H r o c h

Má liturgie jen význam kompenzační?

B. Markalous ve své knížce »Eidický princip u T. G. Masaryka« konstruuje dva typy lidí: člověka smyslového a kontemplativního. První typ charakterisují pohotovost, snadná přizpůsobivost, podnikatelská představivost, vynalézavost, krátce, čemu říkáme amerikanství. Druhý typ je klidný, rozvázný, zdánlivě pomalý, navenek vyrovnaný, zdánlivě objektivní. Pochopitelně, že ryzí typy jsou vzácné a že v obyčejném životě činíme ze svého typu kompenzace rysům typu druhého. Doplňujeme, co se nám nedostává. Markalous to na př. definuje tak, že s čím většími ne-

dostatky a potíženími a námahou musíme pracovat, tím více potřebujeme nadosobních hodnot k duševní rovnováze.

Těmito kompenzacemi se snaží vysvětliti také význam katolické liturgie pro těžce fyzicky pracující zemědělce a dělníky. Vyzdvihuje smyslovost obřadů, scénicky výtvarné zařízení kostela, uspokojení vyšších rozumových abstrakt atp.

Je to sice pečlivě shromážděno, ale přece to není všechno. Především zájem o liturgii nepozorujeme jen u lidí těžce fyzicky pracujících. Naopak: jedna jejich část (tovární dělnictvo) byla skoro většinou liturgii odcizena. Neříkáme, že to bylo jen vinou dělníků. Bylo to i vinou těch, kdož učili o obřadech, přednášeli liturgiku, plýtvali ve škole časem, ale ne naučili nábožensky žít, nedovedli celý náboženský život soustředit kolem mše svaté.

Dnes nejsou jen plné kostely na venkově. Dnes má k liturgii velmi blízko právě inteligence a zde je těžko mluvit o potřebě kompenzací.

Markalous cituje Masaryka, který správně postřehl, že celý život člověka je náboženstvím a liturgií posvěcen a vřazen do vyššího řádu. Proti tomu uvádí Masaryk, že dnes se život změnil: dnes lidé čtou, mají divadla, radio, kino, spolky, politické strany a místo nedělních služeb Božích tlusté nedělní noviny. Doslova praví: »Toto má nahraditi ty služby Boží, které jsem znal z dětství?«

Touto otázkou zřejmě Masaryk pochybuje, že by bohoslužby měly jen úkol kompenzační a že by se daly nahraditi novodobými zábavami. A jeho pochybnost je zcela oprávněná. I středověk měl své zábavy, každé století mělo své zábavní podniky, ale nikdy ještě tím nebyla nahrazena katolická liturgie. Ani kino, ani radio, ani televise ji nenahradí, poněvadž její úkol není jen upokojoval lidské smysly, zaměstnávat čidla a zjednávat kompenzace typům.

Katolická liturgie, zejména střed její: mše svatá — liší se podstatně od všech zábav a zábavních podniků. Mše svatá je oběť. Je to zpřítomnění Kalvarie. Je to promítnutí všech zásluh na kříži lidstvu a světu vydobytých.

Kdo jen trochu se dívá na dějiny s rozhledny kříže, vidí názorně následky hříchu, chápe zlo způsobené revoltou proti Bohu.

Život bez vykoupení byl by beznadějný. Nebyla by možná touha po výšinách, po dokonalosti, poněvadž bychom původce dokonalosti nikdy nemohli dosáhnouti. Urážka nekonečnosti může být smířena jen nekonečným zadostiučiněním, a to žádný člověk nemohl Bohu nabídnouti. Ze své přirozenosti může člověk jen přirozené činy, ale Bůh je nadpřirozený.

To byla vykupitelská úloha Ježíšova smířit nás s Otcem, Bohem. Jako Syn Boží ji mohl vyplniti a mohl nám zjednati právo na lásku Boží. Od hodiny jeho smrti jsme zase všichni dětmi Božími s možností dosáhnouti nebe.

Bůh ovšem nechtěl ovoce Kalvarie prostě rozšířiti na všechny věky a přivlastniti je lidem bez ohledu na to, jak budou žít. Ježíš nám zjednal vykoupení, můžeme cíle dosáhnouti, ale musíme k němu jít. Nesmíme se vzdalovat od něho, nesmíme žít proti Bohu a chtít, abychom jednou byli s ním.

To není lehké, ale je to možné. Ježíš ustanovil nekrvavou oběť novozákonní, která má uvolňovati milosti z kalvárského zdroje pro naši potřebu. Všechny svátosti pod viditelnými znameními nám udělují tuto neviditelnou milost přátelství Božího, uschovanou ve mši svaté. Mší svatou vzdáváme Bohu vrcholnou poctu jako svému Pánu, ve mši svaté máme oběto-

vati celé své já se všemi starostmi, plány a tužbami, celé své srdce s jeho ozvěnami a svou vůlí, abychom tak vyjádřili svou závislost na Bohu a tím stáváme se do jisté míry spoluúčastnými na oběti Ježíšově. Tak chápe mši svatou katolík. Není mu jen příležitostí vykonati si při ní nějakou soukromou modlitbu, pro kterou je kostel jindy otevřen, nebo kterou lze vykonati doma, není mu jen místem, kde by těkal očima s obrazu na obraz, kde by se dával omamovati vůní kadidla a snil o záseři zpovědnice. Mše svatá je mu obětí, při které se vzdává svého já, vydává je na milost Kristu, aby s jeho pomocí pracoval na přetvoření svého já ve skutečnost, schopnou patřiti jednou na Boha tváří v tvář, tak jak na něho patříme v Eucharistii při mši svaté. Proto nejaktivnější je taková účast na mši svaté, kdy se účastníme i obětní hostiny a stáváme se tak podílníky Božství toho, jenž člověčenství našeho se ráčil státi účastným. Šířiti lepší znalost liturgie, vésti k pochopení mše svaté je nad jiné důležitější úkol současnosti. Pracují tu vytrvale benediktini (Pax), pomáhá tu revue Na hlubinu, Hlas malého Petříka a jest potřebí, aby i naše nepolitické spolky pečovaly o náležitou liturgickou výchovu svého členstva. Začíná se ujímati recitovaná mše svatá jako důkaz, že sebe tlustší nedělní noviny nenahradí účast na mši svaté.

Dr. V. J a n d a :

Tisíc tři sta let!

1. července t. r. vyšel v časopise »Večerní České Slovo« článek, který čeští katolíci nemohou nechat bez odezvy. Byl tu zhanoben jeden z našich českých velikánů sv. Václav, kterého si vážili a kterého ctíli všichni naši předkové po celých tisících let od jeho smrti. Uplynulo teprve 8 roků od velkolepých všenárodních slavností, jež znovu potvrdily význam a velikost sv. Václava a při nichž bylo také konstatováno, že on a jeho duch vzbudili náš národní odboj založením české družiny v Kijevě pod jeho praporem. Sv. Václav tedy jako národní hrdina stál zase v čele českosl. vojáků, z nichž mnozí se tak významně podíleli na Zborovem. Zhanobením našeho národního patrona byla zhanobena i památka Zborova. Katolíci žádají proto, aby tato pohana byla odčiněna a to tím spíše, že se to stalo v časopise, který je mluvčím jedné z vládnoucích stran. O to, že sv. Václav nebyl slabochem, vedeným malomočnou trpností a nevíli k obraně a životu vůbec, pisatel vyvracet nebude. Stačí, poukážeme-li k historické pravdě, podle které sv. Václav byl vždy celému národu vzorem statečnosti ve všech jeho bojích a nesnázích. Dnes jako nikdy jindy potřebujeme jíti za sv. Václavem, abychom silni vnitřně, hlavně po stránce mravní — což nám mohou dát jen jeho ctnosti křesťanské — a naplnění jeho prozíravým duchem státnickým, spoléhali především na sebe a svoji odolnost.

Důležitost, způsoby a možnosti slovanského sblížení v budoucnosti.

Referát, přednesený na kongresu Slavia catholica v Lublani dne 20. července 1937; na referátu spolupracovali Dr. Formánek Dr. Janda a prof. A. Novák.

Na vše se musíme dívat očima víry. Poněvadž existence mnohých národů, jejich odlišnost byla v plánu Božím, nesmíme býti nikdy šovinisty nebo rasisty. To ovšem neznamená nesnažiti se o sblížení mezi národy, blízkými si původem a vírou. Slova apoštola: Čiňte dobře všem, obzvláště pak domácím víry, dají se přizpůsobiti na styky mezi národy.

Při vyhledávání mezinárodních styků musí mezi křesťany převládat zajisté m y š l e n k a k r á l o v s t v í B o ž í h o n a d e všemi ostatními. Ani prospěchu národnímu nelze dáti přednost před touto nejvyšší službou.

Filosofie dějin katolických národů je jasná: plnit vůli Boží. Dějiny nejsou než »Gesta Dei« stopy Prozřetelnosti Boží v národech. A pokorným národům Bůh sděluje vůli svou, pyšným se protiví.

Cesty jednotlivců ani národů nejsou přímé. Jsou křivolaké, se zacházkami a návraty z bludných cest. Aby národové poznali, že bloudí, trestá je Bůh ponížením. Ukazovatelem cest pro národy jest moudrost Písma svatého: Justitia elevat gentes, miseros autem facit peccatum — Spravedlnost vyvyšuje národy, hřích a neřest je ničí.

To by asi byly předpoklady pro dorozumění mezi národy — mezi všemi národy. Pro Slované má Bůh připraveno něco více.

Slované jsou národem historicky mladým. Románské národy mají doby slávy za sebou, Germáni také jsou u konce kariery a od Slovanů se teprve čin čeká, protože jim patří budoucnost.

Každá z těchto skupin něčím přispěla do pokladu evropské vzdělanosti. Románi jasným precisováním práva, smyslem pro organizaci státní i církevní, Germáni se zas uplatnili více než jiní v oblasti technické hmotné kultury, Slovanům zůstává oblast duchovní kultury.

Jsou duchovněji a náboženštěji než jiné skupiny. Slované by nedovedli vyhubiti celé národy ve znamení kříže jako Germáni. Slované nevedou výbojných válek a neporobují si jiné národy. Je to důsledek jejich letory — více myslí srdcem než rozumem. A moderní doba stůně na nedostatek duchovních hodnot a po míru.

Je smutnou skutečností, že po stránce politické mezi katolickými Slováky je určitě větší nebo menší napětí. Myslím, že není třeba, abych blížě na to poukázal, stačí říci, že jsou tím dotčeny všechny slovanské větve v Slavia Catholica zastoupené. Nemáme si po této stránce navzájem co vyčítat a jsme na tom všichni stejně. To je ovšem na poli politickém. Nicméně i na poli kulturním nebývá vše mezi námi vždy v tom nejlepší pořádku. K tomu přistupují rozdíly náboženské, jež oddělují nás katolické Slováky od Slovanů pravoslavných — o jiných náboženských vyznáních se nezmiňuji proto, že svou menšinou nehrají tak důležitou roli — a mezi nimiž je ruská větev největší.

Z těchto rozdílů, v nichž nejdůležitějšími jsou momenty politické a sociální, plyne pro všechny Slováky a zvláště pro nás Slováky-katolíky důležitost a vážnost vzájemného sblížení. Máme tak krásné jedinečné vzájemné pojitko — Nejsvětější Eucharistii, — přijímáme jednoho a téhož Ježíše Krista a již toto vědomí musí nás učiniti bratry v duchu i v pravdě.

Chtěl bych, abychom při vzájemné spolupráci měli vždy tuto skutečnost na mysli a od ní odvozovali vše, co chceme zde mezi sebou podnikati. Myslím, že dnešní materialistický názor světový, dnešní uvolněnost v zákonu Božím a odklon světa od království Božího má nemalý vliv na vzájemný život a styky mezi námi Slováky. Je nejsmutnější z toho ovšem, že z dopuštění Božího Satan zmocnil se vlády nad nej-

větší větvi Slovanou a že odtud šíří jedovaté semeno nevěry do celého světa.

Hlavní zodpovědnost za toto neštěstí nepadá však na vlastní příslušníky ruské větve, nýbrž na osobnosti skládající se z příslušníků kmenů neslovanských, a to nám může být útěchou, že ruská větev a sní ostatní Slovanstvo nebude shlazeno, ale že v Božím úradku je jim souzeno být nositelem obnovené křesťanské kultury.

Každý katolický křesťan, jak dříve již bylo zdůrazněno, a tedy katolický křesťan slovanského původu, musí hájiti a šířiti jen království Boží. Bůh musí vládnouti u něho nejen na ostatních tělesech nebeských, ale také na naší zeměkouli, v každém území této zeměkoule, v každém srdci lidském a tedy i u něho. Katolický křesťan slovanského původu musí k tomu království přispívati ne pořádkem nepřirozeným — žádaje a uskutečňuje nápravu a obrodu u těch, kdo stojí vedle něho, ať v tomtéž, ať v jiném státním území — ale pořádkem Božím a tedy přirozeným musí upevňovati a prohlubovati království Boží nejprve ve svém vlastním srdci, pak v srdcích svých známých a v srdcích své větve a konečně může právem obracet se i k srdcím ostatních větví slovanských. To je příkaz našeho Spasitele, jenž praví: Hleďte nejprve království Božího a ostatní bude vám přidáno.

Katolík-Slovan, dívaje se na tento svět s hlediska Božího království, bude dobře rozeznávati mezi světskou mocí toho kterého státního území a mezi vlastními obyvateli tohoto území, bude bojovati jen s nepřáteli Božími a ve vyznavačích Boha Otce Všemohoucího, Stvořitele nebe i země, Ježíše Krista, Syna Jeho jediného a Ducha Svatého bude ctíti a uznávati své bratry, ať jsou větve kterékoliv i na jiném státním území. Jak zahánějící pro nás vyznavače Kristovy je ona jednota vyznavačů a služebníků ďáblových. Pohleďte jen do Moskvy. Bezbožecký komunismus sjednocuje tu všechny národy i národy slovanské, tam Čech, Slovák, Polák, Slovinec, Chorvat a jiní, všichni se snášejí a slepě vykonávají rozkazy svého úhlavního nepřítele satana.

Z toho pro nás Slovany-katolíky plyne poznání, jak vážně a opravdově se máme přimykati k svému Bohu, spojovati se s ním co nejčastěji a nejúžejí ve svatém přijímání a uvědomovati si vždy a na každém kroku jeho slova: Kdo jí mé Tělo, ve mně přebývá a Já v něm. Přijímáš-li ty, bratře Slovane, hodně Krista Ježíše a činím-li tak i já, jaké pouto lepší a dokonalejší mezi sebou můžeme si přáti? Můžeme pak míti jiné názory, může být mezi námi rozporů a nedorozumění. Vždyť máme-li Boha v sobě, je-li s námi spojen, pak budeme chtít jen to, co chce On, Pán náš všemohoucí, a to je láska k Němu, láska naše vzájemná a z ní přijde ostatní, co pro život vlastní i ve společnosti lidské potřebujeme.

Je tedy prvním a základním požadavkem našich vzájemných styků a sblížení vlastní posvěcení. Budeme-li dítkami Božími, bude každá naše větev slovanská tvořiti jednu Boží rodinu a tyto rodiny jedno velké společenství Boží, které bude svítit příkladem ostatním národům a může pak být opravdovým nositelem křesťanské kultury. Posvěcení duchovně i vskutku spojení v Těle našeho Spasitele urovnáme mezi sebou každý nesoulad a každé nedorozumění, nedáme jeden druhého podceňovat, jeden nad druhého se vyvyšovat, budeme si navzájem důvěřovat, z lásky k Pánu Ježíši chyby si vzájemně odpouštět i všechny křesťanské ctnosti stále osvědčovati a z toho pak vyplynou i úkoly praktické pozemské spolupráce, kterou si představuji takto:

Jako Slované máme mnohé jazykové příbuznosti, přece však vývojem doby mnohé výrazy a přízvuk se tak odlišily, že je třeba, abychom si tyto zvláštnosti vzájemně osvojovali a si výměnu svých myšlenek usnadnili. Učme se tedy každý alespoň jazykovým zvláštnostem ostatního slovanského kmene, abychom se nemusili dorozumívati jazykem neslovanským. Za tím účelem nechť každá naše organizace pořádá jazykové kursy.

Pořádejme prázdninové pobyty příslušníků našich organizací, aby mohli se učiti i prakticky řeči té které větve slovanské a poznávati tak zemi, zvyky, obyčej a život druhého slovanského národa.

Pořádejme vzájemně kulturní přednášky našich slovanských odborníků, abychom své národy bezprostředně seznamovali s vynikajícími svými členy. Slavme vzájemně svá jubilea národní a kulturně-náboženská.

Putujme na památná a zvláště nábožensky nám drahá místa, zvláště poutní místa Mariánská (Svatá Hora, Stará Boleslav, Velehrad, Saštín, Czenstochova, Hnězdno a pod.) Viz na př. letošní zájezd český do Czenstochové a Hnězdna.

Zapojme do této vzájemné spolupráce i rozhlas a film pořádaním zvláštních národních večerů, jako byl na př. Svatováclavský večer v Lublani, vyměňujme si navzájem filmy živé i přednášky o předmětech, jež by nás mohly sblížovati.

Vysílajme deputace na všechny důležitější podniky. Vyměňujme si vzájemně všechny důležitější publikace, zřizujme ve svých centrech z nich slovanské knihovny a pečujme o překlady velkých slovanských děl.

Zřídme u svých sdružení zvláštní sekce, jež se budou starati o vzájemné utužování našich styků a propagovati naše společné myšlenky.

Věnujme ve svých časopisech větší pozornost našim vzájemným kulturním potřebám a zřídme si stálé tiskové referenty, kteří si budou vzájemně zasílati nejdůležitější zprávy a události té které slovanské větve. Nejlépe by bylo, jestliže alespoň jednou v měsíci každá organizace zašle ostatním sdruženým organizacím stručný přehled události svého národa. Ty pak budou míti za povinnost uveřejniti jej ve svém orgánu nebo v jiném katolickém tisku. Zprávy buďtež stručné a omezeny jen na ony události, které mohou zajímati i širší obecnost druhé slovanské větve.

Pořádejme prázdninové extenze universitní.

Tím jsem dal několik praktických námětů naší spolupráce. Očekávám, že budou případně v debatě doplněny a že je ihned uvedeme v život. Podal-li se nám všechny tyto náměty uskutečniti, může naše práce přinésti požehnané výsledky pro celou rodinu slovanskou.

PROPAGAČNÍ ZPŮSOBY KOMUNISMU.

Dp. Ledit T. J., vraceje se z kongresu Krista Krále z Poznané do Říma, zastavil se též v Praze a přednesl dne 9. července v ústředí S. K. M. přednášku, jejíž stručný obsah byl asi tento: Komsomol, založený asi před 20 lety v Rusku, jest dnes největší protibožskou organizací komunistické mládeže a má již 6 milionů činných členů. Obdivujeme horlivost, kterou vyvíjejí tyto mladí lidé, jako stejně těžko chápeme jejich pohotovost k obětem pro dílo zkázy. Mladí komsomolci se dovedou ihned vpraviti do každé situace, pracují v každém prostředí s houževnatou přizpůsobivostí a přímo ďábelskou dynamikou. Podle došlých zpráv, je právě dirigováno množství mladých a dobře vycvičených komunistických propagátorů do III. říše, kteří se přihlásili dobrovolně, ačkoli dobře vědí, co je tam očekává, budou-li prozrazeni.

Tázeme-li se, co proti bezbožeckému komunismu činí naši lidé, musíme si s bolestí přiznati, že až na vzácné výjimky, spatru-

jeme příliš mnoho péče o pozemský blahobyt a velkou zpo-
hodlnost, která nám může být osudnou.

Způsoby komunistické agitace bývají často velmi primitivní
a při tom velmi účinné. Noví přívrženci jsou získáváni osobním
vlivem od muže k muži a též šířením drobných agitačních ti-
skovin. V továrnách, dílnách a závodech získávají bolševické
ideje půdu prostřednictvím neobjemných novin a letáků tiskem,
neb rozmnožovacím přístrojem za nepatrný peníz pořízených.
Drobnou kolportáž obstarávají zcela nezištně mladí komunističtí
dobrovolci. Pomyšlení na zhoubný účinek, který vyvolávají tyto
noviny, je zdrcující. Obdivujeme právem vzrůst, a pronikání
katolické církve, které se událo za 2.000 let po celém světě,
ale to, co dokázal komunismus ve své organizaci za pouhých
20 let, je přímo dábeleské.

V sociálním ohledu čeká mladé katolíky mnoho práce. Musíme
si s žalostí přiznat, že třídy dělnické jsme ztratili. Práním
Božského Spasitele je zvěstovat evangelium chudým. K tomu
úkolu budí mladým katolickým dělníkům vzpruhou krásná
idea, že získání dělníků zpět pro Krista vložil Bůh do jejich
rukou. Prokazujeme dělnému lidu přátelskou náklonnost a v je-
jich starostech a spravedlivých tužbách účinnou pomoc. V řá-
dách mladých dělníků se přičiňujeme o šíření našeho drobného
tisku. Seznamujeme je s krásou sociální nauky křesťanské, kte-
rou uvádíme v život a odhalujeme pravou tvář bezbožického
komunismu.

Neustávejme v práci, nevidíme-li hned očekávaný výsledek, ale
vytrváme. Nezačínáme hned vše ve velkém. Ohromné začát-
ky již zničily mnoho katolické iniciativy. Povášimně se hnutí
francouzských katolických inženýrů, jehož zakladatel se věno-
val po celý první rok důkladně výchově jediného člena a dnes
má 10.000 mladých, nadšených techniků, kteří v křesťanském
sociálním snažení vykonávají velkou část sociální práce. Belgické
sdružení Jocistů, založené P. Cardijnem, vzniklo z podobných
malých počátků. Práce pro vnější efekt a zbytečné ohňostrojo-
vání vyvolává klamné představy a znamená při nejmenším ztrá-
tu času.

Získání inteligence je další částí programu komunismu. Proto
se snaží proniknouti i na pole kulturní. Je zde snaha po ovliv-
nění veřejného mínění, aby nabylo přesvědčení, že komunisté
jsou ochránci kultury.

I když se nám zdá, že nám nehrozí bezprostřední nebezpečí
z komunismu politického, bylo by neprozřetelné podceňovati
totéž nebezpečí na poli kulturním. Bolševismus ovlivňuje i u-
mění a krásnou literaturu. Způsob, jakým se to děje, dává ko-
munistům vysvědčení, že jsou vypočítavými psychology. Román
sepsaný rudým spisovatelem vyvolá u čtenáře určité zalíbení,
dovede jej pobaviti, ale v podvědomí jej získá pro svoji ideu,
aniž o tom má čtenář tušení. Vzorným příkladem románu na
podvědomí působícího je na index daný Max. Gorkého »Špioun«,
jehož jednotlivé dějové faktory mají povahu skoro indifferen-
tní, ale v celku působí na čtenáře dojmem, který vzbuzuje nenávisť
proti každému ochránci lidské spravedlnosti.

A. J. D.

Likvidace Boha.

Zprávy, jež k nám v posledních měsících pronikly z Ru-
ska, dotvrzují, že náboženský život za rudého režimu ne-
vymizel. Komunistické časopisy nařikají nad úbytkem
bezbožníků a několik málo kostelů nepostačí v neděli
a hlavně o svátcích pojmuti zástupy věřících. Bylo by
však omylem při stoupajícím náboženském aktivismu
usuzovati na konec bolševického proticírkevního boje.

Nová sovětská ústava, sdělaná podle západních de-
mokratických vzorů, obsahuje i ustanovení, určená
zřejmě pro oklamání veřejnosti, totiž o přípustnosti
náboženských vyznání v Rusku. Sovětské agenti vy-
nasnažují se pak namluviti cizím návštěvníkům, že
náboženský život v Rusku dosud žije, díky bolševické
»toleranci«. Ale tak jako Stalin krvavým způsobem
zničil naději na myšlenkově svobodnější ovzduší, tak
stará se vláda, aby i »zbytky nekultury a předsudků
z dob buržoasie« — čímž míněno je náboženství —
neohrožovaly dílo »komunistické výstavby státu.«
Teprve nedávno proniklo na veřejnost, že prý na
přání místních úřadů nařídil komisariát vnitra (o věci
jsme se již též zmínili), že v třetí pětiletce musí zmi-
zeti zbývající dosud kostely, nebo být přeměněny
v kluby a kina. Tento výnos nemůže překvapiti ni-
koho, kdo zná důslednost komunismu při potírání
náboženských vyznání a kdo v občasném zmínění
protikřesťanského kursu nevidí nic jiného, než důsle-

dek taktiky. Nezbytným důsledkem marxistického
hmotařství je snaha zničiti ony hodnoty, jež se pro-
jevují v církvích, jejich učení a Bohoslužbě.

A je to v prvé řadě komunistická mládež, kterou se
snaží úsilivnou a soustavnou marxistickou dresurou
vychovati bezbožníci v předvoj nepřátel církvi a tím
i v nepřátele a špehouny vlastních rodičů. Statisticky
je doloženo, že třetina členů svazu bezbožníků ne-
dosáhla dosud stáří 18 let. Bezbožníci jsou také hrdí
na to, že 60% všech dětí od 10—12 let je organizo-
váno v jejich svazu. Za nejbližší úkol pak si vytkli
získati i zbývajících 40% dětí. Tato nešťastná mládež
je v bezbožnických spolcích mládeže učena tomu,
jak se mají pořádati přítažlivé propagační proticír-
kevní průvody; o církevních svátcích rozdává tato
mládež letáky, vybízející k výstupu z církvi. Stalo se
nejednou, že poštvaná mládež nejen že rušila Boho-
služby, ale napadla účastníky těchto, zacházela ne-
šetřně s kněžskými a rozbíjela kostely a oltáře. Úřady,
které mají bdíti nad ochranou veřejného pořádku,
trpí blahovonně všechny tyto zjevy. Sovětská GPU,
která síť svých špiclů obklopila všechny věřící, ozna-
čené v Rusku za nepřátele proletariátu, má v komu-
nistických organizacích mládeže povolné a ochotné
pochopy.

Pozoruhodným je i cynismus, s nímž vše svaté jest
v Rusku vysmíváno, všemu svatému rouháno a jak
vše svaté strhuje se do bláta. Stačí poukázati jen na
karikatury světců a náboženských symbolů, noše-
ných v průvodech, vystavovaných na trzích, zobrazo-
vaných v tisku, kteréžto rouhačství nebylo dosud ni-
kým překonáno. Jak rafinovaně snaží se bolševismus
využiti pro sebe i prastarých, čistě náboženských zvy-
ků a postaviti je do služeb proti Bohu, dokazuje mimo
jiné i cynický příkaz ústřední rady bezbožníků, nařizující,
že o velikonočních musí se lidé místo obyvk-
lého staroruského: Kristus vstal z mrtvých« zdraviti
»Dělnická třída povstala!« načež takto pozdravení
musí odpověděti: »Ano, povstala, zásluhou sovětů!«
Neúnavně vymýšlejí bezbožníci nové a nové zastrá-
šovací způsoby, aby pod zevnějším zdáním zákonnos-
ti náboženský život zcela podlomili. Tak z důvodů
»veřejné bezpečnosti« byly nesčetné kostely sbourá-
ny. Nyní zase bylo vyhlášeno nařízení, že jen kněží
s akademickým vzděláním mohou vykonávati duchov-
ní správu. Ježto již od bolševického převratu není
v Rusku seminářů, kde by se kněží mohli vzdělávati,
je na snadě, že podle tohoto nařízení mohou kněžský
úřad vykonávati jen kněží z dřívějšíka, dnes už vlast-
ně starci — pokud ovšem ještě zůstali na živu a
nebyli snad v předcházejících letech zavražděni či
nezemřeli-li ve vyhnanství na Sibíři a v táborech na
Solovkách. Zatím co svět je klamán domněním, že
náboženskému životu v Rusku neklade se překážek
a že zkomírají-li církve, že je to jen důsledek vlastní
nemohoucnosti či malé přítažlivosti, snaží se vlád-
noudí kruhy odstraniti i nejmenší stopy náboženského
života. Je to umožněno značně tím, že statisíce kně-
ží bylo umučeno, bez počtu kostelů a kaplí zničeno,
z nichž ponechán jen nepatrný zlomek, a to jedině
na oklamání cizinců, že v Rusku není náboženského
útisku... Snahy bolševiků »zlikvidovati« — jak se
v bezbožnické mluvě hovoří — církev a nábožen-
ství — může dnes popírati jedině zaslepenec a snad
ještě ti, kdož se domnívají, že vyhlazovací pro-
tikřesťanský boj je vnitřní záležitostí sovětského
režimu. Nikoliv, zde jde o náboženská a kulturní
hodnoty společně všem kulturním národům, zde jde
o světové nebezpečí, které každým dnem hrozí pře-
valiti se z Ruska do ostatní Evropy, jak se již stalo.

I ony státy, kde kostely nebyly dosud vypáleny neb vyloupeny, jako v zbolševizovaném Španělsku, jsou ohroženy moskevskou ideologií a proto nemůže a nesmí být zazlíváno Církvi odmítavé stanovisko k názorům bolševické nauky a přeslýchán její hlas, upozorňující na nebezpečí nákazy tímto duševním mořem. Kdo obhajuje moskevské názory a domnívá se, že jedná v duchu evangelia, je na hrozném omylu. Svatý Otec prohlásil to jasně a důrazně, takže názory a mínění všech křesťanských vyznání o bolševismu nemohou se rozcházeti. Kk.

Pastýřský list biskupa v Salamance.

V posledních týdnech zlepšilo se spojení s územím obsazeným národní armádou tak dalece, že je možno učiniti si správnou představu o stanovisku španělského episkopátu, který i ve chvílích nejhoršího teroru nemlčel, ale otevřeně a jasně vyslovil se o událostech španělských. Přinášíme v tomto článku význačná místa pastýřského listu Msgra Pla y Deniela, biskupa v Salamance.

Konečně došlo k tomu, k čemu musilo dojít. Ke krvavé revoluci s tisíci, krví zalitých obětí, s rafinovanými ukrutnostmi, násilnostmi, svatokrádežemi, paličstvím a ničením. Avšak Boží Prozřetelnost nedopustila záhuby Španělska.

Revoluce vyvolala protirevoluci. A její příslušníci bojují dnes ve Španělsku a oči celého světa upírají se k nim. Neboť na území Španělska srazily se dva světové názory, dvě moci, připravující se k rozhodnému boji ve všech národech světa.

Komunismus a anarchismus jsou ztělesněním egoistického sebezbožnění; pohrdají Bohem a nenávidějí Ho. Komunismus a anarchismus olupují člověka o každý vyšší vzlet a lásku. Jestliže vznešenost náboženství a jeho útěcha jsou pro bezbožníky zbytečností, pak jsou pro ně bezcenné i pomníky umění vyšší kultury. Bezbožníci vědomě snižují lidství, olupují je nejen o nadpřirozenou, ale i o čistě lidskou lásku, o lásku manželskou, sourozenců a dětí. Komunismus a anarchismus nespokojují se pouze heslem: »Žádný pán a žádný Bůh!« Nepřejí si povinné úcty k rodičům a nerozvížitelných svazků manželských. Komunisté i anarchisté jsou děti Kainovy, bratrovrazi, nenávidějící dobře smýšlející a mučící a vraždící je pro jejich ctnosti. A protože nemohou usmrtiti ani Boha ani Krista, schlazují si svoji zášť na lidech stvořených k jejich obrazu, na chrámech a služebnících těchto a nalézají ukojení v loupežích, vraždách a paličství.

Proti této moci, usilující o poníženi lidstva, bojuje stádo božích dětí, která láska Boží povzbuzuje k hrdinství a mučednictví. Tyto květy pučí v naší zemi od rozpoutání komunistické zášti. Náměstek Kristův již 14. září 1936 ukázal je světu. Dlouhá řada španělských mučedníků dřívějších dob byla tu rozmnožena jmény četných biskupů, kněží, laiků, starců, matek i dětí. Ti všichni jsou našimi bratry a sestrami, s nimiž nás pojí společná víra a vlast. Cítíme, že jsme s nimi vnitřně spojeni. Prosíme je všechny, aby nám v nebi vyprosili osvobození Španělska na tom, který třímá osudy národů ve Svě ruce.

Jak jsme byli dojeti, když jsme se doslechli, že farář z Lagartéry Antonio Tejerizo obětoval svůj život, aby zachránil svoje farníky, jak farář z Hoyo de Pi-

nares, Augustin Bermejo, zdráhal se volati »Ať žije Rusko«, ač mohl si tím zachrániti život a raději zemřel, volaje: »Ať žije Španělsko, ať žije Kristus Král!« Zdalíž nedojímá nás všechny hluboce strašlivé mučednictví mladého kněze Cesara Eusebio z Oropzsy, který si nechal raději vnitřnosti z těla vyrvat, než by zradil Krista. A jakým nádherným divadlem musila býti mučednická cesta biskupa z Barbastro, kráčejičího na smrt v čele 40 kněží, synů blah. Ant. Maria Clarety za zpěvu Miserere...

Krev těchto všech mučedníků, synů to Španělska, jistě Božské Srdce Ježíšovo milostivě přijme, aby i na dále Kristus ve Španělsku vládl a více než kde jinde byl tu uctíván...

Když se z žen stanou hyeny...

Lublaňský »Slovenec« přinesl zprávu očitého svědka (kavárského číšníka) o tom, jak řádily bolševické ženy v Albacete.

Batalion rudých milicionářek, který vyzbrojil revoluční výbor v Albacete, čítal 200 žen ve stáří od 16 do 45 roků. Většina neměla ani 20 roků stáří, za to však byly to »spolehlivé« osoby. Již dříve byl tento batalion »proslulý« svými nevězanostmi. Byly v něm nezaměstnané, práce se štítící ženy a prostitutky. Ponejvíce analfabety, ale nadšené stoupenkyně komunismu. Mnoho z nich bylo dříve služkami, kuchařkami a sklepnicemi. Ty znaly dobře smýšlení rodin, u nichž dříve sloužily. Revoluční výbor byl vždy »potěšen« jejich zprávami. Každá z žen dostala karabinu, revolver a dlouhý nůž, který nosily za pasem. Všechny nosily modrou uniformu. Batalion měl k dispozici mnoho aut, aby mohl co nejrychleji »zasáhnouti«. Žoldu měly milicionářky 10 peset denně. Batalion bylo možno viděti po celý den v činnosti. Z oken aut trčely hlavně pušek, milicionářky pak zpívaly neustále internacionálu a nutili chodce, aby je zdravili vztyčenou pěstí. Hlavním zaměstnáním tohoto ženského batalionu bylo předváděti před lidový soud osoby, označené jako nepřátele lidové fronty. Nejdříve byli to bývalí zaměstnavatelé milicionářek, jež všechny zatklly a bez milosrdenství obžalovaly u lidového soudu. Často bylo možno na ulici spatřiti, jak 16letá holčice vede spoutaného starce a pohání jej k rychlejší chůzi kolbou pušky. Večer scházely se v naší kavárně a chlubil se, kolik »ryb« která toho dne chytla.

Do smrti nezapomenu scény, kdy jednoho dne oddělení těchto žen odváželo na voze taženém párem volů, čtyři muže na popravu. Tři z nich byli četníci civilní gardy, čtvrtý můj přítel číšník z baru Alhambra, mladík sotva 17letý. Lůza napadla nešťastníky na ulici a byla by je snad na místě utloukla. Tu s balkonem sousedního domu ozval se hlas profesora zdejšího gymnasia, který žádal, aby odsouzené odvedli alespoň do parku (kde se popravy obyčejně konaly) a tam je »vyřídili«. Zástup na to táhl pomalu k parku. Připadalo mi vše, jako tanec mrtvých. Matky a ženy odsouzených, které se tlačily kol vozu, plakaly a do jejich pláče zněl řev internacionály, zpívané milicionářkami. Vůz zastavil před sanatoriem Dr. Romera. Odsouzení byli postaveni ke zdi, načež milicionářky, utvořivše před nimi řadu, střílely sem a tam, až odsouzení jeden po druhém provrtáni do slova kullemi, klesli k zemi. Na to jedna z milicionářek přistoupila k chroptícím a dorazila každého ranou revolveru do hlavy. Za krátko musil jsem z města a ze Španělska utéci. Na lodi setkal jsem se ku svému úžasu i s oním profesorem, který musil rovněž utéci.

NOVÝ ŘEHOLNÍ RÁD.

V nové knize *Aedificatio Corporis Christi*, jakož i v článku *Vom Verein zum hierarchischen Apostolat* (*Stimmen der Zeit* 1937, 7. Heft, S. 12), naznačuje P. Konstantin Noppel, který přednášel několik let na jedné římské universitě, že v Cirkvi vzniká nový druh apoštolské služby, stojící mezi stavem kněžským a dosavadním řeholním, jakožto nová apoštolská forma života: pomocníci duchovní správy. Nazývá tento způsob apoštolátu přímočarým prodloužením kněžství a přiznává této myšlence jméno *diakonátu*, neboť se úzce připíná na předobraz jáhnů ve Skutcích apoštolských (6, 1—4), jakož i na diakonát staré Cirkve vůbec. Nejjasněji vystupuje tento typ ve výpomoci duchovní správy v podobě dnešních *farních sester* neboli charitek. Ježto tento »diakonát« jest z povolání ve službách Cirkve a nikoliv laiků, nenáleží podstatně do Katolické Akce, nýbrž spíše se připíná k hierarchii. (S. 15.) Hledíme-li na tento způsob života se stránky apoštolského úkolu jejího, kryje se mnohdy jejich funkce s posláním činných řádů, ale zásadně se připíná ještě úžeji na úkoly hierarchie samé (str. 18). Od laiků se liší tím, že vylučně a z povolání se věnují službě svatyně a apoštolátu. Zatím ovšem postaráta tato tvořící se znenáhla skupina určité církevní formy a tím také určitého místa. — Poslední věta však u nás již došla svého splnění, neboť »Laický Apoštolát Třetího řádu sv. Františka« má již přesnou, církevně schválenou kanonickou formu, jsa samostatnou sodalitou Třetího řádu se sv. sliby a vlastními stanovami zcela ve smyslu obecného církevního práva a vyjadřující zcela přesně jáhenské poslání této nové církevní organizace. Přijímá muže i ženy, pokud jen splní kanonické podmínky, které kladou značné požadavky na duchovní vyspělost, zdraví, duševní a povahové vlastnosti a na vzdělání. Ženy jsou pomocnicemi duchovní správy v katechesi, u nemocných, ve výchově dětí, v péči o chudé, v přípravě na svátosti, muži v katechesi, duchovních cvičeních, sociální práci a v oborech studijních. (Podmínky sdělí Ústředí Třetího řádu v Praze II-753.

Kongres Krista Krále

v Poznani v Polsku. (25.—29. VI. 1937.)

Bylo to zásluhou Jana Ev. Kalána, předsedy Mezinárodní katolické Propagandy v Lublani, že došlo k 1. mezinárodnímu kongresu Krista Krále. A budme hrdi na to, že slovanský národ, bratrská Jugoslavie, jest střediskem mezinárodní akce pro šíření ideí Krista Krále. Je i neméně významné, že slovanské Polsko bylo vyvoleno, aby v něm první tento kongres byl pořádán.

Nemohlo pak být vhodnějšího místa nad Poznán s blízkou *Leđnicí*, kolébkou křesťanství v Polsku. Nepatrné zříceniny jsou nyní jedinou památkou na původní sídlo Piastovců, kde česká kněžna Doubravka dala svým vlivem na manžela Měška podnět k pokřesťanění Polanů, kteří také jediné tím unikli osudu jiných slovanských kmenů pobaltských.

Město Poznaň samo — mnoho vděčící kultuře německé — čisté a upravené, vhodně zvoleno pro sjezd, na němž brali účast zástupci všech evropských národů. Bylo také oděno ve slavnostní háv praporů a girland z dubového listí — zvyklost to praslovanská spíše než germánská.

Přípravné komité muselo zdolati ohromnou práci, a i když se vše neobešlo bez nedopatření — bylo dosti stížností, že na dotazy se nedostávalo informací — přece jen byli všichni účastníci celkem spokojeni. V budově Katolické Akce poznaňské — jak jsem si povzdechl při srovnání našich několika místností s velkým reprezentačním palácem ve středu města, s místnostmi, obchody a nakladatelstvími katolíky mi kat' exochén. — byla centrální kancelář. Schůze konány v aule poznaňské university, která se sice nevyrovná sálu na Slovanském ostrově, ale stačila pro všechny účastníky.

V parku před universitou je proslulý poznaňský památník vděčnosti.

V místech, kde stávala socha Bismarkova, zřízen důstojný pomník Kristu Králi s nápisem »Christo Regi

— Polonia restituta«. Zde také byl kongres ukončen — 29. června ve 4 hod. odpo. — kardinálem-legátem Hlondem.

Slavnostní mše svaté byly na náměstí Svobody, na oltáři zvlášť upraveném. Ani náměstí se nevyrovná Václavskému, ani oltář onomu u sochy sv. Václava, ale květinová ozdoba při vši jednoduchosti byla velmi krásná. Ve svátek sv. Petra a Pavla byla v 8 hodin mše sv. pro děti. Měl ji kardinál Verdier. Promluvil biskup Lorek z Sandomierza. Děti při tom zpívaly a modlily se příslušné modlitby k jednotlivým částem mše sv. V 10 hod. pak slavná mše sv. kardinála legáta za přítomnosti 3 kardinálů, 5 arcibiskupů a 37 biskupů, s kázáním polního biskupa Gawlina, jenž mluvil polsky, francouzsky a německy.

Pohled na přeplněné náměstí a záplavu praporů — v Polsku si potrpí na uniformy a prapory — byl velmi malebný. Možno říci, že Bůh také přál celé této slavnosti, neboť po skončení pontifikální mše, jež trvala až do 12. hod., asi po půl hodině nastala taková bouře a liják, že před půl hodinou by to bylo vyvolalo hroznou paniku s osudnými následky. Takto davy byly již přece rozdělené v přiléhajících ulicích, kde také našly spíše úkrytu.

Schůze vlastní se konaly: v pátek o 1/46. odpo. po zahájení (o 4. hod.) v katedrále — v sobotu a v neděli byly o 7.30 v různých kostelích mše sv. s promluvami pro jednotlivé národnosti. (Čechům byl určen kostel Jesuitů, Slovákům vojenský kostel. Poněvadž Slováků bylo víc, spojili jsme se s nimi), pak od 9.30 do 12 a od 15 do 17 plenární schůze; v pondělí o 1/8. společná mše sv. za mučedníky Krista Krále, o 9.30 IV plenární schůze a o 15. hodině zakončení kongresu schůzí.

Z přednášejících nebylo dovoleno z Německa přijeti Dr. Algermissenovi a Dr. Bauerovi. Algermissen nesměl poslati ani text své přednášky: »Stav hnutí bezbožnického v Evropě« Bauerův referát: »Sociální příčiny hnutí bezbožnického« byl přečten. Referáty byly celkem dobré — jeden z neúčinnějších byl profesora z Apollináře v Římě — laika Dr. Corsanega: »Obnova sociálního života křesťanského« — ale až na uvedený Corsanegův, hlavně teoretické. Podle plánu Kalánova měl kongres ten sestavit obraz stavu hnutí bezbožnického v jednotlivých zemích a stanoviti po vyšetření příčin prostředky k odvrácení a přemožení bezbožectví. Přilíš mnoho se mluvilo o příčinách, ale málo o prostředcích k boji proti bezbožnickému hnutí. Snad komité sjezdu vydá nějaké směrnice k tomu, ale nebyly propracovány na kongresu. Nezdálo se vhodným, že plenární schůze byly zároveň pracovními. Diskuse byla velmi slabá a málo k věci. Jedno z největších zodpovědní otázek komitétem zaslanych, bylo ono, jež vypracovala Katolická akce pražská. Také pozdrav Jeho Eminence, jež vzletně přednesl J. M. vsdp. prelát Stanovský, byl živě aklamován, neboť se v Polsku velmi těšili na příjezd našeho p. kardinála a všichni brali velkou účast s jeho ochuravěním.

Kongres byl krásnou manifestací věrnosti Kristu Králi a společného boje proti bezbožnictví, ale bylo většinou jen přihlíženo k bezbožnictví bolševickému, kdežto bezbožnictví německého novopohanství nebylo skoro ani uvedeno. Chápeme opatrnost Poláků, vysvětlitelnou důvody politickými — vidí také svého hlavního nepřitele v ruském bolševismu — v hnutí protibezbožnickém však ani tento Satanův pomocník nesmí být přehlížen.

Budou vždy milé vzpomínky na tento první kongres Krista-Krále. Modleme se všichni na ten úmysl, aby

z něho opravdu vzešel praktický podnět k organizovanému boji proti hnutí bezbožnickému ve všech zemích. Vždyť Kristus chce být Králem všech národů, aby jim mohl zabezpečiti mír i blaho, a tak všemu lidstvu přinésti pravé štěstí. Msgr. Dr. Jos. Beran.

Katolický sjezd v Ml. Boleslavi.

Od 3. do 5. července konal se v Mladé Boleslavi sjezd katolíků diecése litoměřické za účasti nejdp. biskupů Antonína Webera z Litoměřic a Dra. Gojdiče z Prešova. Mladá Boleslav tonula v praporech a po celé dny v slunci i v žáru. V sobotu odpoledne odevzdal Orel p. pl. 47 stříbrnou polnici; po pietní vzpomínce u pomníku padlých a slavném Veni sancte v děkanském kostele bylo v městském divadle krásné představení Calderona »Velkého divadla světa« ve zpracování dra. Jana Sajce. V neděli, hlavní to den, po velkolepém průvodě, sloužil nejdp. biskup Weber pontifikální mši sv. na Staroměstském náměstí. Odpoledne pak manifestovala tam katolická mládež (SKM, studentstvo, Orel atd.), která se pak rozešla po všech větších sálech mladoboleslavských na pracovní službe. Večer byla slavnostní akademie v městském divadle a na sportovním hřišti táborák katolických skautů. Skauti měli po všechny dny na zahradě konviktu propagační tábor, četně navštívený. V pondělí sloužil na Staroměstském náměstí pontif. mši sv. nejdp. biskup dr. Gojdič, po níž se tam konala opět manifestace na téma »Vše obnoviti v Kristu«. Sjezd se skončil odpoledne eucharistickým průvodem, opravdu imponujícím, jež vedl nejdp. biskup Weber.

Byla příjemná účast všech oficiálních činitelů mladoboleslavských, jejich téměř bezvýhradná pozornost a blahověle k přípravám sjezdovým, všechn ten lesk a pohotovost organizační. Mnozí by si snad byli bývali přáli i méně po této stránce a byli by snad právem vítali, kdyby politické prvky byly zatlačeny ještě více do pozadí, mnozí by si byli přáli, aby účast německých katolíků z litoměřické diecése neomezila se na pouhé pozdravy, ale všichni jsme jistě měli upřímnou radost z účasti mládeže, která byla opravdu veliká, od nejmenších skautských vícat přes studentstvo až po mladé muže všech stavů a vrstev. Tato účast naplňovala naše srdce chtěj nechtěj naději lepší budoucnosti. I Mladá Boleslav, která má pověst pokrokářského města nejubožejší observance z let 80tých, byla překvapena a ke cti její buďž řečeno, zdála se překvapena mile, nic nedbajíc oficiálního nátěru města. Na pontifikální mši svaté v neděli bylo přes 10.000 duší. A byla to právě katolická mládež, která v žáru cyrilometodějského dopoledne s radostí až demonstrativní aplaudovala přesně a jasně, neúchylně řeči P. dra. Jana Urbana o životě v Kristu. V mladoboleslavských kostelích bylo o sjezdu podáno přes 400 sv. přijímání a dá Bůh, že tu vezme původ mnoho sv. přijímání budoucích.

S. S. Ghelfand

Jak čeliti komunistické propagandě?

Dnešní nemravný sociálně-hospodářský řád jest nejlepší živnou půdou pro bludná komunistická učení. Hospodářský život lidstva trpí rozháraností, vnitřními protivy a nejistotou do budoucna. Pouze nepatrná menšina žije v obstojných hmotných poměrech, většina lidí však se těžce probíjí životem. Charakteristikou naší doby jest existenční nejistota. Podobného pocitu nikdy neměl středověký řemeslník,

ani rolník. Nejistota existence, jako obecný zjev, jest není žádného rozumného důvodu, aby lidé živořili vymožeností naší »pokrokové« doby. Při tom však v bídě a se obávali o budoucnost. Objektivní podmínky života, díky epochálním objevům moderní techniky, jsou takové, že každý jedinec i každá rodina, prostě všichni lidé na zeměkouli, by mohli žít slušným způsobem, důstojným člověka. Rozpor mezi možnostmi moderní vědy i techniky a skutečným stavem věcí jest tak zřejmý, že není divu, když tomuto nemravnému řádu se vyhlašuje vyhlazovací boj. Dnešní řád jest nemravný již svou pouhou existencí a má zajisté též značný vliv na soudobý rozvrat duchovních a kulturních hodnot lidstva. Zejména mládež, která vždy představovala živél neklidný, hledající novot, hluboce cítící sociální nespravedlnost — tato mládež jest nejvíce ohrožena mravním nebezpečím, rodícím se z dnešního uspořádání společnosti. Mladá srdce ochotně se otevírají naukám, slibujícím nápravu poměrů. Čím radikálnější jsou tyto nauky, tím snadněji si razí cestu do mladých duší. Avšak tato učení zamítají zároveň s nespravedlností, zlořády a bídou dnešní společnosti též i věčné pravdy, bez nichž lidstvo nemůže žít. Bludné teorie nového sociálního zřízení chtějí stavěti nikoliv na pevných a nezviklatelných základech víry a morálky, nýbrž bez nich a proti nim. Proč? Poněvadž náboženství Kristovo a křesťanská etika nepřipouští takového řešení sociálních problémů, ani takových uskutečňovacích metod, jako to navrhuje na př. komunismus. Věřící katolík nemůže proto býti komunistou.

To však neznamena, že katolíci touží po zachování dosavadního sociálně-hospodářského řádu. Právě naopak: katolická sociální nauka odmítá dnešní stav ještě s větší rozhodností, nežli to činí jiné směry. Avšak ve své kladné, budovatelné části katolická nauka se opírá o věčné a neporušitelné zákony mravního řádu, na rozdíl od komunistických učení, jež vyrůstají z divoké nenávisti, nenávisti až k smrti. »Učte se nenávidět«, volal Lenin k svým stoupencům. »Miluj bližního jako sama sebe« — toť příkaz křesťanství.

Nemůže býti proto komunismus uveden v žádný soulad s křesťanstvím, stejně jako nemůže existovati teplý led, nebo tmavé světlo. Proto papežové a katolíctví sociologové zamítali i samotný název »křesťanský socialismus« jako bludný.

Jak čeliti nejlépe komunistické propagandě? Propagandou a uskutečňováním katolické sociální nauky! Což ovšem předpokládá, že bojovníci za křesťanský sociální řád, především naši mladí, musí býti dokonale obeznámeni s katolickou naukou a pochopitelně též s učením odpůrců. Bohužel, není tomu tak ve skutečnosti.

Není u nás snad katolíka, jenž by nevěděl o tom, že existuje encyklika »Quadragesimo anno«. Jest však mnoho katolíků, kteří tuto encykliku nikdy nečetli, ačkoliv o ní stále mluví. A docela poskrovnu je těch, kdo »Quadragesimo anno« opravdu studovali. Následky? Kdykoliv se rozvine veřejná debata mezi komunisty a katolíky (platí to zejména o naší akademické mládeži), téměř vždy jsou katolíci bití. Kromě několika otrěpaných frází z novin a populárních brožur, nedvedou naši lidé obyčejně čeliti ideologickým útokům. Často se stává, že katolický řečník nebo oponent nedovede odpověděti na přímou otázku, čím se liší stavovské zřízení od fašistického korporativismu. Katolíctví bojovníci za křesťanský sociální řád obyčejně nedovedou rozlišovati mezi spravedlivým bojem dělníků o lidská práva a třídním bojem,

jako zákonem a normou. A což teprve, když skvěle vycvičený ve své nauce komunista vykládá Marxovu nauku o nadhodnotě a nadpráci! Tu naši lidé obvykle si nevědí rady a pomoci. Žalostný stav národohospodářského vzdělání u naší mládeže se obvykle projevuje úplným veřejným debaklem. Nebo, když na př. katoličtí řečníci a žurnalisté se pokoušejí konkretisovat jednotlivé stěžejní požadavky encyklik, dochází k tak trapným případům, že oficiální orgán mladé generace katolických politiků uveřejňuje úvahu o rodinné mzdě, ze které bylo zřejmo viděti, že autor snad ani nečetl »Quadragesimo anno«. Loni se stalo ve francouzském parlamentě, že socialistický ministr financí, v odůvodnění určitého měnového zákroku vlády, citoval výrok z knížky, kterou měl v rukou; přítomní katoličtí poslanci posměšně označili citát, jakožto výplod Karla Marxe. Jejich překvapení bylo však veliké, když ministr Auriol ukázal posměváčkům, že citoval encykliku »Quadragesimo anno«!

Zcela nedávno v oficiálním listě politického katolicismu psal oficiální národohospodář strany o jakémsi projevu známého liberalistického leadra, ve kterém onen liberalista žádal »uvolnění hry hospodářských sil«, úplně v duchu zplesnivělých thésis A. Smitha a Saye. »Katolický národohospodář« div že se nezalkl samým nadšením pro tyto liberalistické šmokoviny a prohlásil dokonce, že tento názor odpovídá intencím papežských encyklik! Potom se divte, že komunistické teorie se stále šíří, kdy ani »oficiální národohospodáři« katolické strany nemají ponětí o naukách papežských encyklik!

Abychom mohli úspěšně čelit komunistické propagandě, musíme hluboce vniknouti do sociální nauky Církve, ale též i do učení Marxova. Musíme si uvědomiti, že marxistické bludy jsou tak nebezpečnými právě proto, že obsahují něco pravdy. Jest proto úkolem zejména naší akademické mládeže důkladné studium sociálních problémů. Katoličtí bojovníci musí uměti rozptýliti bludy odpůrců, aniž by se dali překvapiti a odzbrojiti těmi několika znaky pravdy, v bludech obsaženými. Studovat, studovat a studovat! Dobře připravená a vyškolená mládež jest pevnou zárukou dobré budoucnosti katolického sociálního hnutí u nás a též oporou politické reprezentace katolického lidu. A co hlavní: nezapomínejme, že kořeny komunismu tkví v dnešním nemravném společenském řádě. Katolická sociální reforma, která přebuduje stávající společenský řád od základů, vykoření také komunismus.

Film a radio.

(Hlídka katolické kinematografické a radiové centrály. Dotazy hďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

FILMY POSLEDNÍ SEZONY:

Třída A (film hodnotný, dětem nepřístupný):

Trafalgar, anglická, 3315, Fox, Praha, drama.

Vládcé, německá, 2690, P. D. C. Praha, drama.

Třída B (film s určitými závadami):

Milenky Ludvíka XIV., německá, 2700, Slavia, Praha, drama.

Nejšťastnější manželství, německá, 2500 m, Wolf-ram, Praha, veselohra.

Práter, německá, 2350, Loyd, Praha, veselohra.

Vláda žen, německá, 2330, Ufa, Praha, veselohra.

Hřích jedné noci, francouzská, 2560, Moldavia, Praha, drama.

Žena na rozcestí, česká, 2645, Elektra, Praha, drama.

Charlie Chan na Olympiádě, anglická, 2490, Fox, Praha, detektivka.

Falešná kočička, česká, 2950, Elektra, Praha, drama.

Když ženy mlčí, německá, 2500, Reiter, Praha, veselohra.

Romance, německá, 2570, Meisner, Praha, drama.

Encyklika Sv. Otce o filmu byla v Austrálii přijata s radostným uspokojením. Australští biskupové zorganizovali v Sidneji filmovou centrálu která provádí klasifikaci filmů. Centrála má své odbočky v diecích a zřizuje je též ve farnostech.

Co soudí ředitelé biografů o kritice filmů? »My ředitelé jsme po delším zdráhání uznali, že věcně pochvalná a mdlá kritika není pro film a kino nijak užitečná, neboť ji nikdo nebere vážně a konečně ji již nikdo ani nečte.« (Züricher Zeitung).

Hlasy našich posluchačů: M. R. Židlochovice, Morava, píše: ... podotýkám, že by v první řadě mělo být zařazeno do rozhlasu vysílání nedělních bohoslužeb s kázáním. Je to nutné z různých důvodů, jako na př. v nemoci neb v jiných případech, kdy návštěva bohoslužeb není možná. V takovém případě se musí za nynějších okolností zapnout Videň, kde pravidelně toto vysílání je. Neumí-li posluchač německy, není mu umožněno, aby vyslechl kázání alespoň rozhlasem.

Naše práce.

Mezinárodní mírový katolický kongres ve Vídni (Sjezd katolických bývalých bojovníků ze světové války pro udržení světového míru, o němž jsme podali zprávu v tisku), bude podle došlých dotazů navštíven též některými účastníky z Československa, kteří vzhledem na blízkost svého bydliště zvolí si raději samostatný zájezd a připojí se k nám až ve Vídni. Všechny tyto účastníky žádáme, aby se též v naší kanceláři korespondenčním listkem přihlásili, abychom jim mohli dáti potřebné informace. Projížďka Vídní, legitimace a sjezdový odznak, účast na slavnostním průvodu, bez cesty do Vídně a bez ubytování a stravování stojí Kč 108.—. Přípravný výbor P. A. C. Svatováclavská Liga, Praha IV., Hradčanské nám. č. 8.

STUDIUM CATHOLICUM a encyklika pro Mexiko. Jistě jest útechou a posilou každému dílu, které vzniklo ze skutečné potřeby, jestliže se mu dostane později potvrzení z míst, majících rozhled po celém světě. STUDIUM CATHOLICUM v Praze má úkolem doplňovati vyučovací formou vysokoškolské studium a vůbec vysokoškolské vzdělání jak náboženskou výukou podle duchových potřeb akademické inteligence, tak i přednášet i ony části nauk, které jsou v jednotlivých oborech spojeny se zájmem katolické víry a práce ve veřejném studiu opomíjeny. Proto má vedle přednášek teologických i přednášky z jednotlivých studijních oborů, ku př. filosofie, přírodních věd, historie, lékařství, právnictví a pod. K tomu jako povzbuzení a potvrzení hodí se slova encykliky »Fermisssimam constantiam« ze dne 28. března 1937: »Učinnivou péčí jest míti o studentstvo, připravující se pro různé vědecké obory, které během času dostoupí i vynikajících veřejných míst a bude míti velikou váhu ve společnosti. Pročež studující mládež nesmí býti vyučována pouze obyčejnou naukou, jako ostatní věřící, pro křesťanský život, nýbrž musí se jí dostati i hlubšího vyučování a výchovy a nutno je i posílit křesťanskou filosofii, jež se vpravdě nazývá vědou. ... Nepochoybujeme tedy, že universitní studující, příspání Katolické akce, splní naše toužebné přání...«

Kněžecí arcibiskupská konsistoř v Praze

vyzývá všechny duchovní správy a řeholní domy, aby v jejich oblastech byly zakládány Odbočky Svazu československých katolických žen a dívek, jakožto ženský odbor Katolické Akce. Informace o zakládání Odboček ochoťně podá Ústředí Svazu žsl. katolických žen a dívek v Praze III., Národní tř. č. 8.

Rozhledy.

Z Vatikánu.

Sv. Otec přijal nedávno španělské řeholnice a vyzýval opětě k modlitbám za ukončení bratrovražedného boje ve Španělsku. Audienci byli přítomni i četní poutníci; všichni si odnášeli dojem, že Sv. Otec se velmi přemáhá a že přestálá nemoc zanechala u něho zřejmé stopy.

Laický Apoštolát a Katolická akce. Dle novinových zpráv (Die Schildwache 1936/1937, čís. 40) mluvil nedávno Sv. Otec před různými vedoucími katolických organizací v Itálii o vůdčích směrnicích Katolické akce. Mezi jiným asi řekl. »Není správně, nazývatí Katolickou akcí. laickým apoštolátem. Jedná se spíše o účast laiků na kněžském, Kristem Pánem ustanoveném apoštoláte. Katolická akce podle toho není nějaká činnost pro sebe, ani nová organizace, přiráděná ke starým, ani pouze věci laiků, nýbrž jest v růstem katolických laiků do apoštolátské práce kněží.

Místnosti, kde konala se světová výstava katolického tisku, bude použito pro novou výstavu křesťanského umění misijních oblastí. Bude tu vystavena nejen architektura, ale i malířství, sochařství a drobné umění. Výstavu, pro niž nebylo dosud sta-

noveno přesné časové datum, uspořádá Kongregace Propagandy za součinnosti Kongregace Východních církví. Vedle výtvarných umění primitivních národů, bude zastoupeno i umění indické, čínské a japonské, dále pak ukázky zlatnického umění a krojů křesťanských národů východního obřadu.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Jugoslavie. Anglikánská církev a jugoslávský konkordát. V »Times« označil anglikánský biskup z Lincolnu srbskou církev jako oběť konkordátu, kterým má být dosaženo uklidnění chorvatských a slovinských katolíků. Podobně vyjádřil se i anglikánský biskup z Gloucestru. Jihošlovanská vláda ohradila se proti tomuto nesprávnému výkladu zvláštním prohlášením v časopisech.

Protibezbožnické kursy v Jugoslavii. Podnět k nim dal a řídí je srbský patriarcha Barnebas a metropolita Anastasios, hlava ruských emigrantů. Kursy potrvají 6 měsíců a zúčastní se jich všechny vrstvy. Posluchači mají získati takové znalosti, aby mohli odraziti útoky bezbožníků a hmotářů proti náboženství, křesťanské víře, církvi, národu, křesťanskému státu, kultuře a mravům, jakož i potirati zdánlivě vědecké nauky marxistického bezbožectví a poukazovati na rozpory mezi teorií a praxí marxistických bludů.

Polsko. U příležitosti kongresu Krista Krále v Poznani konala se též schůze stálého mezinárodního komitétu kongresového za předsednictví biskupa A. Scheiwillera ze St. Gallen ve Švýcarsku. Byl schválen organizační statut kongresu a provedena volba stálého pracovního výboru. Příští kongres bude se konati v Miláně za dva roky.

Kongresu Krista Krále v Poznani chtěly se zúčastniti i některé osobnosti z Německa, mezi nimi i hildesheimský vikář Dr. Algermissen, byly jim však odepřeny cestovní pasy.

Katolická filmová centrála pod jménem »Film-Kap« byla polským episkopátem ustavena při Katolické akci. Centrála bude censurovati filmovou produkci a propagovati dobré filmy, zejména též úzké filmy.

Rusko. Nové konfiskace. Některé skupiny bezbožníků požádaly Stalina, Molotova a šéfa GPU, aby stát bezodkladně zabavil bohoslužebné nádoby kostelů, synagóg a mešit na vyzbrojení armády. Stát mohl by si prý prodejem chrámových pokladů do ciziny opatřiti zásobuzahranicních devis. Mluví se o 120 milionech rublů. Co nejdříve budou prohlédnuty za tím účelem všechny kostely, synagogy a mešity. Stát a komunistická strana daly prý již k této prohlídce souhlas.

Ossimský, přednosta sovětského statistického úřadu, byl, jak sděluje z Moskvy londýnská »Morning Post«, náhle zbaven úřadu. Prozradil totiž, že v posledních letech v důsledku hospodářských potíží a hladu ubylo v Rusku 9 milionů lidí.

Pense bezbožníkům. Počátkem roku 1937 vrátí se do Ruska komunisté, odsouzení v různých zemích pro protináboženskou propagandu. Pokud nejsou schopni zaměstnání, budou dostávat roční penzi 6000 rublů. Mimo toho obdrží odbytých 5000 rublů a bezplatné ošetření v lázních a sanatoriích. Dosud dostávalo pensí 90 »starých« bezbožníků; tato se vyplácí ze zvláštního svazového fondu.

39 kněží a 6 rabinů bylo nedávno, jak sděluje »E. I. B.« vykázano z Moskvy s odůvodněním, že jejich přítomnost ohrožuje státní zájmy. Musili opustiti Moskvu během 72 hodin a musí se usídliti v městech majících pod 10 tisíc obyvatel. Tímto »opatřením« pozbylo 15 církevních obcí svých duchovních správců.

V Kazani byl zatčen a k smrti zastřelen odsouzen pravoslavný kněz Bugamin, který na přání tety zastřeleného maršála Tuchačevského sloužil za tohoto a ostatních 7 zastřelených generálů panychidu. Teta generála Tuchačevského, 80letá stará, byla rovněž zatčena a za 3 dny nalezena ve vězeňské cele mrtva.

120 kněží uhořelo v koncentračním táboře na Solovkách, kde je internováno asi 230 kněží všech vyznání. V plamenech požáru, který pro nedostatek vody a hasičích náčiní neobyčejně se rozšířil, přišlo o život 120 duchovních, mezi nimi i 3 biskupové, odsouzení v roce 1936 pro domnělé protirevoluční pikle k 10 letům vyhnanství na Solovky.

Vorošilovův bratr, 39letý Sergěj Vorošilov, vystoupil z armády a chce se stát knězem. Svoje rozhodnutí sdělil bratrovi dopisem, v němž mimo jiné píše, že jen křesťanství může člověku dáti to, co komunismus pouze slibuje; ježto je pak komunismus vybudován na číře materialistických zásadách, nikdy nemůže svých slibů splniti. V dopise vyslovuje též naději, že strana a vláda budou respektovati novou Stalimovu ústavu a že přestane náboženské pronásledování. Vorošilov starší odřekl se bratra a prohlásil, že případ je jen důkazem nemohoucnosti bezbožníků a jejich práce.

Petrohradská synagoga bude přeměněna v hernu. Rozhodnutí toto odůvodňují noviny tím, že náboženská obec židovská není s to zaplatiti státní daň a provésti opravu synagogy, která od r. 1917 je uzavřena. Dopravní společnost »Intourist« chce nyní

budovu zakoupiti a zříditi v ní moderní, veškerým luxusem vybavenou hernu podle vzoru Monte Carla.

Kolik je bezbožníků ve světě? Statistiku o tom vydala moskevská bezbožnická centrála a tvrdí, že v celém světě je 6.9 milionů organizovaných bezbožníků. Na Rusko připadá z toho 5.6 milionů, v čemž jsou mimo bezbožníků i pionýři (dětská organizace) zahrnuti i příslušníci komunistické strany a mládeže. Druhou zemí je Španělsko se 300 tisíci členů. Ze zámožných zemí má prý severní Amerika 490 tisíc a jižní Amerika 200 tisíc bezbožníků.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Anglikánský arcibiskup Canterburský, který korunoval anglického krále, pokáral nedávno na církevním shromáždění děkana své katedrály pro jeho sympatie k bolševikům, projevované v kázáních. Arcibiskup vyslovil politování, že nemá tolik moci, aby děkana, který katedrálu svými kázáními snížil na politickou arénu, mohl zbaviti úřadu. Případ děkana z Canterbury není ojedinělým. Na generálním shromáždění presbyteriánské církve v Belfastu prohlásil profesor Davey zcela otevřeně, že sympatie presbyteriánské církve jsou na straně »španělské vlády«, t. j. rudých. Aby odůvodnil svoje stanovisko dokazoval, že vláda tato byla zvolena svobodně španělským lidem, chová se blahovolně k protestantům a je nepravdou, že vystupuje nepřátelsky vůči náboženství.

Ministr vnitra sir Hoare dostal dva pamětní spisy, jeden od poslanců dolní sněmovny, druhý od národního obranného hnutí protikomunistického. Práví se v nich: »Litujeme, že nedávno byla naše země zaplavena plakáty s komunistickými znaky směrem a kladivem, přetíštěnými přes kříž. Ježto jsme přesvědčeni, že akce tato je předzvěstí dalších pokusů, směřujících k porušení klidu a pořádku v naší zemi, vyzýváme ministra, aby studoval a připravil taková zákonitá opatření která by v budoucnosti zamezila nejen tyto, ale i všechny další akce komunistů.

Anglický král Jiří VI. byl za přítomnosti 9000 zástupců 3.500 zednářských loží britské říše instalován na velmistra spojené velkolože anglické. Král v proslovu vzpomněl své příslušnosti k anglickým zednářům a poukázal též na to, že i královna pochází z rodiny příslušející již po 200 roků k skotské loži zednářské. Po instalaci následovalo dekorování některých osobností zednářskými rády, mezi nimiž byl i americký vyslanec v Londýně.

Z katolického života. V hrabství Surrey je klášter konvertitů, nazývajících se »Služebníci Krista Krále«. Nedávno konalo se tam první procesí, jehož se zúčastnila též vojenská hudba a čtyři důstojníci jako čestný doprovod.

V Ramsgate bylo r. 978 Dány zničeno opatství kláštera Benediktinek a řeholnice zavražděny. Opatství bylo opět vybudováno v 11. století, avšak od reformace bylo soukromým majetkem. Nyní darovala je jedna Američanka Benediktinskému řádu, který klášter osídil 7 řeholnicemi, jež budou v nejbližší době následovati další.

Belgie. Z katolického života. Belgická komora po dlouhých debatách zrovnoprávnila katolické učitelstvo s učitelstvem státních škol. — V Ostende oslavovali tyto dny 100. výročí příchodu řádu Školských bratří do tohoto města. — Vědce čínské delegace na korunovační slavnosti anglické Dr. Kung zastavil se na zpáteční cestě v Brusellu, kde přijal zástupce belgického katolického tisku. Při tom vzdal i zaslouženou chválu belgickým misionářům působícím v Číně.

Dánsko. Také Dánsko bojuje proti špatné literatuře, a sice úspěšně. Rada pochybných listů zanikla. Nyní bude za spolupráce s organizací knihkupců šířena dobrá četba a buzen zájem o tuto.

Finsko. Od r. 1923 má ve Finsku každý možnost vystoupiti z církve. Počítalo se jako se samozřejmou věcí, že budou následovati hromadné odpady, ježto proticírkevní nepřátelství zasluhou socialistů bylo veliké! Věci však dopadly zcela jinak. V prvním roce vystoupilo toliko 27 tisíc osob, které se přihlásily za bezkonfesní, při čemž celkový počet obyvatelstva obnášel koncem r. 1923 — 3,495,186 osob, z nichž 3,399,919 bylo evangelíků. V dalších pěti letech vystoupilo průměrně 3200 — 5100 osob. Od r. 1931 počet vystouplých klesá a obnáší nyní průměrně 0.05%, kdežto v roce 1931 dosahoval 0.12%. Finové z 98% (3,614,625) jsou dnes příslušníky luteránské národní církve.

Francie. Křesťanská mládež dělnická ve Francii, t. zv. Joicisté, má po 10 letech trvání 86 svazů, 734 sekcí a přes 50 tisíc členů; dalších 500 sekcí (odboček) se zakládá. Ženský odbor má 96 svazů a 650 sekcí a rovněž na 50tisíc členek. Mužský časopis »Jeunesse ouvrière« vychází ve 108 tisících, ženský časopis ve 100tisících exemplářích dvakrát měsíčně.

Sjezd katolických gymnastů francouzských, spojený s národními a mezinárodními závody, konal se v Paříži ve dnech 10. a 11. července za účasti 25tisíc gymnastů a 3 tisíc zahraničních hostů, mezi nimiž byla i 120letá výprava čl. Orla.

Z katolického života francouzského. Biskup diecése Moulín Msgr. Gonon, jest nejen pastýřem svých diecesánů, ale i hudebním skladatelem. Nedávno provozoval se jeho poslední dílo — mše — a sice při korunovaci sochy Matky Boží ve Vichy. Obřadu korunovačnímu byl přítomen též papežský nuncijs. Za slavnosti kroužila nad městem létadla a shazovala květiny a věnce.

Pouť letců do Lurd bude ve dnech 16.—19. srpna t. r. Letci přijedou i se svými rodinami. Denně budou mít mši sv. a sv. přijímání, odpoledne průvod s Nejsv. Svátostí, večer pochodňový průvod, rekviem za zemřelé kamarády, mši sv. za živé členy sdružení a každodenně vlastní kázání.

Holandsko. Dne 5. září bude v celém Holandsku uspořádána sbírka pro účely katolické university. Ve všech farnostech byly již utvořeny zvláštní výbory, které budou organizovati sbírací akce.

Irsko. Irský vyslanec ve Španělsku vyšetřuje právě případ 57leté vychovatelky miss Bridget Bolandové, která 16. června t. r. byla rudými v Bilbao zavražděna. Miss Bolandová byla po 37 roků vychovatelkou v rodině hraběte Zubiria, nejmávanější to katolické rodině v Bilbao. Když vypuklo povstání, pronajala si dům, na němž vyvěsila anglickou vlajku. Uvedeného dne přišel do domu basický milicionář, prose o trochu jídla, které mu bylo poskytnuto. Při tom upozoroval, že za záclonou se někdo ukrývá. Byli to oba synové hraběte Zubiria, které milicionář zastřelil, načež zastřelil i jejich vychovatelku. Rodiče synů a sluha byli již dříve rudými zavražděni.

Itálie. Národně-socialistický proticírkevní boj v Německu budí pozornost i italského tisku. Referoval o něm nedávno obsírně vedoucí katolický list milánský »L'Italia«, kterému nyní fašistický tisk italský předhazuje, že obsírným referováním tímto je dotčena italská zahraniční politika. K tomu podotýká »L'Italia«, že boj proti bludným naukám v Německu není útokem na národní socialismus jako vedoucí stranu, spolupracující politicky s Itálií. Fašismus a národní socialismus mohou snad jíti vedle sebe, nelze je však ztotožňovati a italská katolici mají plné právo kritiky náboženských poměrů, tolik pro církve bolestných, a to i tehdy, jedná-li se o spřátelený národ.

Sbírký, konané v arcidiecési milánské na popud kardinála-arcibiskupa Msgr. Schustera na znovuzřízení zničených chrámů španělských, vynesly dosud značnou částku 4 miliony lir. Titulární biskup **Gisleno Veneri** slavil nedávno zlaté biskupské jubileum. Je nejstarším katolickým biskupem. Narodil se 21. září 1844, takže dnes je 93 letá starý; na biskupa byl posvěcen v roce 1887. Svoji diecési řídil 32 roky; v roce 1919 odešel na odpočinek a byl jmenován titulárním arcibiskupem v Darni. Nyní bydlí v Římě.

Maďarsko. Také maďarští katolici upozorňují na shromážděních na těžké postavení katolicismu v Německu. Učinil tak nedávno hrabě Szechényi v Szeremetu a poslanec Szal v Mezőkeresztelu.

V Maďarsku vyšly tyto dny dvě brožury: »Národní socialismus a křesťanství« v nákladu 100 tisíc exemplářů, a »Novopohanství v národním rouše« — dokonce v nákladu 500 tisíc exemplářů. Obě brožury ostře odsuzují kulturní zmatky, zaviněné novopohanstvím národního socialismu a zdůrazňují, že přiznává-li se národní socialismus k světovému názoru, odmítanému západní kulturou, nelze mluvit o kulturním a duchovním spojení mezi Maďarskem a Německem.

Z příprav k eucharistickému kongresu. Pro pontifikální mši sv., kterou bude celebrovati papežský legát, bylo definitivně určeno náměstí hradin. Všechna ostatní místa ukázala se příliš malá pro tento účel, vzhledem k dosavadním přihláškám. Na náměstí bude vybudován ve výši 15 m oltář. Počítá se s tím, že na náměstí a v přilehlých ulicích bude možno soustřediti na 300 tisíc lidí. Velikou potíž činí kongresovému výboru opatření vhodného sálu pro veřejná shromáždění kongresová a projevy. Největší sál budapeštský Vidagó pojme jen 2500 osob. Proto budou se společně scházet kongresové konati v průmyslovém paláci, kde po některých přestavbách bude možno shromážditi 25—30 tisíc kongresistů.

Konference maďarského kněžstva konala se nedávno v Budapešti. Trvala čtyři dny. Konference usnesla se požádati vládu, aby byl přísně dodržován zákaz o nedělním klidu a zrušeny nedělní trhy. Vzhledem k 900letému výročí sv. Štěpána žádá duchovenstvo, aby den svátku světce (20. srpna), byl prohlášen národním svátkem s naprostým nedělním klidem.

V Budapešti byl nedávno postaven protestantský kostel, jehož průčelí bylo ozdobeno křížem, ač dosud nebylo tak u maďarských protestantů zvykem. Kostelní výbor odůvodnil to provoláním, kde se praví mimo jiné, že v dnešní době, kdy bezbožectví ohrožuje veskeré křesťanství, je ukřižovaný Kristus jediným pevným záchranným bodem. Časopisy, komentující tento zajímavý případ, poznamenávají, že ukazuje na vzrůst náboženského života a je příznacným zejména nyní, kdy se Maďarsko připravuje k eucharistickému kongresu.

Německo. »Rozhodující boj započal!« Na toto téma proslvil v neděli 4. července kázání mnichovský kardinál Faulhaber. »Používám této příležitosti (kardinál byl před tím nemocen), abych vyjádřil rozhořčení a bolest katolíků nad zatčením P. Mayera, které musíme považovati jako těžký zásah do církevního života, ježto tomuto knězi nelze nic jiného vytknouti, než jedině to, že vykonával věrně apoštolský úřad kazatele. Jeho zatčení je známkou, že kulturní boj vstoupil do nového období a že rozhodující zápas započal.« Kardinál vylíčil na to posluchačům životní dílo zatčeného kněze, který v míru i ve válce byl jen knězem a vlastencem, s kterým kdysi i Hitler spolupracoval a bojoval proti komunismu. Kardinál poukazoval zejména na věcnou stránku případu: zatčením má býti tomuto knězi znemožněno vykonávání kazatelského a učitelského úřadu. Proto právem možno tvrditi, že boj směřující ke zničení katolické církve, vstoupil do nového období. Nedávno bylo prohlášeno, že církve jsou jediným ještě tělesem, odporujícím uskutečnění germánské jednoty. Tato slova musí otevřítí oči každému. Církev je, podobně jako bolševismus, označena za veřejného nepřítele.

I jiné výroky podrobil kardinál rozboru ve svém kázání. Poukázal také na smutnou skutečnost, že ani farní věstníky nesmějí se brániti útokům podnikaným na církve a její zřízení v denním tisku. Udály se dokonce pokusy, zvláště při zatčení P. Mayera, zaútknouti biskupy, pakliže zahraničnímu tisku budou dodávány zprávy o proticírkevním boji. »Doba je velmi vážná. Církev je pronásledována, ježto je Církví Kristovou.« Kardinál napomenul pak věřící důrazně, aby se zdrželi jakýchkoliv populárních demonstrací.

V Německu mnoho se pouť ke hrobu apoštola Němců sv. Bonifáce ve Fulde.

Pouť mládeže do Warthy, poutního to místa v arcidiecési vratislavské, konala se nedávno za účasti 15 tisíc poutníků, jimž kázal kardinál Bertram.

Dvanáct farářů, t. zv. evangelické vyznavačské církve, zodpovídalo se před soudem pro nabádání k neposlušnosti vůči státním nařízením. Provinili se tím, že přes zákaz ohlašovali s kazatelnými jmény osob vystoupilých z církve.

Zatčení pastora Dr. Niemöllera vyvolalo i v Anglii veliké bouření. »Čím se provinil?« ptá se v »Times« anglikánský biskup z Chicesteru. »Tím, že byl neohroženým hlasatelem evangelia. Znáám Dr. Niemöllera a každý křesťan mohl by býti pyšným na jeho přátelství. Nejde jen o tohoto pastora, ale též o to, jak chová se Německo ku křesťanství. Pozorujeme již, jak v Německu odděluje se právo od spravedlnosti, proti nimž staví se násilí a soudy s vyloučením veřejnosti.«

Útok na kostel. V pohraničním bavorském městečku zemřel člen S. A., jménem Aigner. Tri duchovní marně se namáhali v době jeho nemoci přiměti jej, aby se nechal zaopatřiti. Když umřel, byl mu proto odepřen církevní pohřeb. V den pohřbu přijelo nákladní auto obsazené úderníky ku kostelu, kteří otevřeli násilně zvonici a vyzváněli po celou dobu pohřbu. Časopisy uvádějí, že byl to druhý podobný případ v onom městečku. Poprvé stalo se tak v roce 1919, kdy na věz vnikli komunisté a rovněž vyzváněli. Nyní je napodobili hrdě bolševici.

Bůh nebývá posmíván. Starosta z Soest, vestfálského města, nařídil nedávno, jak sděluje holandský »Maasbode«, aby ze všech škol byly odstraněny kříže a hozeny do nedaleké vodní přehrady. V den před provedením tohoto příkazu šfítil se starosta s autem do oně přehrady. Ač byly ihned podniknuty pokusy o jeho záchranu, nebylo pro hloubku a vodní vír možno mrtvolu nalézt; až teprve třetího dne našli ji za autem s přeraženými rukama.

Požadavky německých novopohanů, sdružených v t. zv. »hnutí německých věřících«, seznáme nejlépe z instrukcí, udělených na zvláštních kursech. Praví se v nich mimo jiné: »Hnutí německých věřících je sdružení všech lidí, kteří v jednotě krve a víry bezvýhradně staví se do služeb třetí říše. Stojíme na stanovisku, že víra podmíněna je rasou. Ježto pak křesťanství je židovsko-východního původu, nemůže býti nikdy náboženstvím německého národa, neboť ohrožuje a ničí jeho podstatu. Z toho plyne, že: 1) Hnutí německých věřících zastává názor, že osoba Ježíše Krista není pro lidstvo závaznou, ježto nezná základů víry: rasu, krev a čest. 2.) Hnutí německých věřících vytklo si za úkol, poukazovati na škody a potírati vše škodlivé, co křesťanství v německém národě zavinilo. 3.) Hnutí německých věřících odmítá proto co nejrozhodněji křesťanství v jakémkoliv formě. 4.) Naším úkolem je osvoboditi všechny lidi od křesťanské nauky, tolik cizí národnímu duchu a buditi a šířiti v národě původní víru. 5.) Budeme se snažiti o šíření této v oblastech obývaných německým národem. 6.) Národní slavnosti a zvyky, mající původ ještě v době předkřesťanské, osvobodíme od křesťanských prvků a přizpůsobíme je národní potřebě. 7.) Budeme se dožadovati všech opatření, aby vliv křesťanských církví byl z veřejného života odstraněn. Naše požadavky v tomto směru jsou: a) zrušení státní ochrany cír-

kvi, b) osvobození školství od náboženství pomocí jednotné německé školy, c) zrušení konfesionálních závazků nemocnic, d) zrušení teologických fakult při univerzitách, e) odstranění náboženství z armády, f) zrušení církevních řádů a klášterů, g) zrušení křtu, h) rozlučka církve od státu. Všichni jsme pevně odhodláni bojovat za konečné dosažení jednoty. Za tyto požadavky budeme též odhodlaně bojovat; teprve splněním jich dosáhne německý národ pravé náboženské svobody po staletém otroctví.

Norsko. Parlament přijal nedávno zákon, který přiznává duchovním norské luterské zemské církve právo odepřítí církevní snátek rozvedeným osobám.

Rakousko. Duchovní správa bytové kolonie v 19. okrese vídeňském, obrovském to bývalém dvorci Karla Marxe, byla svěřena kněžím z řádu Oblátů. Úkolem řeholníků je získat tisíc socialistických dělníků opět církvi. Ovoce této nesnadné práce se již ukazuje. Koncem r. 1936 vykazovala statistika již 16 tisíc sv. přijímání. V malém kostelíku, v této kolonii zbudovaném, slouží se v neděli 5 mší sv.; průměrná účast na každé je 800 osob. Obzvláštní péče věnuje se mládeži. Hoši i dívky mají již svoje besídky. Obtížnější jest práce s dospělými. Nedávno byla založena konference Vincenciánů, které se otvírá velké pole činnosti v kolonii, zaměřené rovněž nezaměstnanosti a sociální nouzi. Misionáři jsou si plně vědomi obtíží, které bude ještě nutno překonat. Mnoho bude záležeti též na tom, aby nynější plodná, křesťanským duchem proniknutá radniční správa, vedená starostou Schmitzem, mohla klidně a nerušeně pracovat.

Španělsko. Jak si ruď počínali ve Španělsku, osvětluje s dostatek provolání ředitele národní bibliotéky španělské, Miguela Artigas, v němž líčí se nenahraditelné ztráty, které Španělsko utrpělo zničením či vykradením cenných archivů a knihoven. I v nejmenších viskách, kde řádili ruď, byly zničeny do nejmenší drobnosti farní archivy a kostelní knihy; stejně zničeny byly i listiny a archivy měst a soudů. Archivy a knihovny katedrál a klášterů byly vesměs spáleny; rovněž zničeny jsou, ať již ohněm či vyloupením, archivy, musea, obrazárny a knihovny slechty. Též historické a umělecké poklady Escorialu, Toledo a jiných měst, doklady to španělské kultury, jsou navždy ztraceny.

Podle údajů národní vlády zůstalo z 517 kněží diecése santanderské toliko 60 na živu. Jen v Bilbao bylo zavražděno 26 kněží, o nichž jsou po ruce přesná data. Je však mnoho řeholníků i kněží, o jejichž osudu dodnes není pranic známo.

Útrpení Dominikánů v Almagro. »Observatore Romano« uveřejnil zprávu očitého svědka o osudech Dominikánů v Almagro. Dne 24. července m. r. byli všichni členové kláštera se 3 Františkány zatčeni. Některým bylo potom sice dovoleno odejít, většina byla však na cestě zabita. Dne 14. srpna měli být ostatní odvezeni jinam, avšak ráno ve 3 hodiny vnikli do vězení komunisté a usmrtili 13 řeholníků a bratří.

Švýcarský V Einsiedelnu byly dne 17. července zahájeny slavné náboženské hry, které potrvají do 11. září. Bude se hrát vždy v úterý, ve čtvrtek a v sobotu; začátek je vždy v 9 hodin večer. Hraje se Calderonovo »Velké divadlo světa«. Ve hře účinkují obyvatelé Einsiedelnu a řídí ji Dr. Eberle.

Amerika. »Radiový farář« Ch. E. Coughlin ohlásil nedávno, že se vrátí opět k politické činnosti. Chce podporovat nově založenou dělnickou stranu sociální spravedlnosti, která vznikla ve Fordových závodech a jejímiž členy mohou být jen křesťané.

V roce 1902 založila společnost Nejsvětějšího Jména v Novém Yorku ligu proti rouhání. Předseda její, laik jménem Colborne, oslavoval nedávno 35 let své činnosti v lize, jejíž členové se zavazují potírat neuctivé a lehkovážné zneužívání jména Božího. Jakmile některý člen slyší někoho klít, rouhat se neb zneužívat jméno Boží, podá dotyčnému mlčky a zdvořile růžový lístek 7 cm široký a 5 1/2 cm dlouhý. Je na něm vytištěno: »Prosíme Vás, nepřisahajte křivě, nerouhejte se a nezneužívejte jména Božího! Pomáhejte nám zamezovat rouhání!« Mimo toho je na lístku adresa presidenta společnosti. Od roku 1902 bylo již rozšířeno na milióny těchto lístků a nestalo se prý dosud ani jednou, že by někdo odmítl lístek přijmouti nebo byl nezdvořilým vůči rozdávatelí.

Argentina. V soudní síni nejvyššího soudu argentinského byl zavěšen mohutný kříž. Guvernér provincie Buenos Aires nařídil zavěsit kříže ve všech třídách státních škol. Byly zakoupeny ze sbírek na ten účel prováděných. Kříže byly před tím slavnostně posvěceny.

PŘÍŠTÍ ČÍSLO VYJDE 1. ZÁŘÍ.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakážou, kvitovány.

UYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské nám. 8. Redakce a administrace tamtéž. Vychází 1. a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásluhou 6 Kč. - Číslo šek. účtu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Řídí Dr. Fr. Formánek. - Odpovědný redaktor Josef Kozák. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Podať úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovačův út. 14.

Mexiko. Mexický episkopát zakázal zvláštním pastýřským listem katolickým dětem návštěvu socialistických škol bez svolení biskupů, které může být uděleno jen za určitých podmínek. Katoličtí učitelé nesmějí vyučovat na školách, jichž zřízení činí vláda závislé na zařazení vyučovacích předmětů, odporující katolické víře a morálce.

Ve státě Sonora byla katolíkům vrácena katedrála a 6 jiných kostelů. Vláda pak schválila 16 duchovních, kteří budou vykonávat duchovní správu. Očekává se, že i další kostely budou vráceny.

Španělská kolonie v hlavním městě Mexika, jejíž příslušníci již od počátku povstání z 90% jsou stoupenci generála Franco, nechala sloužit slavné rekvie za generála Mollo. Když účastníci opouštěli kostel, byli kamenováni členy dopravní společnosti, organizovanými v rudé organizaci.

Z MISIJNÍCH KRAJŮ.

Jihoafrický parlament odhlasoval zákon o právním postavení domorodců. Zákon stanoví též, že kostely, školy a zábavní místnosti domorodců musí být umístěny mimo obvod města ve zvláštních čtvrtích, vyhrazených domorodcům. Ustanovením tímto byly postiženy misijní stanice, jak katolické, tak i protestantské. Katolíci i protestanté vynutili si však v parlamentě přijetí dodatku, že toto ustanovení se nevztahuje na stávající již kostely. Jestliže pak stát nařídí přeložení kostela či školy na periferii, musí zaplatit odškodnění. Jinak však jihoafrická vláda chová se k misiím velmi blahovolně. Dvě misijní školy mají státní schválení a učitelé jsou placeni státem.

Práce misionářů v Anking (Čína). Ještě neuplynul rok od otevření misijní koleje a již bylo pokřtěno šest domorodých profesorů; jejich děti byly pokřtěny současně, zatím co matky se připravují teprve v kursech katechumenů. Dvanáct žáků následovalo své učitele. Jeden z profesorů je redaktorem místních novin, kde již několikrát hájil Církev sv. - Místní vysílací stanice oprávněna všechny studijní koleje, aby vysílaly přednášky k obeznámení veřejnosti s těmito koleji. Katol. kolej samozřejmě použila tohoto povolení a 3. května 1937 vysílala poselství ke kongresu Katolické Akce, který zasedal ve Wuhu. Ředitel státní školy obecné v Peking, který je horlivým katolíkem, a ředitel koleje v Anking měli dvě přednášky; poslední přednášel o díle Ježíše Krista za Jeho života a o díle, ve kterém pokračuje prostřednictvím své Církve ve prospěch chudých, nemocných a všech trpících. — (Fides).

Papež daroval kalich nejsevernějším misionářům Kanady. Msgr. Breynat, apoš. vikář z Mackenzi, vypravuje ve svém listu misionářům svého vikariátu o otcovském přijetí, jehož se mu dostalo v květnu t. r. u Sv. Otce v Římě. Nejvyšší Velekněz sleduje pozorně činnost nejsevernějších misionářů v Kanadě; zná všechny obtíže těch kteří se obětovávají pro misie nejobtížnější. Ale papež se nezajímá jen o duchovní úspěchy a díla misionářů, nýbrž zajímá se i o nemoce a útrapy, které je trápí. »Najednou ptá se Sv. Otec na zdravotní stav Msgr. Turquetila, o němž ví, že onemocněl tvrdlosjinnou chorobou. Upokojen zprávou o zlepšeném jeho zdraví, poslouchá papež s největším zájmem podrobnosti o příhodách Msgr. Fallaize a jeho neohrožených druhů a vypravování o slavné záchranné výpravě létadlem. Vikář z Mackenzi sděluje dále papeži dobré výsledky dosažené létadlem na cestě 5.000 mil dlouhé, vykonané za 3 týdny, za které navštívil všechny misijní stanice, cesty, kterou byly zlomeny všechny rekordy tím, že sledovala severní arktické pobřeží a které se neodvážil dosud žádný pilot. Papež nezakrývá své dojetí i radost, když Msgr. Breynat mu oznamuje, že jeho misionáři chtějí založit letos novou stanici na samém konci obývaného území severního Mackenzi a že tato stanice na 72° sev. š. (t. j. o 6° severněji, než polární kruh!) bude zasvěcena Kristu Králi. Papež nejen že požehnal tomuto úmyslu, ale i slíbil těmto misionářům darovati kalich, aby na tomto konci světa obětovovali mši sv. jeho jménem. A když Msgr. Breynat se osmělil poprosit, aby Sv. Otec sám nejdříve použil tohoto kalichu při mši sv., slíbil tak učiniti s největší radostí. Odcházejce od audience, opakoval Msgr. Breynat po Msgr. Grouardovi: »Kéž mne přijme jednou sám Pán Bůh tak, jako mne přijal jeho Náměstek, víc si nepřejí.«

Za několik dnů, na svátek Božího Těla, odevzdal mu posel balíček se slíbeným kalichem s tímto nápisem: »Pius XI., Christi vicarius, Christi praeconibus.« Téhož dne ráno právě použil Sv. Otec tohoto kalichu při mši sv. (Fides). — Jakým významem nám a povzbuzením pro misionáře bude tento kalich! Pomáhejme Sv. Otci, aby podobného daru dostalo se všem obětavým misionářům.

KATOLÍK

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“

Vychází čtrnáctidenně

Ročník II. [XIX.] Září 193

číslo 17

Encyklika »Divini Redemptoris« a Slovania.*)

Človečenstvo starých kultúr cez národ židovský dostalo pravý zákon, ale len v kresťanstve dostalo plnosť pravdy a prístup k neprebranej ríši milostí. Tak cez toto nové učenie človek prirodzených cností stal sa schopným byť majiteľom aj cností vliatých, ktoré skoršie nepoznal. V tomto svojom úsilí po cnosti, po napredovaní k vrcholnej Slobode, dosiahol najväčšej dokonalosti v scholastike — v rytierstve, lebo vtedy stál najbližšie k ozajskej pravde a tým aj ku skutočnému dobru.

Skoro však nastal úpadok. — Prečo?

V scholastike sa človek poznávaním zmocňoval pravdy v živote a hneď ju aj uskutočňoval jako dobro. V tejto dobe chápali pravdu správne jako čosi dynamického, čo vychádzalo z reality tvorčou činnosťou ľudského rozumu, ale sa aj hneď vracalo do reality jako dobro vo vykonanom skutku. V tomto procese poznávania a konania pravdy a dobra rástol seba-výchovu aktívny katolícky človek — katolícka osobnosť. Len tak bolo umožnené, aby sa narodil typ tejto doby — stredoveký rytier, spájajúci v sebe harmonický hlbokú vieru s obsažnou vedou.

Tento typ mizne v neskoršej scholastike. Pravda sa už nepoznáva priamo v živote, ale sa učí pravde. Summy sa staly jej cvičebnicami. Tvorčie, vodcovské a učiteľské typy z vrcholu scholastiky zmizli a za katedru na ich miesto nastúpil — profesor. Tí už nestíhali svojich žiakov dynamizmom odkryvanej pravdy. Prestáva seba-výchova človeka v poznávaní pravdy a konaní dobra, lebo z naučenej pravdy vyprchal život.

Zintelektualizovali sme sa. Začal svet dišpút o pravde, a nie život v mene poznanej pravdy.

Je len jasné, že doba sa radšej chytila pohanských systémov, ktoré v praktickej filozofii hovely viac hrišnej prirodzenosti ľudskej, alebo si takéto systémy vytvorila. Odchovanec týchto protikresťanských systémov už nebol rytier — ale kondotier. Vlády nad svetom zmocnili sa naši nepriatelia, ktorí vládnu už skoro 7 neúrodných egyptských storočí.

Čo sme však robili doteraz my počas tejto dlhej doby veľkého poníženia? V intelektualizme upadli sme do defenzívy. Ocítňuc sa v tomto smútnom stave stali sme sa odkázaní na pomoc stredovekého bracchia saeculare, ktoré bolo všeobecne nenávidené. To sa

nám stalo osudným. Nepriateľ využil tento náš krok a prehlásil nás za ochráncu tohoto shnitého stredovekého štátu.

Obrat nastal pomerne neskoro. Stalo sa tak len vtedy, keď jasne sme poznali, že stredoveké bracchium saeculare chránilo skoro vždy len seba v prvom rade — a nie záujmy cirkve. Výsledok tohoto poznania sa odráža v pontifikátoch Pia IX., Leva XIII., Pia X. a prejdúc cez pontifikát nešťastlivého Benedikta XV. vyvrchoľuje dnes za pontifikátu Pia XI. Cirkev prestala sa opierať na moc štátnu a vrátila sa k najbezpečnejším zdrojom svojej sily — k svätostánku — a cezeň k dušiam svojich veriacich. Spiritualizovali sme sa.

Začal sa rodiť nový katolícky človek, vracajúci sa k dynamickej pravde, ktorú správne poznajúc hneď aj praktický prevádza jako dobro. Rodí sa aktívna katolícka osobnosť, ktorá sa stáva neskoršie základom Katolíckej Akcie.

Riadením Prozreteľnosti boli sme takto pripravení na svetovú vojnu. Ostatný svet sa ocitol v chaose, ale cirkev vďaka svojej obrode stala sa pre svoju duchovnú a organizačnú jednotu znovu kristalizačným centrom jako v dobe sťahovania národov, okolo ktorého sa ľudstvo organizuje a má prevychovať, aby sa ubránilo úplnému duchovnému a mravnému rozvratu.

Tento cieľ sleduje aj poslednia encyklika Svätého Otca Pia XI. »Divini Redemptoris«, ktorá sa dotýka najviac nás Slovanov.

V nej obsažené pravdy a naznačené metody sú pre nás všetkých záväzné. Zbytočné je preto o nich hovoriť. My si musíme všímať predpokladov, za ktorých možno encykliku u nás Slovanov najlepšie previesť. Tieto prané predpoklady získame len odstránením našich spoločných chýb, ktoré prekážajú nášmu víťaznému napredovaniu. Ktoré sú to?

I. Je to nedostatok poznania nášho sv. učenia. Z tohoto nedostatku v radoch laikov vyplýva aj nedostatočné pochopenie nütnosti realizácie z tohoto učenia vyplývajúceho programu o res sacra.

Tento nedostatok má však ešte ďalší účinok: a to je nejednotné naše stanovisko k otázkam programu circa sacra.

Prvý program o res sacra prevádza každá dieceza v Katolíckej Akcie samostatne, ale druhý program o res circa sacra už tak prevádzať nemožno. Tu je nutné volať po programe celo-národnom, ba aj celoštátnom, ktorý vypracujú spoločne zástupcovia diecez. Veď program circa sacra vedie nás do styku so štátom, v ktorom uplatnenie jakéhokoľvek programu je

*) Předneseno na kongresu »Slavia Catholica« v Lublani.

vecou jasnej definície a organizovaného jeho uplatnenia.

II. Pre uplatnenie tohoto programu nemáme spoločného interdiecezálneho orgánu, ktorý by bol pre všetky dieceze spoločný.

III. Z nedostatočného poznania nášho sv. učenia vyplýva ďalší zlý dôsledok, že praktický stavíme vo verejnom živote záujem strany, rasy, národa a štátu v zásadných otázkach nad záujmy cirkve. Kto je šovinista, rasista, triedny nenávisťník, alebo dokonca brutálny etatista — nemôže byť dobrý katolík. Tu nie je možná za tohoto stavu myslí ani len spolupráca v politike slovanských katolíkov toho istého štátu, lebo neplatí tu devíza: Spolupracujme politický na podklade toho, čo nás spája — a nie čo nás rozdeľuje. My v ČSR sme, pravda, robili pravý opak.

IV. Teoretický sa tento nedostatok prenáša aj do jednotného názoru katolíka k otázkam rodiny, národa a štátu jako k princípom kultúrno-socialným a politickým, ktoré potom z neznalosti stavíme nad princíp nábožensky — Boha — a tak porušujeme správnu hierarchiu hodnôt.

V. Nechápe sa horúčkovitost mladých katolíkov. Duchom starí na podklade pred svetovou vojnou získaných foriem a metod chcú viesť aj po svetovej vojne. Nevedia pochopiť, že my mladí narodili sme sa v búrlivých dobách: tesne pred vojnou, vo vojne a po nej, ktoré nás naučily rýchle poznávať a rýchle jednať. Tak sa stáva, že oni chcú taktizovanie, my živejný organizovaný nástup; oni individuálne výpady bez plánu, my programové sorkupenie; oni byrokratické eskamotérstvo a my organizovaný útok. Nechceme viac defenzívu. Chceme činy. Tým neni vek na prekážku. Príkladom nech je tu Svätý Otec, ktorý vie byť aj nad hrobom schýlený duševne čerstvým vodcom sveta. Oných našich skostnateľcov považujeme preto za sabotážnikov v našich radoch, ktorí štrajkujú proti nám so založenými rukami.

V. Nie menšou prekážkou je pre naše napredovanie kastovníctvo medzi nami. Rok 1848 síce právne sa snažil odstrániť kastovníctvo, ale tieto priehradu napriek tomu na duševnom poli zostaly. Mnoho našich inteligentov bez rozdielu stavov boji sa ľudu. My máme preca tento ľud viesť a vychováť. Je to však možné bez dôvery, aspoň takej jakú má posledný komunistický agitátor? Odhodme preto predsudky a rozhodnime sa: alebo my pojdem bez ostichov k ľudu s Bohom, alebo on príde bez ostichov k nám bez Boha.

VI. Napokon musíme chcieť svetovú revolúciu lásky na miesto nenávisťi — a to v mieru. To však musíme uplatniť najskoršie integrálne každý u seba. Potom však netrpane podvojnost morálky v našom okolí: inej v živote súkromom a inej v živote verejnom. Zničme tento mravný amfibionalizmus hlavne v katolíckej politike. Ten katolícky politik, ktorý sa prenecháva za nástroj útlaku jednotlivca, skupiny ľudí, alebo dokonca národa a jeho kultúry, ten nemá miesta v katolíckej politike. Katolicizmus nie je násilie ale sloboda ducha a činu. Je to rešpektovanie slobodnej vôle človeka, túžiaceho k Bohu, a nie jej utlačovanie pod firmou kadejakého imperializmu. To sa nás Slovanov týka v prvom rade.

Odkaz encykliky nám Slovanom velí: Vráťme sa k svätostánku, cez svätostánok k správne mu pochopeniu pravdy a dobra, posvätených láskou, ktorá núti k dynamizmu — k aktivite. Tak vypestujeme v sebe tvorčie katolícké osobnosti, spôsobilé byť základom organizovaného nástupu Katolíckej Akcie. To platí pre jednotlivca.

Cieľom nás všetkých Slovanov ale musí byť snaha: medzi zintelektualizovaným Západom a otrockou ori-

entálnou mániou podmaneným Východom vytvoríť novú myšlienkovú syntézu na podklade filozofie novotomistickej. Len tak vytvoríme jednotné naše stanovisko k rodine, národu a štátu jako princípom kultúrno-socialným a politickým pod zorným úhľom principu náboženského — Boha. To povedie k jednote mysle a k jednote činu, odstráni nenávisť a zakorení lásku — a tak umožní medzi nami sblíženie duchovné a potom snád' aj hospodárske, socialne a politické. So vzrastom praktického uplatnenia socialnej spravodlivosti vytvoríme najlepšiu hrádzu proti komunizmu v smysle encykliky Divini Redemptoris. Dr. R.

Apoštolská posloupnost.

Vědomí bývalé příslušnosti ku katolické Církvi šíří se i v severní Skandinavii. Svědčí o tom četné úvahy v protestantském tisku, z nichž jednu zde uveřejňujeme.

Ještě v polovici minulého století mohli jsme u nás (v Norsku) čísti tato slova: »Posloupnost, jakožto církevní princip je našemu myšlení pojmem zcela cizím. Kritikové se domnívají, že jde o něco vnějšího. A přece jde o věc mimořádně důležitosti.« Tato slova, která nenapsal nikdo jiný než Krogh-Tonnings, vzbudila již tenkrát zájem protestantského světa skandinávského, nejprve u christiánského theologa Wexelse a později u průkopníka náboženského života v Dánsku Grundwiga. Dnes je situace zcela jiná.

Myšlenka o apoštolské posloupnosti, to jest poznání, že platnost biskupského či kněžského svěcení je odvislou od toho, udílel-li je biskup platně svěcený, pronikla do širokých vrstev a je středem úvah zvláště nyní, kdy má býti znova obsazen biskupský lutherský stolec v Oslo. V tomto městě vycházející »Nordiske luthersk Kirkeblad« píše: »Prosba, aby švédský arcibiskup byl spolusvětitel nového biskupa v Oslo, jest prvním krokem zajistiti si apoštolskou posloupnost.«

Nejistota o platnosti svěcení je již dlouho předmětem úvah kněží a laiků norské státní církve. Mladí kněží pochybují o platnosti svého svěcení a starší služebníci církve prohlašují, že nechali by se rádi znova vysvětití, kdyby věděli o biskupovi s apoštolskou posloupností. Obojí nepochybují o tom, že zavedením reformace zanikla apoštolská posloupnost jak v Norsku, tak i v Dánsku. Sám norský biskup v Hamaru, Bjønnes Jacobsen dosvědčuje, že po zavedení reformace tato posloupnost zanikla, ježto první superintendenti, nazývaní též biskupy, nebyli vysvěceni od biskupa s apoštolskou posloupností. »Aby se této posloupnosti biskupovi norské církve dostalo, musil by jej vysvětití buď biskup římský nebo řecký církve, u nichž se apoštolská posloupnost zachovala neporušenou a nepřerušenu. Zatím ovšem není naděje, že by papež svolil, aby katolický biskup vysvětil lutherského biskupa.«

Jakobsen táže se potom, zda bylo by možno, aby řecký biskup vysvětil lutherského biskupa, odpovídá však předem záporně, neboť již při jmenování biskupa Martense dánská církev lutherská vyjednávala o vyslání některého biskupa k Martenseovu svěcení, avšak Řekové odmítli.

Norský protestantismus dospěl potom k náhledu, že apoštolskou posloupnost mohl by pro svoje biskupy získati od Švédů nebo Angličanů. Názor tento zastával zejména nedávno zemřelý norský pastor Michael Hertzberg. Poukázoval na Upsalu, jejíž arcibiskup mohl by norské církvi zajistiti apoštolskou posloupnost. Návrh tento, tlumočený v »Aftenposten«, ač vážně míněn, neuspokojil opravdové protestanty

Norska plně. Toho, že každá jiná poslušnost kromě římské a řecké církve, je pochybná, jsou si i v Norsku plně vědomi. Dotvrdil to i papež Lev XIII. svým listem o anglické poslušnosti. Pokud jde o Švédsko vyslovil se o věci protestantský církevní historik profesor Oluf Kolsrud, který studoval otázku svěcení o poslušnosti švédských biskupů, zvláště pak arcibiskupa v Upsale, následovně (pojednání to bylo uveřejněno »Luthersk Kirketidende«): »Ve Švédsku je sice historická souvislost odpovídající apoštolské poslušnosti, avšak tato souvislost je tolik v nější a samočinné povahy, takže ve skutečnosti tato poslušnost je bez ceny.« Potom líčí tento historik průběh svěcení prvých biskupů švédských po provedení reformace: »Gustav Vasa odtrhl se r. 1524 od Říma. Na říšském sněmu ve Västeros protestovala celá řada stoupenců staré víry (t. j. katolické) proti tomuto počínu. Když pak se jednalo o to, aby nové církvi byl postaven v čelo nový biskup, poručil král, aby oba katoličtí biskupové ve Västeras a Strängnäs posvětili nového biskupa v domě Upsalském, což se stalo 22. září roku 1531. Oba tito biskupové: Petrus Magni a Magnus Sommar, jak Kolsrud dosvědčuje, zůstali však v srdci katolickými biskupy a vysvětili nového biskupa jen pod nátlakem krále. Dne 10. září r. 1531, tedy ještě před svěcením, sepsali slavnostní protest, v němž prohlašují, že se podvolují toliko násilí a svěcení konají z donucení. Dosvědčují také, že svěcení udělené arcibiskupovi a ostatním uchvatitelům, je úplně neúčinné a neplatné.« Proto dochází protestantský církevní historik k názoru, že považovali-li ti, kdož v r. 1531 světili v Upsale nového arcibiskupa Vavřince Petra svěcení tohoto za neplatné, je i biskupská poslušnost švédské církve neplatná a bezcenná a povahy jen samočinné.«

Katakomy v řiši Stalinově.

Milánská »Corriere della Sera« přinesla nedávno z Rígy podrobnou zprávu korespondenta Luigi Barziniho o poměrech v Rusku, z níž vyjímáme toto:

»V Rusku přibývá všude tajných kostelů. Popové, převlečení za dělníky neb tuláky, putují od kostela ke kostelu, kde konají Bohoslužby. Nyní je v Rusku též tajná náboženská organizace, zvaná »běguni«. Její členové neúnavně procházejí Rusko pěšky křížem krážem, od Sibíře na Bílou Rus, od Baltického ku Kaspickému moři a všude provádějí náboženskou propagandu. Svoje skrýše má tato organizace ve sklepích, jeskyních a podobných úkrytech. Všude, kde se »běguni« na své pouti zastaví, jsou přátelsky přijati a pochoštěni. Jejich modlitby a kázání působí neobyčejným dojmem. Dotvrzují to všichni, kteří měli příležitost je slyšet. Z modliteb a promluv těchto mužů, dávajících denně život v sázku, vane síla víry. Jejich posluchači visí takoruka na ústech hlásajících náboženské pravdy a milují tyto novodobé hlasatele víry neobyčejně. Sovětská vláda slídí po nich proto bedlivě a zvláštním výnosem odsoudila její členy k smrti. Ti, kdož jsou chyceni, jsou ihned bez výslechu a soudu zastřeleni. Právě nedávno byl ve Viatovce na Uralu zatčen jeden z vůdců běgunů, starý dělník Zirianov a ihned zastřelen. Přes to však tato tajná náboženská společnost šíří se dále. Tak jako běguni, procházejí Ruskem i staří popové, pokud zůstali ještě na živu. I oni jsou všude s úctou a láskou přijímáni. Všude, kam přijdou, objevují se na jednou ikony, mistrně často uschované, staví a zdobí se oltáře a věřící scházejí se z dalekého okolí. Není-li po ruce pop nebo některý z běgunů, předčítá některý

sedlák z Písma svatého a modlí se jménem všech za mír a blaho. Každý, kdo byl přítomen podobné pobožnosti, dotvrzuje, že není mohutnějšího dojmu nad tuto venkovskou Bohoslužbu či pobožnost. Venkované s nepěstěným vousem, s tvářemi prohloubenými hladem a strádáním, majíce oči přivřeny a jakoby ponořeni v jiný svět, modlí se za svoje mrtvé, děti, za ty, kdož zemřeli hladem, za bratry strádající na Sibíři a za pronásledované GPU.

Ačkoliv protináboženská propaganda řádí přímo nepřičetně, strhuje náboženská obnova k sobě i mládež. Nejsou to již jen staří, jak se dosud za to mělo a jak jsme o tom čítávali, kteří chodí do kostela snad již jen ze zvyku. Dnes vidíme v kostelích i studenty, hochy a mladé dělníky. Kolují mezi nimi i staré modlitební knihy, o nichž nikdo neví, jak se uchovaly a kdo je přinesl.

Italský korespondent mluvil též s universitní studentkou, která mu pravila: »Já i moji spolukolegové máme o všem již ustálený názor, přes to, že propaganda novinová i knižní denně nám předkládá vtíravě svoje bajky. Mnoho studentů smýšlí protikomunisticky, proti Stalinovi, proti Marxovi a odsuzuje nynější režim, poněvadž nic z toho co sliboval, neuskutečnil. Vybuďoval jen obrovské továrny, které stojí a různé objekty, které jsou k nepotřebě, vše to za cenu obětí milionů lidských životů a zotročení dalších milionů lidí.« Barzini zmiňuje se posléze i o snaze o výchovu nových kněží, pokud ovšem za nynějších poměrů je to v Rusku možno. Starým popům vypomáhají někde mladí muži, kteří to, co nedostává se jim na vzdělání potřebném k tomuto povolání, nahrazují neochvějnou vírou, pro níž najdeme srovnání jen v prvých dobách křesťanství.

Líčila-li stará generace volnou lásku jako vymoženost nové doby a triumf marxistického materialismu nad měšťáckými předsudky, je ideálem dnešní ruské mládeže spořádané a nerozvířitelné manželství. Páry snoubenců putují často několik hodin pěšky na venkov, aby svému sňatku nechaly požehnání báfušku popem. Není-li kněze na blízku, vyšlou k němu přítele, aby jim alespoň prsteny posvětil. Církevní sňatek ve vesnickém pobořeném kostele je dnes touhou mnoha a mnoha párů, snoubenců, jak vyprávěla Barzini mu universitní studentka. A Barzini dodává: »Tak poznáváme, že i v náboženském ohledu komunistický program ztroskotál.«

Dr. V. Janda :

KONGRES SLAVIA CATHOLICA V LUBLANI.

Ve dnech 19. až 22. července t. r. sešla se v Lublani slovenská katolická inteligence a studentstvo, sdružené v organizaci zv. »Slavia catholica«, aby pojednali o vzájemné spolupráci v budoucnosti. Jel jsem rád jako delegát českého seniorátu (inteligence) jejíž reprezentuje Svatováclavská Liga a mohu říci dnes, že naše sněmování nebylo marné. Bratři Slovinci byli již v dobách předválečných upřímnými našimi přáteli a i nyní byli jsme mezi nimi jako doma. Česká delegace na kongresu byla nejpočetnější (celkem 28, z toho 18 bohoslovců, 7 zástupců S. L. a 3 zástupci Ústředí katol. stud. a Č. L. A.), Slováků přijelo 18, dále tu byli přirozeně nejpočetnější zastoupení Slovinci; Chorvaté a Poláci zastoupení byli po 1 delegátu. Ukrajinci se omluvili, poněvadž nedostali pasy od polské vlády. Kongres sám byl velmi erdečným, sešli se tu a stiskli si pravice bývalí zakladatelé předválečné »Slovenské Lígy katolických akademiků«, uvědomili jsme si, že již 27 roků pracujeme na líše sblížení katolických Slovanů, poznali opět blíže mladší své kolegy a smluvili řadu konkrétních bodů nejbližší spolupráce. Podávají zprávu o jednotlivých referátech a průběhu kongresu nebudu, neboť program kongresu znají naši čtenáři již z předběžných jeho oznámení, uveřejněných v č. 13/14 »Katolika«. Jednotlivé hodnotné referáty budeme hledět uveřejnit. Byl již uveřejněn referát, který jsem přednesl jménem českého seniorátu a který ve svých praktických návrzích byl i přijat, v dnešním čísle je zhuštěný referát delegáta Slováků. V dalších přineseme, pokud nám budou

dodány i referáty další). Moje zpráva o průběhu kongresu je spíše zprávou o dojmech a skutečné jeho ceně. Již zahajovací schůze kongresu byla velmi bratrská a bylo z účasti oficiálních hostů vidět, že za pořadatelem stojí celý slovinský národ. Československý konsul v Lublani měl překvapující projev, za který by se nemusil stydět žádný z křesťanských politiků. Duchovním vůdcem a rádčem kongresu byl nám velmi milý a známý Msgr. Grivec, jenž za své zásluhy na poli slovanského sblížení odměněn byl právem jednovápnou volbou — k návrhu delegáta polského protektora »Slaviae catholicae«. Jeho referát rovněž uveřejníme, podobně jako referát spoluzakladatele »Slov. Ligy katolických akademiků« konservátora a univ. prof. Dra Stelé, jenž byl zvolen za předsedu kongresu a jenž svými znalostmi jazykovými staral se o to, aby i domácí účastníci rozuměli referátům svých slovanských přátel. Vlastní organizátor a majordomus kongresu univ. prof. Dr. Korošec došel zaslouženého uznání, ač držel se skromně stranou, ale přece, přes své starosti rodinné, osvědčil se jako vzorný hostitel. Prof. Dr. Korošec vede nyní slovinský katolický seniorát. Při rozhovorech s ním, dostalo se mi od něho ujištění, že v podzimních měsících letošního roku zavítá k nám do Prahy, aby tu přednášel na přátelském jihoslovanském večeru o budoucím Slovinském světci biskupu Ant. Slomšekovi. Přátelský večer byl mi příležitostí bližšího poznání s duši protibežbožnické organizace a organizátorem mezinárodních kongresů Krista Krále P. Kalánem, s nímž jsme pojednali o podmínkách intensivnější spolupráce československé. Pozdravili jsme se tu se starými svými přáteli Drem Sušnikem, Drem Adlešičem, Narte Velikonjou, jenž by mohl být vzorem mnohým našim katolickým inteligentům jako starostlivý otec četné odiny. Vzpomínám nezapomenutelných okamžiků v mariánském pouťovním místě slovinském Brezje, kde jsme z rukou lublaňského biskupa přijímali Tělo Páně a kde jsme se cítili jakoby doma v některém našem milém mariánském pouťovním místě. Odtud nás naši vlídní hostitelé zavezli na Bled. Tam krásně to jezero zaznělo zpěvem našich národních písní, když na benátských lodících pluli jsme k památnému ostrovnímu kostelíčku. Přirozeně, že ti, kdož zde ještě nebyli, pilně zvonili, při čemž ostatní uctivali P. Marii českou mariánskou písní. V poledne hostil účastníky báb dravské banoviny Dr. Natlačen (rovněž jeden ze spoluzakladatelů slovanské akademické katolické spolupráce, který byl dříve persekvován a dnes je zástupcem královým mezi Slovinci). Z jeho přípitku jsme poznali, že přes svoji vysokou světskou hodnost zůstal upřímným a oddaným synem církve a věrným našim společným snahám slovanským. Nesmírnou radost mi pak způsobilo, když z rozhovoru s ním jsem zvěděl, že se těší na první mši sv. svého syna, kterou letos tento bude slaviti. Krásný tento den byl korunován prohlídkou bledského farního chrámu sv. Martina s překrásnými novými olejomalbami na stěnách, kde jsme opět českým zpěvem oslavili Matku Páně, a sv. Václava a zazpívali papežskou hymnu. Nerad jsem druhý den odjížděl z bílé Lublaně, v níž jsem již po třetí zažil tolik krásných chvil, mezi něž počítám zvláště vlídné pohostinství Msgra Grivce, a z jehož vlídného domu loučili jsme se s metropolí našich slovinských bratří v důvěře, že jsme tu nebyli naposledy.

»Rusko mění se od měsíce k měsíci. Řekl jsem to již. A právě to mne léká. Situace v Rusku je měsíc od měsíce horší. Rusko vzdaluje se stále víc a více od toho, več jsme doufali že je, nebo bude.«

»Začínáte se kamarádi znepokojovati, příznejte se. A ptáte se, patřice na krvavé procesy v Moskvě, se strachem: Pokud až musíme vše to schvalovati?«

»Dříve nebo později otevřete oči. Budete donuceni je otevřít. A pak, vy čestní, budete se ptáti: Jak to, že jsme mohli je míti tak dlouho zavřeny?«

»Uvnitř plodu je červ. Když jsem však řekl: Těto jablko je červivé, obvinili jste mne, že nevidím dobře, nebo že tato jablka nemám rád. Kdybych býval jen obdivoval, neobviňovali byste mne dnes z povrchnosti, ač bych i potom podobné výtky zasluhoval.«

»Co mám Rusku nejvíce za zlé je to, že jsme byli obelháni tím, že ruské poměry dělnické líčily se nám jako závidění hodné. A proto obviňuji komunisty, že dělnictvo ať již vědomě či nevědomě obelhávají, v tomto případě pak pro účely politické.«

André Gide: Z knihy »Pryč od Ruska!«

Film a radio.

(Hlídky katolické kinematografické a radiové centrály. Dotazy říďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

FILMY POSLEDNÍ SEZONY:

Třída A (film hodnotný, dětem nepřístupný).
Vládcce, německá, 2690 m, P. D. C., Praha, drama.
Poručík Alexander Rjepkin, česká, 2745, Meisner, Praha, drama.
Dobrá země, anglická, 3850, Metro-Goldwyn, Praha, drama.
Třída B (film s určitými závadami):
Švanda dudák, česká, 2655, Kino-Film, Brno, veselohra.
Bílá velmoc, anglická, 2170, Metro-Goldwyn, Praha, drama.
Děvče se špatnou pověstí, anglická, 2680, Metro-Goldwyn, veselohra.
Děvčata nedejte se, česká, 2525, Luxorfilm, Praha, veselohra.
Velké bláhovosti, německá, 2630, Elektra-Praha, drama.
Petr ve sněhu, německá, 2265, Lloyd, Praha, veselohra.
Nebezpečná hra, německá, 2415, Elekta, Praha, drama.
Tajné přelíčení, německá, 2665, Beda-Heller, Praha, drama.
Pohřešuje se Nancy Steelová, anglická, 2445, Fox, Praha, drama.
Sherlock Holmes, německá, 2880, Ufa, Praha, veselohra (detektivka).
Zuzana v lázních, německá, 2400, Reiter, Praha, veselohra.
Jeho Marie, německá, 2320, P. D. C., Praha, drama.
Jarčín profesor, česká, 2570, National, Praha, veselohra.
Země lásky, německá, 2500, Elekta-Praha, veselohra.
Sedm políčků, německá, 2720, Ufa, Praha, veselohra.
Návrat Buldoga Drummonda, anglická, 2345, Paramount, Praha, veselohra.
MOUNT ŠEDÉHO VLKA, anglická, 1585, Koruna, Praha, drama.
Žena neb sekretářka, německá, 2320, Metro-Goldwyn, Praha, veselohra.
Violeta, německá, 3380, Metro-Goldwyn, Praha, drama.
Biograf 1898, český, 2610, Anna-film, Praha (ukázkový film ze staré doby) — začátky filmu.
Lorenzo de medicí, italská, 2485, Lloyd, Praha, drama.
K novým břehům, německá, 2650, Ufa, Praha, drama.
Chláb náš vezdejší, německá, 2260, United Artists, Praha, drama.
Kapitán Januari, německá, 2050, Fox, Praha, veselohra.
V sedmém nebi, anglická, 3015, Fox, Praha, drama.
Noc hrála živote m, německá, 3100, United Artists, Praha, drama.

Rozhledy.

Z DOMOVA.

Pražská »Deutsche Presse«, orgán německé strany křesť. sociální přinesla nedávno zprávu, že generální ředitel Svazu německých katolíků E. Reichenberger dostal výstrahu, aby nejezdil do Německa, ježto Gestapo má příkaz jej při překročení německých hranic zatknouti. Reichenberger, bývalý bavorský a nyní československý občan protestoval v červnu t. r. v Chebu na schůzi ostře proti Göbbelsově řeči, čímž uvalil na sebe hněv dočasných vládců Německa.

O protináboženském boji ve španělsku přinesly nedávno »Národní Listy« dopis pravoslavného duchovního Vincíka, propuštěného ze španělského pekla na důrazný zákaz britského vyslance. Z Vincíkova líčení uvádíme, že viděl jak sedmileté dítě bylo shozeno ze čtvrtého patra kasáren na dvůr. Jeho paní, která tomuto výjevu byla přítomna, zemřela několik dní na to ochrnutím srdce. Vincík byl odsouzen k smrti, když z jeho bytě našli jeho fotografii, jak slouží Mši svatou. Nejúkrotnější si počínal rudý komandant věznice v Malaze, kde byl i Vincík uvězněn. Za strašlivého rouhání a pod nejmaličernějšími podmínkami byli denně stílení vězňové buď na oslavu rudých vítězství nebo v odvetu za porážky. Dělo se tak obyčejně za procházek po dvoře věznice.

LITERATURA.

Raym. Tureček, O Min. Conv. »V jednotě síla«. (Životem č. 273, cena 50 hal.

Škola bez Boha, čili laická morálka. Životem č. 275, cena 50 hal., oboje vydal Exerciční dům v Hlučíně.

Kalendář »Vincentina« na r. 1938 (cena Kč 6.80) právě vyšel. Vincentinum vydalo též obrázky svatých většinou hlubotiskem

provedené, vhodné ku všem příležitostem. Kolekce 50 kusů různých druhů za 5 Kč mimo poštovného.

Max Mell, Anděl Strážný, duchovní mysterium, přeložil Fr. Strážovský. — Družina literární a umělecká v Olomouci (Wilsonovo nám. 16) vydala po delší době zase knížku, Malou (90 stran), ale opravdu milou. Překlad sice, ale věc neobyčejně cenou po stránce ideové i umělecké. Když jsem před několika lety viděl tuto hru sehránu na nádvoří benediktinského opatství v Broumově, tu na mne zapůsobila mohutněji než slavný Hoffmannsthalův »Každý«. Přímo mne uchvátila. Je křesťanštější a v mnohých scénách i dramatictější. »Anděla Strážného« přeložil Fr. Strážovský dlekcí velmi plynou, čistou i zřetelnou. Je věru pochoutkou knížku si přečísti. Doporučujeme nejen jako uslechtilou četbu čtenářům, ale především k provedení katol. hercům ochotníkům. Uvidí, jaký obraz, statistik, vysvětlivek, ilustrací a historických dokladů vystaveno 11.794 publikací. Na výstavišti byla i kaple, kde v neděli sloužila se mše sv. pro návštěvníky a výstavní personál. Výstava trvala 384 dny a navštívilo ji 82.738 osob.

Z Vatikánu.

Světová výstava katolického tisku, jejíž brány se uzavřely 31. května t. r. byla rozložena na ploše 7.761,8 m²; pro stavbu místností spotřebovalo se 3.900 q železa, 7 km potrubí, 1600 m³ dřeva, 4.800 m² skla a 6.800 m² linolea. Na stavbě bylo zaměstnáno 150 dělníků, kteří svoji práci provedli za 3100 pracov. hodin. Výstavy se zúčastnilo 45 států, 53 území Asie, Afriky, Oceánie a východní Evropy, 33 řádů a kongregací. V 72 výstavních sálech bylo na délce 1 km vedle obrazů, statistik, vysvětlivek, ilustrací a historických dokladů vystaveno 11.794 publikací. Na výstavišti byla i kaple, kde v neděli sloužila se mše sv. pro návštěvníky a výstavní personál. Výstava trvala 384 dny a navštívilo ji 82.738 osob.

Sv. Vavřinec z Brindisi, zakladatel řádu Kapucinského (meškal v letech 1599—1610 též v Praze) má být prohlášen učitelem církevním.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Jugoslávie. V Jugoslávii byl založen v květnu Svaz jihoslovanských katolických esperantistů, jehož protektorát přijal lublaňský biskup Dr. Gregorij Rožman. Předsedou byl zvolen Petr Golobič, řídící učitel v Jesenici.

Návrat arcibiskupa-koadjutora zářebského Msgra Stepinace z jeruzalémské pouti stal se významnou manifestací v době bojů o konkordát. Několik tisíc věřících šlo v průvodě, ve kterém byl nesen kříž dovozený poutníky ze Svaté Země. Při uvítání poutní výpravy zdůraznili všichni řečníci věrnost Chorvatů katolické Církvi. Byl přítomen i zástupce chorvatské selské strany Mačkovy, čímž pozbyvají věrohodnosti novinářské zprávy o projevech Dr. Mačka proti konkordátu. Maček, mlující vždy radikální gesta, nemůže být pokládán za mluvčího katolických Chorvatů v kulturních a nábožensko-politických otázkách.

Za předsednictví maršála Franchet d'Esperey a kardinála Baudrillarta ustavilo se v Paříži komité, které v předměstí Bělehradu hodlá postavit kostel na paměť 45 tisíc francouzských vojáků padlých za světové války na Balkáně. Kostel bude současně katolickým farním kostelem a bude k němu připojena dívčí a chlapecká škola, vedená řeholnicemi a školskými bratry.

Polsko. Také v Polsku se organizují katoličtí posluchači rozhlasu. Nedávno vytvořili v Krakově organizaci za účelem zlepšení úrovně polského rozhlasu. Po celém Polsku budou zakládány kroužky posluchačů.

Světový kongres proti alkoholismu, v pořadí již XXI., bude se konat ve dnech 12.—17. září ve Varšavě. Při kongresu sejdou se k I. sjezdu katoličtí pracovníci v boji proti alkoholu, kteří při kongresu budou mít zvláštní sekci, jejíž protektorát převzal kardinál primas Dr. Hlond a kardinál arcibiskup Dr. Kakowski. Apoštolskou Stolicí bude zastupovat nuncius Dr. Cortesi. **Msgr. Hlinka** byl vyznamenán polským řádem »Polonia Restituta«.

Rusko. Poměry v Rusku líčí americký novinář Patterson takto: Sovětské Rusko je zachváčeno a přímo ochromeno obavou, že podzemní revoluce jednoho dne veřejně propukne. Strach, strach strach . . . , teror a hrůza. Ty jedí s Rusy, spí s nimi; je to denní chléb. Rusko zachvátila davová hysterie a každý vyšší úředník strachuje se o život. Patterson tvrdí, že nemohl se zbavit dojmu, že Rusko je meichudší zemí a jeho obyvatelé nejšpatnější oblečení lidé v Evropě. Svoboda tisku, řeč a shromáždění, zaručené novou ústavou, jsou podle Pattersona lži. Rusové jsou vlastně nejubožejší a nejvíce utištěný národ světa. Vězení jsou plna těch, kdož projevili nesouhlas s útlakem, prováděným dnešními držiteli moci, kteří vybudovali svoji vládu na teroru. Tisk udržuje ruský národ v úplné nevědomosti o všem, co se děje doma i za hranicemi.

Čistka, kterou Stalin v Rusku stále provádí, postihla i svazy bezbožníků. V posledních týdnech bylo pro »zradu na komunismu« vyloučeno ze Svazu bezbožníků 17.860 členů, mezi nimi 3200 žen. Byli zatčeni i četní funkcionáři; mezi nimi je i jistý

Kolb, vedoucí německého oddělení, dále příbuzný bývalého šéfa GPU Jagody — Wolkera a 6 dalších funkcionářů. Všichni vedoucí bezbožnického svazu budou vyměněni »spolehlivějšími« osobami.

Sovětská vědecká akademie byla pověřena vypracovatí nový kalendář, který má nahradití dosavadní křesťanský letopočet. Roky nebudou počítány od narození Kristova, ale od říjnové revoluce sovětské v r. 1917. Léta od Kristova narození do r. 1917 budou označena jako »perioda kapitalismu«. Z kalendáře musí zmizet všechna jména světců. Místo soboty bude den Leninův a na místě neděle den Stalinův; ostatní dny v týdnu dostanou jména po »předbojovnících« světové revoluce. Měsíce budou mít všechny 30 dnů a budou pojmenovány podle událostí velkých revolucí. Kalendář má ještě letos vstoupit v platnost. Nový rok nezačne však 1. lednem, ale 7. listopadem, na paměť toho, že v tento den v r. 1917 vypukla na Rusi bolševická revoluce.

Ruští bezbožníci se již připravují na světový kongres v Belgii. Na organizaci kongresu dali k dispozici částku 100 tisíc rublů v příslušných 30 delegátů. Bude natočen též propagační film pro mládež pod názvem: »Mládeži, buď bezbožnou!« Mimo toho zamýšlejí svolatí mezinárodní konferenci bezbožnické mládeže do Moskvy. Hnutí bezbožnické dostane nové vedení s vojenskou správou. K účelům kongresovým bude vydána i zvláštní serie poštovních známek. I jinak se bezbožníci připravují. V Moskvě konal se nedávno »misionářský« kurs bezbožníků, na němž školi- lo se 1000 osob. V každém místě bude umístěn nyní jeden kur- sista, který povede celou činnost místních bezbožníků.

Opětně zavřené kostely. Z nařízení Jeschova, šéfa GPU bylo nedávno policejné zavřeno 19 nových kostelů, postavených z milodarů za souhlasu úřadů. Policie tvrdí, že místní sověty povolení stavby překročily svoji pravomoc, přehlédnouce nařízení centrálních úřadů, které pro nedostatek stavebních hmot nedovolují stavbu »luxusních« budov. Kostely budou zase sbourány. **Bombardovací letadlo**, kroužící při cvičení nad Bologojem, »ztra- tilo«, když letělo nad tamním kostelem, dvě bomby. Jedna z nich vybuchla a demolovala kostel, při čemž bylo zraněno 15 osob. Duchovní Mamajev zemřel za 4 dny následkem poranění. Letci byli osvobozeni.

Konistoř pravoslavné církve byla z příkazu GPU zapečetěna a duchovní zatčeni. Jako důvod se uvádí, že členové konistoře ukrývali uprchlé a odsouzené kněze a opatrovali jim peníze a falešné osobní doklady.

Metropolitá Cyril v Kazani byl opět odsouzen do vězení na 2 léta pro »zatajování svých příjmů«. Odsouzením tímto má být znemožněna jeho volba za patriarcha ruské církve.

Bezbožníci na Ukrajině domáhají se v Moskvě zákazu zpovědi, ježto kněžím, kteří všichni jsou dle bezbožníků nepřáteli sovětské diktatury, mohou být při zpovědi prozrazena vojenská tajemství a poškozeny tak zájmy státu. Dožadují se dále, aby zákaz byl neprodleně vydán a trestání nejen zpovědníci, ale i zpověďjící se; náboženská obec, kde se zpověď koná, nechť je rozpuštěna.

V západní Sibíři, v Tobolsku, byl zastřelen pravoslavný biskup Arsenij pro domnělé spojení s maršálem Tuhačevským. Církevní obec tamní byla rozpuštěna a zatčeno dalších 30 duchovních.

Trochu statistiky z Ruska. Dne 1. července t. r. bylo v Rusku úředně zaregistrováno 30 tisíc náboženských obcí. Tyto obce podle nové ústavy mají právo pronajmouti si k náboženským účelům kostely, kaple, synagogy a mešity svých času státem zabavené. Znalci poměří tvrdí, že existuje však ještě dalších cca 20 tisíc náboženských obcí různých vyznání, státem neuznávaných. Aby náboženská obec mohla se ustavit, je potřeba nejméně 20ti příslušníků; možno tudíž počet věřících při uvedených 30 tisících obcí odhadnouti na 600 tisíc osob, ač zaslavěnci tvrdí, že je na milion sovětských občanů platících řádně náboženskou daň. Těch, kdož chodí pravidelně na Bohoslužby, jsou prý 4 miliony. Počet duchovních možno přesně udati jen v Moskvě, kde v r. 1926 byli ještě 943 duchovní, kdežto nyní vykazuje statistika toliko 98 kněží všech vyznání.

»Všichni kněží jsou agenti světového kapitalismu!« Oni a Trockisté jsou to, kteří zradili revoluci a usilují o zřízení kapitalistického režimu. Náboženské živly v Sovětech, pokud jsou to šleďáci neb dělníci, nemusí se obávatí pronásledování. Kněze a jejich pomocníky však zničme; jsou pro nás vždy jen nepřáteli, i když jsou sovětskými občany. — Tak mluvil šéf Petrohradské GPU Lakovský.

Evangelická tisková služba v Rize přináší některé zajímavé zprávy o projevech náboženského života v Rusku. Ve vesnici Šverdlovo, která v bezbožnických kruzích byla do nedávna pokládána za vzor, působí nyní popové, kteří nedávno pokřtili několik 14letých chlapců. Nejsou vzácný nymí případy, že za jízdy na parníku povstane pojednou pravoslavný kněz a začne nahlas čísti evangelium. Když mu někteří v tom zbraňují, odvolá se týž na Stalinovu ústavu, zaručující náboženskou svobodu a nikdo potom se již neodvažuje předčítání rušiti.

Mezi státy sovětského Ruska patří i židovský stáček Biro-Bidžan na dalekém východě. Američtí židé zaslali v poslední době tamním souvěrcům větší počet náboženských knih na pod-

poru náboženského života. Tyto zásluky byly sovětskými úřady vesměs zabaveny a vydán urychleně zákon, zakazující dovoz náboženských knih a literatury na toto území.

V uplynulém roce rozeslali bezbožníci na 1.200.000 propagačních pohlednic soukromým osobám a organizacím. Bylo dále rozesláno přes 3.800.000 bezbožeckých novin, brožur a knih do 43 zemí, z toho většinou do Španělska. Také Francie, Belgie, Nizozemí, Československo a obě Ameriky byly bohatě zásobeny. Jen za poštovné zaplatil Svaz bezbožníků na 600 tisíc rublů. Nyní podle vládního rozhodnutí, neplatí bezbožníci více poštovného; obnosu takto získaného bude užito na propagační bezbožectví. Počátkem letošního roku stoupla poptávka po propagačním materiálu bezbožeckém v důsledku španělských událostí. V době od 1. ledna do 1. července bylo již rozebráno na 4 miliony exemplářů časopisů, brožur a knih, z toho pak asi 1 milion bezbožecké literatury pro děti.

Z moskevských listů se dovídáme, že zahraniční posluchači sovětského rozhlasu požádali prý rozhlasovou správu, aby počet hodin věnovaných bezbožnické propagandě byl rozšířen. Správa sovětského rozhlasu vyhověla této žádosti a z důvojnásobil a bezbožnický program, vysílající jej v řečtině, německé, anglické, holandské, španělské, polské a české. Kromě toho vysílá se bezbožnický program na krátkovlnné stanici do zámoří. Pomýšlí se též na stavbu nové obrovské vysílačky, která začne fungovat v příštím roce. Náklady stavební jsou rozpočteny na 18 milionů rublů. Každodenní odpolední vysílání této stanice je vyhrazeno Svazu bezbožníků.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Na oxfordské konferenci evangelických církví napadl jistý Fliedner, zástupce španělských evangeliků urážlivým způsobem katolickou církev ve Španělsku tvrdě, že těší se ve Španělsku naprosté svobodě, a že zprávy o jejím pronásledování jsou lživé. Incident tento nemile se dočkali účastníci konference a v »Times« protestoval Mr. Mozley právě, že překvapila její okolností, když na shromáždění křesťanů, přisvojujícím si název »oekumenické« nebylo protestováno proti obvinění křesťanské církve tak neslychaným způsobem, té církve, která ve Španělsku dosud daleko více trpěla a trpí než evangelická a její konference projevila proto svoje sympatie.

Duchovní správa katolíků v anglické armádě je nedostatečná. Pro celou armádu včetně kolonií je ustanoveno toliko 16 vojenských kněží. Proto domáhají se angličtí katolíci nápravy.

V misijním semináři Mill Hill v Londýně bylo 18. července vysvěceno 70 kněží. Budou působiti v Ugandě, Kenya, Madrasu, Borneu a Kamerunu.

»Universe« přinesla výzvu, aby angličtí katolíci podepisovali petici žádající blahobřečení Sv. Otce Pia X. Výzva tato byla tlumočena i v irském rozhlase.

Opatství Downside, kde odpočívá bl. Oliver Plunkett, poslední arcibiskup irský před reformací, navštívilo nedávno 7000 poutníků, které vedl kardinál primas irský a arcibiskup westminster-ský.

Belgie. Porada belgického episkopátu, která se konala v polovici července, vypracovala plán apoštolské pomoci katolického tisku, filmu a rozhlasu. Usnesení o tom bylo předloženo Sv. Otcovi k dobrozdání a schválení.

Katolický tisk dotazoval se vlády, zda povolí konati v Bruselu světový kongres bezbožníků, jak bylo v Moskvě stanoveno, nedostalo se mu však dosud odpovědi. Katolický tisk i katolické organizace připravují energickou protiakci a vyzývají vedení katolické strany belgické, aby domáhala se na vládě zákazu kongresu. Zdá se však, že odpor belgických katolíků proti kongresu měl výsledek, ježto komunistické listy oznamují, že kongres bude přeložen do Londýna.

Belgické listy mají zprávu, že Hitler při audienci na jaře t. r. prohlásil kardinálu Faulhaberovi: Mým cílem je národní, na Římu nezávislá církev, jehož také dosáhnou.

Francie. Arcibiskupem v Lyonu byl Sv. Otcem jmenován Msgr Gerlier, biskup tarbsko-ludský. Před válkou byl členem advokátní komory pařížské a činně pracoval ve hnutí katolické mládeže. V r. 1913 vstoupil do semináře a když vypukla válka, odešel na bojiště, kde vysloužil si válečný kříž za udatnost. Byv potom zajat, byl do konce války internován ve Freiburgu. Teprve po válce mohl dokončiti bohoslovenské studium a byl v r. 1921 vysvěcen na kněze. R. 1929 byl jmenován výpomocným biskupem v Lurdech a když lurdský biskup, Msgr Schöpfer, osvědčený přítel našeho národa zemřel, stal se Msgr Gerlier jeho nástupcem. Nyní stává se po vůli Sv. Otce arcibiskupem lyonským a tím primasem galským.

Pavel Claudel, známý katolický básník francouzský, onemocněl tak těžce, že lékaři pochybují o uzdravení. Claudel, meškající před válkou v Praze jako francouzský konsul, nadchl se krásou Prahy a dojmy svoje vyjádřil sbírkou básní, opěvující národní naše světce. K jeho pražským přátelům patřila mimo jiné i mládko Zdeněk Braunerová.

V r. 1638 byla Francie králem Ludvíkem XIII. zasvěcena Panně Marii. Tristaleté výročí tohoto zasvěcení bude příštího roku ve Francii dle usnesení episkopátu vzpomenu milostivým létem, pro něž sv. Otec udělil zvláštní duchovní výsadu.

V proslulém poutním místě St. Anne d'Aurey za přítomnosti 100 tisíc mužů, ponejvíce účastníků světové války, byl posvěcen památník padlých 240 tisíc Bretoňců ve světové válce.

Holandsko. Při mezinárodním kongresu skautů ve Vogelenzang konaly se i Bohoslužby, které pro katolíky měl apoštolský nunciuss Msgr. Giobbe. Byl přítomen i holandský ministr spravedlnosti, francouzský a polský vyslanec a 10 tisíc skautů. Odpoledne 1. srpna navštívily 3 tisíce katol. skautů haarlemského biskupa Msgr. Huiberse, který je srdečně uvítal. Protestanté biskupa Msgr. Bohoslužby a to ve starém kostele v Haarlemu a ve skautském táboře, jímž byl přítomen ministr Slotemaker.

Itálie. Do stavebního plánu, usilujícího v šesti letech vybudovati nové hlavní město císařství habešského Addis Abebu, byla pojata i stavba veliké katolické katedrály. V dosavadním městě je sice dosti kostelů a v soukromých domech i kaplí, tyto však, jakož i dosavadní katedrála již nepostačují.

Maďarsko. Kardinál-primas Msgr. Serédi a předseda stá-
lého výboru eucharistického kongresu namurský biskup Msgr. Huylen zaslali již pozvání všem katolickým arcibiskupům a biskupům k účasti na budapeštském kongresu v r. 1938. Pozvání vytištěné v latině bylo posláno 64 kardinálům, 10 patriarchům, 210 arcibiskupům, 852 diecézním biskupům, 263 apoštolským vikářům, 104 apoštolským prefektům a 39 samostatným prelaturám a opatstvím. Pro ubytování účastníků má komité již dnes k dispozici 8000 lůžek v hotelích a 32 tisíc v soukromých domech. Počítá se, že bude nutno připravití stravování pro 300 tisíc osob.

Ve dnech eucharistického kongresu v Budapešti má býti provedena před korunovačním kostelem náboženská hra »Maďarští světcí«. Hru sepsal dramatik Jiří Ujházy, od něhož si ministr kultury Homan vyžádal již potřebné vysvětlivky.

Německo. O budoucnost katolicismu v Německu netřeba mít obavy. Vyjádřila se tak význačná osobnost vůči zástupci polské zpravodajské kanceláře katolické. Náboženský život je velmi intenzivní; napomáhá tomu zejména soustavně prováděná katechizace dospělých za pomoci laiků z řad inteligence. K přípravě na první svatě přijímání děti přibírájí jsou i rodiče těchto, což se též osvědčilo pro vzrůst náboženského života. Pronásledování církví jen vnitřně zesílilo. Výstupy z církve nepřestoupily 1—2% celkového počtu příslušníků.

Norimberskému sjezdu národně-sociální strany budou prý předloženy tyto tři návrhy: Aby kněžím bylo zakázáno vyučovat na středních školách, aby církevní jmění bylo rozděleno mezi všechna vyznání podle počtu příslušníků a konečně aby katolické a evangelické kostely byl přiděleny i ostatním v Německu uznávaným náboženským vyznáním, takže by dostali kostely na př. i Ludendorffovi novopohané. Na sjezdu mají býti též formulovány otázky pro připravovaný národní plebiscit. Národ má odpověděti na otázky: Chcete náboženský mír nebo církevní boj? Chcete jednu jednotnou nebo roztržštěnou církev? Chcete vlastní německou nebo zahraniční církev? — »Daily Express« oproti tomu tvrdí, že Hitler pomýšlí na založení národní církve, která by sloužila všechna vyznání kromě Židů. Tato nová církev bude prý prohlášena na sjezdu strany v Norimberce v září t. r.

O procesu generálního superintendenta Dr. Dibeliuse píše anglický »Times«, že ministr Kerrl byl veřejným míněním donucen k tomu, aby soudně bylo zjištěno, zda výroky pastorem Dibeliusem označené — totiž, že učení o Božství Ježíše Krista je směšné — ve své řeči užil či nikoliv. »Daily Telegraph« poznamenává, že výpověď ministra Kerrla před soudem byla ubohá, takže se mluví o jeho odstoupení. Je to již třetí, na jeho popud inscenovaný církevní-politický proces, kdy obžalování byli osvobozeni.

Osvobozující rozsudky v Německu se množí. V Schöffenu u Berlína zodpovídal se před soudní komorou farář A. Coppenrath, obžalovaný pro zneužití kazatelny. Provinil se tím, že ve farním věstníku své osady zmínil se i o »věcech politického rázu«, které do církevního věstníku prý nepatří. Státní zástupce navrhol za tento »přečin« 6 měsíců vězení, soud však faráře osvobodil s odůvodněním, že zpráva ve věstníku uveřejněná vyličovala vše pravdivě a nestranně. Farář Coppenrath je onen duchovní, který po zavraždní vůdce Katolické akce berlinské, ministerského ředitele Dr. Ericha Klausenera dne 30. června 1934 neohezené a veřejně vystoupil proti tvrzení, šířenému národními socialisty, že totiž Dr. Klausener spáchal sebevraždu.

»Květy« z novopohanských luhů. »Pohrdáme křesťanskou smrtí a odpuštěním hříchů. Němec věřící v Boha není hříšníkem a proto nepotřebuje ani odpuštění hříchů, ani církevní útěchu při smrti.«

Generál Ludendorff stěžuje si v orgánu novopohanů »U posvátného pramene německé síly« takto: »99% důstojníků staré armády nestará se, jsou zamoreni křesťanským smýšlením, zásad-

ně o nic, co hlásám a schází mu většinou zcela porozumění pro ideu vůdcovství.

Rouhačství. Ve Waune (Vestfálsko) složil učitel Deppe, jak sděluje »Lutherische Kirchenzeitung« německé »vyznání viry«, které poručil žactvu učiti zpaměti. Zní takto: »Věřím v Německo, druhého milovaného Syna Božího, pána sebe sama, který se vtělil pod nordickým nebem, narodil se mezi Alpami a mořem, trpěl mezi papeženci, znevážen, poražen a ponížen, zaveden od ďáblů všeho druhu až do propasti. Po desíletích bídy a ponížení opět povstal z politické a národní smrti. Vstoupil opět mezi rovnoprávné národy, kam připravovali mu cestu Eckhart, Bach, Goethe. Sedl opět se svým velkým bratrem z Nazaretu po pravici Všemohoucího, odkudž přijde souditi za živa pohřbené a mrtvé.«

V Trevíru oznámil vládní prezident kněžím pověřeným náboženskou výukou, že od 1. září t. r. nebude se na školách v Trevíru náboženství vyučovat.

Berlínský biskup Msgr. Dr. Konrád hr. v. Preysing slavil 25. července stříbrné kněžské jubileum. Slavnostní kázání při slavnosti měl jeho bratr Albert hr. v. Preysing, městský farář v Landeshut.

Přes útlak všeho katolického je v Německu stále ještě asi 800 katolických půřícoven diapositivů a filmových pásků.

Rakousko. **Náhrobky vídeňských hřbitovů** mohou býti zdobeny hákovitým křížem. Rozhodl tak nedávno rakouský nejvyšší soudní dvůr, oproti zákazu starosty Vídně Dr. Schmitze. Vídeňská dobrosrdečnost nebo usměrněná provokace?

Na paměť skladatelů vánoční písně »Tichá noc« byla v Oberndorfu u Salcburgu zřízena kaple, která dne 15. srpna byla posvěcena. Felix Gruber, vnuk skladatelů a sborníř salcburského zpěváckého svazu zazpíval za doprovodu kytary, na které hrával jeho děd onu krásnou píseň, jejíž slova vyšla z pera faráře Mohra.

Španělsko. **Adresa Basků Sv. Stolici v pravém světle.** Lidová fronta před několika týdny zaplavovala svět zprávami o protestu, který vikář z Euzkadí a někteří baskičtí kněží poslali Sv. Otci pro bombardování Duranga a Guernice »povstaleckými létaďly«. Teprve dnes se dovídáme, že tento »protest« byl vynucen. To, co »protest« předcházelo osvětluje s dostatek španělské poměry. Dvakrát protestovali Baskové u Svaté Stolice; nejprve ministr vnitra bývalé baskické vlády a když nedošla odpověď, vyzval 10. května prezident Aguirre sám »nejdůstojnějšího vikáře v Euzkadí«, aby protestoval ve Vatikáně jménem baskického kleru. Protest obsahoval tolik vyhrůžek, že již na prvý pohled budil podezření, že byl vynucen. To potvrzuje nyní výpověď generálního vikáře v Bilbao Dona Ramona de Galbarriatu, který protest jím podepsany označuje za vynucený a svůj podpis na něm odvolává. »Především musím slavnostně protestovat proti neoprávněnému nátlaku, kterým mně a moje kněžské spolubratry zahrnuje provisorní vláda Baskická; ona to byla, která nás proti naší vůli donutila podepsati onen nešťastný protest o událostech v Durango a Guernici«. Generální vikář odpovídá potom na otázku, proč on i ostatní kněží neodmítli požadavek vlády. Učinili tak jen pro zamezení většího zla pro církev a kněžstvo, neboť prezident Aguirre jim naznačil, že nebude mu jinak možno udržeti potom v šachu pouliční lízu, rozvášněnou touhou po pomstě. »Proto jsem se rozhodl«, praví generální vikář, »jediní tak, jak nutily okolnosti, dobře věda, že u nevědomých nebo špatně informovaných budu proto odsuzován. Přesvědčil jsem se, že jednal jsem za vyličených okolností nejen správně, ale i rozumně, ježto byla to jediná možnost zameziti další krveprolévání.«

»Kostelní budovy«, pokračuje generální vikář, »dříve skorem přehnaně opatrované, byly přeměněny ve vojenské budovy. Fara Santa Maria stala se proviantním skladistěm. V kapli sv. Josefa (středisko Jesuitů), byla hlavní kasárna baskické milice. Jedině část kláštera sv. Susany měly pro sebe vyhrazeny Augustiniány, které jen slabá stěna dělila od kasáren Euzkadské posádky.

Připomínám ještě, že v Guernici nebyl zničen nebo poškozen ani farní kostel, ani historická budova Casa de Juntas, ani klášter sv. Kláry. Také musím dodat, že v městě tolik proslaveném tradicí a výsadami již před mnoha roky byla zřízena muniční továrna a Guernica sama stala se v poslední době střediskem válečných formací.

Jak se to dělá. Komedii s prohlášením »náboženské volnosti« v rudém Španělsku líčí uprchlí ve francouzském tisku následovně: Jednoho dne bylo možno spatřiti v Barceloně vycházení z kostela ženy s modlitebními knížkami v rukou, za nimiž šel kněz oděný v kostelní roucha(l). Pobouření revolucionářů žádali poblíže stojící milicionáře o vysvětlení. S úsměskem ukázal na protější stranu ulice, kde kinooperatér natáčel aktuální snímek, jak obyvatelstvo Barcelony opouští kostel po skončení Bohoslužeb. Kněz i věřící byli herci, kteří sehráli tuto scénu pro filmové zpravodajství. Můžeme nyní očekávati, že jednoho dne uvidíme tento snímek i u nás jako »doklad« náboženské volnosti v rudém Španělsku.

Když Francova vojska dobyla Brunete, nalezl anglický Jesuita P. Burns ve zničeném farním kostele křucifix, celý rozbitý. Kříž tento, doklad bolševické nenávisi, odvezl P. Burns do Anglie, kde v Essex umístil jej ve farním kostele a uspořádal smírnou pobožnost za neobyčejné účasti obyvatelstva.

Zlatá koruna Matky Boží Sevillské, kterou město darovalo národní armádě, byla generálem de Llano vrácena. Nyní byla ve městě uspořádána sbírka zlata a šperků, která vynesla přes 10 tisíc franků a tyto předány generálovi.

Svátek sv. Jakuba, apoštola (25. 7.) byl na území národního Španělska slaven jako národní svátek. Stalo se tak na základě dekretu Francovy vlády, kterým byl sv. Jakub prohlášen patronem Španělska, a 25. červenec dnem národního svátku. Eritský konsul v Barceloně zachránil od ledna t. r. život 255 řeholnicím.

»Catholic Herald« uveřejňuje ověřenou zprávu s fotografiemi, že policie národní vlády španělské zatkla 2 muže, kteří zamoreni nestovicemi byli rudými vysláni, aby epidemii nestovic zanesli na území národního Španělska. Plán byl vymyšlen v březnu t. r. na shromáždění levicových živlů ve Francii; španělské národní zpravodajství doslechlo se však o tomto tajném sjezdu v Paříži, takže se podařilo prvé emisary hned zajmouti.

Největší loupež. »Unidad«, vycházející v San Sebastianu, píše o ní následovně: »Jednoho rána objevilo se na Calle de Alcalá v Madridě 80 nákladních aut, která zastavila před monumentální budovou Španělské státní banky. S aut seskákalo asi 100 milicionářů. Všichni se odebrali do bankovních sklepů. Kategoricky dán rozkaz k otevření těžkých dveří trezorů, skrývajících národní poklad. Donuceni revolvery a puškami musili úředníci banky vyhověti rozkazu milicionářů, načež bez jakýchkoliv dalších formalit putovalo zlato z trezorů na auta. Když bylo vše naloženo, odjela auta většinou směrem na Cartagena, jiná byla dirigována přímo na letiště a ostatní do Valencie.

O tom, že státní poklad bude odvezen, nebylo ředitelství banky vůbec uvědoměno. Potom došlo i na soukromé trezory ostatních bank, na schránky, sloužící k uschování šperků a klenotů, načež byly vyloupeny i soukromé byty v budově banky se nacházející. Znalci tvrdí, že v národní bance bylo tímto způsobem uloupeno na 2½ miliardy peset, v ostatních bankách pak přibližně stejná suma, takže bylo celkem ulopeno zlata za 5 miliard peset, což se rovná obnosu 200 milionů liber šterl. Je to hodnota, odpovídající kovovému krytí papírových peněz Anglie a Japonska dohromady. Takto nejlépe můžeme si učiniti představu o krádeži, jaká nebyla dosud spáchána.

Úžasné poměry, zavládnuvši v Madridě, zavinila, jak nyní sděluje anglický tisk, přímo ďábelská propaganda. Obyvatelstvo Madridu bylo soustavně klamáno zprávami o rudých vítězstvích. Byly též šířeny falešné fotografie, dokazující tato »vítězství« a fotografie zvrstev (zase ovšem falešné), kterých prý se dopustila Francova vojska. Tato šlivavá propaganda byla hlavní příčinou, proč došlo k tolika krvavým výtržnostem rudých milicionářů oproti civilistům v Madridu. Listy, z nichž tuto zprávu čerpáme, dodávají, že potvrva velmi dlouho, než třídní nenávisť, takto vybičovaná, pomine.

Švýcarsko. **Zastupitelství národní vlády** španělské v Bernu nechalo 19. července sloužiti slavné rekviem za padlé bojovníky španělské války.

Švédsko. **Švédští sportovci neklesli.** S tímto heslem započal sportovní spolek v malé vesničce Skivarp v jižním Švédsku boj proti klení v řadách sportovců. Zpráva o tom pronikla i do novin a předseda spolku dostal z celého Švédska spousty souhlasných dopisů. Ke skivarpkým se přidali i jiní sportovci, takže tato »Liga proti klení« potěšitelně roste a vzbuzuje nádeji, že se jí podaří pozvednouti sportovní úroveň ve Švédsku.

ZE ZÁMOŘÍ.

Palestina. **Františkánská kustodie** ve Svaté Zemi pověřila italského inženýra Marangoniho, aby podrobně vyšetřil basiliku Božího Hrobu, která jest skoro na spadnutí. Inženýrovo obšírné dobrozdání vyšlo knižně; Marangoni dotvrzuje, že udržování budovy nebyla věnována ona péče, které se významným budovám jinde dostává. Co se má podniknouti, o tom se názory rozcházejí. Někteří navrhuji, aby se podniklo všechno na záchranu památné budovy, postavené křížáky, zatím co druzí uvažují o tom, zda by nebylo lépe, polorozpadlou budovu sbořiti a vystavěti na jejím místě nový chrám. K tomuto náhledu kloní se i správa kustodie.

Čína. **K čínsko-japonskému konfliktu.** V belgické »Libre Belgique« píše o tom misionář abbé A. Boland, vrátivši se nedávno z východu, toto: »V Číně byl v poslední době klid a pořádek. Rozkazy z Nankingu byly plněny. Japonci jsou všude nenáviděni; boj Číny proti obchodu opiem Japonsko sabotovalo; na japonském území, t. z. koncesi v Tientsínu, měli Japonci největší továrnu světa na výrobu opia.

Abbé Boland mluvil též s jedním z čínských biskupů, který mu pravil: »Neměli jsme nikdy pořádnou armádu ke své obraně. Tak se stalo, že Japonsko nám vzalo nejbohatší mandžurské

provincie, aniž Evropa pro nás hnula prstem. Potom přišly další požadavky. Již dávno bylo úmyslem Japonska zříditi na severu Číny stát pod jeho ochranou. Proto žádalo ústup naší armády za Žlutou řeku, proto zakazovalo zřízení národních výborů čínských v Chagharu a Hopehu, proto stavělo na našem území kasárny a letiště. Jeho vojíci pohybovali se libovolně na našem území a jezdili po našich drahách ve II. třídě. Pohár trpělivosti konečně přetekl. Máme zde v Nankingu stoupence levice, dožadující se spolupráce s rudou armádou ruskou, ba dokonce i spolenectví s Ruskem. Donutí nás k tomu, o tom není pochyby. Avšak potom nezůstane jen při vojenském svazku, potom nastane vpád ruských matuk a ruské morálky do Číny. Teprve potom snad Evropa procitne a katolíci celého světa budou naříkat nad zkázou misijního díla.

Odloužené jubileum. Msgr. Calza, apošt. vikář v Čengchou nechtěl slaviti jubileum svého 25tiletého biskupství, které připadalo na duben letošního roku, poněvadž v kraji panoval hlad. Když počátkem června začalo pršet a tím nastaly i příznivější doby pro výživu obyvatelstva, dovolil, aby toto jubileum bylo oslaveno. Sjelo se mnoho misionářů a i státní úřady byly zastupeny. — Msgr. Calza počal řídití prefekturu r. 1906; tehdy tam bylo 800 křesťanů, dnes jich je tam na téměř území 28.000. (Podle »Fides«.) — Není divu, že Msgr. Calza dočkal se takového úspěchu. Vždyt z odloužení jubilea vidíme, jak obětavým a se svými ovečkami cítícím pastýřem musí býti.

Nový studijní dům jesuitů v Pekingu. Jesuité otevřeli v roce 1936 v Anking školu čínštiny pro mladé misionáře. Tato škola, nazvaná podle kanadského mučedníka školou Chabanelovou, bude přenesena do Pekingu. Asi padesát studujících, z nichž 10 jsou kněží, budou navštěvovati školu, jež počne své přednášky v září. Dvanáct provincií řádu jesuitského ze severní Číny sem pošle své příslušníky. — Jesuitští misionáři jižní Číny seznamují se s čínštinou ve škole Loyola Hall v Cantonu Hong-Kongu. — Fides. — Zatím, co tuto a jiné zprávy přinášíme, slyšíme o hrůzách války japonsko-čínské. Jako jindy cítíme, jak by mohly misii prospěti naše peněžní příspěvky, zde cítíme, že jen modlitbou můžeme odvrátiti škody, hrozící dílu katolických misii ve válečném území. Proto: modleme se!

Afrika. Jihoafričtí katolíci připravují na příští rok národní eucharistický kongres na paměť 100letého výročí katolické misie v jižní Africe. Proti konání kongresu vyslovili se nyní protestanté, sdružení v jihoafrickém svazu a spolková rada holandské reformované církve. Obě sdružení vydala též leták, bouřící proti uspořádání kongresu, jehož vydání však anglikánský biskup v Kapském Městě, Dr. Pheleps, odsoudil.

Amerika. Po mužném projevu kardinála Mundeleina nepřekvapil nikterak zákaz orgánu katolických Němců v Americe »Kath. Wochenblatt« pro celé území Třetí říše. Katolíci Němci v Americe uspořádali také o svátku sv. Bonifáce, apoštola Němců (5. června) protestní shromáždění, které skončilo prohlášením: »Slavnostně slibujeme, my děti sv. Bonifáce, věrnost hlavě arcidiecése chicagské, J. Em. kardinálu Mundeleinovi, velikému dobrodinci německého národa, který odsoudil novopohanství, jeho propagační a bojovné metody, promluvil otevřeně i za nás, americké katolíky německé národnosti.« Také Němci, usedlí v Brasílii, protestují proti pronásledování církve v Třetí říši. Žije jich v jižní Brasílii na 70 tisíc, a zaslali Hitlerovi zvláštní petici, kterou podepsali i evangelíci.

Paulisté, kteří měli ve Spojených státech vlastní vysílací stanici, musili tuto pro svízelné finanční poměry prodati. Je toho litovati tím více, ježto jejich vysíláčka byla jedinou katolickou rozhlasovou stanicí.

Australie. Na paměť 150letého výročí »zrození Australie« bude uspořádán příštího února v Maitlandu národní eucharistický kongres. Na místě, kde roku 1770 přistál kapitán Cook, bude postaven kostel a otevřena rozšířená kolej sydneyjské univerzity sv. Jana. Slavná mše sv. na paměť první katolické Bohoslužby v Melbourne bude sloužena v květnu r. 1939. Při katedrále sv. Patrika bude též zbudována nákladem 150 tisíc liber šterl. třídliná věž.

Z MISIJNÍCH KRAJŮ.

Veliké pobouření vzbudil případ, odehravší se ve státní nemocnici v Cochínu v Indii. Ošetřující lékař zakázal vstup do nemocnice knězi, který chtěl zaopatřiti těžce nemocného. Katolíci uspořádali protestní shromáždění a vyslali deputaci k šéfovi vládní služby zdravotní, který dal příkaz, že katolickým

kněžím se dovoluje vstup do nemocnice i mimo hodiny povolených návštěv a současně příkazuje, aby duchovní péči o nemocné nekladly se překážky. — Vzpomínáme při této příležitosti stížnosti, uveřejněné v časopisech, na jednání personálu sanatoria, v němž umíral spisovatel Šalda a k jehož lůžku přes všechny překážky dostal se katolický kněz jen díky své neústupnosti a vytrvalosti.

»Beznadějná misie«. (Dvacetpět let misie v zálivu Hudson, Kanada.) První práce misijní byly zde podniknuty r. 1860; bylo pokřtěno několik umírajících, víc nikdo. Teprve rokem 1900 nastává jakýsi obrat, když tam přišel mladý misionář — Francouz P. Turquetie. Viditelné úspěchy daly však na sebe čekat ještě celých 17 let. R. 1912 byla totiž založena první misijní stanice mezi Eskymáky; prvních pět let pracovali misionáři bez úspěchu, přes hrdinské snášení mnohých útrap. R. 1916 pomyslel nadřizený biskup odvolati misionáře zpět, »neboť Eskymáci nedají se v tomto čase obrátiti.« Konečně r. 1917 bylo pokřtěno prvních 12 Eskymáků, výsledek obětí dlouhých sedmáct let! A dnes jest jich pokřtěno 593. R. 1925 stala se misie samostatnou a P. Turquetie byl jmenován apošt. prefektem území, velikého víc jak 4.000.000 km², se 6.000 obyvateli. (Toto území jest 30krát větší než ČSR!). V celé této ohromné oblasti žije jen 6.000 Eskymáků.

R. 1932 byl Msgr. Turquetie jmenován apošt. vikářem; tak korunovala Svata Stolica dílo neohroženého misionáře, který dovedl pro svou práci využití i vynálezu bělochů — gramofonové desky, přednášející roztroušeným věřícím kázání a zbožné zpěvy; vysílací stanice v Chesterfield zpravuje misionáře, zapadlé ve věčném sněhu, o přáních jejich biskupa. Zasořování misijních stanic se děje pomocí vlastních lodí. První o 8 tunách jmenovala se Sv. Terezie, druhá nesla jméno Pius XI. Letos 11. července posvětil Msgr. Turquetie novou velkou loď o 200 tunách, poháněnou Dieselovým motorem o 200 koň. silách; jmenuje se Marie Františka Teresie. Touto loď bude možno v krátkém ročním období, kdy vůbec lze v těchto severních krajích se plavit, navštívit všechny misijní stanice na jediné cestě, zatím co dřívější loď Pius XI. musela vykonati 4 cesty. Při příležitosti jubilea misie (1912—1937) bude se odbyvati první synoda, při které bude posvěcen Msgr. Clabour na biskupa — pomocníka zatím již sestárlého Msgr. Turquetila, jehož těch 37 let práce a obětí mezi Eskymáky velmi oslabilo na těle, aniž však snížilo odolnost a statečnost jeho ducha. — (Podle Fides.) — Hle, co bylo obětováno a vytrpěno pro získání 600 duší a co nadále bude obětováno pro získání zbylých pouhých 5.400! Zatím my jsme doma dopustili, aby více jak milion duší opustilo Církev svatou. — A ještě něco. Zde vidíme, jak Církev svatá cení lidskou duši, když pro tak malý počet lidí obětuje své nejlepší misionáře i velký peněžní náklad. Ačkoliv by mohla dosáhnouti v zalidněnějších zemích stejnými prostředky mnohem větších úspěchů evangelisačních, přece neváhá vše obětovati, aby splnila příkaz, učiti všechny národy, tudíž i tak těžce přístupné Eskymáky. Toť opravdu Církev Kristova — svatá a katolická!

Karel E. Vlček

ÚDERY KLADIVA

Pisné práce, strojů a srdce plného soucitu k bratřím, sociálně nej- slabším, spoutaným jhem bezpráví a křivdy.

Vyšlo jako 3 svazek knihovny moderní poesie

»NOVÁ LYRA«.

Stran 64.

Brož. Kč 7.50.

Objednávky vyřizuje:

FRANTIŠEK FILIP, PŘIBYSLAV.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské nám. 8. Redakce a administrace tamtéž. Vychází 1. a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. účtu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Řídí Dr. Fr. Formánek. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. - Vtiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“

Vychází čtrnáctidenně

Ročník II. [XIX.] Září 1937

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

číslo 18

Pravda o Španělsku.

SPOLEČNÝ LIST ŠPANĚLSKÝCH BISKUPŮ BISKUPŮM CELEHO SVĚTA
O ŠPANĚLSKÉ VÁLCE.

Naši katoličtí přátelé z národního Španělska poslali nám originál společného pastýřského listu španělských biskupů o španělské válce. List ten je velmi obsáhlý, proto přinášíme zatím první jeho část. Očekáváme, že tento autoritativní dokument církevní zjedná konečně naprosté jasno u čl. katolíků na španělské události. Prosíme čtenáře našeho listu, aby se postarali o jeho co největší rozšíření. Bude-li oň dostatečný zájem, vydáme jej samostatně a budeme rozesílati za náhradu režijních výloh.

1) Důvod vydání listu.

Katolíci mají povinnost duchovní podpory ve dnech utrpení, což jest plněním zákona lásky a bratrství, které poji v jedno mystické tělo všechny ty, kteří přijímají Tělo Kristovo. Přírozeným orgánem této duchovní pomoci jsou biskupové, kterým jest uloženo od Ducha svatého řídit Církev Boží. Španělsku, které prodělává jedno z největších utrpení, které znají jeho dějiny, dostalo se mnoho projevů účasti zahraničního episkopátu, a to jednak společných, jednak jednotlivě, a episkopát španělský, tak hrozně zkoušený ve svých členech, ve svém kněžstvu a ve svých kostelích, chce dnes, tímto společným dokumentem, odpověděti na velkou lásku, která mu byla projevena ze všech dílů světa.

Naše země trpí hlubokým rozvratem: není to jen nekrutější občanská válka, která nás naplňuje hrůzou; jest to hrozný otřes, který jde až na samé základy společenského života a dotýká se naší národní existence. Vy jste to, vznešení bratři, pochopili; svoje ústa, i svá srdce dali jste nám k dispozici; nechtě Vám to Bůh odplatí.

Ale s díky, vznešení bratři, musíme vyjádřiti i bol, nad neznalostí pravdy o tom, co se ve Španělsku děje. Je nám známo a vícekrát bylo prokázáno, že mínění zahraniční rozchází se v nazírání na skutečnosti, které se v naší zemi staly. Příčinu tohoto omylu mohli byste připsati duchu protikřesťanskému, který v událostech španělských rozhodoval pro a nebo proti náboženství Kristovu a proti civilisaci křesťanské; v opačných doktrínách politických, které chtějí ovládnouti svět; v tendencím úsilí skrytých živlů mezinárodních; v protivlasteneckém tažení, jež se zmocnilo záludně Španělska a které, skrývajíce se za katolicitu, skutečnému Španělsku způsobilo úžasně škody. A to, co nejvíce bolí, jest, že i katolický tisk z zahraničí byl sveden na toto scesti,

což mohlo býti neštěstím pro nejsvětější zájmy, o které se v naší vlasti jedná.

My biskupové, kteří jsme tento list podepsali, skoro všichni jsme svého času vyslovili spravedlivou kritiku o válce. Děkujeme zahraničnímu tisku katolickému, že si osvojil pravdu mámi hláсанou, na druhé však straně želíme, že některé katolické listy a revue, které měly předcházeti příkladem a respektovati hlasu církevních prelátů, tuto pravdu potlačily anebo obrátily.

To nutí španělský episkopát, obrátiti se na bratry celého světa, aby rozšířili pravdu, buď malicherně, nebo ze zlého úmyslu zakrývanou, a pomohli nám ji rohlásiti. Jde o velmi vážnou věc, kde nejsou v sázce jen politické zájmy národa, ale samy prozřetelnostní základy života společenského: náboženství, spravedlnost, vážnost a svoboda občanů.

Plníme tím jen naše povinnosti pastorační, které záleží v hlásání pravdy, a trojí závazky: k náboženství, k lásce k vlasti a k bližnímu. K náboženství, poněvadž jsouce svědky velikých porušení povinností, jež se sběhly v naší zemi, můžeme poučiti svět a dáti mu příklad, což vše zapadá do našeho úřadu; k vlasti, poněvadž biskup je první povinen hájit její dobré jméno. Vždyť byli to naši vznešení předchůdci, kteří učinili naši vlast tak křesťanskou, jakou jest, hlásáním evangelia; k bližním, poněvadž již Bůh svolil, aby naše země se stala dějištěm ideí, které si činily nárok na opanování světa; proto jsme chtěli, aby nebezpečí se omezilo jen na hranice naší vlasti a druzí národové aby se poučili nad ruinami.

2) Není nic přirozenějšího nad tento list.

Tento dokument nebude se snažiti o nějaké důkazy, nýbrž jednoduše bude konstatovati ve velkých rysech to, co se stalo v naší válce, a co jí vtiskuje historický význam. Válka španělská je zápasem neslučitelných ideologií; u jejího počátku setkáváme se s nejvážnějšími otázkami řádu mravního, právního, náboženského a dějinného. Nebylo by nesnadné, rozvinouti základní body s aplikací na přítomný stav. Stalo se tak již častokrát a také od některých z bratří, kteří podepsali tento list. Žijeme však v dobách pozitivismu a studené reality; když pak se jedná o činy takového významu historického, jako je tomu v přítomné válce, žádá se — a bylo to od nás žádáno

již vícekrát, a zvláště ze zahraničí — že jsou to právě skutečnosti, které potvrzením nebo popřením objeví se v pravém a spravedlivém světě. Proto má tento list charakter zjišťovací a kategoričtý, a to ve dvou směrech: jako posudek, kterým solidárně formulujeme a po úvaze hodnotíme to, co se stalo a jako konstatování, kterým odkrýváme ve vši lásce falešná tvrzení, nebo zvrácené výklady, které by mohly přispěti k falešnému historickému pojetí života ve Španělsku v tomto roce.

3) Naše postavení před válkou.

Budiž konstatováno především, že vše to, ano i válka, mohlo být očekáváno již tehdy, když došlo k útoku na národní ducha, ač episkopát španělský od roku 1931 dal nejkrásnější příklady apoštolské a občanské rozvahy. Podle tradice a podle zásad Svaté Stolice stavěl se po bok konstituční státní moci, s níž usiloval o spolupráci pro společné blaho. A přes opakované útoky na kněze, na práva a záležitosti Církve setrval na svém rozhodnutí, nevystupovati proti dočasnému režimu; na dráždění jsme odpovídali vždy příkladným podřízením se, jen pokud nám to bylo možno. Někdy, když to bylo nutno, s vážným protestem, předem uváženým a apoštolským; jindy se srdečným povzbuzením, které jsme opětovně adresovali katolickému lidu, aby se podřídil, aby se modlil, aby byl trpělivý a aby pracoval pro mír. Náš katolický lid nás uposlechl a tak naše zakročení bylo mocným činitelem národní svornosti ve chvílích vzdemutých vln sociálních a politických.

Abychom zastavili válku, dali jsme se do boje proti bolestnému zlu více než kdo jiný, poněvadž válka je vždy zlem nejhorším a velmi zřídka vyrovná se problematikým úspěchům a poněvadž naše poslání je mír na zemi. Od jejich počátků spínali jsme ruce k nebi, prosíce o její konec. A v těchto chvílích opakujeme slova Pia XI., která pronesl, když vzájemný strach velkých mocností měl za následek rozpoutání jiné války v Evropě: Voláme po míru, žehnáme míru, prosíme o mír«. Bůh jest naším svědkem, že jsme vynaložili vše, abychom čelili následkům války.

A k přáním o mír připojujeme odpuštění pronásledovatelům a prohlašujeme svou lásku ke všem. A nad válečným polem a ku svým synům na jedné i druhé straně, voláme slova apoštolova: »Pán ví, jak vás všechny v Kristu milujeme!«

Než, mír znamená klidný řád, božský, národní, společenský i individuální, který zajišťuje každého na jeho místě a poskytuje mu, co mu patří, zajišťuje slávu Boží, nechává plynouti Jeho lásku ve prospěch bratrské služby všem. A Prozřetelnost Boží jest taková, že až dosud nebylo jí možno ničím nahraditi. Ač válka jest nejhroznějším bičem lidstva, stává se někdy heroickou útečnou, jedinou, která soustřeďuje věci pod úhlem spravedlnosti a navrácí je do prostředí míru. Proto Církev jako dcera vládců míru za tím účelem stála i při zřízení vojenských řádů a organizovala křížácké výpravy proti nepřítelům víry.

Než o to zde nejde. Církev nechtěla této válce, nevyhledávala jí a nemáme potřebu přivlastňovati si ji, jak usoudil zahraniční tisk, napsav, že válka ve Španělsku je spjata s Církví. Přirozeně, že tisíce jejich synů, poslušně jsou poslanci, ze své osobní zodpovědnosti chopilo se zbraní, aby zachránili základy křesťanského náboženství a křesťanské spravedlnosti, které dávaly směr národnímu životu; kdo viní Církev, že to všechno způsobila, že nečinila potřebných kroků, aby tomu zabránila, buď pravdy nezná, nebo ji úmyslně falšuje.

Taková je situace španělského episkopátu a Církve ve Španělsku k nynější válce. Odmítala ji a bojovala proti ní hned v počátcích; sama se stala prvou obětí zběsilosti jedné válčící strany, ač nepřestala usilovati, napomínati a účinně zasahovati, aby zmírnila škody a zkrátila dny zkoušek.

A jestliže dnes společně formulujeme svůj verdikt v tak komplikované otázce španělské války, činíme tak za prvé proto, že když válka měla ještě charakter politický a sociální, byl její odraz na řád náboženský již tak těžký; hned od počátku bylo nade vše jasno, že jedná z válčících stran usiluje o kořeny katolicismu ve Španělsku. My katolici biskupové nemohli jsme připustiti, abychom nedbali zájmů Pána našeho Ježíše Krista, ježto pak stali bychom se hodnými hrozného názvu »němí psi«, kterým Prorok označuje ty, kdož mlčí k nespravedlnostem, ač měli by mluvit. Dále pak proto, poněvadž situace Církve ve Španělsku, totiž španělského episkopátu byla nesprávně v zahraničí vykládána. Vždyt jeden politik v zahraniční katolické revui napsal, že byla to nerozhodnost španělských biskupů, kteří podle něho byli pro režim monarchistický, a která strhla z důvodů disciplíny a poslušnosti i jiné biskupy, ve prospěch hnutí národního; jiní si zase stěžují do naší nerozvážlivosti, s níž vystavujeme Církev náhodným úspěchům režimu, ač jsme povinni hájiti její neodvislosti. Nikoliv. Především reklamujeme pro sebe svobodu, abychom mohli plniti svůj úřad. Z ní vycházejí všechny ostatní svobody, které vyžadujeme pro Církev. K vůli ní nevázáli jsme se na nikoho, ani na osoby, ani na moc, ani na jakoukoli instituci, i když jsme povinni díkem za ochranu těm, kteří nás osvobodili od nepřítele, který nás chtěl zničiti, a jsme odhodláni jako biskupové a jako Španěl k spolupráci s těmi, kteří učiní vše, aby ve Španělsku došlo k vládě režimu míru a spravedlnosti. Žádná moc politická nemůže tvrditi, že bychom se byli od této linie v některé době někdy uchýlili.

4) Pětiletí, které předcházelo válce.

Tvrdíme především, že tuto válku přivodila nerozvážlivost, omyly, někdy zlomyslnost a zbabělost těch, kteří jí mohli předejít, kdyby byli vládli lidu spravedlivě.

Ponecháme stranou věci menší důležitosti; byly to v prvé řadě zákonodárcové v r. 1931, potom státní moc výkonná se svými vládními metodami, které způsobily úpadek v našich dějinách, — úplně protichůdná národní přirozenosti a ducha národa a jsoucí v rozhodném rozporu s náboženským cítěním, které v zemi převládá. Ústava a laické zákony, které začaly působiti, byly násilným a opětovaným útokem na národní svědomí. Zrušily práva božská a potlačily Církev, ačkoliv pro život sociální jsou významu základního. Lid španělský, který ve své většině živě se přidržoval víry svých předků, trpělivě nesl opakované útoky na své svědomí, prováděné špatnými zákony; nerozvážlivost vlády způsobila v duši národa odpor a protest proti sociálnímu násilí, kterému se nedostávalo nejzákladnější spravedlnosti, jíž jsme povinni před Bohem a před svědomím spoluobčanů.

Zároveň úřady v četných vážných případech přenášely svou moc na lid. Požáry chrámů v Madridě a v provinciích v květnu 1931, nepokoje v říjnu 1934, zvláště v Katalánsku a v Asturii, kde po 2 týdny byla anarchie, rozvířené období od února do července 1936, během kterého doby bylo rozbořeno a zneuctěno 411 kostelů a spácháno 3000 těžkých atentátů politických a sociálních, dávalo tušiti úplné shroucení veřejné

moci, která podlehlá násilí tajných živlů, které zneužívaly svých funkcí.

Náš politický režim demokratické svobody byl otřesen nerozhodností státních úřadů a v důsledku vládního nátlaku bylo působeno na svobodu občanskou, byl rozvinut boj proti většině národa s odvoláním se na poslední volby parlamentní z února 1936, při nichž při více než 1/2 milionové většině hlasů pravicové strany obdržely o 118 poslanců méně než lidová fronta, která umíněně vystoupila proti všem usnesením provinciálních a přivlastnila si legitimaci zástupců lidu.

A zatím co v našem lidu zavládl nepořádek opomíjením sociálních pojítek, a kdy naše hospodářství se vyčerpávalo a porušoval se bez rozvahy pracovní chod a oslabovaly se zlomyslně schopnosti institucí sociální péče, jiný národ, mocné Rusko, dohodnuv se s našimi komunisty, pomocí divadla a filmu, pomocí exotických mravů a výhodami materiálními, připravil národní ducha pro revoluci, která se již jasně rýsovala na obzoru; 27. února 1936 v bezprostředním spojení s úspěchem lidové fronty, kominterna nařídila španělskou revoluci a také ji vydatně financovala. Příštího 1. května mladíci, již veřejně v Madridě žádali bomby, střelný prach, a zbraň pro nejbližší revoluci. 16. téhož měsíce sešli se v provinciálním paláci ve Valencii zástupcové SSSR se španělskými delegáty III. internacionály a rozhodli dáti příkaz jedné radiové stanici v Madridě, označené číslem 25, aby byli »zajištěni« politikové a vojáci, kteří by mohli hráti významnou úlohu v protirevoluci. A tak z Madridu až do ulic periferie udílely miliční sbory instrukce a ozbrojovalo se vojsko, až dosáhlo počtu 150.000 úderníků a 100.000 mužů zálohy.

Bude se Vám zdáti, vznešení bratři, neužitečné toto v pastýřském listě vypočítávati. Chtěli jsme to nahraditi důvody právními a politickými, které by ospravedlnily odpor národa. Bez Boha, který má býti alfou a omegou života sociálního; bez autority, kterou nemůže nic nahraditi v její funkci tvoření řádu a pořádku občanského, materiálním násilím ve službách bezbožníků a lidí bez svědomí, svedených mocnými mezinárodními agenty, Španělsko mělo se dáti na cestu anarchie, která jest pravým opakem společného štěstí, spravedlnosti a sociálního řádu. Až tam dospěly ty španělské kraje, kde marxismus začínal své rozkladné dílo.

Taková jest skutečnost. Budiž učiněno porovnání s doktrinou sv. Tomáše o zvednutí násilného odporu a každý nechť posuzuje spravedlivě. Nikdo nemůže říci, že při tomto konfliktu podmínky veřejného blaha, totiž: náboženství, spravedlnost a mír nebyly kompromitovány a že společenské autority a rozvážní mužové, kteří jsou představiteli země ve svých lepších jedincích nerozpoznali veřejné nebezpečí. A třetí podmínku andělského doktora, totiž, přesvědčení rozvážných lidí o jediném východisku, ponecháváme soudu dějin, vše, co až dosud se stalo, dosvědčuje, že jiné cesty nebylo.

Odpovídáme též na zprávu, kterou přinesla jistá zahraniční revue o vraždách kněží a která může se dostat ke všem představitelům tohoto nesmírného převratu sociálního, postihnuvšího Španělsko. Že by se totiž nebyl porušil mír, kdyby nebylo došlo k povstání. »Nehledě k výstřelkům rudých«, čteme, »je na bíledni, že kdyby Franco nebyl se býval vzbouřil, nebylo by sta a tisíce kněží pobito a byli by zachováni práci na obranu Boží věci v národě.« Pravda je právě opakem; neboť jest dokumentárně prokázáno, že v projektu marxistické revoluce, podrobně propracovaném, který se prováděl a který měl zasáhnouti do

všech krajů, kdyby mu to nebyla překazila vojenská akce, bylo stanoveno: vyhlazení katolického kléru, označeného za pravičáky, sovětisace průmyslu a rozšíření komunismu. Bylo to posledního ledna, když jeden anarchista hlásal radiem do světa: »Nutno říci věci tak jak jsou, a pravda není jiná, že k vojenské akci došlo, aby nemohla býti revoluce překažena.«

Zůstává tedy neotřesenou tvrzení našeho listu, že pětiletí ustavičných nájezdů Španělů proti řádu křesťanskému a sociálnímu přivedlo do velkého nebezpečí veřejný prospěch a způsobilo ohromné duševní napětí mezi španělským lidem; národu bylo již jasno, že vyčerpav prostředky zákonné neměl již jiné cesty k zachování řádu a míru, než násilí; že moc mimovládní považovala se za oprávněnou přispěchatí na pomoc k posílení řádu a potlačiti komunismus. Konečně pak při logickém hodnocení všeho, co se stalo, mělo Španělsko jedinou alternativu: buď definitivně podlehnouti destruktivnímu komunismu, jak bylo zamýšleno a nařízeno a jak se také stalo v zemích, kde nezvítězilo hnutí národní, nebo rozhodnouti se k nadlidskému odporu a tak osvoboditi od hrozného nepřitele sebe, základy společenského života a národní charakter.

5) Vojenské povstání a komunistická revoluce.

18. července minulého roku došlo k vojenské vzpouře a k válce, která dosud trvá. Budiž však předem poznamenáno, že vojenské pozdvižení hned ve svých počátcích nebylo skutečně bez účasti zdravé části národa, která se přidala ve velkých masách k hnutí, a proto můžeme kvalifikovati toto hnutí jako hnutí občansko-vojenské; za druhé: toto hnutí a revoluce komunistická nemohou se oddělovati, když se chce posouditi povaha dnešní války. Počátek útoku spojen je s naprostým rozpoltěním Španělska, které se potírá na poli válečném.

A ještě více; osnovatelé tohoto hnutí neopomenuli ohlásiti držitelům veřejné moci, že použijí proti marxistické revoluci všech legálních prostředků. To bylo však bezúčinné a došlo ke konfliktu; při něm živly levé skrývaly se za oficialitu a vládní vojsko a použily výzbroje státní. Osvědčily se jako živly rozkladné, který udělal podkopy pode vším, co bylo základem společnosti.

Taková je charakteristika reakce proti povstání občansko-vojenskému. Jest to nesporně protiútok kruhů věrných vládě; ale v prvé řadě jest to zápas s anarchisty, kteří se proti nim soustředili a s nimi zápasili až do konce války. Rusko, — celý svět to ví — se vmísilo do vojska vládního, ovládlo je, ačkoliv ponechávalo zdání vlády lidové fronty a tak rozselo režim komunistický, založený na rozvratu řádu sociálního. Má-li býti souzena oprávněnost hnutí národního, nelze nechat nepovšimnutou intervenci se strany druhé, nekontrolovatelné »milice anarchistů«, podle vlastních slov ministra madridské vlády, která ovládla národ.

A poněvadž Bůh jest nejpevnějším základem dobře uspořádané společnosti — tak tomu bylo i u národa španělského — komunistická revoluce spolu s vojskem vládním, byla tedy především proti Bohu. Tak se uzavíral cyklus zákonů laických od ústavy z r. 1931. Pomíjíme osobní zákroky všech, kteří vědomě za ideálem svobody nešli, upozorňujeme pouze na cizí zásah. Konečně válka jest jakýmsi ozbrojeným plebiscitem. Zápas z února 1936, v němž v důsledku nedostatku politické rozvahy vládní dostalo se revolucionářům neodůvodněného triumfu, jehož však nezískali ve volbách, změnil se po zásahu národního povstání v hrozný boj národa rozděleného ve dva směry: duchovní,

kteřý představovali potlačení, povstavší na obranu řádu, sociálního míru, tradiční civilizace a vlasti, a otevřeně také na obranu náboženství; na druhé straně marxistický materialism, komunism a anarchism, které chtěly ve Španělsku nastolit na místě staré civilizace novou »civilisaci« ruských sovětů.

Pozdější válečné komplikace nezměnily podstatně její charakter; na půdu Španělska dostal se mezinárodní komunism, aby pomáhal vojsku marxistickému; tak se ovšem stalo, že na půdu Španělska přispěchali ku pomoci i jiné státy zahraniční. Ale národní jádro postupuje svou cestou, domácí spor nabyt charakteru mezinárodního.

A tak bedliví pozorovatelé mohli napsat tato slova o naší válce: »Jest to úžasný závod mezi bolševismem a civilisací křesťanskou«, »Nová a rozhodná etapa v zápase mezi revolucí a řádem«, »Mezinárodní zápas na národním bojišti: komunism rozpoutal na poloostrově hroznu válku, na níž závisí osud Evropy«. Načrtli jsme pouhou historickou skizzu, z níž vychází tato skutečnost: povstání civilně-vojenské bylo ve svém původu hnutím národním na obranu základních principů veškeré civilisované společnosti; v dalším byl to boj proti násilné anarchii ve službách vlády, která neuměla a ani nechtěla chrániti tyto principy. A toto tvrzení má následující důsledky:

1) Církev přesto, že chtěla jen mír, války si nepřála a pro ni nepracovala, nemohla v tomto zápase zůstat

indiferentní: přikazovalo jí to její učení, její duch, pocit sebeochrany a zkušenosti z Ruska. Na jedné straně se ponižoval Bůh, jehož věc má Církev na zemi uskutečňovati, která však byla nesmírně ohrožena ať v lidech, majetku či právech jak žádná jiná instituce v dějinách dosud postižena nebyla. Na druhé straně ať již byly lidské chyby jakékoliv, šlo o záchranu ducha národního a křesťanského.

2) Církev chováním, tendencí a v úmyslech nemohla býti solidární s tím, co dnes či zítra mohlo znevážit hnutí národní v jeho základech, projevech a cílech.

3) Tvrdíme, že hnutí občansko-vojenské mělo ve svědomí lidí dvojí zdůvodnění; cit vlastenecký, který tu cestu považoval za jediné možné osvobození Španělska a zabránění úplnému shroucení, a cit náboženský, který v hnutí spatřoval potření nepřátel Božích a garancii udržení víry a praktického náboženského života.

4) Buď jak buď, ve Španělsku není naděje na obnovení spravedlnosti, zajištění míru a dobra z něho vyplývajícího v jiném, leč ve vítězství hnutí národního. Vždyť nic jiného i při dobré vůli některých snad vládních osob nedávalo záruku míru a stability politické a sociální. Příště dokončení.

Arcipastýřské zřízení a potvrzení studijního ústavu Katolické akce „Studium catholicum“ v Praze.

Největším nepřítelem víry jest nevědomost. Avšak nevědomost o Kristu jest dnes ohromující. K r i s t u s jest opravdu většinou lidí neznám. Jsou, kteří ani o jeho jménu již nevědí. Jsou, kteří pouhé jméno jeho znají. Ale jsou i katolíci, kteří neznají své víry dokonale. Tak dokonale, kolik podle svého stavu potřebují, — ač se domnívají, že znají katolické učení dobře. Jak vystačí s nedokonalou vírou proti námitkám dnešní doby? Jak budou svou vírou podle své povinnosti šířit, jestliže ji sami neznají?

Základem činnosti jest znalost. Bez dobré znalosti není dobré činnosti. Veškerá činnost nutně vyžaduje veliké znalosti, jako zase veliký nápor odpůrců vyžaduje veliké činnosti. Vše to dosahuje dnes nejvyššího stupně: I nevědomost o Kristu Ježíši, i odpor činnosti!

Proto musí míti Katolická akce hlubokou znalost víry. —

V Katolické akci mají pracovati věřící jak školsky vzdělaní, tak věřící bez školského vzdělání, ale všichni znali své víry i práce pro Krista co nejhluběji.

Proto vznikly před půldruhým rokem náboženské kursy při České Lize Akademické, které nyní nej. arcibiskupský ordinariát Pražský potvrdil jako samostatný studijní a vzdělávací ústav, mající podávati akademické inteligenci laické přiměřenou znalost katolické víry, jako se podává příslušná její znalost bohoslovcům v theologickém studiu. —

Druhý účel Studii catholici se týká činnosti z víry a pro víru a má poskytnouti katolíkům jak znalost Katolické akce, tak i návod a vzdělání, jak ji prováděti.

J. EM. NEJD. PÁN KARDINÁL ARCIBISKUP PRAŽSKÝ POTVRDIL DEKRETEM ZE DNE 6. SRPNA 1937, DANÝM V KARLOVÝCH VA-RECH, PO BEDLIVÉM PROZKOUMÁNÍ, »STUDIUM CATHOLICUM« JAKO STUDIJNÍ A VZDĚLÁVACÍ ÚSTAV KATOLICKÉ AKCE, SCHVÁLIL JEHO STATUT, PŘIJAL NAD NÍM PROTEKTORÁT, PODŘÍDIL JEJ SVÉ KATOLICKÉ AKCI, SVĚŘIL JEHO ADMINISTRATIVU A HMOTNÉ ZAJIŠTĚNÍ APOŠTOLÁTU TŘETÍHO ŘÁDU V PRAZE, — A JMENOVAL SVÝM ZÁSTUPCEM JAKOŽTO ARCIBISKUPSKÉHO KOMISAŘE NEJD. PANA PRELÁTA TH. DRA. OTTU STANOVSKÉHO. PREFEKTEM PAK USTANOVIL P. PH. DRA. JANA EV. URBANA O. F. M.

Katolická akce nabývá tedy důležitého předpokladu a základu pro svou činnost a jest nyní na všech katolících dobré vůle a apoštolského zápalu, aby horlivě šířili mezi inteligencí známost o svém katolickém studijním ústavě, aby všichni akademicky vzdělaní katolíci prohlubovali své znalosti víry, jakož i přiváděli nekatolíky k hlubšímu studiu katolických nauk. Všichni katolíci, hlavně rodiče, vychovatelé, sociální a charitativní pracovníci, všichni pomocníci (koadjutoři) duchovní správy a Katolické akce mají možnost nabýti řádné výuky i dokonalého návodu pro své práce na zájmech Krista Pána, aby katolická činnost nabývala hlubších základů i dokonalé podoby a ucelenosti.

Jest s Církví Kristovou zle?

Mluvil jsem s knězem. Byl smuten. Proč? Stále horší zprávy. V Rusku silnější pronásledování, v Mexiku obnoveno, v Číně síla komunismu, u nás jednak skutečně pohanská nevědomost a nevěra, naprostý vliv její ve všem, jednak falešné tvrzení podle vnějších jednotlivých zjevů, o katolictví u nás. Je to marné.« - To není smyšlené jednoho, to je pocit mnohých.

Jest opravdový?

Ano. Ale jinak, než se obvykle bojíme. Soudíme stále krátkozrace: Jakobychom víry neměli, měříme sílu božských věcí toutéž mírou, jak nevěřící: Člověk bez Boha má míru pouze mezi narozením a smrtí. Tou měří vše. Pod ní jest mu mnohé veliké, co je malé, a veliké mu ujde, neboť jeho míra jest nepatrná. Touto mírou měříme i my. Měříme sílu víry v lidech podle množství, podle moci a vlivu na věci pozemské. Upadají-li, zdá se nám, že upadá víra!

Ale kde jest větší vítězství víry: Ve slavném shromáždění věřících nebo v krutém mučení španělském, mexickém? Kde se jeví zřejměji a vyzkoušeněji vlastní povaha kříže? A čím se získají spíše noví pevní věřící pro víru Kristovu?

Divám-li se tedy pozemsky na stav církve, pak po této vnější stránce nebyla církev skoro nikdy v nejlepších podmínkách.

Jenže právě v takovém přesvědčení jest její nejevější úpadek. Měří-li někteří katolíci stále a stále sílu víry v lidstvu její vnější mocí a nevšímají-li se, kolik vydává a osvědčuje své vlastní vnitřní plodnosti v hrdinných ctnostech, čistotě charakteru, nadpřirozeném smýšlení, křesťanském příkladu, lásce k bližnímu, v sebezáporu, ušlechtilé pravdivosti, — pak sami jí odnímají její vlastní povahu, sami ji zaměňují za jiné cíle! —

A v tom jest opravdu s církví zle: že mnozí věřící se k ní hlásí a ji hájí a nevědí ani, oč svaté víře opravdu jde. Vkládají do ní na veliké pohoršení nekatolíků jak cíle tak i postup pozemský, lidský, své názory a domněnky.

Zde musíme všichni nejdříve důkladně začít nápravami: Aby se brzo nevydávalo za katolictví něco, co jím krom jména není, něco pyšného, nesnášenlivého, pozemského.

Alé ptali jsme se asi jinak, — je-li s Církví Páně zle?

Myslili jsme, zda jest opravdu tak utištěna, že se jí znemožňuje vliv na duše, na děti, na umírající. Zda brzo tak vymizí, že po ní nebude stopy?

To tedy jistě ne. — Zde trpíme totiž zrakovým klamem: Při veliké činnosti protibožské na poli tisku, rozhlasu, školy a politiky se nám zdá, že naše činnost jest zcela neúměrná.

Ale zapomínáme! Zapomínáme, že nelze zničit, co v člověku nutně jest: Nutné rozumové poznání Boha. I když v někom i na celý život zanikne úplně myšlenka o Bohu, — a jsou dnes takové případy, — pak se to stalo vlivem přítomné doby. Ale nelze lidský rozum na dlouho umlčet!

Zase přinutí lidstvo, aby se zamýšlelo nad sebou a vrátilo se k Bohu. Neboť Bůh, který je stvořil pro sebe, nenechá je dlouho žít bez sebe. — A doklady toho jsou v dějinách lidstva opět a opět.

A to je druhý zrakový klam. Zapomínáme se dívat klidně do zmitání lidstva, zapomínáme, že tento krátký život musí býti bojem a napjetím mezi Bohem a jeho odpůrcem, ať už zloduchem nebo člověkem! — Divíme se tomu, o čem máme vědět, že to více nebo méně bylo vždy a že to býti musí. — A — že vždy odpůrce Kristův zanikl a jeho Církve jest zde!

Ale máme ještě další klidné a jisté pohledy:

Jest běžné, že se ztrácí vše obvyčné, pravidelné a nenápadné. Naopak: že vše mimořádné a jednotlivé vzbuzuje dojem síly a upozorňuje na sebe. Proto se píše o různých zjevech protibožských, o různých úspěších nevěry. Proto se píše o našich úspěších při sjezdech a pod. —

A přece obojí není ani hlavní a rozhodující. Není více nebezpečí v nenápadné bezbožné výchově dětí než v nějakém nevěreckém shromáždění? Není více nebezpečí v nenápadném, libivém a přece nečistém tisku než v nápadně nemravném díle? A právě tak opačně:

Hrozíme se vlivu nevěry v nějakém uměleckém podniku, v nějakém zákonu, směřujícím proti duchu víry Kristovy. Hned vidíme jeho dosah, jeho účinky. Ale zapomínáme, že zároveň rychlým tempem se množí školy ku př. Salesiánů, různých školských řádů, že se šíří denní sv. přijímání, že se probouzejí silné apoštolské síly v milionech věřících, že povstávají nové moderní řády, časopisy

Že to jest vše málo? Není, — ani potuchy nemáme, jak se šíří apoštolská vlna ve světě! — A nezapomeňme, že nám nevěra sama účinně pomáhá: Ať chce nebo nechce, ukáže brzo svou zhoubu, ukáže, k jakým nelidským koncům vede a po několika letech její vlády vidí lidský rozum, že se nedá podle zásad nevěry naprosto žít!

Kdybychom uměli vidět očima věčnosti, jak by se nám změnil pohled! Viděli bychom, že co máme za nenápadné, jest rozhodující, — a po čem se pachtíme nebo i čeho se bojíme, jest vedlejší!

A tak křestan, živě opřený o Boha, nemusí se bát, že jest s Církví svatou zle! Ví, že v míře Boží jest dost času.

Ale bojme se, aby s ní nebylo zle v nás samých, a bojme proti odkřesťanění a ztrátě víry nejdříve mezi sebou. Nemyslíte, že kdyby nebylo tolik různých ne-křesťanských příkladů u katolíků, že by nevěra měla z veliké části podvázána křídla? Kdyby odpadly všechny špatné příklady katolíků, že by mnohý nevěrec dnes nebyl nevěrcem?

A dále: Z horlivosti odpůrců Božích nečerpejte skleslost, nýbrž radostné povzbuzení k vlastní horlivější činnosti. — Nevěřte jest snadno získati stoupence: Nic od nich nechce a vše jim dovoluje a nabízí! A také hned vidí svůj úspěch. —

Katolický pracovník má nesmírně těžší práci: Má odvésti člověka od volného života ke kříži, k poslušnosti mnohých těžkých zákonů. A proto, i když nevidí hned obrácení, nesmí myslit, že je vše marné: Slovo o Bohu a Kristu Pánu se zaseje, a přinese užitek mnohdy až později!

Jest tedy nutno umět vidět! Kdo vidí dobře okem věčnosti, nabude pevného klidu i v tomto světě, i kdyby chodil »ve stínu smrti«. P. Jan Ev. Urban.

Farním obcím Svazu katolických mužů v arcidiecési Pražské.

Ačkoliv místní poměry samy ukazují, kam nutno obrátiti naši činnost, přece jest třeba naznačiti celkový plán další práce. Protože nemůžeme uveřejňovati do podrobná postup své činnosti, který se sdělí farním obcím buď oběžníkem nebo při vikariátních schůzích, sdělujeme tyto pokyny:

Farní obce Svazu kat. mužů ať konají svědomitě společná duchovní shromáždění každého měsíce, jak byl k nim dán návod v tomto listě, roč. 1936. str. 20.

Kde se tato shromáždění konala již delší dobu, nabádejte k častějšímu, aspoň měsíčnímu sv. přijímání. — Při těchto shromážděních doporučujeme, aby se četl **V ý k l a d k a t e c h i s m u** od Dra Podlahy (vydalo Dědictví Svatojanské v Praze IV.), potom životopisy svatých, nejlépe ze sbírky »Vítězové« (vychází měsíčně v Olomouci, Slovenská 14), dále Písmo svaté s výkladem, a to nejprve evangelia (vyd. Dědictví Svatojanské v Praze IV.).

Právě tak jsou nutné pracovní konference Svazu mužů, při nichž podle návodu v tomto časopise v r. 1936 na str. 20 je probíráti skutečné náboženské potřeby osady, poznáváti dobře z p ů s o b y p r á c e a j e j í h o d u c h a, — což jest nejdůležitější, — jakož i stanoviti nejbližší úkoly. — Vždy dobře proberte všechny body a úkoly, které tato konference podle uvedeného návodu má míti. —

Na podzim pak mějte na zřeteli, aby se obnovila horlivost a snaha v š í ř e n í t i s k u. Zkoumejte, zda se v této práci neochablo, zda jsou účty vyrovnány, jak by mohl dostati náboženský tisk do dalších rodin.

(Jest nesmírně smutné, jak i věřící a jinak horliví katolíci jsou informováni o událostech ve světě z tisku nekatolického, který soustavně zamlčuje jak úspěchy a význam sv. víry, tak i postup odpůrců Církve, jejich zlobu a pronásledování věřících, ničení vzdělanosti a náboženství. —)

Zvláště upozorňujeme na »Neděli«, »Nový Národ«, »Obnovu« (velice dobrá, vychází v Opavě), brožurky »Životem«, »Posla Pravdy«.

Hleďte také, aby každá farní obec založila dobrou p ů j č o v n í k n i h o v n u. Seznam knih, které by v ní měly býti, zašle na požádání »Svatováclavská Liga« v Praze IV., Hradčanské nám. 8. Ustanovte některé členy, aby zvláště doporučovali a půjčovali knihy.

Hned v prvním podzimním pracovním shromáždění ujednejte řadu přednášek pro nedělní odpoledne neb večery. Tyto přednášky jsou velmi důležité! Ve výběru poradí Svatov. Liga, u níž pak žádejte i o řečníky. Požádejte důst. duch. správu, aby zvláště oslavila svátek Krista Krále a nabídněte své služby. Postarejte se o hojnou účast mužů.

Všimněte si k o s t e l n í h o z p ě v u — lidového, — a s dovořením důst. duch. správy utvořte mezi sebou kroužek mužů, kteří by nacvičili s dobrým návodem řadu kostelních písní, — hlavně mešních. Tento kroužek by pak při bohoslužbách udržoval a posiloval zpěv ostatních věřících.

Prozkoumejte, které náboženské změny neb případy se staly u vás přes léto. Zda se nerozšířila nějaká nábož. sekta, nějaké nové nebezpečí pro sv. víru, zda se nešíří protikatolické neb nemravné tiskoviny, zda nevznikl nějaký nový protikatolický spolek, a pod. — Dotažte se Katolické akce v Praze IV o radu.

Jeho Eminence nejdůst. pan arcibiskup nařídil určitý postup a rozdělení práce v celé arcidiecési podle far a vikariátů. Příslušné pokyny dostaly farní úřady. Začátkem října budou pozváni určití katolíci mužové, — kde je farní obec Svazu mužů, budou pozváni z jejich členů — do větších okresních měst k vikariátní konferenci Katol. akce, kde se jim dostane přesných pokynů pro činnost. Protože tyto konference a jejich vedoucí jsou ustanoveni z rozkazu a přímého pověření nejd. arcipastýře a složili příslib pro svou práci do jeho rukou, jest povinností všech katolických mužů v pražské arcidiecési, aby přijali jejich pokyny, návod

i poučování ochotně a věrně se jimi řídili. Vše to jest práce pro našeho Pána a Spasitele, a proto také musí vyrůstati z jeho milosti a býti stále plná jeho ducha služby, oddanosti a lásky k Bohu a k duším!

Film a radio.

(Hlídka katolické kinematografické a radiové centrály, Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

FILMY POSLEDNÍ SEZONY:

Římská číslice na konci každého filmu značí uměleckou klasifikaci filmu.

Třída Ad (film hodnotný, dětem přístupný):

Ad Cesta jižní Afriky, anglická 2370, K. Novák - Praha, přírodní.

Karel Hynek Mácha, česká, 3150, Kino-Film, Brno, drama, - II.

Slepý pasažér. Fox, Americ., společenská veselohra s oblíb. Shirley Templeovou bez zvlášt. uměleckých kvalit. Průměrný film.

Třída A (film hodnotný, dětem nepřístupný.)

Její domácí přítel, anglická, 2470, Metro Goldwyn Mayer, Praha. Americká veselohra společenského prostředí. Pouhá zábava. Umělecky dobře provedený. Název filmu může sváděti k mylným závěrům.

Třída B (film s určitými závadami):

Marinella. Monopolfilm. Francouzská opereta. Námět děje je všední. Film je vhodný pouze pro obecnost divadelně vespělé, jinak jest bez jakékoliv tendence.

Léta dle bez pilota, anglická, 1990, Metropolitan, Praha, drama - II. Z leteckého odboru. Námět děje celkem všední s dobrou montáží a zbytečně mnoho násilnických scén.

Rudá sutana, anglická, 2510, Fox, Praha, drama, - II.

Rendezvous v Paříži, anglická, 2510, Paramount, Praha, veselohra, III.

Detektiv Nick, anglická, 3220, Metro Goldwyn, Praha, drama, III. Průměrný americký detektivní film. Námět nezavadný, pouze provedení má určité závady.

Kvočna, česká, 2720, A. B., Praha, veselohra, - III.

Poslední otrokář, anglická, 2530, Fox, Praha, drama, - II.

Srážka o půlnoci, anglická, 2485, Fox, Praha, drama, - III.

Mezi čtyřma očima, anglická, 2970, Fox, Praha, drama - III.

Láska a lidé, česká, 2825, Favorit, Praha, drama, III.

Veřejný ženich, anglická, 2300, Fox, Praha, veselohra - III.

Filosofovská historie, česká, 2690, Moldavia, Praha, drama - II.

Batalion, česká, 2660, Metropolitan, Praha, drama - II.

Kariéra matky Lizalky, česká, 2820, J. Reiter, Praha, česká veselohra. Hodnotu, mající některé dobré prvky morální. Vyspělejší diváci hledající ve filmu též určité hodnoty umělecké nebudou spokojeni.

Poradní sbor pro věci katolického filmu při K. a. konal plenární schůzi v úterý dne 31. srpna. Vedle řady aktuálních otázek usneseno otevřít zvláštní filmovou hlídku pro týdenní premiery pražské v Lid. Listech.

Zástupce »Doripu« (filmové zpravodajské odbočky mezinárodní katolické kinematografické centrály »Ocie«) P. Morlion přijede 19. září do Prahy.

VATIKÁNSKÁ ROZHLASOVÁ STANICE VYSÍLÁ denně v 16 hod. 30 min. na vlně 19,84 m (15121 Kc) a denně v 20 hod. na vlně 56,26 m (5969 Kc):

V pondělí italsky — v úterý anglicky — ve středu španělsky — ve čtvrtek francouzsky — v pátek německy — v sobotu holandsky — v pátek a v sobotu v 16 hod. 30 min. italsky.

Každý poslední čtvrtek v měsíci v 16 hod. 30 min a ve 20 hod. latinsky.

V neděli a ve svátek v 11 hod. na vlně 50,26 m (latinsky a francouzsky), texty liturgické a duchovní pro nemocné.

Charakteristická znamení: 1. (Tik — talk) Tikot hodin před vysíláním. 2. Hodiny od Sv. Petra. 3. Počáteční a konečná slova: Laudetur Jesus Christus.

Poradní sbor pro věci katolického rozhlasu sešel se 15. září. Projednával požadavky katolíků na čl. rohlas v příštím správním období.

Soupis katolických posluchačů rozhlasu ve Velké Praze bude uskutečněn pravděpodobně v měsíci říjnu.

Celkový soupis katolických posluchačů stále pokračuje. Prosíme, aby nyní po prázdninách byla jemu zase věnována co největší pozornost.

Podporujte nás v naší práci pravidelnými zprávami o závadách ve vysílání a individuálními dopisy na správu čl. rozhlasu, které zasíláte prostřednictvím naší centrály.

Naše práce.

Oslava svátku sv. Václava započne v pondělí dne 27. září 1937 o 18. hodině večer pobožností u hrobů svatých patronů českých. Začátek pobožností bude v basilice sv. Jiří u hrobu sv. Lidmily, odkudž půjde se průvodem do chrámu Věch Svätých ku hrobu sv. Prokopa a odtud do velechrámu sv. Víta, kde pobožnost bude ukončena u hrobů sv. Vojtěcha, sv. Jana Nepomuckého a sv. Václava, načež následuje požehnání. Čitatele sv. Václava zveme k nejhojnější účasti.

Svatováclavský průvod v Praze bude se konati v úterý 28. září o 15. hod. od chrámu sv. Mikuláše na Malé Straně.

Dny náboženské obnovy ve Velké Praze 10.—24. října 1937.

Jako v jiných velkoměstech, nařídil J. Em. nejdp. arcibiskup Karel kard. Kašpar, aby ve Velké Praze v říjnu ve 33 kostelích konaly se »Dny náboženské obnovy«. Účelem této akce je prodloužit i ve vlašných katolických víru a přivést je pravdou a posvěcující milostí Boží zpět ke Kristu a praktickému katolicismu. Odtud společný útok na tolika frontách, aby neměl nikdo výmluv, že leckde konají se v Praze sv. misie pro zbožné a dobré. V těch dnech budou a mohou mít svoje místo i v kostelích i ti, co jen málokdy tam zájdu. A právě pro ty chystají se tyto »Hody Boží«. Akce účastní se 63 misionáři z našich 11 řeholí. Pamatováno na všechny čtvrtě Prahy i na periferie. Kostely, kde budou konány »Dny náboženské obnovy«, jsou:

Praha I.: u Panny Marie v Týně, u Křížovníků,
Praha II.: u Panny Marie Sněžné, u sv. Petra na Poříčí, u sv. Ignáce, u Vršovic.

Praha III.: u Pražského Jesulátka.
Praha IV.: u sv. Jiří na Hradě, u Panny Marie na Strahově.
Praha VII.: u sv. Antonína.
Praha VIII.: u Panny Marie v Libni, v kostele Krista Krále ve Vysočanech.

Praha-Karlín: u sv. Cyrila a Metoděje.
Praha-Žižkov: u sv. Prokopa.
Praha-Vinohrady: u sv. Lidmily, u Nejsv. Srdce Páně.
Praha XIII.: u Panny Marie ve Strašnicích, u sv. Václava ve Vršovcích, u bl. Anežky na Spořilově.

Praha XIV.: u Školských sester v Horní Krči, u Panny Marie v Michli, u sv. Václava v Nuslích.
Praha XV.: u sv. Prokopa v Bráníku, u sv. Michala v Podolí.
Praha-Smíchov: u sv. Václava.
Praha XVII.: u Nejsv. Trojice v Košířích.

Praha XVIII.: u sv. Markéty v Břevnově, u sv. Fabiána a Šebestiána v Liboci, u sv. Norberta na Andělcích.
Praha XIX.: u sv. Gotharda v Bubenči, u sv. Vojtěcha v seminářském kostele, u sv. Matěje v Šárce.

Pobožnosti budou konány ráno vždy o 1/27. hod., večer o 1/27. hod. sv. růženec a kázání. Začátek »Dnů nábož. obnovy« je v neděli 10. října večer o půl 7. hod. Ve dnech 25.—29. října budou v kostelích: Emauz, sv. Ignác, Týn a sv. Jakub konány vždy večer o 7. hod. konferenční přednášky pro jednotlivé stavy. Slavnostní závěr »Dnů náboženské obnovy« bude 31. října v den Krista Krále u sv. Víta. V 8. hod. mše sv. se společně sv. přijímáním a odpoledne o půl 5. kázání, zasvěcení Velké Prahy Kristu Králi, Te Deum a sv. požehnání. Katolíci Velké Prahy, hleďte nejen se pilně zúčastnit celé akce, nýbrž apoštolujte ve prospěch vlašných a netečných. Sledujte postup bezprostředních příprav na tyto velké dny Prahy! Rozšiřujte letáky ve dnech bezprostředně před akcí! Stávejte na stráž, aby Křistu Králi nenúklá ani jedna duše! Pamatuňte, že právě v tom záleží Akce katolická — to její cíl, praxe a velikost!

10. října na shledanou u Ježíše Svátostného večer o půl 7. hod.!

Světová výstava katolického tisku byla ukončena. Připravuje se zvláštní film o ní. Čsl. expozice došla v pořádku zpět.
Filatelisticko-misijní odbor při Svatováclavské Lize, Praha IV., Hradčanské nám. č. 8 prosí farní úřady a jedince, kteří chtějí podpořit šíření víry, aby schovávali jakékoliv upotřebené poštovní známky, ať z vlastní či obchodní korespondence a tyto zaslali na adresu redakce »Katolika« s poznámkou »Pro filatelisticko-misijní odbor.«

Filatelistům čtenářům »Katolika« naskytá se příležitost ke společné práci ve filatelisticko-misijním kroužku při Svatováclavské Lize. Začátečníci i pokročilí budou tu mít široké pole působnosti, zábavy i užitečné práce ve prospěch záslužné věci. Přihlašky zašlete na red. »Katolika« s označením »Filatelie«.

Rozhledy.

Z DOMOVA.

Zástupci katolické mládeže belgické Dr. J. Demart a Dr. E. Limboury, konající propagační cestu ve střední Evropě, vykonali 27. srpna návštěvu v kanceláři Katolické akce arcidiecéze

pražské a Svatováclavské Ligy, která jim v upomínku věnovala jubilejní medaile, francouzskou publikaci o sv. Václavu a serie svatováclavských pohlednic.

Exerciční dům na Sv. Hoře blíží se svému dokončení. 9.—10. číslo čas. »sv. Hora« přináší zprávu, že bylo na stavbě exercičního domu dosaženo již rovnosti.

Počet svatohorských poutníků v měsíci červnu, červenci do 15. srpna vykazuje 12.741 poutníků.

Kongres ženské ligy pro mír a svobodu zvrhl se v komunistický podnik, odhlasovav projev sympatií valencijské vládě. Závěrečné zasedání kongresu skončilo předčasně pro bouři, vyvolanou návrhem na odeslání telegramu švýcarské vládě, v němž bylo kritizováno stanovisko švýcarska ve španělské válce.

ZE ŽIVOTA AMERICKÝCH KRAJANŮ.

Třetí český a první slovenský opat zavítali do ČSR. P. Prokop Neuzil, třetí český opat kláštera Benediktinů v Chicagu a P. St. Gmuca, první slovenský opat kláštera sv. Ondřeje v Clevelandu přijeli ke krátkému pobytu do Československa. Vítáme je co nejsrdčněji, a prosíme čtenáře našeho listu, aby sledovali denně tisk a milým hostům svou účastí na slavnostech na jejich počest uspořádaných, dokázali svoje sympatie. Vzácní hosté zdrží se zde jen krátko a jedou odtud do Říma, kde koncem září budou účastní volby generálního opata řádu sv. Benedikta.

Americký český »misionář« vykonal cestu 7.000 mil. Dp. P. Dr. Arnošt Žizka O. S. B., i u nás známý, konal letošního roku studijní a misionářskou cestu po českých osadách ve státě Texasu. Zjistil mnohé neutěšené poměry, — tak v Oklahomě žije 50.000 Čechů bez českého kněze — a na druhé straně přinesl zase duchovní posilu mnohým našim krajanům. Za této cesty, 7.000 mil dlouhé, navštívil i Mexiko. Ačkoliv tam ztrávil pouze 5 dní, vnikl až 350 mil do vnitrozemí a měl za průvodce dra. Kopeckého, jenž byl r. 1929 profesorem na lékařské škole v Mexico City a pravidelně zem navštěvuje, takže zná řeč, obyvatelstvo a poměry. »Taktó jsem získal víc, než kdybych byl cestoval sám měsíc«, vyslovil se dp. Žizka, jenž shledal všeobecnou situaci tam velmi spletitou. Náboženské poměry se však lepší a zdá se, že nastala doba míru pro katolíky. V Monterey a Saltillo dp. Žizka viděl chrámy hojně navštěveny.

Vřelé uvítání sekretářky spolku sv. Rafaela v Chicagu. Z denního tisku jsme se dověděli, že spolek sv. Rafaela vyslal na studijní cestu do Ameriky svoji sekretářku sl. Jos. Kolaříkovou. Ta navštívila mezi jiným též Kanadu a Spojené státy, kde byla všude našimi krajaný co nejvřeleji uvítána. Katolický »Národ« ve svém čísle z 22. srpna t. r. přinesl na titulní straně obsáhlou zprávu o její cestě. Sl. Kolaříková též den také s úspěchem přednášela v americkém českém katolickém rozhlase.

Svatováclavské oslavy v Americe. Sv. Václav bude slaven v Americe letošního roku 26. září, různými církevními slavnostmi, akademiemi a českým rozhlase.

Socha Pražského Jesulátka, se kterou se katolíci Pražané rozloučili při slavnosti ve Strahovské zahradě dne 6. května t. r. byla dne 1. srpna t. r. předána katedrále hlavního města Argentiny, v Buenos Aires. Podáváme zde úryvek z dopisu, zaslávaného J. M. nejdp. metr. kan. Dr. O. Švecovi, zasloužilému předsedovi Spolku sv. Rafaela, v němž líčí se slavnostní předání sošky: »1. srpen byl zde pro nás nejslavnější den. Po velké mši svaté přistoupil blíže k lidu pan arcibiskup kardinál Coppello a dojemnými slovy promluvil k lidu československému. Byli jsme všichni dojatai řečí pana arcibiskupa. Každý si byl vědom dosahu slavnosti, která na všechny působila velkým dojmem. Důstojný Pán Dr. J. Procházka si zasloužil velkého uznání. Byli jsme všichni spokojeni, že jsme měli katedrálu do posledního místa naplněnou, i venku lidé stáli.

Slavnost předání Pražského Jesulátka působila neobyčejně na všechny přítomné a většina byla dojmout k slzám. Každou neděli odpoledne jak je Božské Dítko davem věřících zbožňováno! Cítíme jak sympatie argentinského lidu se vůči nám utužily. Jeho Eminence nejdp. pan kardinál Dr. Kašpar může mít velkou radost z Argentiny.«

Slavnosti v katedrále byl přítomen kardinál-arcibiskup Coppello, čsl. ministr Dr. Fr. Kadeřábek, gen. konsul ing. R. Lehký, zástupci vyšší společnosti argentinské a hodně krajanů z Buenos Aires, Cordaly, Rosarie a Santa Fé. Duší slavnosti byla pí. Berta Lehká, chot čsl. gen. konsula argentinského. V propagaci slavnosti vypomáhal tisk český i argentinský a rozhlas. Po církevní slavnosti byla akademie, při které vedle hudební části byl promítán i zvukový film ze svěcení sošky v Praze s promluvy J. Em. nejdp. kardinála Dr. Kašpara a pražského argentinského vyslance, předvedený již před tím několikrátě vyšším kruhům hlavního města Argentiny. Kk.

Z Vatikánu.

30. srpna zemřel na venkovském svém sídle Grottaferrata kardinál Gaetano Bisleti, prefekt kongregace seminářů a universit. Jeho úmrtím klesl počet členů kardinálského kolegia na 64, z nichž je 36 Italů a 28 kardinálů zahraničních.

Zástupce národní španělské vlády u Vatikánu Don Pablo de Churrua y Dotres, markýz z Aycinena, předal svoje pověřovací listiny 27. srpna J. Em. kardinálu státnímu sekretáři E. Pacellimu.

V audienci 25. srpna byl Sv. Otcem přijat též italský závodník Gino Bartoli, jemuž Sv. Otec věnoval stříbrný růženec a zlatou medaili s obrazem sv. Terezie od Ježíška.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Jugoslavié, Chorvátská národní pouť do Jeruzaléma konaná ve dnech 9. srpna až 4. září vezla do známé slovanské kaple v Jeruzalémě pro chorvátský oltář bl. M. Taveliče zvláštní svíce, mešní roucho, kalich a konvičky na víno a vodu. Vedle toho vezla s sebou veliký medailon bl. M. Taveliče a pamětní knihu (11 dílů) se 100.000 podpisy.

Zástupci »Reichspost« prohlásil vůdce Chorvatů Dr. Maček o konkordátu: »Tvrdí-li se, že konkordát je splněním našich (t. j. chorvátských) přání, nutno připomenouti, že se na něm pracovalo s Vatikánem a jednalo ještě za života krále Alexandra. Nejzajímavějším je to, že na konkordátu od počátku spolupracovaly i ony směry, které dnes proti němu nejvíce bouří, totiž stoupenci jugoslávské národní strany. Kdyby tato strana byla ještě dnes ve vládě, tu jsem přesvědčen, že by parlamentu předložila stejný návrh, jaký vypracovala nynější vláda. Oposice by pak konkordát potírala stejně tak, jak se to děje dnes, jen úlohy by se vyměnily. Proto nás Chorvaty celý ten lomoz velmi málo zajímá«.

Jugoslávští ministři poukazují ve svých projevech na »tajemné živly«, bouřící pravoslavné obyvatelstvo proti konkordátu. Jsou to svobodní zednáři, kteří ještě v r. 1931 vydali leták, napadající katolickou církev, protože vůdci jihoslovanských zednářů Iva-Bojničičovi byli odepřeni církevní pohřeb. Odtud poukázal ministrů na ateisty a jiné »živly«, kteří pravoslavné církve používají k štvancím proti konkordátu.

Polsko, Apoštolský nuncius ve Varšavě navštívil redakci katolického denníku »Maly Dziennik«. Časopis byl založen před 3 léty a je dnes nejrozšířenějším polským listem.

Z katolického tisku běloruského. Běloruští katolíci vydávají katolický čtrnáctidenník, věnovaný otázkám kulturně-náboženským a politickým pod názvem »Chryscijanskaja dumka«. Časopis řídí P. Dr. J. Rešec, Dr. Advažny, P. A. Stankievič a V. Jermalkovič. Časopis je vydáván ve formátu i rozsahu našeho časopisu »Katolik«. Vychází 5. a 20. každého měsíce. Poslední číslo je 15. a ročník X.

Rusko, Také o židovských svátcích na Nový Rok (5. a 6. IX. a o velkém postu (15. IX.) konaly se na Rusi protináboženské projevy. V Minsku byl uspořádán protináboženský karneval. Židě-dělníci, zaměstnaní v továrnách, musili o svátcích pracovat.

Buhda je vinen válkou čínsko-japonskou. Prohlásili tak čínští bezbožníci ve Vladivostoku, načež na tržišti spálili slaměnou Budhovu figurinu.

»Čistka« i v museích. Umělecká komise lidových komisařů rozhodla, že náboženské obrazy, umístěné v ruských museích musí být odvedeny do bezbožnického musea. Sověty promýšlejí též prodati část obrazů do ciziny, kde je o ně zájem. Bezbožníci však s prodejem nesouhlasí, ježto v cizině sloužily by dále náboženskému kultu. Proto bylo rozhodnuto, že obrazy budou prodány jen do soukromých sbírek.

V ruském tisku přetřásá se vytrvale otázka, zda cizí vyslanectví a konsuláty mohou vydržovat vlastní kostely a kaple. Úřady nyní rozhodly, že sovětská vláda nemůže konsulátům a vyslanectvím poskytovat pozemky na stavbu kostelů a kapli, ježto by to bylo na závalu »komunistického rázu Moskvy.« Nenamítají ale ničeň, jestliže v budově zahraničních zastupitelství jsou místnosti, sloužící náboženskému kultu, které mohou však navštěvovati toliko cizinci.

Pro nastávající ruské volby připravují se bezbožníci takto: 1. 15 tisíc bezbožeckých agitátorů, vyskolených ve zvláštních kursech, bude po celý měsíc konati po celém Rusku protináboženské přednášky.

2. Protináboženská musea uspořádají zvláštní přitažlivé výstavy, sledující účel ovlivnit protinábožensky masy lidu.

3. V měsíci, věnovaném protináboženské propagandě, musí být získáno 250 tisíc nových členů pro bezbožnickou práci.

4. Politická správa rudé armády nařídí velitelům jednotlivých posádek povinnou účast armády na protináboženských projevech.

5. Duchovní, kteří stanou se v tomto propagačním měsíci členy bezbožnického hnutí, musí zvlášť činně zúčastniti se protináboženských projevů.

Finanční úhradu propagace opatří z polovice stát a z polovice komunistická strana.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie, Konferenci protestantských církví v Oxfordu a její jednání sledovali s velkým zájmem i ruští bezbožníci. »Jelikož se oxfordské kongresu zúčastnili ruští bělogardisté, jako metro-polita Eulogios a jiní, je to důkazem, že v Oxfordu připravovalo se nové tažení proti komunismu. Bezbožnictví je v Evropě na postupu. Budeme pracovati o to, aby v Oxfordu sešli se brzy ku svému kongresu i bezbožníci.« Tak prohlásil vůdce ruských bezbožníků Jaroslavský, napadnuv ostře i anglická primasa a dodal, že komunismus v Anglii učiní brzy konec vlivu anglickánské církve, která dle Jaroslavského »je dnes hnízdem fašismu«.

Francie, Při letošní národní pouti francouzské do Lurd byl dán podnět k ustavení mezinárodní organizace lékařů, zájímajících se o Lurdy se stanoviska lékařského. Dosavadní t. zv. lékařská komise lurdská má 2.503 členy. V poslední době ujala se 17 španělských lékařů-katolíků, uprchlíků před revolucí. Nový arcibiskup lyonský, dosavadní biskup tarbsko-lurdský Msgr Gerliér, vyzval lékaře, aby při dobrozdáních týkajících se závažných uzdravení v Lurdech postupovali pečlivě a přísně jako dosud.

Katedrála remešská bombardováním za světové války zničena, bude 18. října t. r. prozatímně upravena k Bohoslužbám. Slavnostní vysvěcení je připravováno na příští rok. Katedrála, s jejíž stavbou bylo započato r. 726, nebyla za celá staletí dosud konsekrována (t. j. vysvěcena biskupským obřadem).

V Římě započne v nejbližší době **proces blažorečení** generála de Sonis, zesnulého před 50 léty, vojévůdce ve válce francouzsko-německé v r. 1870—71. Jeho hrob byl otevřen v r. 1929 biskupem ze Chartres, při čemž tělo bylo nalezeno úplně neporušené. Generál de Sonis nemohl sice v bitvě u Loigny zabrániti porážce francouzského vojska, podařilo se mu však zachrániti vojáky před úplnou zkázou.

Itálie, Kardinál-arcibiskup milánský Schuster posvětil základní kámen k novému křídlu katolické university. Stavba bude hotova do konce tohoto roku a bude mít 2 posluchárny se 400 a 500 sedadly, laboratoře a kabinety pro vědecké sbírky.

Maďarsko, Předběžný program světového eucharistického kongresu v Budapešti v r. 1938 byl stanoven takto: Dne 25. května slavnostní zahájení kongresu na náměstí hrdinů. Druhého dne 26. V. společně sv. přijímání dítek, odpoledne procesí na lodích po Dunaji. 27. květen je vyhrazen armádě. 28. května budou mít svůj den muži. Dne 29. května je závěrečný den kongresu; paapežský legát kardinál Szeredyi bude sloužiti pontifikální Mši svatou, po níž bude závěrečný průvod s Nejsv. Svátostí. Dne 30. května započnou před parlamentem svatoštěpánské jubilejní slavnosti historickým průvodem.

Německo, Katolická emigrace německá vydává též vlastní časopisy a informační věstníky. Nejstarším listem je »Der deutsche Weg« (»Německá cesta«), vycházející v Holandsku a založený P. Muckermannem. List přináší hlavně zprávy, informující čtenáře o náboženské a církevní situaci v Německu. — V Rakousku vychází týdeník »Der Christliche Ständestaat« (»Křesťanský stát stavovský«), založený profesorem Dietrichem v. Hildebrand, v Paříži týdeník »Europe«, v Polsku pak »Der Deutsche in Polen« (»Němec v Polsku«). Informační list »Kulturkampf« (»Kulturní boj«) vychází v Paříži; jiný »Deutsche Briefe« (»Německé listy«), vydáván jest v Luzernu. V Praze pak vychází věstník »Christliche Freiheitsbriefe« (»Křesťanské svobodné listy«).

V londýnském »Universe« sděluje dopisovatelka Alžběta H. C. Coriathielová, že přípravy světoznámých pašijových her v Oberammergau v r. 1940 jsou v plném proudu. Text her doznal velkých změn a i herci budou úplně noví. Hitler podporuje prý přípravy her všemožně z důvodů, že jsou jednak projevem rázovité kultury lidové, dále, že provedení jich značí velmi značný příjem. I jinak těší se prý Oberammergau přízni vůdce. Sestru Anny Rutzové, známou představitelku Panny Marie, nechal prý Hitler na vlastní náklad studovati na mnichovské konservatoři.

V Badisch-Rheinfelden mělo se počátkem září konati svěcení nového protestantského kostela. Na náměstí před kostelem promýšlel kostelní spolek postaviti 4½ m vysokou kamennou sochu Krista. Když socha měla být postavena na přípravený podstavec, dostal kostelní spolek vyzoomění, městského úřadu, že povolení dříve k postavení sochy udělené, se ruší, ježto nové náměstí bude sloužiti pro vojenské přehlídky a nelze tudíž jeho prostoru zmenšovati sochou. Ježto pak v čele náměstí má státi socha Hitlerova, jeví se stavba pomníku se sochou Krista na náměstí zbytečnou. Výbor podal protest k župnímu a říšským úřadům.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáže, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské nám. 8. Redakce a administrace tamtéž. - Vychází 1. a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo sek. účtu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Řídí Dr. Fr. Formánek. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15 266/VIII ze dne 19. ledna 1926. - Redakční úřad Praha 11, Vatikánské kněžíkřeseno, Ia. Boudí Praha VII. Komarovská 13-14.

KATOLÍK

Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“

Vychází čtrnáctidenně

Ročník II. [XIX.] Říjen 1937

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

číslo **19**

K ÚMRTÍ PRVNÍHO PRESIDENTA ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY.

Náš stát v posledních 14ti dnech prožíval významnou dějinnou chvíli, neboť ztratil svého prvního presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka. I my připojujeme se dnes k těm, kdož po zásluze ocenili jeho veliké občanské přednosti jako hlavy státu a prosíme čtenáře tohoto listu, aby věnovali hlavní vzpomínku spáse jeho nesmrtelné duše. Před Všemohoucí Spravedlností Boží na věčnosti, může mu prospěti jen naše modlitba.

Meč knížecí.

K svátku Svatého Václava.

Lidé, kteří stáli 21. září na pražských ulicích, nemohou popíťi a nemohou zapomenouti, která byla nejdojemnější a nejmohutnější chvíle smuteční slavnosti pohřbu prvního presidenta našeho státu: byla to ona chvíle, kdy po řeči presidenta republiky zazněly z amplionů na nárožích ulic strhující zvuky písně svatováclavské. A snad právě ona vážnost chvíle, kterou vynucuje pohřeb člověka, byla příčinou, že vynikla skutečnost, již nikdo nemohl nepocítovati jasně a do hloubi duše: že tato píseň je pravou a jedinou hymnou české říše, že v ní a jedině v ní je obsaženo všechno to, čemu říkáme dějiny českých zemí, že jejími zvuky mluví se slavnostní vážností hlas a duch oné země, jež je zjevována nevýslovně sladkým slovem Čechy. A zástupy přimražené na několik minut beze slova na

dlažbu ulic, musily cítit, že nad jejich hlavami táhnou staletí, že duch jediného vládce a pána, knížete těchto zemí, vznáší se nad nimi a tvoří z nich to, čím snad přece i samy chtějí být: národ.

A za několik vteřin nato nesly se vzduchem zvuky jiné písně, jež před staletími hýbala myslími národa: písně husitských vojsk, Kdož jste Boží bojovníci. A ku podivu: v této chvíli nás nezarazilo a neuráželo toto spojení, jež jindy by se vám právem mohlo zdáti profánním. A když jste se později ptali, proč tomu tak bylo, přišlo vám na mysl vysvětlení prosté a uspokojující: cítili jste v té chvíli příliš dobře, že během staletí a zejména v dnešní době dokonale vyvětral a ztratil se z písně »Božích bojovníků« všechen duch negace, všechen duch vzpoury proti autoritě Matky Církve a proti jejímu řádu, onen duch odporu, jenž před pěti sty lety rozvrátil zemi.

Bylo to tedy do určité míry skutečně smíření, smíření věků minulých. Za zvuků písně svatováclavské táhla

nad našimi hlavami staletí našich dějin všechna, tedy i doba husitská a cítili jsme, že to kladné, co i v této době bylo, náleží do těchto dějin, jako do nich náleží do poslední vteřiny tři sta let po Bílé Hoře, že z těchto dějin nemůžeme vylučovat nic, ani vteřinu. A když jsme pak poslouchali zvuky písně husitské, jež teprve nyní, po pěti stech letech, může být skutečnou písní i opravdových bojovníků božích, nemohlo nám nepřijít na mysl, zda toto duchovní smíření věků minulých by nemohlo přijít i dnes, v době přítomné, pro naše přítomné spory, zápasy a utkáni. Vždyť přece i mezi katolíky se šíří dnes směr, volající po dohodě se stranou druhou v tom smyslu, že by se prostě přešlo přes rozpory a rozdíly tak, jako by jich vůbec nebylo, že by se prostě a jednoduše nevzaly na vědomí, že by se chodilo kolem nich s ušima zacpanýma vatou a s očima zavřenýma. A poslouchající dvě písně ducha tak rozdílného a přece téhož, řekli jsme si provždy, že toto vše možné není. Vždyť akceptujeme-li dnes »Boží bojovníky« a přijímáme-li je bez odporu, není to proto, že by se byli oddávali kompromisům, chytračení a politice, ale proto, že dovedli pevně a bez bázně stát za pravdou svou, pravdou, která ovšem byla a ukázala se omylem. Ale státi se za ní pevně a bez bázně a v tom jim buď čest.

Pravda však sama není dvojí a trojí a čtverá, pravda je jedna a musí jí být, aby byla pravdou. A pravdou není opět to, čeho se nabude

hlasováním, co se získá kompromisem a chytračením a politikou, co se umluví za zavřenými dveřmi. Pravda je jedna, je zřejmá, všeobecná a slavná. A věříme-li, že tuto pravdu máme, že nám byla zjevena hlasem evangelia a že nám byla dána, aby řídila každý náš pobyt vnitřní i vnější, celý náš život do poslední vteřiny, a to nejenom v ohledu náboženském, ale i kulturním, sociálním, stavovském a prostě všude, pak je naší povinností tuto pravdu zjevovat a držet vysoko na záplavami bahna, pak je nutno za tuto pravdu se i dovést bit. Nelze smířovat protivy, dokud jsou živé, dokud bolí a pálí, právě pod hrozbou a trestem duševního zbahnění. Nelze nevidět to, co jest. »Nepřinesl jsem mír, ale meč«. Smíření, to ponechme věkům budoucím, to ponechme rozhodnutí, na čí straně byla pravda. Protože pak toto rozhodnutí jest dnes zřejmé, smiřujeme se velkolepým gestem i s »Božími bojovníky«. Za pět set let bude snad provedeno i smíření dob našich a tehdejších lidem se snad i tyto doby budou jevit jako jednota. Nám však, kteří je žijeme a kteří neseme prapor Kristův, nezbývá než patřit na meč knížecí.

Ladislav Jehlička.

Pravda o Španělsku.

SPOLEČNÝ LIST ŠPANĚLSKÝCH BISKUPŮ BISKUPŮM CELÉHO SVĚTA O ŠPANĚLSKÉ VÁLCE.

(Dokončení.)

6.) Povaha komunistické revoluce.

Je dobře všimnouti si povahy komunistické revoluce v jejím průběhu. Omezujeme se na následující tvrzení, která jsou založena na skutečnostech plně zjištěných, v nichž mnoho spočívá na informacích naprosto zaručených, líčených i zobrazených, které máme před sebou.

Poznamenáváme, že sotva může býti zaručenějších zpráv odjinud, než z teritoria, zbaveného panství komunismu. Zbývá totiž v rukou rudé armády řada provincií, buď zcela nebo částečně, kde jest ještě rozhled po škodách, po velkých a početných škodách, způsobených komunisty. Posuzující v celku excesy komunistické v revoluci španělské, tvrdíme, že v historii západních států není příkladu podobného běsnění a podobných spouští, způsobených v několika málo týdnech, útoků na základní práva božská, na společnost a na osobnost člověka. A nebylo by snadným, nalézt v historii epochu, nebo národ, který při srovnávání a posuzování charakteristických znaků viny by nám poskytl takové a tak četné omyly. Ponecháme historii hodnocení charakteru psychologického a sociálního této doby, které vyžadují zvláštního studia. Naše anarchistická revoluce byla »výjimkou v historii«.

Připojujeme, že hekatomby na osobách a majetcích, způsobené komunistickou revolucí, byly předem rozváženy. Nedlouho před obnovou revoluce přišlo totiž z Ruska 79 agitátorů. Instrukce národního vzdání se marxistickému sjednocení, jež nařizovala v téže době revoluční milici ve všech krajích boření kostelů, nebo aspoň jejich zabírání, vše bylo systematicky a etapově.

V krátké lhůtě jednoho měsíce byly všechny chrámy učiněny pro bohoslužby nepoužitelnými. Již v roce 1931 liga bezbožníků měla ve svém programu bod: Plebiscit, co se má státi s kostely a farními domy; a jeden provinciální výbor dával tento příklad: »Místností, sloužících dosud kultu, bude použito za skladiště, tržnice, lidové lázně a podobně, podle potřeby kraje.« Aby byly odstraněny osoby, které se zdály býti nepohodlné revoluci, byly pořizeny černé listiny; v některých na prvním místě uveden byl biskup. O kněžích vyjádřil se vůdce komunistů k občanům, kteří chtěli zachránit svého faráře: »Máme příkaz vypleniti celé to semé.

Nejvýmluvnějším dokladem o tom, že boření chrámů a usmrcování kněží jako všeobecné bylo věcí předem uváženou, jest počet obětí. Ačkoliv jest úsilí cifry tyto potlačit, počítáme, že jest na 20.000 zbořených chrámů a kaplí. Počet zavražděných kněží odhadujeme na 10% ve zničených provinciích, v některých dokonce na 80%. Jen u kněžstva světského jest jich na 6.000. Byli honěni jako psi, byli pronásledováni přes hřebeny hor. Pronásledovatelé dali si ohromnou práci, aby je našli i v tajných úkrytech; vraždili je bez souzení, tak, jako by to byla jejich sociální povinnost.

Zkrátka, revoluce co do krutosti nemá příkladu. Způsoby vraždy ukázaly hrozná barbarství. V číslicích: Usmrcených laiků, kteří byli odstraněni pro své smýšlení politické a zvláště náboženské se počítá na 300.000; v Madridě samém v prvních třech měsících jich bylo usmrceno na 22.000. Stěží by se našla provincie, kde by s pravičáky nebylo takto naloženo. Na

formu se nehledělo; nebylo obžaloby, nebylo výsledku a ve většině případů nebylo soudu. Jest krutou skutečností, že mnozí byli zbaveni rukou a nohou, nebo že dříve, než byli usmrceni, byly jim vylupovány oči, vytrhávány jazyky, pálení nebo pohřbívání za živa, nebo pálení pochodněmi. Nejkrutěji bylo zacházeno se služebnky Božími. Úcta a láska nedovoluje rozebíratí podrobnosti.

Revoluce byla nelidská, nebyl respektován stud ženy, ani té, která se zasvětila Bohu. Byly zneuctěny hrobky a hřbitovy. V památném románském klášteře v Ripolu byly zničeny náhrobky, mezi nimi také náhrobek Vilfreda Veloského, dobyvatele Katalánska a biskupa Morgada, obnovitele slavného kláštera. Ve Vichu byla zneuctěna hrobka velkého Balmese a čteme, že s lebkou velkého biskupa Torras y Bagez si hráli kopanou. V Madridě a na starém hřbitově v Huesce otvírali sta náhrobků, aby okradli pohřbené o zlaté zuby a prsteny. Některé způsoby mučení ukazují na úchylnost nebo aspoň otupení smyslu pro lidskost. Revoluce byla barbarskou, ježto zničila dílo staleté civilisace. Zničila tisíce uměleckých děl, z nichž mnoho požívalo pověsti světové. Vyrabovala a spálila archivy a znemožnila tak historické badání a ověřování dějů právních a sociálních. Je na sta rozstříhaných vzácných tkanin, rozbitých soch, a na vždy zničených krásných architektur. Můžeme říci, že základ umění, především náboženského, který věky nahromadily, byl komunisty nesmyslně a nerozumně zničen. Došlo i na oblouk Bara v Taragoně, římskou památku, která se udržela 20 století, na němž dynamit ukázal svoji hroznou vlastnost. Památné umělecké sbírky katedrály Toledské, paláce Lyria, musea Prado byly hanebně vyloupeny, četné biblioteky zmizely. Žádná válka, žádná barbarská invase, žádné sociální hnutí nikdy nezpůsobilo ve Španělsku takovou spoušť, jako jest tato, k níž se přidružili činitelé, které neměla k dispozici žádná doba: věda se dala do služeb ničení, používši v boji proti Bohu moderních prostředků dopravy a všech možností kriminálních.

A tak revoluce zašlapala základní principy práva mezinárodního. Vzpomeňme jen na žaláře v Bilbao, kde bylo nelidsky vyvražďeno sta vězňů; represalií na rukojmích, držení na lodích a ve vězeních způsobem hroznějším než byla válka sama. Hromadné vraždění svázaných nešťastných vězňů a drážděných házením malých kuliček; bombardování nechráněných měst vojensky nevýznamných. Revoluce byla zásadně protišpanělskou. Zhoubné dílo se projevovalo pod mezinárodní komunistickou vlajkou ve výkřicích: »Ať žije Rusko«. Nápis na zdích, apologie cizinců, vojenské rozkazy v rukou ruských vůdců, ochuzení národa ve prospěch cizinců, mezinárodní komunistická hymna, jsou příliš četné důkazy nenávisti k národnímu duchu a vlastenskému cítění.

Především však revoluce byla protikřesťanská. Nevěříme, že v historii křesťanské a v období několika týdnů došlo k podobným výbuchům a to ve všech formách lidského smýšlení, vůle a utrpení a nenávisti proti Kristu a jeho svaté víře. Tak bohapusté škody utrpěla Církev ve Španělsku, že delegát rudého Španělska, poslaný na kongres bezbožníků do Moskvy, mohl říci: »Španělsko v mnohém předběhlo Sověty, ježto Církev ve Španělsku byla úplně zničena«.

Počítáme na tisíce mučebníků: jejich svědectví jest důvěrou naší ubohé vlasti. V celém martyrologiu římském jistě není způsobu mučení, kterého by nebyli použili komunisté, včetně ukřižování; nadto bylo užito nových způsobů mučení, jaké poskytl moderní prostředky a stroje.

Nenávist ke Kristu a Panně Marii došla až k absurdnostem, při nichž byla sražena sta křížů, zběsile zprofanovány obrazy Panny Marie. V Bilbao byla poputně posmívána Matka Boží nízkou literaturou rudých, v níž byla vysmívána božská tajemství, opětovně byly profanovány posvátné úkony, takže se musíme diviti pekelné nenávisti, která zachvátila naše nešťastné komunisty. »Přisahal jsem ti, že se ti pomstím«, řekl jeden z nich knězi ukrytému ve svatyni a vytrhnul pistoli a vystřeliv, naň křičel: »Podrob se rudým, podrob se marxismu!«

Hrozná byla profanace ostatků svatých; bylo lámáno a páleno tělo svatého Narcise, svatého Pascala Bailonského, blahoslavené Beatrice Sylvvy, svatého Bernarda Calvó a jiných, způsoby profanace jsou pravděpodobně. A těžko se dají pochopiti, leč jako vnutnutí ďábelské. Zvony byly shazovány a roztavovány; náboženské úkony byly vůbec potlačovány na celém území komunistickém, vyjma malého území na severu. Velký počet chrámů byl srovnán se zemí, mezi nimi opravdovské umělecké poklady. K tomuto bohapustému dílu nutili i ubohé kněze. Památné obrazy obecně uctíváné zmizely navždy; buďto byly rozbity anebo spáleny. Na některých místech úřady nařídily občanům vydati náboženské předměty, aby byly veřejně zničeny; uvažte, co to všecko znamená, v přirozeném právu právním, ve vztazích rodinných a v násilí páchaném na svědomí křesťanů.

Nebudeme pokračovati, vznešení bratři, v kritice činů komunistických v naší vlasti a ponecháme dějinám, aby věrně popsaly to, co se stalo. Vytékne-li se nám, že jsme formou tak krutou vylíčili tyto požáry naší revoluce, ospravedlníme se příkladem sv. Pavla, který se nerozpakuje použití hrozných slov proroků a který má nejostřejší výrazy pro nepřátele Boží; nebo se ospravedlníme samým Sv. Otcem, který ve své encyklice proti bezbožnickému komunismu mluví o »hrozném úpadku, o podvodu ve Španělsku, v nichž bylo tolik nenávisti, tolik barbarství a krutosti, že by to nikdo nepovažoval za možné v našem věku.«

Opakujeme slova odpuštění všem a náš návrh, že jim splatíme dobrým jak jen budeme moci a uzavíráme tento oddíl těmito slovy: »Informe Oficial« o tom, co se stalo za revoluce v jejích třech měsících: »Nebudíž dávana lidu španělskému jiná vina, leč že byl nástrojem provádění těchto zločinů . . .« Tato nenávist k náboženství a k tradicím otců, která navždy zničila takové hodnoty, »byla přinesena z Ruska, orientálců úchylného ducha«. Na usmíření za takové spousty, k nimž dal podnět sám satan, řekneme, že naši komunisté se na konci svého života z valné části smířili s Bohem. Na Malorce zemřela bez smíření pouze dvě procenta, v krajinách jižních ne více než 20% a na severu kol 10%. Byl to čin svědce, jehož obětí se stala naše země.

7.) Hnutí národní: jeho charakteristické znaky.

Učiněme si nyní skizy hnutí, zvaného národním. Soudáme, že tento název je správným, v prv řadě pro svůj ráz; ježto národ španělský byl rozdělen na dvě strany a ve své převážné většině nemohl uskutečnití své vnitřní potřeby a aspirace, bylo hnutí přijato od celého národa jako naděje. V krajích, které nebyly osvobozeny, samo doufá rozlomití krunyť sevření komunistického, které ho dusí. Hnutí jest také národní svým posláním. Vždyť má zachrániti podstatně nezměněnou organizaci státu, který se čestně uplatnil v historii. Vyjadřujeme skutečnost, obecně přání španělských občanů, neoznačujeme prostředky k jeho provedení. Hnutí posílilo cit vlastenecký proti exotickému násilí, které stojí na docela opácném pólu. V pojmu vlast jest

i pojem otce; jest to mravní ovzduší početné rodiny, v níž občan nalezne své úplné rozvinutí; hnutí národní bylo znakem velké lásky, která se soustřeďovala kolem španělského jména a jeho podstaty historické, postavivši se proti elementům cizím, které přinesly rozvrat. A jako láska vlastenecká jest povznášena láskou Ježíše Krista a podobá se lásce křesťanské, poznali jsme i my projevy pravé lásky, která našla mohutný výraz v krvi tisíců, jež ji obětovaly se slovy: »Ať žije Španělsko, ať žije Kristus Král!«

V tomto hnutí národním se projevilo i zázračné opravdové mučednictví, jak se vyslovil Sv. Otec, v tisících španělských kněží, ať řádových, ať světských. A toto svědectví krve by mělo býti v budoucnosti výstrahou, jak hroznou zodpovědnost má politické hnutí a počiny těch, kteří odloživše zbraně budou v klidu a míru budovati nový stát.

Hnutí zajistilo pořádek na území jím ovládaném. Porovnejme mezi provinciemi ovládanými hnutím národním a provinciemi v rukou komunistických. O těchto mohou platit slova učence: Kde není vláde, panuje rozvrat; bez kněží, bez chrámů, bez kultu, bez spravedlnosti, bez autority jest vše kořistí hrozná anarchie, hladu a bídy. Naproti tomu, i při útrapách válečných ostatní kraje žijí klidným, vnitřním řádem, jsouce řízeny pravou autoritou, která jest základem spravedlnosti, míru a pokroku a dává záruku prospěchu sociálního. Zatím co ve Španělsku komunistickým se žije bez Boha, v krajích nedotčených, po případech znovudobytých, žije se vnitřně, nábožensky, a jsme svědky nových a nových projevů života křesťanského.

Tato situace dává naději ve spravedlivý režim a mír i v budoucnosti. Nepouštíme se do žádných pochybných předpovědí; naše bída je úžasná. Uvolnění svazků sociálních, mravy politikou pokažené, opomenutí občanských povinností, řídké setkání se s neporušeným katolickým svědomím, vnitřní rozdíly v názírání na naše velké problémy národní, vyloučení tisíců, povolanych k dílu národní rekonstrukce tím, že byli vyvražďeni, nenávisť a bída, které provázejí každou občanskou válku, cizí ideologie ve státě, které měly úplně vyhladiti ideu a vlivy křesťanské, to vše budou ohromné těžkosti, s kterými bude novému Španělsku zápasiti, bude-li chtít navázati na svůj základní dějinný smysl a jím se oživit. Než, máme plnou důvěru, že po obětech, které národ s velkou odvahou na se vzal, najde opět svého ducha národního. Dostáváme se k němu pozvolna zákonodárstvím, v němž mají převahu city křesťanské, kulturou, morálkou, sociální spravedlností a povinnou úctou k Bohu. Dej Bůh, aby ve Španělsku předním požadavkem byla služba a to požadavkem základním, kterým by si národ opravdu nejlépe posloužil.

8.) Odpovídá se na některé výtky.

Ku konci tohoto listu přicházíme vznešení bratří na některé výtky, které nám byly ze zahraničí činěny. Církvě se kladlo za vinu, že se bránila národnímu hnutí, a že se opevnila ve svých chrámech, přihlížejíc odtud k vraždění kněžstva a k ničení kostelů. Pravíme, že nikoliv. Útoky na kostely byly náhlé, skoro ve všech krajích shodné a v téže době došlo i k pobíjení kněží. Kostely byly páleny, protože byly domy Božími a kněží byli popravováni, protože byli služebníky Božími. Důkazy pro to jsou velmi četné. Církev neútočila, byla prvním dobrodínem kraje. Úzkostlivě hájíc své učení a podporujíc díla sociální spravedlnosti, jako nevinná oběť, pracující pro mír a neporušenost mravů, podlehla tam, kde z vítězily anarchický komunismus.

Dožadují se na nás ze zahraničí, abychom se vyslovili o tvrzeních, že Církev vlastnila třetinu národního území a že lid se vzbouřil, aby se vymanil z jejího útisku. To jest směšné obvinění. Církev vlastnila jen něco málo bezvýznamných pozemků, kněžské domy a vychovávací ústavy a ještě toho se zmocnil stát. Vše, co Církev ve Španělsku má, nezajišťuje ani čtvrtinu toho nejnutnějšího k životu a k plnění posvátných úkonů.

Církvě se připisuje málo rozvahy a stranickosti, že se zapletla do zápasu, který rozdvajil národ. Církev vždy se postavila na stranu spravedlnosti a míru a spolupracovala se státní správou ve prospěch všech, za jakékoli situace. Neoddalovala se od nikoho, ať to byly osoby, strany, či různé směry. Zřízená ku blahu všech a všeho, splnila svou povinnost, aby poučovala a nabádala k lásce k bližnímu a velmi trpce nesla, že byla pronásledována a odsuzována velkým počtem synů, kteří šli na scestí. Dovoláváme se četných dokladů písemných a činů, které nám dávají za pravdu.

Říká se o této válce, že je válkou třídní a že Církev se postavila po bok boháčům. Kdo zná věci, ví, že tomu tak není. Neboť když seznala, že má býti zajištěna spravedlnost a láska k bližnímu, byla Církev první, která žádala, aby třídy dělné byly bezpečně chráněny zákonem a aby národ přistoupil přímo k lepší distribuci bohatství. Zápas třídní jsou vážnější v jiných zemích než ve Španělsku. Je také pravdou, že ve Španělsku se vyhnuly hrozná válce ty nejhudší kraje a že postihla více kraje s větším blahobytem. A nesmí se též zapomínati na naše pokročilé zákonodárství sociální, na naše dobročinné instituce, na pomoc veřejnou i soukromou, což vše jest původu španělského a křesťanského. Lid byl obluzen nesplnitelnými sliby, nejen neslučitelnými se skutečným hospodářským životem kraje, ale s jakoukoli národohospodářskou organizací života. Odtud vyplývá uspokojivý chod krajů revoluce ušetřených a bída těch, kteří podlehli panství komunismu.

Říkájí také, že válka španělská jest částí všeobecného zápasu mezi demokracií a režimem autoritativním, a že vítězství hnutí národního přivede národ v područí státu. Církev ve Španělsku, čteme v jedné revui zahraniční, rozhodujíc se mezi pronásledováním prováděným vládou madridskou, nebo područím představitelů politických směrů, které nemají nic společného s křesťanstvím, rozhodla se pro toto područí. Nejde o rozpaky, do kterých byla přivedena Církev v našem kraji, nýbrž nechtíc úplně zajiti pod vládou komunismu, jak se tomu stalo v krajích jím ovládaných, rozhodla se pro hnutí, které zaručilo základní principy společnosti bez ohledu na cíle politické.

Pokud jde o budoucnost, nemůžeme předvídati, jaký bude konec zápasu. A tak tvrdíme, že k válce se nepřikročilo proto, aby se obnovil autoritativní stát nad porobeným národem, nýbrž aby znovu ožil duch národní ve staré síle a svobodě křesťanské. Máme důvěru v rozvahu vládních osob, kterým nejde o kopírování vzorů zahraničních pro budoucí španělský stát, kteří však budou počítat s náležitostími vnitřního života národního, a drahou danou věky minulými. Každá dobře uspořádaná společnost spočívá na základech hlubokých, z nich čerpá sílu k životu a nikoliv na cizích vzorech, které nejsou v souladu s národním duchem.

Život je silnější než programy a rozvázný vládce neuplatňuje program, který zeslabuje vnitřní odolnost národa. Byli bychom prvými, kteří by vytýkali, kdyby autokracie nezodpovědná parlamentu nastoupila na místě nejhroznější diktatury, již by byl národ zbaven. Chováme oprávněnou naději, že tomu tak nebude,

neboť to, co zachránilo Španělsko v dnešních nejtěžších chvílích, bylo setrvání na věkovitých principech, které nám udržovaly život a na skutečnosti, že velká část našeho národa se odhodlala postavit se na jejich ochranu. Bylo by omylem rozlámati duchovní pouta kraje a nevěříme, že by se tak stalo.

Vytýká se vůdcům národního hnutí, že páchali podobné zločiny, jako lidová fronta. »Bílé vojsko«, čteme ve význačné revui katolické«, používá neoprávněných prostředků, proti nimž musíme protestovat... Informace, které máme k dispozici, ukazují, že bílý teror dopouští se ve Španělsku národním všech chyb, kterých se dopustili revolucionáři. Získané úspěchy nevyváží promyšleně organizované krutosti, kterých se dopouštějí oddíly.« Vážený pisatel je velmi špatně informován. Každá válka má svoje přehmaty, nepochybně je mělo i hnutí národní. Nikdo se nebrání na prostým klidem proti drzostem a bláznivým útokům nepříteli. Podrobně ve jménu spravedlnosti a křesťanské lásky kritice všechny přehmaty, k nimž došlo, buď omylem, buď že je provedli lidé nezodpovědní, čehož pak záměrně využilo zahraničí, pravíme, že skutečnosti, které uvádíme na pravou míru, neodpovídají pravdě a že jest nesmírný rozdíl mezi základy spravedlnosti, její praxí a jejím uplatněním na obou stranách. Správnější bude, když řekneme, že spravedlnost lidové fronty byla historií šlapané spravedlnosti, činů proti Bohu, společnosti a lidem. Nemůže být spravedlnosti tam, kde se vylučuje Bůh, který jest základem vši spravedlnosti. Zabíjení pro zabíjení, ničení pro ničení, oloupení protivníka neválčícího, počátky to morálky civilní a vojenské, to vše jsou věci, které možno připsati právem jedné straně, nemohou se však oprávněně vytýkati straně druhé.

Dvě slova o problému nacionalismu Basků, málo známém a zneužitém, který se stal záminkou proti hnutí národnímu. Máme plný obdiv pro náboženské a občanské ctnosti našich bratří baskických. Mají naši plnou lásku, pro neštěstí, která je potkala a která považujeme za neštěstí svá, ježto je utrpěli od společné vlasti. Mají naši účast na omylu svých vůdců v tak vážné historické chvílce. Na druhé straně pak plně naše pokárání, že neuposlechli hlasu Církve a že o nich platí slova encykliky Svatého Otce »O komunismu«: »Svědové, kteří nejsou tak početní, využívajíce rozporů katolíků, je přiosťrují a těží ze zápasu katolíků jedněch proti druhým!« »Ti, kteří pracují na zvětšení rozporů mezi katolíky, berou na sebe hroznou zodpovědnost.« »Komunismus je hnutím vnitřně úchylným a nelze připustiti, aby na některém poli s ním pracovali ti, kteří chtějí zachrániti civilizaci křesťanskou.« »Čím více se vyznačují kraje, kde se uchýtil komunismus, stářím a vznešeností své civilizace křesťanské, tím větší spousty způsobí tam nenávisť bezbožníků.«

V jedné velmi rozšířené zahraniční revui se tvrdí, že lid ve Španělsku se rozešel s knězem, poněvadž prý tento patří vznešeným třídám; lid prý nechce dávatí křtítí své děti pro zvýšené poplatky za udílení svátosti. Na prvé odpovídáme, že povolání v různých seminářích španělských vypadá takto: všech seminaristů v roce 1935 bylo 7.401, z nich bylo 6 šlechticů, 115 z třídy boháčů s kapitálem nad 10.000 peset, chudáků nebo skoro chudáků bylo 7.280. Na druhou námitku odpovídáme, že před změnou režimu počet nekřtěných dětí katolických rodičů byl: na 10.000 jedno dítě. Taxy jsou velmi mírné a chudí neplatí ničeho.

9.) Zakončení.

Uzavíráme, vznešení bratří, tento dlouhý list, prosíme vás, abyste nám pomohli naříkati nad velkou národní

katastrofou ve Španělsku, ve které zašly zároveň se spravedlností a mírem základy společného blaha a onoho vznešeného života obce Boží, o němž mluví andělský doktor, jakož i hodnoty civilizace života křesťanského. Zapomnělo se na pravdu a poctivost v řádu politickém, hospodářském a sociálním a to nám přineslo ono společné neštěstí. Špatně se nám vládne, poněvadž, jak praví sv. Tomáš, »Bůh nechává vládnouti lidi nesvědomité, jako trest za hříchy kraje.«

Ku své zbožnosti připojte lásku modliteb Vašich a Vašich věřících: nechtě pochopíme trest, který na nás Bůh poslal; nechtě se rychle obnoví naše vlast, aby mohla splnit poslání budoucí, tak jak tomu bylo dříve. Kéž úsilím a modlitbami všech přejde tato záplava komunismu, která měla za úkol vymýtiti ducha Božího, zdeptati duše lidské, jediné to záruky udržení dřívější civilizace.

A naplňte svoji pomoc pravou láskou pro věci španělské »Non est addenda afflictio afflictis« (nebudtež rozmnožovány útrapy ubohých); Bohužel k našim utrpením se přidalo nepochopení našich útrap. A co je ještě více zvětšuje, jsou lži, úklady a zvrácený výklad toho, co se stalo. Nedostalo se nám ani té cti býti pokládán za oběti. Rozvaha a spravedlnost byly na stejné výši, jako nerozum a nespravedlnost, do konce ta největší, jakou znají dějiny. Stejná víra byla dána tisku nestrannému i drzým pamfletům, ano i španělským svědkům, kteří cestovali po světě s tupením své matky vlasti, jako slovům prelátů, úzkostlivé svědomitosti moralistů a autentickému podání řady činů, které jsou potupou lidských dějin. Pomozte nám rozšířiti pravdu. Její práva jsou nezadatelná, zejména, když se jedná o čest země, o prestiž Církve a o ochranu světa. Pomozte nám rozšířiti obsah tohoto listu tiskem a propagandou katolickou, aby se opravily omyly, ať byly nevinné, ať byly záměrné. Člověk nepřítel zasel koukol, pomozte nám počati obilí dobré. Dovoďte nám konečné prohlášení, že uvnitř milujeme Krista, a odpouštíme z celého srdce všem těm, kteří nevěděli, co činí a způsobili tak hrozná škody Církvi a vlasti. Jsou našimi syny. Vyzýváme Boha a prosíme pro zásluhy našich mučedníků deseti biskupů, tisíců kněží a katolíků, kteří zemřeli, odpustivše jim i svoji bolest, i útrapy našeho Španělska. Modlete se, aby z naší země zmizela nenávisť, aby se duše navzájem přiblížily a abychom byli spojeni všichni jedním poutem lásky. Vzpomeňte našich zavražděných biskupů, tisíců kněží rádoých i světských, kteří podlehli jen proto, že byli vybraným vojskem Kristovým a proste Pána, aby rozmnožil prospěch jejich drahé krve. O žádném z nich není známo, že by se byl ukázal v hodině smrti slabochem. Tisícům dali vznešený příklad heroismu. Jsou nepopíratelnou slávou našeho Španělska. Modlete se s námi za naši zemi, zavláženou krví našich bratří a jistě zazáří nám jednou jitřenka křesťanského míru, který se zastkví vedle naší Církve tak slavné a vedle naší vlasti tak plodné. A mír Páně nechtě jest s námi všemi, když nás všechny povolal k úsilí o obecný mír, totiž o zajištění království Božího na zemi podporou Těla Kristova, kterým jest Církve a nás ustanovil jejími biskupy a pastýři.

Píšeme Vám ze Španělska, připomínajíce si bratry zemřelé, i ony mimo vlast, ve svátek nejdražší Krve Pána našeho Ježíše Krista, 1. července 1937.

Následují podpisy 2 kardinálů, 6 arcibiskupů, 34 biskupů a 5 kapitolních vikářů.

*

Ze španělského originálu přeložil Dr. V. Plocek.

Praha, II, č. 320, v Emanzích

Dne 23. září 1937

Dovolují a blahopřáti pracovníkům
muži svato. Václavské Ligy a katolické
akce k činnosti, již projevují při
vydávání Katolika a jina při rozšiřo-
vání křesťanského a to, katolického učes-
tění v našem drahem národě
Svatováclavském.

+ Prokop Neuzil O.S.B opat
českého klátera sv. Prokopa,
Lize, Illinois, S. Am

JAN SAJÍC:

Bratřím o bratrovi.

Dva slavné dny, které Církev zařadila na konec měsíce září, utvořily se i pro nás slavnostně, zejména letos. Svátky bojovníků Božích, knížete Svatého Václava a archanděla Svatého Michaela. Oba svátky země České, duchovní svátky naší Ligy a také její svátky lidské. Bratr dr. Václav Janda, jenž má dnes jmeniny pod ochranou sv. Václava, má zítra pod ochranou sv. Michaela narozeniny — padesáté.

Bratři, vzpomeňte slavných dnů svatováclavských před osmi roky! Kolik vznětů, práce, pohotovosti a energie se slilo tehdy k velikému a čestnému dílu náboženského a národního milenia! Kolik příprav ideových, organizačních a dělných bylo vykonáno v letech předchozích, než bylo uskutečněno to, co zažil náš stát i cizina slavného, velebného a mocného! S nezapomenutelným biskupem Ant. Podlahou v první řadě a v čele vůbec byl V. Janda. Hořel, pracoval, bojoval. A zvítězil pro čest svatováclavskou. Jaký pocit vykonati takové dílo! Kolika pracovníkům by stačilo vědomí té krásné a vznešené činnosti! Ale V. Janda nadarmo není Václavem a nadarmo není narozen pod pohledem Michaelovým. Chce vybojovat všechno, co je v lidských silách, pro zabezpečení svatováclavského dědictví v našem životě soukromém i veřejném. Vznik naší Ligy je spojen nerozlučně s jeho osobností. Život v Lize jest věcí jeho mysli, jeho srdce. Cele se odevzdal do služeb svatováclavské ideje, ne jako odpovědný nositel cti, která plyne z předsednictva, nýbrž jako skutečný, pracovitý a neúnavný dělník na vinici Svatováclavské, jako

bojovník za svatováclavskou plamennou orlici v našem národě. Jeho ideálem není založení dvě své ruce, nýbrž mít tisíc rukou a všechny je upracovat velkou, třeba nejobtížnější prací pro říši Boží na zemi. Katolická akce, katoličtí muži, Slavia catholica, Pro Deo, exercicie, úcta sv. patronů českých, pouti na posvátná místa, vše, co v sobě zahrnuje pojem a obsah laického apoštolátu, má ve V. Jandovi nejen stoupence a vyznavače, nýbrž i vykonavatele, jenž myšlenku a čin nese všady, kde se má zasít, zkypřit, zmnožit a prohloubit základ katolicismu. Jako v oblasti duchovní se dívá na cíle mravní, tak i v politickém činění vidí víc než samoúčelnou prestiž občanskou. Usiluje o pravdivost jednání, čestnost skutků a odmítá obyčejnou politickou morálku. Kdykoli je třeba zvednout hlas pro nápravu poměrů a událostí, V. Janda zvedá hlas důtklivě, třeba se vystavuje t. zv. nebezpečí neoblíbenosti. A není to jenom hlas varovný. V činné povaze Jandově se rodí a zrají hned kladné podněty a z podnětů i osobní skutky. Je podivuhodné, s jakou láskou k věci spojuje povinnost, jež vzal na sebe. Je příkladné a nejednou i bezpříkladné, jak ovládá svůj pracovní program, jak obzírá své úkoly a jak usiluje vykonati je pevně, naplno a platně. Bratři, přikloníme-li sluch k srdci naší Ligy, slyšíme v něm tep V. Jandy. Řekněme si upřímně, kolik by nás musilo pracovat, hodně pracovat, abychom zastali všechno to, co bratr Janda koná pro Ligu sám! To není předseda, to je muž, o kterém platí dojista rčení: jeden za všechny! Dal-li mu Bůh tolik síly a lásky pro katolickou věc a pro Svatováclavskou Ligu zvláště, buďme vděční za tuto milost Boží, ať

o nás, pokud naše schopnosti stačí, může platit i druhý díl rčení: všichni za jednoho.
 Bratře doktore, k Tvému svátku i k Tvým narozeninám za všechnu Tvou práci, za Tvou víru, lásku a

naději pro věci Boží, přejeme Tobě z duše a ze srdce:
 »Hospodin Tě pomiluj, Maria, matka žádoucí, Tě opatruj, svatý Michael Tě ochraňuj a svatý Václav Tobě ve všem pomáhej...!«

**BLAHOPŘÁNÍ APOŠTOLSKÉ NUNCIATURY V PRAZE
 K PADESÁTINÁM NAŠEHO PŘEDSEDY:**

Dr. Václav Janda,
 Praha IV., Hradčanské náměstí 67.

27. září 1937.

**U příležitosti Vašich padesátin Svatý Otec posílá své apoštolské požehnání, záruku nebeských darů pro Vás, Vaši rodinu a pro zdárný výsledek Vaší záslužné činnosti na poli Katolické akce.
 Apoštolská Nunciatura.**

Dr. V. RYNEŠ:

K 28. září 1937.

Jitro památného dne 28. září 929 zapsáno je v srdcích Čechů na vždy! Byl-li tohoto jitra vražednou rukou zabit jeden z jejich nejlepších knížat, zrodil se jim onoho dne vytrvalý přímluvce u Božího trůnu. Více než tisíc let osvědčuje se sv. Václav jako ochránce lidu, jehož vévodou kdysi býval; více než tisíc let skládá v něj tento lid své naděje a prosí za jeho pomoc! — V něm vidí uskutečněny své ideály: národní i náboženský.

Národní! Byť i mladistvý, jeví se nám sv. kníže jako panovník prozíravý. Nevede zbytečné války a nevydává svůj lid prohře předem jisté. Jeho srdce naplňuje ideál křesťanské askese. Neutíká se však v ústraní a když toho zájmy národní vyžadují, dovede zlomiti vzpouru odbojného knížete. Nevyhledává konfliktů: přepaden však bratrem, srazí útočníka na zem! Socha Myslbekova na Svatováclavském náměstí představující nám svatého knížete v brnění, s přílbou na hlavě, s mečem a kopím, není produktem fantazie: takto jezdil sv. kníže v skutku v čele svých Čechů!

Kníže Václav byl však svým životem zároveň i skutečným světcem. Jeť příliš dobře známa péče, již tento kníže vzděláním nad své soukmenovce a současná knížata daleko vynikající, věnoval povznesení náboženského života svého lidu. Referuje-li o jeho působení mezi lidem jeho nejstarší životopisec slovy horského kázání Kristova, není to náhodou. Že Bož-

ský zakladatel křesťanství byl Václavovým vzorem, vidíme i z verše, jímž opěvává českého světce veliký pražský arcibiskup Jan z Jenštejna:

»Slepým byl světlem, holí kulhajícím,
 lékem byl chudým, odpuštěním hříšným,
 pravici kleslým, psancům útočištěm,
 bezpečím jistým.«

Osobnost takového knížete v době, jíž ideál křesťanské lásky k bližnímu byl cizím, musila se nezapomenutelně vrýti v srdce třpících a utiskovaných. Vryla se však pevně v srdce všech. Byl-li Čechům za živa svatý kníže dobrým vládcem, byl jim vzorem a zároveň i ochráncem pro deset století, v dobách dobrých i zlých! Líčiti dějiny jeho úcty, znamená vypravovati dějiny národní. Vypravovati, jak světec, jenž v dobách klidných byl zachráncem pořádku ve státě, v dobách válek pokořoval tyrany našemu národu nepřátelské!

Věříme se všemi národními generacemi, jež nás předešly, že i v budoucnosti, dopustí-li někdy Boží Prozřetelnost hrůzu války o bytí a nebytí našeho národa, nezklame sv. Václav proseb našich a našich potomků, k němu volajících veršem Jenštejnovým:

»Václave, chrabrý bojovníče Páně«,
 ďábelské šiky nepřátele zažeň,
 tyrany pokor, klesající zdvihni
 se svojí výšle!»

Sto let Milosrdných Sester svatého Karla Boromejského.

Projev Dra. Sajice, pronesený 26. září t. r. při oslavě výročí na Strahově.

Plný a spravedlivý důvod je k tomu, abychom vděčně vzpomínali stého výročí, které staví mateřský klášter našich Milosrdných sester sv. Karla Boromejského pod Petřínem. Neboť ctihodné panny, které o svátku sv. Václava 28. září 1837 přišly do Prahy, aby podle svého slibu »sloužily chudým a opuštěným nemocným«, byly družky moudrých panen z velikého a svatého podobenství Kristova. V pokoře a lásce slyšely sladký hlas Písma: »Aj, ženich přichází, vyjděte mu naproti!« Svě duše jako lampy nesly vstříc Pánu, jenž je očekával daleko za hranicemi jejich otčiny. V kolébkce milosrdenství, v lotrinském městě Nancy, vytryskl v polovici 17. století pramen, který již tři století mírní a smývá utrpení nemocných ve světě a sto let v zemích českých naplnil krásnou službou lidské chudobě a bolesti.

Pan Emanuel Chouvenel, nancyjský měšťan a advokát, kuchař chudých a nemocných, jejich lékárník, prادلena, lékař morem stížených a mučedník z lásky k bližnímu, stojí jako zakladatel na prahu dějin kongregace »Milosrdných sester, společnosti Svaté Rodiny, Ježíše, Marie a Josefa.« Opat praemonstrátů, Epiphanius Luys z Estivalu, veliký kajcník a dělník na vinici Páně, učenec a dobroditel, důstojně žehná prvním slibům francouzských sester. Nábožný kněz Heřman Dichtl, vikář českobudějovický, spřítelil sv. Jiří na pražském hradě, učitel konvertitů a zároveň obětavý otec chudiny, je duch i srdce i počátek boromejského díla v Čechách!

A svatý Karel Boromejský, pod jehož sochou na průčelí nancyjského domu Chouvenellova dály se první skutky nového základu, jest ochránce celého života

Milosrdných sester, života, který tak podivuhodně se snaží o uskutečňování ideálů svatého kardinála v náboženské výchově a v lásce k trpícím.

Čísti v třístaleté kronice nancyjských sester, znamená setkávati se skoro stále s hrdinkami největších zásluh, statečnosti a nadšení z Boha pro Boha a lidstvo; znamená to setkávati se se zázraky víry a lásky. Zdaž není nejkrásnějším výrazem touhy ona Barbe Barthelemy, jež chtěla mít »tisíc životů, aby je mohla obětovati Bohu?« Zdaž není důkazem Božího požehnání řada uzdravení, která Bůh způsobil rukou téže sestry? A není svatá pověst Marie Anny Jacquemartové jedním z kořenů, z nichž až do našich dob se rozrostl a rozkvétl bohatý strom boromejské činnosti? Francouzská revoluce pak vlnami svého krvavého světla ozařuje nádherné příklady utrpení a lásky, jakými jsou pro věky Milosrdné sestry a v jich čele Klotilda Viardová, žena statečná, jak o ní mluví kniha Příslůvčí. Devatenácté století, obnovu kongregace osvětluje »jitřenka«, sestra Placida Bellangerová. Z tisíce jmen, jež všechna jsou hvězdami na obloze milosrdenství, zachytili jsme jen několik zvuků; abychom si uvědomili, jak veliká síla zapůsobila přes hranice toulské diecése do světa a jak nebylo možno jinak než aby požehnání prvních hrdinek přelilo se i do zemí českých, v nichž tisícileté křesťanství zasadilo všechny štěpy řeholního života ke spáse duší a ke zdraví těla.

Jestliže básník Klemens Brentano a vědec Alois Petr Klar se poklonili ohromnému dílu boromejských panen, kněz Heřman Dichtl zahořel pro podstatu a smysl jejich života v Bohu. A bylo překrásné mateřské gesto nancyjské představené Hyacinty Merdierové, jímž přijala v roce 1834 dívky z Čech, aby je po třech letech jako sestry vrátila zemi, ze které vyšly; aby je pomocí duchovního vůdce, téhož kněze Heřmana Dichtla, dala Praze k novému štípení a péstění bohubilé a bliženskými dobrodiními přebohaté kongregace.

A tak vedením francouzských sester Terezie Helwиковé a Voršily Boirsanové vešly o svatováclavském svátku před sto lety do Klárova ústavu slepců první naše Milosrdné sestry. Jejich jména jsou ctí naší země, jejich sliby jsou pečetí lásky pro celé první století a zástavou věrnosti pro všechny časy budoucí. Adalberta Waltherová, Luisa Fickerová, Eufemie Němcová, Hyppolita Preinfalková!

Zatím co vyslovujeme jejich jména a jména jejich francouzských vůdkyň, již se nám otvírá perspektiva úžasné sesterské práce, kterou nese vlna nadšených slibů: »sloužit chudým a opuštěným nemocným«, vlna, jež od staletí svatě zaplavila srdce všech jejich předchůdkyň a měla unášeti srdce všech, kdo přišly a přicházejí po nich. Praha roku 1937 předobře ví, kdo jsou Milosrdné sestry sv. Karla Boromejského a jaké jest jejich posvátné dílo. Bohu díky za toto vědomí! Neboť jinak by byl dnešní kronikář stoletého jubilea příliš chudý slovy, kdyby měl teprve uváděti ve známost všechno dobro a všechnu krásu, kterými v Bohu skutečně překypěl a které Praze a tolika jiným místům dal klášter v petřínském údolu. Kronikář by se musil chvět bázní, aby nezapomněl žádné události, neboť i zdánlivě nejmenší příběh tvoří podklad k dějinám stějně slavným jako jímavým.

Pravda, šest prvních let svého života v Praze obývaly sestry v Klárově ústavě, než osídlily svůj »mateřinec«. A ještě dalších sedm let sloužily obětavě a v sebezapírání slepcům ústavu, než ve vlastním domově vzrostla nesmírná práce ošetřovatelská, pak učitelská, hospodářská a charitativní. Práce tak úžasná a plodná, že se musila i při rozšíření mateř-

ského kláštera rozliti snad do všech končin našich zemí. Poutník, který prochází vlast od západu k východu, od severu k jihu a všemi směry větrné růžice vůbec, potkává všude panny v boromejském rouše. Zeptá-li se pak, jaké domy obývají, proč sem přišly, co tu dělají, jaké čestné úřady zastávají? Nemocnice, školy, dětské opatrovny, ústavy zmrzačených, pensionáty, trestnice, dobročinné ústavy k blahu trpících a chudých — to jsou odpovědi na otázku. To jsou příbytky Milosrdných sester, to jsou příčiny jejich povolání, to jsou jejich práce, to jsou jejich úřady opravdu nejčestnější. Neboť Pán praví: »Cožkoli jste učinili jednomu z bratří mých nejmenších, mně jste učinili.«

Strahovský básník, praemonstrát Frant. Kyselý, ve svých »Akkordech« na začátku tohoto století básnickým slovem zachytil podobu sestry-boromejky:

Je světice
a milosrdí, rozkoš trpících;
— jak slunce plá jí v očích, na lících,
když nad sirotou útlou, kterou hoře svírá,
své lásky bílá křídla vlídně rozestírá.

Je světice
a milosrdí, rozkoš trpících;
— jak slunce plá jí v očích, na lících,
když chudásu, jenž umdlí ve smrtelném boji,
své liliové duše rajskou vůní kojí.

Je světice
a milosrdí, rozkoš trpících;
— jak slunce plá jí v očích, na lících,
když Srdce Ježíšovo z oltářního skrytu
zve v křišťálovou koupel rozvlněných citů.

Slyšíme všichni dobře ten poslední akkord? Srdce Ježíšovo, pramen lásky a milosrdenství, chvěje se tiše a čistě ve skutcích sester. »Zenich přichází!« To je heslo, výzva, to je kázeň, hrdinství.

A to je také smysl patronátu, který pro lásku Ježíšovu a na prosby sester tvoří světcové: Karel Boromejský, Šebastian, Roch, Maří Magdalena, Jan Evangelista. Tímto svatým smyslem byli proniknutí všichni, kdo v prvním století pražského domu sesterského přihluli k boromejskému dílu, kníže František Jiří Lobkovic, princezna Helena Lobkovicová a ostatní, jichž jména jsou zapsána v kronice dějů, které naplnily sídlo našich Milosrdných sester. A generální představené, které víc než devadesát let řídí a vedou naši kongregaci, zdaž nepřejaly dědictvím celou tu tradici nancyjskou, tak skvěle osvědčenou v dobách míru a pokoje jako v časech pohnutých i nejpohnutějších? Za nimi a vedle nich kráčeji nepřehledné zástupy sester, jejichž zraky jsou upřeny k nebi a jejichž ruce jsou obráceny vždy a všude ke službě bližnímu v utrpení i ve štěstí.

Mateřský klášter pod Petřínem v jubilejním stém roce je pln historické slávy, žije neúnavnou a stále vzrůstající činností, dýše krásnou budoucností celé znamenitě rozvětvené Rodiny Ježíše, Marie a Josefa. A my se v citu radosti družíme k plesajícím sestřám v Praze i na všech místech, kde kongregace působí, a v citu vděčnosti se skláníme před památkou sester, jež odešly k Pánu. Duch sester, jež odpočívají na hřbitovech naší vlasti, stojí s námi světlý a požehnaný právě dnes. Hroby na hřbitově řepském, nám nejbližší, ožívají všemi ohlasy a ozvěnami našich vzpomínek. Velebné matky generální představené Terezie, Eufemie, Elekta, Adelgundis, Chrysostoma a Gonzaga, žehnají generální představené matce Klementině.

A srdce velebného kněze Heřmana Dichtla znovu buší. — Jestliže jeho rty již nemohou šeptati, jeho duše z náruče Boží se modlí nad mateřincem sester tu, modlitbu, kterou tak vroucně služebník Páně pronesl při svěcení mateřince:

»Nechť, Otče, je tento dům ve Tvém Synu a Duchu Svatém posvěcen a požehnan — nechť zde sídlí ráj pokoje a lásky, kvetoucí zahrada všech ctností, vinice zralých plodů, pšeničné pole bez koukole, dům Jakuba plný živé víry, chrám zbožnosti, kde ranní a večerní oběť nikdy nekončí; nechť je Nazaretem, kde se s Ježíšem, Marií a Josefem pokojně bydlí — Betlémem, kde se láska Ježíšova denně znovu rodí — horou Olivetskou úplného odevzdání do vůle Boží — Golgotou úplného odumírání světu a sobě samým, aby všechny, kdož v něm přebývají, žily jen pro Ukřižovaného.«

Tato slova zanícení jsou věru slova slavnostní. Pojí se tak důstojně a hluboce se slavnostními slovy nancyjské matky představené Hyacinty, jež přijímajíc novicky z Čech, dala do vínku jim a skrze ně všem našim sestřím sv. Karla Boromejského toto vyznání: »Jsou hodny přijetí a té zemi, která má takové dcery, jsou Božím požehnáním.«

Film a radio.

(Hlídka katolické kinematografické a rádiové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

FILMY POSLEDNÍ SEZONY:

A) Filmy nezávadné pro dospělé:

*Poslední otrokář, Fox, americké historické drama, 2530 m. Velmi napínavý děj. Krásné snímky přírody. Propaganda správného pojetí úkolu práva a spravedlnosti.

*Požár nad Anglií, United Artists. Anglické historické drama z doby královny Alžběty. Umělecky prvotřídní, bez tendence provedený.

Tři vejce do skla, UFA Praha. Česká detektivní veselohra s V. Burianem v hlavní dvojité úloze. Film, nedělající si nárok na uměleckou hodnotu, ale účel, pobavit vkusně a decentně, jest splněn.

Žena pod křížem, Slaviafilm. Česká veselohra V. Slavinského. Mnoho rozporů a nepravděpodobností. Dlouhé scény. Od tohoto režiséra jsme čekali hodnotnější film. Náročnější obecnostvo nebude spokojeno.

B) Filmy mající určité závady:

*Poručík Alexandr Rjepkin, Meissnerfilm. České drama národního odboje čsl., kdy český voják, převlečený za ruského důstojníka, jest zajat rakouským vojskem a v Brně umírá pod rukou lékaře, který jej chce uchránit od šibenice.

C) Filmy, jež nelze doporučit pro určité velké závady mravní:

*Utřpení a láska ženy, Wolfgramfilm. Německé detektivní a společenské drama. Provedení nemá velikých závad, námět však celým pojetím nutno odmítnouti.

Professor Poležajev, Ruské revoluční drama z doby, kdy v Rusku se bolševici ujímali vlády. Byl původně ohlášen pod názvem »Delegát baltického loďstva«. Vadně zpracování. Slabý námět. Může to býti také komedie nebo satira, což divák těžko rozezná. Hodně vychvalování bolševické revoluce.

*Kvůna, Lucerna film. Komedie společenského prostředí. Technicky sice dobře provedený, ale celým námětem závadný film. Přílehlavější název by byl »Kuplířka«. Má to býti satyra na dnešní poměry, ale je to tragikomedie českého filmu. Lucerna film se tímto dílem pěkně neuvědl. Pro nedospělé diváky zvlášť nebezpečný.

*Filmy byly znovu přezkoušeny a upravena nová klasifikace.

Československo přistoupiło oficiálně k mezinárodní filmové centrále. Na základě usnesení poradního sboru pro věci filmu přihlásila se K. a. z člena mezinárodní katolické filmové centrály (Ocič). K. a. bude zastupovati P. Dr. K. Závadský a v jeho nepřítomnosti sekretář poradního sboru Dr. Vaněk. Zprávu o přistoupení přináší »Les informations de l'Ocič« v č. 6 z 15./9. 1937.

Prezident a generální sekretář »Ocič« do ČSR zavítají v polovici října t. r. Před tím budou ve Švýcařích, Rakousku, Maďarsku a Jugoslávii a odtud pojedou do Polska a Německa. Účelem cesty je oživení vzájemných styků a příprava mezinárodního kongresu ve Vídni v r. 1938.

Delegát Doclipu P. Morillon byl v Praze od 19. do 22. září, kdy odletěl do Varšavy. V pondělí konferoval s katolickými čes. žurnalisty, prohlédl si některé filmové ateliery. Večer pak byla velmi podrobná informativní schůze poradního sboru pro věci filmu při Katolické akci. Dále měl vzácný host delší rozhovor o Katolické akci s Msgrem Drem Stanovským a Drem Jandou. V úterý přihlížel vzácný host pohřebnímu průvodu prvního presidenta republiky T. G. Masaryka, a večer měl francouzské kázání o důležitosti filmu v chrámu sv. Jiljí. Ve sboru byl přijat ministrem Šrámkem a pak byla porada s katolickými žurnalisty německými.

Filmová soutěž »Illustrazione Vaticana«. Časopis »Illustrazione Vaticana« vypsal mezinárodní soutěž pro cenný mravní film. Rukopisy musí být zaslány nejdéle do 15. října 1937 na redakci zmíněného časopisu. V bližší podmínky soutěže lze nahlédnouti v kanceláři K. a. (Svatováclavská Liga) v Praze IV., Hradčanské nám. 8.

Naše požadavky na čl. rozhlas pro měsíc říjen a listopad. P ř e d n á š k y :

4. října: Světci radosti.

28. října: Náboženství a stát.

2. listopad: Očištec v literárním podání mystických spisovatelů.

4. listopad: Sv. Karel Boromejský vzor biskupa.

11. listopad: Český lid a sv. Martin.

21. listopad: Vína náboženství na hmotné bídě.

22. až 27. listopadu: Čeští misionáři v dalekých krajinách.

H u d b a (z velechrámu sv. Víta):

31. října: Svátek Krista Krále: Greganinov: Missa festiva, dílo korunované první cenou na letošním mezinárodním kongresu v Paříži. Motteta od nejlepších skladatelů soudobých. Večer při závěru pobožnosti (o půl 5. odp.); Fr. Picka: Te Deum pro 4 smíš. hlasy, varhany a žestové nástroje.

1. listopadu: Všech Svatých: Sychra: Missa solemnis.

2. listopadu: Dušiček. Anerio: Requiem.

28. listopadu: 1. neděle adventní: Josef Foerster: Missa Bohemica.

5. prosince: 2. neděle adventní: Fr. Hruška: Missa »Ecce Dominus veniet«.

8. prosince: Svátek Neposkvrněného Početí Panny Marie: Palestirina: Missa brevis.

12. prosince: 3. neděle adventní: Anerio: Missa octavi toni.

19. prosince: 4. neděle adventní: Celá Mše sv. chorálně (podle rytmičkých značek benediktní solesmenských).

25. prosince: Hod Boží vánoční (půlnoční): Brixí: Missa pastoralis pro sacra nocte. Na velké Mši sv.: Fr. Liszt: Missa chorální (pro 4hl. smíš. sbor).

22. listopadu (na svátek sv. Cecilie), řed. O. A. Tichý: Význam Gregoriánského chorálu pro vývoj evropské hudby s hudebními ukázkami.

Literární odbor:

Pro měsíc říjen: P. Dr. S. Braitto: Poesie růžence.

29. listopadu (úmrtní den Karla IV.): Rozhlasová montáž Dr. A. Birnbaumová, O. A. Tichý, Dr. Blaschka, kanovník Dr. O. Švec.

Naše práce.

Katolická akce v arcidiecési pražské. Jeho Em. kardinál Karel Kašpar jmenoval pro jednotlivé vikariáty české zvláštní laické ředitele, kteří pod dozorem zvlášť k tomu ustanovených duchovních povedou Katolickou akci v jednotlivých vikariátech. Jim ku pomoci byli ustanoveni nebo schváleni zvláštní farní ředitelé. Ustavení a uvedení v život této vikariátní Katolické akce bude provedeno v tomto měsíci, kdy v každém z vikariátů budou konány společné porady farních ředitelů za vedení ředitele vikariátního. Podrobný plán práce Katolické akce byl již vypracován a bude na jednotlivých schůzích přednesen. Vikariátní ředitelé složili 28. 9. slib do rukou Msgre Dr. Stanovského a byli pak přijati Jeho Emimencí ndp. kardinálem, který jim připomněl zodpovědnost úkolu, jež jim byl svěřen.

Oslavy Krista Krále a sv. Vojtěcha v pražské arcidiecési v roce 1938 provedeny budou zvláštními vikariátními jednodenními sjezdy (vždy tří sousední vikariáty najednou) pod názvem: Hold katolického lidu Kristu králi, při čemž bude vzpomenuo také jubilea sv. Vojtěcha (800té výročí přenesení ostatků sv. Vojtěcha). Sjezdy budou se konati v měsících květnu, červnu a srpnu o nedělích. V sobotu večer »Veni Sancte Spiritus«, v neděli ráno od 6 do 9 hod. tiché mše sv. se sv. přijímáním. O 9. hod. slavné mše sv., od 1/211. do 12. shromáždění mužů, žen, mládeže a studentstva, na nichž promluví kněz na thema: Já jsem cesta, pravda i život, a laik na tema: Význam sv. Vojtěcha pro zavedení království Kristova mezi Čechy a Slováky. O 2. hod. eucharistický průvod, slavnostní promluva pro všechny stavy a svátostně požehnaní. Vikariáty pražské budou mít oslavy sv. Vojtěcha bohatší. Významného jubilea svatovojtěšského vzpomene pražská arcidiecése 24. dubna a 28. srpna ve všech farnostech.

XXXIV. eucharistický kongres v Budapešti bude se konati ve dnech 25. až 29. května 1938. Na základě rozhodnutí Stálého výboru pro sjezdy katolických Československé republiky přihlášky účastníků přijímá a prospektuje zašle Svatováclavská Liga v Praze IV., Hradčanské náměstí 8, na Moravě Palestinský spolek v Brně, Zelný trh č. 3.

Rozhledy.

Z DOMOVA.

J. M. opat P. Prokop Neužil přijal 23. září předsedu Svatováclavské Ligy Dra. Jandu a měl s ním delší rozmluvu o spolupráci českých katolíků s americkými, zvláště na poli katolické akce. J. M. při té příležitosti napsal několik povzbuzujících slov pro náš časopis, jež v tomto čísle uveřejňujeme.

LITERATURA.

Ke studiu sociální otázky poskytují následující spisy bohatý materiál:

Russland und der Panslavismus, 2 svazky, 1143 stran	40 Kč
Vláda peněz, 2 svazky, 1269 stran	40 Kč
Záhada světovlády, 87 stran	10 Kč
Nad propastí, 118 stran	10 Kč
Der Kapitalismus im Weltkrieg, 170 stran	15 Kč
Nebezpečí druhé války, 93 stran	15 Kč
Světové zbrojení, 420 stran	15 Kč

Spisy lze objednat přímo u spisovatele. Jeho adresa: Rudolf Vrba, spisovatel, Praha VII.-14. poštovní schránka.

Písemný skautský a branný kurs. Vzhledem k četným dotazům o zakládání nových skautských oddílů i pro velký zájem, jaký se jeví poslední dobou o katolický skauting, pořádá Katolická lesní škola pro zemi Českou a Moravskoslezsku písemný skautský a branný kurs. Jeho úkolem je podat stručný obraz teorie a praxe skautské výchovy se zvláštním zřetelem k těm prvkům, jež se uplatní v příští branné výchově naší mládeže, jež počne od příštího roku. Skauting, jak známo, nemusí na své výchově ničeho měnit, aby učinil zadosť zákonu o branné výchově mládeže a výchova skautská byla uznána za nejlépe vyhovující tomuto účelu. Kurs je určen nejen příštím vedoucím, nýbrž všem, již se o skautskou výchovu zajímají, ať duchovním správcům, katechetům, učitelům, kteří chtějí při zakládání nových skautských oddílů spolupůsobiti.

Režijní poplatek za kurs (papír, tisk, porto), činí 15 Kč, jež zaplatíte složenkou po obdržení první lekce, která vyjde v prvním týdnu říjnovém. Lze se však zúčastniti kursu i později. Zájemcům budou lekce pak zaslány hromadně. Lekci bude celkem 10 a budou vycházeti týdně. Po kurse budou vydána vysvědčení. Kurs povede Dr. J. O. Martinovský. Podrobnosti si vyžádejte a přihlášky zašlete na adresu: Vilém Heyduk, úředník, Praha II., Jungmannovo nám. 20.

KATOLICKÁ CHARITA V ČSR. V R. 1936.

Druh ústavů	Počet ústavů	Počet chovanců	Počet ošetřov. dnů	Výdřozovací náklad Kč	Výkaz nezasilalo
1. v Čechách:					
Dětské opatrovny	57	3.163	608.852	716.216.40	2
Sírotčince	24	1.217	348.598	2,495.955.85	1
Útulky pro řemeslný dorost	2	58	21.170	51.977.30	—
Útulky pro služebné	4	4.540	23.247	426.246.45	—
Prázdninové osady	3	86	3.470	26.064.90	—
Ozdravovny	7	225	18.277	200.492.40	3
Domovy a útulky (starobince a chorob.)	17	255	71.771	420.873.20	11
Ústavy pro tělesně a duševně vadné	16	1.141	352.049	4,602.242.15	1
Ošetřování chudých nemocných po domech	32	4.574	45.824	272.669.80	3
Nemocnice	6	10.316	323.762	8,410.834.15	1
Útulky pro studující a studentské domovy	24	319	145.947	1,114.259.15	15
Ústavní péče celkem	192	24.894	1,962.967	18,738.831.75	37
			noční 4.955		
Spolky a charitativní spolky širší působnosti				1,142.704.80	
Farní odb. charity a char. péče ve farnostech				2,826.164.65	
Celkové vydání charity v Čechách				22,707.701.20	

2. v zemi Moravskoslezské:

Druh ústavů	Počet ústavů	Počet chovanců	Výdřozovací náklad Kč
Péče o nemluvnata a batolata	3	34	28.902.—
Dětské opatrovny	23	1.683	234.484.45
Sírotčince	32	1.518	4,289.512.75
Pro mládež mravně vadnou	1	62	125.167.85
Pro mrzáčky	2	155	517.928.—
Pro epileptiky	2	116	310.300.—
Pro encephalitiky	1	68	139.069.—
Pro slabomyslné	7	508	1,505.676.75
Pro nevidomé	3	206	623.500.—
Starobince	15	348	845.148.—
Chorobince	14	941	2,228.944.15
Nemocnice	8	13.985	5,494.427.05
Ozdravovny, prázdninové kolonie	7	2.107	491.096.10
Pro ošetřování chudých nemocných	28	5.981	90.555.—
Pro zprostředkování práce	3	3.868	neudáno
Útulky pomocnic v domácnosti	4	5.093	neudáno
Útulky pro nezaměstnanou mládež	4	578	472.300.—
Sociálně výchovný ústav	1	42	298.371.—
Ústavní péče celkem	158	37.283	17,695.382.10
Spaz charity a chudinská péče v diec. brněnské			776.528.55
Spaz charity a chudin. péče v arcidiec. olomoucké			1,569.586.—
Celkové vydání charity v zemi Moravskoslezské			20,041.496.65

3. Na Slovensku:

Sírotčince a útulky pro mládež	20	2.911	1,818.642.65
Nemocnice	16	25.972	165.750.50
Útulky pro studující a dorost	4	76	46.130.80
Ústavní péče celkem	40	28.959	2,030.523.95
Péče o chudé. Ústředná Karita a spolek Charitas			594.103.—
Farní odbočky			2,454.690.40
Kláštéry (polévčkové ústavy a péče o nemocné)			331.503.50
Celkové vydání charity na Slovensku			5,410.820.85

4. Celkové vydání v roce 1936:

Země Česká	Kč 22,707.701.20
Země Moravskoslezská	Kč 20,041.496.65
Země Slovenská	Kč 5,410.820.85
Celkem	Kč 48,160.018.70

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Polsko. Konference polského episkopátu konala se letos ve Varšavě ve dnech 13. a 14. září.

1. a 2. září konala se v Písku již VI. misijní konference za předsednictví tamního biskupa Bukraby. Ve dnech 5.—10. září hostila Varšava účastníky III. katolického studijního kongresu, jehož téma bylo: »Katolická sociální myšlenka.«

Polský vyslanec v Berlíně protestoval z příkazu polského ministerstva zahraničí u německé vlády proti urážkám Matky Boží Čenstochovské, uveřejněným v národně socialistickém dělnickém listě »Der Arbeitsmann«. V neděli 5. září konala se v Čenstochové protestní shromáždění za účasti 150 tisíc osob.

Koronovace sochy Panny Marie »Královnou moře a ochránkyně rybářů« konala se 8. září ve Swarzewo v Pomořansku. Obřad korunovace provedl pomořanský biskup Okoniewski za účasti světcího biskupa a členů kapitoly.

Prvého mezinárodního katolického kongresu protialkoholního, konaného ve dnech 12.—14. září, zúčastnilo se přes 1000 osob. Předsedtem kongresu byl Holanďan profesor Brom. Na kongresu promluvili vedle Poláků delegáti Francie, Švýcarska, Belgie a Německa.

Rusko. Mezinárodní sjezd bezbožníků má se konati 6. dubna 1938 v Londýně. Bude-li anglická vláda činiti potíže, bude kongres přeložen do Holandska, Belgie nebo Československa. Cestovní výlohy chudých zahraničních delegátů bude hraditi ruský svaz, který mimo to přispěje k úhradě kongresových nákladů částkou 150 tisíc rublů. Zasloužilým svazům ze zahraničí bude ruskými bezbožníky věnována vlnjka. Této pocty dostane se dle dosavadních zpráv Španělsku a Mexiku.

Hrob ruského patriarchy Tychona navštěvovali v poslední době četní poutníci a zdobili jej květinami. Nyní moskevský městský sověť tyto návštěvy zakázal. Hrob bude obehnán plotem a návštěva jeho dovolena pouze duchovenstvu, ježto náboženské živly scházely se u hrobu »k protistátním petichám«.

Petrohradský pravoslavný biskup Benedikt Plotnikov byl zatčen na udání listu »Komsomolska Pravda«, ježto prý vydal provolání, vybízející ku podpoře »trockistů«. Šéf GPU, Sakovský kvalifikoval to jako velezradu; s biskupem bylo současně zatčeno dalších 150 osob. »Zasluhu« na prozrazení »spiknutí« má jistá 16letá členka komunistické mládeže, za což byla odměněna 200 rubly.

»**Bezbožník**« přinesl zprávu, že »Volná Myšlenka« československá vyslala do Španělska 15člennou zdravotní ambulanci. Náklady s tím spojené hradí svaz volných myslitelů.

Kursy pro režiséry bezbožeckých filmů budou zřízeny v Moskvě. Účastníci musí předem složit zkoušku »způsobivosti«, z ateismu.

»**Bezbožník**« bude vydáván v čínštině a japonštině nákladem 200 tisíc exemplářů měsíčně. Má také za úkol mařit práci misionářů na dálném Východě.

Ivanov Potapenko byl pověřen vyzdobití zasedací síně ruských bezbožníků 12 obrazy z bojů bezbožníků proti víře. Dostane za to čestný titul: Malíř bezbožníků.

Také na budhismus došlo. V Mongolsku bylo zavřeno 6 prastarých budhistických klášterů, jichž mnichové byli prohlášeni za agenty japonského imperialismu. Kláštery obsadilo vojsko a budou přeměněny v kasárny.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Katolíci v Anglii a rozhlas. Msgr. Hinsley, arcibiskup westminsterský, požádal přípisem správu britského rozhlasu o zvýšení počtu vysílacích hodin pro katolíky.

Odsouzenec jubilar. P. Lecourt, převor Servitů v Kersal, slaví letos 25. výročí vysvěcení na kněze. Hned po vysvěcení byl ustanoven duchovním správcem anglických katolíků v Brusellu, kde jej zastihla světová válka. P. Lecourt pomohl četným Belgičanům a příslušníkům dohody k útěku a byl proto zatčen. Německým válečným soudem byl odsouzen k smrti, než však mohl být rozsudek vykonán, bylo podepsáno příměří a P. Lecourt vrátil se do Anglie.

Francie. Paul Claudel, diplomat a básník, o jehož onemocnění jsme psali v 17. čísle »Katolika«, pozdravil se do té míry, že se může opět věnovati pravidelné práci. Nedávno uveřejnil vřelý projev pro národní Španělsko, za který mu více poděkoval kardinál-arcibiskup toledský a primas španělský Msgr. Goma y Tomas.

Na národním hřbitově francouzském v Arras, kde jest pochováno více než 100 tisíc padlých ze světové války, byl vybudován nový kostel Panny Marie Loretské, který byl 5. září vysvěcen arraským biskupem Msgr.em Dutoitem.

Ve dnech 15.—19. září slavilo opatství kláštera Trapistů v Aignebele 800. výročí založení. Papežským legátem byl pařížský kardinál-arcibiskup Verdier, jehož doprovázelo přes 20 biskupů a četní opatové řádu z Francie i ze zahraničí.

Mezinárodní konference bezbožníků konala se počátkem září v Paříži. Dosud nejsou známy průběh jednání a konečná usnesení konference, ježto moskevský tisk a úřední zpravodajství nesmí nic referovati.

Příklad pro nás! V lotrinském městečku přestal se učitel s dětmi po vyučování modlití. Avšak mladí jociště nelenili a poučivše rodiče žactva, zjednali nápravu. Jak? Když učitel druhého dne skončil vyučování obvyklým: Vstaňte, rozehodl povstala celá třída a ze všech úst zaznělo: Ve jménu Otce i Syna i Duha svatého, Amen. Otče náš... Od onoho dne se žáci zase po vyučování pravidelně modlí.

Holandsko. Velký náboženský projev pořádali holandsí katolíci 12. září v Haagu. Smírné této pobožnosti za nesčetné urážky Boha a současné projevu sympatií pro utlačované bratry v některých zemích, zúčastnil se biskup haarlemský Msgr. Huibers a ministr hospodářství Mr. Steenberghe.

Malé Holandsko vyslalo v r. 1927 do světa 3159, v roce 1935 dokonce již 5619 misionářů. Statistika tvrdí, že na 580 katolíků připadá v Holandsku 1 misionář.

Malta. Vláda a obyvatelstvo tohoto ostrova oslavovaly výročí ústupu Solimanovy tunecké armády a vítězství maltézske armády v roce 1565. Slavnosti se konaly v hlavním městě ostrova La Valette a trvaly 3 dny. Byl přítomen i guvernér ostrova a představitelé civilních i vojenských úřadů.

Německo. Berlín má 4 a čtvrt milionu obyvatel, z nichž 430 tisíc je katolíků. Těto mají v Berlíně 58 kostelů a 90 kaplí. Farností má Berlín 44.

Dojmy z Norimberku říká amsterodamský »Telegraaf« talkto: »Norimberk stal se posvátným místem, kam každoročně spěchají vyznavači národního socialismu, aby vyznali tak svoji víru v tuto ideu. Opět a opět slyšeli jsme při kongresových projevech i z úst samého vůdce slovo: Vyznání. Více a více nabývá norimberský národně-sociální sjezd strany rázu náboženské slavnosti. V Norimberku přesvědčili jsme se o tom, že národní socialismus snaží se státi masám svých stoupenců náboženstvím. To byl náš nejsilnější dojem letošního sjezdu.«

Co všechno se mluví v Německu. »V roce 1942 bude skončena výstavba strany«, tak prohlásil říšský organizační vůdce Dr. Ley. »Co se nepodařilo církvi za 1000 let, dokáže naše strana za deset let.« —

»Není, myslím, na světě státu, kde by kněží mohli tak neomezeně a nerušeně hlásati slovo Boží, jako v Německu. Není také na světě státu, který by křesťanské církve tolik podporoval materiálně jako Německo.« A župní vůdce Terboven zakončil svůj projev slovy: »Věříme v národ, našeho vůdce a Boha, který nám jej poslal.«

Ve všech klášteřích v Německu provádí vláda podrobný soupis. Zapisuje se i každý kousek prádla. Klášterům má být předepsána zvláštní vysoká daň, směřující k jejich zničení. Zdaňují se i obědy, rozdáváné chudákům u bran klášterů, a sice se zpětnou platností několika roků. Nově byl zdaněn i mnišský hábit obnosem 5 marek za 3 léta nazpět.

Španělsko. Aby zmínil dojem společného listu španělských biskupů, ohlásil rudý ministr spravedlnosti Irujo, že v dohledné době bude obnovena náboženská svoboda ve Španělsku. Také kostely budou prý znovu otevřeny a předány svému účelu. V Saragose vycházející »Heraldo de Aragón« poznává k tomu: »Které kostely hodlá rudá vláda otevřít? Jistě snad ne ony vypálené a v sutinách ležící; nebo ony poborené? A kdo je otevře? Snad kněží? A kteří? Snad ty tisíce a tisíce barbaricky zavražděných kněží, zavražděných jen proto, že byli to sluhové oltářů?« — Jistě případná odpověď na slibů ceny tak pochybné a okolnostmi jen vynucené!

Valencijská vláda vydává dokonce »Náboženský věstník«. V čelo listu dala si motto: »S pravdou se dokáže všechno, ježto nic nemůže ji přemoci.« V prvním čísle přinesl věstník článek, ve kterém se dokazuje, že náboženský problém v Rusku byl rozřešen s plnou revoluční vážností. (!) V Rusku jsou kostely a věřící, jimž nikdo nebrání plniti náboženské povinnosti. Větší lži snad už nemůže být! Španělskému kléru vyhrožuje se ve věstníku následovně: »Většina španělského episkopátu, farářů a řeholníků vzbouřila se proti zákonné vládě a zradila věc národa. Dle toho nutno s nimi jednat. Kdo páše zločiny, musí počítati i s tresty.«

V pařížské »Epoque« říká vicomte de Rodez-Bénarent svoje zájezty v rudém Španělsku. Vicomte, cestující letadlem z Marseille do Casablanky, byl v Alicante zatčen s odůvodněním, že v jeho cestovních dokladech chybí visum. Na to byl odveden do vězení, umístěném v rozbořeném domě, kam za nedlouho nahrnuli se muži i ženy. Všichni se vrhli na zavazadla a když přišli v nich na ruzenec, spustili přímo indianský řev. Byl zavolan policejní komisař, který telefonoval potom do Valencie (!), odkud nařídili, aby vicomte tam byl převezen. Po několika dnech vazby byl postaven před válečný soud, který vicomtovi odepřel tlumočnicka a nedovolil přítomnost francouzského konsula při líčení, které se točilo jen kolem ruzence. Soud však se přece neodvážil odsouditi cizince a proto pro »nedostatek důkazů« vicomta osvobodil.

Katolický tisk se probouzí. Baskická »La Gaceta del Norte«, před občanskou válkou vedoucí katolický časopis, začal opět v Bilbao vycházeti. Než bylo Bilbao dobyto, měli tiskárnu i redakční budovu v moci anarchisté, kteří tam tiskli revoluční noviny.

V Bilbao našli na policejním komisařství pas, vyhotovený v Gijonu a znějící na jméno Eduard Suarez, jenž podle záznamu v pasu uvedeném, je »pověřen božením kostelů.« Pas měl razítko anarchistické organizace v Gijonu.

»**Universe**«, list anglických katolíků, má zaručenou zprávu, že socha Matky Boží Montserratské, uctívaná přes 1000 let v klášteře na hoře stejného jména u Barcelony, byla zachráněna. Dosud mělo se za to, že po obsazení kláštera rudými byla socha někým zašantročena. Když před 4—5 lety počal komunismus ve Španělsku nabyvatí více půdy, zhotovili mniši kláštera montserratského věrnou kopii proslavené sochy a postavili ji na místě originálu. Původní socha byla ukrýta a místo, kde se uchovávala, je známo jen 3 řeholníkům kláštera. Když vypukla občanská válka, obsadila katalánská vláda montserratský klášter a přeměnila jej v ozdravovnu; později byl v něm zřízen lidový klub. Vnitřek kláštera byl však zcela zničen.

V San Sebastianu i v jiných místech osvobozené provincie santanderské vrací se život do normálních kolejí. Zahájení pravidelných Bohoslužeb po 13měsíční přestávce stalo se slavným způsobem. Všechny kostely byly přeplněny. Pro vojsko a legiónáře konala se Bohoslužba v přírodě. Byli jí přítomni velící generál Dovila a jeho štáb; v katedrále santanderské zaznělo slavné Te Deum v dík za osvobození města z rudého teroru.

V Santanderu byly zničeny všechny kostely. Bylo zastřeleno několik tisíc obyvatel, jejichž mrtvolý házeli rudí do moře. Kněží byli většinou usmrceni, nebo uvězněni.

Zachráněná relikvie. V Toribio, nepatrném městečku provincie Salamanky, uchovávala se proslulá relikvie svatého Kříže, největší po římské. Baskičtí katolíci na začátku povstání jí

ukryli; když pak Toribio bylo obsazeno národní armádou, byl relikviář opět umístěn v kostele.

Peníze v národním a rudém Španělsku. Za 100 peset valencijské vlády dostane se ve Francii asi 50 franků. Naproti tomu 100 peset národní vlády v Burgosu platí ve Francii 175 franků. Hospodářská stabilita národního Španělska a úpadek rudého území jeví se takto nejzřejměji.

Jak se to dělá. V 17. čísle »Katolika« uvedli jsme pod tímto nadpisem, jak pracuje rudá propaganda. Dnes přinášíme další doklad. Tlupa milicionářů se dostavila jednoho dne do vězení s nákladem rozličných zbraní, které byly rozděleny mezi kněze tam uvězněné. Namířenymi revolvery byli kněží donuceni vystoupiti na schodiště, při čemž byli se shora fotografováni. Setupující se schodů byli opět fotografováni, načež jim milice zbraně odebrala. Po několika dnech přinesly noviny fotografie se zprávou, že jsou to kněží chyceni rudou armádou se zbraní v ruce. Možná, že za nedlouho spatříme tyto fotografie i u nás.

Švédsko. Úpadek švédské národní (protestantské) církve charakterisují nejlépe tato čísla: Počet nepokřtěných stoupl z 9.2% v roce 1910 na 20.5% v roce 1930, kdežto počet nekonfirmovaných v stejném období stoupl z 22 na 35%.

Svýcarsy. Svýcarská katolická revue »Schildwache« byla v Německu zakázána. Proč, vysvětlíme nejlépe z těchto několika vět: »Abychom mohli těšiti tisíce stejně smýšlejících, neúčtoili jsme nikdy proti národnímu socialismu. Mluvili jsme však o revoluci a národní socialismus je revoluce. Mluvili jsme o pohanství a národní socialismus je pohanství. Mluvili jsme o komunismu a národní socialismus je odrůdou komunismu.« K zákazu samému píše list toto: »Neztrácíme hlavy. Národní socialismus musil přijíti, aby probudil spící, otevřel oči slepých a pohřbil to, co bylo zpuštělé, liné a mrtvé. Až toto vykoná, zemře sám. Pak ale přijde nové vzkříšení Německa. Příznaky jeho vidíme v kněžstvu i lidu. Tento nový život nikdo nezabije. Mohou jej sice bičovati, trním korunovati, i ukřižovati, jako Krista, třetího dne vstane z mrtvých.«

Kristus ve Svazu národů. U vchodu k hlavnímu sídlu Svazu národů je Kristův obraz. Malovala jej Američanka Violetta Oakley. Pod obrazem je nápis: Kristus v Ženevě. V pozadí obrazu vystupuje Mont Blanc, v předu je viděti ženevské jezero. Uprostřed obrazu myje Kristus nohy apoštolů, jež představují státníci v Ženevě zasedající. Tak vidíme zde tvář sira Austena Chamberleina, hraběte Apponyiho, Paula Boncoura. Přes to, že v této budově našlo se místo pro obraz Kristův, přece nelze souhlasiti s nápadem znázorniti evropské diplomaty jako apoštoly. »Grazer Mittag«, z něhož tuto zprávu vyjímáme, ptá se posléze: »Který pak státník představuje Jidáše?«

ZE ZÁMORÍ.

Spojené státy. Před 150 lety dostala Amerika ústavu; událost tuto oslavovala celá země zvláštním »týdnem ústavy« (od 12. do 18. září). Na přání guvernéra státu Pennsylvánia sloužil v neděli 12. září kardinál Dougherty, arcibiskup philadelphský, na stadionu v Pennsylvanii pontifikální mši svatou, za účasti více než 200 tisíc osob. Před Bohoslužbou konalo se defilé všech katolických mužských organizací.

Kardinál Mundelein vysvětil 21. září v chicagské katedrále Františkána Msgr. Ambrože Pingera na misijního biskupa. Téhož dne před 28 lety byl kardinál Mundelein sám vysvěcen na biskupa. V dopise, zasláném provinciálovi Františkánů, projevuje kardinál radost nad tím, že může vysvětit nového misijního biskupa, jehož působistěm bude Čína, a dokázati řádu svojí lásku a přichylnost zvláště nyní, kdy Františkáni jsou ve své otcině (t. j. v Německu) tolik nenáviděni a tak těžce zkoušeni.

I v Americe sbírá se pro rudé Španělsko, avšak »správní a propagační výlohy« dosáhly takové výše, že se tím zabývají nyní úřady. V Novém Yorku vybralo se na př. 35.753 dolarů, »výlohy« dostupily však výše 25.793 dolarů. Podobné případy hláší se i z jiných měst. Oproti tomu katolické komitě, zorganizované katolickým časopisem »Brooklym Tablatt« nepotřebovalo dosud na podobné výlohy ani centu.

Mexiko. V horách Sotepan nalezen byl v jeskyni proslulý milostný obraz Panny Marie de la Salud. Obraz, před léty ukradený z kostela sv. Josefa, byl nyní zabaven feditelstvem »Národního majetku«. Žádostem o vrácení obrazu do kostela svatého Josefa nebylo vyhověno.

Paraguay. Národní kongres eucharistický konal se ve dnech 18.—22. srpna v Asuncionu, v Paraguay. Papežským legátem

byl kardinál Copello, arcibiskup v Buenos Aires. Státní převrat, který krátce před kongresem v Paraguay byl proveden, nezměnil však ničeho na poměru vlády a obyvatelstva vůči katolické církvi.

Z MISIJNÍCH KRAJŮ.

Tiskový apoštolát v Japonsku. Od XVI. stol. — před velkým pronásledováním — vydávali tam jesuité, dominikáni a augustiniáni významné publikace, které ještě dnes leží v některých knihovnách Evropy i Dálného Východu. Po vzkříšení misijní činnosti v XIX. století dovedli misionáři pařížské společnosti zahraničních misii podepřiti svou práci i tiskem. Byl sestaven slovník a přeloženo Písmo svaté nového zákona.

Dnes všechny diecése, vikariáty a prefektury činí vše, aby sesílily tiskový apoštolát. Všecky síly se soustřeďují ve prospěch udržení a rozšíření velkého týdeníku, který se tiskne ve 12.000 výtiscích a je ří en v Tokiu. Jeho vydavatelstvo vydává též apologetické brožury a časopisy pro křesťany, pohany a děti. V Sapporo je druhé velké tiskové středisko, řízené německými františkány; zde vyšel hlavně velký japonsko-latinský slovník a překlad misálu, kromě menších spisů misijních. Též Nagasaki jest tiskové středisko, dík světskému duchovenstvu a polským františkánům. První vydávají týdeník, druží pak časopis »Rytíř Neposkvrněné« nákladem 70.000 výtisků.

Apošt. prefektura v Niigata se velmi zasloužila o rozšíření apoštolických pojednání. Tisk této prefektury uveřejňuje též užitečné statistiky o katolickém hnutí v Japonsku. Jesuité z university v Tokiu a z vikariátu Hirošima podjali se vydávání velkých děl: překladu Pisma sv. st. zák., Marxových dějin a jiných. Kanadští dominikáni v Sendai a španělští v Šikoku přinesli tisku též značný podíl. Nejpozději došli misionáři, salesiáni svatého Dona Boska, následovali tyto krásné příklady a hned se dali do díla; řídí nyní tiskárny v Tokiu a v Miyazaki; zde vycházejí »Salesiánský věstník« v 1600 výtiscích, katolické čtení (1000), Anděl rodin (800) a měsíční leták pro pohany »Žití v lásce« (10.000 výt.), a mnohé jiné spisky. Zvláště zajímavé jest vydání jakéhosi sjednoceného evangelia, první toho druhu v Japonsku, které nalezlo vřelého přijetí od věřících i nevěřících. Výsledky katolických tiskových snah jsou potěšitelné, ale porovnáme-li je s profánním tiskem japonským, který jest jedním z největších na světě, vidíme, že je třeba ještě mnoho na tomto poli pracovati. — (Podle Fides). — Ze závěru zprávy vidíme, že tiskové poměry v celku se podobají i našim. Katolický tisk sám o sobě je velký, ale v porovnání s tiskem nekatolickým znamená velmi málo. Ale jeden velký rozdíl je zde: v Japonsku je většina národa nekatolická, kdežto u nás je katolická. Proto naše tiskové poměry jsou přímo žalostné.

V Kapském Městě bude se příštího roku ve dnech 9. až 16. ledna konati eucharistický kongres, k němuž jako kazatelé byli Msgr. Henemannem, apoštolickým vikářem západní části mysu Dobré Naděje, pozvání dva irští jesuité. Kněží dostali též povolení, aby na ostrovech Ascensionu a Heleně, podléhajících pravomoci Msgr. Henemanna, mohli birmovati. Cestou na kongres zastaví se totiž oba kazatelé u zmíněných ostrovech. Ve zvláštních případech může biskup k udílení svátostí birmování zmocniti i kněze.

Časopis »Jezuit Missions« přinesl rozmluvu katolického Eskymáka na Aljašce, kterou měl s Eskymákem bydlícím na ruském území, vzdáleném toliko několik mil. Na otázku: »Kdo tě stvořil?« odpověděl ruský Eskymák pohotově: »Stalin!« Stalin podle něho stvořil i zemi, slunce, měsíc, hvězdy, i velké ryby, a dodal: »Stalin stvořil všechno a stará se pro nás o všechno!« Na to ptal se katolík dále: »Lovil tvůj otec a dědeček také ryby?« »Samozřejmě!« zněla odpověď. »A jak je stár Stalin?« ptá se katolík. »45 roků« odpovídá Rus. »A kdo stvořil ryby a všechno, než přišel Stalin na svět?« vyzvídá katolík dále, nedostalo se mu však odpovědi. Tak pracuje bezbožectví i v oblastech věčného sněhu a ledu, vysílajíc mezi Eskymáky placené agitatory, jejichž úkolem je hlásati všemohoucnost Stalinovu a sovětského státu.

Chesterfield Julet u severozápadního pobřeží Hudsonova zálivu, toliko 300 mil od polárního kruhu, je nejsevernější místo, kde dosud konalo se svěcení na biskupa. Za účasti »biskupa polárního kruhu«, Msgr. Turquetila, Msgr. Breynata a apoštolických vikářů z Mackenzie a Keewatina, byl na biskupa-coadjutora posvěcen Msgr. Clabant. Z dálky 250 mil šli se Eskymáci a zpívali při obřadech hymny a písně svým jazykem.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárci výslovně nezakážou, kvitovány.

VECHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí 8. - Redakce a administrace tamtéž. Vychází 1. a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásiilkou 6 Kč. - Číslo šek. úřadu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Řídí Dr. Fr. Formánek. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno feditelstvem pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“

Vychází čtrnáctidenně

Ročník II. [XIX.] Říjen 1937

číslo 20

Kristus Král.

Poslední neděle říjnová zasvěcena jest svátku Krista Krále. Již po dvanácté slaví Církev tento svátek, jímž se světu připomíná panování a vláda skutečného Krále a Pána světů i věků. Zatím co svět propadá bezmezně víře ve všemohoucnost světských státních zřízení, zatím co národy opájejí se modernistickými a při tom barbarskými myšlenkami o spásonosnosti žhavého nacionalismu rasy a krve, kdy stát je zbožňován a povýšen nade všechny statky časné i věčné, Církev proti všem těmto ideálům staví jen jeden, postavu Krista Krále. Proti oné laicisaci a zesvětštění celého života, zvláště veřejného, staví před oči světa Krista trpícího, umučeního, ale přece kralujícího.

Zřízení svátku Krista Krále jest v plné shodě a jest součástí velikého obrodného programu svatého Otce Pia XI., který co chvíli připomíná světu, že náprava z bled a bolestí dneška jest především v nápravě srdcí. Srdcím musí však vládnouti něco více, než dočasná myšlenka státního či hospodářského zřízení, něco více než filosofický systém, který, jako vše lidské, vychází z času a prostoru — srdci musí poroučeti a vládnouti princip věčný, Bůh. Proto Kristus má kralovati především v srdcích.

Jest králem vůbec, králem jednotlivců. »A není zde rozdílů mezi jednotlivci, rodinami, a společnostmi občanskými a státními, poněvadž lidé, spojeni společností, jsou právě tak v moci Kristově, jako jednotlivci, neboť týž jest zdroj blaha soukromého, i veřejného.« A bude-li Kristus panovati v srdcích jednotlivců, bude kralovati i nad národy a státy, nikoli silou fyzickou, ale tou velikou jednotou Ducha a Pravdy, kterou přinesl na svět, kterou však svět stále nepoznává a nechce poznati. Lidé a národy odvracejí se od Krista a i když někdy přikláníjí se k němu, neplní Je-

ho příkazů, nechtějí Jeho panování. V encyklice o zřízení svátku Ježíše Krista Krále praví svatý Otec Pius XI., proč vyzdvihl svátek Krista Krále:

»Proti nesvárům, jež všude jsou rozsety, proti plamenům zášti a nenávisti, jež mezi národy šlehají do výše a jež nesmírné průtahy způsobují ujednání skutečného míru; proti nemírné lačnosti, jež nezřídka se přiodívá rouškou péče o obecné blaho a vlastenectví, a proti odtud vzniklým občanským nesvárům a onomu slepému a nemírnému sobectví, jež, nepřihlížeje k ničemu, leda k osobnímu zisku a osobním výhodám, v nichž má měřítko pro všechno a při všem; proti až do základu rozvrácenému domácímu míru, rozvrácenému zapomenutím na povinnosti a nedbalosti, proti otřesům společenství a stálosti rodiny, konečně proti těžce zraněné a do záhuby hnané lidské společnosti. A slavnost, jež v budoucnosti každého roku, slavnost Krista Krále, vzbuzuje v nás nejlepší naděje, že společnost se zdarem k přemilému Spasiteli se spěšně bude vraceti. Bude arci na katolicích, aby svou činností a přičinností návrat urychlili.«

Letošního roku předchází svátku Krista Krále náš státní svátek 28. října, který českoslovenští katolíci, jako věrní synové národa, oslavují spolu s celým národem. Oslavují ho však ne pouze slovy, ale modlitbou a prosbou o skutečné kralování Krista i v našem národě, aby Kristus kraloval v našich srdcích a myšlénkách, v našich rodinách i v ostatních národních společenstvích, aby svojí duchovní kralovládou posílil a utvrdil šťastnou budoucnost našeho národa a státu.

Kristus na vesnici.

Přechází pomalu podzim a s podzimními a zimními plískanicemi oblékne naše vesnice, znavená letními pracemi na několik měsíců háv vnějšího klidu a pokoje. Ale tento pokoj je vskutku jen vnější a zdáníový a zatím co mlčí a odpočívají pluchy a kosity, odehrává se v našich vesnicích vskutku dramatický zápas o jinou hospodářskou stránku vesnice: o její tvářnost ducha o v ní. V klidu a miru zimních dní je na vesnici nejvíce času k četbě a přemýšlení; a nejsnáze dostávají se tam prvky, které rozvracejí její tradiční ráz, její staré hodnoty.

Vesnice ve svém konservatismu byla vždycky nejneporušitelnějším úsekem národního života. Vzdálena hluku a zmatku měst, zachovávala si nezatarasený přístup k zdrojům skutečného života, jimiž jsou chrám a svatostánek. I nelze nepocítovati lítost, měnil-li se tato duchovní tvářnost rok za rokem a stále patrněji. Obávají se této změny právě ti, kdož jsou vesnici nejbližší, venkovští inteligenti, »kteří odešli z vesnice a vracejí se znovu a znovu k zaslíbené zemi svého mládí.« Jeden z nejnadanějších českých spisovatelů, František Křelina, jehož nedávny román »Puklý chrám« je nejvýstižnějším obrazem tragédie rozvratu národního života, napsal o tom několik výstižných stránek, které jsou dokumentem nejoboetnějším. Takto tedy se jeví Křelinovi duchovní tvář naší vesnice:

»Přijímání městské kultury děje se často překotně, napodobuje se zhusta vnějšek nebo povrch, a co je nejnebezpečnější, šíří se nikoliv pravá kultura, nýbrž kultura falešná a zruďná, místo tvaru skutečného polotvar, nebo patvar, v písničkových, v divadle špatné a ničemné hry, v četbě ilustrované časopisy ženské se záplavou jalových románů a večerníky nejnižší ražby. Jak jiný obraz venkova, jaká jiná vesnice, než bývala poctivá a rodově věrná vesnice Josefa Václava Sládka! A nebývá vám úzko, když na venkovských slavnostech slyšíte hřmít fráze jazykem zhanobeným, když z vesnických jevišť ochotnických, která mívala tak slavnou minulost i tak mocnou tradici, zašklebí se na vás nejpustší operetka ražby zřejmě předměstské? Tuto malou odolnost současné české vesnice proti odpadkům městské kultury lze sotva pochopiti, neuvědomíme-li si, že i vesnický člověk, hlavně na českém venkově a v blízkosti průmyslových středisek, zjevně se namnoze hlavní a největší jistoty člověka doby barokní: tou bylo náboženství, víra v Boha. Ačkoliv se už v mnohém likvidovalo divoké tažení proticírkevní z prvních dob po válce, které provádělo hlavně učení materialistické všech odstínů a které náboženství prohlašovalo patheticky za opium pro lid, přece na venkově doznívá ze setrvačnosti tato nedůvěra ve slovo zjevené a ve viditelná znamenají jeho: je to duchovní směr cizí venkovskému člověku, vždyť rolnická práce vede ve své podstatě k hloubavosti a k hledání smyslu všeho stvoření. A mládež? Známe celé školy, v nichž se rodiče vzdali pro své děti vyučování náboženství, které je nepovinné — i neslyšeli lito žáčkové nic o křesťanství ani o symbolech, neučili se Otčenáši a nikdy nezpívali chorál svatováclavský; zpívají třeba vánoční koledy a vědí, že jestličky jsou dřevěné korytko, ale nemají nejmenší představy, co je poji k těm jestličkám v křesťanských myslích; slyší o husitství a o vyznačcích podobojí, ale nevědí, co znamená přijímání pod jednou — a jsou hrdí na tuto svou nevědomost.

To je výchova zvrácená a bludná. Všecka naše národní tradice, celý tisíciletý vývoj našeho národního života má křesťanské kořeny; myslíme i žijeme v křesťanských pojmech. Pojem dobra a zla, lásky k bližnímu, oslava chudoby, učení o bratrství všech lidí, všečen náš nejdražší duchovní statek má svůj původ v křesťanství. Venkovský člověk žil vždycky hluboce nábožensky a církevně; namnoze tak žije ještě dnes; a zřiká-li se mládež této jistoty, vzdává-li se tohoto nejhlubšího zdroje naděje věčné, bloudí, bloudí dvojnásob děje-li se tak dnes, kdy tolik pojmů, jimiž dýchala dřívější pokolení, upadlo v níveč.»

Křelina tu uhodil na pravou strunu: nikoliv hospodářská družstva a obilní společnosti, nikoliv divadla a školy a biografy spásí vesnici, nýbrž Bůh. Návrat ke kořenům. Přišel jsem o prázdninách do několika vesnických statků v jižní Francii; ach, jak smutně vypadaly domácnosti, v nichž tam, kde dříve bývaly obrázky svatých, šklebily se na nás ohybné tváře několika moderních »hrdin« a velkolepě ošklivé barbotisky, v domácnostech, v nichž se lidé před jídlem nekřížovali a nemodlili, v nichž nesplynul se rtů dětí křesťanský pozdrav. A bylo to v blízkosti La Saletty, v místech, kde již téměř před sto lety v pláči nábádala Panna Maria nevěrný lid k základním křesťanským povinnostem: aby se modlili, nepracovali v den Páně a aby se navzájem milovali. To jsou základy křesťanské vesnice, a padnou-li, nastává rozvrat a zkáza. Modlitba je rozhovor duše s Bohem. Nemůže být špatným křesťanem, kdo hovoří s Bohem. A odtud vyplyne již vše ostatní.

Víra je tedy základem vesnice. A aby jí vskutku byla, k tomu je nutno pracovati teď hned, právě nyní, kdy je k tomu doba nejprůhodnější. Ve spolicích, ve školách dobrou knihou a časo-

pisem, ale především v kostele a potom osobním příkladem, křesťanským apoštolátem. A pak je tu příkaz lásky: křesťanství nesmí být bojovnou stranou, nýbrž kvasem, který proniká vše. Neznasnadňovat si cestu a přístup k duším osobními spory, malichernými půtkami, bezohledným politikářením všedního dne. Křesťanský život ve své plnosti, hloubce a šíři, v něm je spása vesnice. A využijte už této zimy! Neboť s každou promarněnou zimou jsme o rok blíže rozvratu!

Jiří Marek.

Dr. Konstantin Miklík:

Používejme dobrodiní zákona!

Jednou z věcí, na něž nesmí zapomináti Katolická akce v žádné zemi, jest boj za práva katolického náboženství v každém národě. I tam, kde byli katolíci zbaveni svých práv vlastní nečestností a sverepostí svých nepřátel, nebo tam, kde ještě žádných práv nedobylí, protože tam neexistovali, mají povinnost bojovati za svá práva, i kdyby byli v jakékoli menšině. Žijeme-li však v státě, který byl katolický už před tisíci lety, a poskytuji-li nám zákony tohoto státu, byť sebe více laicisované, možnost, stihati urážky našeho náboženství a naší Církvě, bylo by nedbalostí vskutku trestuhodnou, kdybychom této možnosti nechtěli využívatí svrchovanou měrou.

Mluví-li o nutnosti používání dobrodiní zákona na obranu katolické víry, neříkám tím nikterak, že toto dobrodiní jest velice a že někdo zasluhuje za ně naši obzvláštní vděčnosti. Nemohu být spokojen se zákonem, který zaručuje náboženství pátou část jeho prerogativ, místo aby mu je zaručoval všechny a celé, a to ne jako milost, nýbrž jako požadavek spravedlnosti. Práva plynoucí z přirozenosti a z pravého náboženství nemají teprve tehdy, když mi je propůjčí nějaký demokratický zákon, a právo vyznáváti jakoukoli víru (svěobecná svoboda náboženská) neplatí zjehla nic, třeba je demokratický zákon povoluje sebe hlasitěji.

Užívání dobrodiní zákona si tedy představuji jako užívání svého přirozeného práva, pokud není spoutáno hmotným nespravedlivým násilím vnější moci. Jest málo, prosazují-li jen tuto část svých nároků, ale musí bych být nazván znamenitým duchovním lenochem, kdybych se nechystal ani těch prostředků záchrany, které mi jsou po ruce ve všem pohodlí a bez nejmenších překážek.

Pozorujte však, jak odpovídá skutečné právní chování katolíků právním možnostem, zabezpečeným ústavou a zákony. Kdežto jest čím dál více znemožňováno katolíkům napadati, odrážeti a pronásledovati zlo, hubiti sekty, odkrývati zločiny a usvědčovati pachatele, používají tito napořád litery zákonů na hájení osobních práv k tomu, aby spolu s osobní nedotknutelností měli plnou volnost napadati dobro, šířiti nepravost, podlamovati řád, olupovati společnost. Bylo by s naší strany tolikrát možno žalovati naše škůdce, pro urážku našeho náboženství, pro rušení náboženské svobody, pro útisk a násilí k vůli náboženskému přesvědčení, a podobně. A tisíce takových příležitostí k zákrokům mine, aniž si kdo vzpomene, že by jich bylo možno využít.

Věc není organisována. Zákony sem příslušející nejsou obyčejným občanům dosti známy. Občané nejsou poučeni o způsobu a o cestách, jimiž se lze v této věci s úspěchem ubíratí. Církvě jest odiosní jako takové vystupovati v nesčetných soudních sporech pro domo sua. Zde jest na místě Katolická akce, aby se ujímala těchto záležitostí skrze oficiální strážce práva, jež má ve svých řadách, za pomoci ostatních věřících, kteří budou hlídati, zapisovati a ústředí Katolické akce oznamovati činy a události čelící proti náboženským zákonům, které jsou nám ještě příznivy.

Dávám tento podnět Ústřednímu vedení Katolické akce, aby sama skrze své právníky vypracovala a ve svém věstníku publikovala plán, podle něhož bude třeba postupovati. Neboť jest to opravdu nejčestnější úkol katolických laiků, aby hájili čest své duchovní matky Církvě, čest svou a čest i právo svých katolických bratří v Kristu!

Ohlas pastýřského listu španělských biskupů.

Společný list španělských biskupů došel vřelého ohlasu u všech vysokých hodnostářů křesťanského světa. Kardinál Goma, arcibiskup v Toledu a primas španělský, obdržel dva dopisy, jeden od kardinála Verdiera, arcibiskupa pařížského, druhý od arcibiskupa Westminsterského.

První dopis má tento obsah:

»Pohnutlivý list, který jste nám zaslali, je plný světla.«

»S jakou jasností jste rozebrali příčiny, které vtáhly váš národ do války, která dosud zuří!«

»Jakou službu jste prokázali všem národům světa tím, že jste jim ukázali na makavé skutečnosti, kam vede ateismus uvedený v praxi, rozvázání mravů, nedostatek autority a slepé přijímání všech ničivých a smrtících nauk!«

»Dáváte všem velmi vhodné naučení, Eminence!«

»V tomto krvavém světle vidíme snáze nebezpečí, jež nám hrozí a chápeme, jak velká musí být naše bdělost a naše úsilí.«

»Což není zřejmé, že titanský boj, jež pokrývá Španělsko krví, je ve skutečnosti bojem křesťanské civilizace a tak zvané civilizace sovětského ateismu?«

»A tato skutečnost právě působí neporovnatelnou velikost této války!«

»Jestliže dnes je ve hře budoucnost katolické církve a civilizace, kterou založila — neboť vaši hrdinové nepadli jen pro katolické a tradiční Španělsko —, jestliže vaši biskupové, kněží, řeholníci, řeholnice a věřící zemřeli po tisících; jestliže vaše vlast, kdysi tak krásná, je plná spálenišť chrámů a tolik jejich nejlepších uměleckých památek bylo zničeno a odstraněno; jestliže jedním slovem Španělsko dává dnes příklad jedinečné oběti v historii, je to proto, že nepřátelé Boží je vyvolili, aby bylo první etapou jejich ničitelského díla.«

»Tato myšlenka nás dojíhá a dává klíčiti v našem srdci hluboké sympatii, kterou nelze vyslovit.«

»Přes tolik bolestí a trosek, velká naděje, Eminence, vzchází pro vaši vlast!«

»Hrdinství vašich dítek obnovuje slávu rytířského Španělska. A ještě více. Velká křesťanská rodina bude vzpomínati v běhu staletí na oběti, přinesené jejími španělskými syny, aby byla zachována víra, a bude navždy žehnati jejich památce.«

»A hlasy tisíců mučedníků, jež dlí stále před Boží tváří, jistě způsobí, že Bůh sešle požehnání zemi, jež tolik trpěla!«

»Ano, Eminence, Španělsko budoucnosti, stále tolik křesťanské a stále věrné, půjde znovu, krásnější a plně důvěry, aureolou svých mučedníků, odpuštěním katanům, spojením všech v poslušnosti a lásce a novým sociálním řádem, utvořením na základě encyklik, po cestě svého slavného poslání.«

»To jsou, Eminence přání a žhoucí modlitby všech francouzských katolíků.«

Dopis arcibiskupa Westminsterského praví toto:

»Eminence, vysocí hodnostáři Anglie a kraje Walesského se připojují k mému hlasu a vítají list Vaší Eminence a biskupů španělských biskupům celého světa.«

»Děkujeme Vám za tento vznešený dokument, jež jasně a nestranně vykládá příčiny boje, který již přes rok pustoší vaši krásnou vlast.«

»My, arcibiskupové a biskupové Anglie a Walesského kraje, naše kněžstvo a lid slyšeli jsme s hlubokou bolestí popis hrozných utrpení španělského episkopátu, kněžstva a věřících. Otevřeli jsme vám srdce a modlili jsme se za vás a vaše věřící, aby vás Bůh svou milostivou rukou chránil a dal mír pronásledované církvi ve Španělsku. Brzy jsme se přesvědčili, že neběží o obyčejnou občanskou válku ve prospěch nějaké dynastie nebo určitého režimu, ani, jak bylo klamně tvrzeno, ve prospěch demokracie španělského lidu. Viděli jsme v tomto bolestném bratrském boji pohnutý souboj, který otrásá samými základy vašeho sociálního života, jak tak dobře vysvětlujete, a který uvrhl do nebezpečí vaši existenci nezávislého národa. Ano, poznáváme, že pohroma poloostrova iberského byla pokládána těmi, kdo ji rozpoutali, za zárodek světového požáru, v němž křesťanská civilizace měla být zničena. Neváhali jsme upozorniti své krajany, že sociální mír a civilizace naší vlasti je v nebezpečí podle případného rčení: »Hoří-li u souseda zeď, bude náš dům brzy v plamenech.«

»Plni hrůzy z vražd, hrozných utrpení a rouhavých urážek spáchaných pronásledovateli, jsme hrdí na vítězný odpor tisíců Španělů, kněží, řeholníků a věřících, kteří prolévají krev pro Krista Krále a Španělsko

»Církev není oddána žádné politické formě světské vlády; není ovládána žádnou vládou. Avšak před hrozbou, že zhyne úplně v rukou komunistů, jak tomu bylo v krajinách, kde zvítězili, přijímá církev ochranu moci, která dodnes zaručila svobodu a základní principy řádné společnosti.«

»S bolestí, kterou nepředstihne žádná jiná mimo vaši jsme pozorovali lži, úskočky a klamně vysvětlování fakt. Již dávno jsme pozorovali, že násilí a zloba byly dvěma pažemi bojovného komunismu, nepřítelé Božího; shledali jsme to čtoucí programy jeho přívrženců. Bohužel, náš tisk přijal s příliš velkou ochotou dobře placenou propagandu rudých.«

»Vznešený dokument, který jste zaslali biskupům celého světa, byl nám velmi milý, protože vychází z Vaší autority a poněvadž je vynikající obranou katolické Církve a katolického Španělska. Chceme s ním seznámiti náš lid a všechny, kdo chtějí slyšeti pravdivou skutečnost a mravní principy hodné důvěry.«

»Vaše slova osvětila nevědomost, která zatemňuje vše, co se děje ve Španělsku. Ukazují, že protikřesťanský duch začal boj na život a na smrt s Kristovým náboženstvím a křesťanskou civilizací. Ukáží smělé dílo neviditelných sil. Doufáme, že společný list Vaší Eminence a ostatních arcibiskupů španělských způsobí, že bělmo spadne s očí několika spisovatelů, kteří v některých katolických publikacích se ukázali slepými k zájmům církve nalézajícím se v nebezpečí v tragickém boji, jež rozděluje vaši vlast.«

Jak je to s náboženským pronásledováním v Mexiku.

V poslední době psal světový, z části i katol. tisk, že náboženské pronásledování v Mexiku polevuje, ba že úplně ustalo. Bohužel, není tomu tak! To se jen změna taktiky projevuje, která nikterak nezadržuje vzrůstající průbojnost nábož. pronásledování a atheist. komunismu.

I.

Až do února t. r. vzrůstalo nábož. pronásledování a komunistická propaganda v Mexiku. Nejen počet, nýbrž i zuřivost útoků v protikatol. tisku množila se denně. Noviny »Izquierdas« uveřejňovaly hnsné a nestydaté karikatury proti Církvi. Kampaň pro zesvětštění Mexika projevila se veřejně. Zášť zednářů došla tak daleko, že podvrhli protistátní listy s podpisy čelných katolíků; ti pak byli zatčeni, ohrožování na životech a propuštění teprve, až zaplatili peněžitou pokutu. Jinde byli kněží a katolíci tajně usmrceni. (»Hombre Libre«, 18. ledna 1937.) Biskup z Chiapas, Msgr. Gerard Anaya, byl jednoho rána v domě, v němž právě dlel, zatčen od deseti policistů. Aniž by mu na jeho žádost odpověděli, ukázali zatýkáci dekret (jak to zákony mexické nařizují), dopravili jej do vozu a nedovolivše mu vzít si sebou ani nejnnutnějších věcí, odvezli jej za hranice jeho diecese. (»La Preusa«, 3. února 1937.)

V únoru daly se Orizabě a Chihuahua věci, jež vzbudily pozornost katolíků celého světa. V Orizabě zavřeli kostely a proti zákonům, vůči katolíkům přece velmi přísným, nedovolili kněžím sloužit mši sv. Policie přepadla dům, a když věřící zde dleci chtěli prchnouti, použili policisté revolverů, několik osob poranili a usmrtili jedno mladé, čtrnáctileté děvče. — V Chihuahua obvinil někdo P. Maldonada, že sloužil mši sv. Na rozkaz představeného obce byl ve svém domě zatčen a za urážek a hrozeb veden na obecní strážnici. Několik osob (mezi nimi i mladá děvčata, která chtěla následovatí zajatce) bylo potupeno, ztýráno a uvězněno. Na strážnici byla sestra P. Maldonada, která mu přinesla jídlo, od představeného, který zde právě dlel, ztýrána. Vyvrtil jí ruku, povalil na zem a ohrožoval jí revolverem. Pak uchopili kněze za vlasy, bili jej a jeden z nich uhořel jej rukojetí revolveru do hlavy tak prudce, že kněz v bezvědomí klesl k zemi. Zemřel příštího dne.

II.

Pohřeb mučedníků z Orizaby i Chihuahuy byl úchvatný a probudil horlivost katolíků celého Mexika. Nikdo dosud nezažil v Chihuahua tak početných a oduševnělých manifestací. Lid násilně otevřel dveře kostelů, zvony se opět rozezvucely a opět byla přinášena obět Bohu. V Orizabě vzbouřil se lid a protestoval. Tyto události, povolání bohoslužeb v několika menších městech, jako v El Parral, od presidenta Cardenase udělená amnestie pro politické a náboženské vězně, prohlášení Cardenasovo v tisku, kde pravil, že »katolíci mají právo začítí vyjednávání pro znovu otevření kostelů a mají se proto obrátití na zákonodárné úřady, které mají vyšetřití onu událost —, to vše vzbudilo dojem, že pronásledování katolíků v Mexiku pomínulo. Zatím však vzrůstalo dále, neboť vinnici na obou shora popsaných vraždách nebyli vůbec potrestáni a úřady z Vera Cruz dokonce prohlásily, že policisté byli k tomu od katolíků vyprovokováni a při tom zraněni. Manifestace katolíků denně mohutněly, avšak téměř všechny kostely zůstaly jako dříve zavřeny. (»Hombre Libre«, 15. II. 1937.) Naproti tomu guvernér z Vera Cruz podnítil komunisty, aby všemožně rušili bohoslužby a aby se postavili proti otevírání kostelů a pořádali protináboženské manifestace. Zákony pro atheistické náboženství zůstaly nedotčeny. Děti musí po ulicích pochodovatí za zpěvu internacionály a se zdviženou pěstí. Musí vzdávatí počtu rudochernému praporu místo národnímu. Zakládají se dále sovětské školy. Koná se houževnatá propaganda mezi rolníky a ženami, dvěma to složkami, jež se dosud energicky stavěly proti odkřesťanění a bolševismu, a to často s bolestnými výsledky. Děti odpírají chodití do kostela, mladá děvčata se na veřejnosti neslušně chovají, sedláci vyhánějí ze své obce kněze, které dříve ctíli a chránili. (Römische Briefe« roč. 3., č. 15.)

Tak je tomu v Mexiku. A u nás? Ta opravdu dábelská propaganda komunismu a nevěry, řízená z jediného ústředí, prováděná s ohromnými finančními prostředky, tiskem, kinem, divadly, rozhlasem, školami a dokonce universitami, proniká do všech vrstev i našeho národa, více nežli tušíme, a to tak, že ani nepozorujíj toho jedu, jenž stále hlouběji vniká do jejich srdce a ducha a otravuje poněmáhku celý veřejný život. Nechceme-li tedy, aby osud Ruska, Španělska a Mexika byl osudem i našeho národa, musíme bez odkladu poslechnoutí výzvy našeho Sv. Otce Pia XI., obsažené v Encyklice »Divini Redemptoris« (O bezbožeckém komunismu), kde praví: »... proto je nyní nejpotřebnější věcí napnoutí všechny síly, aby se postavila hráz proti hrozivému rozvratu, který se připravuje. Chováme pevnou naději, že aspoň vášnivost, s jakou synové tmy ve dne v noci pracují o své materialistické a bezbožecké propagandě, bude s to, aby svatě povzbudilo dívky světla k stejné, ba ještě větší horlivosti pro čest a velebnost Boží.« (Div. Red., 39.)

Karel E. Vlček:

Mír.

(Sen druhý v týdnu.)

... snad zahrada to byla, snad jasem květů bílý dům
a já v něm chodil a nikdo neřek':

Zde nesmíš být, jak řekli stům.

A sám jak stín jsem chytil vůni dále,
v antenu očí jsem okruhy světél si klad',
radiem uší jsem naslouchal útrobám země,
jak šťastný nebešťan jsem žil a nepil jsem a neměl
jsem hlad.

A ticho pojednou strašlivě promluvílo.

To k vraždění se přichystalo zhoubné lidské dílo.

Tušení dalekých válek jsem chápal a znal.

Zvuk bomby tříštit vše jsem slyšel.

Zbraň vnucenou, já, host míru, do ruky jsem vzal,
pod okno spasného bílého domu jsem přišel,
k mřížím jsem ruce už zved' —

pak kulky hvízd jsem naposledy slyšel —

a krví svou jsem zbarvil okna parapet.

Chtěl mír mou obět, nebo chtěla válka?

Zas zahrada to byla a jasem květů bílý dům.

Z nich jeden trs se na hrobě mně vsadil.

Až půjdeš do ní,

třebaže trávník mne doposud nikomu neprozradil,

přece jen kalich největšího květu do srdce to zvoní:

Mír nechce krev, mír nechce smrt,

mír s Kříže přichází, mír z lásky roste.

Z kulí a bodel a železa se staví pro lidi jen propastná
a smrtonosná mříž.

Tam není mír, to nejsou jeho hosté,

kde lásku hlásají a rozbíjejí kříž.

MÍSTO CHLEBA — KREV.

Teror v Rusku pracuje přesně. Nemine dne, abychom neslyšeli o sesazeních, zatčeních a popravách. Časopisy zavedly pro zprávy tohoto druhu pravidelnou rubriku, stejnou, jakou mají pro zprávy povětrnostní a rozhlas.

Pro nic a za nic nebyli přece v poslední době četní úředníci GPU přímo zasypáni různými řády a vyznamenáními. Proč? Poněvadž provedli »dokonale« přidělený úkol.

Boj Stalina a jeho cizozemských spoluvládčů proti skutečným či domnělým nepřátelům, trockistům a »zrádcům« z vlastních řad pokračuje nezadržitelně. I z vysoko postavených bolševiků stanou se přes noc »záškodníci« a »sabotážníci«. Nepřekvapuje to nikoho a v žádném případě. Je to denní zjev. V Rusku nepodává se demise, tam se pouze zatýká. Co nových hvězd, vyšlých na sovětském nebi již zmizelo! Jednou z nich byl lidový komisař Antipov, teprve nedávno jmenovaný šéf kontrolního úřadu komunistické strany. Dostal za úkol provést důkladnou »čistku« komunistické strany a zbavití ji »nespolehlivých živlů«. On, který měl vyčistití stranu, byl za krátko jako »nenapravitelný trockista« vyhozen! Inu, bolševické způsoby.

Příznačným je i osud Solimova, presidenta vnitoruské republiky, největšího to spolkového státu SSSR. Solimov stal se nástupcem před nedávnem zatčeného presidenta Syrzova a patlil za 100procentního bolševika. Nyní byl smeten i on. Dokonce i jeho jméno bylo prokletó. Město, pojmenované na jeho počest »Solimov« bylo přejmenováno na Jeschovo. Komisař pro vnitrozemí a šef GPU Jeschov je nyní pravou rukou Stalina a snaží se všemožně uchovatí si přízeň svého šefa. Proto ta četná zatýkání. Jeho předchůdce, obávaný kat Jagoda, sedí nyní ve vězení.

Zdálo by se samozřejmým, že v »čistce« nastane jistý »oddech«. Avšak chyba lávky. Teror řádí nahoře i dole, ve městech i na venkově bez oddechu. Bylo kdysi napsáno, že Rusko žije pod

skleněným poklopem, střeženo bedlivým okem GPU. Stalinovi drábové rozpřahují se k novým úderům, jen aby udrželi národ ve strachu. Nikdo neví, nebude-li ráno na cestě do práce zatčen; syn, vrátivší se z dovolené dovidá se, že otec byl zatčen a je na cestě do Sibíře. Ale i syn je často po návratu z dovolené zatčen.

Jak dlouho ovšem podrží město Jeschovo nové jméno nelze určit. V říši Sovětů bylo mnoho míst, která se jmenovala Trock, Zinovjev, Kamenovo a pod. Jejich patroni jsou prohlášováni za zločince a padouchy. Neboť nic nepomíjí dnes v Rusku rychleji než člověk, jméno a sláva

Film a radio.

(Hlídka katolické kinematografické a radiové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

FILMY POSLEDNÍ SEZONY:

Třída Ad (film hodnotný, dětem nepřístupný):

***Miláček slonů**. United Artists. Amer. přírodní drama. Krásné Kiplingovo dílo literární, oživené režii A. Cordy. Velmi pěkné přírodní snímky, zvláště ze života slonů v Indii.

Petr ve sněhu. Lloydfilm. Rakouská veselohra s Tr. Starkovou v hlavní úloze (rakouská Shirley). Dobrý a zajímavý film. Hlavní představitelka vnáší do něj hodně životnosti a půvabu mládí.

Třída A (film hodnotný, dětem nepřístupný):

Kříž u potoka. Excelsiorfilm, Brno. České drama dle románu Karoliny Světlé. Prvotřídně sehraný film. Vhodný pro obecnostvo, které má rádo sentimentální náměty. Dějem i provedením může tento film působiti výchovně.

***Země lásky**. Elektafilm. Německá veselohra. Film má velmi mnoho švihné satiry, velmi dobrou fotografii a skvělou výpravu. Vhodný pro obecnostvo, které má v oblíbě limonádové děje. Provedení velmi decentní.

Státní kapitáni. Metro-Goldwyn, angl., drama, 3200 m. **Koncert Beethovenův**. Praha, Paříž, ruská veselohra, 2250 m.

Neslibuj mi. Elektafilm. Německá veselohra pro nenáročnou obecnostvo, které se dovede bavit i při sebenepřádně-podobnějších situacích. Herecky je naprosto bezvadný, ba prvotřídní (Ulrychová). Morálně rovněž naprosto bezvadný.

Batalion. Metropolitanfilm. České drama. Film ličí odstrašujícím způsobem některé společenské neřesti. Přes některé ponurné scény celkově působí výchovně.

Třída B (filmy s určitými závadami):

Nad Irskem hřmí. Metro-Goldwyn-Mayer. Americké historické drama z dějin zápasu Irska za svobodu. Umělecky, neobyčejně dobře provedený film, plný vzrušení.

Matčina z pověd. Dafa-Film, 2500 m, drama.

Nepřítel podsvětí. Universal, angl., 2160 m, drama.

Výdělečné ženy. Beda Heller, Praha, české drama 2500 m.

Kouzlo bohémy. Moldavia, něm., drama, 3000 m.

Kavárna Metropol. Fox, angl. veselohra, 2375 m.

Ve vlčích spárech. Universal, angl., drama, 2270 m.

Královna ledu. Fox, něm. veselohra, 2780 m.

Mlčení lesa. Moldaviafilm, něm., drama, 2290 m.

Hra na palubě. Meisner, něm., veselohra, 2335 m.

Výstřel před půlnocí. B. Heller, něm., drama, 2660 m.

Román oktávanky. Moldavia, něm., drama, 2600 m.

Hvězdy s nebe. Metro-Goldwyn, angl., drama, 2290 m.

Kondotiery. Italské vyslanectví, ital. drama, 2200 m.

Muži ve tmách. National, něm. drama, 2425 m.

Pozor na lásku. Moldavia, něm. veselohra, 2460 m.

Hermína a sedm spravedlivých. Wolfram, něm. veselohra, 2865 m.

Klášteří růže. Koruna, franc. drama, 2255 m.

Zrodila se hvězda. United Artists, angl. drama, 3200 m.

Loď ztracených duší. Paramount, angl. drama, 2860 m.

Byl lásky čas. Metro-Goldwyn, angl., drama, 2860 m.

Gondola rozkoše. Moldavia, Praha, franc., drama, 2600 m.

Mister Moto. Fox, angl. drama, 2150 m.

Román podvodníka. Merkur, franc. veselohra, 2360 m.

Venkovský lékař. Beda Heller, něm. drama, 2590 m.

*) Filmy »Miláček slonů« a »Země lásky« byly při premiéře znovu přezkoušeny a upravena definitivně jejich klasifikace.

Vzácní hosté z oboru filmového v Praze. V sobotu dne 9. října t. r. přijeli večer prezident mezinárodní katolické filmové centrály v Bruselu kanovník Prohář a generální sekretář Dr. Bernard. Hosty uvítal Dr. Janda a Dr. Vaněk. Dne 10. října byli přijati Msgrm Stanovským, a pak na zámku Šternberku Jeho Eminenci nřdp. Karlem kardinálem Kašparem. Na cestě shlédli i chrám sv. Barbory v Kutné Hoře. Pak konferovali s řed. Safránkem. Dne 11. října byli přijati gen. vikářem Drem B. Opatrným, prohlédli si arcibiskupský palác, dopoledne shlédli český film Batalion. Večer byla pracovní konference zástupců katolické kinematografie. Dne 12. října prohlédli si chrám sv. Víta a některé jiné pamětihodnosti, a filmové ateliery, shlédli film Páter Vojtěch a Sv. Václav a konali další pracovní porady. Dne 13. října odjeli do Varšavy.

Ve dnech 2.—4. října konala se v Bruselu porada mezinárodní rozhlasové kanceláře katolické za předsednictví Msgra Marchalla. Kancelář navázala nové styky se střední a jižní Amerikou, kde v četných státech byly v rozhlase zavedeny »Katolické hodiny«. Jednáno též o rozhlasovém přenosu slavností eucharistického kongresu v Budapešti, což bude řešeno v dohodě s budapešťskou stanicí. Byla též schválena výměna rozhlasových her náboženského obsahu. Hry budou přeloženy do franciny, němčiny, dále do angličtiny a španělštiny a zaslány jednotlivým organizacím sdruženým v mezinárodní centrále katolické. Pozornost věnována též krátkovlnnému vysílání, zejména misijnímu pro belgické Kongo. Příští konference bude v květnu r. 1938 v Amsterdamě. Účastníci konference byli pak přijati kardinálem primasem Msgr. van Roey-em v jeho residenci v Malí.

Rozhlas. Za přítomnosti kardinála arcibiskupa byla v Rio de Janeiro (v Břasilii) otevřena nová katolická vysílací stanice.

»**Hra svatováclavská**« od Fr. Kubky, kterou Radiojournal vysílal v předvečer letošního svátku sv. Václava vyvolala podle došlé korespondence nepřijemné rozladění mezi katolickými posluchači rozhlasu. Nehledíce k okolnosti, že tato hra byla již vysílána, a že na její závadnost, spočívající v autorově nesprávném pojetí osobnosti sv. Václava upozornil již zvěčnělý nejřdp. biskup Podlahá, nemůžeme dobře pochopiti stanovisko Radiojournalu, který chťeje vysílati hru na oslavu katolického světce, volí si autora z prostředí, které je vzdáleno katolickému světovému názoru. Máme přec u nás katolické autory, jejichž hry o sv. Václavu jsou jak po stránce umělecké, tak i po stránce historické pravdivosti pro vysílání rozhlasem způsobilé. Jen trochu dobré vůle.

Podporujte nás v naší práci pravidelnými zprávami o závadách ve vysílání a individuálními dopisy na správu čsl. rozhlasu, které zasíláte prostřednictvím naší centrály.

V předvečer misijní neděle (v sobotu 23. října) bude Vatikánská stanice vysílati poselství sekretáře Kongregace šíření vřry Msgra Constantini-ho na vlně 50.26. Od 18. hod. bude vysílán překlad tohoto poselství v řeči anglické, holandské, francouzské, polské, německé, italské a španělské.

Naše práce.

XXXIV. eucharistický kongres v Budapešti bude se konati ve dnech 24. až 29. května 1938. Z ČSR bude uspořádáno několik výprav. Výpravu z Čech povede z pověření nř. episkopátu Katolická akce. Účastníci vyjedou dne 24. května z Prahy o 20.55, vlak zastaví v Pardubicích, Chocni, České Třebové, Brně, Břeclavi a v Bratislavě. Příjezd do Budapešti v 7.57 ráno. Pobyt v Budapešti, prohlídka města a účast na kongresových slavnostech 25., 26., 27., 28. a 29. května. Odjezd z Budapešti 30. května o 7.52 ráno, příjezd do Prahy 16.55. Vlak zastavuje v Bratislavě, Břeclavi, Brně, České Třebové. Cena (včetně jízdenky, odvozu a dovozu na nádraží v Budapešti, ubytování a stravování, jež počíná snídaní dne 25. května a končí snídaní 30. května) ve II. třídě a ubytování v hotelích 780 Kč, ve III. tř. s ubytováním v soukromých bytech 650 Kč, ve III. tř. s ubytováním hromadným 600 Kč. Bude-li zvláštní vlak, sníží se cena ve II. tř. o 70 Kč, a ve III. o 60 Kč. Účastníci z Pardubic platí méně pro II. tř. o 30 Kč, pro III. tř. o 15 Kč, z Chocně a Čes. Třebové pro II. tř. méně o 32 Kč, pro III. tř. o 17 Kč, z Brna pro III. tř. méně o 54 Kč, pro III. tř. o 40 Kč. Cena kongresové legitimace, odznaku a průvodce a poplatku za obstarání pasového visa, případně hromadného pasu, účtuje se zvlášť a obnáší částku cca 80 Kč. Na kongresovou legitimaci obdrží účastníci ČSR na všech drahách z místa pobytu do shora uvedené nástupní stanice 33% slevu. Účastníci mohou mít pas vlastní nebo pojedou na hromadný cestovní pas. Vzhledem k tomu, že je očekávána mimořádně velká účast, nutno pro zajištění řádného ubytování zaslati závazné přihlášky nejděle do konce prosince 1937 na adresu Katolické akce pro arcidieci pražskou v Praze IV., Hradčanské n. 8.

Rozhledy.

Z DOMOVA.

Konference nejdůstojnějšího episkopátu konaná ve dnech 5. a 6. října jednala i o otázkách katolického filmu a rozhlasu a schválila dosavadní postup poradních sborů filmového a rozhlasového při Katolické akci.

Katolická mládež do Katolické akce! Na mladoboleslavském sjezd katolíků, českého severovýchodu budily pozornost dlouhé řady bílých svérázů Sdružení katolické mládeže. Se svými svatováclavskými vlajkami, zúčastnili se členové SKM této památné manifestace, aby v jejím rámci vykonali svou XX. zemskou valnou hromadu. Tato schůze byla počátkem oslav 20. výročí založení SKM, jehož budeme vzpomínati 16. května 1938. Po 20 let věnuje se Sdružení požehnané práci na náboženské, sociální a stavovské výchově dorůstajících generací našeho národa. Ve svých řadách již vychovalo mnoho vynikajících činitelů veřejného života. Velká je řada těch, kdož jim vychováni, jsou svým životem hlasateli pravdivosti katolické nauky. Mladí katolíci vstupte v naše řady, pomáhejte nám v naší práci. Pomáhejte nám ve snaze sjednotiti českou mládež v Katolické akci! Blíží informace poskytně Ústřední sekretariát Sdružení katolické mládeže, Praha II., Vyšehradská tř. 26.

Svatováclavská oslava v Příbrami a na Svaté Hoře krásně se vydařila. I úřednictvo a dozorcí stříbrných dolů se zúčastnili vedle hasičů, deputace důstojnického sboru dělostř. pluku č. 331; zvláště četné pak byli zastoupeni katoličtí skauti.

V 18. čísle »Katolika« přinesli jsme na str. 135 zprávu, že počet svatohořských poutníků od 1. června do 15. srpna obnášel 12.741 osob. K tomu sděluje se nám z informované strany, že v uvedeném počtu poutníků jsou zahrnuti pouze t. zv. »vítané poutní výpravy«. Vedle nich přicházejí na Sv. Horu i výpravy nehlášené a četní jednotlivci, takže celkový počet poutníků v uvedené době možno odhadnouti na 120—150 tisíc osob, celoroční počet pak na 250—300 tisíc poutníků, čímž naši předcházející zprávu milerádi doplňujeme.

Veřejná půjčovna katolických knih v Užhorodě byla otevřena v neděli 3. října. V Užhorodě žije několik tisíc katolíků českých a několik tisíc katolíků slovenských, kteří po stránce duchovní jsou zde opuštěni. Utvořili si Sdružení čl. katolíků a starají se o náboženské prohlubování povoláním dobrých kazatelů. (P. Klement, Dr. Braitó), řečníků a pracovníků veřejných (Dr. Fuchs, Dr. Hynek). Nyní se jim podařilo zříditi filiálku pražské Veřejné katolické půjčovny knih zásluhou známé a obětavé předsedkyně pí. Anděly Fischerové z Prahy. Čsl. katolíci užhorodští rozšířili půjčovnu o knihy slovenské a též časem o knihy ruské, poněvadž u ruských řeckokatolíků jest pozorovati velký zájem o nově zřízenou půjčovnu.

ZE ŽIVOTA NAŠICH AMERICKÝCH KRAJANŮ.

Svatováclavské oslavy v Americe byly opět konány okázalým způsobem; zvláště zdařilé byly v Chicagu, kde byla slavná mše svatá v chrámu sv. Prokopa, akademie a průvod. Také český rozhlas přispěl svojí hřívou. O sv. Václavu přednášeli dp. P. Michalíčka a prof. J. Kuchynka. Byla též provedena v rozhlase (anglicky) zaktová hra Svatováclavská od J. Bundy.

LITERATURA.

S. Kateřina: **Císař Karel IV.** »Vítězové« IV. 6. Ve sbírce »Životem« (č. 273, 275, 276, 277, 278), vyšlo: »Škola bez Boha«, »V jednotě síla«, »Apoštolát modlitby«, »Husité«, »Žižka«.

M. S a d o v s k á: »Eucharistie vítězí a zvítězí«. Časové úvahy«. Hradec Králové.

Svatá Markéta Marie Alacoque, Vydaly Školské sestry O. S. F Praha XII., Korunní tř. 4. Cena Kč 14.—

Sociální katechismus. V těchto dnech vyšel nákladem Sdružení katolické Omladiny Čs. v Brně »Sociální katechismus«, který napsal ústřední duchovní rádce tohoto Sdružení Msgr. Dr. Bedřich Vašek, děkan Cyrilometodějské fakulty v Olomouci. Přichází tato kniha jako na zavalanou, neboť je potřebí více než kdy jindy, aby se široká katolická veřejnost a zvláště katolická mládež obeznámila, se sociální naukou Církve katolické. Dnešní velká nevědómělost, zmatek pojmů a názorů na řešení sociálních, hospodářských a kulturních otázek jsou největší překážkou při práci na vybudování nového křesťanského, sociálního a hospodářského řádu. Celý katechismus je psán ve formě otázek a odpovědí. Bylo by potřeba, aby si tento katechismus pořídil každý nejen veřejný pracovník, ale každý uvědomělý katolík a aby byl rozšířen i do řad, kde v uvedených otázkách panuje chaos a velká nevědómělost. Cena je každému dostupná. Stojí Kč 4.— mimo poštovného. Zašle Ústřední sekretariát Sdružení katolické Omladiny Čs. v Brně, Běhounská ul. 22-24.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Jugoslávie. Vzpomínka na zemřelého P. Zamykala v »Obitelji«. Chorvatský obrázkový časopis »Obitelj« přinesl v 36. čísle pěkný vzpomínkový článek od Dra. Andriče. Článek je doprovázen fotografií zemřelého a několika obrázky z návštěvy P. Zamykala v Záhřebu v r. 1930.

Jubiläum Dra. Jos. Andriče, našeho chorvatského přítele. 15. září bylo tomu 25 roků, co vydal svoji prvou práci Dr. Jos. Andrič, duše a ředitel katolického vydavatelského a nakladatelského spolku »Društvo sv. Jeronyma«. Je totiž i známým hudebním skladatelem a tehdy vydal první své dílo, tamburašskou skladbu »Piesnikov cvijetak«. Dodnes napsal celkem 80 skladeb.

Rusko. Na pověstných Solovkách vypukla tyfová epidemie; dosud zemřelo přes 2.000 osob. Epidemie řádila nejvíce v kněžském oddělení, kde je internováno na 900 duchovních. V důsledku podvýživy a pro naprostý nedostatek léků je toto oddělení na vymření. Mezi zemřelými je i bývalý saratovský biskup Poltorazský.

Také mezi cikány jsou bezbožníci. V Simferolu, kde žije mnoho cikánů, byla ustavena skupina bezbožníků a pověřena propagandou bezbožnických ideí mezi cikány, hlavně ovšem za hranicemi. Hlavní zřetel je obrácen k Besarabii, Polsku a Uhrám. Cikáni, kteří jsou většinou pravoslavné víry, odolávali dosud všem pokusům bolševické propagandy.

Všichni zahraniční techničtí odborníci, zaměstnaní v Rusku (inženýři, montéři, technici) musí nyní na základě zvláštního vládního výnosu podepsati prohlášení, že nebudou po dobu svého pobytu v Rusku členy kterékoliv církve neb náboženské obce a že nebudou tyto peníze podporovati. Kdo toto prohlášení nepodepíše, nebo ti, o nichž se zjistí, že jsou tajnými příslušníky církve, bude okamžitě propuštěn. Opatření toto směřuje proti zahraničním koloniím, v nichž náboženský život je velmi intenzivní, což působilo přitažlivě i na Rusy. Nyní mohou Bohoslužby bez omezení navštěvovati jen členové diplomatických zastupitelství.

O letošním výročí 20letého trvání SSSR bude vyznamenáno 200 zahraničních bezbožníků Leninovým řádem. Vedle jiných uvádějí se mezi vyznamenanými i Češi. Slavnost předání řádů bude konána v Kremle a bude je rozdíliti Kalinin.

Ruští bezbožníci vydali propagační gramofonové desky v německé, ruské, polské, francouzské, anglické, holandské, japonské a čínské řeči. Byly zhotoveny 3 desky. Na jedné straně jest komunistická hudba, na druhé řeč některého »vynikajícího« bezbožníka. Tak první deska obsahuje hymnu bezbožníků a proslov španělské komunistky Passionarie, druhá jubilejní kantátu k 20. výročí sovětské republiky a řeč Jaroslavského na téma: »Náboženství, nepřítel komunismu.«; na třetí desce je nahrána internacionála a řeč Dimitrova: »Církev, ochránce fašismu.« Desky mohou však zakoupiti jen kluby bezbožníků.

Návštěva kostela důvodem k rozvodu. Rozhodl tak soud ve Smolensku, u něhož soudruh Šukail obžaloval svoji ženu, že chodí do kostela a stýká se s příslušníky náboženské obce. To ovšem nemůže trpěti člen komunistické strany a funkcionář bezbožníků. Manželství bylo soudním rozsudkem z tohoto důvodu skutečně rozloučeno.

V Novosibirsku bylo vojenským kolegiem nejvyššího soudního dvoru zastřeleno k smrti zastřelením 9 osob; mezi nimi byl též pravoslavný biskup Echanjevský, dále 6 duchovních a 2 civilisté. Provozovali prý špiónáž a chystali kontrarevoluci. Rozsudek byl neprodleně vykonán.

Kam mají namířeno ruští bezbožníci, o tom svědčí okolnost, že mezi 34 státy, do kterých poslal loňského roku Svaz bezbožníků 3.800.000 různých knih a časopisů, je i Československo. Letošního roku v prvých 6 měsících rozoslali bezbožníci již 4.000.000 knih. Hlavním odběratelem je ovšem Španělsko a Francie.

Bezbožnická propaganda s revolverem v ruce. Ruská vláda dala Svazu ruských bezbožníků již 10.000 revolverů, jichž mohou členové používat v případě, kdyby byli »ohroženi« od duchovních, nebo od jiných jejich protivníků.

Zatýkáni a hromadné popravy v Rusku stále na denním pořádku. Denní tisk přináší nepřetržitě, skoro každý den zprávy o hromadných zatčeních a popravách v Rusku. Z nich se dovidáme, že jsou zatýkáni a stříleni nejen přední úředníci a generálové sovětského státu, ale došlo i na předsedy a členy vlády jednotlivých sovětských republik. Brzy na jihu, brzy na východě objevili trockisti, sabotážníci, spiklené s jinými státy, traviče a jiné »záškodníky«, jež bez velkých rozpaků střílejí. Mezi zatčenými v poslední době jest i dnešní předseda vlády běloruské sovětské republiky Volkovič, jež vystřídal železného bolševika Haladziedu, který byl již před několika měsíci zatčen.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Belgie. V Bruselu počne v nejbližší době vycházeti nový katolický deník. Podnět vyšel od kardinála primasa von Roy-e, který pro tento účel dal k dispozici částku 12 milionů. Vývoj poměrů v posledních letech přivodil těžkou krizi katolické strany belgické. Proto episkopát a církev v Belgii stará se o vybudování vlastní tiskové základny podle směrnic Katolické akce.

Francie. V Paříži zasedalo mezinárodní komitě světových eucharistických kongresů za předsednictví namurského biskupa Msgr. Heylena a za účasti 30 zástupců různých evropských zemí. Věnována byla nejprve vzpomínka zástupci Španělska P. José Fabilanovi, který zemřel mučednickou smrtí v nepokojích občanské války. Byl stanoven podrobný pořad kongresu v Budapešti. Příští kongres v roce 1940 bude se konati ve Francii.

Pařížský »Sept« bude, jak sděluje amsterodamský »Tijd«, v dohledné době opět vycházeti. Nepovedou jej však Dominikáni, ale zvláštní redakční výbor, v němž bude i známý filosof Maritain a romanopisec Mauriac.

Itálie, 2. října v roce 1938 uplyne 400 roků od narození sv. Karla Borromejského. Milán a jeho arcidiecése chystá velkou oslavu. Na památku tohoto výročí bude v arcidiecési postaveno nových 14 kostelů; ke třem z nich položil již milánský arcibiskup kardinál Schuster letos 2. října základní kámen. Jeden z kostelů bude na počest Sv. Otce Pia XI. zasvěcen sv. Achillovi, křesťnému patronu Sv. Otce.

Maďarsko. Umělecká porota pro stavbu oltáře k eucharistickému kongresu vybrala 3 návrhy, které byly odměněny. První cenu dostala dvojice Lecknerů (otec a syn). Který ze tří oceněných návrhů bude uskutečněn, nebylo dosud rozhodnuto.

Německo. 700 roků mají již Dominikáni v Berlíně klášter. Dnes pracují v největší berlínské farnosti sv. Pavla. V klášteře žije nyní 15 řeholníků a 9 bratří.

Novopohanský »Durchbruch« žádá, aby ze všech jmen a znaků německých měst byly odstraněny »židovsko-římské« symboly. Jména jako: Gottesberg (Boží Hora), Heiligenstadt (město svatých), Mariendorf (Mariina ves), Heiligenkreuz (Svatý Kříž) atd. nejsou dále možná, neboť »provokují nekatolické jejich obyvatele. Nemůžeme připustiti, aby v Německu existovala nadále jména, chválící židy a Řím.«

Přípravy k procesu s pastorem Niemöllerem, zatčeným před 3 měsíci, jsou v plném proudu. K procesu dojde koncem října a potrvá dle zpráv několik dní. Pastor Niemöller, neohrožený bojovník víry a práv t. zv. církve vyznavačů, jest obžalován na základě kazatelnického zákona.

Již v roce 1926 napsal ve »Völkischer Beobachter« nynější ministr propagandy Dr. Göbbels: »Oni (komunisté) a my (národní socialisté) patříme k sobě. Stojíce na různých frontách, bojujeme za společným cílem.«

Rakousko. »Mein Kampf« v Rakousku netáhne. Píše o tom týdeník »Freiheit« a uvádí, že po zrušení zákazu této knihy v Rakousku prodaly se jí v celé Vídni toliko 73 exempláře, v Kremži, která nejvíce sympatizuje s národním socialismem, dokonce prý jen 3 exempláře.

Mezinárodní kongres katolických žurnalistů je stanoven na dny 19.—22. května 1938 do Vídne.

Řecko. Na athénské Aeropagu, kde roku 53. svatý Pavel proslavil svoje kázání o »Neznámém Bohu«, koná pravoslavná církev řecká každoročně o svátku svatých apoštolů Petra a Pavla zvláštní slavnost. Nedávno vyzvala athénská malířka, pí. Jos. Dimas-Zillu veřejnost, aby na Aeropagu byla zřízena pamětní deska s celým textem zmíněného kázání sv. Pavla. Návrh byl radostně přijat jak pravoslavným arcibiskupem athénským, tak i řeckými archeology.

Španělsko. Výstavba národního Španělska. Vláda národního Španělska vydala nedávno nařízení ohledně škol, z něhož vyjímáme: Škola, která je si vědoma výchovného významu, musí pěstovati úctu k Panně Marii, neboť úcta tato, vycházející z národa, patří k jeho kultuře. Musí býti zapojena do života školy, aby jej posvětila a vrátila mu opět pravého španělského ducha, kterého jej laicismus a zášť marxistů zbavily. Proto kulturní a výchovná komise nařizuje:

- 1.) Ve všech školách bude umístěna socha Matky Boží.
- 2.) V květnu, podle stararé španělské tradice, budou učitelé s dětmi konati před touto sochou májovou pobožnost.
- 3.) Po celý školní rok budou děti při vstupu a odchodu ze školy podle zvyku našich předků zdraviti: Ave Maria purissima! (Budíž pozdravena, nejmistři Maria!), načez učitel odpoví: »Sin pecado concebida! (Bez hříchu počatá!)
- 4.) Pokud trvá válka modlí se učitelé s dětmi denně k Matce Boží za šťastný výsledek boje.

Biskup baskické diecése Vitoria, Msgr. Mugiea, resignoval. Apoštolským administrátorem osiřelé diecése byl jmenován

světící biskup Valencijský Msgr. Lanzurica. Biskup Mugiea byl prvním biskupem baskického původu.

Generál Franco byl přijat jako čestný člen do bratrstva »Poslední večere Páně«. Bratrstvo toto, proti němuž ruší zvláště zuřivě si počínali, zejména v Seville, pracuje nyní horlivě na obnově pobořených chrámů.

V národním Španělsku zavádějí rodinnou mzdu. V Salamance odevzdávali právě v místnostech university slavnostním způsobem první příplatky na mzdu dělníkům. Tyto peníze pocházejí ze sociální pokladny pro ochranu rodiny, založené generálem Francem. Slavnosti odevzdání příplatků byli přítomni zástupci vojska, občanských úřadů, duchovenstva a university, dále pak velký počet občanstva, zejména dělníků. President této dělnické pokladny, Don Angel Nuño, poděkoval tu za své zvolení a vyjádřil svou snahu, vésti svěřeny úřad k blahu dělníků. Pak promluvil starosta města, po jehož řeči dělník Crescencio Fuentes poděkoval průmyslníkům, kteří zaručují tyto podpory dělníkům s několika dětmi. Význačný sociolog P. Aspiazu proslavil pak přednáškou o účelu dělnických vyrovnávacích pokladen v Evropě a o mzdách ve stavovském řáde; skončil oslavou generála Franca, který nejen že vede vítězně válku, ale zároveň se stará i o blaho obyvatelstva v zázemí.

Další anglické svědectví o Španělsku. Duchovní anglické církve, který pobýval několik měsíců na lodi zakotvené před Valencií, sděluje časopisu »The Universe«, že úředníci anglického vyslanectví ve Valencií účastnili se pravidelně mše sloužené na palubě lodi. »Ve Valencií — připojuje — nejsou bohoslužby dovoleny. Mohl jsem vidět na vlastní oči, že chrámy byly přeměněny na skladiště zbraní nebo na obchody. Všechny domy ve Valencií mají v čele při nejmenším jeden nebo dva plakáty komunistické propagandy. Nešťasten by byl kdokoliv, Španěl nebo cizinec, u něhož by se našel jakýkoliv předmět, připomínající náboženství. Sami úředníci zahraničních vyslanectví se neodvažují nositi náboženské odznaky a předměty ani při sobě, ani je míti v zavazadlech. Svoboda, občanská nebo náboženská, je v rudém Španělsku naprosto neznáma.«

Ve Španělsku vzpomínají na Alcazar. V Toledu byly konány slavnosti na paměť osvobození Alcazaru. Město bylo nádherně vyzdobeno a tonulo v nadšení. Socha Panny Marie, kterou si obránci Alcazaru uchovali po celou dobu obležení, byla nesena v procesi. V Alcazaru byly konány modlitby před oltářem, kde se tak dalo každodenně během obležení. Všichni obhájci Alcazaru byli na mši sv. Pak byla přehlídka vojska, na které promluvil generál Jague. Město skýtało pohled nevyslovitelného nadšení. Slavnosti zanechaly v účastnících hluboký dojem.

Sportovci se vracejí do osvobozeného Španělska. Zatím co se rudý tisk zaměstnává vypočítáváním sportovců-desertérů, kteří se nevrátili z evropských a amerických zápasů, národní tisk oznamuje opět návraty několika z nich do osvobozeného Španělska. Jsou to většinou sportovci značné ceny pro španělský sport. Mezi jinými se vrátil Gorostiza, slavný hráč fotbalového klubu v Bilbao a národního mužstva. Gorostiza byl také členem národního baskického mužstva, které hrálo v minulých měsících v celé Evropě, v Moskvě i u nás v Praze.

Zase jeden z mnohých, kteří se nevrátili. Velké mezinárodní fotbalové eso španělského mužstva, Luis Regueiro, kapitán baskického mužstva, který byl na turné po Evropě a hrál na Dynamickém stadioně v Moskvě, nechce se rovněž vrátiti do Španělska. Luis Regueiro vstoupil do pařížského »Racing Clubu«.

Dílo zkázy v Asturii. Sevillský žurnál »ABC« ze 17. t. m. otištěje článek o osvobozování asturského obyvatelstva a o tom, v jakém stavu opouštějí bolševici Asturii: »V Llanes není dnes vůbec mužů. Zbývají jen starci a malí chlápci. Ženy pak nám s velkým zármutkem vyprávějí o tragickém osudu svých bratří a manželů, o zajatcích, uvězněných a denně systematicky mučených. Rudí nezanechali v Llanes naprosto nic, co mělo jakoukoliv cenu. Uloupili požívatiny, prádlo, nábytek, stroje, auta, všechno, co mohli odnésti a odvésti; a ostatek zničili se zuřivostí a dokonalostí, která je charakterisuje. V tomto ohledu zasluhují asturští horníci vskutku nejvyšší »pochvaly«. Nevidíme nikde nic, co by nebylo zničeno vskutku dokonale a mistrovsky; patron měli rudí vskutku plné ruce a bedny s malými sáčky dynamitu, jenž měl vyhoditi do povětří všechno to, co lidské ruce namáhavě po staletí vybudovaly, byly jim beztestně dopravovány po tisících, aniž evropské mocnosti hanly prstem, aby zabránily zkáze země. A podle tohoto obrovského díla zkázy, vykonaného za několik měsíců rudé hrůzovlády, poznáte, dnes jedině, že jste opravdu v Asturii, zemi »dynamitníků«.

Do jakých rukou se dostaly španělské děti. Barcelonská »La Vanguardia« z 18. m. m. píše: Předseda »Společnosti přátel Mexika«, pověřený dopravou 500 španělských dětí do této »pohostinné země«, podal stížnost na vůdce této výpravy a jednu opatrovníci, že si přivlastnili 18.585 peset (asi 9.000 Kč, šlo-li o »vládní« pesety), které jim byly svěřeny v Bordeaux při odjezdu z Francie, mimo větší částku v dolarech; byl to vý-

těžek sbírky, kterou podnikli na Havaně a v různých jiných městech. Dětem se dostalo po cestě zajisté podivných příkladů morálky!

Švýcarsko. I tento stát má starosti s »černými vysílačkami.« Basilejský list »Luxemburger Wort« má zprávu, že denně ve 20 hodin možno zachytití tajnou stanicí vyvíkající přednášky o přednostech demokracie oproti fašismu a národnímu socialismu. Ježto v přednáškách je respektován křesťanský světový názor, má list za to, že tajná vysílačka nepatří ani komunistům ani socialistům.

Amerika V St. Louis konal se národní katechetický kongres, při němž byla uspořádána výstava, informující o protikatolické propagandě ve Spojených státech a upozorňující zvláště na činnost t. zv. badatelů bible.

Moderní pojízdnou kapli mají Paulisté v Novém Yorku. Ve voze dlouhém 7½ m jest mimo obydlí pro misionáře, oltář, zpovědnice, lavice, putovní knihovna a úplná kinoaparatura.

Z MISIJNÍCH KRAJŮ.

Úryvek z dopisu českého misionáře z Ecuadoru, bratra Jandy, zasláného dp. P. Jahodovi, C. Ss. R., na Svaté Hoře: »Z Mendezu s námi jel kapitán, svobodný zednář, kterého equadorská vláda ustanovila velitelem vojenské posádky v Macasu. Ten tu cestu dělal poprvé. Po příchodu do Macasu se vyjádřil doslovně: »Jsem svobodným zednářem a po mnoho let byl jsem velikým nepřítelem katolických misionářů. Avšak cesta Vaším vikariátem mne úplně přeměnila. Poznal jsem, že jste vskutku velmi heroickými, každý z Vás si zaslouží nesmrtelný pomník od equadorského národa, kdyby ne za jiné, tedy již za to, že jste se za živa zakopali do těchto pralesů, abyste z Kivarů učinili civilisované equadorské občany. Vykonati jen jednou takovou cestu ve svém životě z lásky k bližnímu, to jest již heroismem, a Vy kolik jste jich již vykonali?!« Vdp. P. Jahoda dostává z Ecuadoru pravidelně zajímavé dopisy a doufáme, že bude nám umožněno seznámiti naše čtenáře s jich obsahem.

Školy v Pekingu po japonské okupaci. Město žije zas normálním životem, spravováno zvláštním místním výborem. Státní školy jsou v nesnázích a není jisto, zda budou moci býti otevřeny ke stanoveným dnům, zda se shromáždí dostatečný počet žáků a zda obdrží potřebné státní subvence. — Peking má čtyři státní university a více ještě soukromých. Katolická universita zamýšlí dodržeti svůj program učební a zahájití přednášky k obvyklému dni. — Katolické školy města i předměstí neutrpěly mnoho. Pomáhaly různým společnostem, které se vytvořily k poskytnutí přístřeší uprchlíkům z okolí: řád Maristů na př. ubytoval ve svých budovách školních a klášterních a pod stany více jak 6.000 válečných uprchlíků. (Fides.)

Hnutí »Nový život« v Číně. Kdo by si představoval, že život v Číně jest ustrnulý v tisícileté tradici, velmi by se mýlil. Od po-

slední revoluce, která svrhla staré císařství, se Čína modernisuje zrychleným tempem i za cenu krvavých obětí. — Hnutí »Nový život«, které vzniklo r. 1934, představuje sjednocení všech snah o proniknutí pokroku a evropské civilizace při zachování všech národních dobrých vlastností čínských. — Také provincie Anhwei poznala a zužitkovala nové hnutí. Vlaky, které se dříve opožďovaly pravidelně o 7 až 9 hodin, jezdí nyní včas. Také není už možno se posadit na střechnu železničního vozu, aby se cestující vyhnul zaplacení jízdného, jak se dříve hromadně dělo. Trať, jejíž projetí dříve vyžadovalo 3 dny, se dnes urazí za 9 hodin. — Pengpu, byla před 25 lety vesnice; železnice z Nankinu do Tiencinu a říční přístav z ní učinily hustě obydlené město plné života. Obyvatelé jsou hrdí na výkonnou hydroelektrárnu, velké mlýny, vše s čínskými zaměstnanci. Mají množství škol, velké letiště s železobetonovou střechou. Strážníci dozrají na auta, kočáry i chodce, zakazují kouření a jisté dny napomínají i ty, kteří nejsou slušně oblečení. — Samozřejmě vše nejde tak rychle ku předu, zvláště na venkově, kde možno ještě spatřiti obyvatele s copem. Ale takový zpátečník objeví se jednoho dne co obžalovaný před mandarinem a zatím co odpovídá na kladené otázky, ustríhne mu voják cop a odevzdá mu jej pro jeho rodinné museum. — (Pověstné malé nožky jsou sice ještě dnes pýchou, ale jen starých matron, zatím co dívky nechtějí více se zbytečně mrzačiti. — Několik desítek let zůstávaly přísné zákony proti opiu na papíře. V každé rodině byla připravena pro hosta dýmka a vše, co potřeboval ke kouření opia. Od tří let však nastala změna. Marně budete hledat pole s mákem na výrobu opia. Za to jsou zřízeny zvláštní nemocnice, kde se kuřáci opia odnaučí této neřesti. Od 1. ledna 1937 jsou kuřáci a obchodníci opiem trestáni smrtí a noviny oznámily, že úřady připravily 2.000 rakví pro všechny přestupníky zákona. V Pengpu koncem r. 1936 byly pořádány propagační průvody proti opiu a žactvo všech škol — i misijních — přednášelo z tribun o škodlivosti opia. Zda přinese hnutí »Nového života« zdravého ducha do řad obyvatelstva? Možno se ptáti, zda pomůže, či bude vadit práci misionářů? Tito nás na štěstí ujišťují všeobecně, že tak jak se dnes ukazuje, pomáhá nepřímo evangelisaci lidu, povzbuzuje ho k přirozeným ctnostem.

Pani Sung-mei-ling, manželka Čan-kaj-šeka, jež je propagátorkou hnutí, prohlásila jednou pekingským katolíkem, že čeká mnoho od katol. misionářů. Vskutku v Číně, jakož i jinde, misionáři pracovali vždy na povznesení i hmotné úrovně obyvatelstva, a evangelisující národy, zároveň přispívají k dokonalé a pravé civilizaci. (Podle Fides.)

Ziskal 5.000 duší, P. Swaminader, Gnana Prakasaz O. M. I. z Jaffny na Ceylonu, bývalý Hindu a protestant před obrácením na katolickou víru, přivedl do lůna této církve 5.000 Hindů.

Zúčastňujte se

dní náboženské obnovy

ve Velké Praze.

Prosíme o vyrovnání předplatného.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáží, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí 8. - Redakce a administrace tamtéž. Vychází 1. a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. úřadu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Řídí Dr. Fr. Formánek. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

**Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“**

Vychází čtrnáctidenně

Roč. II. [XIX.] Listopad 1937

číslo **21**

Náboženství a stát.

(Přednáška P. Dr. Jana Ev. Urbana v čs. rozhlasu dne 22. října 1937. Protože jest určena celé čs. veřejnosti, bylo nutno zůstatí na základně přirozeného zjevení, takže nebylo možno přesně vysloviti úplné katolické učení.)

V totalitních snahách některých současných států nebo ideových směrů vynořují se otázky, zařezávající se hluboko do osobního života velkého počtu lidí a tím i do života státního útvaru. Jednou z nich jest otázka náboženská. Při povrchním pozorování života zdála by se podružnou, ne-li dnes zcela zbytečnou. Než tento názor není všech: nutno uvážiti, že všechny, ano, všechny, i nejcivilnější skutečnosti, se konec konců soustřeďují v člověku, a že všechna, i nejdokonalejší zařízení, konec konců provádí opět člověk, nikoli stroj. A jakmile přistoupí k některému dílu člověk, už je provedení díla otázkou jeho svědomitosti a poctivosti, čili otázkou mravní. A mravní závaznost, je-li skutečně vnitřně závazná, jest otázkou náboženskou. Proto při hlubším sledování všech životních procesů, daří-li se nebo zklamaly-li, sejdem se jako s poslední příčinou s poměrem člověka k Bohu. Proudhon ve svých »Pamětech revolucionáře« to napsal: »Jest překvapující, že najdeme pokaždé na nejspodnějším dně své politiky bohovědu« (Schildwache, č. 51, 1937).

Chceme-li v pravém demokratickém smýšlení dáti každému, co mu právem člověka náleží, nemůžeme považovati za toto právo pouze věci hmotné, nýbrž i obor práv duševních, která jsou konečně teprve v pravdě lidská. Proto i státu jest dáti plně a dokonale, co mu náleží, jako zase náboženství jest nutno dáti, co jest jeho. Záleží ovšem na tom, kolik které oblasti z těchto dvou právem patří.

1. Kdybychom vložili do rozsahu náboženství jen ten stupeň, na němž má člověk za náboženství jen některý osobní cit, názor neb čistě osobní přesvědčení, pak bychom si jednak otázku příliš zjednodušili, — neboť pak skoro žádného vztahu zde není, — jednak bychom obešli skutečnost, neboť veliká část lidstva dostupuje toho stupně náboženského života, na němž jest Bůh poznáván jako nejvyšší skutečnost, jsoucí mimo člověka a zasahující svým vlivem všechno v naprosté úplnosti. A zde právě nastupují nejvýraznější vztahy mezi státem a náboženstvím. A považuje-li tato část lidstva Boha za nejvyšší bytost a Stvořitele všeho, všeobecnou moc nad vším, pak nemůže také

nic vyjmouti z oblasti jeho vlivu a práva, a nastane otázka, jaké místo přidělil Tvůrce v životě lidstva náboženství a státu.

2. Již slovo náboženství vyjadřuje přímý vztah člověka k Bohu. Jest tedy úkolem i naplněním náboženství na prvním i konečném místě vnitřní život člověka, oblasti duše. Co vede člověka ke spojení s Bohem, jest předmětem, který náleží do náboženského zájmu, ale právě tak také, co člověku k tomuto spojení překáží, nemůže býti náboženství lhotejno.

Oborem státní činnosti a zájmů nejsou věci božské a věčné, nýbrž pozemské. Stát má vytvořiti a zajistiti člověku prostředí, v němž by mohl dosíci tělesného i duševního blaha, klidu, jistoty a rozvoje. Čím je stát dokonalejší, tím lépe plní tento úkol.

Proto tedy náboženství a stát jsou dvě oblasti, jdoucí vedle sebe, mající své dokonalé a úplné poslání i místo v životě lidstva i jednotlivce.

3. Než jako člověk není jen tělo, ani jen duch — a jako u člověka nemůže nedbati tělo ducha ani duch těla — jest tomu tak i v poměru náboženství ke státu. Jdou vedle sebe, ale dotýkají se. A v dějinách těchto styčných míst shledáváme několik způsobů. Všechny pak se právě řídí tím, jak vznešeně a skutečně smýšlel člověk o Bohu, jak hodnotil poměr ducha a hmoty, věčna a času. V celku možno říci: Jeden praví, že stát jest naprostým pánem těla i duše, tedy rozumu i vůle svých občanů. Jiný, že mezi státem a náboženstvím vůbec není styků, a opak jiný, že mezi oběma musí se vytvořiti harmonický soulad, a mají-li oba upřímnou a rozumnou i spravedlivou vůli, — také spolupráce. Zde však nutno silně zdůrazniti, že nemůžeme přijmouti běžný, ale nepoctivý názor, že náboženství má právě jen policejní účel, aby drželo na uzdě nespokojené živly, nebo opět, že stát se má starati o náboženské úkony, nutiti k nim a pod. Obojí jest snížením státu i náboženství a stejně neupřímné. Náboženství buď živě uznává Boha a jeho vůli a má jeho za cíl a pro něho se podrobuje oddané spravedlivým zákonům státním, — nebo by bylo klamáním lidu, kdyby se měl Bůh pouze namlouvatí těm, kteří by jím měli býti strašeni.

4. Většina obyvatel našeho státu kloní se asi buď k názoru o úplném vzájemném odloučení náboženské a státní sféry, buď k požadavku upřímné spolupráce a souladu. Konečně však jistě všichni uznají, že jest v zájmu státu, využití všech momentů, které občan-

stvo spojují a posilují, a tedy že spolupráce tak mohutného činitele, jako jest náboženství, nemá býti dnes, kdy potřebujeme vnitřní lásku a svornost a věrnost i statečnost, odmítána.

5. A v této harmonii, kterou jest považovati za nejlidštější a nejdokonalejší vztah, jest nutno tedy stanoviti vzájemný poměr. Abychom získali sympatie občanů, kteří se dívají na náboženství nevládně nebo odmítavě, připomeňme nejprve

a) co dává náboženství státu. Řekněme ovšem hned, že myslíme náboženství, které jest při nejmenším dokonale rozumné a mravné, — nikoli jakékoli osobní nápady, — vedoucí k čistým a nejvyšším lidským ideálům a učící pravdivosti, poctivosti, spravedlnosti, lásce k Bohu a k bližnímu, obětavosti a sebezáporu a náboženství k tomu i zavazující. Takové náboženství přetváří člověka, vytlačuje z něho nízké smýšlení a vášně, a ježto stát není nic jiného, než souhrn občanů, není ani mravní výše a dokonalost státu jiná, než výslednice mravnosti občanstva. A tu dává tedy náboženství státu občany, jichž poctivost a věrnost není závislá na proměnlivých situacích a náladách, vášních a citech, nýbrž pevně vázaná objektivní a neměnnou Boží spravedlností, takže dokud stát žádá povinnosti, na něž má právo, — má jistotu, že takoví občané nemohou mu vypověděti věrnost, jsouce vázání nadstátním i nadlidským zákonem Boží vůle. Má-li stát moc přiměti občany, aby zachovali vnější loyaltitu, nemůže vniknouti do jejich srdcí a myšlenek Náboženské svědomí však velí, aby občan i vnitřně byl svému státu věrný. A kdo umí porovnatí sílu pouze vnějšího pouta s vnitřní, pochopí, co znamená vnitřní, na Bohu stavená věrnost! — Náboženství však jde dále: výchovou občana k čistému životu zbavuje stát mnohých nákladů, které působí nemravný život, ať to jest na věznicích nebo nemocnicích. Představme si, jak by vypadal stát, kde by skoro všechno občanstvo zachovávalo věrně příkazy náboženské: krotili by svá hnutí hněvu, nebylo by lakoty a tím ani ne nespravedlivého jednání se strany sociálně silnějších, nebylo by nestřídmosti, násilí, vražd, krádeží! Kolik by ubylo nákladu na zařízení, kterých tato zla, — která náboženství zakazuje — vyžadují! A občané, kteří by tím přišli o místo, — ve věznicích a pod. ústavách, obživil by se na druhé straně v zaměstnání, jehož provozovatelé by z týchž pohnutek zaměstnávali více pracujících. Ale není-li tomu tak, jest vinou jednak, a hlavně těch, kteří náboženství vyznávají, ale neplní, jednak těch, kteří je potírají. Náboženství budící lásku k bližnímu, navádí občana, aby konal skutky lásky, pomáhal, kde může, svým spoluobčanům, a tím jednak státu ulevoval, jednak povznášel pocit víry v dobro, který jest nejsilnější mravní pohnutkou vzájemné důvěry. Jen dobře informovaní vědí, kolik desítek milionů korun a kolik ještě větších hodnot na osobní práci vydá ročně upřímná láska, nenáročná, z Boha. Ale, Bohu žel jsou již lidé, kteří aniž by se přesvědčili, nevěří již v sílu náboženství, ani v tyto skutečné výsledky náboženské lásky. Kéž by ji mohli sami zkusiti! A co jiného tím pro stát vyrůstá, než silné sociální cítění občanů a tím i silná odolnost proti společenským otřesům. — Jest ještě mnoho jiných účinků, které plynou státu z upřímné náboženské víry, ale jistě stačí připomínka jen těchto dvou: vnitřní věrnosti a účinné lásky.

b) A nyní ovšem se podívejme na druhou stranu: Co dává při této harmonii stát náboženství! — Dává mu při nejmenším ochranu. O-

všem, ne ochranu nedůstojnou tohoto nejsvětějšího přesvědčení, nýbrž ochranu před násilím, jakému se náboženství svou povahou nemůže a nesmí bránit. Náboženství, které překonalo tisíciletí a přetrvávalo největší státy a stále žije v srdci lidstva, nepotřebuje ochrany pro sebe v celku ani v boji na svém vlastním poli, na poli nauky, pravdy, mravnosti. Ale potřebuje ochrany, proti násilí vnějšímu, hmotnému a proti zneužití vnější moci.

Třebas v ideálním případě této harmonie by stát měl náboženství pomáhat, a to z povinnosti, kterou má jako jeden z útvarů života, pocházejícího od Boha, přece za nynějšího skutečného stavu lidstva a jeho smýšlení nelze prakticky na tuto pomoc ani čekat; ano spíše pro nebezpečí zneužití ani po ní zatím toužiti.

c) Co žádá náboženství od státu, jest další otázka tohoto spolužití. — Snad by tu mnohý očekával požadavky nepřijatelné pro velkou část občanstva. A přece nejsou jiné, než každý člověk může uznati. Náboženství žádá jen spravedlnost a svobodu. Svobodu, ne větší, než jaká patří každému řádnému občanu, ne výhody, ne privilegia. Svoboda pokojného šíření nauky, svobodu ve škole, ve veřejnosti, v zákonodárství, ve sdružování. A náboženství přeje tutéž svobodu i jiným a nežádá výhod.

Náboženství žádá dále spravedlnost a zachovávání aspoň všeobecně mravních zásad. Žádá, aby stát dbal na veřejnou mravopoctivost a nedovoloval, aby občané, kteří chtějí žíti podle svého přesvědčení, byli znásilňováni nemravnou reklamou, již se nelze na veřejnosti vyhnouti, aby nebyli nuceni jednati proti svému přesvědčení.

Spravedlnost a svoboda — jistě posvátná slova pro každého člověka, jsou požadavkem, s nímž náboženství jest dnes spokojeno a jen touží, aby se mu jich plně dostávalo.

d) a co žádá konečně stát od náboženství: Přihlížíme-li k požadavkům, zde uvedeným, které jsou minimální a nejsou se strany náboženství nikterak ideální, — můžeme právě tak přiznati, že stát má právo žádati od náboženství pro sebe samostátnost ve svém poslání a činnosti. Náboženství nemá práva vměšovati se do státních záležitostí, — pokud se nějak nedotýkají jeho vlastního zájmu a mravnosti. Náboženství chce a má býti svobodné ve své výchově duší pro Boha, stát má a musí býti svobodný ve své práci pro blaho občanů. A jako žádá náboženství od státu ochranu a svobodu, tak žádá stát od náboženství upřímnou spolupráci občanů k občanským ctnostem, — poctivosti, pracovitosti, statečnosti.

Jako v člověku jen tehdy spěje život k rozkvětu, je-li soulad mezi duševní a tělesnou stránkou, tak i ve státě jen tehdy bude rozvoj ke zdatu a spokojenosti všech, bude-li dohoda, soulad, pomoc a ochrana vzájemná a upřímná.

Tuto zkušenost vyslovil již středověký spisovatel Ivo ze Chartres: Jestliže vláda a náboženství svorně spolupracují, řídí svět dobře, náboženství kvete a přináší (i státu) plody; jsou-li rozdělení, tu nejen, že se ani malé věci nedaří, nýbrž i velké žalostně zanikají.«

Kéž dá Bůh, aby v naší vlasti zůstal pevně zakotven pokoj, založený na svobodě a upřímné dohodě, duchovní i pozemské části našeho života, k jeho pevnosti a blahu na dlouhá, dlouhá léta!

Knížní apoštolát.

Když jsem poslouchal včera, 25. října 1937, při výroční volební schůzi Veřejné katolické půjčovny knih v Ostrovní ulici, zprávy delegátů knihovních odboček této ústřední půjčovny, byl jsem dojat způsobem zcela zvláštním. Ne lepostí nebo velkolepostí slov; ta byla spíše velmi prostá, a chvílemi i neumělá. Ani ne mohutností jednání nebo návrhů; ty byly spíše střízlivé a nepomyšlely vsuktu na žádný převrat ani v jediném kraji. Ale byl jsem dojat čímsi docela malým. Kouskem práce, která se zde skutečně dělá, kouskem nadšení a věrnosti, s kterými se dělá, a kouskem božího požehnání, jež na té práci spočívá a jež dává veliké, neuvěřitelné naděje. Pravím neuvěřitelné, protože poměrná nepatrnost tohoto celého podniku je s to zmásti každého pozorovatele, který neviděl nikdy růsti velkolepé objekty mravního významu a který je snad sám zvyklý stavět paláce jen po rozsáhlé přípravě kresličské a materiální.

Budí! Architekti tohoto posledně jmenovaného druhu jsou dobří. Ale jen tehdy, když jsou ještě na světě lidé, kteří dávají ze svých přebyteků znamenité sumy peněz na vyrábění sítí, jež by byly schopny přikrýtí dno hned celého jezera. Zatím však musíme být spokojeni s tím, že se někdo věnuje s malými prostředky tomu, aby nychtal za rok jenom několik stoveček duchovních rybiček a aby se skoro ani neodvažoval pomyslet na nějaké moře. Mimo to pozoruji, že skromní idealisté zasluhují mnohem více naší úcty a pozornosti, než jim obyčejně prokazujeme. Jsou totiž tak trochu podobní apoštolům, kteří vyšli dobýt světa s holýma rukama, a konečně — nejsou o nic méně obdivuhodní, než jejich bratři, obdaření týmiž sklony apoštolovskými, ale mohoucí je uplatňovatí tisícronásob většími rozměry.

Jdu dále a pravím: Nezáleží na tom, začnu-li velkolepě a skončím-li ještě velkolepěji. Mohu začít s nepatrností, abych skončil s nesmírností. Hlavní věcí jest začítí a vytrvatí. Začnu-li dělat nějaké dílo, a nepřestávám-li je dělat, budu záhy přemýšlet. O tom není žádné pochyby. Teprve když jsem v práci, a když jsem si nezabránil žádným rozumováním o nemožnosti a beznadějnosti svého podnikání v tom, abych vůbec začal, teprve tehdy, když vůbec nemíním přestatí, nýbrž chci pracovatí stůj co stůj, přichází pravá chvíle, abych přemýšlel o rozhojnění své práce, o tom, jak ji konatí úspěšněji, o tom, jak překážky odvalovatí snadněji a rychleji. K tomu nikdy nepřijdou tí, kdo skládají ruce do klína pro velkolepost svého rozumu, který jim velí nezačínatí, protože nemohou pomýšletí na to, že by skončili velkolepě.

Než mluvmé již konkrétněji. Všude tam, kde byla založena veřejná půjčovna katolických knih, přináší dobré ovoce. Zkušenost však ukazuje, že nejvíce úspěchu má taková půjčovna tam, kde bychom to očekávali nejméně, totiž: na periferii velkoměsta a na periferii republiky. V pohraničí, tam, kde Čech jest více ohrožen národnostně, cítí se více přitahován katolickou knihou. A nerozhoduje tam žádná politická legitimace, protože odbočky Veřejné katolické půjčovny knih jsou nepolitické, nerozhoduje tam ani přináležitost kulturní, protože do těchto odboček si chodí půjčovatí knížky i socialisté všech odstínů, úředníci a jiní Češi zámožnější, ba i příslušníci jiných národností mají o půjčovnu zájem a žádají si zřízení odboru pro svou vlastní řeč a národnost.

Jest tedy zřejmo, že katolická půjčovna knih má veliký sjednocovací vliv a že by mohla být prostředkem a nositelkou znamenitého apoštolátu. Ovšem jen tenkrát, bude-li její provoz takový, jaký jest dnes, horlivý, levný a pevný. Nesmíme vyhovovat ulici, nýbrž půjčovat jen knihy hodnotné. Musíme je půjčovat co nejlaciněji, abychom se ukázali přístupnými i nejnižší i vrstvám. Nemáme být spokojeni s jedním místem, nýbrž musíme mítí snahu, přijít na tisíce míst. To všecko však vyža-

duje jednak osob, které by se věnovaly tomuto dílu, jednak peněz, aby bylo možno dělatí to tak, jak jsme právě řekli. Horlivost půjčoven již zřízených jest příkladná; o tom bylo slyšetí včera doklady velmi dojemné. A hlásí se neustále desítky míst do našeho pražského ústředí, abychom jim pomohli zřídití a zařídití knihovnu, to jest nejen poradit, jak se to dělá, nýbrž téměř všude také opatřití knihy, osoby, jež by půjčovnu vedly, místo, kde by se knihy mohly půjčovatí. Jelikož nemáme na to žádný fond, a ježto právě hodnotné knihy stojí obyčejně větší náklad než všelijaký literární šmejdl, hovějící lidským pudům, jest pochopitelno, že vzniká problém, jak vyjítí vstříc projevujícímu se hladu po dobré knize, jak upokojítí ty, kdož chtějí knihy, a ty, kdož chtějí půjčovatí dobré knihy. Přítomný okamžik vybízí tudíž vsuktu již k úvaze, jak rozšířití instituci Veřejné katolické půjčovny knih vůbec. I tí, kdo chtějí postupovatí nezávisle na první půjčovně, i tí, kdo od ní žádají pomoc, ohlížejí se po způsobu, jak zdolatí první překážky, co poradití Ústředně a tím i sobě, když ona odpovídá, nevědouc si rady, své: Prozatím nemůžeme. Zde jest každá rada vzácná a bude vítána. Ať se nerozpakuje nám jí oznámití, kdo přijde na nějaký dobrý nápad. Ovšem, ať nepočítá s fantasiemi, nýbrž s lidmi, jací jsou.

Chťel bych především upozornit na výzvu paní předsedkyně tiskového odboru v Ostrovní ulici, abychom zaslali Ústředí seznamy dobrých lidí, kteří chtějí podporovatí dobré a svaté podniky. A nemusí to být zrovna jen samí katolíci; mohou to býtí i lidé jen občanský uslechtilí, kteří milují cennou knihu a opuštěného člověka v hraničním pásmu, jenž se odcizuje svému národu, nedostává-li se mu pomocí knihy náležitě duchovní stravy. Takového by jistě zajímalo, s jakými city vědeckosti bylo přijato na příkl. tento měsíc otevření katolické půjčovny knih v dalekém Užhorodě, 850 km od Prahy, nejen od Čechů všech vrstev společenských a nejrozmanitějších směrů politických, nýbrž i od Rusínů a jiných národností. Naskytuje se krásná příležitost ukázatí se štědrým, užitečným a vlasteneckým. P. Faber má kdesi skvostnou větu, že jest velmi záslužno přemluvití boháče, aby otevřel kapsu nějakému dobrému skutku nebo dílu. Naše dobrodítí které mu tímto způsobem prokazujeme, jest mnohem větší, než to, jež prokazuje on nám, vlastně té dobré věci, z níž my nemáme žádný osobní prospěch. Chceme-li tedy pracovatí pro rozšíření dobrých knih a jejich půjčoven, nemusíme mítí než dar výmluvnosti a znalostí těch, kteří mají. Jsme-li již jednou v té bídě, že se za naše peníze pořídí do veřejných knihoven knihy špatné a hodné spálení, čí-nime velmi dobře, když získáme ve své obci někoho zámožného pro to, aby této bídě pomohl a aby se stal duchovním otcem všech, kdož prahnou v jeho obci po myšlenkách lepších a spasitelnějších.

Není totiž k založení místní půjčovny potřebí nákladu nedostupného. Vždyť se může začítí třeba s 50 dobrými knihami. Jen ať se někdo najde, kdo propůjčí sebe a některou hodinu k půjčování, někdo, kdo půjčí na hodinu některý koutek svého domu, někdo, kdo opatří svým nákladem těch několik dobrých knížek. Vždyť ty knihy není vždycky třeba nově kupovatí; někdy je možno vyjmoutí je ze své almary a darovatí je půjčovně. Nebo vypsati ve své obci sbírku dobrých knih se jmény dárců, a udělatí z takto nasbíraných knih základ, s jakým se začne. Víme, že se leckdy povalují spousty knih po někom, jež nejen žádný nečte, nýbrž které spíše překážejí vlastnímu majetníku. Možná, že by byl rád, kdyby mu někdo poradil, aby se jich zbavil tím nesmírně čestným způsobem, že by je daroval na zřízení katolické půjčovny knih.

Kdo by se tedy chtěl snadným způsobem státí apoštolem katolické věci, jak dobrá příležitost se mu naskytuje! Stačí trochu chtít a trochu dávat pozor a trochu prosít!

Křesťanství a palčivé otázky dneška.

Tomuto tematému věnoval před několika dny vatikánský list »Osservatore Romano« obsáhlý článek, jehož hlavní myšlenky by bylo prospěšné uvést ve stručném výtahu.

Autor článku rozebírá především nepopíratelnou skutečnost, že v dnešním zápase světových názorů, ideologií, stran a směrů stále více se ztrácí a zaniká osobnost člověka. Tuto skutečnost lze velmi dobře pozorovati především na nejvyhraněnějším společenském bludu dnešní doby: na marxismu, respektive komunistu. Středem marxistické ideologie není totiž člověk — jak bychom se podle jeho zaměření k dělnictvu a podle známých řečí o marxistickém materialismu mohli domnívat: základem marxistické ideologie jest určitý světový názor, určité pojetí života a člověk jest jen materiálem, s kterým se tu pracuje, beztvárnou masou, která se nalévá do ideologického kadlubu. Dokazuje to nejzřejměji úžasně zotročení člověka, k jakému se dospělo v Sovětském svazu. A v záplavě této filosofie, podle níž se člověk stává jenom práškem ve vesmíru, bez jakéhokoliv významu a důležitosti, mizejí vlastní problémy člověka, problémy individuální i sociální, otázky tohoto i onoho světa.

A přece má člověk právo, aby se s ním počítalo, aby nebyl pokládán za nevýznamnou nulu, za »nic na dovolené«, jak to napsal pražský německý spisovatel Franz Werfel. Kristus nepřišel na svět hlásat ideologii, přišel spasit člověka. A s tohoto hlediska a v tomto osvětlení objeví se nám v docela jiné tvářnosti otázky, jimž jsme dosud věnovali málo pozornosti.

Autor článku v »Osservatore Romano« zabývá se speciálně otázkou sociální. Zbytečně a neprávem se vytýká Církvi, jako by nebyla zasahovala do těchto otázek, či — v nejlepším případě — jako by se jimi počala obírat teprve v době kolem vydání encykliky »Rerum novarum«, to jest asi před padesáti lety. Nebylo by možno řešení těchto otázek a vůbec nového společenského řádu, nebylo by vůbec možno ozdravení lidské společnosti, kdyby nebyl v člověku a společnosti překonáván a překonán duch nezdravého hmotářství a požívačnosti. A proti tomuto duchu bojovala církev od svého založení Božským Vykupitelem až po naše časy: bojovala proti pohanskému rozkošnictví v dobách prvokřesťanských i proti jeho obnově ve výstředcích renesance, bojovala a bojuje proti hmotářství v jeho podobě marxistické: a tím vším kladla a klade základy k neustálé obrodě lidské společnosti. Toto bylo její ústavičnou snahou, jejíž výsledky v životě společenském nelze popírat: odhmotářství člověka, vzbudit a obnovovat v duchu mravní povinnosti, probouzet v duších touhu, po životě a blaženosti věčné, odhalovat prázdnou masku bohatství a naopak povyšovat a velebit cenu chudoby. A toto učení nemohlo nezpůsobit převrat v duších lidských, nemohlo nezasít sítě, příznivé zdárnému vývoji celé lidské společnosti.

Neboť nemylně se: každý opravdový převrat, každá opravdová revoluce se provádí nejprve v duších, v srdcích, ve smýšlení. Nelze obnovit řád v oblasti činu, dokud nebyl obnoven v oblasti ducha. A právě novému uspořádání společenských poměrů platila slova Charlese Peguyho, jednoho z nejskvělejších francouzských spisovatelů všech věků: »Sociální revoluce bude revolucí mravní, anebo nebude vůbec.« Katolická filosofie a sociologie to říkali vždy velmi jednoduchými a jasnými slovy: jestliže lidský duch, lidské svědomí nebude ustavičně živeno, posilováno, opravo-

Dušičkové rozjímání.

„Všichni lidé, s kterými se denně setkáváme, jejichž tvář vidíme jenom letmo a kteří nám ihned zase mizejí v davu, všichni, krásní i oškliví, tlustí i hubení, šťastní i nešťastní, odvážní i zbabělí, všichni budou jednoho dne ležet naznak, s očima v sloup. Ať kdo myslí na smrt nebo nemyslí, ať se jí kdo bojí nebo nebojí, příležitost k tomuto poslednímu hrdinství nebude odňata nikomu. A byli-li někdo po celý život malicherný a mrzký, zneuctíval-li v sobě po celý život obraz Boží, obestře jej na konec Smrt svým majestátem, vystoupí na konec z jeho mrtvých rysů, z přísné tuhosti jeho mrtvého těla, velikost a krása tvora Božího, jednoho z těch, za něž byl vztyčen kříž na Kalvarii a jejichž cena je nesmírná. Ať se člověk sebe víc přičiňuje, tuto pečeť Boží ruky která ho formovala k svému podobství, v sobě nezničí, nezničí ji ani v zavržení.“

J. Čep v »Jitře« 1930.

váno a donucováno kategorickým příkazem nadpřirozené spravedlnosti, mravnosti a lásky k bližnímu, je nemožné, aby člověk, i kdyby sám chtěl, anebo ještě lépe, aby celá lidská společnost sama od sebe a jen podle svobodného rozhodnutí své vůle dosáhla přesvědčení a síly zřít se lákavého pokušení egoismu, sobectví, hmotářství. Tyto zásluhy, jichž si získala církev v průběhu lidských dějin, jsou nepopíratelné. A kdykoliv se svět odvracel od jejího hlasu, vždycky se přibližoval propastem.

A náš úkol v přítomné době? Pokračovat v díle, jehož stavba je tak mohutná a viditelná. Uskutečňovat ony zásady, které v tomto článku byly vysloveny. Snažit se, aby křesťanství nebylo jen nánás nějakou ozdobou nebo cetkou, nýbrž aby bylo v nás, pronikalo nás, prosakovalo námi jako míza proniká stromem. Kříž, i když je ze zlata, nesmí nikdy býti jen skvostem, jen šperkem: musí být znamením, musí být symbolem, musí být živou skutečností. A toto platí i v otázkách sociálních: naše křesťanství se tu může projevit právě jen praktickou aplikací zásad. Krásných slov máme nadbytek a z jejich záplavy je nám velmi často špatně. Ukazovat tedy, že křesťanství není jen pro neštělí, pro vzletné projevy, pro manifestace a průvody, ale že je pro všední den a právě pro všední den. Neboť jinak budeme stále jen obilní hrobové. Jiří Marek.

Eucharistický kongres v Pešti 1938.

Přípravy k eucharistickému kongresu slibně pokračují. Již nyní bylo prodáno přes půl milionu kongresových odznaků, ač pro počátek se počítalo toliko s 200 tisíci. Mnoho odznaků bylo objednáno zvláště z venkova; někteří magnáti uherští zakoupili je a darovali všem zaměstnancům.

V Maďarsku pořádají se nyní eucharistické dny jako duchovní příprava na kongres. Zvláště mohutné byly v Jászberény, v Moháči, Szegedu, Salgótarjánu a Ostrihomě. Zde v sídle maďarského primasa mluvil na shromáždění kanovník Mihalovics maďarsky, prelát Dr. Leopold německy a prelát Dr. Drahoš slovensky. Eucharistický den byl zakončen průvodem s Nejsv. Svátostí a požehnáním kardinála-primasa Szerediho.

O zdravotní službu při kongresu stará se zvláštní výbor, v němž jsou zástupci vrchního fysikátu, spolku lékařů-katolíků sdružených v cechu Sv. Lukáše, dále záchranné stanice Červeného kříže, skautů a policie. Pohotovost bude mít 75 lékařů, 150 mediků, vedle sanitního personálu a ošetřovatelek. K dispozici bude 25 sanitních aut. Budou zřízeny též pomocné záchranné stanice a ošetřovny.

Výbor pečující o duchovní stránku kongresu pořídil soupis všech oltářů v Budapešti, aby očekávaných 5000 kněží mohlo sloužit denně mši svatou. Každé národnosti bude vyhrazen kostel. Ze sbírek bylo požádáno nových 400 kalichů. Budapeštské farnosti a náboženské spolky pořídí obleky pro 600 ministrantů, kteří budou provázeti kněze s hořícími svícemi při rozdílení sv. přijímání. Jiné spolky pořídí baldachýn pro závěrečný průvod a kongregace Nejsv. Srdce Ježíšova 300 nových paten.

»Gardisté Srdce Ježíšova« sbírají zrnka pšenice podle výzvy: Za dobrý skutek — zrnko pšenice. Z těchto zrn bude potom semleta mouka na hostie. Vinaři byli požádáni o darování vína, potřebného pro Mše svaté v době kongresu.

„Na slovíčko - bratře.“

Nejcennější prací životní Tvé pouti zajisté je získání pokladů, jež doprovodí Tvoji duši na věčnost.

Jediným zdravým sobectvím je proto starost o svoji duši a své zdokonalení, neboť neseš za svůj život těžkou zodpovědnost.

Ze svého duchovního sobectví však uvaž, že zodpovědnost neseš dvojnásob — za sebe i za svou dobu, i za to, cos opomněl dělati dobrého.

Zkáza Sodomy je příkladem kolektivní zodpovědnosti před Hospodinem, vždyť jistě vedle těžkých byli tam i menší hříšníci.

A čím Tvůj život je cenným pro duchovní lepší Tvé doby?

Nejvýznamnější zákon a dar Stvořitele lidstvu je zákon lásky k bližnímu, zjevený Božským Mistrem, zákon první nutnosti po lásce k Bohu, tak přirozený, očekávaný od lidí stvořených k obrazu Nejvyšší Lásky a přece dnes v kolektivu neustále šlapaný — v anarchii sobectví pýchy — počátku konce.

To vše nevidíš? Jistě, že aspoň dáváš desátek chudým, dle svých možností. Co však dáváš lidstvu? Almužna chudému, zbláznělému lidství se neplatí rezavící mincí, ale tím, čím lidstvo trpí — nedostatkem lásky v kolektivu — tedy obětí. Obětí sebe, svých zájmů, času, zábavy, sobectví, pýchy a všech těch cetek, jež lidstvo cení, ale smrt přes práh věčnosti sebou nepustí.

Můžeme mnoho, můžeme málo obětovat, obětujeme však všichni kdož se chceme k Božskému Mistru přihlásit, dokud je čas lidskou společností zachránit od rozkladu.

Zákon lásky nenaplníš, dokud k bidě víry lásky a naděje v lidstvu budeš slepým.

Jsi skromný bratře — říkáš, že jini povolání — sám jsi v hříchu. I spravedlivý zhrěší, leč v báni a lásce k Bohu jsou cesty k němu.

Až budeš dokonalým, pak pocítíš v sobě oprávnění pomáhat šířit viru, nyní že bys pokrytcem se zdál? Bratře, kdo dokonalým před tváří Hospodina — Ty nepostřehneš.

Čeho tedy třeba? Dělníků laiků na Vinici Páně, kdož aspoň pýchu vyrvali z hrudi, aby ne pro sebe, ale pro Boha pracovali, a s láskou k dílu přistoupí. Ti pak kdož toto činí a při tom chtějíce pevně sami býti lepšími i když poklesají v drobném hříchu, znovu se vzbudí, na pouť se dají v pevném předsevzetí poutníka, balsám lásky lejíce při tom do ran bližních u cesty — to nejsou pokrytci — ale ve své nedokonalosti klesající ubohé lidství, ne v bahně stojící, leč co hlavní, jdoucí po cestě. Takových jen více.

Zpytuj, bratře — čím jsi prospěl lidstvu ve smyslu duchovním. Život je tak krátký — kolik Ti let je? Kolik volných hodin po práci Ti zbylo a desátek z nich — zdaž dal's jej v Boží službě potřebnému lidstvu? — Kolik jsi hříven zakopal — co vše jsi dobré činit opomněl? Máš čisté svědomí?

Ne-li, pak neváhej — rozhodni se dokud čas je žit — o Požehnaní Boží a vytrvalost v díle popros dřívě, pak napiš, že chceš dělat, jaké jsou Tvé hřivny a my Ti v bratrském kruhu stiskneme ruku, s radostí Tě vítáme. Nechť jsi z mála těch, kdož pochopili, že denní prosba »Přiď království Tvé« ve smyslu příkazu Ora et labora vyzývá je k vlastní katolické činnosti a proto se hlas k práci bratrské. Svaz katolických mužů.

Katolická akce.

Arcidiecese pražská. Vikariátní konference (Katolické akce) konaly 28. října tyto vikariáty: I., II. a III. pražský, českobrodský, brandýský n. L., bystřický, hořovický, kladenský, kolínský, králupský, libeznický, mnichovický, novostražecký, černokostelecký, ořešský, plzeňský, podřipský, rakovnický, rokycanský, slánský, vlašimský.

31. října berounský a přibramský.

Konference vikariátu zbraslavského a sedlčanského konati se bude 7. listopadu. V Sedlčanech v 11 hod. na Zbraslavi ve 3 hod., v obou místech na děkanství.

Konference vikariátu votického bude se konati 21. listopadu ve Voticích.

Film a radio.

(Hlídky katolické kinematografické a radiové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

FILMY POSLEDNÍ SEZONY:

Třída A. Filmy pro dospělé, nezavadné:

Na tenkém ledě. Fox, 2165 m. Americký sport. a společ. film. Námět sám jest všední a celé zpracování směřuje k vyzvednutí krasobruslařky Sonji Hennie. Neobchodní a nezajímavý film.

Vidovička spadlá s nebe. Česká veselohra Vl. Slavinského s Ferbasovou a Nedošinskou. 3000 m. Neliší se ničím od předcházejících filmů tohoto režiséra. Výprava přemrštěná, montáž, hlavně v prvé části, by mohla býti lepší. Jinak bude obchodní.

Dobrá země. Metro-Goldwyn, německá verze, drama, 3740.

*Loď ztracených duší. Paramountfilm, americké historické drama z prostředí obchodu otroky. Umělecky prvotřídně provedený. Vítězství dobra, práva a pravdy jest jisté. Prvotřídní obsazení: Cooper, H. Carey, Wilcoxon.

Třída B. Filmy mající určité závady, neškodné dospělým divákům:

Anděl. Paramountfilm, 2580 m. Americké drama s M. Dittrichovou a Marshalllem. Choulostivý námět jest neobyčejně takticky a decentně zpracován. Umělecky prvotřídní provedení. Správné pojetí manželství.

Miláček žen. Slaviafilm. Německá veselohra společenského prostředí. Všední a zastaralý námět průměrné hodnoty. Zcela běžný německý film, pro nenáročnou obecenstvo. Obchodně velmi slabý.

Poslední vlak od Madridu. Paramount N. York, angl., drama, 2340 m.

Neomluvená hodina. Tobis Saša, Videň, něm. drama, 2420 m.

Kobylkáři. Metro Goldwyn, angl., veselohra, 3000 m.

Ztratila se bílá paní. Legie, Brno, česká, veselohra, 2230 m.

Tři rozkošná děvčátka. Universal, něm., drama, 2300 m.

Žlutý ďábel. Terra, Brno, angl. drama, 2200 m.

Jeden proti všem. United Artists, angl., drama, 2180 m.

Tuláci. Lloyd, Praha, něm., veselohra, 2570 m.

Fantomas. Kubišta, Praha, franc., detektivka, 2380 m.

Třída C. Filmy mající větší závady, pro které je nelze doporučit:

*Srážka o půlnoci. Fox. Americké detektivní drama. Prostředí: Vykríčená místa, násilí, penězokazectví. Vítězství spravedlnosti jest sice jisté, ale v ději jest příliš mnoho násilí, i když sociální a morální řád jest podáván sympaticky.

*) Filmy »Loď ztracených duší« a »Srážka o půlnoci« byly při premiéře znovu přezkoušeny a upravena definitivně jejich klišé.

Hříšná láska. Moldaviafilm. Německé drama podle románu Madame Bovary. Provedení Flaubertova díla není sice závadné, ale námět sám má mnoho mravních závad, které však režie hodně potlačila. Jinak není nijak vynikajícím dílem.

Skvělý chlap. M. G. M. Americké společ. drama, 2090 m. Námět i zpracování má mnoho závad. Hlavní představitel notorický alkoholik. Jeho činy proti majetku, násilí, brutalita a pod. nejsou sice schvalovány, ale nejsou také podány jako odstrašující příklad.

Jak vyhověl Radiojournal našim požadavkům. Náš návrh, uveřejněný v 19. čísle »Katolík«, byl zodpověděn dopisem ze dne 27. září 1937, v němž Radiojournal sděluje, že příležitostně zařadí přednášku »Náboženství a stát« — (byla již 22. října t. r. a přinášíme její text) — a »O práci českých misionářů v cizině.«

»Hra Svatováclavská«. Dopisem ze 7. října prosili jsme Radiojournal, aby v zájmu věci a dobrého poměru ke katolickým posluchačům rozhlasu nezařazoval do programu podobné hry, jakou byla Frant. Kubky »Hra svatováclavská«, jež svým vnitřním pojetím se značně rozchází s přesvědčením katolíků a nazíráním na osobnost sv. Václava. Radiojournal dopisem ze dne 9. října odpověděl záporně, postaviv se na literárně-umělecké stanovisko, jemuž dal přednost před hlediskem našim.

Naše práce.

Misijní stanice pod ochranou sv. Václava v Ecuatoru. Z popudu našich krajanů bude se v Ecuatoru v jedné z misijních stanic stavět kostel ku cti sv. Václava a misijní stanice ta bude postavena pod ochranu našeho národního světce. Místní biskup J. E. Comin nařídil v celém vikariátu modlitby za dobrodince z Československa. Tyto modlitby vzdálených bratří v Kristu jistě svolají milost Boží na naši vlast. Jako spolek pod ochranou svatého našeho patrona, běříme za svou tuto vzdálenou misijní stanici a prosíme proto, aby ctitelé svatého Václava nezapomínali na ni a ji hojně i finančně podpořili. Peněžité příspěvky přijímá redakce časopisu a bude je kvitovat. — Svatováclavská Liga.

Nezapomínejme na španělské spolubratry. V červenci t. r. došel nás od řeholního kněze podnět, abychom, byť nepatrným způsobem, projevíli zájem o naše španělské spolubratry-katolíky. Šlechtná duše opatřila potřebný peníz, jiná zase zakoupila a pro ten účel věnovala devotionalie, takže koncem září po překonání mnoha potíží, bylo možno do národního Španělska poslati obrázky Pražského Jezulátka a Jeho růženečky a obrázky sv. Václava. Doufáme, že zásilka správně dojde. Vedle šlechtných dobrodinců vzpomínáme i radostné ochoty dp. Frà K. Horkého z ryt. řádu Malťánů, který vyhověl naší prosbě, a obrázky i růženečky v chrámu Panny Marie Vítězné, kde pražské Jezulátko trůní a kde katolíci pražští se tolikrát modlili a modlí za Španělsko a jeho katolické syny, nám posvětil.

Naše přednášky a hnutí katolických mužů. 2. října ve Velkém Poříčí přednáška pro muže. Účast 40 mužů. 3. října veřejná schůze pro farnost s programem: Sv. František a naše doba. Účast 200 osob. 23. října v České Skalici přednáška pro farnost. Účast 50 osob. 24. října podobná s účastí 150 s přednáškami: »O pronásledování katolíků v Mexiku a Španělsku. Přednášel hr. Tax.

Rozhledy.

Z DOMOVA.

Dieceze českobudějovická. K estř. a n y. V r. 1936 bylo komunikantů (bez dětí) 300, denních 2, měsíčních 3, zaopatření svát. umírajících 7. Účast na Božím Těle, Vzkříšení a o Křížových dnech slušná.

Arcidiece pražská. Dny náboženské obnovy ve Velké Praze. Příští číslo přinese podrobné zprávy o výsledku dnů náboženské obnovy.

Návštěva P. Muckermanna u presidenta Dr. Beneše zavdala podnět německému národně socialistickému tisku k útokům na tohoto katolického publicistu a jesuitský řád.

Pouliční sbírka Katolické charity 3. října 1937 ve Velké Praze.

Praha	farnost	Kč
I.	P. Maria před Týnem	191.30
II.	u sv. Havla	332.10
	u sv. Jiljí	541.25
	u sv. Jakuba	1.449.05
	u sv. Františka (Křížovníci)	482.40
	u sv. Haštala	6.50
	u sv. Petra	461.10
	u sv. Jindřicha	1.861.80
	u sv. Štěpána	1.107.45
	u sv. Apolináře	—
	u P. Marie Sněžné	1.027.65
	u Nejsv. Trojice Spál.	—
	u Nejsv. Trojice Podsk.	—
	u sv. Vojtěcha	1.783.50
III.	u sv. Mikuláše a u sv. Tomáše	1.496.85
	u P. Marie Vítězné	682.90
IV.	u sv. Víta a Strahov	1.290.65
VI.	u sv. Petra a Pavla	515.85
VII.	u sv. Antonína	1.776.30
VIII.	Libeň a Kobylisy	1.979.45
IX.	Prosek	139.45
	Vysočany	404.45
	Hloubětín	260.—
X.	Karlín	1.486.35
XI.	u sv. Prokopa a Rocha	1.049.35
	u sv. Anny	899.55
	Malešice	22.—
XII.	u sv. Ludmily	5.831.—
	u Nejsv. Srdce Páně	5.080.70
XIII.	Vršovice	755.05
	Strašnice	216.70
	Hostivař	240.65
XIV.	Nusle	702.50
	Michle	429.45
	Spořilov	452.10
XV.	Podolí	206.90
	Bráň	295.55
XVI.	Smíchov	1.365.45
	Hlubočepy	179.30
XVII.	Košíře	679.55
	Jinonice	38.20
XVIII.	Břevnov, u sv. Markéty	551.55
	Střešovice, na Andělc	366.—
	Liboc	1.305.95
XIX.	Dejvice, arcib. seminář, Bubeneč, u sv. Gotharda Šárka, u sv. Matěje	450.95
	mimo pokladničky	30.—
Celkem		Kč 40.715.40.

LITERATURA.

Ve sbírce »Životem« v Hlučíně vyšlo č. 279, 280 a 281: Vražda z milosrdenství, Jest Bůh? a sv. Vojtěch.

Příručka pro pracovníky v dětských besídkách. Sestavila Marie Hubáčková. II. vydání. Stran 58. Cena Kč 3.50. Vydal Svaz katolické charity, Praha II., Žitná ul. č. 26. Obnos možno poukázat spolu se 40 hal. na porto ve známkách předem.

K. Horařík: **Svatý bratr - kapucín Konrád z Parzhamu.** Olomouc, Vítězové r. IV. čís. 8., cena 3 Kč.

A. Hello: **Podobizny svatých.** 1. sešit Kuncifovy sbírky Ver sacrum.

Nová mešní píseň k Pánu Ježíši. Není u nás nadbytek dobrých mešních písní, proto bude jistě s radostí uvítána nová mešní píseň právě vydaná: »O Jezu, Bože spásy«. Napsal ji Msgr. Vladimír Hornov, jehož básnické umění se znamenitě osvědčilo ve tvorbě duchovních písní. Tato mešní píseň je parafrází známé písně »O Jezu, spásu moje«, a zpívá se na též nápěv, k němuž doprovod je v Českém kancionále i v jiných diecézních zpěvníkách. Myšlenky jednotlivých slok se vhodně přimykají k mešním částkám. Píseň je schválena kníž. arcib. ordinariátem pražským. Zaslouhuje, aby byla zavedena ve všech chrámech. Zaslá ji — 50 výtisků za 5 Kč — expedice Vinice Páně v Praze-Dejvicích 676.

Dobročinné známky »Dětem« vydané ministerstvem pošt a telegrafů ve prospěch strádajících dětí byly vzaty z oběhu jednotlivých prodejn známek. Lze je však obdržeti u Svazu katolické charity v Praze II., Žitná ul. č. 26, telefon 381-94. Známky

jsou a 50 hal. a 1 Kč s přípl. 50 h, mají značnou filatelii tickou cenu a platí do konce r. 1937.

Z Vatikánu.

Zprávy o tom, že ve Vatikánském městě byl v paláci Msgra Melly ukraden t. zv. rybářský prsten, nezakládají se na pravdě. Při vloupání byl sice odcizen prsten, napodobenina to »rybářského prstenu«, jehož se používalo ku pečetení t. zv. apoštolských dopisů.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Jugoslavié. Dr. M. Matulič, vedoucí redaktor »Hrvatske Straže« a člen chorvatského katolického seniorátu mriev. Zemřel 17. září 1937. Zemřelý studoval v r. 1914 a 1915 v Praze a pak se horlivě účastnil obnovení katolického akademického spolku »Domagaj« v Záhřebě, byl později jeho předsedou, redaktorem »Studentského věstníku« a později se stal red. »Hrvatské Straže«. Doporučujeme jeho duši modlitbám všech, kdož jej znali. Pěkně na něho vzpomíná Dr. Jos. Andrič v časopise »Obitelj«.

Polsko. Zázračné uzdravení polského dělníka v Lurdech. Koncem srpna dlela v Lurdech velká poutní výprava z Polska. Výpravy té se zúčastnil; horník Štěpán Pichtel, jenž po celé 3 roky trpěl kloubovým reumatismem. Většinu doby proležel a nemoc jeho prohlášena za nevyčísitelnou. 2 dny bral koupele lurdské vody bez výsledku, třetí den však přišlo náhlé uzdravení. Pichtel ve vodě pocítil zprvu tak strašné bolesti, že myslel, že na dešel již konec jeho života. Náhle však pocítil v kolenech uvolnění a když jej vyňali z vody a uložili na vozík, pokusil se vstát. Pokud se zdařil a Pichtel bez pomoci zcela zdrav pospíchal do jeskyně vzdát chválu Matce Boží.

Rusko. Zákaz bohoslužeb o výročí S. S. S. R. Moskevský komisiariát vnitřní zakázal sloužití zádušní Bohoslužby za osoby popravené sovětskou justicí. Také ve dny oslav výročí ruské revoluce (6.—9. listopadu) nesmí žádná z církví konati Bohoslužby. Duchovní musili podepsati listinu, že jim tento zákaz je znám. Kostely, synagogy, mešity atd. musí býti zavřeny a klíče odevzdány policii. Kdo by nedbal zákazu bude potrestán vězením nebo pokutou a náboženská obec rozpuštěna. Zákaz vymohli si bezbožníci, kteří alespoň ve dnech oslav přeji si míti Rusko bez Bohoslužeb.

Lenínova vdova o křesťanství. »Křesťanství je nebezpečím pro komunismus, ježto zavrhuje myšlenku třídního boje, na které je vybudována idea komunismu.« Tak prohlásila na schůzi komunistické mládeže vdova po Leninovi, vyzývajíc ji ku zvýšení atheistické propagandy v rodinách.

Čestný odznak dostanou »zasloužili« zahraniční bezbožníci o 20. výročí sovětu. Na odznaku je pěst držící plamenou pochodem, nahoře kladivo, srp a červená hvězda, dole heslo: »Náboženství je opiem národů« v esperantské řeči. Odznak je ve dvojím provedení: stříbrném a zlatém.

Konec odpadlíka. Koncem srpna byl v Tobolsku sedláky z okolí zavražděn předseda bezbožníků Tapligin, bývalý pravoslavný kněz. R. 1926 vystoupil z církve a stal se bezbožníkem a vedoucím činitelem Svazu, počínaje si při tom velmi nepřátelsky proti věřícím, čímž si proti sobě popudil venkov. Osm sedláků bylo odsouzeno k smrti, 2 ženy pak do vězení na 10 let. Mimo to bude kostel v Tobolsku zbořen a na jeho místě Tapliginovi postavena socha.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Také Anglie nechce bezbožníky. Zpráva, že bezbožnický kongres určený původně do Bruselu, byl pro odpor belgické veřejnosti »přeložen« do Londýna, vzbudila odpor i v anglické katolické veřejnosti. Katolické organizace podaly ministrově vnitřní, poslancům i tisku žádost o zákaz kongresu.

Anglikánský biskup z Lichtfieldu vysvětlil v Upper Norwood první filmový atelier, kde budou natáčeny toliko náboženské filmy. Atelier jest majetkem »Religions Film Society« (náboženská společnost filmové). Všechny anglikánské kostely, které mají promítací filmové stroje, — (je jich na 1000) — budou si nyní vypůjčovati jen u této společnosti.

Belgie. Jubilejní rok katolické mládeže belgické začal mohutným projevem 30. října. Předsednictvo poslalo králi holdovací adresu, osvědčující věrnost katolické mládeže jemu i Belgii. — Mládež vzala si za úkol obnovu křížů při cestách. Každé neděle jsou svíce opravené neb nově postavené kříže.

Katolická universita lovaňská zřídí též ústav pro tělesnou výchovu s potřebnými laboratořemi. Při universitě bude též nové hřiště a stadion. Letošního školního roku přibýlo na různých fakultách 28 dalších přednášek; tyto budou konány vlámsky.

Francie. Kardinál-arcibiskup Verdier vydal knihu »Církev a moderní doba«, řešící mistrným způsobem problémy dneška a jednající o obnově společnosti a hospodářského řádu na podkladě nauky církve.

Zázračné uzdravení v Lurdech. 12. srpna o 4. hod. odpoledne byla po koupeli náhle uzdravena 27letá Yvona Mignon z Paříže.

Byla nemocnou od 7mého svého roku, chodila z nemocnice do nemocnice; měla tuberkulosu plic, srdce a hrtanu. Dále bylo zázračně uzdraveno 7 osob při hromadné pouti, již se zúčastnilo na 70.000 poutníků.

Holandsko. První studijní ústav Salesiánů v Leusden byl vysvěcen apoštolským internunciem Msgrm Paolo Gioblem. Na ústavě studuje zatím 40 žáků.

Irsko. Varovný hlas, Kardinál primas irský, arcibiskup Mac Rory varoval nedávno se zřetelem na španělské události takto irský lid: »Víme, co se děje ve Španělsku. Vím to dobře — vzdor lživé kampani v listech Velké Británie a bohužel — musím to říci — také v některých časopisech irských. Přes to vše víme, že vše co je ve Španělsku opravdu katolické, bojuje tam za víru a svobodu proti koalici komunistů, anarchistů, syndikalistů a atheistů všech odstínů. Tyto živly již na počátku války ukázaly pravou tvář pálením a znesvěcováním kostelů, vraždami kněží a řeholnic. Bohudíky — Irsko stojí neochvějně jako skála, pevně ve víře.«

Italie. Milánská katolická universita Nejsvětějšího Srdce Páně byla založena r. 1921. Od té doby vyrostla ve velikolepou vědeckou instituci. Za tento vzrůst děkuje především svému rektori P. A. Gemellimu. Universita sama a její knihovna jsou umístěny v krásných budovách. Poblíže university je velký studentský domov, takže universita tvoří krásný celek anglického typu »universitních měst«. Vědecké ústavy a laboratoře jsou nejmóderněji zařízeny a mají vlastní rozsáhlé odborné knihovny. Universita vydává též hojně vědeckých publikací, každá její fakulta tiskne pak jeden i více vědeckých časopisů, z nichž největšího rozšíření doznal list »Věda a život« určený pro inteligenci.

Maďarsko. Sociální práce v Budapešti. Pro katolické rodiny dělnické byla v tomto městě vystavěna nová čtvrt. Je tam škola, lékárna, konsum a kulturní dům, který nedávno byl vysvěcen. Zde bude zatím sloužena Mše svatá, než bude dohotoven kostel. V kulturním domě konají se i náboženské přednášky.

Německo. Trapisté v Německu slavili 18. října zlaté jubileum nového založení v klášteře Mariawald. Je to jediný klášter trapistů v Německu v nádherné krajině. Klášter byl založen r. 1480 a byl r. 1487 přivtělen k řádu cisterciáckému, takže by mohl letos slaviti 450 leté jubileum. Dnes je v klášteře 85 osob, z toho 25 kněží.

Rakousko. Rakouská mládež katolická sdružena je ve dvou organizacích: v »Jungvolk«, rázu vlasteneckého a v »Jungfront«, organizaci čistě náboženské, zapojené do Katolické akce. Nyni na pokyn biskupů bude jednáno o spolupráci obou organizací.

Španělsko. Podrobnosti o obsazení Gijonu. V časných hodinách ranních vzletla národní letadla nad Gijon. Pozorovatelé zjistili, že město jest zaplaveno bílými prapory a poznali tak, že lid se chce vzdát národnímu vojsku. V osm hodin ráno dostavil se zplnomocněnec, vyslaný z Gijonu k národním oddílům, postupujícím v úseku u Villaviciosa a sdělil, že minulé noci zmizeli všichni marxističtí předáci v sedmi lodích a že lid převzal vedení města a prosí národní vojsko, aby postupovalo co možná nejrychleji. Navarské brigády urychlily pochod a v jednu hodinu odpoleďe dosáhly města. Zde je přijalo obyvatelstvo s nepopsehatelným nadšením. Město bylo vyzdobeno národními vlajkami a květy. V deset hodin ráno hlásilo radio z Gijonu celému světu — za provolávání Viva España! Arriba España! Viva el Generalísimo Franco! —, že celá Asturie se vzdala vojsku pravého Španělska a nazívalo všem bojovníkům, aby odevzdali zbraně. Po celý den milicionáři a vojáci rudého vojska odevzdávali zbraně, připojovali se k národnímu vojsku a provoláváním dávali na jevo své nadšení.

Mexičtí biskupové pro španělské katolíky. Španělskému primasu kardinálu Góma, dostalo se právě dojemného projevu sympatií k španělským biskupům, lidu a kněžstvu od mexického episkopátu. Poselství mexických katolíků jest podepsáno 8 arcibiskupy a 2 biskupy a vyjadřuje víru ve vítězství národního Španělska v boji s komunistickou hydou. Španělský národní tisk věnuje poselství mnoho pozornosti a komentuje je jako dojemný dokument velké ceny. — Španělský primas odpověděl projevem hlubokých děků za tuto účast.

Nový obraz Panny Marie vymaloval známý španělský umělec Don Manuel Castillo Lastrucci pro chrám v Hínista, kde prastará, zbožně uctíváný obraz Matky Boží byl v prvních dnech občanské války rudými zničen.

Duch nového španělska. 15. října byl na universitě v Saragosse slavnostně zahájen »kurs Menendez y Pelaya«, uspořádaný komisí pro kulturu a vyučování v národním Španělsku. Z proslovů, které při této příležitosti byly proneseny, uvádíme slova doktora Calamity, rektora university:

»Chceme nabídnouti vám a Novému Španělsku positivní a účinnou obnovu jeho Menendez y Pelayo-výchovy, inspirací a nauk.

Jedná se o to, aby byla připravena a uvedena v život všeobecná touha po obnově a reformách, a to prostřednictvím těchto kursů pro šíření věd, kterým Státní technická rada šťastně dala do štítu jméno významného vědce a spisovatele, Marcelina Menendez y Pelaya.

Ví to každý, ale je třeba říkati to znovu a znovu, že Menendez y Pelayo, »velký buditel národního vědomí«, nebyl jenom velký literární kritik, hluboký filosof dějin, velmi učený obnovovatel španělské minulosti, jemný a nadaný básník; neboť byl tím vším, ale nejenom tím. Nade všemi těmito skvělými vlastnostmi jeho mohutné duchovní osobnosti zářil jeho duch, jenž zanechal stopy ve všech oborech, jichž se dotklo jeho pero.

A Nové Španělsko se musí znovuzrodit a vyjít od kořenů našich slavných vědeckých a universitních tradic; ze smyslu naší historie, porušené před více než třemi stoletími; z filosofie, theologie, práva, věd, umění; z našich vynikajících filosofů a slavných theologů, právníků a humanistů »Zlatého století«. Je třeba znovu nastoupiti dráhu, opuštěnou naší historií. Je třeba býti Španělem a vědcem tradicionalistickým, neboť, jak bylo dobře řečeno, »co není založeno na tradici, je plagiat«. A jak to napsal Menendez y Pelayo, »španělsko hlásalo evangelium poloviny světa, španělsko pronásledovalo bludy, bylo světlem Tridentu (tridentského církevního sněmu v letech 1545, 1563), mečem Říma, kolébkou Svátého Ignáce z Loyoly. To je naše sláva a naše jednota; a nemáme nad to nic většího.«

Náboženská svoboda ve španělsku. Bylo kdysi oznámeno — pro oklamání veřejnosti — že ve Valencii bude sloužena soukromá mše. Je zajímavé sledovati, jakou odezvu vzbudily tyto bohoslužby, umožněné s úmyslem velmi vzdáleným jakémukoliv duchu náboženství. Čteme v »El Diluvio« ze 14. října článek »rady« Samblancata, pověstného předsedy lidového soudu číslo 1. v Barceloně. Článek je nazván: »Brány pekelné vítězí.« Uvádíme z něho tyto odstavce:

»Mše byla jedním z těch bláznovství minula, jež jsme pokládali za mrtvá »na věky věkův«. A jak vidíme, klamali jsme se žalostně. Abychom řekli pravdu, má se stále dobře a je připravena způsobiti nám jednoho dne lec co nepřijemného.

A zakrátko by se mohly těšit téměř zdraví zpověď, přijímání, poslední pomazání, kněžství, latína, liturgie a ostatní pobožnostkářství naší svaté matky církve, určené vytahovati peníze z kapes dobráků.

Arcipohanské podvodnictví, hodné Baala a Beliala, jež se až dosud jmenovalo náboženstvím, musí zmizet navždy.

Toto by si měli přečíst někteří katolíci, oblouzení lživými tvrzeními španělských marxistů.

Kdo vyvolal pálení klášterů ve španělsku? V zápiscích Manuela Azaña, které uveřejňuje nacionalistický tisk, najdeme mimo jasné odhalení psychologie jejich autora a smýšlení lidí, kterými byl obklopen a z nichž mnozí ho dosud obklopují, jiné velmi zajímavé věci: je to především neblahé světlo, jež tyto zápisky vrhají na činy, které osudově přivodily dnešní španělskou situaci. Jednou z nejrozhodnějších událostí ve španělské katastrofě bylo pálení klášterů, které počalo v Madridě 10. a 11. května 1931, rozšířilo se velmi rychle na mnoho jiných míst španělského jihu a východu a dosáhlo vrcholu strašlivými hrůzami v Malaze a Alicante. Tvrdilo se tehdy, a toto tvrzení bylo úředně přijato jako obecně pravděpodobné, že počátkem těchto žalostných událostí byla schůze monarchistů v jednom sále v ulici Alcala. Podle úředního tvrzení vlády, jejímž členem byl tehdy i Manuel Azaña, tato »nevhodná« schůze pobouřila ducha obyvatelstva a tak vznikly ony smutné události. V Azaňových zápiscích ze 7. prosince 1932 nalézáme však odstavec, jenž byl reprodukován fotograficky a zní takto:

»Casares přišel také. Na komisařství bezpečnosti se dověděli z důvěrného sdělení, že budou zítra nepokoje na universitě a že za těchto nepokojů se hordy pokusí zapáliti kláštery. Osoba, která to udala, je tatáž, jež loňského roku zpravila Mauru o připravovaných požárech.

»Vy jste nevěděl o tom, že Maura byl zpraven 48 hodin předem a že z udání nevyvodil důsledky?«

»Nevěděl jsem to.«

Toto cenné doznání zápisů dokazuje bez jakékoliv pochyby dvě věci: za prvé, že celá historika o provokaci monarchistů neměla vůbec podkladu, neboť pálení klášterů bylo rozhodnuto dva dny před onou pověstnou schůzkou. Za druhé, že lehkomyšlnost a pasivita vlády byly mnohem větší, než se všeobecně věřilo, neboť se dověděla 48 hodin předem, že se připravuje pálení klášterů a neučinila nic, co by tomu zabránilo.

Švýcarsko. Smrt šéfredaktora katolické mezinárodní tiskové kanceláře. Dne 20. října zemřel ve Freiburgu P. Pauchard, šéfredaktor a prezident Kípy, katolické mezinárodní tiskové kanceláře.

H. Herder zemřel. Ve Freiburgu zemřel též senioršéf známé světové nakladatelské a katolické firmy Hermann Herder, kterou vedl od r. 1888.

Eucharistický kongres mužů a mládeže německé národnosti připravuje se na dny 20. a 21. srpna příštího roku v Einsiedelnu.

ZE ZÁMORÍ.

Prezident Roosevelt navštívil v Chicagu kardinála Mundeleina. Je to poprvé za 161 let trvání Spojených států, že hlava státu vykonala oficiální návštěvu v kardinálově paláci. Roosevelt prolomil zakofeněný předsudek, který jeho předchůdcům nedovoloval navštívit církevního hodnostáře v jeho soukromém obydlí. President Roosevelt i kardinál Mundelein znají se velmi dobře, neboť již před 30 lety seznámili se v Novém Yorku, kde oba působili. Návštěva prezidentova vzbudila ve veřejnosti zájem tím větší, ježto není tomu tak dlouho, co oba byli vystaveni útokům: kardinál pro svůj projev o německém národním socialismu a prezident pro jmenování soudce Blacka členem nejvyššího soudního dvora Spojených států, jak o tom píšeme na jiném místě.

K. K. K. v nejvyšším soudu Spojených států Severoamerických. President Roosevelt jmenoval soudce Blacka členem nejvyššího soudního dvora. Proti tomu protestuje 90% amerických časopisů a četné náboženské i národní spolky, uvádějíce, že Black příznl svojí dřívější příslušnost ke Ku Klux Klanu, tajně to teroristické organizaci americké. Katolické organizace žádají Roosevelta, aby jmenování Blackovo odvolal.

V Brasílii vznikla organizace »Brasílská sociální obrana«. Bude porádati přednášky, projevy, kinematografická představení, a vydávati knihy, vše na poučení lidu a na potírání komunistické ideologie. Bude upozorňovati i na způsoby a nebezpečí protináboženské a sociální propagandy bolševické.

Z MISIJNÍCH KRAJŮ.

Misie v Urundi (Afrika) jde kupředu milovými kroky. Apoštolové nemají se zastavovati na cestě a hleděti zpět, praví Písmo svaté. Ale biskup z Urundi Msgr. Gorju z řádu Bílých Otců, který vysílá, vzdává se svého úřadu, je zvláště oprávněn, aby při předávání svého území novému biskupu Msgr. Graulsovi, změnil projitou cestu, neboť není mnoho takových misí, jako jeho. Evangelisace země Urundi byla označena na počátku třemi mučedníky — misionáři. Nejevilo se tedy obyvatelstvo příliš přístupné. R. 1900 dvě misijní stanice dělily se o 34 věřících. Bylo třeba čekatí do r. 1909 na první tisíc věřících, a až do r. 1919 na prvních 10.000; ale od té doby přestalo »lovení na udici« a nastalo »lovení do sítě«, jak praví sám Msgr. Gorju: za 9 let (1909) 1.000 věřících, za 19 let (1919) 10.000; za 31 roků (1931) 58.000, a za 37 let (1937) 253.665 věřících! K tomu nutno ještě připočísti 80.000 katechumenů a dalších 148.000 čekatelů sv. křtu. Součet nám dává číslo 481.000, skoro půl milionu. Ale zkušený biskup upozorňuje na další císla. Je třeba připomínati, že tato misie, tak bohatá na křesťany, jest chudá na prostředky, kterých tolik potřebuje pro svůj další pochod, lépe řečeno pro svůj běh. Porovnání mezi zvětšeným počtem věřících a počtem misijních stanic, vyvolává starosti. V červnu r. 1931 bylo 58.000 věřících přiděleno ke 12 misijním stanicím; v červnu 1937 všech 253.665 věřících jest spravováno pouze dvaceti stanicemi. Věřících je čtyřikrát tolik, zatím co misijních stanic není ani dvakrát tolik! Proč? Není prostředků. K nedostatku prostředků peněžních poji se i nedostatek osob. Misie měla r. 1931 bílých kněží 34, r. 1937 jen 54; počet bratří laiků zůstal na 8, řeholnic bylo 27 a jest jich nyní 37. Domorodých kněží černých bylo 6, je jich nyní 12 a bude brzy 13. Černých řeholnic v r. 1931 nebylo, dnes je jich 18, k tomu 10 čekatelek. Všechno dělníků na vinici je tedy celkem 129, k tomu asi 1.000 katechistů a učitelů. Znamená to, že na každého kněze připadá 4.000 duší pokřtěných nebo celkem 7.000 duší pokřtěných a katechumenů (čekatelů sv. křtu). Kolik by jich bylo, kdyby se vzal ohled na všechny duše této zalidněné části Afriky! Biskup Msgr. Gorju stává se opět prostým misionářem ve službách svého nástupce, aby ztrávil své poslední dny uprostřed této četné rodiny. Šťastný to patriarcha! (Fides.)

Mladý misionář zajat komunisty. P. Leonard de Mezzocorona O. F. M., vysvěcený r. 1936, který teprve 9 měsíců pracoval v Číně, byl zajat lupiči v Hupeh (Čína), když vstupoval do loďky na Modré Rece. Italské zastupitelské úřady spojily se ihned s čínskými a počaly vyjednávat s komunistickým náčelníkem. Tento dovolil navštívit 25letého misionáře na několik okamžiků a ohlásil výkupné: 500 vojenských stejnokrojů, 1000 ovinovacích kamaší, 12 hodinek, 5 německých psacích strojů a léky. Zatím však lupiči odtáhli a pátrání po nich i po nešťastném misionáři vede dále Msgr. Cazzanelli.

Prosíme o vyrovnání předplatného a nedoplatků.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dánce výslovně nezakáže, kvitovány

GYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Lígy v Praze IV., Hradčanské náměstí 8. - Redakce a administrace tamtéž. Vychází 1. a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok 298 400, za telefonem 617 70. Řídí Dr. Fr. Farnášek

KATOLÍK

17 X 137

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

**Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“**

Vychází čtrnáctidenně

Roč. II. [XIX.] Listopad 1937

číslo 22

S. S. Ghelfand :

Ani komunismus, ani liberalismus.

Komunismus naší doby jest reakcí na křiklavou nespravedlnost liberalistického hospodářského řádu. Je to symptom těžké nemoci, kterou trpí dnešní společnost. Při tom však komunismus, jako ideál společenského zřízení, není nikterak nová myšlenka. Již Plato (IV. století před Kristem) učil o ideálním státě, ve kterém jest naprosté společenství statků (communio bonorum). Dobrovolné společenství statků bylo dokonce zavedeno v první křesťanské obci v Jerusalemě, o čemž vypravují Skutky Apoštolské, neudrželo se však jako trvalé společenské zřízení.

Ve středověku byl komunismus takřka neznámou věcí. Kromě několika nepatrných sekt (Apoštolikové a j.), neměla komunistická myšlenka stoupenců. Není též divu: soukromé vlastnictví ve středověku nebylo nástrojem pro vykořisťování člověka člověkem, jako v naší době. Hluboké náboženské a mravní základy středověkého hospodářského řádu, zejména ve svobodných městech, neposkytovaly vhodnou půdu pro vznik a rozvoj hospodářského individualismu. Kapitalistický způsob výroby s jeho třídními protivy a s jeho trhem práce, kde se setkávají majitelé výrobních prostředků s prodávajícími svou práci proletáři, se nemohl uplatnit v době, kdy všechn pozemský život byl pouze připraven k životu věčnému. Středověk žil, pracoval a umíral v Bohu — v takovém ovzduší se nemohl objeviti a rozvíjeti ani liberalistický kapitalismus, ani jeho komunistická protiva. Sám tvůrce moderního socialismu, Karel Marx, mnohokrát ve svém »Kapitálu« i jiných dílech obdivoval harmonický ráz středověkého hospodářského života. »Středověk vyráběl, prodával a kupoval všemožné zboží, jenom ne práci jako zboží«, toť jsou slova Marxe, který byl přece zarpulitým odpůrcem Boha a Církve sv.!

Marx byl též jedním z prvních národohospodářů a sociologů, kteří zjistili úzkou příčinnou souvislost mezi vznikem i rozvojem kapitalismu a protestantskou reformací. Obrovské krádeže církevního majetku daly popud k proletarisaci mas, nejhroznější snad v dějinách lidstva. Proces vyvlastňování rolnického stavu i městských řemeslníků v době protikatolické reformace »jest zapsán do análů lidstva ohněm a mečem« (»Kapitál, I.). Avšak vrcholu nestydatosti a bezcitnosti v životě sociálním a hospodářském bylo dostupeno teprve v XVIII. a první

polovině XIX. století, v období rozkvětu liberalismu. Z hospodářství byly vymýceny všechny mravní zásady. Liberalistická »věda« prohlásila hledání osobního prospěchu a honby za ziskem za jediný vůdčí princip v hospodářském životě. »Volnost, rovnost a bratrství« bylo pak nejlépe viděti v nově vznikajících továrnách, kde pracovaly většinou děti ve stáří od 6—13 let. Ojedinelé protestní hlasy byly umlčovány svorným povykem zaprodaného liberalistického tisku, který nestoudně křičel o »svatém právu svobodné smlouvy« a o »poškození národního bohatství«! Z hospodářského života vymizely stud, svědomí a čest. Rozkladné nauky Quesnayů, Smithů, Sayů, Ricardů a celé nepřehledné řady obhájců kapitalistických zlořádů otravují již půldruhého století mysl i srdce milionů lidí. »Hospodářský život se stal příliš tvrdým, ukrutným, bezcitným« — praví Sv. Otec Pius XI. v encyklice »Quadragesimo anno«. Bylo přece třeba půldruhého století hrozných, sociálních, hospodářských i politických katastrof, aby si konečně lidstvo začalo uvědomovati, že společnost nemůže trvale existovati na zásadách amorálnosti a pouhého hmotářství. Na zásadě hospodářské amorálnosti lze organisovati leda bandu lupičů či penězokazů, nikoli však lidskou společnost. Ta se udržuje a rozvíjí pouze tehdy, má-li svým základem věčný, nezměnitelný a neporušitelný mravní zákon, který Stvořitel vstúpil v srdce lidské a lidem zjevil skrze svého Syna. Přestoupení tohoto zákona odnáší proto lidstvo těžkými tresty — rozvratem společenských řádů, rozvratem manželství a rodiny, vymíráním celých národů následkem úbytku porodnosti, sociálními zmatky a revolucemi. Lidstvo jest opravdu nemocné.

Nestačí bojovati pouze se symptomy této nemoci. Musí se jíti do hloubky, až na kořen věci. Nestačí poukazovati na podvratnou činnost komunistické bezbožecké propagandy, na neuskutečnitelnost socialistických utopií, na slabiny a omyly sovětského socialistického hospodářství, na nezdar všech dosavadních komunistických pokusů (fourieristů, owenistů, cabotců, blancovců a pod.). Touto metodou mnoho nedocílíme. Komunismus jest v první řadě víra, kterou nelze snadno zviklati pouhým poukazem na dosavadní neúspěch. Komunismus jest víra strádajících mas, které pozbyly víry v Boha. Vznikl-li liberalismus jako ideologie kapitalistického řádu, jest komunismus jeho přirozeným protějškem. Liberalismus i komunismus jsou oba dět-

mi nevěry a materialismu. Boj mezi nimi jest bojem hmotařství utlačených proti hmotařství utlačovatelů. Novodobý komunismus a liberalismus patří k sobě nerozlučně, stejně jako vypoukllost nějakého předmětu zvenčí patří nezbytně k jeho prohnutosti uvnitř. Nemůžeme odstraniti vypoukllost bez toho, aby nebyla současně odstraněna prohnutost. Nepřekonáme bezbožecký komunismus, nepotřebeme-li zároveň s ním též i hmotařský a amorální liberalismus.

To jest jediné řešení. »... Aby totiž vše směřovalo k Bohu jakožto k prvnímu počátku a poslednímu cíli vši činnosti tvorů a aby všechny statky stvořené byly pokládány za pouhé nástroje pod Bohem, a aby se jich užívalo jen potud, pokud napomáhají k dosažení posledního cíle.« (Quadr. anno, přel. Dr. B. Vašek, II. vyd., str. 57). Sv. Otec Pius XI. se nespokojil však s povšechným napomenutím lidstva, nýbrž také velmi konkrétně ukázal, jak prakticky uskutečniti nový, spravedlivý sociálně-hospodářský řád. Moderní stavovské zřízení společnosti, nikoliv liberalistická atomisace či komunistická kasárna — toť společenská forma, která zaručuje co největší obecní blaho, sociální mír a pokoj!

Pozorujeme však nezřídka, že otázka stavovského zřízení není dostatečně ujasněna ani u nás katolíků. Avšak nejasnost v některé věci jest často příčinou nebezpečných bludů. Jako stavovský řád se u nás mnohdy označují takové sociální a hospodářské soustavy, jež nemají nic společného s duchem encykliky »Quadragesimo anno«, která přece je naprosto vzdálena jak romantických ztřeštěností z minulého století, tak i moderních polopohanských konstrukcí O. Spanna e tutti quanti. Stavovské zřízení ve smyslu požadavků »Quadragesimo anno« jest sociálně-hospodářská forma, jejíž účelem jest obecné blaho, nikoliv modloslužebnické zbožňování státu, národa či rasy. Stavovské zřízení jest pro člověka, nikoliv člověk pro stavovské zřízení. Stavovství jest proto dobře slučitelné s demokratickým státním zřízením a s parlamentarismem. Vlastním úkolem stavovského řádu jest velkolepá sociální politika, kterou lze nejlépe prováděti právě v souhlase se svobodně projeveným rozhodnutím lidu. Ti katolíci, kteří myšlenku stavovství propagují v traktaci romanticko-fašistické, prokazují tímto stavovské myšlence velmi špatnou službu, neboť ji jenom diskreditují. Z vítězství naší stavovské idea nad rozvratným komunismem a liberalismem, bude to pouze demokratické stavovství. V této věci jest třeba největší jasnosti především ve vlastním táboře.

Boj s materialismem a nevěrou vybojujeme nejspíše na půdě sociální. Liberalistický kapitalismus vyrostl z protikatolické reformace. Novodobý komunismus vyrostl z liberalismu. V naší době se společenská harmonie uskuteční teprve, až se lidstvo navrátí k Bohu a k Jeho věčným pravdám. Avšak nejen mravy, ale též společenské řády nesou vinu na dnešních zmatcích; těžko ovšem jest říci, kdo nese větší vinu: mravy ovlivňují instituce a instituce naopak ovlivňují mravy. Proto spolu s duchovní a náboženskou obnovou musí být též obnova sociální. Katolíci jsou povinni býti prvními v díle přebudování společnosti.

První, neaktivnější a nekompromisní! To nám velí naše křesťanské svědomí a křesťanská uvědomělost. To nám velí také politická moudrost a opatrnost, neboť se množí známky toho, že myšlenky »Quadra-

gesimo anno«, n a š e myšlenky, n a š program, již se objevují v programech lidí a stran z druhého tábora, ale bez křesťanského ducha a bez Boha. Budeme tedy netečně k tomu přihlížeti, že znovuvybudování společenských řádů se uskuteční ne z milosti Boží, nýbrž ze štědrosti Satanovy?

Katolický sociální výboj má nesmírný význam pro věc Kristovu. Strádající lidstvo musí býti přesvědčeno s k u t k e m o tom, že dělnická i sociální otázka může býti rozřešena pouze v duchu křesťanské spravedlnosti a lásky, a že k tomu není třeba krve, násilí i komunistického převratu. Komunismus se zrodil z útlaku a žije z bídy; sociální reforma, která ukončí útlak i bídu, ukončí také komunismus. Pro nás katolíky jest sociální reforma jedním z důležitých prostředků mravní obnovy lidstva. Vymizí-li víra v komunismus, bude cesta k Bohu usnadněna.

Laikové při práci.

Francie má několik diecésí, kde je zvlášt veliký nedostatek kněžstva. Je to zejména diecése amienská, kde ve světové válce bylo urputně bojováno. Stačí připomenouti pouze jedno jméno: Somme. Četné vojenské hřbitovy tam roztroušené dodávají amienské rovině zvláštního teskného rázu. Faráři v této diecési spravují 5, 6, někteří dokonce až 9 farností. Je však mnoho farností, které jsou zcela opuštěny a na nejlepší cestě propadnouti naprostému pohanství.

Asi 150 km od Sommy je průmyslové středisko severní Francie, město Lille, sídlo energického a velkorysou činností proslulého kardinála Lienerta. Jeho diecése pokládá se za jednu z nejvýznamnějších diecésí Fracie, která nepoznala nedostatku kněží. Má dokonce dosti kněží (profesorů gymnasií a jiných ústavů), kteří jsou k dispozici pro případnou výpomoc v duchovní správě. Tak vznikla — (budiž zdůrazněno, že u laiků) myšlenka vypomoci ohrožené diecési amienské, ač Lille je hodně vzdáleno a obě diecése spolu ani nehraničí. Někteří továrníci v Lille nabídli ihned svoje auta, aby kněží, kterých v neděli není v Lille zapotřebí, mohli odejeti do oněch farností v diecési amienské, které by jinak zůstaly bez nedělní Mše svaté. Na první výzvu přihlásilo se na 200 majitelů aut, z nichž 15 bývá nyní střídavě použito, aby ve 30 farnostech mohla se v neděli sloužiti Mše svatá. Každý kněz celebruje ve dvou různých farnostech.

Organisace těchto zájezdů je v rukou laiků. Středisko její je v Lille a řídí ji jistý universitní profesor se svou paní. Každé pondělí sestavuje se program zájezdů na příští neděli. Ve středu nebo ve čtvrtek dostane již dotyčný kněz zvláštní list s přesnými údaji, kam má příští neděli zajeti a v kolik hodin bude v »jeho farnosti« Mše svatá. V neděli časně ráno stojí již auto před obydlím kněze a odveze jej po dvouhodinové jízdě na místo určení. Klíče od kostela jsou obyčejně v některém domě poblíže chrámu a nutno je donésti. Nyní musí se připraviti všechno ku Mši svaté. Kromě rouch a nádob bohoslužebných doveze si kněz vše potřebné z Lille. Šofér nastoupí ihned službu zvoníka. Asi po čtvrt hodině začíná se kostel plniti. Nejprve přijdou děti a teprve po nich troucí se dospělí. Když už je dosti přítomných, začne nejprve poučení o Mši svaté. Potom má kněz výklad některé části katechismu (ve Francii se na státních školách neučí náboženství), potom zpovídá, načež započne Mše svatá. Po evangeliu následuje od oltáře ještě krátká promluva. Že šofér je zároveň ministrantem, netřeba podotýkati. Přistupuje-li ministrant-šofér při této Mši svaté

těž k svatému přijímání — což je obvyklý zjev — působí tento apoštolát příkladu i na domácí. Potom jede se do druhé farnosti.

Ač tato misijní činnost netrvá ještě ani rok, možno již dnes pozorovati ve všech farnostech některé změny. Ustává zejména hodně nedělní práce, která dříve byla něčím samozřejmým. Také muži začínají pomalu chodit více do kostela a na Mši svatou. Jakoby tušili, že Mše svatá je »něco velkého«, když »páni« až z takové dálky ji přijíždějí k nim sloužit. Misie však pokračuje i jiným směrem. Jednotlivých těchto farností ujaly se nyní skupiny vysokoškoláků a skautů. Ti uvádějí vesničany v krásy církevního roku, rozvíjejíce před nimi podle možnosti nádhru katolické liturgie o významných dnech (pašijový týden, vánoce, Boží Tělo a pod.). Kladou též základy Katolické akce, tvoříce zatím skupiny mládeže; jinde vzmožili se již na farní věstník, jiná farnost má již dětskou besídku, jinde pěstují sport a zachycují jím mládež, jinde zařídili si farní kino a pod. Před nedávnem jedna skupina připravila ve svěřené jí farnosti instalaci trvalého duchovního správce. Slavnost působila nezapomenutelným dojmem.

Celou práci — to budíž opět zdůrazněno — konají laikové v nejuzší spojení s kněžstvem. V tom je záruka úspěchu. A ještě jeden poznatek byl získán: Laikové počínají si uvědomovati — poprvé snad — že za poměrů dnešní doby mají skutečně odpovědnost, a to velikou a těžkou — spolupracovati s Církví. Poznávají, že spolupráci tuto nutno bráti velmi vážně, ježto Francie je dnes, alespoň v některých částech, misijní zemí. Toto poznání dostavuje se ihned, jakmile laik začne spolupracovati. Spolupráce tato odkrývá dále zřídla energie a vynáší na povrch síly, které za jiných okolností by se buď vůbec neuplatnily nebo zcela nepatrně. To platí nejen o Francii, ale zcela jistě i o ostatních zemích.

Dr. Fr. König.

Z »Katholische Kirchenzeitung, Salzburg«. Přeložil Kk.

Nestranní.

Jedním z četných, ale nejnebezpečnějších nepřátel víry, duchovního života a Církve katolické u nás je »sektá nestranných«, »indiferentistů«. — Nejnebezpečnějších proto, že málokdo si uvědomuje její skutečnou existenci, jelikož její členové nejsou organizováni, ani si neuvědomují svoji přináležitost k ní. Bývají to mnohdy lidé dobré vůle. Převážně jsou touto hlízou napadeni matrikovi katolíci. Uvědomělými katolíky jsou tyto indiferentisté ne-li podeceňováni ve svém vlivu, tedy bez povšimnutí přehlíženi, ač právě v nich, vedle dosud málo početných bezbožníků, vyvíjí se zárodek novopohanství, tak často Sv. Otcem odsuzovaného. V každém případě je jejich smutnou zásluhou, že tři čtvrtiny občanů tohoto státu jsou sice podle jména katolíky, ale žel Bohu, každý závan proti víře, svobodnému vyznání a Církvi, nachází mezi nimi většinou třtiny, a jen málo silných štěpů. Radímeli indiferentisty mezi sekty, činíme tak proto, že mají společné heslo a vyznačují se společnými znaky. Jejich heslem je: Víra jako víra; jsi-li dobrým, čestným, poctivým člověkem, jsi Bohu stejně milým ať věříš cokoli a jakkoliv. Společné znaky sledáme při bližším rozhovoru. Indiferentista mluví o náboženství blahovlnně, či s despektem, jako o politickém společenském řádu, jenž hlídá instinkty zástupů. Jde-li do kostela, činí tak buď ze zvyku, z ohledů, nechápaje hlubší význam mše sv., uvědoměle či nevědomky považuje náboženství a náboženské obřady za požitek citů, sentimentality, či jako dobrý prostředek pro výchovu dětí, aby snad jednou tato víra nenabyla. Snášlivost považuje za věc inteligence, vkusu, dobrého chování, a mluví o ní, pak nejspíše by ji ještě přirovnal k snášlivosti obvyklé mezi politickými stranami, z nichž každá je v něčem dobrá a všechny chtějí ráj pro dobré lidi. Je tudíž jedno s kterou člověk běží, a je-li on hodným člověkem má ho Pán Bůh stejně rád, jako jeho stejně hodného kolegu, jenž drží s tou opácnou. Je zřejmo jak si zvykl ztotožňovat nástroje světských cílů s nástroji Božích záměrů a věčných cílů Církve sv. U církevní organizace, právě tak jako u duchovního

Karel E. Vlček:

Přítel.

Hledal jsem stopy příttele
na cestách kudy za ním jsem šel.
Proč po nich chodím? Jsou stopy příttele.
V nich světlo jeho očí zas bych najít chtěl.

Den ode dne krok rychleji vždy pohlcuje cestu.
Mé ruce chví se — náruč otevřená.
A přece nejsem sám jak poutník na silnici k městu.
Vždyť v jeho stopách jdu jak milující žena.

Pozná mou blízkost? Najdou se oči,
najdou se ruce a srdce a hlas?
Bude to on, jenž do srdce mi vkročí
jak políbení lásky, jak pohlazený vlas?

Mé nitro ví a duše nevypráví,
ač všechno svěřím jen a v první řadě jí.
Ó, jistě pozná mne můj Přítel pravý,
až u mně v Láscce najde Víru s Nadějí.

má oči jenom pro to světské, lidské; ono duchovní, Božské nechápe.

Na Církvi katolické se mu zpravidla nelíbí bigotnost (nezná liturgii), nesnášlivost (nevěří v Božské zjevení), autokracie (nechápe primát sv. Petra), a rovněž nechápe význam slova neomylnost v Církvi.

Na výchovu má zpravidla laický názor a nemůže pochopit, proč tolik úsilí katolíků, aby jejich děti byly vychovávány v katolické škole katolickým učitelem.

O politice má názor, že je nejlépe, když stát jde svou cestou, ignoruje náboženství, ba mnohdy by byl snad i pohoršen, kdyby veřejná správa pracovala společně s Církví na blahu občanů. V sociálních otázkách řídí se naukami, jež mnohdy stojí v protipólu k Církvi a její morálce. Rád hlásá: Ať jen Církev si hledí kostela a nestará se o věci jako je rozlučka, problémy práce, vraždění nenarozených, zabíjení z milosrdenství a pod.

Není nesnadno naléztí kořen zla tohoto učení: je jím Luther se svými: »Věřte správně a nestarám se co děláte« jimi přizpůsobené na: »Čiňte dobře a nestaráme se co věříte« se známou devisou: »Náboženství je soukromou věcí.«

Jak z uvedeného zřejmo, máme před sebou neorganizovaný síce, ale zásadami jednolitý útvar, nebezpečného odpůrce hlubšího duchovního života, jenž nenápadně prolíná vrstvy katolíků, aby tím bezpečněji udusil zaseté sémě v lidských duších. Je mezi námi, je uchopitelný jen v jedinci a pokaždé jiným způsobem je možno jej potírat. Prostá, dosud praktikovaná pastorační práce na něho nestačí, kazatelna málokdy jej postihne. Na tuto tisícíhlavou hydru bude potřeba tisíce planoucích srdcí pracovníků v Katolické akci a dobrá organizace práce.

Dříve však než s pomocí Boží se tato jednou skuteční, je třeba, aby každý uvědomělý, vospělý katolík chopil se práce ve svém okolí. Indiferentism zmizí, bude-li postižen nejen věřit v Boha, ale znát jeho vlastnosti (viz Summu theologiae sv. Tomáše Aquinského, nebo Tridentické Credo). Nezapomeňme, že od »znáti« je k plnému uvědomění ještě hezký kousek cesty. Je-li položen základní kámen víry, není vše vykonáno; musíš být přesvědčen, že Ježíš Kristus byl Bohem a ne prorokem, či vynikajícím člověkem. Je-li tento přerod v duši dosažen, pak zbývá jen zasadit neotřesitelnou jistotu, že Písmo sv. je původní, nezměněné a zásahem Ducha svatého podané Boží zjevení.

Podarí-li se s Boží pomocí tyto tři úkoly splnit, pak teprve tehdy můžeme zasáhnouti kořen nemoci a ne-li z pohana, tedy z matrikového katolíka připravit »katechumena«, jenž, zasáhne-li ho milost Boží, může se po čase státi živým katolíkem z bývalého obilného hrobu. Tím vykonáme práci misionáře, stejně, ba mnohdy ještě záslušnější, než mezi formálními pohaný, neboť jde o členy téhož národa, o dědictví Svatováclavské. jkk.

Katolická akce.

Arcidiecése pražská. Vikariální konference Katolické akce měly podle došlých zpráv dobrý průběh. Některé výsledky jsou velmi potěšitelné. Konference se konaly již ve všech českých vikariátech s výjimkou vikariátu votického, kde bude konference 21. listopadu a vikariátu kralovického, kde datum konference dosud nebylo stanoveno.

Příští vikariální konference budou se konati v měsíci lednu. Blíže data budou oznámena v »Katoliku«. Zvláštní pozvání zasílána nebudou.

Informativní konference Katolické akce, určené pro vikariální ředitele — jichž se však mohou účastnit i farní ředitelé K. a., konají se pravidelně každou třetí sobotu v měsíci o 16. hod. v místnostech »Studia catholica« v Praze II., Jungmannovo nám. Nejbližší taková konference bude tedy 20. listopadu t. r.

Pokyny pro farní ředitele, kteří z ustanovených farních ředitelů neúčastnili se vikariální konference, nebo byli jmenováni po konferenci a neobdrželi zvláštní písemné pokyny, necht se o ně přihlásí u arcidiecésní K. a. v Praze IV., Hradčanské nám. 8. Přihláška musí býtí vidována farním úřadem.

Důstojné duchovní správce, kteří farní ředitele ještě neustanovili, prosíme, aby je arcidiecésní K. a. oznámili co nejdříve.

Naše práce.

Z činnosti katolických mužů ve Veliši. Místní odbočka Svazu katol. mužů ve Veliši konala v r. 1937 6 konferenci, v nichž byli katoličtí mužové poučováni a vedeni k sv. přijímání místním děkanem vdp. P. Tichovským.

Film a radio.

(Hlídka katolické kinematografické a radiové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

FILMY POSLEDNÍ SEZONY:

A) Filmy nezavadné i pro mládež:

Filosofská historie. Moldaviafilm. České historické drama z let probuzenských. Opět jednou hodnotný český film. Uznán za kulturně-výchovný.

A) Filmy pro dospělé nezavadné:

Muž, o kterém se mluví. Meissnerfilm. Rakouská veselohra z cirkusového prostředí. Vtipný a veselý děj, který pobaví, což jest jeho jediným účelem. Místy hodně rozpustilosti, aniž by však urážela.

*Neomluvená hodina. Elektafilm. Rakouská veselohra, sloužící pouze zábavě méně náročného občanstva. Námět hodně všední, režie však dobrá, herecky nijak vynikající. Takovýto filmův zdejším trh mohl býtí ušetřen.

S mím prosit? Metropolitán. Americká opereta z produkce RKO. Rozmarné příběhy tanečního páru. Film jest proveden velmi vtipně. Jest však pouze pro městské občanstvo a nehodí se pro kina venkovská.

Rendez-vous v Paříži. Paramount. Americká veselohra společenského prostředí. Prostřední americký film bez zvláštních kvalit, všedního námětu. Provedení i námět bezvadný.

B) Filmy s určitými závadami, pro dospělé neškodné:

KobylkářimGGM, 3000 m. Americká groteskní veselohra z prostředí sanatoria a koňských dostihů. Bratři Marx Brothers provádí zde jedinečné kousky, které občanstvo uvádějí do nepřetržitého smíchu. Film mající jedině účel pobaviti a rozesmáti, což se ohromně daří. Není to film pro škarohlídy.

Panensví. Lucernafilm, 2340 m. České drama podle románu Majerové. Protějšek »Kvočny« v lepším slova smyslu. Film ukazuje, že i v moderním prostředí plném nástrah a nebezpečí si dívka může zachovati svoji mravní čistotu a touto vítěziti. Námět sice velice choulostivý, ale přijatelný. Do této třídy zařazen pouze pro některé krátké scény — přirozené však svému prostředí, ale neurážející.

Ze všech jediná. Lloydfilm, 2700 m. České drama nevalných kvalit. Historie lásky milionáře k chudé úřednici. Zdlouhavé a nezajímavé scény. Občanstvem přijímán nesympaticky. Barevná symfonie 1938, United Artists, amer., drama, 3000 m.

Dítě dvou matek, Ufa Berlin, něm. drama, 2635 m.
Neviditelný svědek, Metro Goldwyn, angl., drama, 2095 m.

Jan Vřrava, Projektor, Praha, české drama, 2350 m.

*Filmy »Neomluvená hodina« a »Poslední vlak od Madridu« byly při premiéře znovu přezkoušeny a definitivně upravena jejich klasifikace.

Falešný hráč, Moldavia Praha, něm., drama, 2360 m.
Husaři jedou, Dafa Praha, něm., veselohra, 2375 m.
Dvoji zločin na Maginotově linii, Merkur Praha, franc., drama, 2960 m.
Charlie Chan na Broadwayi, Fox, angl. detektivka, 1980 m.

C) Filmy, mající určité závady, pro které je nelze doporučiti:
***Poslední vlak od Madridu.** Paramount. Americké drama z občanské války ve Španělsku. Titul lákavější než je děj. Dojem je těsnivý. Režie se poukoušela vyzvednouti vojenské povinnosti a tyto podati libivě, ale nepodařilo se jí to.

Poradní sbor pro věci katolického rozhlasu konal dne 13. listopadu řádnou schůzi, na které bylo usneseno kooptovati další spolupracovníky a podati čl. rozhlasu zvláštní pamětní spis, obsahující zásadní požadavky katolických posluchačů rozhlasu. Založen zvláštní fond pro katolický rozhlas. Schůze poradního sboru budou se konati nyní pravidelně každý první pátek v měsíci. Příští schůze bude tedy 3. prosince o 19. hod.

Jak vyhověl čl. rozhlas našim požadavkům. Poradní sbor vyjednává s čl. rozhlasem o bližších podmínkách zařazení letošního půlnočního mše sv. z velechrámu sv. Víta, neboť R. J. projevil ochotu tuto mši sv. vysílati. Při ní bude provedena Brixho Missa pastoralis.

Apoštolát nemocných v polském rozhlasu vstupuje letos do 8. roku činnosti. Založil jej P. Rekos ze Lvova. Polský rozhlas vysílá každý pátek program, sestavený výhradně pro nemocné. Zájem byl veliký nejen u nemocných, ale i u ostatních posluchačů, kteří bez výzev posílali dobrovolné dárky ve prospěch nemocných. Hned první rok sešlo se 2.320 zlotých, v r. 1936 dosáhly dary částky 56.366 zl. Za 7 let tohoto apoštolátu došlo celkem 184.091 zl. od 25 tisíc dobrodinců-posluchačů rozhlasu. Docházejí však i nové aparáty, sluchátka, ampliony, oděvy, ložní prádlo, potraviny, noviny, knihy atd. V r. 1930 bylo podarováno 224 nemocných, letos již 1983.

Rozhledy.

Z DOMOVA.

Reorganizace katolického skautingu v Čechách. Na schůzi zástupců katolických skautských oddílů v zemi České dne 1. listopadu t. r. bylo založeno Ústředí Skautů-Katolíků v zemi České jako odbor při Svazu Junáků Skautů a Skautek RČS. Duchovním rádcem Ústředí byl jmenován J. E. panem kardinálem prof. L. Fučík. Náčelníkem byl zvolen Dr. J. O. Martinovský. Ústředí, do něhož vstoupili také Skauti Legio Angelica, je přísně nepolitické.

Diecésní Sdružení katolické mládeže v Hradci Králové uspořádá ve dnech 31./12. 1937 a 1. a 2. ledna 1938 v Ústavu hluchoněmých v Hradci Králové kurs pro mladé pracovníky v Katolické akci, kteří v ní již obětavě pracují, nebo pracovati chtějí. Přednášky: Věřící a kněz ve farnosti, rodina, děti a škola, mladý zemědělec v boji za náboženskou obrodu venkova, Církev a dělnictvo, křesťanská spravedlnost základ nové společnosti, mravní obroda základ štěstí jednotlivců i národa, funkce laika v národohospodářství i ve veřejném životě, úkoly ženské mládeže, úkoly kulturní a tiskové, charita a t. p. pronesou odborníci, kteří v Katolické akci pracují. Poplatek za stravu bude stanoven mírný. Přesný program bude uveřejněn začátkem prosince t. r. Přihlášky již nyní přijímá předseda Václav Suchánek, Smiřice.

Projektant - ing. arch. prof. M. — provede zdarma projekt katolického chrámu. Dotazy na redakci »Katolíka«.

ZE ŽIVOTA NAŠICH AMERICKÝCH KRAJANŮ.

Katolický Sokol chystá se v r. 1939 na slet čl. Orla do Prahy. Chicagský katolický denník »Národ« přinesl v 238. čísle z 3. října t. r. dlouhý článek o chystaném sletu čl. Orla v Praze, o pozvání, které došlo Katolickému Sokolu v Americe a vybízí členstvo sokolských jednot k hojně účasti na výpravě do ČSR.

Pouť amerických českých katolíků v r. 1938 na sv. Horu spojená s výpravou do Čech, vyjede 11. června z Nového Yorku. Povedou jí dp. P. Deder a P. Josef Janda.

Misie mezi americkými krajany konají dp. P. Shonka a Viktora O. S. B.

LITERATURA.

F. J. Weinrich: **Umučení Páně**, 200 str. Cena 20 Kč, váz. 35 Kč.

B. Storm: **Vladařství růže**, 110 str. Cena 15 Kč, váz. 30 Kč.

K. Mirvald: **Kryštof Kolumbus**, 88 str. Cena 15 Kč, váz. 30 Kč.

Christopher Waters: **Povídka o starém námořníku**, 94 str. Cena 15 Kč, váz. 30 Kč.

Všechny vydal Ladislav Kuncíř v Praze.

Důležité novinky. K vánocům vyjdou nákladem Veř. kat. půjčovny knih v Praze III. dvě vzácné knihy:

Prof. ThDr. K. Miklík a C. Ss. R. »Seznam 2000 opravdu dobrých knih s poznámkami«, nutná pomůcka pro rodiče, vychovatele a knihovníky. Cena 30 Kč.

Dále kniha známé, francouzskou cenou letos poctěné spisovatelky Běly Pečínkové-Dlouhé »Životopis Augusty Rozsypalové«, první senátorky a předsedkyně Svazu kat. žen a dívek v Čechách. Cena 20 Kč.

Záznamy na obě knihy přijímá již nyní Veř. kat. půjčovna knih v Praze III., Ostrovní ul. 7a nebo nakladatelství L. Kuncíře, Praha II., Voršílská ul.

Z Vatikánu.

Slavnostní rekviem. Za pontifikátu papeže Benedikta XV. ujal se zvyk konatí v listopadu zvláštní smuteční Bohoslužby za karadinály zemřelé během roku. Letos konalo se toto slavnostní rekviem 5. listopadu. Od listopadu m. r. zemřeli kardinálové: Maurin, arcibiskup lyonský, Estebau, arcibiskup Sevillský a kardinál Bisleti. Rekviem celebrouval kardinál, státní sekretář Pacelli. Byli přítomni v Římě meškající kardinálové, biskupové, preláti a diplomatický sbor.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Jugoslavie. Konference jugoslávského episkopátu konala se ve dnech 22.—28. října v Zagrebu. Zabývala se otázkou koncordátu prohlášením, že nebylo by důstojným odpovídáním na útoky, jež se daly v době, kdy bylo jednáno o ratifikaci koncordátu. Episkopát učinil také opatření, aby byly odčiněny všechny krivdy a bude i nadále hájit zájmy 6 milionů katolíků v Jugoslavii. Katolická akce bude jednotně organizována. Episkopát zabýval se i světovými poměry a prohlašuje, že nynější bída světa neodstraní ani revoluce, ani novopohanství nebo věda, ale jedině návrat lidstva k evangeliu Kristovu. Episkopát vyzývá proto k modlitbám za světový mír a svobodu církve. Konečně vyslovila konference sympatie německým katolíkům a španělským biskupům.

Chorvatský sociální týden konal se ve dnech 25. až 31. října v Záhřebu. Kázali 3 biskupové (Msgr. A. Stepinac, Msgr. Pašić a Msgr. Dr. Njaradi), pak bylo 12 přednášek a 4 konference a ankety. Týden byl věnován rodině, škole a Katolické akci. (Morální význam rodiny, nerozlučitelnost manželství, rozvoj rodiny, rodina a křesťanství, rodina a potomstvo, rodina a stát, komunismus proti rodině, rodina a škola, výchovný úkol rodiny, rodina a Katolická akce, náboženský a výchovný úkol ženy, sociální úkol ženy v rodině, měšťanská dělnická a selská rodina, rodina a zdraví, rodina a osvěta).

Obrovská krádež v Dalmacii. V okolí Kotoru je jeden z nejstarších pravoslavných klášterů Jugoslavie — klášter Savina. Nedávno vloupali se do něho neznámí pachatelé a ukradli bohoslužebné nádoby a pozlacené rámy ikonostasů. Ikonu Bohorodičky oloupili o všechny šperky. Celkem uloupili věcí za půldruhá miliónu dinarů. Krádež vzbudila obrovský rozruch, ježto kostelní vloupání jsou v Jugoslavii velmi řídkým zjevem.

Polsko. Katolická tisková kancelář polská vzpomíná letos 10leté činnosti. Od r. 1929 řídí ji prelát Dr. Kaczynski. Vedle denních zpráv, psaných polsky, vydává měsíční přehledy v řeči anglické, francouzské a německé.

Misijní výstava konala se v říjnu ve Varšavě. Zahájení byl přítomen kardinál Kakowski, zástupci úřadů, duchovenstva a sekretář čínské vyslanectví. Misijní spolek duchovenstva a milosrdných sester, který výstavu uspořádal, má přiděleny 2 prefektury v Číně.

V celém Polsku budou se 21. listopadu konatí sbírky ve prospěch vybudování basiliky Panny Marie, Královny polského moře, v přístavním městě Gdyni.

Rusko. Nová zatčení katolických kněží. V Rusku je nyní pouze jeden katolický kněz, ježto apoštolský administrátor Mohylevský a farář v Orseze byli zatčeni. Také katolický farář v Charokově byl zatčen.

Náhlá prohlídka kostelů byla provedena 3. října v Petrohradě. GPU pátrala prý po protisovětské literatuře. Pravým důvodem prohlídky bylo však zjistit, kdo ze členů komunistické strany a vojska chodí ještě do kostela. Bylo zatčeno asi 50 osob a 6 duchovních uvězněno. Četní státní a městští úředníci v kostele přítomní, byli zbaveni úřadů a zaměstnání.

Metropolitá Cyril nezvěstný. Psali jsme již v 17. čísle »Katolika« o zatčení tohoto církevního hodnostáře, označovaného za nástupce zesnulého patriarchy Petra. Aby byla znemožněna volba nového patriarchy, byl metropolitá Cyril poslán do vyhnanství. Později jej GPU odvezla do Moskvy, kde má býti dosud vězněn. Je obviněn, že schvaloval a podporoval vytvoření jednotné fronty náboženských živlů v Rusku proti bezbožectví. S metropolitou sdílí vězení i jeho tajemník Tumilin a 4 pravoslavní duchovní.

Schubertovo »Ave Maria« v Rusku zakázáno. Zákaz nařídilo hlavní komité pro záležitosti divadla a umění, jehož předsedou je bývalý vyslanec Keršencev. Je zakázáno nejen zmíněnou skladbu provozovatí, ale i tisknouti a dovážeti z ciziny. Je to první krok, jak bezbožníci prohlašují, k »očistě« hudby v Rusku. ku.

Boj proti kříži pokračuje. GPU zpozorovala nedávno, že na trzích v Moskvě a Petrohradě prodává se nejen obilí, máslo a vejce, ale i mnoho dřevěných křížů, které Rusové nosí pod oděvem na krku. Vyšetřováním přišlo se na to, že kříže dováželi sedláci z venkova. Bylo jich přes 100 zatčeno, kříže zabaveny a spáleny. Zatčení budou souzeni pro »nedovolený a neohlášený prodej.« Příklad ukazuje názorně, jak náboženský duch, který přes všechna pronásledování se na ruském venkově uchoval, proniká opět zvolna i do měst.

Bezbožnickou bibli chce vydatí ústřední rada bezbožců. Vypsala na to cenu 100 tisíc rublů. Tato učebnice bezbožectví má vyvrátiti nauku evangelia, koranu a talmudu. Musí býti provanuta duchem marxismu, komunismu a atheismu, aby porazila výmysly křesťanství a ostatních věr. Bible má se tisknout 12 milionů exemplářů v různých jazycích. Také se pomýšlí na vydání dětské bible pro školní vyučování.

Ani obrazy nejsou dovoleny. Saratovský sovět nařídil, že v městských domech, kde bydlí většinou státní a městští úředníci, zřizování nebo dělníci, musí se tito zavázati, že dnem 1. listopadu odstraní ze svých příbytků obrazy Krista a svatých. Kdo by neuposlechl, bude vystěhován. Při trvajícím nouzi o byty je to větší trest než pokuta nebo vězení.

Katedrála v Tšidě (na Bajkale) byla vyhozena do povětří. Stalo se tak v noci se 14. na 15. října na rozkaz maršála Blüchera, který se »obával«, že by bane katedrály mohly japonským letcům býti ukazovatelem při případném náletu. Při této »práci« přišel o život vojin Akulenko.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Svátek Krista Krále slavila katolická Anglie společným svatým přijímáním dětí, které bylo obětováno za Sv. Otce, pronásledované katolíky, za upevnění světového míru a za brzké svatořečení Sv. Otce Pia X., jehož se zvláště domáhají katolíci v Anglii a Spojených Státech. Do Říma došlo již mnoho tisíc dopisů z jmenovaných zemí, dožadujících se svatořečení Pia X. Svazky těchto dopisů budou předány Svatému Otci.

Také britská výstava bude mít katolický pavilon. V Glasgově bude příštím rokem uspořádána výstava britské říše. Tamní arcibiskup schválil nyní vypracované plány katolického pavilonu, který bude postaven na význačném místě nákladem 5 tisíc liber šterl. Obnos bude opatřen sbírkami. Pomýšlí se též na to, aby po ukončení výstavy mohl býti pavilon věnován některé misii. Ústřední katolickou kancelář pomýšlejí zříditi vedoucí katolické kruhy anglické. Kancelář bývá by jakýmsi druhem »katolického parlamentu« anglického a zastupovala by oficiálně oproti vládě katolíky celého souostrovi.

Zajímavý případ projednávala nedávno anglikánská generální synoda v Armagh. Zodpovídal se před ní anglikánský farář Rev. Colquhoun pro »zavádění katolických obyčejů a obřadů« ve svém kostele. Byl v 5ti případech uznán vinným a suspendován na šest měsíců z úřadu. Jeho představený, anglikánský arcibiskup Dr. Gregg však nezaujal k tomuto případu stanoviska. Farář prohlásil před soudem, že žádá moc světská není s to zabrániti mu, aby i nadále prokazoval úctu oltáři.

Anglický poslanec, čestný bezbožník. Jediný komunistický poslanec anglický Gallacher byl jmenován čestným členem ruských bezbožníků.

Dánsko. Také v Dánsku jsou rozčarování. Nedávno přibýlo do Dánska 300 basckických dětí komunistů, které podle zpráv staly se postrachem veřejnosti. Děti chovají se velmi vzpurně, rozbíjejí z kratochvíle okna, kradou a loupi, ač mají všeho s dostatek. Je mezi nimi několik 14letých chlapců, kteří pro svoje chování byli již vykázáni z Francie. Proto v Dánsku nechtěli chlapce přes 12 roků přijmouti, aby se uchránili podobných projevů »dětské živosti«. Ale ani tato mládež není o nic lepší. Rudá setba vzhází.

Francie. Odpovědné kruhy francouzských katolíků se stávají po bok španělských nacionalistů. Ředitel katolického institutu v Paříži, kardinál Baudrillard, který jest jednou z nejčelnějších osobností křesťanské kultury, Katolické akce a francouzského kléru, zaslal autoru espisu »Náboženské pronásledování ve Španělsku« tento dojemný dopis:

»Drahý pane, když jsem obdržel váš dopis, dal jsem si přečísti mimo předmluvu P. Claudela, větší část vaší knihy, ještě aspoň její nejcharakterističtější stránky.

Je to uchvacující dílo. Zúšlechtně předmluvou Paula Claudela, je nejpůsobivějším ospravedlněním boje podniknutého národním Španělskem proti nepřátelům božím a nepřátelům národa; uvádí fakta, před kterými každý poctivý odpůrce se musí vzdáti.

Chci vás ujistiti, vážený pane, že pro svou osobu jsem nikdy nemusil býti přesvědčován o oprávněnosti vašich snah. S kato-

lickým Španělskem mne víže tolik svazků, že jsem trpěl s ním s celým srdcem pronásledování a opravdové mučednictví, kterým mu bylo projiti. Zdá se však podle slov Pavla Claudela, že brzy bude »čas orání skončen a přijde doba setby«. Kéž Bůh dá rychlé a úplné vítězství těm, kdo jsou vojiny Krista a křesťanské civilisace!

»Také rozhodný a výmluvný dopis J. E. kardinála Verdiera dnes uveřejněný, jistě velmi potěšil a vzpružil srdce vašich drahých krajanů.«

»Děkuji Vám znovu za zasluku a prosím Vás, abyste přijal. drahý pane, ujištěný mých srdečných citů oddaností v Ježíši Kristu.«
Pierre l'Ermite vlastním jménem Msgr Loutil, farář farnosti sv. Františka Saleského dokončil stavbu nádherného moderního kostela sv. Odilie v Porte de Champeret v Paříži. Před 4 roky pověřil jej kardinál-arcibiskup Verdier stavbou tohoto kostela, prohlásiv, že nemůže mu Bohužel ničím přispěti. Msgr Loutil, jemuž tehdy bylo 71 roků nelenil a dnes stojí již ve farnosti nádherný chrám vystavěný nákladem 4 milionů franků.

Zátopa v Lurdách způsobila mnoho škod na tomto poutním místě. Přival byl tak veliký, že byla zatopena celá esplanáda až ke Kalvarii. Tiskárna, nacházející se poblíž jeskyně, byla zatopena, rovněž i krypta památníku mrtvých. Hráz chránící jeskyni zjevně se protrhla a řeka Gave rozlila se do koupelen a stánek prodejců; voda vnikla i do místností rozhlasové stanice a do jeskyně samé, kde natropila veliké škody. V refektori kolegia Otců z Betharamu stála voda ve výši 1 a půl metru.

Itálie. Při otevření nového čtvrtého města Aprilia v pontinské nížině byl současně vysvěcen nový kostel sv. Michaela. Svěcení vykonal kardinál Granito Pignatelli di Belmonte. Obřadu byl přítomen Mussolini a všichni předáci fašistické strany.

Maďarsko. Z příprav na Eucharistický kongres. Ve dnech 6.—8. listopadu sešli se v Budapešti zástupci národních komitétů, organizujících zájezdy na kongres a zástupci 50 velkých evropských a amerických cestovních kanceláří. Holandská katolická vysílací stanice bude vysílati průběh slavnosti. Účast na kongresu přislíbila také italský spisovatel Giovanni Papini, který bude též přednáseti.

Školy v Budapešti budou mít v době od 19. května do 4. června prázdniny, ježto budov bude použito k ubytování účastníků kongresu. Za to budou zkráceny velikonoční prázdniny.

Německo. Rozvody v Německu. Protestantký list »Christliche Welt« má data o rozvodech v Německu za rok 1936. Bylo jich 50.377, což je 32,5 rozvodů na tisíc sňatků, oproti 33 rozvodům v r. 1935 a 15,2 v r. 1913. Nejvíce rozvodů je v Berlíně, kde na 100 tisíc obyvatel připadá 227,9 rozvodů. Nejméně rozvodů je v západním Prusku a Horním Slezsku.

Koncentrační tábory se plní. Nedávno prošla zahraničním tiskem zpráva, že počet internovaných v koncentračním táboře »Sachsenburg«, kde ještě v lednu t. r. bylo 400 osob, stoupl nyní na 2000. Jsou prý to většinou osoby z katolických a protestantských kruhů, obviněné z rozšiřování tajných letáků.

Konec pašijových her v Horní Ammergavě? Novopohanská propaganda pronikla již i do této vsi, proslulé svými pašijovými hrami. Agituje se tu pro výstupy z katolické církve a vybízí k vstupu do novopohanského sdružení t. zv. německé víry (Deutscher Glaube). Vesničané s obavami se ptají, co za těchto okolností bude s pašijovými hrami, které jejich rodiště tolik proslavily a které jsou i jejich existencí. Rozruch je tak veliký, že národní socialisté uznali za nutné zodpovědět otázku: »Co čeká Horní Ammergavu?« dokonce na veřejné schůzi, konané 27. října. Jako referent dostavil se bývalý katolický kněz Dr. Stipberger, který šťval proti katolické církvi a na konec prohlásil: Pašijové hry dostanou nový text a novou hudbu. Budou přerpracovány v novou germánskou posvátnou hru s novými osobami ryze germánského typu, která nahradí dosavadní staré hry.

I v Německu jsou ještě hrdinové. V Stuttgartu byl nedávno župní sjezd vychovatelů, na němž řečník ostře útočil na křesťanství, posmívaje se učení o hříchu, pokoře a životě posmrtném. Pravý Němec, proklašoval řečník, má v hodině smrti jedinou starost: aby se udržel národ. Pravý národní socialista je podobou orlu, křesťan pak je hloupá ovce. Najednou vystoupil na židli jistý profesor a vykřikl: Protestuji proti těmto urázkám ve jménu vůdce! Policie jej ihned odvedla, při tom ozývaly se s galerie výkřiky: To je svoboda svědomí v Třetí říši?

Rakousko. Konsistorní rada Josef Danzer, šéfredaktor »Linzer Volksblatt« zemřel náhle 10. října. Byl po 12 let duší tohoto katolického listu hornorakouského, z něhož i my čerпали jsme občas zajímavé zprávy. Rakouský tisk shoduje se v názoru, že úmrtím P. Danzera utrpěli katolíci velikou ztrátu. R. i. p.

80. narozeniny slavila v Innsbrucku 27. října paní Konstancie v. Pastor, choť proslulého historika papežských dějin, Ludvíka v. Pastora. Pochází ze staré katolické rodiny kupecké z porýnského Bonnu. Od r. 1882, kdy se provdala za Ludvíka v. Pastora, bydlí v Innsbrucku, kde je známa jako veliká dobrodějka. Ludvík v. Pastor sám několikrátě dosvědčil, že bez vydatné spolupráce své choti nemohl by dokončiti svoje životní dílo »Dějiny papežů«.

Zachráněné poklady umělecké. Premonstrátský klášter ve Wilten, tísněn nouzí, byl nucen prodati chrámový poklad. Větší část zakoupilo zemské museum v Innsbrucku. Také gotická třídní archa, neobyčejné ceny, o níž se zájmal cizina, byla zakoupena vídeňským soukromníkem, takže i takto zůstane Rakousku zachována.

Španělsko. Dílo »Sociální vzájemné pomoci« v osvobozeném Španělsku. Aby byl uskutečněn slib generála Franca, který prohlásil na počátku hnutí, že nesmí býti jediného španělského křbu bez ohně a bez chleba, rozvinul nový stát k dosažení tohoto cíle významnou akci.

Mezi zařízeními, založenými za tímto účelem, možno uvésti především jídelny »Sociální vzájemné pomoci«, vytvořené v Kastilii Doňou Mercedes Sanz Bachiller, vdovou po Onesimovi Redondovi, čelném falangistovi, zavražděném před vypuknutím války, a jinými nezištnými spolupracovníky.

První jídelna byla otevřena ve Valladolidu 30. října 1936. Dnes po roce jich je 711. Před rokem bylo poskytnuto pomoci první stovce lidí. Dnes jejich počet dosahuje 73.936. Loni bylo rozděleno každý měsíc 6.000 obědů, letos bylo dosaženo čísla 4.968.744.

»Sociální vzájemná pomoc« se stará dnes o 20.000 dětí a její vydání stoupla na půl milionu peset měsíčně. Pět tisíc pracovníků se zabývá složitou administrací.

Od počátku roku bylo rozděleno 20.562.378 obědů. A to vše bylo vykonáno ve válce. Můžeme si představit, co by bylo možno vykonati v míru.

Duch Národního Španělska. Generál Queipo de Llano navštívil Saragozu, kam přiletěl letadlem. Navštívil i katedrálu, kde se dlouho modlil před milosrdným obrazem Matky Boží Pilarské. Církevní úřady poděkovaly generálovi za pomoc při obnově kostelů a kaplí a podporu katolických sociálních útavů.

Proslulá papežská universita Comillas na pobřeží santanderském bude opět otevřena. Marxisté vyrabovali nejen universitní kapli, ale i posluchárny a laboratoře.

Zač pomáhá Španělsku SSSR. Podle chvály, kterou vzdávají vládcí rudého Španělska SSSR, a projevů vděčnosti, s nimiž se obracejí na Sověty za jejich pomoc, mohlo by se zdát, že SSSR, skutečně přináší obět svým ideám a že jeho pomoc španělským komunistům je nezištná. Ale nic by nebylo falešnějšího. SSSR. si dává dobře platit za svou pomoc a španělská občanská válka je pro Sověty dobrým obchodem; osud španělského lidu je přirozeně zajímá nejméně.

V prvním pololetí 1936, to jest v období, které předchází občanské válce, ruský vývoz do Španělska nečinil víc než 2.600.000 rublů; španělský dovoz do SSSR. pak 900.000 rublů. Získávalo tím tedy Rusko 1.700.000 rublů, peníz značně vysoký v celkové bilanci zahraničního obchodu, za nějž mohl SSSR vděčit nedostatku schopnosti a vlastenectví španělských vládců z Lidové fronty. Během prvního pololetí tohoto roku vývoz SSSR. do Španělska stoupl však na 51.500.000 rublů (to jest zdvacetinásobil se) a dovoz ze Španělska do Ruska na 17.000.000 rublů (opět téměř dvacetinásobek). Zisk SSSR. je tedy také dvacetinásobný a je placen zlatem, ukradeným ze španělské národní banky. Změna, která nastala v obchodních stycích ruskó-španělských je tak značná, že Španělsko, které před válkou neznamenal pro sovětský obchod téměř vůbec nic, postoupilo až na páté místo v sovětsko-španělské obchodní bilanci. — Jak to napsal »Financial News« v Londýně: »Rusko si dovedlo udělat ze španělské války výnosný obchod.« — Odtud jeho snaha prodloužit ji co možná nejdéle.

Španělští mučedníci. »Heraldo de Aragón« má podrobné zprávy o hrůzovládě v Ciudad Real. V této diecési byl biskupem známý humanista Msgr Estegona. Po zatčení byl se svým příbuzným Dr. Julio Molgarem voděn potupně po ulicích města. Při transportu do Fuensanta byl Dr. Molgar na cestě zastřelen. Aby umírajícímu nemohl biskup udělati požehnání, uřízli mu rudi obě ruce a potom i obě nohy, načež pohodili umírajícího do příkopu, kde za několik hodin skonl. Všichni řeholníci a význační katolíci města i provincie byli umučeni způsobem, jež pro hrůzu nelze ani popisovati.

Ženu statečnou kdo nalezne? Když první oddíly národního vojska vtáhly do Riano de Ibio, vyšlo jim naproti několik žen. Jedna z nich, mladá a pobleblá utrpěním, vytahuje z pod štáku na ramenou jakousi látku. Když ji rozbálila, spatřili vojáci národní červeno-žlutou vlajku. Žena políbila velitele na čelo a zulíbala mu ruce. Potom prosila, aby zavolali polního kaplana. »Mše svatá bude zítra«, odpověděl velitel. Žena však trvala na svém: »Musím mluvit s knězem, abych mu mohla předati Nejsvětější Svátost!« Po celou dobu ukřívala totiž ve stříbrné skřínce Svatou Hostii, ač jí stále hrozilo nebezpečí smrti. Statečná tato žena jmenuje se Luisa Perez Bustamante. Jejího otce rudi zastřelili.

Poslední dny rudé Barcelony. Jak se vyvíjí poslední období života v dosud neosvobozeném Španělsku? Zajímavé informace o tom nám podává francouzský denník »La République du Sud-Est« z Grenoble, líčíc život dnešní Barcelony: »Nouze a hlad stouply v Barceloně a na frontě do té míry, že se často živí i vojáci kondensovaným mlékem, které se dostává pro kojenec nebo jim bylo uchovááno. Kilogram dobrého ma-

sa stojí 60 francouzských franků (přes 60 Kč). Tucet vajec stojí 40 peset. A zelenina, které kdysi úrodné kraje kolem Barcelony poskytovaly nadbytek, nejen že dosahuje nedostupných cen, ale často není vůbec na trzích k dostání.

A zatím milionářky projíždějí v ulicích po drožkách tažených koňmi, které nahradily nyní taxiky, když se nedostává benzínu, a jsou dosud dobře živeny a vyšňořeny kožešinovými pláští, »zabavenými« při domovních prohlídkách, nařízených tím kterým »výborem«. Drobní obchodníci byli oloupeni o vše, co měli. A jsou nuceni dívat se na to, jak jejich bývalí zaměstnanci prodávají z nových skladů nakoupených za peníze někdejšího zaměstnavatele uložené v bankách. Počet dětí v útlém věku, které zemřely z nedostatku mléka nebo léků, je strašlivý.

Ale syndikalistický radní Domenech si koupil vilu ve východních Pyreneích, kde si klidně žije ve stínu. A pan Casanellas vykládá v Bruselu, že »situace je ztracena« a že je třeba přpravovat ústup přemožených.

Lidé, posláni do Belgie na nákup předmětů denní potřeby jako uhlí, železa atd. se nechtějí vrátiti. Očekávají »konec nepřátelství«.

Zkáza kdysi kvetoucích měst průmyslové Katalanie je úplná. Není již možno vyrábět látky; nedochází ani bavlna z Egypta, ani vlna z Austrálie, poněvadž není peněz. Angloaustralští a afričtí dodavatelé nepřijímají rudou měnu.

Dělníci se obracují na své bývalé zaměstnavatele, pokud nebyli pobiti, prosebnými dopisy, které se jim nedostanou do rukou, poněvadž jsou zadrženy censurou. »Tovární výbory« předvolávají své »zpronevěřilé« kamarády, kteří jsou pak odváženi bezpochyby do míst vzdálených, poněvadž na to již není o nich nic slyšet.

Město je ve smutku. Nahromadilo se v něm 300.000 »uprchlíků« z Asturie, hladových, nezaměstnaných, jež je třeba živit, chce-li se vláda vyhnouti nepokojům. Veřejně se prodává »výtěžek« loupeží v měšťanských bytech a v obchodech, které byly vykradeny před několika měsíci. Slysíme brnkati na piano v přízemí domu v přístavu: sekretář »výboru« si vyměnil kytaru za tento nástroj, opatřiv si jeji při jedné z četných »domovních prohlídek«.

Děti zápasící se smrtí obklopují jako smečka zvířat bezejmenně hromady lidských těl, výsledek hromadného střelení, jež z nich učinilo sirotky. Sousedí se je bojí přijmouti, protože se nechtějí státí podezřelými stykem s těmito vyvrženci.

Tak vypadá obraz rudého zářemí. Ovzduší krvavé halucinace.

ZE SVATÉ ZEMĚ.

Rozvody v Palestině dosáhly ve druhém čtvrtletí 1937 rekordní výše: na 3 sňatky připadá 1 rozvod! Se zadostiučiněním možno však dodat, že statistika tato netýká se křesťanů, kteří se v Palestině nerozvádějí.

ZE ZÁMORÍ.

Mexiko. Také mexický episkopát projevuje sympatie španělskému episkopátu. Učinil tak společným dopisem, v němž se praví: »Samí po léta zvykli pronásledování, máme účast na utrpení, které stihlo španělský episkopát, klerus a věřící. Víme také, že ač nás útisk byl veliký, že španělské pronásledování daleko jej převyšuje, a že možno je srovnati jedině s pronásledováním prvích století.«

Památník zakladatele díla šíření víry (Paulině Jaricot-ové byl odhalen v katedrále v New Orleans arcibiskupem Rummlemem.

Z MISIJNÍCH KRAJŮ.

Afrika. První mše svatá v srdci Sahary. Oasa Kufra má italskou posádku, která toužila po tom, aby mohla býti účastna Mše svatě. Když o tom zvěděl františkán P. Lagoris, spěchal v létadle, aby splnil touhu vojínů. V hangáru byl postaven přenosný oltář a poprvé v srdci pouště slavena byla nekrvavá obět. Teploměr ve stínu ukazoval 52°.

Katolická akce v Urundi (Afrika). Nedostatek misionářů je těžce pocíťován zvláště v takovém misijním území, jako je Urundi, které se vyvíjí s rychlostí záračnou. Zamysleme se nad několika čísly: rozloha 27.500 km² (asi jako půl Čech), 253.665 pokřtěných podle stavu z 1. VIII. 1937 a asi 270.000 podle stavu dnešního, pouze 66 kněží ve 20 stanicích se 23.000, 22.000 a 18.000 věřícími.

Na prvý pohled uzná každý, že o duchovní správu je postaráno špatně. Ale je zde opravdu fungující Katolická akce, která se vyvíjí současně s potřebami misie. Předně nutno zaznamenati těch 966 katechistů a učitelů, kteří mají své uzavřené exercicie, právě tak jako nášelníci kmenů, dnes skoro všichni již pokřtěni, kteří vyučují děti jak ve stanicích misijních, tak i ve školách na stepi. Kromě katechistů a učitelů, kteří jsou za svou činnost odměňováni, věnují se jiní křesťané i náčelníci ve svém volném

čase vyučování čekatelů základům znalostí sv. náboženství, kárají je laskavě, když nedostojí svým povinnostem, podpírají váhající a slabé.

Ale Urundi má i svůj zvláštní odbor Katolické akce: dopravu nemocných do chrámu ku přijímání svátostí a účasti na bohoslužbách. Při značné rozlehlosti misijního území není možné, aby ten nepatrný počet kněží mohl ještě pravidelně docházeti za jednotlivými nemocnými a proto naši praktičtí černí bratři donesou své nemocné i z velkých dálek do misijní stanice, aby při léčení jich tělesných neduhů nebylo zapomenuto na duše.

Konečně tyto křesťané v Urundi přispívají stále více na potřeby misie nejen penězi, ale hlavně dobrovolnou prací při stavbách škol a kostelů, bez čehož by nebylo ani možno tyto stavby uskutečnit. (Podle Fides.) — Z této zprávy nás nejvíce snad zajímá ona starost o nemocné. Kolik lidí u nás nemůže do kostela pro různé nemoce, hlavně nohou; a přece by rádi byli přítomni bohoslužbám. Nejedná se o nic jiného, než dopravit je tam. Je třeba nějaká nosítka nebo vozíček, oznámit ve farnostech — a pak trpělivě vozit a nosit nemocné. Křesťanství černoši to dovedou a my, že bychom to nedokázali? Nebude hanbou naučit se od černochů dobré věci.

Pokroky Katolické akce na ostrově Maurítiu. V Port-Luis konal se 27. VI. t. r. I. kongres Katolické akce. Katolictví má na tomto ostrově kořeny starobylé a hluboké; když v 18. a 19. stol. Arabové vypudili Portugalce a postavili před katol. misionáře hradbu islamu, Maurítiu zachoval si svou víru a bylo to z tohoto ostrova, odkud v r. 1860 dostihli misionáři Zanzibar a vnitřek černé Afriky. Když po napoleonských válkách získala Anglie tento ostrov od Francie, zavázala se zároveň respektovati francouzský jazyk a katolické náboženství. Anglie byla věrna a dodržovala i ustanovení konkordátu, uzavřeného mezi Napoleonem a Sv. Stolicí. A pro záležitosti tohoto ostrova vstoupil angl. panovnícký dům poprvé ve styk se Sv. Stolicí a tyto styky umožnily bezpochyby r. 1829 vydání Emancipačního aktu, jímž byli angličtí katolíci uznáni rovnoprávnými občany Velké Británie. V zemi tak starých tradic musel kongres se zdařiti. Katedrála Sv. Ludvíka byla přeplněna. Pontifikální mše sv. byla sloužena s nezvyklou nádherou a i večerní eucharistický průvod hlavními ulicemi byl velkým projevem zbožnosti. Na shromážděních promluvil biskup, předseda a místopředseda Katol. Jednoty a představený misionářů. (Fides.)

SEZNAM KNIH

kteří doporučujeme našim čtenářům.

Knihy za Vás objednáme, připojíte-li 1 korunovou známku.

	brož.	váz.
Evangelium sv. Matouše	50	—
Evangelia	4	8
Apoštolář	8	12
Celý Nový zákon	—	18
Kniha žalmů čili Žaltář	8	16
Tomáš Kempenský: Čtvero knih o následování Krista	10	16
Sv. Frant. Sal. Filothea čili Naved. k životu zbož. ..	15	22
P. Jos. Jaroš: Život podle Bož. Srdce Páně	20	30
P. A. Štokr T. J. Z duchovního života	6	10
J. P. Silbert: Křesťansko-katolická domácí kniha na každý den v roce	5	—
Dr. A. Podlaha: Výklad katechismu	—	9
P. Mateo Crawley-Boerey: Svatá hodina pro noční adoraci	2	—
P. L. Soengen T. J. Jděte k Josefovi	10	—
K. Balík: Květnice	5	—
N. P. S. Wiseman: Fabiola neboli církev v katekombách	7	—
Pierre l'Ermite: Jak jsem zabila své dítě	10	—
P. R. Plus T. J.: Bůh v nás	15	—
— V Kristu Ježíši	10	—
— Myšlenka smíru	10	—
Sv. Tomáš Akv.: Dokonalý duchovní život	650	—
P. Silvestr M. Brait O. P.: Život	25	—
— Církev	18	—
Kard. J. J. Newman: Bůh a já	10	—
— Traktát o Nejsv. Trojici	3	—
Kardinál H. E. Manning: O Duchu sv.	12	—
M. V. Bernardof O. P.: Eucharistii k Nejsv. Trojici ..	5	—
Dan A. Cojazzi: Georg Frasatti	16	—
Alžběta Leseurová: V náručí Božím	10,50	—

	brož.	váz.
Dr. M. S. Gillet O. P.: Výchova charakteru	10.—	—
Dominik Pecka: Skryté paprsky	9.50	—
Jaroslav Durych: Privilegium sv. zpovědi	15.—	—
— Utěšitel nejlepší	7.—	—
Willam: Pán Bůh na návštěvě	4.50	—
Hannmüller: Když přišla na svět láska	20.—	—
Dr. J. E. Mossong OSB: Apoštolát, na který se zapomíná	6.—	—
Petr Lhande T. J.: Mé dítě knězem	15.—	—
Jekeux: Markéta	12.—	—
Stienne-Marie Lajeunie: Anička	10.—	—
Životy Nejsvětější Svátosti	8.—	—
Duch sv. Terezie Ježíškovy	18.—	—
J. J. Boudreaux S. J.: Ani oko nevidělo	8.—	—
Žilé květy. Povídky pro mládež	5.50	—
Svatá hodina Gemmy Galgani	2.—	—
Čestička malé duše (Marie Filippetová)	10.—	—
Duše Chudáčka Božího (Legenda tří druhů)	12.—	—
Dr. Tihamér Tóth: Čisté dospívání	16.—	—
— Kristus a mládež	14.—	—
Dr. Čeněk Tomiško-Viktor Marmoiton: Ježíškovo sluníčko	5.—	—
Dějiny duše sv. Terezie Ježíškovy	26.—	—
Čerezička v pensionátě sester benediktinek	7.—	—
Marga Müllerová: Sepjaté ruky	—	—
Mary T. Waggamahová: Lisbetka	10.—	—
Život sv. Jana Křt. Vianey	15.—	—
Pobožnost k Matce Boží Bolestné	5.—	—
Život sestry M. M. Chambonové	12.—	—
Svatý Gabriel od bolestné Matky Boží	6.—	—
A. Pechmanová: Sv. Markéta z Kortony	3.—	—
3) Knihy za Vás objednáme, připojíte-li 1kor. známku.		
Novissima Verba: Poslední slova sv. Terezie Jež.	10.—	—
P. Matouš Crawley-Boewey SSCC.: Následujte mne	3.—	—
P. J. Roberti: Neuhledné ctnosti	10.—	—
Drel-Hornof-Vosyka: Český kancionál	5.50	—
Příručka pro ministranty	7.—	—
Dr. R. W. Hynek M. S.: Umučení Páně	14.—	—
— Mystéria	12.—	—
A. Bessiéres S. J.: Petřík, malý apoštol častého sv. přijímání	1.80	—
Šťastné děti	16.—	—
El. Burgerová: Z denníku por. babičky	27.—	—
Adolf Pelikán: Víno ze sodomských vinic	4.—	—
Josef Hronek: Cesta k Bohu	6.80	—
Dítě náš maličkých	2.50	—
Listy sv. Kateřiny Sienské	13.50	—
Václav Oliva: Posila duše	15.—	—
Dominik Pecka: Listy matky dětí	1.50	—
P. Dr. Jan Ev. Urban OFM.: Sv. Antonín čili Le- genda první nejst. živ.	7.—	—
— Sv. Antonín, pomocník	8.—	—
— Návod k vyuč. konv.	15.—	—
— Trojí křížová cesta pro kněze	6.—	—
— Bůh rodina	6.50	—
— Křížová cesta	2.50	—
Vzhůru srdce	3.50	—
Marianské hodinky	11.60	17.—
P. Jan Rostworowski: Obrázky ze života Krista Pána	20.—	28.—

**Prosíme o
vyrovnání
předplat-
ného a ne-
doplátků.**

**Apoštolát slovem i obrazem
ZONOSKOP**
přednáškový diafilmový
přístroj.
Informace: Ant. Doseděl,
tov. výroba elektr. pří-
strojů, Praha Břevnov,
Boleslavova 34.

Dr. Konstantin Miklík C. Ss. R.: Rozjímání o tajem- stvích sv. růžence	2.50	—
Dr. Tihamér Tóth: Kristus a problémy dneška	20.—	—
— Kristovo utrpení	25.—	—
Dr. Tóth-A. Hanzelka: S otevřenými očima Boží přírodou	7.50	—
Sv. Augustin: Rozhovory duše s Bohem	12.—	—
Duše dítěte (Vít de Fontgelland 1913—1925)	3.50	—
Method Zavoral: Kázání o Nejsv. Sv. Oltáři	8.—	—
Dr. Čeněk Tomiško: Dětským duším	17.—	—
Otče náš (Kresby H. Zahdíkové)	10.—	—
Zdravas Maria (Kresby H. Zahdíkové)	10.—	—
Benson Robert Hugh: Žádných jiných Bohů	10.—	—
— Zkouška	10.—	—
— Obyčejný člověk	10.—	—
A. Huonder: U nohou Mistrových	7.50	—
— Brimě všedního dne	25.—	—
— Noc utrpení	21.—	—
— Jitra slávy	25.—	—
— Červánky	22.—	—
F. M. William: Život Ježíše Krista	55.—	—
K. H. Anderson: Pravdivý Robinson	5.—	—
Fr. J. Finn: Jiří Mrštík	5.—	—
Jón Svensson: Na Skipalonu	12.—	—
— Člunem přes moře	15.—	—
— Nonni a Manni	15.—	—
— Nonni I. a II.	24.—	—
— Za slunných dnů	12.—	—
— Město na břehu mořském	15.—	—
Adolf Pelikán: Světla na úskalích	18.—	—
O. J. Schrijvers: Má Matka	13.—	—
Dr. J. W. Foerster: Životospřáva	30.—	—
Dr. Jan Kap. Vyskočil: Bl. Anežka Česká	50.—	—
— Sv. František	1.50	—
Enrico Babilacq Dr. M. D. Windstosser: Frate Lino	6.—	—
Klemens Minařík: Večeře Páně	12.—	—
Život sv. Terezie z Ježíše, přel. Linhart	5.—	—
Dr. Bedřich Vašek: Rukověť křesť. sociologie	15.—	—
P. Fr. Buřče: Můj nejněvnější přítel	3.50	—
Xaver Dvořák: Modlicí knížka maličkých	10.—	—
Dr. P. Felder: Ideály sv. Františka	35.—	—
Gaetan Bernoville: Sv. Terezie Ježíškova	10.—	—
P. Alberti: Světec Don Bosco	20.—	—
P. A. Otto T. J.: Útěk z kláštera lamů	4.50	—

Madony - Obrazy svatých zarámované

v Cyrilo-Methodějském knihkupectví
Gustava Francla
V PRAZE I. NYNÍ NA PERŠTÝNĚ ČÍS. 14.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakážou, kvitovány.

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí 8. - Redakce a administrace tamtéž. Vychází 1. a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. úřadu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Řídí Dr. Fr. Formánek. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Podací úřad Praha 11. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“

Vychází čtrnáctidenně

Roč. II. [XIX.] Prosinec 1937

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

— 2 X 1937

číslo **23**

700 let křižovníků s červenou hvězdou.

Tiše a skromně oslavovali čeští křižovníci s červenou hvězdou 700leté výročí založení svého svatého řádu, u jehož kolébky stojí postava královské dcery rodu přemyslovského — Anežky. Anežka, opojivši se cele duchem ideí františkánských, zakládá r. 1233 při klášteře na Františku hospital pro zestárlé chudáky, nemocné a poutníky. To byl zárodek pozdějšího církevního rytířského řádu křižovníků s červenou hvězdou, vyvinuvší se postupem let z bratrstva těch, kdož v onom hospité sloužili lidské bídě.

Naplněna duchem služby bližnímu, stará se Anežka o zabezpečení svého řádu. Vyprošuje si na svém bratrovi králi Václavovi I. dne 21. března r. 1234 výsadní list pro klášter a hospital na Františku a bullou papeže Řehoře IX. ze dne 30. srpna téhož roku dolicuje ochrany řádu i od náměstka Kristova, který klášter na Františku i hospital vyňal z pravomoci pražského biskupa a podřídil je přímo Sv. Stoliči.

Po roce stěhuje se hospital z kláštera na Františku k sv. Petru na Poříčí. Anežčino úsilí o hmotné zabezpečení řádu bylo skončeno, zbývalo jen upevniti ještě ducha bratří hospitalníků. I v této věci vyhověl papež Řehoř IX. prosbám Anežčiny, přetvořiv bullou Omnipotens Deus ze dne 14. dubna 1237 hospitalní bratrstvo v církevní řád — ordo canonicus.

Řád, dosud závislý na klášteře na Františku, osamostatněn šlechtěným rozhodnutím Anežčiny, kterým

vzdala se tato hospitalu a jeho statků ve prospěch nového řádu. Rozhodnutí její potvrdil papež Řehoř IX. listem ze dne 27. dubna 1238. A dne 21. května 1252 klade pak Anežka základní kámen k novému chrámu sv. Ducha a velikému hospitalu u kamenného mostu, u jehož paty křižovníci až dodnes sídlí. A za měsíc na to, 17. června, odevzdává Anežka řádu po dohodě s Římem a pražským biskupem Mikulášem řádové znamení: červený kříž doplněný červenou šesticípou hvězdou. Stalo se tak za veliké slavnosti v kostele sv. Petra na Poříčí.

Dílo Anežčino trvá tedy již 700 let. Nezničily je ani bouře husitské, ani válka třicetiletá. Přečkalo i období josefinismu a zotavivši se z běd válek napoleonských a absolutismu, znovu rozkvetlo. Činnost tohoto jediného církevního řádu, vzniklého na naší půdě a tudíž cele českého, možno charakterisovati takto: Řád a jeho příslušníci vyznačovali se především živou vírou, která je pobádala plniti současně i příkaz Mistrův: Milovati budeš bližního svého jako sebe sama! Křižovnícká srdce, plná neochvějně víry a lásky bliženské, hořela však i láskou k české zemi, jejímiž byli syny a s níž trpěli v časech ponížení a radovali se ve dnech jejího rozkvětu a slávy. Vzpomeňme jen tři postav příslušníků řádu, abychom si ozřejmili, že křižovníci za všech dob dávali Bohu, Církvi i Vlasti vše plnou měrou.

MŮŽEŠ, SMÍŠ BÝTI LHOSTEJNÝM KE HLASU NÁMĚSTKA KRISTOVA?

KDYŽ PŘIKAZUJE, ABY KAŽDÝ VĚŘÍCÍ KATOLÍK POMÁHAL ŠÍŘITI KRÁLOVSTVÍ KRISTOVO? — DOSUD JE MĚLI ŠÍŘITI JEN KNĚŽÍ. NYNÍ JSOU K TOMU SVATĚMU ÚKOLU VOLÁNI I LAICI, — KATOLICKOU AKCÍ. KATOLICKÁ AKCE VŠAK NENÍ AGITACÍ PRO ZÍSKÁVÁNÍ LIDÍ DO CÍRKVE! KATOLICKÁ AKCE JE DUCHOVNÍ HNUTÍ VĚŘÍCÍCH KATOLÍKŮ, KTERÍ CHTĚJÍ ROZLÉVATI MODLITBOU, PŘÍKLADEM, SLOVEM A ČINY PRAVDU KRISTOVU DO DUŠÍ, KDE JÍ NENÍ. TEDY NEJPRVE SE MUSÍ SAMI VĚŘÍCÍ KATOLÍCI PRAVDĚ KRISTOVĚ DOKONALE VYUČIT, POTOM PODLE NÍ DOBRĚ ŽÍT A PAK JI ŠÍŘIT. KATOLICKÁ AKCE ŽÁDÁ TEDY, ABY SE NEČINNÍ VĚŘÍCÍ ZMĚNILI V ČINNÉ A HORLIVÉ ČINITELE PRO ZÁJMY KRISTA PÁNA A ABY UTVORILI DOHROMADY JEDNOTNĚ A VELIKÉ HNUTÍ ČINNÝCH KATOLÍKŮ. — MŮŽE BÝTI K TOMU VĚŘÍCÍ KATOLÍK LHOSTEJNÝM? —

Když r. 1561 znovu byl po 140 letech obsazen stolec sv. Vojtěcha, byli to křižovníci, kteří Církvi katolické v Čechách dali v osobě svého velmistra Antonína Brusa z Mohelnice nového metropolitu, zabezpečující touto postulací stolec arcibiskupský, válkami husitskými tolik ochuzený, i hmotně, ač sami neměli na různých ustláno. Hodnost velmistra řádu zůstala se stolcem arcibiskupským spojena až do r. 1694. Arcibiskup Brus to byl, který na papeži vymohl pro Čechy podávání Těla Páně pod obojí způsobou, chtěje tak získati — Bohužel marně — zbytky podobojích Církvi katolické.

A co říci o »druhém zakladateli« řádu, převoru Jiřím Ignáci Pospíchalovi? Hlasité »Deo gratias« zaznělo celým konventem, když 21. srpna r. 1694, po smrti pražského arcibiskupa Valdštýna, byl svobodnou vůlí bratří řádových zvolen velmistrem řádu, a zrušena tak postulate. Pospíchal byl ve styku s vlasteneckými muži své doby: Balbínem a Pešinou a historik Rezek praví, že kolem Pospíchala u křižovníků bylo středisko zanícených Čechů. Pospíchal obnovil i ducha řádového, vystavěl nynější chrám sv. Františka a všemi oplakáván zemřel, řídě řád ještě po 5 let jako velmistr, dne 26. srpna 1699. »Náš veliký Pospíchal«, tak označují jej křižovnícké analý.

A třetím z letmého přehledu je Beckovský. Při jeho jméně vynoří se nám ihned jméno knihy nejvíce jej proslavivší: Poselkyně starých příběhů českých. Kniha, mezi ostatními z pera Beckovského vyšlými, řekli bychom nejpobulárnější. Stačí pročísti jen paměti Vavákovy, abychom poznali, čím vedle Hájkovy kroniky byla Poselkyně českému lidu. A poznáme též, že pod záštitou Pospíchalovou vyrůstaly ozdoby nejen řádu, ale i národa.

Ale i poslední desetiletí řádu jsou vyznačena stopami vynikajících osobností. Vzpomeňme jen jmen posledních velmistřů: Horáka, Marata a Dr. Vlasáka. Každý svým způsobem zapsal se do dějin řádu i vlasti. V posledním velmistřovi a Díle blahoslašené Anežky pro stavbu chrámů, jím vedeném, jakoby oživovala před námi osobnost Pospíchalova, nerozlučně spojená s chrámem sv. Františka u paty Karlova mostu.

Kéž i další léta činnosti křižovníků jsou novými listy ve slavověnci řádu. Necht' Bůh a blahoslašená Zakladatelka bdí i nadále nad svým dílem, aby její duchovní synové i my, na prahu nového století činnosti řádu, mohli již brzy zvolati: Svatá Anežko, oroduj za nás! vj.

PROPADLIŠTĚ.

Nezasvěcení byli nedávno překvapeni z Moskvy zprávou, že poslední mohykán staré gardy Leninových spolupracovníků, lidový komisař Bubnov byl Stalinem zbaven tohoto úřadu pro »neschopnost a záškodnictví«. Co znamená v Rusku slova »neschopný a záškodník«, poví nám každý průměrný znalec sovětských poměrů. Při nejmenším česká »neschopného« zatčení a proces.

S Bubnovem, který v říjnové revoluci r. 1917 byl jedním z nejbližších spolupracovníků a průkopníků Lenina a v následujících letech byl rozhodující osobností ruské diktatury, odchází poslední osobnost nejbližšího Lenina okolí. Nyní byl tedy »vyřízen« i on, takže dnes jsou v Rusku u moci sami »noví lidé«, příslušníci Stalinovy »kliky«.

Stalin pracuje systematicky. Nejdříve odstranil Trockého a po něm následovali ze strany a vlády všichni, kdož někdy spolupracovali s Leninem. První padl Trocký, vyhlédnutý kdysi samým Leninem za jeho nástupce, jsa jeho pravou rukou. Zajímavou je okolnost, že byl to Trocký, který v noci ze 6. na 7. listopadu r. 1917 provolal v Petrohradě diktaturu bolševismu, nikoliv Lenin, Stalin a Trocký byli ode dávná znepřáteleni. A byl to Lenin, který připravoval krátce před svou nemocí vyloučení Stalina ze strany »pro záškodnictví«. Měl již připraven pro centrální výkonný výbor strany písemný návrh. Toliko Lenino-

S. S. G h e l f a n d :

Nejsme utopisty.

Jest příznačné, že ani ti největší odpůrci Církve se nestaví dne s otevřeně proti zásadám katolické sociální nauky. Encyklika Lva XIII. »Rerum novarum« z r. 1891 byla přijata v nekatolickém táboře více nežli nevládně. Marxisté buď o ní mlčeli, anebo dávali na jevo svou nedůvěru; liberalisticko-kapitalistické kruhy neskrývaly svého ironicko-pohrdavého smýšlení o papežském okružníku. »Cožpak lze pomocí Evangelia stavěti továrny, vyráběti a prodávati?« — tázali se udiveně na jedné straně. »Cožpak lze pomocí Evangelia změniti stávající nesnesitelné poměry?« — tázali se na straně druhé.

Od té doby uplynulo mnoho vody. A zase zazněl hlas římského Velekněze, hlas chvějící se úzkostí o osudy lidstva, hlas varovný a zároveň plný víry, naděje a lásky. »Quadragesimo anno expleto...«, tak začínala encyklika Sv. Otce Pia XI. z roku 1931, toto velkolepé dílo, kde se k sobě řadí v nevidané harmonii nehynoucí myšlenky sociálního stavitelství. Představme si složitý stroj, jenž před námi leží rozebraný a s nímž si nevíme rady, ježto neznáme principů, podle kterých bychom dali dohromady sta a tisíce součástek; téměř stejně rozbita a rozvrácena jest v naší době lidská společnost.

Liberalistické rozkladné nauky však tvrdí, že právě štěstí lidstva spočívá v naprosté atomisaci společnosti a v úplném uvolnění všech společenských pojítek. S druhé strany chtějí marxisté nastolit řád společenské harmonie — ohněm a mečem. Avšak ubohé lidstvo, strádající člověk, bratr, dítko Boží, jehož nesmrtná duše má hodnotu nesmírnou a nenahraditelnou — nic z toho nemá ceny pro zništěný kapitalismus ani pro marxistický komunismus. Člověk jest pro ně pouze prostředkem, surovinou, hnojivem.

»Quadragesimo anno« — tot' příručka sociálního inženýrství, s jejíž pomocí jediné lze sebrati a složiti bezduchou hromadu společenských trosek v živou a harmonickou pospolitost. Encyklika Pia XI. vlastně jen opakovala věčné pravdy mravního řádu přirozeného a Božského a nepřidala ani slůvka, ani nové myšlenky k nezměnitelnému a neporušitelnému učení Božského Spasitele — jest však znamením doby, že lidstvo přijalo »Quadragesimo anno« s daleko větším porozuměním a pokorou, nežli »Rerum novarum«.

va smrt zachránila Stalinovi nejen posici ve straži, ale i život. Stalin dověděl se také zradou o chystaném zákroku proti sobě. Návrh, o němž věděl i Trocký, zmizel potom beze stopy.

Po Leninově smrti nasadil Stalin ihned páku proti Trockému. Nepřišel však ještě jeho čas, neboť neměl dosud tolik »oddaných« stoupenců. Proto vyčkával, neodvažuje se vystoupiti otevřeně proti nejbližšímu kdysi Leninovu spolupracovníkovi. Proto byl Trocký poslán nejprve doma do vyhnanství a posléze z Ruska vypovězen.

Vypovědív Trockého za hranice domníval se Stalin, že oposice ve straně je »vyřízena«. To byl ovšem důkladný omyl. Jako houby po dešti, tak začala se nyní oposice víc a více rozrůstat, dělic se na pravý a levý směr, při čemž nejzajímavějším postřehem je skutečnost, že k oposici patřili všichni nejbližší spolupracovníci Leninovi, s nimiž vdova po Leninovi otevřeně sympatisovala. K oposici náleželi všichni, kdož v Rusku něco znamenali: Zinověv, Kameněv, Čičerin, Rykov, Bucharin, Smirnov, Sokolnikov, Radek, Tomský, Tučačevský a posléze Bubnov. Tedy všichni, kdož patřili k t. zv. »první garnituře«!

Probereme si je po řadě. Zinověv, kdysi všemocný předseda III. internacionály a intimní přítel a spolupracovník Leninův, pověřený Leninem zbolševisovati celý svět. O nic méně cenil Lenin Kameněva, jemůž světil správu moskovského sovětu, zatím co Čičerina uvedl na dráhu diplomata, považuje jej za nejspolečenějšího pro tento úsek bolševické práce. Rykov stal se Le-

Neboť po marných pokusech o nápravu, po dlouhém bloudění i tápání lidé začínají konečně chápat, že základem lidského společenství, jednotlivým principem lidského spoluzití, nemůže být nic jiného, nežli — spravedlnost a láska.

Továrny, které byly postaveny bez pomoci Evangelia — spravedlnosti a lásky — stojí na prázdno, stroje, jež byly instalovány, aby se staly pramenem zisků, staly se zdrojem milionových ztrát pro své majitele, jelikož nepracují. Technické objevy, které přeměnily tvárnost světa a daly člověku do rukou vládu nad přírodou, se staly prokletím lidstva, neboť zbavily 25 milionů dělníků ve světě práce a výdělků a uvrhly je i s jejich rodinami do trvalé bídy. Třídní boj, jenž se měl stát nástrojem osvobození pracujících od kapitalistického otroctví, ještě více zotročil dělnický lid, jak to vidíme v sovětském Rusku, kde pracujícím bylo soudržskou vrchností odňato právo svobodného sdružování. Tak vypadá dnešní společnost, která chtěla vyrábět a rozdělovat bez Evangelia, bez spravedlnosti a lásky!

Můžeme se diviti, že mnozí lidé již ani nevěří v nápravu? Že se všude šíří pesimismus a defeatistická nálada? Dnes se však již nikdo neposmívá křesťanské nauce o společnosti. »Quadragesimo anno« se cituje nejen katolíky, nýbrž i jinověrci, ba i bezvěrci, v parlamentech, u soudů, v diplomatických notách a státnických projevech. Avšak nikoliv s činnou vírou, hotovou ke skutkům spravedlnosti a lásky, nýbrž s jakousi resignovaností, jako něco sice nevyšlovně krásného, ale zároveň neuskutečnitelného v životě lidí. Katolická sociální nauka se pokládá za utopistický sen stejně, jako sociální fantasie Bellamyho či Wellse. Ani v katolických řadách nevidíme mnoho přesvědčivé ochoty k uskutečnění sociálního řádu papežských encyklik. Velkou úlohu hraje tu ovšem starost o každodenní sociálně politické potřeby lidu a státu, což však nezřídka vyúsťuje v zapomínání velkého sociálního cíle, v stavení Marty nad Marií. Hlavní, chybí pevná víra v to, že řád sociálních encyklik jest prakticky proveditelný; chybí uvědomění, že papežské nauky jsou směrnicemi pro nás i generaci, pro dnešní svět, a že naše děti se nás budou jednou ptát, proč jsme promarnili myšlenkové bohatství encyklik a proč nechopili jsme se prostředků záchrany světa a lidské kultury. Chybí nám převědění, že program »Quadragesimo anno« jest střízlivě životní, aktualita našich dnů, předmět denního uvažování. Avšak, nevy-

dáváme-li se tím sami v nebezpečí, že budou nás označovat jako utopisty, jakmile se jen jednou pokusíme povznést nad každodenní lopotění?

Zastánci socialistického zřízení se nemohou dovolávat nijakých dějinných zkušeností, aby podepřeli své společenské ideály příkladem ze skutečnosti. Tam, kde společenství statků bylo trvale uskutečněno, působil vždy, jako nejmocnější činitel, prvek mravně-náboženský, tedy něco, o čem moderní komunismus nechce ani slyšet. Tak na př. státní socialismus v říši Inků se zakládal na náboženské účty ke králi - bohu; komunismus křesťanských řeholí spočívá v pohnutkách nadpřirozených. Všude ale, kde komunismus byl zaveden na čistě přirozených zásadách, na př., z důvodů pohodlnějšího a blahobytnějšího života a pod., bez výjimky ztroskotal. Jest nadmíru poučné čísti o komunistických pokusech minulého století. V Novém Světě, kde tehdy bylo mnoho volné půdy, byly založeny celé desítky komunistických osad (Ikarie a j.) — všechny se rozpadly! Komunistické zřízení se dosud zdařilo pouze v románech Bellamyho a Wellse, při čemž Bellamy popisuje se strhující obrazotvorností socialistický ráj z r. 2000, a Wells dokonce umístil své »Bohorovné lidi« do čtvrté prostorové dimenze. Avšak v rámci skutečně existující společnosti ani romanopisci nenašli místa pro svůj socialistický ideál . . .

V naší době jsme svědky krachu sovětského experimentu. Mnohým snilkům se otevřely oči. Moderní socialisté již namnoze ani netrvají na socialisaci výrobních prostředků a úsilovně hledají nový obsah pro svůj »socialismus«. H. de Man v Belgii, Ragaz ve Švýcarsku, u nás Macek a j., ač sami sebe prohlašují za socialisty, jimi vlastně nejsou. Socialismus, t. j. hnutí, jehož cílem jest sespolečnění výroby a rozdělení statků, přestal být sociálně-hospodářským ideálem u samotných socialistů. Pouze dnešní komunisté úporně trvají jak na konečném cíli socialistického hnutí, tak i na jeho násilných uskutečňovacích metodách.

Avšak sociální nauka papežských encyklik není jenom vytuženým ideálem lidstva, není pouhým krásným snem. Křesťanský sociální řád již byl na zemi. Není tomu tak dávno — pouhých několik set let nás odděluje od doby, kdy v západní Evropě, na troskách zahynulé římské říše, rozkvetlo společenské zřízení v duchu pravé křesťanské spravedlnosti a lásky k bližnímu. Učený dějepisec, socialista Emil Frangel, dokonce nazývá tuto dobu »dobou sku-

minovým zástupcem v předsednictví rady lidových komisařů, stejně jako jím byl Bucharin, tento »teoretik bolševismu«. Sokolnikov podepsal z Leninova příkazu mír v Brestu Litevském a Karel Radek byl Leninův ministr propagandy. Tomský byl všemocným vůdcem odborových organizací a o Tuchačevském vyjádřil se Lenin, že pokládá jej za největšího vojáka rudé armády. Bubnov byl pak činným v různých úřadech, pokládán jsa v prvých letech revoluce za pravou ruku Leninovu.

Zinověv, Kameněv, Smirnov a Tuchačevský byli popraveni. Rykov, Bucharin, Sokolnikov a Radek sedí ve vězení. První kdysi velvyslanec ruský v Berlíně Joffe, spáchal sebevraždu, rovněž Tomský, když se dověděl, že má být za hodinu zatčen. Jen Čičerin zemřel přirozenou smrtí. Po svém »vyřadění« zanechal politické činnosti a zemřel, osamocen a zapomenut, v největší bídě.

Došlo však i na druhou garnituru: Pjatakovi, bývalý komisař (to-li co u nás ministr) vnitra byl zastřelen, Bjeloborodov zmizel beze stopy, a patrně již nežije, Jagoda, všemocný kdysi šéf GPU, sedí ve vězení v Kremlu.

Vdova po Leninovi, Krupská, požívá sice zdánlivě svobody, je však střežena stejně přísně, ba přísněji, než jsou střeženi v Rusku vězňové. Bývalý komisař vojenství, Frunse, muž skvělých vědomostí vojenských, zemřel po jakési záhadné a podle úsudků lékařů, zbytečné operaci. Plukovník Kameněv, pravá ruka Trockého při budování rudé armády, byl odstaven; nyní

je podřadným šéfem protiletectké obrany. Armádní velitel Ubojevič, jehož si Lenin zvláště cenil, byl letos 12. června zastřelen. A tak mohli bychom pokračovat do omrzení.

Po odstranění Bubnova není ve vládě již nikdo z těch, kdož kdysi spolupracovali s Leninem. Na místa Leninových spolupracovníků přišli buď lidé zcela neznámí nebo ti, kdož kdysi patřili podle rozřídění do druhé neb dokonce třetí garnitury, jako Vorošilov a Litvinov. Za posledních 15 let dostala komunistická strana jinou tvárnost, neboť Stalin odstraněním všech Leninistů provedl tak důkladnou »přestavbu« strany, že nezástal v ní doslovně řečeno kámen na kameni. Bubnov byl pak posledním Mohykánem.

Dnes, kdy Sověty vzpomínají dvacetiletého výročí ruské revoluce, nutno zdůraznit, že ani jeden z těch, kdož pomáhali Leninovi budovat sovětský systém, není více u moci. Všem bylo vypáleno znamení zrádců a nepřátel národa.

Nechť to však nikoho nepřekvapuje, neboť všechny revoluce končí stejně. Stačí vzpomenouti jen velké revoluce francouzské. Tam Robespierre, stejně jako dnes Stalin, zbavoval se všeho, co zdálo se mu nebezpečným. A bylo-li na oslavách sovětského jubilea v Praze Rusko přirovnáváno ke kvasicímu moštu, který slibuje v budoucnosti dobré víno, máme obavu, že budou-li se vinaři (kterých přece k přípravě dobrého vína je také zapotřebí), měniti tak často jako dosud, že si na to dobré víno ještě dlouho počkáme.

tečného socialismu! Byla to . . . »doba temna« — podle terminologie liberalistického pokrokářství. Ve XIII., XIV. a XV. století po Kristu, bylo skutečně sociálně-hospodářské zřízení, které Fiangel nazývá »pravým socialismem«, Karel Marx »nejskvělejším« zjevem středověku«, Werner Sombart — »nejosvícenějším obdobím v dějinách lidstva«! To byl: c e c h o v n í ř á d v e s v o b o d n ý c h m ě s t e c h .

Cechy vznikly ve XII. století původně jako náboženská bratrstva. Ze společné pokladny se udělovaly podpory nemocným nebo schudlým členům. V případě úmrtí člena cech se staral o výživu a výchovu pozůstalých. Účelem cechů bylo náboženské a mravní povznesení svých příslušníků.

K cechu patřili mistři a tovaryši. Učedníci byli přijímáni ve slavnostní schůzi cechu a odevzdávání mistru na slib péče o jejich časné a věčné blaho. Tovaryš byl chráněn cechovním statutem před jinoměstskou konkurencí. Počet tovaryšů, které směl jednotlivý mistr zaměstnávat, byl krajně omezen. Každý člen stavu mohl mít pouze jednu dílnu a provozovat jen jedno řemeslo. Tovaryš se stával mistrem po složení mistrovské zkoušky a musel přísahati, že bude ctíti a milovati své cechovní spolubratry, nebude prodávati pod stanovenou cenou, nebude dávat do nových výrobků staré součástky a nebude žádným způsobem zlehčovati cizí práce.

Cech nakupoval společně materiály a suroviny; za výrobky byly stanoveny pevné, spravedlivé ceny. Jakákoliv nekalá soutěž či hospodářská rozpínavost jednotlivce nad ostatní byla znemožněna. Nepracovalo se obvykle polovinu až dvě třetiny roku, neboť se světily všechny neděle a svátky. Každý cech měl svého sv. patrona a svůj oltář v nějakém městském kostele. Cech vykonával též soudní a policejní pravomoc nad členy ve věcech menších.

Tento stručný nárys nestačí ovšem k tomu, aby si čtenář udělal úplný pojem o cechovním zřízení ve středověku. Avšak již z tohoto letmého popisu lze pochopiti, proč novější bádání o středověku věnuje stavovskému řádu svobodných měst tak velkou pozornost. Cechy existovaly ještě v XVI., XVII. a XVIII. století, nebyly však již než tělem bez duše. Duší, která oživovala cechovní řád ve XIII.—XV. století, byl katolicismus. Pokud byly živý zásady, na kterých spočívalo cechovní uspořádání společnosti, bylo toto přímo obdivuhodné. Úplná harmonie zájmů, dokonalá ochrana pracujícího člověka, láska a solidarita mezi členy stavů, radost z práce — vzpomeňme si jen na uměleckou úroveň řemeslných středověkých výrobků, které i dnes obdivujeme v museích a nádherných chrámech! — bohatý rodinný život, křesťanský důstojný, četné dny prázdná: toť pravá tvář středověkého stavovského zřízení, řádu to »skutečného socialismu, tohoto »nejskvělejšího zjevu středověku«, »nejosvícenějšího to období dějin lidstva.«

Kapitalismus se nemohl tehdy vyvinouti. Nikoliv proto, že nebylo manufaktur (= továrny s ručním provozem), jako v XVII. nebo XVIII. století. To by bylo zaměňování příčin s následky. Kapitalismus nemohl tehdy vzniknouti a se rozvíjeti proto, že chyběl hlavní popud kapitalismu — touha po zisku. Středověký mistr pracoval spolu se svým tovaryšem, aby zadostučinil svým potřebám, ne k vůli zisku. Život pozemský byl přípravou k životu věčnému. Nemělo tedy smyslu honiti se za bohatstvím, neboť v popředí zájmů byla péče o nesmrteľnou duši člověka. My moderní lidé se těžko dovedeme vžítí do duše středověkého mistra a tovaryše, který, cokoliv

činil, činil v Bohu. »Středověk spravoval své státy v Bohu, vedl své války v Bohu, zpíval v Bohu a v Bohu stavěl své skvostné chrámy« — praví nekatolík Sombart.

Protikatolická reformace a merkantilistická politika králů v novověku rozvrátily základy, na nichž spočívalo středověké hospodářské zřízení. Velká francouzská revoluce pak definitivně pohřbila trosky někdejšího cechovního řádu harmonie a sociálního pokoje. Ne, nejsme utopisty! Bylo-li možné uskutečniti před několika staletími solidaristický řád společnosti, jest to možné také v naší době. Lidská přirozenost zůstává přece stále táž, v pravěku jako i dnes. Usuzovací schopnosti člověka, jeho sklony, schopnost rozlišovati mezi dobrem a zlem, jeho svobodná vůle, vše to měl předhistorický člověk, vše to máme i my, jakož i lidé ve XIV. století. Nemá ovšem smyslu otrocky napodobovati až do podrobností cechovní řád ve středověku, ježto hospodářské podmínky dnešní doby se liší od tehdejších. Avšak nechceme přece se připodobňovati středověku pouze formou či rámcem společenského života. Chceme obnoviti ducha středověku, ducha to křesťanské lásky a solidarity! Toť jest hluboký smysl volání Pia XI.: především mravní a náboženská obnova, bez níž nelze též obnoviti řád společnosti. V poslední době i někteří nekatoličtí učenci a státníci (na př. americký státník a přítel presidenta Roosevelta Wallace i jiní) volají po návratu k středověkým mravním zásadám, ke »křesťanství středověku«, poněvadž lidstvo si stále více uvědomuje, že dnešní zmatky sociální, hospodářské i politické mají svůj původ nikoliv v »nadvýrobě«, nebo »podspotřebě«, nebo v »přelidnění« či »pokroku techniky«, nýbrž koření hluboko v mravním a náboženském rozvratu lidského plemene. Nejsme utopisty! . . . V úkrytu duše třeba i nejzkaženějšího člověka se tají — jako ohnivá uhlíky pod popelem — obdivuhodné duchovní síly«, praví Sv. Otec v »Quadragesimo anno«. Věříme proto v duchovní obnovu lidstva. Věříme v pomoc Boží a jsme hluboce přesvědčeni, že svět dnes stojí na prahu veliké křesťanské renaissance. Duše člověka jest přece od přirozenosti křesťanskou, a hledá neustále Boha pravého, Boha lásky a pokoje. Duchovní obnova jest pak nezbytným předpokladem nového společenského řádu. Hledejmež království Božích, a řád sociálních encyklik bude nám přidán. Sociální otázka bude rozřešena, když lidé se stanou zase Božím lidem, jako byli lidé středověcí. Potom stávající nemravný řád padne jako domeček z karet: mraky se rozptýlí, potíže zmizí, pochyby umlknou. Jen čtítí — cesta k novému životu jest volná. Nový společenský řád, řád spravedlnosti a lásky v životě sociálním a hospodářském, není někde v budoucích tisíciletích či čtvrté prostorové dimenzi; fantasie přenechme komunistickým snilkům. Nový řád společnosti již jest tady, s námi, v naší době: jest však ukryt v našich duších a čeká jen na své uskutečnění. Jest jako spící krasavice, kterou probudí kouzelný polibek z hlubokého spánku: polibek Zenichův, Slova Božího. Modleme se a pracujme!

Vyšší náboženský kurs.

Vyšší náboženský kurs, pořádaný revui Na hlubinu, má už několikaletou historii. Vyrosl z pravidelných schůzek čtenářů časopisu »Na hlubinu«, které konával už před lety P. Brait v Praze. Přibývalo posluchačů, přicházeli lidé i z jiného tábora, a bylo více jasno, že se nelze omezit jen na duchovní život, nýbrž že třeba probírat všechny otázky náboženské, celou theologii. Katolické hnutí roste zvláště mezi inteligencí a všude je patrné,

jak schází hlubší poznání náboženských pravd. Je třeba poučování soustavného jak pro naši inteligenci, tak pro ty, kteří touží se vrátit, kteří hledají pravdu. Proto byly rozšířeny jednotlivé přednášky na soustavné cykly přednášek z jednotlivých oborů teologie, které by byly přístupny každému člověku dobré vůle. Z Prahy se rozšířil pak tento kurs do Brna a Píerova a konečně i do Moravské Ostravy a stále rostoucí počet posluchačů ukazuje zcela jasně, jak bylo třeba těchto kursů. Čilé debaty po přednáškách jsou důkazem, že theologické problémy dnes zajímají více než jakékoliv jiné. Doporučujeme co nejvřeleji tyto kursy, na něž má přístup každý. Bylo by si přáti, aby každý ve svém okolí šířil známost o nich, což je jistě kus práce v katolické akci.

Katolická akce.

Arcidiecése pražská:

Schůze farních referentů Katolické akce vikariátu berounského bude v neděli 5. prosince 1937 o půl 9. hod. na děkanství. Mše sv. o půl 8. hodině.

Informační konference Katolické akce, určené pro vikariátní ředitelé, konala se 20. listopadu t. r. Slova ujali se všichni přítomní vikar. ředitelé Katolické akce, zhodnotili krátce výsledky prvé porady, podali své náměty a přijali další zásadní pokyny pro další postup práce. Konference té zúčastnilo se i několik farních ředitelů Katolické akce z Velké Prahy. Konference konají se pravidelně každou 3. sobotu, příští bude tedy 18. prosince 1937 o 16. hod. ve Studiu Catholicu. Upozorňujeme znovu, že na konferenci mají přístup i farní ředitelé Katolické akce z celé arcidiecése.

Příští vikariátní konference Katolické akce budou se konati — pokud nebudou stanoveny zvlášť výjimky — v neděli dne 9. ledna 1938 v místnostech a v hodinu, kde a kdy se konala prvá ustavující schůze. Změny nutno oznámiti do 14 dnů, aby mohly býti včas řádně publikovány. Prvé číslo nového ročníku přinese seznam měst, kde se budou konference konati spolu se sdělením místnosti a hodiny. Zvláštní písemné pozvánky rozepisovány nebudou.

Naše práce.

Jmenování duchovního rádce Svazu katolických mužů. Jeho Eminence ndp. Karel kardinál Kašpar, kníže-arcibiskup pražský, v souhlase s nejdpp. biskupy: litoměřickým, královéhradeckým a budějovickým, k návrhu Katolické akce pro arcidiecési pražskou a Svatováclavské Ligy ustanovil rozhodnutím ze dne 18. listopadu 1937 dp. P. Dr. Jana Urbana O. F. M., kvardiána františkánského kláštera v Hájků, duchovním rádcem Svazu katolických mužů.

Další schválení Svazu katolických mužů (Svatováclavské Ligy). Ndp. biskup královéhradecký, J. E. Msgr. Dr. Mořic Pícha, rozhodnutím ze dne 12. listopadu 1937, čís. 12.800, schválil Svaz katolických mužů a k jeho organizaci udělil souhlas s přáním, aby snaha Svazu, sjednotiti katolické muže v jednu velkou a mohutnou organizaci v Čechách, se potkala s nejlepším úspěchem.

Nový bojovník. Dne 14. listopadu konala se v Netolicích veřejná přednáška dp. P. Dra. Urbana, na které promluvil na téma: Konec světa a království Boží. Návštěva asi 200 osob. Po přednášce konala se konference katolických mužů za účasti 60 osob, po níž ustavena místní skupina Svazu katol. mužů.

Členská schůze obce katolických mužů v Ml. Boleslavi konala se 28. listopadu. Promluvil dp. P. Dr. Urban. Členové rozloučili se na ni s p. F. Dienstpierem, který z Ml. Boleslavi odchází na jiné působiště. O 1/25té konala se pak veřejná přednáška dp. P. Dr. Urbana.

P. Dr. Urban promluví na schůzi ve Studenci na téma »Říše pozemská, říše Boží a konec lidstva.« Přednáška koná se dne 19. prosince o 15. hod. Po ní bude konference katol. mužů.

První dary na misijní kostel sv. Václava v Equadoru: Nejmenovaná 50 Kč, B. Bařtová, Č. Lípa 10 Kč. Zaplat Pán Bůh! Prosíme o další dary. Posílejte bíanco složenkou na č. 208.401 — Svatováclavská Liga, Praha IV.

Karel E. Vlček

Silný

Do chvíli rozjetých svou silou upevnit,
své pyšné nerozbitné čelo
a chtít,
by ticho snů se ve skutečnost převtělilo!

Jinak ti marně obzory růžový
a gloriolou rozpálených světél se večer ověňují města,
květ poupat vlasů rozpuštěných s rosou alolí
se marně třístí v pohled nejkrásnější ze sta.

Dech růže pijící svou něhu krvavý
si nésti životem jak dárek věčné ceny
a ohlas hvězdných tich
jak perlu ponořit si ve zrak zavhlý a rozjasněný!

K tomu chci sílu své pýchy znát
ó Bože Silný.
Vše mi můžeš dát
i sílu do zraku i krunýř na prsa.
A v síle Tvé až dojdou po cestě kde bude Soud a nebesa
já
očistěn chci být

Tvé ruky silou milosrdnou,
bych nemusil se lekat.
Ó, Bože Silný, víc již nesmím chtít,
víc už jen čekat .

Film a radio.

(Hlídka katolické kinematografické a radiové centrály. Dotazy řiďte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

FILMY POSLEDNÍ SEZONY:

Třída A) Film nezávadný pro dospělé:

*V sedmém nebi, Fox, americké drama se Simonovou. Mravně uslechtilý námět, velice vkusně provedený. Katolický kněz zachraňuje z mravního propadliště člověka, kterému ukazuje správnou cestu životem. I umělecky hodnotný.

Její milionář, Paramount, americká veselohra - fraška amerického typu. Chudá úřednice se stane ženou syna milionáře, který se tentokrát živi poctivou prací.

*Romance, Meissnerfilm, rakouské drama z vyšších společenských vrstev a z kruhů diplomatických. Několik zajímavých zápletek. Zajímavě podaná průmyslová špionáž. Správné pojetí manželství.

Třída B): Filmy mající menší závady, neškodné dospělému obecnstvu:

Melody Broadway 1938. MGM. Operetní, velmi výpravny film z tanečního a hudebního prostředí, jenž však není pro každé obecnstvo. Přepych výpravy filmu zanechává studený pocit. Po menším sestřihu by byla klasifikace A.

Milionáři, Ringler, Praha, něm. veselohra, 2400 m.

Otec Kondelík a ženich Vejvara, Koruna, Praha, česká veselohra, 3100 m.

Skleněná koule, Momopol, Brno, něm. drama, 2590 m.

Fany Elsslerová, milenka Orlikova, Ufa, Praha, německé drama, 2165 m.

Horďubalové, Lloyd-Film, Praha, č. drama, 3235 m.

Ústřicová Lili, Slavia, Praha, něm. veselohra, 2480 m.

Dobrodružství na kolejích, MGM, angl. veselohra, 1980 m.

Hotel Kikelet, Harvaš, Užhorod, maď. veselohra, 2440 m.

Černé zlato, Paramount, angl. drama, 2600 m.

Vyděrač, Jan Reiter, Praha, č. drama, 2550 m.

Gaby, Elekta, Praha, angl. drama, 2430 m.

Velká iluze, Kino, Brno, franc. drama, 2790 m.

*) Filmy »V sedmém nebi« a »Romance« byly při premiéře znovu přezkoušeny a definitivně upravena jejich klasifikace.

Třída D) Film zakázaný katolíkům k návštěvě a katolickým kinům k předvádění:

G a r s o n k a. Metropolitan, francouzský film, který sama francouzská vláda nechťe dva roky propustit k vývozu do ciziny, ježto mravně a umělecky diskvalifikuje francouzské filmy. Film plný smyslností. Úvodní text jest v odporu s celým dějem a podáním filmu.

Film »Život Emila Zoly« zakázala předváděti censura katolické provincie Quebec (Kanada). Jelikož nebyly sděleny důvody zákazu, mají časopisy za to, že censoři řídili se při svém rozhodnutí okolností, že spisy Zolovy jsou na indexu.

Zavádíme kontrolu rozhlasového vysílání. Z došlé korespondence i jiných zpráv bylo zjištěno, že čl. rozhlas po stránce mravně-náboženské velmi pokulhává. Abychom i v této věci zjednali nápravu, vybízíme katolické posluchače rozhlasu, aby se přihlásili ku kontrole rozhlasového vysílání. Ti, kdož se přihlásí, budou se řídití těmito zásadami: 1.) Zvolí si a oznámí současně přihláškou hodinu, kdy chtějí a mohou vyslání poslouchati, 2.) budou zvolený čas přesně dodržovati, 3.) povedou, pokud možno, doslovný záznam závadných míst, která uvádějí v nevážnost náboženství a mravnost, 4.) závady ihned oznámí Poradnímu sboru pro věci katolického rozhlasu, Praha IV., Hradčanské náměstí č. 8 (Katolická akce), 5.) při tom zdrží se vlastních poznámek a úsudků a podají věc tak, jak jí slyšeli. Poradní sbor pro věci katolického rozhlasu (Katolická akce), Praha IV., Hradčanské náměstí č. 8.

Rozhledy.

Z DOMOVA.

700 roků trvání oslavil ve dnech 20. a 21. listopadu rytířský řád křížovnický s červenou hvězdou. Slavnosti dodali lesku svojí přítomností J. E. papežský nuncius, Msgr. Ritter, který sloužil v neděli 21. pontifikální mši svatou, a J. E. nejdp. kardinál Kašpar, který na ukončení měl pontifikální požehnání a zapěl Te Deum.

LITERATURA.

J. Řezník: Žurnalista a morálka. Vyšlo péčí Svazu politických novinářů a zpravodajů v ČSR.

»Zachraňte národ!« brožurka. Vydal exerciční dům v Hlučíně. S. J. Vařavskij: **Nová sovětská ústava.** (II. vydání.) Vydalo nakladatelství »Chutor« v Praze XI. **Pravdivý rozbor »nejdemokratičtější ústavy světa.«**

»Tak končí katolík.« Odpolední a večerní adorace na ukončení občanského roku. Vydala se schválením nejdp. arc. konsistore v Olomouci a zaslala Katolická akce ve Štamberku. Cena 60 h, při větším odběru 50 hal.

J. Hruďka: Květy různých luhů, díl II. (Povídky, pohádky a básně. Vhodný dárek pro mládež. Ilustrováno. Váz. 13 Kč, brož. 8 Kč. Vydalo Vincentinum, Praha-Břevnov.

Papicův týdenní útržkový kalendář. Vydala a zaslala Matice cyrilometodějská, Olomouc. Cena 10 Kč.

»U brány Milosrdných«, vydal Český Ráj, Jičín, Havlíčkova 22, cena 7 Kč. Divadelní hra Václava M. Vlčka, sehraná již ve městech (Jičín, Litomyšl, Plzeň) i na venkově. Děj protkaný sociálními motivy z dělnického i kapitalistického prostředí a vyzvedající zásluhy řádu Milosrdných bratří.

»Skála útočiště«, román J. M. Svobody, vydá koncem listopadu Družina literární a umělecká v Olomouci. Líčí vpád Tatarů na Slovensko.

A. Oliva: Kristovo království. Sedmero promluv. 68 stran, Kč 6.50.

J. a L. en z: »Nebesa vypravují«, Obrazy z Vesmíru. S 36 obrazy, 271 stran. Cena Kč 25.—. Vydal Kropáč a Kucharský v Praze.

K vánocům vyjde:

»Seznam 2000 opravdu dobrých knih s poznámkami«, nutná pomůcka pro rodiče, vychovatele, knihovníky. Cena 30 Kč.

Běla Pečínková-Dlouhá: »Životopis Augusty Rozsypalové, první senátorky« a předsedkyně Svazu kat. žen a dívek v Čechách. Cena Kč 20.—.

Záznamy přijímá Veřejná katolická půjčovna knih, Praha II., Ostrovní 7a, nebo nakl. L. Kuncif, Praha II., Voršílská ul. 3.

Z Vatikánu.

Svatý Otec o Katolické akci. Dne 18. listopadu přijal Sv. Otec v audienci 120 diecézních duchovních ředitelů mužské Katolické akce italské. Audience zúčastnil se i arcibiskup Pizzardo, duchovní ředitel italské Katolické akce. V promluvě pochválil Sv. Otec veliké pokroky mužské Katolické akce v posledním roce. Nejde o to, soustřediti veliké masy, ale vybrati schopné pracovníky a jich zástupce. S úsměvem obrátil se Sv. Otec

k Msgr. Pizzardovi, poznamenav, že je zde přítomen »přítel kardinál« (arcibiskup Msgr. Pizzardo bude totiž ve vánoční konsistoři jmenován kardinálem). Nato zvažněv a poukazuje na svůj věk, pravil Sv. Otec, že přijde brzy den, kdy muži, činní v Katolické akci italské, budou hrdí na to, že porozuměli plně úmyslům náměstka Kristova a svojí činností způsobili tolik radostí Jeho srdci.

Domorodí studentí v koleji Propagandy. Poprvé byli z východní Afriky vysláni do Říma 3 domorodí seminaristé, aby v roce 1937/38 pokračovali v koleji Propagandy v theologickém studiu. Tito 3 seminaristé byli vybráni z 268 seminaristů 9 velkých seminářů britské východní Afriky.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Jugoslavie. Vzácné vykopávky. V Marakley, nedaleko Bitolje, byly podniknuty vykopávky, jejichž výsledkem neobyčejně překvapil. Byly odkryty dobře zachované zbytky křesťanské basiliky z prvního, dále zbytky římských obytných domů z druhého století po Kristu. Dvory těchto domů mají rozlohu as 70 m² a jsou dlážděny barevným mramorem. Byly nalezeny též vzácné illyrské ozdoby a zbraně.

Rusko. Svobodné volby? E. I. B. má z Moskvy zprávu, že při kontrole kandidátních listin, připravených k volbám na 12. prosince, bylo GPU 220 kandidátů vyškrtáno pro »nespoléhlost a podezření z náboženské propagandy«. Jest mezi nimi i 16 duchovních, které navrhli vesničané. V Jekutsku byl zatčen pravoslavný pop Vološin, poněvadž v kázání citoval Stalínovu ústavu, připouštějící alespoň teoreticky svobodu náboženství.

Atentát na pravoslavného biskupa. Desnického byl spáchán na Urale ve Sverdlovsku a biskup postřelen na levém rameni. Byl dopraven do nemocnice a za 3 dny po operaci zemřel. Smrt jeho byla zatajena, rovněž pohřeb odbyl se potají. Útočník udal při výslechu, že biskup sváděl jej k protistátní činnosti. Místní bezbožníci nabídli mu veškerou pomoc pro soudní řízení.

Kdo může dnes do Ruska? Diplomatičtí a konsulární zástupci cizích států dostali nedávno pokyny ohledně návštěvy a průjezdu duchovních do sovětského Ruska. Visum nedostanou Poláci, Litevci, Lotyšci, Estonci, Finové a Němci, kdežto američtí, angličtí a belgičtí duchovní jen za zvláštních podmínek. Podléhají za pobytu v Rusku zvláštní přísné kontrole a mesmějí ani fotografovati, ani vyvážeti jakoukoliv literaturu.

Náboženské obce nemohou přijímati odkazů. V Čeremšově odkázal sedlák v poslední vůli svůj dům tamní náboženské obci. Soud v Irkutsku na udání bezbožníků závět zrušil, prohlásiv, že náboženské obce nemohou býti vlastníky pozemků nebo budov. Budovu k náboženským účelům mohou si od obce toliko pronajmouti. Ježto věřící v Čeremšově nebyli s to zaplatiti požadované nájemné z odkázaného jim domu, byla budova dána zdarma k dispozici místním bezbožníkům.

Bezbožnický Svaz národů uskutečnil moskevští komunisté v roce 1938. Uspořádají kurs, jehož se zúčastní 1500 komsoleců ze 48 národů, kteří budou cvičeni v protináboženské propagandě. Kurs bude nazván »Bezbožnický svaz národů«.

Děti udávají rodiče. Ze Simferopolu oznamuje se zajímavý případ, vrahající ostré světlo na ruské poměry. Tamní Svaz komunistické mládeže obžaloval občana Pachomova a jeho manželku, že zacházejí špatně se svým synem Petrem, a to proto, že tento odepřel choditi do kostela. Rodiče před soudem toto obvinění popřeli, avšak syn svědčil proti nim a přitížil svojí vypovědí rodičům tak, že byli odsouzeni na 4 a půl roku do vězení. Za pět dní po rozsudku oběsil se chlapec doma ve chlévě. V zanechaném dopise odvolal svoje obvinění, označiv je za vymyšlené.

Krádež v bezbožnickém museu. V Moskvě zmizela z bezbožnického musea sbírka protináboženských plakátů z r. 1933—1937. GPU. svádí krádež na náboženské živly, dosud však nic nebylo vypátráno.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Bude nebo nebude? Na dotaz dvou konservativních poslanců v dolní sněmovně, jaké stanovisko zaujímá vláda k úmyslu mezinárodního svazu bezbožníků, konati roku 1938 kongres v Londýně, odvětil ministr vnitra sir S. Hoare, že ví o tom pouze ze zpráv časopisů a doufá, že jsou tyto zprávy nedoložené. »Jako mnoho jiných, litoval bych i já, kdyby ke kongresu u nás přece došlo. (Souhlas.) Odporovalo by to také naší tradici, zasahovati nějak do věci, poněvadž naše veřejnost reaguje obyčejně velmi nedůtklivě na podobné zákroky. Kdyby přes to došlo k nepokojům a porušení klidu, musila by ovšem policie učiti iti veškerá opatření na udržení pořádku. Pokud se týká cizinců, máme přece zákon o nevitných osobách, které mohou býti právě v důsledku tohoto zákona, vykázaný ze země.« Bude-li však kongres nebo nebude, to pan ministr tazatelům neřekl, takže každý si může jeho prohlášení vyložití podle libosti.

Mac Donald a katolicismus. Osobnost z blízkého kruhu přátel zeměděleho premiéra sdělila listu »Universe«: Mívali jsme spolu (t. j. s Mac Donaldem) často dlouhé rozhovory o katolickém náboženství, při nichž projevoval veliký zájem o vše. Bylo to krátce před světovou válkou. Posledně mluvil jsem s ním za války v jeho domově v Hampstead. Když jsme se loučili, přál mi plnost Božího požehnání. Mac Donald i jeho choť byli zbožní lidé; paní věnovala se mnoho sociální činnosti. Ač jsme byli různých politických názorů, dobře jsme vycházeli. Ctil jsem jej jako charakterního muže; zvláště pak obdivoval jsem slova uznání, jež měl pro katolickou církev.

Také na anglický rozhlas jsou stížnosti. Katolický tisk souhlasně připomíná, že britský rozhlas katolíky bojkotuje. Katolické Bohoslužby vysílají se ojedinele, promluvy pak vůbec ne. Listy poukazují zejména na to, že P. Martindale, známý rozhlasový kazatel, nemá vůbec možnosti v rozhlase promluvit. Katolickou literaturu přechází rozhlas rovněž mlčením.

Francie, Nástupcem zaniklého »Septu« stal se týdeník »L'Hebdomadaire du Temps Présent«. List vedou nyní laikové v čele s M. S. Fumetem.

Škody, vzniklé nedávnou povodní v Lurdech, odhadují se na 11½ mil., z čehož na město připadá 10 mil., na jeskyni pak 1½ milionu franků.

Oběť lásky k bližnímu. V Montpellieru byl nedávno, již po osmnácté, operován Dr. S. Turchini, Dr. Turchini, vynikající radiolog, provádí na sobě nejrůznější pokusy s radiovými paprsky, čímž si mnohdy tak uškodil, že pravidelně po každém novém pokusu musil být operován. Při poslední operaci musila mu být odňata pravá ruka až po loket, zatím co o levou přišel již dříve. Mezi francouzskými lékaři požívá Dr. Turchini veliké úcty, které si pro svoje hrdinství a obětavost jistě plně zaslouhuje.

Pozoruhodný případ. V okolí Yvetôt u Rouenu odklízeli dřevaři buky, vyvrácené vichřicí. Když jeden z dělníků chtěl přeseknout jeden kmen, vylétla mu sekera z ruky. Kmen potom rozštípl po délce. Jaké bylo však překvapení dřevařů, když uvnitř kmene našli kříž a srdce. Znalci, kteří kmen potom prohlédli, nepodalí dosud vysvětlení o věci. Zdaleka spěchají mvní lidé do Yvetôt, aby spatřili kříž, málnězý v kmeni. (Podle »Intrasigeant«).

Itálie, Také italsí biskupové zaslají do Španělska projevy souhlasu s pastýřským listem tamního episkopátu. Posledně učinili tak biskupové z Umbrie.

Nové biskupství východního obřadu v Itálii bylo zřízeno v Piana dei Greci u Palerma na ostrově Sicílii. Východní obřad udržel se tam z dob ranného středověku a jeho věřící zůstali stále spojeni s Římem, i když Cařihrad se odtrhl. V 15. století se zdálo, že východnímu obřadu hrozí na Sicílii zánik. Udržel se tím, že se zde usadili četní uprchlíci z Albanie, vyhnaní ze své vlasti Turky. Nyní tato sicilsko-albánská církev dostala rozhodnutím Sv. Otce nového biskupa, což jistě přispěje dalšímu sblížení východu s Římem, které tolik Sv. Otců leží na srdci.

Maďarsko, Řecko-katolický biskup Štěpán Miklosy zemřel v Hajdudorogu ve stáří 80 let. Byl od roku 1913 pastýřem cca 200 tisíc Maďarů řecko-katolického obřadu.

Německo, V Kolíně nad Rýnem před 100 léty. Dne 20. listopadu 1837 navečer uzavřely dva bataliony pěchoty v Kolíně ulici Gereon. Byl donesen celý sud zásobních patron a dělostřelci dostali 25 kartáčových nábojů. V kasárnách mělo pohotovost i ostatní vojsko. V 6 hodin večer, když se setmelo, odebral se vrchní prezident von Bodelschwingh s vrchním starostou města Steinbergerem, vládním prezidentem Ruppenthalem a jeho justiciářem, a vládním radou Birkem do arcibiskupského paláce. Měli nepřijemný úkol: vyzvatí arcibiskupa Clementa Augusta hr. Droste, aby buď uposlechl vládních nařízení, vydaných saskou vládou o snátcích mezi katolíky a protestanty, anebo aby se poděkoval s úřadu. Arcibiskup odmítl a prohlásil, že ustoupí jen násilí. Za deset minut po sedmé hodině večer vyjel z paláce vůz, který na ulici obklopilo 25 poddůstojníků na koních a doprovodilo až do pevnosti Minden, kde byl arcibiskup uvězněn. Když jej odváděli, pronesl toliko: »Bez vůle Boží nesejde ani vlas s mé hlavy!« Toto násilí probudilo katolické vědomí a bylo počátkem obnovy katolického života v Porýní a Westfálsku. Je dobře tuto »kolínskou příhodu« připomenouti si dnes, kdy obzory v Německu jsou stejně zachmuřeny.

Odpor katolíků, jak jsme již několikrát uvedli, neustává. Gestapo má nyní zvlášť na mušce jednoty katolických tovaryšů jejichž spolkové domy označuje policie za »střediska všech nepřátel státu«. Nedávno měli u Osnabrücku katolíci tovaryši schůzi za účasti více jak 500 osob. Policejní zpráva praví o ní: Když státní úředník oznámil, že schůzi rozpouští, zaujali účastníci schůze hrozivé stanovisko. Jaké smýšlení mezi nimi je, dosvědčují některé výroky přítomných: Jsme hrdí na to, že patříme k rodině Kolpingově (zakladatel jednot katolických tovaryšů). Nazývají-li nás černými, nijak se pro to nehoršíme. Nikdo nemůže z nás udělati to, co se mu snad podařilo u jiných.

Černými jsme a jimi zůstaneme. Podle zprávy »bouřil« nejvíce předseda kaplan Kessler.

V Aschaffenburgu byl nedávno zatčen po kázání tamní katolický farář, ježto vybil rodice, aby i nadále posílali děti do katolické školy a kostela. Proti zatčení protestovali starosta a kostelník a svolali protestní schůzi. Byli však rovněž zatčeni a ještě dalších 12 vesničanů. To pobouřilo celou ves tak, že sedláci, k nimž se přidali i jiní z okolí, táhli do okresního města a docílili propuštění jak faráře, tak ostatních zatčených.

Nádražní kaple v Mnichově, zřízená před 12 léty, byla nyní zrušena. Plnila dobře svůj úkol, umožňujíc četným turistům katolíkům splnit nedělní povinnost.

Rakousko, Konference rakouského episkopátu konala se ve Vídni ve dnech 15.—18. listopadu za předsednictví kardinála Innitzera. Na programu bylo: Účinky konkordátu na snátky, nedělní a sváteční klid, správa církevního jmění a otázka mravnosti. Jednáno též o katolické universitě v Salzburgu a studiu na bohosloveckých fakultách. Konference s radostí vyslechla zprávu, že spolky katolické mládeže spolupracují se státní organizací mládeže. Společný pastýřský list bude vydán v postě. Po skončení konference odejel kardinál Innitzer do Říma, aby podal Sv. Otců zprávu o průběhu jednání.

Jesuita P. Muckermann koná nyní v Rakousku přednášky o Katolické akci. V Salzburgu uspořádali proti němu štvavice tamní národní socialisté. Byly rozhazovány štvavé letáky a pomažány náboženské pomníky. V letáku je P. Muckermann označen jako z říše uprchlý emigrant, velice nebezpečný, který šve proti třetí říši. Vyhrožuje se mu jako rušiteli kládu. »Salzburger Chronik« poznamenává, že demonstrace a letáky jen zvýšily zájem o jeho přednášky.

Opět úmrtí významné osobnosti. V Štýrském Hradci zemřel, stár teprve 38 roků, Dr. Mandl, generální ředitel katol. tiskových podniků, které vydávají i »Grazer Volksblatt«. Dr. Mandl byl knězem a současně docentem křesť. umění a archeologie na hraddecké universitě. Zasloužil se o vydávání dobrých katolických knih a časopisů ve Štýrsku. R. i. p!

Španělsko, Kdo podporuje španělské bolševíky? Ve zprávě výkonného výboru mezinárodního svazu zednářů ze dne 22. května t. r. čteme: Velký Orient jugoslávský zaslal do Španělska 800 šv. franků podpory, českoslovenští zednáři první splátku 500 franků a slíbili další větší obnos. Co poslali francouzští zednáři, není uvedeno; z Chille bylo posláno 15 tisíc pesos. Ve zprávě se dále praví, že z generálů, vedoucích národní odboj španělský, není ani jeden zednářem, čímž jsou nejlépe vyvráceny zprávy, že generál Franco a jeho štáb jsou sami zednáři.

Jak zemřel biskup z Lérida, Msgr. Comellas, biskup katalánské diecése Solsona, sdělil nedávno korespondentu C. P. podrobnosti o mučednické smrti biskupa sousední diecése Léridské. Biskup byl zatčen s 50 jinými kněžími a všichni odsouzeni k smrti. Poslední okamžik před popravou prosil, aby jej zastřelili posledního, čemuž bylo vyhověno. Tak mohl biskup zadržému z kněží udělit absoluci a požehnání. Posléze zůstal sám. »Nyní jsem já na řadě«, pronesl klidně a skříživ ruce přes prsa, zvolal: »Ať žije Kristus!« Za okamžik klesl i on mrtev k ostatním.

Nový Tarsicius. Z osvobozených částí národního Španělska docházejí stále nové a zajímavé zprávy o hrdinství malých i velkých katolíků za dnů rudého teroru. V osadě La Reinos byl hned na počátku války zavražděn farář. Jiný tamní kněz, Don José Aja, byl uvězněn, později však propuštěn. Byl však stále pod přísnou dohlídkou, takže nemohl vykonávat svůj úřad. Kostel byl poškozen a zavřen. Věřící, kteří chtěli ke zpovědi nebo svatému přijímání, nemohli. Na tento »přestupek« byl trest smrti zastřelením, bez procesu. Mezi zastřelenými byl i bratr Dona José, otec rodiny. Děti proto uchýlily se ke strýcovi, kde našly útulek. Když Don José zvěděl, jak mnozí věřící touží po sv. přijímání, požádal 11letého synovce Josého, aby jim donesl sv. přijímání. Dítě s radostí svolilo a spěchalo se svatými Hostiemi ulicemi, přísně hlídanými rudými vojáky, k těm, kdož toužili po nebeském pokrmu. Byli to většinou nemocní a umírající. Přes mnohá nebezpečí splnil malý José pokaždé svoje poslání. Když přišel k loži nemocného, položil s největší uctivostí malou stříbrnou schránku se sv. Hostiemi na stůl, připravil vše k rozdělení, nacež po krátké modlitbě podal potom nemocnému Tělo Páně. Tímto způsobem rozdál tento nový Tarsicius na 1500 sv. přijímání. Posléze udeřila i pro La Reinos hodina osvobození a národní armáda obsadila městečko. Širotek José je dosud u strýce a těší se vědcnosti a úctě všech, kdož přežili rudý teror.

Vjezd kardinála arcibiskupa Segury do Sevilly byl velkolepým projevem lásky, které se tento církevní kněz ve Španělsku těší. Generál Queipo de Llano doprovodil kardinála v triumfálním průvodu do katedrály. Všechny ulice, kterými se průvod bral, byly bohatě ozdobeny prapory. Ve všech chrámech se vyzvánělo. V přeplněné katedrále poděkoval kardinál za uvítání a pravil: »Prsten, jež nosím, je darem příbuzných Dona Marcelina Spinely, jemuž prsten patřil. Budu se snažiti, abych se stal hodným tohoto vyznamenání a podobal se obětavosti a zbož-

PRO CHRÁMY

elektrické osvětlení, ventilace, elektr. vyzvánění, zabezpečovací zařízení, zařízení signalizační, elektrické vytápění, varhanní ventilátory, iluminace, požární hlásiče a rozhlasové zařízení provádí

Pavel Heník

elektrotechnický závod,

PRAHA - KARLÍN, KRÁLOVSKÁ TRÍDA Č. 38.

Telefon 351-21.

ností tomuto arcibiskupovi svaté paměti, jenž tuto arcidiecési kdysi řídil.« Kardinál oznámil též, že arcidiecési zasvětil Božskému Srdci Páně. Zprávy rudých novin, že po příjezdu kardinálově byli zastřeleni 83 zednáři, jsou vyhlásky.

Biskup carthagenský, Mgr. Dr. Diaz Gomara, který zastupoval oficiálně Národní Španělsko na eucharistickém kongresu v Paragvaji, podal nyní po svém návratu zprávu generálu Francovi a kardinálu Segurovi a zdůraznil obrovské nadšení, se kterým jako zástupce Národního Španělska byl pozdraven v Paragvaji, Uruguayi a Argentině.

Vyznamenaný kněz. Jest jím provinciál jezuitů P. Caballero, nyní polní kněz. Za pěti o raněné v bitevních liniích dostal nejvyšší vyznamenání Národního Španělska: kříž s vavřínek.

Veřejné pouti dostalo se paní Moscardo, manželce generála a obhájce Alcazaru, od svazu katolických žen španělských. Byla jí předána čestná plaketa a kniha s 350 tisíci podpisů katolických žen, a tímto věnováním: »Señore Marii de Moscardo, statečné paní, ozdobě nás žen, obětavé matce a příkladu příštím pokolením. V milostivém roce sv. Jakuba z Kompostely věnuje Svaz katolických žen španělských.« Paní Moscardo byla současně jmenována čestnou předsedkyní Svazu.

Krev mučedníků semenem křesťanů. Francouzský katolický list »La croix« (Kříž) přinesl zprávu kněze, skrývajícího se dosud v Barceloně, že přijal do církve dva židy, kteří žádali o přijetí pod dojem mučednické smrti svých katolických přátel.

Z MISIJNÍCH KRAJŮ.

Socha Krista Krále na dalekém severu. Z Beringova moře na dalekém severu vyčnívá Královský ostrov, kde se nedávno konala dojemná slavnost. Za přítomnosti všech Laponců, kteří v posledních 35 letech přijali katolickou víru, byla tam postavena a posvěcena obrovská socha Krista Krále. Doprava a postavení dalo se za velikých potíží. Za přítomnosti náčelníků a obyvatelstva byla potom přečtena zásvětná listina tohoto znění: »Dnešního dne, za plného souhlasu všeho obyvatelstva, které po celé generace vězelo ve tmách pohanství, byla posvěcena tato bronzová socha Krista, Krále celého světa... Tento ostrov, který v domorodé řeči nazývá se Ukincok, v řeči pak těch, kteří práva silných používají k ochraně slabých, nese jméno ostrov Králův, bude od dnešního dne se nazývat ostrov Krista Krále.«

Na Papuánských ostrovech žije již přes 20 tisíc katolíků, ačkoliv před 50 lety byli všichni domorodci pohany. Nyní byl dokonce již vysvěcen první domorodý kněz; studoval v semináři na ostrově Madagaskaru.

Prosíme o vyrovnání předplatného a nedoplatků.

Pro apoštolát slovem i obrazem

ZONOSKOP

přednáškový diafilmový přístroj.
Informace: Ant. Doseděl, tov. výroba elektr. přístrojů, Praha Břevnov, Boleslavova 34.

XXXIV. EUCHARISTICKÝ KONGRES V BUDAPEŠTI

bude se konati ve dnech 24. až 29. května 1938. Z ČSR. bude uspořádáno několik výprav. Výpravu z Čech povede z pověření nejdůst. episkopátu Katolická akce. Účastníci vyjedou dne 24. května z Prahy o 20.55. vlak zastaví v Pardubicích, Chocni, České Třebové, Brně, Břeclavi a v Bratislavě. Příjezd do Budapešti v 7.57 ráno. Pobyt v Budapešti, prohlídka města a účast na kongresových slavnostech 25., 26., 27., 28. a 29. května. Odjezd z Budapešti 30. května o 7.52 ráno, příjezd do Prahy v 16.55 hod. Vlak zastavuje v Bratislavě, Břeclavi, Brně, Čes. Třebové. Cena (včetně jízdenky, odvozu a dovozu na nádraží v Budapešti, ubytování a stravování, jež počíná snídaním 25. května a končí snídaním 30. května), ve druhé třídě vlakové, v pensionech a katolických ústavech I. tř. Kč 750.— ve III. tř. vlakem, s hromadným ubytováním Kč 515.—. Bude-li zvláštní vlak, sníží se cena ve II. tř. o Kč 70.—, ve III. tř. o Kč 60.—. Účastníci z Pardubic platí méně pro II. třídu o Kč 17.—, pro III. třídu o Kč 14.—, z Chocně a Čes. Třebové pro II. tř. o Kč 27.—, pro III. třídu o Kč 20.—.

Pro ty, kdo pojedou autem nebo obstarají si režijní lístek, sníží se cena ve II. třídě o Kč 208.—, ve III. třídě o Kč 155.—. Pro ty, kdož nebudou reflektovati na stravování, bude při jízdě III. tř. z Prahy a hromad. ubytování obnášeti cena zájezdu Kč 495.—, včetně legitimace a visa.

Cena kongresové legitimace, odznaku a průvodce a poplatku za obstarání pasového visa, případně hromadného pasu, účtuje se zvlášť a obnáší částku cca Kč 80.—. Na kongres. legitimaci obdrží účastníci ČSR. na všech drahách z místa pobytu do shora uvedené nástupní stanice 33% slevu. Účastníci mohou mít pas vlastní anebo pojedou na hromadný cestovní pas. Vzhledem k tomu, že je očekávána mimořádně velká účast, nutno pro ozajištění řádného ubytování zaslati závazné přihlášky nejdříve do konce prosince 1937 na adresu: Katolická akce pro arcidiecési pražskou v Praze IV Hradčanské náměstí č. 8.

Modlitební knihy Dárky k vánocům

v Cyrilo-Methodějském knihkupectví
Gustava Francla
V PRAZE I. NYNÍ NA PERŠTYNĚ ČÍS. 14.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakáží, kvitovány

VYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí 8. - Redakce a administrace tamtéž. Vychází 1. a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. úřadu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Řídí Dr. Fr. Formánek. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání novinových známek povoleno ředitelstvem pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Vytiskla knihtiskárna Jos. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.

KATOLÍK

Spojené
listy
„Katolík“
a „Život“

Vychází čtrnáctidenně

Roč. II. [XIX.]

V Praze 15. prosince 1937

číslo 24

LIST SVAZU KATOLICKÝCH MUŽŮ A KATOLICKÉ AKCE

Robert Mäder:

O vyčištění mlátu.

Sv. Jan Křtitel, hlasatel v době adventní, nejen upravuje cesty, nýbrž i provádí očistu v říši Boží. Přikládá sekyru k neplodným a shnilým stromům. Mluví o vějičce, o vyčištění mlátu a o spálení plev. Náš liberální věk se neprávem odvolává na Evangelium sv. Matouše 13, 30: ... »Nechte, ať oboje (koukol totiž a pšenice) spolu roste až do žní« ...

»Nechť spolu roste« ... nepraví náš Pán o zlých myšlenkách a zlých skutečích. Mluví o zlých lidech, o svědčích a těch, kteří se dopouštějí nepravosti. Nechce, aby s radikální horlivostí byli všichni zlí lidé usmrčeni. Ale na počátku a na konci své veřejné činnosti dokázal s důtkami v rukou, že chce mít čistou církev a čistý svět.

Jest úkolem všech, kteří dobře smýšlejí s církví, aby pomáhali Kristu a jeho předchůdcům při vyčištění chrámu. Plevy nemají stále zůstat spolu s pšenicí. Jsou dvě civilisace: katolická, která obsahuje dobro bez příměsku zla, a naturalistická, která obsahuje zlo bez příměsku dobra. Mezi těmito dvěma civilisacemi zeje nezměrná propast, praví Donoso Cortes, naprostý protiklad. Veškeré pokusy o smír mezi oběma jsou zbytečné. Jest nutno bezpodmínečně voliti a po volbě se vyjádřiti pro jednu civilisaci a zamítnouti druhou se všemi jejími odstíny.

Protože naturalistická novopohanská civilisace bojuje proti katolické obzvláště na třech frontách, a to na frontě knihy, na frontě obrazu a na frontě slova, tiskem, kinem a radiem, jest jasné, že katolická ofensiva se musí rozvíjeti na třech frontách. Musíme provést očistu na poli tisku, na poli kina a na poli radia.

Mluví o radikální očistě jako za sv. Jana Křtitele — o očistě rodiny, neboť obnova lidské společnosti musí vyjíti z rodiny a protože rodina jest jediným územím, kde nyní můžeme proniknouti.

Jsem názoru, že katolická rodina, která si činí nárok, že jest vsutku katolickou, nesmí ve svých místnostech trpěti nic, co je závadné proti katolické víře a dobrým katolickým mravům. Protože chce být katolickou, jen katolickou, nenalezneme v ní nic nekatolického, nic protestantského, nic liberálního, nic komunistického, a také nic novopohanského. Jsouc osobně laskavá ke všem, smýšlí dogmaticky neústupně.

Kolik katolických rodin by dnes obstálo před přísnou katolickou censurou tisku? Kolik by jich mělo odvahy dáti prohlédnouti každou knihu domácí knihovny, každou povídku, všechny ilustrované časopisy, všechny noviny vzhledem k jich katolicitě?! Řekněme si otevřeně: Četba, odběr novin pro většinu katolíků již není otázkou svědomí. Obchod, politická záliba, chtivost sensace, dodané množství papíru — jsou směrodatnými. To však již není katolické. Charakterní člověk čte to, čím je. Je-li kdo přesvědčeným protestantem, čte věci protestantské. Je-li kdo přesvědčeným socialistou, čte socialistické věci. Je-li tedy kdo katolíkem, čte katolickou četbu.

JAK PRACUJE KATOLICKÁ AKCE V ZIMĚ?

LIDÉ VELICE RÁDI NAVŠTĚVUJÍ V ZIMNÍCH VEČERECH PŘEDNÁŠKY. PROTO, KDO MÁ DOBRÉ PŘEDNÁŠKY, ZÍSKÁ VELIKÝ VLIV NA DUŠEVNÍ ŽIVOT CELÉ VESNICE. OPATŘTE SI ŘEČNÍKY, SJEDNEJTE VE VÝBORU KATOLICKÉ AKCE ŘADU PŘEDNÁŠEK — NA PŘ. ČTRNÁCTIDENNĚ — NEJLÉPE SE SVĚTELNÝMI OBRAZY. VOLTE OVŠEM THEMATA ÚČELNĚ A NÁBOŽENSKY VÝCHOVNĚ — JAKOŽ I ZAJÍMAVĚ. NA PŘ. Z MISÍÍ, ZE ŽIVOTA SVATÝCH, Z DĚJIN CÍRKVE, Z DĚJIN KŘESŤANSKÉHO UMĚNÍ A POD. KATOLICKÁ AKCE VÁM PORADÍ. — PRAHA IV., HRADČANSKÉ NÁMĚSTÍ ČÍSLO 8.

Jak Ty — tak Tvoje četba. Jak Ty — tak Tvůj tisk. Druhá očištná akce se musí státí na poli kina. Dříve však ještě několik slov o obraze v rodinném pokoji. Rodinný pokoj — mluvím o rodinném pokoji katolíka, — jest dnes z větší části zmaterialisovaný, ne-li přímo zpohanštělý. U vzdělaných křesťanů moderní doby tak často schází symbol křesťanství, obraz Ukřižovaného, v obývacím pokoji. Tím více jest pokoj ozdoben světskými sochami a obrazy nezřídka i božstvy pohanskými. Očišťuj! Jak Ty, takový Tvůj domov, křesťanský, katolický.

Mluvíme-li o boji o obraz, rozumíme tím především boj o film. Lid jest věčným dítětem. Chce se dívat, dívat, dívat. Zajímá se více o povrch, než o základ věcí. Více o plný život než o vědecký důkaz. Více o novinku dneška než o nejistý zítřek. Více o věc pikantní a sensační. Proto film získal bleskurychle lid, zvláště mladý lid.

Kdo chce znovu dobýt lidu, musí znovu dobýt film. Ne, aby se stal jeho otrokem, nýbrž, aby jej vřadil do služeb pravdy, dobra a krásna. Ne, jakobychom v patření na obrazy viděli nejvyšší mety. Nejvyšším jest nám vždycky myšlení a chtění, bytí a jednání. Svůj názor na film tedy vyjádříme slovy: Patřením k myšlení! Patřením ke chtění! Patřením k jednání! Ve všem jiném vidíme ztrátu času. Bezohledný boj filmu, kterým máme čas a ohrožujeme ctnost!

Nestačilo by však zvítěziti na frontě knihy a obrazu, jestliže nezvítězíme také na frontě rozhlasu. Zde vězí katolická ofensiva ještě v dětských střevíčkách. Vatikánská vysílací stanice jest začátkem, ale pouze začátkem. Odezíráme-li od několika ubohých drobtů, kterých nám pánové tohoto světa tu a tam dopřejí a od několika úspěchů v Polsku, Rakousku, Holandsku, Americe — světová církev, o 400 milionech věřících, církev, která se nazývá jediné pravou a samospasitelnou, není na poli světovládného rozhlasu velmocí.

Zde však mluvíme jen o vyčištění mlatu. O práci obranné, nikoliv budující na poli rozhlasu, opět se zvláštním ohledem na katolický rodinný život. Mezinárodní rozhlas, jakým jest nyní, jest světovým ne-

bezpečím. Politickým, sociálním, ale i náboženským a mravním světovým nebezpečím. Vnáší novopohanskou materialistickou a revolucionářskou kulturu až do svatyně domácnosti a dobývá tak znenáhla a nepozorovaně poslední bašty katolicismu. Radio se stalo, myslíme-li na př. na Rusko a Německo, nástrojem pronikání totality, až všechno katolické bude prokvašeno protikatolicky. Kdo chce zachrániti katolickou rodinu, musí ji těsně uzavřítí proti tomuto svodu. Varujte se radia! Sluchem vstupuje smrt do duše.

Katolické rodiny, které vstje ještě nepřestaly býti katolickými, zdvojnásobte svou opatrnost a svou odvahu. Vybudujte svůj domov v nepřekročitelnou pevnost proti všem útokům moderního světa. Zůstaňte, čím jste. Ne trpte ve své svatyni dvou ležení a dvou praporů. Považte, že jste jediným místem, které zbývá pronásledovanému křesťanství vůči návalu novopohanské potopy. Bojujte o svou duševní samostatnost až do posledního dechu. Varujte se knihy, obrazu a slova, které přináší smrt!

Přeložil — ra.

Křesťanství v Číně ohroženo?

V Holandsku dlel nedávno apoštolský vikář nankingský, Msgr. Pavel Yu Pin. Přijal zástupce katolického tisku holandského, jimž prohlásil:

Křesťanství v Číně, pokud může, podniká vše, aby čelilo nouzi a bédám válečných zmatků. Misijní stanice pracují s vypětím všech sil. Řeholníci i řeholnice organizovali »Ústřední milosrdenství«. Církev pokládá za povinnost a čest pomáhati všem, ať již zraněným vojákům, nebo četným obětem války z řad civilního obyvatelstva. Je hrozné, jak Japonci útočí na bezbranné obyvatelstvo, i za frontou. Jejich létadla, ježto Číňané nemají protiletadlových děl, létají velmi nízko a pálí ze strojních pušek nemilosrdně do skupin lidí, které strach vyhnal z příbytků. Zvláště o týdenních trzích bývá zabito nejvíce lidí.

Čínu tato válka překvapila. Vypukla zcela neočekávaně. Je to viděti zejména z nedostatku léčiv a obvazového materiálu, o něž je naprostá nouze. Japonská blokáda nic nepropustí. Často i největší rány mohou býti ovázaný jen malým obvazem.

PATER MICHAEL PRO.

Letos 23. listopadu uplynulo 10 roků od smrti tohoto bojovníka Kristova, zastřeleného mexickými bolševíky za hrázovlády presidenta Callesa. Známost o P. Pro pronikla mezitím do celého světa. Přinášíme dnes několik úryvků z jeho dopisů, zaslanych přátelům, v nichž líčí příhody a nebezpečí prožitá při výkonu kněžského úřadu. Statečná a věrná srdce zaplesají při čtení těchto řádků:

* . . . Ježto veřejné konání Bohoslužeb mělo podle vládního nařízení úplně přestatí, proudily v posledních dnech tisícové ke zpovědnicím. Tenkrát zpovídál jsem od půl šesté hodiny ráno do 11. dopoledne a od půl 4. do 8. večer. Byl jsem ještě zesláblý — poslední týden před odjezdem z Evropy (P. Pro studoval v Belgii) byl jsem v nemocnici — a tak se stalo, že mne dvakrát odnesli ze zpovědnic v bezvědomí. Přes to, že policie po mně pásla, křičel jsem, oddával a zaopatřoval nemocné. Dvakrát vnikla policie do domů, kde jsem sloužil Mši svatou. Byly to t. zv. eucharistické stanice. Jednou, v půl 7. ráno podával jsem při Mši svaté přijímání. Najednou přiběhne služka a křičí: »Policie!« Všichni vyskočili a zbledli. »Klid!« zvolal jsem. »Ukryjte se v domě a chovejte se tiše!« Schoval jsem neprodleně Nejsvětější svátost na prsou a převléknuv se do šedého obleku, přijal jsem policisty.

*Zde se koná Bohoslužba!«, začíná policista. »Ne!« odpovídám. »Mám rozkaz prohledati dům! Pojďte se mnou!« »Co Vás napadá! Já že mám chodit s vámi? Kdo pak to poručil? Prohleďte si dům sami a najděte-li něco, povězte mi, abych zase mohl jednu na Mši svatou!« Na to začala policie dům prohledávati.

Abych odvrátil podezření, šel jsem s nimi a otevíral jednotlivé světnice. Ježto jsem byl v tomto domě poprvé, stalo se, že z místnosti, kterou jsem označil jako ložnici, vyklubala se kancelář. Samozřejmě, že policisté »faráře« nikde nemášli a posléze odesli, zanechavše před domem stráž. Mezitím podal jsem ve světnici i ostatním Tělo Páně a odešel, aniž mne policie poznala. Jedenkrát šel jsem na předměstí, kde jsem měl mít Mši svatou. Přijda k domu, uvidím před vchodem státi dva policisty. »Tenkrát jste jsi ztracen« povidám si v duchu. Vstoupím-li, znamená to padnouti policii do rukou. Vrátili se, bylo by zbabělé. Nemohl jsem nechatí policii na pospas ty, kdož na mne v domě čekali. Došel jsem až k domu, poodhrnul trochu svrchník, jako bych něco ukazoval a pravím: »Dnes tu jistě něco chytíme!« Oba policisté zasalutovali a vpustili mne dovnitř, domnívajice se, že jsem tajný. »Dnes opravdu někoho chytí« myslím si, utíkaje po schodech nahoru. Sloužití Mši svatou nebylo možno. Lidé byli příliš rozrušení. Chtěli mne ukryti ve skříní. Uklidňuji je: »Jsem úplně bezpeční, neboť policie sama stráží dům!« Ale nic to nepomohlo. Žádali, abych se skrýl na balkoně. Svlékl jsem talár a opustil dům toutéž cestou jako jsem přišel. Policisté před domem opět mne zasalutovali. Poděkoval jsem a zmizel . . . Zpovídál jsem již také v několika vězeních. Tam se nejvíce zdržují, neboť jsou plna katolíků. Donáším jim oděv, prostěradla, pláště, peníze, doutníky, někdy mnoho věcí najednou. Kdyby dozorcí věděli, kdo jsem . . .!

Veselá příhoda, která však mohla tragicky skončiti, přihodila se mi prvního večera při exerciciích. Jdu o půl desáté večer domů. Dva chlapi čekali na mne na rohu jedné ulice. »Teď se rozluč se životem!« pravím sám u sebe. A podle zásady, že kdo se rychle rozhodne, má již z polovice vyhráno, jdu k nim a pro-

Japonská létadla ohrožují i železniční dopravu. Vojenské oddíly dopravují se v uzavřených nákladních vagoncích, což je méně nebezpečné. Vlak, v němž Msgre Yu Pin jel s několika kněžími a milosrdnými sestrami do vnitrozemí, byl jednoho dne pětikrát Japonci bombardován.

Msgre Yu Pin zpravil novináře též o tom, jaké pokroky vykazuje dnes nová Čína, která je budována na křesťanských základech i o tom, jak se obnovil i mravní život obyvatelstva. Generál Čankajšek i jeho paní jsou horliví křesťané. Denně čítají v Písmě svatém a meditují. Někdy tato četba koná se za kritických okolností. Cestují-li oba manželé spolu, vykonávají i večerní modlitbu společně. Generál prohlásil několikrát veřejně, v rozhlase i v svoláních, že spása Čínu je jedině v Kristu. Apoštolský vikář zmínil se též o velkopátečním projevu generálově (psali jsme o něm v letošním 13. čísle »Katolika«).

Čankajšek přemohl i komunismus. Vláda vykonala také vše, co bylo v její moci, aby zabránila šíření komunismu. Chránila a zakládala misijní stanice, podporovala vyučování náboženství ve školách (i státních). Misionáři měli naprostou svobodu a kněžstvo těšilo se všeobecně úctě, i se strany úřadů.

Tyto potěšitelné výsledky jsou ovocem neúnavné činnosti Katolické akce. Mezi čínskými intelektuály roste rok od roku zájem o katolickou církev. Msgre Yu Pin sám vyučoval náboženství několik universitních profesorů a přijal je do církve. Inteligence čínská je sdružena ve »Svazu katolické inteligence Paula Ji«. I počet konverzí stoupá. Před 10 lety bylo průměrně 50 tisíc obrácení, dnes odhadují je znalci na 100 tisíc ročně. Pokřtěný Číňan je pravidelně vždy horlivým a činným katolíkem.

Proto Čína stávala se nadějí Církve. Obrácení této nezměrné říše, větší než Evropa, pokládáno za dosažitelné. Milost Boží ovšem v Číně velmi spolupůsobila, a ježto půda byla dobře připravena, slibovalo símé evangelia dobrou zeň.

Co přinese budoucnost? Kdyby Čína tuto válku prohrála, obává se Msgre Yu Pin, že může dojít k pronásledování a býti tak zničeno vše, co s takovými oběťmi bylo vybudováno. Generál Čankajšek sjednotil Čínu na křesťanském základě a mělo by nedozírné následky, kdyby válečná prohra měla přivoditi jeho pád.

---

sím o zápalku. »Můžete si je koupiti naproti v obchodě« odpovídají.

Jdu. Oni za mnou. Je to náhoda? Courám se různými ulicemi. Oni stále za mnou. »Dnes je to vážné«, myslím si a najímám si auto. Oni také. Na štěstí byl »můj« šofer katolík. Když jsem mu vše vypověděl, nabídl se, že mne z toho dostane. »Tak se podívej, příteli«, pravím mu, »tam na rohu ulice zpomalíš jízdu, já vyskočím a ty pojeděš zase stejnou rychlostí dál!«

Strčil jsem čepici do kapsy, rozepjal si vestu, abych změnil ústroj a vyskočil jsem z auta. Úpadl jsem, ale bleskurychle jsem se vztýčil a postavil vedle nejbližšího stromu, aby mne bylo vidět. Za několik okamžiků přejelo pronásledující nás auto kolem a to tak těsně, že o mne zavádili blatníkem. Pronásledovatelé mne rovněž viděli, netušili však, že jsem to já. Zahnul jsem rychle do prava a teprve nyní jsem cítil, že po skoku z auta kulhám.

Nikdo neví, kde bydlím. Na čtyři místa dochází pro mne korespondence, zprávy, dotazy a milodary pro chudé rodiny, které podporují a jejich mám už 23. Prožívám to, o čem jsem čítával v životopisech světců. Aniž bych věděl jak, kdy a od koho, dostal jsem již 5 kg cukru, krabice cibule, kávu, čokoládu, rýži a dokonce i víno. A boží Prozřetelnost je stále tak dobrotivá, že moje zásoby pokaždě doplní . . .

Katolíci vzbouřili se k obraně. A pomsta, kterou vláda slibuje všem svým odpůrcům, bude strašná, zvláště zde v hlavním městě Mexika. Prvními oběťmi budou ti, kdož strkají prsty do náboženských věcí a já zasahuji do nich oběma rukama. Proto myslím, že budu i první obětí vládní pomsty; jsem však klidný. Došlo-li by k něčemu, prosím, modlete se za mne!«

Pravý křesťan musí býti optimistou. Tak prohlásil čínský biskup Msgre Yu Pin. Cena náboženství pozná se teprve v utrpení. Čínští katolíci prosí o modlitbu za Církev a sebe, aby království Kristovo mohlo se u nich i nadále nerušeně šířiti.

Za vldp. proboštem Msgre FRANTIŠKEM VANĚČKEM.

V neděli dne 28. listopadu zesnul předseda Arcidiecézního a Zemského svazu katol. charity, budovatel a štedrý podporovatel všech lidumilných institucí, vdp. Msgre František Vaněček, probošt staroslavné kapituly vyšehradské. Odchodu jeho litují nejvíce sirotci z Dětského asyly Milost. praž. Jezulátka, kteří s bílými kvítky v ručkách přišli i se ctih. sestrami rozloučiti se se svým milovaným předsedou.

Nedlouho před smrtí zabezpečil p. probošt rozvoj tohoto ústavu tím, že získal k jeho rozšíření sousední dům. Odbočka tohoto ústavu v Hor. Krči pečuje o děti potřebující tělesného zotavení. Neméně ale želí odchodu p. probošta Vaněčka svazy katol. charity, neboť zesnulý byl jim zkušeným rádcem a vůdcem. Zkušenosti získané na četných cestách po Německu, Anglii, Francii, Itálii a Švýcarsku, byly velmi cennou pomůckou při organisování lidumilných ústavů a organisací. Nad míru šlechtný a vzdělaný tento kněz měl srdce i ruku otevřenou všem, kdož pomoci potřebovali. A byli mezi nimi mnozí, kteří se pomoci dožadovali a pak zapoměli dluh splatit. I v tom ukázalo se šlechtné srdce p. probošta, neboť ve své poslední vůli, v níž veškeré jmění odkázal lidumilným účelům, neuvádí svých dlužníků, ani nečiní z toho věc práva, nýbrž ponechává jejich svědomí, aby dluhy splatili katol. charitě.

S láskou vzpomínají zesnulého i katol. tovaryši, jichž rovněž býval předsedou i velkým příznivcem.

V osobním jednání byl nejvyš noblesní, uhlažený, takže každý, kdo s ním přišel do styku, rád se na to rozpomíná.

Též literárně byl činným a vydal díla dosud ceněná. Jako redaktor Katol. Listů uvedl svůj list na značnou výši a jeho články byly vždy plny povzbuzení pro vědu vlasteneckou, náboženskou a lidumilnou. Spravedlivý Bůh budiž mu štědrým. Odplatitelem! J. Šebek.

MEDAILKA SV. BENEDIKTA.

Při rozhovorech o oslavě sv. Vojtěcha (800té výročí přenesení jeho ostatků), který byl členem řádu sv. Benedikta, činí se často dotazy na benediktinskou medailku. Přinášíme proto o tom tyto řádky.

Původ medailky.

Kromě mariánských medailek jest jednou z nejmocnějších benediktinská medailka.

Svatý Benedikt, patriarcha mnichů západních (480—543), byl velkým cítelem sv. Kříže a užíval ho často ke konání zázraků, zejména, aby zmrazil útoky zlého ducha proti sobě a těm, kteří mu byli oddáni. To bylo příčinou, proč v pozdějších dobách, zvláště od století jedenáctého, se razily a světily se svolením církve obrazem sv. Kříže opatřené medailky, jež byly nošeny tak hojně, že dosud jejich cítelé přesahují počtem mnoho tisíc. V roce 1880 dal arcipat Monte-Cassinský, aby uctil 1400-leté výročí narození sv. Benedikta, raziti zvláštní pamětní medailky, známé pod jménem jubilejních medailek sv. Benedikta.

Popis.

Na přední straně medailky, mezi nápisem Crux S. Patris Benedicti, t. j. kříž sv. Otce Benedikta, jest obraz sv. patriarchy, držícího v pravé ruce kříž a v levé knihu sv. řehole. Po jeho pravici stojí rozbitý kalich, z něhož se plazí zmije — památka na onen pohár s jedem, který se rozpukl, když sv. Be-

Komunistické doznání.

»Není těžké hlásati revoluci. Ale organisovati ji, splniti sliby, přeměnití hospodářský zmatek v soustavu spravedlnosti, to již je jiná věc. Dosud se to nikomu nepodařilo. Po dvaceti letech Rusko stále ještě tápe, experimentuje, jde nazpět. Dělník dostane, jako všude jinde, mzdu odpovídající jen vykonané práci a není o nic svobodnější než v jiných státech. Jak strašná to zodpovědnost pro revolucionáře, hlásající svržení dosavadního řádu, aniž prostudovali možnosti a způsoby, jak učiniti lidstvo šťastným a uskutečniti sociální spravedlnost. Španělští revolucionáři, leví socialisté, komunisté a anarchisté již přes rok pokoušejí se zrevolucionisovati zemi. Čekali bychom, že když dostali se k moci,lepší se vztah mezi spotřebitelem a obchodníkem. Zatím však vidíme, že spotřebitele vykořisťují, obelhávají a doslova drancují a to od oné doby, kdy revoluce převzala plně zodpovědnost za osudy Španělska. A ještě jedna skutečnost, kterou nelze vyvrátiti: Po dlouhé měsíce jsou komunisté a anarchisté pány země, zesocialisovali a zkollektivisovali výrobu a odbyt. S jakým však výsledkem? Místo aby změnili základní mechanismus měšťáckých zákonů hospodářských, které dříve jen náruživě kritisovali, tyto ještě více zhoršili. Ceny stoupají podle rozmaru nových komitétů, mzdy se snižují podle nálady uchvatitelů moci. Kursy ženou se do výše, jako za dob spekulantů, ministerských nařízení se nedbá a pod záminkou, že nutno je přizpůsobiti místním poměrům, každý podřadný úředník mění je dle libovůle. Na místě solidarity, o níž jsme snili, panuje sobectví.

Aubin Rieu-Vernert ve francouzské radikálně socialistické »La Dépêche«.

nedíkt učinil nad ním znamení sv. Kříže — po levici pak havran, jak na rozkaz sv. patriarchy odnáší otrávený chléb, jenž mu byl poslán. Kolem obrazu sv. Otce Benedikta je nápis: Eius in obitu n(ost)ro praesentia muniamur, t. j. Jeho přítomnost v okamžiku smrti naší budíž nám ochranou. Pod obrazem čteme: Ex S. M. Cassino MDCCCLXXX., t. j. Ze svatě Hory Kassinské 1880.

Ru b medailkou nese kříž. Mezi rameny jeho jsou položena písmena C. S. P. B., jež znamenají opět kříž sv. Otce Benedikta a na kříži samém pod sebou: C. S. S. M. L. a vedle sebe: N. D. S. M. D., t. j. Crux Sancta Sit Mihi Lux, Non Draco Sit Mihi Dux, znamená: Kříž světlem mým je svatý Kříž — drak (dábel) vůdce mým mi nebudíž!

Na kruhovém pasu kolem kříže stojí 14 písmen: V. R. S. N. S. M. V. S. M. Q. L. I. V. B: — jež se čtou takto: Vade Retro Satana, Nunquam Suade Mihi Vana. Sunt Mala Quae Libas, Ipse Venena Bibas, t. j.

Vari, Istivý Satane,

nikdy k hříchu nerad mně.

Podáváš mi víno zlé;

sám si vypij jedý své!

Nahoře uprostřed stojí ještě slovo Pax, t. j. Mír.

Odpustky.

Papež Benedikt XIV. udělil dne 23. prosince 1741 řádně posvěceným obyčejným medailkám sv. Benedikta mnoho odpustků. Všechny odpustky benediktinských medailek lze přivlastniti duším v očistci.

Upozornění.

1. Chce-li kdo získati odpustky benediktinských medailek, musí tyto medailkou nositi s důvěrou stále při sobě.

2. Benediktinské medailkou mohou platně světití pouze kněží řádu sv. Benedikta a ti duchovní, kteří jsou k tomu opatrem přimaselem, arcipatem Monte-Cassinským nebo předsedou jednotlivých benediktinských kongregací zplnomocnění.

3. Odpustky propůjčené Piem IX. a Piem X. lze získati jen s jubilejními medailkami benediktinskými, které jsou raženy výhradně na Monte Cassino.

O veliké moci a ochraně této medailkou přesvědčt se brzy každý zbožný křesťan. Kdo by si přál věděti ještě více, nechť nahlédne

do Bohovědného slovníku českého, kdež pod titulem našeho článku dočte se více.

V benediktinských časopisech (Pax, Benediktusbote atd.) dozvíte skoro v každém čísle jaké divy dějí se touto medailkou.

Divotvůrce 19. století Páter Pavel (Pavel van Moll, belgický benediktin (1824—1896) nečetněkrát pomohl lidem touto medailkou. Odporučoval pomodlit se 3krát »Sláva Otci« ku cti utrpení Pána Ježíše, 3krát »Zdrávas Maria« ku cti neposkrvněného Početí P. Marie a 3krát »Sláva Otci« za ochranu sv. Benedikta. Přetřete si brožurku »Životem« čís. 262, ročník XI. — 50 hal.: »P. Pavel v. Moll.«

Moc medailkou potvrzuje též Dr. Josef Miklík C. Ss. R. ve své knížce »Satan na Svaté Hoře« (vyd. Kropáč & Kucharský) a mn. j. Stačí, aby medailkou zbožně užíval, kdo chce mítí podíl na milostech s ní spojených, aniž je potřebí zvláštních modliteb. Rozšiřujte medailkou, získáte si zásluhy a mnohým pomůžete. Medailkou obdržíte v každém benediktinském chrámu, také v Praze II., Opatství Emauzské, Na Slovanech 320 (klášter Benediktinů).

Katolická akce.

Arcidiecése pražská:

Vikariátní konference. Pro další vikariátní konference budou opět vydány směrnice. Budou stručné a vypracovány ve formě otázek.

Porada vikariátních ředitelů, již se mohou zúčastniti i farní ředitelé, koná se v sobotu 18. prosince 1937 ve »Studiu Catholicu«, Praha II., Jungmannovo náměstí 10 (u Františkánů) o 16. hodině.

Z Berouna, 5. prosince konala se ustavující schůze farní Katolické akce, na které promluvil farní referent J. Burián o Katolické akci a sdělil pokyny pro budoucí činnost Katolické akce ve farnosti. Katolická akce bude se scházeti 3krát do měsíce. Ustavující schůze účastnilo se 25 osob.

Učňovská besídka v Praze, Upozorňujeme všechny přátele řemeslné mládeže na učňovské besídce jednoty katolických tovaryšů v Praze I., Annenská ulice. Náš řemeslný dorost schází se zde každé neděle o 2. hodině odpoledne, aby tu prožil několik hodin volného času v uslechlité zábavě a poučil se odborně i upevnil ducha náboženského. Zakládání učňovských besídek po vzoru pražském je též důležitým úkolem Katolické akce. Farní Katolické akce mají zde možnost upozorniti rodiče dětí poslaných na učení do Prahy na toto katolické prostředí a uvažovati, zda i u nich nebylo by možno, jsou-li k tomu podmínky, pečovatí tímto způsobem o naše učně. Zprávy o tom budou nám vítány. Bůh žehnej početnému řemeslu!

Diecése královéhradecká:

Výchovný kurs pro mladé pracovníky v Katolické akci uspořádá Diecésní Sdružení katolické mládeže v Hradci Král. Přednášky konají se ve dnech 31. prosince 1937 a 1. a 2. ledna 1938 v Hradci Králové v Ústavu hluchoněmých. Po každé přednášce debata a zodpovězení dotazů účastníků. Příspěvek na stravné činí za osobu Kč 20.— na celý kurs počínaje večerí dne 31. prosince 1937 a konče obědem dne 2. ledna 1938 včetně noclehů z pátku na sobotu a ze soboty na neděli. V těchto dnech bude platiti na drahách 33% sleva. Přihlášky nejspozději do 25. prosince 1937 přijímá předseda Václav Suchánek, Smiřice.

Naše práce.

Nová odbočka Svazu katolických mužů byla 12. prosince založena v Praze ve farnosti P. Marie Sněžné po přednášce Dra Jandy, se světelnými obrazy o sv. Pavlu.

Lomnice n. Pop. V sobotu dne 18. prosince t. r. o 20. hod. bude v lidovém domě veřejná přednáška Dra Jandy o událostech v Rusku a Španělsku a o tom, jak bojovati proti bolševismu. Po skončení přednášky bude se konati schůze katolických mužů. **Na kostel sv. Václav v Ecuadoru** přispěli dále: V. Mašek, Praha XII. 100 Kč, Václav Ron, Malý Břevnov 5 Kč, Zaplat Pán Bůh! Prosíme o další dary. Poslejte blanco-složenkou na čís. 208.401 Svatováclavská Liga, Praha IV.

Film a radio.

(Hlídky katolické kinematografické a radiové centrály. Dotazy řídte na redakci časopisu, jež je předá příslušným referentům.)

FILMY POSLEDNÍ SEZONY:

A.) **Filmy pro dospělé nezavadně.**

Fanny Elsslerová, Ufa, německé drama, romantické lásky Napoleonova syna zvaného Orlik. Provedení jest celkově bezvadné. Dobrému pozorovateli však neujde určité zaostření proti Francii částečným zkrácením poměrů po návratu Orlikové do Paříže.

***Rudá sutana.** Fox. Americké drama z doby kardinála Richelieua. Romantické dobrodružství rytíře, jemuž kardinál svěřil těžký úkol zajmouti vůdce Hugonotů. Film věrně líčí poměry v této době ve Francii. Bez tendence. Celkový dojem jest sice tisknivý, vyvolaný atmosférou prostředí, plného piklů a úskoků. Vítězí podestnost.

***Vyděrač.** Reiterfilm. České drama. Obrazy a dialogy jsou bez závady. Těž námět bez kazů. Provedení však, pokud se týče umělecké stránky, hodně pokulhává. Montáž vázne, děj není ucelený. Režie nedovedla využítí veliké možnosti, které námět skýtal.

***Výstřel před půlnocí.** Německé polodetektivní drama. Provedení bez závad. Pouze trochu neškodného flirtu. Román komorního pěvce, pro něhož manželka nemá pochopení. Všední námět. Pro nenáročně obecnost.

***Dvoji zločini na Maginotově linii.** Merkurfilm. Francouzské špiónážní drama z prostředí známého vojenského opevnění mezi Francií a Německem. Opět jeden film mimo rámec filmové produkce. Skvělá hra i režie. Zajímavá technika. Film propagující nejen brannost, ale také opatrnost národní.

B.) filmy s určitými závadami.

Hlídač č. 47. Elektafilm. České drama dle románu J. Kopty. Poslední film zesnulého režiséra. Rovenského, který jej však již nedokončil, což jest patrné na celém filmu. Ponuré drama ženy, která zápasí mezi manželskou věrností (nepodlehne) a sympatií mladého kramáře. Námět sám není filmový. Zpracování přitom diletantské, ač herecky jest velmi dobrý, což však film nemůže zachránit. Film, vyrobený na státní garanci.

Rozmary lásky. Slaviafilm. Německá veselohra o letkyni, která více miluje rekordy, než rodinný život. Provedení nemá žádné závady. Pouze v námětu jsou závady pokud se týče pojetí života a rodinných povinností.

Útek Mary Burnsové. Paramount, Praha, angl. drama, 2370 m.

Ostrov vdov. Metropolitan, Praha, franc. drama, 2360 m.

Nepřítel lidu. Lepka, Praha, něm. drama, 2780 m.

Poslůček lásky. Metropolitan, Praha, č. veselohra, 2560 m.

Pařížská děvčátka. Koruna, Praha, franc. drama, 2370 m.

Rekrut Willi Winkl. Fox, angl. veselohra, 2850 m.

Texasští jezdci. Paramount, něm. drama, 2930 m.

Kapitán žralok. Meissner, Praha, angl. drama, 2420 m.

Brilanty. Ufa, Praha, něm. drama, 2300 m.

Vzorný manžel. Dafa, Praha, něm. veselohra, 2750 m.

Panenko v západním expresu. Terra, Brno, angl. drama, 2250 m.

Tarzanova nová dobrodružství. Moldavia, Praha, angl. drama, 2320 m.

Ve víru velkoměsta. Metro Goldwyn, Praha, angl. drama, 2190 m.

Velké dobrodružství. Dafa, Praha, něm. drama, 2780 m.

Netopýr. Dafa, něm. veselohra, 2850 m.

C.) filmy které nelze doporučit.

Gaby (Zasněné rty), Elektafilm, Anglické drama. Provedení opět nemá závy. Pouze námět není přijatelný. Příliš mnoho sentimentality, ale celkově nesvádí k následování.

Filmy označené * byly při premiéře znovu přezkoušeny a definitivně upravena jejich klasifikace.

Ředitelství mezinárodní katolické kinematografické centrály (OCIC) zasedalo 24. a 25. listopadu v Colmaru. Zúčastnil se předseda kan. Brohé, gen. sekretář D. Bernard, místopředseda za Německo P. Muckermann, za Francii K. Stourm, za Itálii C. Canziani, za Rakousko P. Humler a řed. Leb. Předmětem porady byla organizace příštího mezinárodního filmového kongresu ve Vídni, jenž se bude konati koncem září 1938.

Vatikánské filmové soutěže (Osservatore Romano) zúčastnilo se 15 států se 273 librety. Nejvíce byla zastoupena Francie (56), pak Německo (24) a Itálie (23). Československo bylo na 4. místě se 16 návrhy. Z nich naše centrála informovala 3 o podmínkách soutěže. Koncem roku bude uveřejněn posudek.

Evropská cesta kan. Brohé a Dr. Bernarda po jednotlivých zemích, v nichž je organizována katolická práce filmová měla dobrý výsledek. Jmenovaní funkcionáři katolické filmové centrály odcestovali 29. září z Bruselu, jeli přes Boulogne do Strassburku (29. a 30. září), odtud přes Basel do Lucernu (30. září a 1. října), St. Gallen (1. a 2. října), Vídne (4.—8. října), Prahy (8.—12. října), Katovic (13. a 14. října), Krakova (15. října), Czenstochovy (16. října) Varšavy (16.—21. října), Poznaně (22. října), Berlína (23.—25. října) a Düsseldorfu (26. října). 26. října byli opět v Bruselu. Cestovali autem a ujeli celkem 4950 km.

Vatikánská rozhlasová stanice bude na Hod Boží Vánoční vysílati v době od 19. do 20. hod. středoevropského času vánoční koncert, při kterém bude účinkovati pěvecký sbor Sixtinské kaple za řízení Msgr. L. Perosi-ho a solista B. Gigli, jakož i orchestr. Provedeny budou:

1) Druhá část vánočního oratoria od Perosi-ho »Jucundare« pro sóla, sbor a orchestr,

2) Nová skladba Perosi-ho pro tenor (zpívá proslulý tenorista Gigli) a pěvecký sbor (zpívá Sixtinský sbor),

3) Hymna míru od Perosi-ho (soprán, sbor, orchestr),

4) Skladby pro tenor (zpívá Gigli),

5) Hymna spravedlnosti od Perosi-ho (contraalt, sbor, orchestr).

Radiojournal připsím ze dne 1. 12. nám oznámí, že část tohoto programu bude vysílati dne 25. prosince od 19.00 do 19.15 hod., na což naše čtenáře upozorňujeme

Hlasy našich posluchačů. Píše nám. Fr. B. z K.: Jsem již delší dobu nemocen (tbc plic), takže za špatného počasí nemohu jít do kostela na Mši sv. (přes pole) a myslím, že zařazením Mše sv. skázaním do ranního programu v neděli mohl bych se alespoň částečně zúčastnit společné pobožnosti. Toto přání má myslím většina nemocných (pokud jsem zjistil z svého pobytu v sanatoriu) a při dnešním rozšíření rozhlasu by se tak mohlo vykonat mnoho dobrého. Čas k takovému vysílání by se jistě našel, když je ho dost pro různé nezáživné koncerty a přednášky. **Zavádíme kontrolu rozhlasového vysílání.** Z došlé korespondence i jiných zpráv bylo zjištěno, že čl. rozhlas po stránce mravně-náboženské velmi pokulhává. Abychom i v této věci zjednali nápravu, vybízíme katolické posluchače rozhlasu, aby se přihlásili ku kontrole rozhlasového vysílání. Ti, kdož se přihlásí, budou se řídití těmito zásadami: 1.) Zvolí si a oznámí současně přihláškou hodinu, kdy chtějí a mohou vysílání poslouchati, 2.) budou zvolený čas přesně dodržovati, 3.) povedou, pokud možno, doslovný záznam závadných míst, která uvádějí v neváznost náboženství a mravnost, 4.) závady ihned oznámí Poradnímu sboru pro věci katolického rozhlasu, (Praha IV., Hradčanské náměstí č. 8 (Katolická akce), 5.) při tom zdrží se vlastních poznámek a úsudků a podají věc tak, jak ji slyšeli. Poradní sbor pro věci katolického rozhlasu (Katolická akce), Praha IV., Hradčanské náměstí č. 8.

Rozhledy.

Z DOMOVA.

Přispívatel našeho listu, vdp. spirituál kněžského arcibiskupského semináře P. Ant. Stříž, byl dne 3. t. m. promován na doktora posvátné vědy bohoslovecké. K radě jeho četných přátel připojujeme se upřímným blahopřáním i my.

Co o nás píše cizina. »Linzer Volksblatt« uveřejnil data o náboženském rozvrstvení posluchačů české university. Katolíci, kteří měli dříve většinu, klesli na 46,6%. Ostatní vyznání mají: Čeští Bratři 3,2%, čechoslováci 4,1%, bez vyznání pak 21,4% studentů. Na české technice je prý jen 40,4% katolíků. Na německé university oproti tomu jen 1,7% studentů je bez vyznání.

ZE ŽIVOTA NAŠICH AMERICKÝCH KRAJANŮ.

Opat P. P. Neužil vrátil se ze své evropské cesty 3. listopadu do koleje Benediktinů v Lisle.

LITERATURA.

Ver sacrum. Vybrané knihy náboženské. Sešity 2., 3., 4. a 5. A. Hello; **Podobizny svatých.** Cena sešitu Kč 2.50. Vydává L. Kuncif v Praze.

D. M. Sarose: Zde jest evangelium pro dnešek. Vyšlo v Homiletické knihovně Rozséváč, seš. 1. 1937. Řídí Dr. S. M. Bratto O. P.

K VÁNOCNÍM VYJDE:

»Seznam 2000 opravdu dobrých knih s poznámkami«, nutná pomůcka pro rodiče, vychovatele, knihovníky Cena 30 Kč.

Běla Pečínková-Dlouhá: »**Životopis Augusty Rozsypalové, první senátorky**« a předsedkyně Svazu kat. žen a dívek v Čechách. Cena Kč 20.—.

Záznamy přijímá Veřejná katolická půjčovna knih, Praha II., Ostrovní 7a, nebo nakl. L. Kuncif, Praha II., Vrštilská ul. 3. Bibliografie katolické literatury. Cyrilometodějské knihkupectví Gustava Francla (Praha I., Na Perštýně 14) ve svém nakladatelském listu »Náš věstník« vede dobrou bibliografii Katolické literatury. Zvláště v posledním čísle jsou velmi pečlivě registrovány všechny novinky Katolické literatury, roztrženy podle jednotlivých oborů. V posledním čísle přináší Věstník též historii Franclova knihkupectví z pera ing. Viléma Bitnara, vystihující plně zásluhy závodu na poli katolické literatury.

Z Vatikánu.

Každoroční exercicie ve Vatikáně začaly letos 28. listopadu. Exerციtorem je Jesuita P. Righini z Turína. Exerciici zúčastnil se i Sv. Otec.

Nové sály papežské biblioteky byly slavnostně za přítomnosti Sv. Otce otevřeny 27. listopadu. V sálech je umístěna výstava křesťanského umění.

Z pěti Sv. Otcem nově jmenovaných kardinálů, jsou 3 bojovníci ze světové války. Francouzský kardinál Gerlier, tehdy seminarista, bojoval na Marne, kde byl těžce raněn a upadl do německého zajetí. Byl vyznamenán válečným křížem za udatnost, povýšen na poddůstojníka a pochválen v plukovním rozkaze. Teprve po válce dokončil bohosloví a r. 1921 byl posvěcen na

kněze. I dva nově jmenovaní italská kardinálové: patriarcha benátský Adeodatus Piazza a nynější apoštolský nuncius Msgr. Pellegrinetti v jugoslávském Bělehradě byli na frontě jako vojevodé kněží. Msgr. Pellegrinetti, ovládající mnoho řeči, byl také činným v zajateckých táborech rakousko-uherských vojáků, kde obstarával duchovní správu.

ZE SLOVANSKÉHO SVĚTA.

Polsko. Sociální studium pro kněze zřídil varšavský arcibiskup-kardinál při Katolické akci. Zahájení studia konalo se 16. listopadu v Katolické domě. Théma prvních přednášek byla: Katolicismus — náboženstvím jednotlivců a společností, Příčiny sociálně-hospodářského radikalismu levicového v Polsku a Organizační střediska radikální propagandy v Polsku. Aby studium mohlo navštěvovati co nejvíce duchovních, budou zřízena dvě oddělení. Prvního běhu zúčastní se všichni faráři a vikáři varšavské arcidiecése. Pro řádové kněze a řeholnice budou uspořádány zvláštní semestry.

Katolický dům v zednářské loži. V Toruni byla děle jak 100 roků německá zednářská lože »U úlu«. Po zrušení lože koupili dům Poláci a věnovali jej katolickým spolkům farnosti sv. Jana. Po úpravě byla budova vysvěcena pomořanským biskupem Mgr. Okoniewským.

Rusko. Petrohradská katedrála sv. Petra a Pavla, byla odevzdána svazu bezbožníků, který v ní zřídil atheistické museum. Katedrála je stavba z r. 1714 a bývala hrobkou carské rodiny. Když vypukla revoluce, lůza rozbila rakve a vše vyloupila. Museum bude slavnostně otevřeno o letošních pravoslavných vánocích.

Čtyři roky za četbu bible. V Saratově byl nedávno odsouzen 75letý sedlák Šmok. Provinil se tím, že shromáždil u sebe mládež, předčítal jí z Písma svatého a potom přečtené vykládal. Udal jej člen komunistické mládeže. Starce uvěznil, vyšetřovali plně 3 měsíce a posléze odsoudili na 4 léta do vězení. Bibli, rodinnou památku z r. 1801, mu zabavili a jako doklad »staré kapitalistické doby« předali do bezbožnického musea v Saratově.

Co se děje v Rusku. Ve vsi Novo Bojdanovskaja zmizela náboženská organizace. Její příslušníci chodí od domu k domu a přemlouvají. Schůzky se odvíjejí v domě jistého novináře, známého od nějaké doby náboženskou činností. Byl velmi překvapen, když jednoho dne místo účastníků schůzky přišla policie, aby jej zatkla pro protirevoluční intriky. Tak doslovně čteme v moskevské »Pravdě«.

Také v Rusku mají věštkyně. Moskevská kriminální policie, jak sděluje »Pravda«, zatkla nedávno jistou Seiferovou, která za vysoké honoráře lidem »věští«. Někdy »přijala« věštkyně až 300 osob denně. Obchod šel tak znamenitě, že si za krátko koupila polovici domu, kde měla věštinu. Při domovní prohlídce našla u ní policie přes 20 tisíc rublů. Byla hned zatčena. Tentokrátě plně souhlasíme a myslíme, že neškodilo by i u nás.

I bezbožníci budou mít Nobelovu cenu? Alespoň se navrhuje založití atheistickou »Nobelovou cenu« pro vědu a umění s fondem 10 milionů rublů. Úroky z této částky rozdělily by se každého třetího roku třem zasloužilým bezbožníkům, kteří vynikli ve vědě, umění a hudbě. Fond bude získán ze sbírek a darů Kominterny a ostatních komunistických organizací. Cenu budou rozděleny v Moskvě a poprvé má se tak státi v r. 1939.

Z OSTATNÍHO SVĚTA.

Anglie. Sírka na katolický pavilon britské výstavy v Glasgow vynesla již 800 lib. šterl. Zbývá opatřit ještě 1000 liber.

Francie. Nejvíce navštěvovaným pavilonem světové výstavy pařížské byl podle zpráv časopisů »Dům bible«. Od otevření výstavy prodalo se 28 tisíc exemplářů celých biblí neb jejich částí. Nejvíce se žádaly bible v německé, francouzské a anglické řeči. V pavilonu měli však Písmo svaté ve 200 řečích na prodej. Dokonce v nejrůznějších nářečích indických a afrických. Na koloniální výstavě v r. 1931 prodalo se 25 tisíc biblí v 68 jazycích.

Holandsko. 350. výročí narození básníka Joost van den Vondel oslavovali nedávno v Holandsku. Van Vondel prožil většinu života v Amsterodamu a sepsal 32 tragédie. Když mu bylo 54 roků přestoupil r. 1641 na katolickou víru. V té době vytvořil nejlepší díla. — Oslavy, pořádané v celé zemi vyvrcholily v rodišti umělcovy, v Amsterodamu. Zúčastnil se i ministerský předseda Dr. H. Colijn. V četných městech byla provedena nejlepší díla básníkovy: Lucifer, Adam, Noe, Samson, Josef. V katolickém kostele v Amsterodamu konaly se slavnostní Bohoslužby.

Nové zjevení v Heede? »Maasbode« má podrobné zprávy o podivných událostech v pohraniční německé vesce Heede, těsně na hranici německo-holandské. Večer o letošním svátku Všech svatých měla se 4 dívkám ve stáří od 11 do 13 let na tamním hřbitově zjevit Panna Maria. Podle souhlasných výpovědí dětí měl zjev na sobě bílý zvlněný šat, na hlavě zlatou korunu a v ruce žezlo. Ježíšek, kterého postava držela na ruce, třímal v ruce stříbrnou kouli, zdobenou křížem. Zjevení v následujících dnech se opakovalo. Událost vzbudila obrovský rozruch a zá-

stupy lidí z blízka i okolí proudily do Heede. Aby zamezila návaly zbožných i zvědavců, uzavřela policie místo zjevení. Lidé si to vykládají jako nepřítel národní socialistických úřadů. V zástupuč z počátku převládaly ženy s dětmi, nyní mají zase muži převahu. V Heede nedávno odstranili kříže ze škol; mnoho jich bylo též zneuctěno na hřbitově a u cest. Proto převládá mínění, že zjevení chce věřící povzbudit k vytrvalosti u víře v této, pro katolíky tolik pohnuté době.

Island. Klášter pro Karmelitky stavi se v Rejkjavíku, hlavním městě tohoto ostrova. Je to první klášter od reformace. Bude osazen 40 řeholnicemi z Holandska. Katolíků na Islandě je asi 100 duší, mají však již krásný kostel, vlastní školu a moderně zařízenou nemocnici.

Itálie. Knihy rakouského biskupa Hudala: »Katolicismus a národní socialismus« a »Kniha o Nietzschevi« bylo italským ministerstvem propagandy zakázáno v Itálii rozšiřovati. Prvá kniha se snažila smířiti církev s národním socialismem německým a stranou. V knize o Nietzschevi je odsouzen národní socialismus i bolševismus a obě ideje označeny jako ovoce Nietzschevých zásad. K zákazu druhé knihy poznamenává tisk, že Mussolini je silně ovlivněn ideami Nietzschevými.

Maďarsko. Z přípravy na eucharistický kongres. Za středisko slavnosti určeno náměstí Hrdinů, kde pod vítězným sloupem je též hrob Neznámého vojína. Rybníček městského lesíka, nalézající se poblíž náměstí, byl vypuštěn a jeho dno vybetonováno nákladem 150 tisíc pengő, čímž získána další volná prostora. Celé náměstí měří asi 40 tisíc m² a bude vydlážděno umělým kamenem. Předběžný program kongresu přinášíme na jiném místě.

Svatotěšpánský jubilejní rok bude zahájen ihned po skončení světového eucharistického kongresu v pondělí 30. května o 9. hod. slavnou mší sv. před parlamentem, po které bude procesí po Andrassyho třídě s pravici sv. Štěpána. V úterý 31. května koná se pout do Ostřihomu, k bývalému paláci světcová a ve středu do Stoličného Bělehradu.

Nový kostel sv. Ducha v Budapešti vysvětil dne 14. listopadu kardinál Szeredi, který měl také kázání, ve kterém ostře odsoudil lži a pomluvy, jimiž dnes je církev zasypávána. »Nechte se jimi svést!« pravil kardinál. »Hlásají-li se v některých zemích bludy (narážka na Německo), upomíná nás to na pohanský Řím, kde bylo vše dovoleno a zakázáno toliko vynámati pravého Boha.« Nový kostel je ovoce neúnavné práce zemské Katolické akce a jejího ředitele preláta Zikmunda Mihalovicse. Kostel v románském slohu byl zbudován dle plánu poslanca Julia Petrováceze.

Maďarský protest proti Rosenbergovi. V Budapešti byla nedávno otevřena výstava německé knihy. Velmi nápadně jsou vystaveny polemické, víře nepřátelské spisy Rosenbergovy. Katolický list »Nemzet Ujsag« upozornuje maďarskou veřejnost na tendenci výstavy a v obsáhlém protestu ohrozuje se proti této provokaci. Protest nesmí být vykládán jako potírání německé kultury, nýbrž onoho ducha, který vane z knih Rosenbergových a je opovřením veškeré kultury.

Německo. Církev vyznavačů před zánikem? Při různých procesech v poslední době s příslušnými t. zv. evangelické církve vyznavačů, odbývaných, je nápadným zjev, že soudní rozsudky odmítají církevním obcím této skupiny státní uznání. Státním úředníkům, účastníkům se bohoslužeb této církve. dostává se výtky velezrady nebo protistátního smýšlení, ježto kázání při bohoslužbách proslovená, jsou úřady tak kvalifikována. Farář této církve, známý a neohrožený Martin Niemöller, jest již 5 měsíců ve vězení a má přijíti ještě před vánočními před soud. Říšská vláda také naričila, že jen ti duchovní této církve mohou zůstat v úřadě, kteří písemně prohlásí ochotu vyhověti všem vládním nařízením.

Národně socialistický křest měli nedávno v Güstrowu (Meklenbursko). Do »siné předků« ve hřbitovní kapli dostavilo se 10 párů rodin. aby před veřejností oznámily, že svoje děti chtějí vychovati k obětavé práci a ve víře v Boha a v duchu nepomíjejícího společenství německé krve. Obřad byl zahájen přednesem Händlova Larga, načež starosta města Lemm jménem strany přijal jejich rozhodnutí. Přítomní podali si ruce a starosta pronesl za všechny slib. Slavnost skončila písní »Svatá otcino«. Rodiče dostali potom písemný doklad o provedeném »zasvěcení«. Poznámek snad k tomu není třeba.

I radostné zprávy z Německa. Dne 17. listopadu vysvětil vatslavský kardinál Bertram nový kostel Krista Krále v Küstrinu. Plány chrámu zhotovil berlínský stavitel Faulbusch.

Rakousko. Katolický kulturní týden v Rakousku bude uspořádán koncem května 1938 ve Vídni. Sleduje účel ukázati cizozemským návštěvníkům eucharistického kongresu v Budapešti, kteří při zpáteční cestě navštíví Rakousko, umělecké a musejní poklady Rakouska, jakož i stálou tvůrčí sílu v křesťanském umění, architektuře, malířství, hudbě a církevním umění. V čele přípravného komitétu je kardinál Innitzer. **Španělsko.** Přísaaha Národní rady Španělské tradiční katolické falangy se konala v klášteře Las Huelgas za přítomnosti hlavy státu. V 10 hodin se shromáždily oddíly armády a druhý

prapor navarské falangy. V 11 hodin počali přicházeti čelné osobnosti a pozvaní hosté; první byl generál Queipo de Llano. Pak přišli generálové Anido, Orgaz, Kindelan Girona, Pinto, Astray, Saliquet, Monasterio, Cabanelias, Valdes a Jordana zároveň s vyslanci Itálie a Německa a konsulárními zástupci ostatních států. Ve dvoře kláštera se zatím utvořila skupina z členů Národní rady Španělské tradicionalistické falangy, kteří mají přísahati; v druhé skupině byl vůdce a armáda, ve třetí diplomatictí zástupci a konečně ve čtvrté duchovenstvo; v té byli arcibiskupové z Toleda, Burgosu a Valencie a biskupové z Madridu, Santanderu, Logroña, Pampelony, Salamanky, Huesky, Orense, Terueiu, Tuy, Astorgy, Osmy a Corie. O půl dvanácté vstoupil generálissimus se svou gardou. Lid mu provolával slávu a zazpíval národní hymnu. Průvod vstoupil do kláštera a podle starodávného obřadu odevzdal u vchodu opat generálissimovi klíče. Vůdce předstoupil před oltář a kardinál primas sloužil mši sv., které se zúčastnily úřady, pozvaní hosté a na kůru řečnickou kláštera. Po mši sv. vstoupil vůdce do kapitulní síně, kde bylo připraveno klekátko s křížem a starodávným vydáním bible. Sekretář Národní rady dal přečísti dekret o zřízení výboru. Potom přečetl za hlubokého mlčení vůdce přísahu: »Přisáhám před Bohem, že se věrně zasvětim službě jednoty, velikosti a svobody Španělska, že budu žítí v citu bratrství se Španělskou tradicionalistickou falangou a že ji budu řídit jako vůdce.« Jednotliví členové rady byli vyvoláváni a přísahali: »Přisáhám před Bohem na Jeho sv. evangelia.« Pak se ujal vůdce slova, prohlásil národní radu za ustavenou a měl krátký prosluv, v němž pravil: »Shromáždijeme se počínajíc svou úlohu a vzýváme Ducha Svatého, aby řídil všechnu naši činnost, a aby tím naše dílo bylo naplněno prostotou, svrchovaným nadšením a věrností službě Španělska, jež se obzobuje ve vznešené touze po svých někdejších ctnostech, které nám dají v budoucnosti slávu, sílu a mír.«

Nejnesvobodnější země na světě. »Baskičtí uprchlíci, kteří bydlí ve značném počtu v Barceloně, žádali ministra spravedlnosti Irujo, taktéž Baska, aby jim dovolil otevřítí kostel, jež by byl nazván »chrámem Basků«, aby tam mohli vykonávati své náboženské povinnosti. Říkali, že 20.000 Basků zemřelo za války pro věc lidu, že o jejich loyaltitě nelze pochybovati a že jejich žádost nemůže býti jakkoliv v rozporu s ústavou. Irujo slíbil, že jejich žádost přednese v kabinetě.« Tuto zprávu uveřejnil londýnský Times 10. listopadu. Je to projev upřímného náboženského citění, či je to opět jedna kapitola komedie? Předpokládejme první možnost. Předpokládejme, že je to veskuška tlak náboženského citění, který vede baskické uprchlíky k žádosti o otevření kostela. Existuje však na světě národ, či alespoň část národa, kde skupina lidí projevuje odvahu žádati, aby směla konati své náboženské povinnosti? Nestačí se prostě odvolati na základní lidská práva? Zde musí však svou žádost provázeti úvahami, opakovati svou přichylnost k režimu a dokonce uváděti, že 20.000 občanů padlo v jeho službách. A po tom všem ministr, také Bask, který si říká katolík, nemůže jim učiniti nejmenší příslib, ani jim vyjádřiti své mínění. Může jim jen slíbit, že předloží jejich věc v kabinetě. To je vše, co může učí iti jako ministr spravedlnosti. A my dodáváme: Je to méně než nic.

Konec slávy »španělského Lenina«. Katalánská vysilačka ohlásila, že ve Valencii se dostavila do deníku »La Correspondencia« komise dělníků UGT, aby zabrala list jménem vykonaného výboru. Potvrzující tuto zprávu oznamují další informace, že list byl orgánem skupiny socialistických straníků Larga Caballera a že zabrání způsobilo nepokoje, neboť dělníci a zaměstnanci odmítli opustiti redakční místnosti. Policie zakročila ve prospěch nových pánů, z čehož vznikla opravdová bitka. Zabráni bylo způsobeno zproštěním Larga Caballera vůdcovství UGT.

Osud španělských dětí v cizině. P. Gabana proslovil v divadle Buenos-Aires řeč o »Situaci španělských dětí v cizině«. Vložil důvody, které vedly rudé vládcy k vyvezení dětí do ciziny (byla to především propaganda) a poukázal na nutnost vrátiti děti ihned do jejich domovů a postarati se, aby ve školách se jim dostalo opravdového duchovního vychování, jež by zahladilo zlobný vliv marxismu.

Dílo »Sociální pomoci« v San Sebastianu. V San Sebastianu byla právě otevřena »Sociální pomoci« nová obrovská kuchyně, zařízení, které se rozšiřuje rychle po celém národním Španělsku. V rozlehlých a dobře větraných kuchyních se připravuje s úzkostlivou čistotou 1.200 obědů a večerí, jež bývají v nádobách, zakoupených Sociální pomoci, rozděleny potřebným, kteří si je odnášejí domů.

Dar vévody z Alby. Vévoda z Alby věnoval Národnímu dílu pro postavení levných obydlí, založenému na podnět vrchního velitele Jižní armády, 100.000 m² půdy v okolí Ševilly.

Vatikán a španělský sirotek. Apoštolský vyslanec Svaté Stolice v Národním Španělsku, Msgr. Antoniutti pobyl na své cestě do nedávno osvobozené Asturie nakrátko v Bilbau. Navštívil tam několik duchovních, kteří přežili marxistické proná-

sledování, aby jim poskytl útechy. Msgr. Antoniutti přináší do Asturie značný dar Sv. Otce asturským sirotkům. Ve Španělsku je přijímán tento nový důkaz otcovské péče papežovy s upřímnou vděčností.

ZE ZÁMOŘÍ.

Američtí katolíci pro národní Španělsko. Národní španělský tisk se dovídá, že katolický kongres ve Washingtoně odsoudil pronásledování osob náboženského smýšlení marxistickou vládou v Barceloně a protestoval proti této persekuci.

Biskupové Severní Ameriky vyslovili svou přichylnost ke španělské Církvi v odpovědi na společný list španělského episkopátu. Vyjadřují v ní svou solidaritu se španělskou Církví a prohlašují, že jsou přesvědčeni, že představuje přes atheistickou propagandu opravdové smýšlení španělského národa. Biskupové Spojených Států poukazují na dluh, který má civilizovaný svět vůči španělské Církvi, a přejí si, aby jí Prozřetelnost dovolila zastaviti v sociálním a veřejném životě pochod bezbožectví. Křesťanské svědomí celého světa zůstává stále na straně mučené španělské církve.

PŘEDBĚŽNÝ PROGRAM XXXIV. SVĚTOVÉHO EUCHARISTICKÉHO KONGRESU

v Budapešti ve dnech 22.—29. května 1938.

Neděle 22. května: 8 hod.: Společné sv. přijímání státní policie.

17. hod.: Shromáždění v průmyslovém paláci.

Pondělí 23. května: Dopoledne: Příjezd papežského legáta. Episkopát a kněžstvo budou očekávati legáta v Korunovačním kostele.

Úterý 24. května: 11 hod.: Zahájení různých výstav, pořádaných u příležitosti kongresu.

16. hod.: Mezinárodní hold literárního světa Největší Svátosti v budapeštské redutě.

18. hod.: Pozdravný večer v slavnostní hale. Uvítání kardinála legáta a účastníků zástupcem vlády a města.

Středa 25. května: 8 hod.: Mše svatá v basilice sv. Štěpána pro členy stálého výboru eucharistických kongresů.

18 hod.: Zahájení kongresu na náměstí Hrdinů. Čtení papežské buly. Prosluv kardinála primase Szerédiho, řeč biskupa Heylena, předsedy stálého výboru eucharistických kongresů, prosluv kardinála legáta, kongresová hymna.

Čtvrtek 26. května: Mše sv. a společné sv. přijímání dětí a mládeže na náměstí Hrdinů.

11.30 hod.: Eucharistické shromáždění duchovenstva v basilice sv. Štěpána. Ve stejnou hodinu ve všech kostelích pobožnosti za kněze.

16 hod.: První slavnostní shromáždění ve slavnostní hale.

20 hod.: Eucharistické procesí na lodích po Dunaji.

23 hod.: Svatá Hodina v kostele ustavičného klánění.

Pátek 27. května: 7 hod.: Mše sv. a sv. přijímání zú-
částněných národností v přidělených kostelích.

8 hod.: Společné sv. přijímání vojska a frontových bojovníků.

11.30 hod.: Shromáždění jednotlivých národností.

15 hod.: Druhé veřejné shromáždění v hale.

22.45 hod.: Noční adorace mužů na náměstí Hrdinů.

24 hod.: Půlnoční mše sv. a společné sv. přijímání mužů.

Sobota 28. května: 7 hod.: Misijní pobožnosti podle národností.

8 hod.: Mše svatá podle východního obřadu na úmysl sjednocení církví.

PRO CHRÁMY

elektrické osvětlení, ventilace, elektr. vyzvánění, zabezpečovací zařízení, zařízení signalizační, elektrické vytápění, varhanní ventilátory, iluminace, požární hlásiče a rozhlasové zařízení provádí

Pavel Heník

elektrotechnický závod,

PRAHA - KARLÍN, KRÁLOVSKÁ TRÍDA Č. 38.
Telefon 351-21.

11.30 hod.: Shromáždění zahraničních kongresistů a maďarských sekcí.

16 hod.: Eucharistické procesí z basiliky na náměstí Hrdinů.

Závěrečné shromáždění kongresové. Poděkování kardinála primasa. Závěrečná řeč kardinála legáta. Smírná pobožnost.

Proslov Sv. Otce rozhlasem, Te Deum a požehnání N. S.

Z ČSR. bude uspořádáno na kongres několik výprav. Výpravu z Čech povede z pověření nejd. episkopátu Katolická akce. Účastníci vyjedou 24. května z Prahy o 20.55, vlak zastaví v Pardubicích, Choceň, Čes. Třebové, Brně, Břeclavi a v Bratislavě. Příjezd do Budapešti v 7.57 hod. ráno. Pobyt v Budapešti, prohlídka města a účast na kongres. slavnostech 25., 26., 27., 28. a 29. V. Odjezd z Budapešti 30. května o 7.52 ráno, příjezd do Prahy v 16.55 hod. Vlak zastavuje v Bratislavě, Břeclavi, Brně, Čes. Třebové. Cena (včetně jízdenky, odvozu a dovozu na

**Prosíme o
vyrovnání
předplat-
ného a ne-
doplatků.**

Pro apoštolát slovem i obrazem

ZONOSKOP

přednáškový diafilmový přístroj.

Informace: Ant. Doseděl, tov. výroba elektr. přístrojů, Praha Břevnov, Boleslavova 34.

nádraží v Budapešti, ubytování a stravování, jež počíná snídaní 25. května a končí snídaní 30. května), ve druhé třídě vlakové, v pensíoních a katolických ústavách I. tř. Kč 750.— ve III. tř. vlakem, s hromadným ubytováním Kč 515.—. Bude-li zvláštní vlak, sníží se cena ve II. tř. o Kč 70.—, ve III. tř. o Kč 60.—. Účastníci z Pardubic platí méně pro II. třídu o Kč 17.—, pro III. třídu o Kč 14.—, z Choceň a Čes. Třebové pro II. tř. o Kč 27.—, pro III. třídu o Kč 20.—.

Pro ty, kdo pojedou autem nebo obstarají si režijní lístek, sníží se cena ve II. třídě o Kč 208.—, ve III. třídě o Kč 155.—. Pro ty, kdož nebudou reflektovati na stravování, bude při jízdě III. tř. z Prahy a hromad. ubytování obnášeti cena zájezdu Kč 495.—, včetně legitimace a visa.

Cena kongresové legitimace, odznaku a průvodce a poplatku za obstarání pasového visa, případně hromadného pasu, účtuje se zvlášť a obnáší částku cca Kč 80.—. Na kongres. legitimaci obdrží účastníci ČSR. na všech drahách z místa pobytu do shora uvedené nástupní stanice 33% slevu. Účastníci mohou mít pas vlastní anebo pojedou na hromadný cestovní pas. Vzhledem k tomu, že je očekávána mimořádně velká účast, nutno pro zajištění řádného ubytování zaslati závazné přihlášky nejdříve do konce prosince 1937 na adresu: Katolická akce pro arcidiecési pražskou v Praze IV., Hradčanské náměstí č. 8.

Všem našim odběratelům a příznivcům přejeme požehnané Vánoce a šťastný Nový rok!

Příští čísla »Katolika« (1. číslo nového ročníku) vyjde opět pravidelně k 1. lednu 1938. Časopis bude vycházeti i nadále 14 t denně ve stejném rozsahu, mimo prázdnin. — Předplatné nebude zvyšováno. Odměňte tuto naši oběť získáním nových předplatitelů.

Dárky k vánocům knihy - devotionalie - obrazy

v Cyrilo-Methodějském knihkupectví

Gustava Francla

V PRAZE I. NYNÍ NA PERŠTÝNĚ ČÍS. 14.

Dobrovolné příspěvky na vydávání časopisu jsou vítány a budou, pokud si to dárcé výslovně nezakážou, kvitovány.

GYCHÁZÍ S CÍRKEVNÍM SCHVÁLENÍM A CENSUROU.

Vlastním nákladem Svatováclavské Ligy v Praze IV., Hradčanské náměstí 8. - Redakce a administrace tamtéž. Vychází 1. a 15. každého měsíce. - Redakční uzávěrka 5. a 20. každého měsíce. Cena jednotlivého čísla 25 hal., předplatné na celý rok i s poštovní zásilkou 6 Kč. - Číslo šek. úřadu pošt. spořitelny Praha 208.401, čís. telefonu 617-70. - Řídí Dr. Fr. Formánek. - Odpovědný redaktor Josef Kozák, Praha. - Používání no vinových známek povoleno ředitelstvem pošt a telegrafů pod čís. 15.206/VII. ze dne 18. ledna 1936. - Dohlédací pošt. úřad Praha 11. - Vytiskla kniht. J. Bartl, Praha VII., Korunovační tř. 14.